

Agenda van de gemeenteraad van 25 november 2015

De burgemeester van Groningen roept de leden van de gemeenteraad bijeen op:

Datum: woensdag 25 november 2015
Aanvang: 16:30 uur
Locatie: Nieuwe raadzaal
Voorzitter: Burgemeester P.E.J. den Oudsten
Griffier: dhr. A.G.M. Dashorst

Besluitenlijst en stemresultaten

[Bijlage - Besluitenlijst raad 25 november 2015](#) (pdf)

[Bijlage - Stemresultaten 25 november 2015](#) (pdf)

1. Opening en vaststelling verslag

Vaststelling verslag gemeenteraad 28 oktober

[Bijlage - 28 10 15 Groningen Raad Index](#) (pdf)

[Bijlage - 28 10 15 Groningen Raad](#) (pdf)

2. Benoemingen

3. Mondelinge vragen en interpellaties

4. Initiatiefvoorstellen

5. Ingekomen stukken

a. Lijst van ingekomen collegebrieven

[Bijlage - voor raad 25 november 2015](#) (pdf)

b. Lijst van overig ingekomen stukken

[Bijlage - voor raad 25 november](#) (pdf)

6. Conformstukken

a. Vervolg Samen Gezond in Stad (raadsvoorstel 30 okt. 2015, 5349234)

[Raadsvoorstel - Vervolg Samen Gezond in Stad](#) (pdf)

[Raadsbesluit - Vervolg Samen Gezond in Stad](#) (pdf)

b. Wijzigingsverordening legesverordening 2015 t.a.v. zonneparken (raadsvoorstel 16 oktober 2015, 5315076)

[Raadsvoorstel - Wijzigingsverordening legesverordening 2015 t.a.v. zonneparken](#) (pdf)

[Raadsbesluit - Wijzigingsverordening legesverordening 2015 t.a.v. zonneparken](#) (pdf)

gemeenteraad - woensdag 25 november 2015

- c. Wijziging komgrens Friesestraatweg
(raadsvoorstel 16 oktober 2015, 5317025)
[Raadsvoorstel - Wijziging komgrens Friesestraatweg](#) (pdf)
[Raadsbesluit - Wijziging komgrens Friesestraatweg](#) (pdf)
- d. Slot- en nacalculatie Sanering Riolering 2011
(raadsvoorstel 23 oktober 2015, 5331851)
[Raadsvoorstel - Slot- en nacalculatie Sanering Riolering 2011](#) (pdf)
[Raadsbesluit - Slot en nacalculatie Sanering Riolering 2011](#) (pdf)
- e. Wijziging parkeerregelgeving
(raadsvoorstel 5 november 2015, 5360368)
[Raadsvoorstel - Wijziging parkeerregelgeving](#) (pdf)
[Raadsbesluit - Wijziging parkeerregelgeving](#) (pdf)
- f. wordt punt 7d.
- g. Herinrichting Boterdiep (aanvraag aanvullend krediet)
(raadsvoorstel 30 oktober 2015, 5345872)
[Raadsvoorstel - Herinrichting Boterdiep \(met aanvraag aanvullend krediet\)](#) (pdf)
[Bijlage - Verslag bespreking herinrichting boterdiep B&V oktober 2014](#) (pdf)
[Raadsbesluit - Herinrichting Boterdiep \(aanvraag aanvullend krediet\)](#) (pdf)

7. 1-minuut interventies

- a. Grenscorrectie Meerstad
(raadsvoorstel 14-10-2015, 5312264)
[Raadsvoorstel - Grenscorrectie Meerstad](#) (pdf)
[Bijlage - Meerstad kaartje 1](#) (pdf)
[Bijlage - Meerstad kaartje 2](#) (pdf)
[Bijlage - Persbericht Grenscorrectie Meerstad](#) (pdf)
[Motie 1 Een warm welkom \(Stadspartij, CDA\) voor 7, tegen 32 \(verworpen\)](#) (pdf)
[Raadsbesluit - Grenscorrectie Meerstad](#) (pdf)
- b. Plan Schuldhulpverlening 2016-2020
(raadsvoorstel 5-11-2015, 5360366)
[Raadsvoorstel - Plan schuldhulpverlening 2016-2020](#) (pdf)
[Raadsbesluit - Plan schuldhulpverlening 2016-2020](#) (pdf)
- c. Eindevaluatie Regionaal Actieplan Jeugdwerkloosheid 2.0
(collegebrief 30-10-2015)

Collegebrief - Eindevaluatie Regionaal Actieplan Jeugdwerkloosheid 2 0
(pdf)

- d. Integraal Huisvestingsplan Onderwijs 2016-2019 (raadsvoorstel 1 oktober 2015, 5261672)
+
Programma en overzicht 2016 (raadsvoorstel 25 sept. 2015, 5274355)
Raadsvoorstel - Integraal huisvestingplan (IHP-onderwijs) 2016-2019 met corrigendum (pdf)
Bijlage - Integraal HuisvestingsPlan onderwijs 2016 -2019 (pdf)
Raadsvoorstel - Programma en overzicht 2016 (pdf)
Raadsbesluit - Integraal huisvestingplan (IHP-onderwijs) 2016-2019 (pdf)
Raadsbesluit - Programma en overzicht 2016 (pdf)

8. **Discussiestukken**
geen

Toegevoegd: 19.00 uur: Presentatie van het college over de adviesstructuur sociaal domein
Bijlage - Presentatie raad 25 november 2015, naar een nieuwe adviesstructuur sociaal domein (pdf)

Er bestaat geen inspraakrecht over bovengenoemde agendapunten aangezien deze al eerder aan de orde zijn geweest in de raadscommissies. De agenda is onder voorbehoud. De definitieve agenda wordt in de vergadering vastgesteld.

U kunt deze vergadering live volgen via www.gemeenteraad.groningen.nl

Bijlage - Besluitenlijst raad 25 november 2015

BESLUITENLIJST GEMEENTERAAD GRONINGEN

Openbare raadsvergadering op woensdag 25 november 2015, 16.30 uur

	ONDERWERP + VOORSTEL	BESLUIT	MOTIES/AMENDEMENTEN
1.	Opening, mededelingen en vaststelling verslagen		
a.	Vaststelling verslag 28 oktober	vastgesteld	
2.	Benoemingen		
	n.v.t.		
3.	Mondelinge vragen en interpellaties		
	n.v.t.		
4.	Initiatiefvoorstellen		
	n.v.t.		
5.	Ingekomen stukken		
a.	Lijst van ingekomen collegebrieven		Geen opmerkingen
b.	Lijst van ingekomen overige stukken		Geen opmerkingen
6.	Conformstukken		
a.	Vervolg Samen Gezond in Stad (raadsvoorstel 30 okt. 2015, 5349234)	aangenomen	
b.	Wijzigingsverordening legesverordening 2015 t.a.v. zonneparken (raadsvoorstel 16 oktober 2015, 5315076)	aangenomen	
c.	Wijziging komgrens Friesestraatweg (raadsvoorstel 16 oktober 2015, 5317025)	aangenomen	
d.	Slot- en nacalculatie Sanering Riolering 2011 (raadsvoorstel 23 oktober 2015, 5331851)	aangenomen	
e.	Wijziging parkeerregelgeving (raadsvoorstel 5 november 2015, 5360368)	aangenomen	
f.	Verplaatst naar 7d.		
g.	Herinrichting Boterdiep (aanvraag aanvullend krediet) (raadsvoorstel 30 oktober 2015, 5345872)	aangenomen	

Bijlage - Besluitenlijst raad 25 november 2015

7.	1-minuut interventies		
a.	Grenscorrectie Meerstad (raadsvoorstel 14-10-2015, 5312264)	aangenomen	Voor: 39, Tegen: 0 Motie 1 Een warm welkom (Stadspartij, CDA) Voor: 7, Tegen: 32 (verworpen)
b.	Plan Schuldhulpverlening 2016- 2020 (raadsvoorstel 5-11-2015, 5360366)	aangenomen	Voor: 39, Tegen: 0 Toezeggingen wethouder Gijsbertsen: Studerende jongeren met schulden krijgen maatwerk aangeboden zodat ze kunnen doorstuderen. Zal de veranderde regels, waarbij studiefinanciering nu gebruikt kan worden voor het aflossen van schulden richting studerenden communiceren.
c.	Afgevoerd van de agenda		Voor: 39, Tegen: 0
d.	Integraal Huisvestingsplan Onderwijs 2016-2019 (raadsvoorstel 1 oktober 2015, 5261672) + Programma en overzicht 2016 (raadsvoorstel 25 sept. 2015, 5274355)	aangenomen	Voor: 39, Tegen: 0 Toezeggingen wethouder Schroor: In de doorontwikkeling van de Gresco kunnen we ook kijken naar mogelijkheden voor schoolgebouwen. Z.s.m. een mondelinge update te geven over de aanpak en het resultaat van de ingestelde taskforce voor het oplossen van de problemen met het binnenklimaat bij de Leon van Gelder school.
8.	Discussiestukken		
		n.v.t.	
	Sluiting		

Bijlage - Stemresultaten 25 november 2015

7a. Grenscorrectie Meerstad

VVD	CDA	CU	Student&Stad	PvdD
J.R. Honkoop	H.P. Ubbens	E.B. Koopmans	S.T. Kl. Schaarsberg	G.J. Kelder
S.A. Koebrugge	M. Bolle	I.M. Jongman	M.M. van den Anker	
M.D. Blom	A. Kuik			

D66	Stadspartij	PvdA	SP	GL
F. Woudstra	M.E. Woldhuis	B. Enting	W.H. Koks	K.S.N. van der Veen
A.J. Wonink	A. Sijbolts	D.J. van der Meide	B. de Greef	G. Chakor
E. Zirkzee	A.M.J. Riemersma	M. van der Laan	M. van Duin	W.B. Leemhuis
K.W. v. Doesen		C.E. Bloemhoff	J.P. Dijk	M. van der Glas
K.D.J. Castelein		D.S. Ruddijs	L.R. van Gijlswijk	
B.N. Benjamins		J.P. Loopstra	D. Brandenburg	
W. Paulusma				
J.H. Luhoff				
C. Schimmel				

Voor: 38 Tegen: 0 Totaal: 38

7b. Plan Schuldhulpverlening 2016 2020

VVD	CDA	CU	Student&Stad	PvdD
J.R. Honkoop	H.P. Ubbens	E.B. Koopmans	S.T. Kl. Schaarsberg	G.J. Kelder
S.A. Koebrugge	M. Bolle	I.M. Jongman	M.M. van den Anker	
M.D. Blom	A. Kuik			

D66	Stadspartij	PvdA	SP	GL
F. Woudstra	M.E. Woldhuis	B. Enting	W.H. Koks	K.S.N. van der Veen
A.J. Wonink	A. Sijbolts	D.J. van der Meide	B. de Greef	G. Chakor
E. Zirkzee	A.M.J. Riemersma	M. van der Laan	M. van Duin	W.B. Leemhuis
K.W. v. Doesen		C.E. Bloemhoff	J.P. Dijk	M. van der Glas
K.D.J. Castelein		D.S. Ruddijs	L.R. van Gijlswijk	
B.N. Benjamins		J.P. Loopstra	D. Brandenburg	
W. Paulusma				
J.H. Luhoff				
C. Schimmel				

Voor: 39 Tegen: 0 Totaal: 39

Bijlage - Stemresultaten 25 november 2015

7 d 1. Integraal Huisvestingsplan Onderwijs 2016-2019

VVD	CDA	CU	Student&Stad	PvdD
J.R. Honkoop	H.P. Ubbens	E.B. Koopmans	S.T. Kl. Schaarsberg	G.J. Kelder
S.A. Koebrugge	M. Bolle	I.M. Jongman	M.M. van den Anker	
M.D. Blom	A. Kuik			
D66	Stadspartij	PvdA	SP	GL
F. Woudstra	M.E. Woldhuis	B. Enting	W.H. Koks	K.S.N. van der Veen
A.J. Wonink	A. Sijbolts	D.J. van der Meide	B. de Greef	G. Chakor
E. Zirkzee	A.M.J. Riemersma	M. van der Laan	M. van Duin	W.B. Leemhuis
K.W. v. Doesen		C.E. Bloemhoff	J.P. Dijk	M. van der Glas
K.D.J. Castelein		D.S. Ruddijs	L.R. van Gijlswijk	
B.N. Benjamins		J.P. Loopstra	D. Brandenburg	
W. Paulusma				
J.H. Luhoff				
C. Schimmel				

Voor: 39 Tegen: 0 Totaal: 39

Bijlage - Stemresultaten 25 november 2015

7 d2. Programma en overzicht 2016

VVD	CDA	CU	Student&Stad	PvdD
J.R. Honkoop	H.P. Ubbens	E.B. Koopmans	S.T. Kl. Schaarsberg	G.J. Kelder
S.A. Koebrugge	M. Bolle	I.M. Jongman	M.M. van den Anker	
M.D. Blom	A. Kuik			

D66	Stadspartij	PvdA	SP	GL
F. Woudstra	M.E. Woldhuis	B. Enting	W.H. Koks	K.S.N. van der Veen
A.J. Wonink	A. Sijbolts	D.J. van der Meide	B. de Greef	G. Chakor
E. Zirkzee	A.M.J. Riemersma	M. van der Laan	M. van Duin	W.B. Leemhuis
K.W. v. Doesen		C.E. Bloemhoff	J.P. Dijk	M. van der Glas
K.D.J. Castelein		D.S. Ruddijs	L.R. van Gijlswijk	
B.N. Benjamins		J.P. Loopstra	D. Brandenburg	
W. Paulusma				
J.H. Luhoff				
C. Schimmel				

Voor: 39 Tegen: 0 Totaal: 39

motie 1 Een warm welkom

VVD	CDA	CU	Student&Stad	PvdD
J.R. Honkoop	H.P. Ubbens	E.B. Koopmans	S.T. Kl. Schaarsberg	G.J. Kelder
S.A. Koebrugge	M. Bolle	I.M. Jongman	M.M. van den Anker	
M.D. Blom	A. Kuik			

D66	Stadspartij	PvdA	SP	GL
F. Woudstra	M.E. Woldhuis	B. Enting	W.H. Koks	K.S.N. van der Veen
A.J. Wonink	A. Sijbolts	D.J. van der Meide	B. de Greef	G. Chakor
E. Zirkzee	A.M.J. Riemersma	M. van der Laan	M. van Duin	W.B. Leemhuis
K.W. v. Doesen		C.E. Bloemhoff	J.P. Dijk	M. van der Glas
K.D.J. Castelein		D.S. Ruddijs	L.R. van Gijlswijk	
B.N. Benjamins		J.P. Loopstra	D. Brandenburg	
W. Paulusma				
J.H. Luhoff				
C. Schimmel				

Voor: 7 Tegen: 32 Totaal: 39

Bijlage - 28 10 15 Groningen Raad Index

INDEX VERGADERING 28 OKTOBER 2015

AGENDA		INDEX
Nummer	Onderwerp	Pagina
1.	Opening, mededelingen en vaststelling verslagen	1
1.a	Vaststelling verslagen van actualiteitendebat 23 september en 14 oktober - raad 30 september	1
2.	Benoemingen (n.v.t.)	1
3.	Mondelinge vragen en interpellaties (n.v.t.)	1
4.	Initiatiefvoorstellen (n.v.t.)	1
5.	Ingekomen stukken	1
5.a	Lijst van ingekomen collegebrieven	2
5.b	Lijst van ingekomen overige stukken	3
6.	Conformstukken	4
6.a	Wijziging legesverordening 2015 (raadsvoorstel 25 september 2015, 527	4
6.b	Kadernota cultuur 2017-2020 (raadsvoorstel 18 september 2015, 5261774)	4
6.c	<i>is 7e geworden</i>	
6.d	Dienstverleningsplan accountant controlejaar 2015 (raadsvoorstel 6 oktober 2015, 5296172)	4
7.	1-minuut interventies	4
7.a	Achtergronden project Yantai (memo burgemeester 14 september 2015)	4
7.b	HRM en organisatieontwikkelingen (collegebrief 16 september 2015)	11
7.c	<i>is 8.a geworden</i>	
7.d	TTIP-vrije gemeente (collegebrief 18 september 2015)	15
7.e	Kredietaanvraag aardbevingsbestendig bouwen Groninger Forum (raadsvoorstel 22 september 2015, 5268115)	20
8.	Discussiestukken	26
8.a	Discussienotitie Noorderplantsoen	26
9.	Sluiting	39

Bijlage - 28 10 15 Groningen Raad

1

OPENBARE VERGADERING VAN 28 oktober 2015

Voorzitter: de heer P.E.J. den Oudsten
Plv voorzitter: de heer B.N. Benjamins (agendapunt 7a)

Aanwezig: de dames K.W. van Doesen-Dijkstra (D66), W. Paulusma (D66), F. Woudstra (D66), M. van Duin (SP), L.R. van Gijlswijk (SP), N.G.J. Temmink (SP), C.E. Bloemhoff (PvdA), B. Enting (PvdA), G. Chakor (GroenLinks), S.A. Koebrugge (VVD), A.M.J. Riemersma (Stadspartij), M.E. Woldhuis (Stadspartij), A.K. Kuik (CDA), I.M. Jongman-Mollema (ChristenUnie) en S.T. Klein Schaarsberg (Student en Stad) en de heren B.N. Benjamins (D66), K.D.J. Castelein (D66), J.H. Luhoff (D66), C. Schimmel (D66), A.J. Wonink (D66), E. Zirkzee (D66), D. Brandenburg (SP), J.P. Dijk (SP), B. de Greef (SP), W.H. Koks (SP), M. van der Laan (PvdA), J.P. Loopstra (PvdA), D.J. van der Meide (PvdA), D.S. Ruddijs (PvdA), M. van der Glas (GroenLinks), W.B. Leemhuis (GroenLinks), K.S.N. van der Veen (GroenLinks), M.D. Blom (VVD), J.R. Honkoop (VVD), A. Sijbolts (Stadspartij), M. Bolle (CDA), H.P. Ubbens (CDA), E.B. Koopmans (ChristenUnie), M.M. van den Anker (Student en Stad) en G.J. Kelder (Partij voor de Dieren)

Afwezig m.k.:

Griffier: de heer A.G.M. Dashorst

Secretaris: de heer P. Teesink

Wethouders: de heren P.S. de Rook (D66), T. Schroor (D66), J.M. van Keulen (VVD), R. van der Schaaf (PvdA) en M.T. Gijsbertsen (GroenLinks)

1. Opening en mededelingen en vaststelling verslagen

De VOORZITTER: De vergadering is geopend. Er is een bericht binnengekomen van de heer Van der Veen, die is wat later, en de heer Sijbolts is jarig. (*Applaus*)

Ik heb naar aanleiding van het presidium van zojuist een paar kleine wijzigingen op de agenda. Dat betreft als eerste agendapunt 6c over het Groninger Forum. Dat wordt dan een 1-minuutinterventie en dat gaat naar 7e. En we hebben 7c dan nog, dat is de notitie Noorderplantsoen. Daar is toch iets meer tijd voor nodig, dit wordt een discussiestuk en dat gaat naar 8a. Overigens blijft de agenda ongewijzigd.

1.a: Vaststelling verslagen van actualiteitendebat 23 september en 14 oktober - raad 30 september

De VOORZITTER: Ik stel u voor om als eerste de verslagen van het actualiteitendebat van 23 september en 14 oktober en van de raad van raad 30 september vast te stellen. Mijn voorstel is om dat in een keer conform te besluiten. Heeft iemand daartegen bezwaar? Niemand? Dan doen we dat zo.

2. Benoemingen

3. Mondelinge vragen en interpellaties (n.v.t.)

4. Initiatiefvoorstellen (n.v.t.)

5. Ingekomen stukken (n.v.t.)

Bijlage - 28 10 15 Groningen Raad

2

5.a: Lijst van ingekomen collegebrieven

Nr. raad	Onderwerp	Ontvangen d.d.	afhandeling	cie. datum
1	Informatie aankoop Europaweg 8	30-9-2015	via cie. R&W	17-11-2015
2	Voortgangsrapportage 2015-II en Sleutelrapportage april - juni 2015	30-9-2015	via cie. F&V	4-11-2015
3	Start Innovatie sociale zekerheid	2-10-2015	via cie. W&I	14-10-2015
4	Diversiteitsagenda	2-10-2015	via cie. O&W	18-11-2015
5	Begroting 2016	2-10-2015	via cie. F&V	4-11-2015
6	Voortgang openstaande moties in aanloop naar Voorjaarsdebat 2016	2-10-2015	alle commissies	4-11-2015, 17-11-2015, 18-11-2015
7	Infoversum	7-10-2015	via cie. F&V	14-10-2015
8	Herijking realisatie Nationale Politie	8-10-2015	via cie. F&V	2-12-2015
9	Extra informatie t.b.v. actualiteitendebat 'bouwplannen Noorderkerktraject'	14-10-2015	actualiteiten-debat	14-10-2015
10	Visiedocument Wet Educatie en Beroepsopleidingen	14-10-2015	via cie. O&W	18-11-2015
11	Aanvulling boekwerk begroting 2016	16-10-2015	gecombineerde commissie	4-11-2015
12	Voortgang actualisatie grondexploitaties	16-10-2015	via cie. R&W	17-11-2015
13	Aanbestedingstraject Warmtenet/ Geothermie Noordwest	16-10-2015	via cie. B&V	18-11-2015
14	Voortgang Afbakening Basisregistraties Adressen en Gebouwen (BAG)	16-10-2015	via cie. R&W	17-11-2015
15	Uitnodiging viering 25 jaar vriendschapsband met Oldenburg	16-10-2015	via cie. W&I en F&V	18-11-2015, 2-12-2015
16	Wettelijke opvang- en zorgtaken dierenwelzijn	20-10-2015	via cie. B&V	18-11-2015
17	Afhandeling motie Impuls voor werk, scholing, activering	21-10-2015	via cie. W&I	18-11-2015
18	Onderzoeksplan doeltreffendheid en doelmatigheid 2016	23-10-2015	via cie. F&V	2-12-2015
19	Septemercirculaire 2015	23-10-2015	via cie. F&V	2-12-2015
20	Verbeteren waterkwaliteit vijver Valreep	23-10-2015	via cie. B&V	18-11-2015
21	Energiebesparing bij particulieren	23-10-2015	via cie. B&V	18-11-2015

Bijlage - 28 10 15 Groningen Raad

3

5.b: Lijst van overige ingekomen stukken

Nr.	Afzender	Onderwerp	Dagmail d.d.	Advies/afhandeling
1.	Wajonggroep FNV	Keuringen beschut werk	2-10-2015	Tkn.
2.	Gemeentelijke Ombudsman	Rapport klachtenonderzoek	2-10-2015	Tkn.
3.	Onafhankelijke Raadsman	Halfjaarrapportage 2015	2-10-2015	Tkn.
4.	Provincie Groningen	Interbestuurlijk toezicht	2-10-2015	Tkn.
5.	Burger	Stop de houtrookoverlast	2-10-2015	Tkn.
6.	Werkgroep Onafhankelijk Meten	Info over onafhankelijk meten en tilmeters	2-10-2015	Tkn.
7.	Ministerie van Veiligheid en Justitie	Crisisnoodopvang	6-10-2015	
8.	Platform cultureel erfgoed Groningen	Reactie op welstand-jaarslag 2013-2014	6-10-2015	Betrokken bij cie. R&W 7-10, punt B3
9.	College	Afschrift beantwoording burger m.b.t. vragen houtrookoverlast	6-10-2015	Tkn.
10.	Ministerie Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties	Wijziging bezoldiging burgemeesters en wethouders alsmede wijziging tegemoetkoming ziektekostenverzekering raadsleden	7-10-2015	Tkn.
11.	Vereniging Groningen Verdient Beter	Afschriften van brieven aan de burgemeester m.b.t. Externe Veiligheid	9-10-2015	Tkn.
12.	Monkey Donky Speelhuis	Inspraak parkeerplan Korrewegwijk	9-10-2015	Tkn.
13.	Burger	Antwoorden op Statenvragen PVV Groningen van belang voor SNN en de Regio Groningen- Assen	13-10-2015	Tkn.
14.	Burger	TTIP	13-10-2015	Tkn.
15.	Wethouder Gijsbertsen	Toelichting brief 'Start Innovatie Sociale Zekerheid' commissie W&I 14 oktober	13-10-2015	Tkn.
16.	Burger	Committee of the Regions afgezant van de Regio	13-10-2015	Tkn.
17.	Wijkcomité Helpman	Openbaar Vervoer ouderen naar Grote Markt	14-10-2015	Tkn.
18.	Bewoners Prunusstraat	Afschrift van brief aan wethouder m.b.t overlast wijk Selwerd	14-10-2015	Tkn.
19.	Buurtoverleg professorenbuurt Oost	Parkeermaatregelen		Via cie. B&V 14-10-2015, punt B2
20.	Burger	Parkeerplannen		Via cie. B&V 14-10-2015, punt B2
21.	Burger	Parkeerplannen		Via cie. B&V 14-10-2015, punt B2

Bijlage - 28 10 15 Groningen Raad

4

Nr.	Afzender	Onderwerp	Dagmail d.d.	Advies/ afhandeling
22.	Burger	Parkeren in Groningen		Via cie. B&V 14-10-2015, punt B2
23.	Burgers	Betaald parkeren gaat probleem Professorenbuurt niet oplossen		Via cie. B&V 14-10-2015, punt B2
24.	Burger	Afschrift WOB verzoek vestiging (nood)opvang AZC's gemeente Groningen	19-10-2015	Tkn.
25.	Burger	Tegelijk groen	19-10-2015	Tkn.
26.	Burger	Het belazeren van de verkeersgetallen Zuidelijke Ringweg N7 met A28	19-10-2015	Tkn.
27.	Burger	Oplossing voor Zuidelijke Ringweg zonder financiële risico's	19-10-2015	Tkn.
28.	Gedeputeerde Staten Provincie Groningen	Afschrift van interbestuurlijk toezicht – beoordeling jaarrekening	19-10-2015	Tkn.
29.	Burger	Debat blijft veelal hangen in dogma's en mantra's	19-10-2015	Tkn.
30.	Burger	Hout rook en gezondheid GGD Fryslân, Drenthe en Groningen	20-10-2015	Tkn.
31.	BOA ACP	Veiligheidszorg Noord	27-10-2015	Tkn.
32.	Gedeputeerde Staten Provincie Groningen	Kengetallen financiële positie	27-10-2015	Tkn.

De VOORZITTER: Zijn er nog opmerkingen over de lijst van ingekomen collegebrieven en lijst van overige ingekomen stukken? Niet?

6. Conformstukken

De VOORZITTER: Wie heeft over een van die stukken een stemverklaring? Ja, gaat uw gang, mevrouw Riemersma.

Mevrouw RIEMERSMA (Stadspartij): Dank u wel, voorzitter. Over stuk 6a, Wijziging legesverordening 2015, hebben wij de volgende opmerking. We zullen overigens wel instemmen, om u gerust te stellen. We hebben een kanttekening, want we vinden de termijn om een onttrekkingsvergunning aan te vragen veel te ruim. Twee jaar, dat is absurd lang. In andere gemeenten, hebben we na onderzoek vastgesteld, wordt ook wel een maand gebruikt. Wij willen wel instemmen, maar met deze aantekening dat wij het veel te genereus vinden tegenover kamerverhuurders. Dank u wel.

De VOORZITTER: Dank u. Nog andere stemverklaringen? Niet? Dan gaat het over de volgende stukken:

6.a: Wijziging legesverordening 2015 (raadsvoorstel 25 september 2015, 527

6.b: Kadernota cultuur 2017-2020 (raadsvoorstel 18 september 2015, 5261774)

6.c: *is 7e geworden*

6.d: Dienstverleningsplan accountant controlejaar 2015 (raadsvoorstel 6 oktober 2015, 5296172)

De VOORZITTER: Ik stel u voor om in een keer conform te besluiten.

7. 1-minuut interventies

7.a: Achtergronden project Yantai (memo burgemeester 14 september 2015)

Bijlage - 28 10 15 Groningen Raad

5

De VOORZITTER: Ik stel u voor dat het voorzitterschap nu even door de heer Benjamins wordt overgenomen.

De PLV VOORZITTER: Dan geef ik als eerste het woord aan het mevrouw Van Gijlswijk, de SP.

Mevrouw VAN GIJLSWIJK (SP): Dank u wel, voorzitter. In de raadscommissie van een paar weken geleden heeft de SP-fractie aangegeven dat wij nog steeds achter het beleid staan om terughoudend te zijn met het aangaan van stedenbanden en partnerstadrelaties, in welke vorm dan ook. Dat beleid hebben wij in 2013 als raad vastgesteld en de kern daarvan was: we gaan focussen. Beter minder banden, maar wel beter, dan meer en zaken half doen. En uit de commissiediscussie bleek dat het college van plan is om ons opnieuw een internationaliseringsbeleid voor te leggen, waarbij de burgemeester ook, even vrij vertaald, aangaf: "Dan moeten we ook de financiële prioriteiten opnieuw gaan bekijken en vaststellen" en wij vrezen dan dat we hetzelfde gevecht krijgen als een paar jaar geleden. Dat met name de stedenbanden waar mijn fractie warm voorstander van is vanuit het oogpunt van ontwikkelingssamenwerking en bewustwording de klos zullen zijn, waaronder San Carlos en Moermansk. En voorzitter, wij zijn niet overtuigd dat een formele vriendschapsrelatie met Yantai noodzakelijk is. Niemand heeft ons aangetoond hoeveel banen dat dan in de stad oplevert. Andere partijen in de raad zijn ervan overtuigd dat het er heel veel zijn; dat geldt niet voor mijn fractie. Voor alle duidelijkheid: iedereen is in deze stad altijd welkom, 365 dagen per jaar. Maar daar hoeven wij niet met iedereen een band voor aan te gaan. Namens mijn eigen fractie en de fractie van het CDA, de Stadspartij, de Partij voor de Dieren en de ChristenUnie dien ik een motie in, waarmee de raad zou kunnen uitspreken dat het aangaan van een vriendschapsrelatie met Yantai niet wenselijk is.

Motie 1 (SP, CDA, Stadspartij, Partij voor de Dieren, ChristenUnie)

De gemeenteraad van Groningen in vergadering bijeen op woensdag 28 oktober 2015, besprekende het memo van de burgemeester d.d. 14 september 2015, inhoudende 'achtergronden project Yantai',

overwegende dat:

- in april 2007 door de raad het initiatiefvoorstel 'Stedenbanden opnieuw bekeken' van de PvdA en de ChristenUnie is aangenomen;
- de strekking van de raadsdiscussie destijds was dat het beter is om een kleiner aantal stedenbanden/formele relaties goed inhoud te geven dan veel stedenbanden/formele relaties half;
- er al jaren sprake is van terughoudendheid bij het aangaan van stedenbanden en formele partnerrelaties;
- de gemeenteraad in 2013 nogmaals bevestigd heeft dat er focus dient te worden aangebracht en het internationaliseringsbeleid gericht is op het onderhouden van de twee bestaande stedenbanden en twaalf geformaliseerde partnerrelaties;

spreekt derhalve uit dat het aangaan van een vriendschapsrelatie met Yantai niet wenselijk is; en gaat over tot de orde van de dag.

De PLV VOORZITTER: Dank u wel, mevrouw Van Gijlswijk. De heer Koopmans, ChristenUnie.

De heer KOOPMANS (ChristenUnie): Ja, dank u wel, voorzitter. Wij hebben in de commissie, waar mevrouw Van Gijlswijk aan refereerde, al aangegeven dat de ChristenUnie zeker voor stedenbanden en vriendschapsrelaties is maar we vinden wel dat dit aantal beperkt moet zijn en ook moet blijven. We onderschrijven dan ook de conclusies uit de Kadernota 2013, waarin staat dat we de twee stedenbanden en de twaalf vriendschapsrelaties, of geformaliseerde partnersteden zoals dat nu heet, moeten onderhouden. Uitbreiding hiervan vinden we op dit moment dan ook zeker niet wenselijk en niet nodig. Het verzoek hiervoor komt bij de RUG vandaan. Hoewel hier de afgelopen week wel mee ingestemd is, is het geen geheim dat binnen de RUG de meningen hierover sterk verdeeld zijn. Bovendien, wat we in de commissie ook al besproken hebben: niet elk internationaal contact van de RUG hoeft uit te monden in een vriendschapsrelatie. Daarom onderschrijven we ook de motie die zojuist door de SP is ingediend. En ten slotte, de SP refereerde er al aan, de burgemeester heeft in de commissie gezegd dat de Kadernota Internationalisering wellicht wordt opengebroken, om zo meer ruimte te geven aan het economische belang van internationale relaties. Wat de ChristenUnie betreft hoeft niet elke stedenband, c.q. vriendschapsrelatie alleen een economisch doel te dienen, maar is dit veel breder, met name met het oog op ontwikkelingssamenwerking. Dank u wel.

Bijlage - 28 10 15 Groningen Raad

6

De PLV VOORZITTER: Dank u wel, mijnheer Koopmans. De heer Wonink, D66.

De heer WONINK (D66): Dank u wel, voorzitter. Met onze kennisinstellingen en de vele innovatieve bedrijven willen we Groningen uitbouwen tot een economische regio van betekenis in het Europa van nu en straks. Dat vraagt om meer internationaal georiënteerde activiteit en scherpe profilering. De grootste en belangrijkste kennisinstelling van Groningen heeft een nu-of-nooit-kans om een branchecampus in China op te zetten en de Rijksuniversiteit Groningen heeft daarom een verzoek gedaan aan de gemeente om die ontwikkeling te faciliteren door een vriendschapsband met Yantai te aanvaarden. Wij beoordelen vandaag dat verzoek, niet zozeer het plan, voor zover dat al is uitgewerkt, voor de branchecampus zelf. D66 wil graag dat de gemeente de universiteit waar mogelijk helpt bij het verwezenlijken van haar ambities en die vriendschapsband mag er wat ons betreft dan ook komen. Ik herhaal wat mijn voorganger Erik Akkermans zei over internationalisering: "De gemeente heeft altijd te veel de neiging gehad om de microfoon te pakken, in plaats van een podium te bieden". En laten wij de RUG nou dat podium bieden. Wij zullen niet instemmen met deze motie.

De PLV VOORZITTER: Mevrouw Kuik.

Mevrouw KUIK (CDA): Voorzitter, een vraag aan de heer Wonink. Wat is de meerwaarde en wat ziet de faculteit Economie en Bedrijfskunde over het hoofd, wat u betreft?

De PLV VOORZITTER: Heel kort, mijnheer Wonink.

De heer WONINK (D66): Nou goed, volgens mij is het ook al langsgekomen in de commissievergadering: de RUG is voor een groot deel afhankelijk van internationale studenten en kan zich op deze manier goed internationaal profileren, zeker in China natuurlijk. Dus dat zal ten goede komen aan de instelling. Dank u wel.

De PLV VOORZITTER: De heer Van den Anker, Student en Stad.

De heer VAN DEN ANKER (Student en Stad): Dank u, voorzitter. Vandaag is bekend geworden dat de RUG akkoord is met een campus in Yantai. Natuurlijk zijn wij ook bekend met de tegengeluiden, zoals hier net al even genoemd werd, die intern bij de universiteit aanwezig zijn. Maar dit is in onze ogen alleen maar normaal en een teken van een gezond proces. We moeten hier nu beslissen of wij in het kielzog van de universiteit een vriendschapsband willen sluiten met Yantai, om de RUG een steuntje in de rug te geven. We zien hier geen probleem mee, aangezien er ook geen significante kosten mee gepaard gaan. Als internationale City of Talent horen dergelijke banden bij een globaliserende wereld en kunnen wij hiermee akkoord gaan. Dank u.

De PLV VOORZITTER: Dank u wel. De heer Sijbolts, Stadspartij.

De heer SIJBOLTS (Stadspartij): Dank u wel, voorzitter. Mijn fractie heeft in het verleden al vaker en in de raadscommissie ook al aangegeven dat wij liever minder dan meer stedenbanden zien. We hebben de vorige keer ook benadrukt dat wij toch wel problemen hebben met hoe China met de mensenrechten omgaat. Dat is niet onze manier. Daar zijn we het volgens mij allemaal over eens.

De PLV VOORZITTER: Mevrouw Koebrugge.

Mevrouw KOEBRUGGE (VVD): Voorzitter, weet de heer Sijbolts dat het hier om een vriendschapsrelatie gaat niet om een stedenband?

De heer SIJBOLTS (Stadspartij): Ja, dat weet ik, maar een vriendschapsrelatie is ook een relatie, net zoals een stedenband een vorm van een relatie is. Wij zijn gewoon niet voor deze vriendschapsrelatie en uitbreiding daarvan. Daarom staan we ook onder de motie van de SP.

Bijlage - 28 10 15 Groningen Raad

7

De PLV VOORZITTER: Op de motie van de SP, ter verduidelijking, staat wel vriendschapsrelatie. Geen stedenband. De heer Kelder, Partij voor de Dieren.

De heer KELDER (PvdD): Dank u wel, voorzitter. De samenwerking tussen de RUG en de agrarische universiteit in China is een mooie mogelijkheid voor beide landen om kennis en ervaring uit te wisselen. Daarbij meent het college dat samenwerking met Yantai geen financiële gevolgen heeft, dat het budgettair neutraal is. Zoals wij aangaven in de commissie lijken hier toch de meningen wat verdeeld over. Wij lezen in het Financieele Dagblad van april dit jaar een artikel over Friesland Campina, dat al eerder een samenwerkingsverband met de RUG en China Agricultural University is aangegaan. Hierin lezen we dat het Nederlandse zuivelconcern Friesland Campina verwacht om dit jaar meer dan 1 miljard euro omzet te halen in China. Zo versterkt Campina door kenniscentra en joint ventures zijn positie in de Chinese markt. Het is de bedoeling om de melkveehouderij China te intensiveren en winst te boeken uit de melkproductie. Het moge geen verrassing heten dat wij als Partij voor de Dieren geen voorstander zijn van intensivering van de melkveehouderij, niet in ons land, maar ook niet in een ander land. Het houden van enorme veestapels ten behoeve van winst, zorgt voor honger en malaise elders in de wereld. Want deze veestapels moeten gevoed worden, vaak ten koste van de bevolking en het land waar het veevoeder wordt geproduceerd. Daarbij zorgt het voor een enorme CO₂-ontwikkeling. Dit allemaal om een Aziatische markt, waarvan bekend is dat 90% van de bevolking aan een lactoseallergie leidt, aan de melk te krijgen. Melk is immers goed voor elk. Als dit ook achter het samenwerkingsverband tussen de RUG en Yantai steekt, dan zeggen wij hier nee tegen. Sowieso blijven wij van mening dat te allen tijden in de gesprekken met China de mensenrechtenkwesitie aan de orde moet blijven. En wij als gemeente kunnen en moeten een geluid laten horen. De burgemeester heeft aangegeven hier rekening mee te houden. Dat is fijn om te horen, maar het blijft zaak hier alert op te blijven. Dank u wel.

De PLV VOORZITTER: Dank aan de heer Kelder. Mevrouw Kuik, CDA.

Mevrouw KUIK (CDA): Dank, voorzitter. Ja voorzitter, ik gaf in de commissie ook al aan dat wij het belangrijk vinden om te focussen op de huidige relaties en die ook moeten onderhouden en dat wij Duitsland ook als zeer belangrijk partner daarin zien. Het is prima dat allerlei instellingen verbanden aangaan, maar wij vinden het niet nodig om daarmee ook direct als stad een geformaliseerde relatie aan te gaan. Dus vandaar dat wij ook op de motie staan van de SP.

De PLV VOORZITTER: Hartelijk dank. Wie mag ik dan het woord geven? De heer Van der Meide, PvdA.

De heer VAN DER MEIDE (PvdA): Dank u wel. De lijn van het college en de burgemeester sluit onzes inziens naadloos aan bij de nota Internationalisering uit 2013. In die nota werd gepleit voor meer aandacht voor economische relaties en voor meer focus. Dat is trouwens ook mijn antwoord op mevrouw Van Gijlswijk. Betekent één extra relatie nu minder focus? Onzes inziens niet. Het gaat om de energie die je als gemeente steekt in die relaties. Bij veel relaties doen we dat niet, en dat is prima.

De PLV VOORZITTER: Mevrouw Van Gijlswijk.

Mevrouw VAN GIJLSWIJK (SP): Voorzitter, we hadden in de commissie een discussie over in hoeverre dit nou ook budgettair neutraal is. Toen zei ik: "Het kost altijd ambtelijke inzet. Zoals u weet moeten onze medewerkers ook gewoon elke maand salaris krijgen." En toen zei de burgemeester: "Ja, dat klopt ook wel. Het kost altijd ambtelijke inzet." Kortom, ik gaf zojuist mijn vrees aan dat het gaat ten koste van andere stedenbanden of andere formele vriendschapsrelaties. Ziet de PvdA-fractie dat niet? De focus op de een betekent minder aandacht voor de ander.

De heer VAN DER MEIDE (PvdA): Dat hoeft niet binnen die vriendschapsrelatie het geval te zijn. Het kan de moeite waard zijn om er meer energie in te steken en dat het dus ook meer geld kost, omdat wij denken dat het uiteindelijk ook iets extra's oplevert.

Bijlage - 28 10 15 Groningen Raad

8

Mevrouw VAN GIJLSWIJK (SP): Ja, voorzitter, wat levert het onze stad dan op om een formele band aan te gaan met Yantai?

De heer VAN DER MEIDE (PvdA): Nou, u moet zich realiseren dat dit verband houdt met het feit dat de Rijksuniversiteit die band aan wil gaan. Je moet bedenken dat ongeveer een derde van de buitenlandse studenten van de Rijksuniversiteit van Chinese afkomst is. Dat scheidt vanzelf al een band en dat is helemaal geen slecht argument om die band dan ook formeel te maken.

De PLV VOORZITTER: Mevrouw Van Gijlswijk.

Mevrouw VAN GIJLSWIJK (SP): Maar dan zouden we in die redenering met alle steden en dorpen en wijken van China, omdat een derde van de studenten al uit China komt, een formele band aan moeten gaan. Ik neem toch niet aan dat de PvdA-fractie daarvoor pleit.

De heer VAN DER MEIDE (PvdA): Nee, daar pleiten we helemaal niet voor. Het is ook maar één plaats in China waar de universiteit een vriendschapsband mee aangaat en dat is Yantai. Ik ben klaar met mijn woordvoering, dank u wel.

De PLV VOORZITTER: Dank u wel, mijnheer Van der Meide. Mevrouw Kuik.

Mevrouw KUIK (CDA): Voorzitter, een verhelderende vraag. Klopt het dat de PvdA zegt: “Prima dat we een formele band aangaan, maar we hoeven er geen energie in te stoppen”?

De PLV VOORZITTER: De heer Van der Meide.

De heer VAN DER MEIDE (PvdA): Nee, natuurlijk niet. We moeten daar wel energie in stoppen, want het levert uiteindelijk ook meer op.

De PLV VOORZITTER: Dank u wel. De heer Leemhuis, GroenLinks.

De heer LEEMHUIS (GroenLinks): Dank u wel voorzitter. Zoals ik in de commissie ook al gezegd heb namens mijn fractie, is de fractie van GroenLinks erg terughoudend als het gaat om het aangaan van stedenbanden met steden in China, gezien de mensenrechtensituatie aldaar. Dat is een beeld dat we in het verleden natuurlijk ook wel in de discussie rond Xian en ook bij het Confucius Institute hebben geuit. Hier speelt echter een aantal andere dingen. Er is een grote instelling in deze stad, die een concrete – gisteren is dat geloof ik getekend – samenwerking aangaat met een instelling in China. Dat is dus in zekere zin een voldongen feit. Als we dan ook kijken naar de argumentatie van mevrouw Van Gijlswijk bijvoorbeeld, praten mag altijd, dan komen we, ook gezien de motie, die ik overigens nog maar net onder ogen heb, dus ik heb haar nog niet echt goed kunnen lezen, toch een beetje in een semantische discussie. Wat is nou een vriendschapsrelatie? Is dat een stedenband? Wij gaan nog even luisteren wat het college te zeggen heeft en dan gaan wij wel een oordeel vellen over hoe wij over deze motie gaan stemmen.

De PLV VOORZITTER: De heer Wonink heeft een interruptie.

De heer WONINK (D66): Ja, om nog even terug te komen op de mensenrechten: je zou het natuurlijk ook kunnen omkeren. Zouden de Chinese studenten die Nederlands onderwijs genieten niet juist kunnen gaan inzien dat vrijheid van meningsuiting geen bedreiging is, maar een versterking van de samenleving?

De heer LEEMHUIS (GroenLinks): Ja, dat klopt. Dat is onderdeel van die overweging. Kijk, op dit moment bestaat die stedenband niet. Nu heeft mijn fractie nog niet heel erg veel vertrouwen in de mensenrechtensituatie en de academische vrijheid die er op die instelling zullen zijn, maar het is helemaal niet onmogelijk dat in de toekomst, en misschien zelfs in de nabije toekomst, dit positieve kanten heeft. Dan kom je ook een beetje in een vergelijkbare situatie als de stedenband met Moermansk, waar natuurlijk ook een moeilijke mensenrechtensituatie is, en waarbij deze raad en ook mijn fractie van mening is dat het behoud van die stedenband wel degelijk juist goed is. Juist omdat wij weten dat er ook menselijke contacten, gewoon contact van mens tot mens zijn, waarvan aangetoond is dat die een goede

Bijlage - 28 10 15 Groningen Raad

9

rol spelen daarin. Vooralsnog is die situatie nog niet het geval, want er is nog geen verkeer tussen Yantai en Groningen. Dus daarom die terughoudendheid.

De PLV VOORZITTER: Dank u wel. Strak een minuut.

Mevrouw VAN GIJLSWIJK (SP): Voorzitter, ik wilde ook nog een interruptie doen.

De PLV VOORZITTER: Mevrouw Koebrugge. U was tegelijk, ja, maar een 1-minuutinterventie moet wel een beetje een 1-minuutinterventie blijven.

Mevrouw VAN GIJLSWIJK (SP): Ik mag GroenLinks geen vragen meer stellen, voorzitter?

De PLV VOORZITTER: Dat impliceerde mijn opmerking.

Mevrouw VAN GIJLSWIJK (SP): Nou, dat vind ik een beetje opmerkelijk.

De PLV VOORZITTER: Mevrouw Koebrugge, VVD.

Mevrouw KOEBRUGGE (VVD): Voorzitter, dank u wel. De VVD heeft in de commissievergadering al aangegeven dat wij er wel de meerwaarde van inzien dat deze vriendschapsrelatie aan wordt gegaan. Ook vooral omdat de Chinezen toch iets anders werken dan wij hier in Nederland en als de RUG iets wil doen daar, dan is het belangrijk dat de gemeente daar ook in meegaat. Wij zien die belangen daarin zeker, dus vandaar, dat heb ik daar ook aangegeven, dat wij dit voorstel steunen. Wat de VVD betreft is het juist belangrijk dat wij kijken naar economische belangen bij de banden en relaties die wij aangaan en dat wij juist niet inzetten op ontwikkelingssamenwerking, want dat doen ze in Den Haag al. Dank u wel.

De PLV VOORZITTER: Dank u wel. Dan hebben wij alle fracties gehad. Dan geef ik het woord aan het college, bij monde van de burgemeester, uiteraard.

Burgemeester DEN OUDSTEN: Ja, mijnheer de voorzitter, het is eigenlijk een herhaling van de opvattingen die in de commissie ook met elkaar zijn gedeeld. Hier en daar zijn ze wat aangescherpt en voorzien van oordelen. Ik moet u zeggen dat ik op zichzelf best begrip heb voor die fracties die zeggen: "Je moet niet iedere keer ongebreideld weer je stedenbanden uitbreiden" en dat vinden wij ook, dat dit niet zou moeten. Je doet dat alleen in uitzonderlijke gevallen. In dit geval hebben we het ook nog gedaan op verzoek. Deze discussie maakt ook weer duidelijk dat we haast moeten maken om met elkaar weer eens fundamenteel te kijken naar hoe ons buitenlands beleid eruitziet. Ik zou daar eigenlijk twee dingen van willen zeggen. Het eerste zie ik mevrouw Van Gijlswijk doen en ook een paar anderen uit deze raad. Die zetten eigenlijk het aangaan van deze vriendschapsband tegenover de meer risicovolle positie waarin de niet economisch georiënteerde vriendschapsbanden of stedenbanden zitten. Ik denk dat dit op zichzelf niet juist is. Als we die stedenbanden, die wij al jarenlang hier koesteren en door uw raad ook nog steeds worden gesteund, zouden willen voorzien van een actueel oordeel, denk ik dat het een aparte discussie in de raad vergt, die niet verbonden zou moeten worden met wat er nu vandaag aan u wordt voorgesteld. Een tweede opmerking die ik wil maken, is dat als Groningen als stad en als centrum van Noord-Nederland zich in de komende jaren wil oriënteren op de langetermijnsituatie, het dan onontkoombaar is dat de internationale situatie, de internationale economie, de verbindingen daarmee, opnieuw tegen het licht gehouden moeten worden. Ik denk dat u dat allemaal, even los vanuit welke politieke visie u naar een maatschappij kijkt, onmiddellijk zult kunnen beamen. Als je economisch in de komende jaren vooruit wilt gaan, dan zul je je internationale verbindingen goed op orde moeten hebben. Dat betekent niet dat dit altijd moet gaan om verbindingen van de overheid met internationale bedrijven zelf of met andere landen of steden of wat dan ook, maar dat betekent wel dat wij in ondersteunde zin, ook van ons bedrijfsleven, moeten zorgen dat we de contacten van dat bedrijfsleven in het buitenland met onze ondersteunende acties kunnen versterken. Als je dan ziet wat voor mechanismen en instrumenten wij daarvoor hebben, dan zijn dat vriendschapsbanden en stedenbanden. Daarvoor heeft de raad een restrictief beleid opgezet, enige tijd geleden. Dat is ook zo. Wij hebben u ook alleen maar dit voorstel gedaan, omdat wij ook vinden dat dit een uitzonderlijke situatie is. Het is natuurlijk, ik denk dat mevrouw Van Gijlswijk dat zelf ook wel weet, niet zo dat dit de opening biedt om met elke stad of dorp, zoals u dat zegt, banden aan te gaan.

Bijlage - 28 10 15 Groningen Raad

10

Mevrouw VAN GIJLSWIJK (SP): Nou, voorzitter ...

Burgemeester DEN OUDSTEN: Dit is een van de grootste activiteiten van een belangrijke instelling van ons in het buitenland, in jaren ondernomen.

De PLV VOORZITTER: Mevrouw Van Gijlswijk.

Mevrouw VAN GIJLSWIJK (SP): Voorzitter, dit opent wel de deur naar de toekomst. We hebben veel meer belangrijke grote instellingen die over de grens zaken doen. Het spijt me wel, maar de argumentatie die u in de commissie gaf, namelijk: "Ook het college is terughoudend tenzij er een situatie is van: hier helpt het ook echt. Hier doet het er echt toe." Ja, dat zijn zulke vage criteria! Wij toetsen aan vastgesteld beleid en dat is het beleid dat we in 2013 hebben vastgesteld. U mag ons altijd elke dag nieuw beleid voorleggen, maar ik zou zeggen: we hebben wel andere zorgen in deze stad die aandacht van het college vragen. Dus maak geen haast.

Burgemeester DEN OUDSTEN: Ik begrijp dat u er zo over denkt, maar dat geldt denk ik voor vele onderwerpen, dat er ook andere zaken zijn die ook onze aandacht vergen. En dat geldt zeker voor dit onderwerp, maar het is nu wel actueel. De universiteit gaat een belangrijke economische activiteit aan in een land waar wij al banden mee hebben, vraagt aan ons of wij bereid zijn om met de overheid daar een vriendschapsband aan te gaan ter ondersteuning van hun activiteiten. Het gaat om heel erg grote zaken die daar gedaan worden, om duizenden studenten die in een uitwisselingsprogramma in de komende jaren heen en weer worden gestuurd, zeg ik maar even, om iets waar de universiteit in belangrijke mate van ziet dat haar toekomst daar met deze activiteiten meer wordt verzekerd dan wanneer men dat niet doet. Ook daar kijken ze naar hun internationale contacten en ze vragen ons om die ondersteuning. Dat is een uitzonderlijke situatie en dat is ook de reden dat wij de vrijheid hebben genomen vanuit het college op deze situatie aan u voor te leggen.

De PLV VOORZITTER: Mevrouw Van Gijlswijk.

Mevrouw VAN GIJLSWIJK (SP): Voorzitter, ik heb nog een kleine vraag, waarvan ik me best kan voorstellen dat de burgemeester daar geen antwoord op kan geven. Maar denkt u nou serieus dat als wij hier vandaag zouden uitspreken dat we die formele relatie niet aangaan, dat de universiteit niet verder kan in China? Ze hebben van de week getekend.

Burgemeester DEN OUDSTEN: Ja, weet u, natuurlijk werkt dat niet op die manier, een op een. Maar op het moment dat de universiteit een contract tekent met een stad van een zodanige omvang en de stad waaruit de universiteit komt zegt: "Wij willen geen vriendschapsband aangaan", dat is overigens geen argument dat wij tot nu toe hebben gebruikt, maar u vraagt mij daar nu naar, dan is dat natuurlijk geen fijn gegeven. En de universiteit heeft ons dat gevraagd. Wij leggen het voor aan de raad en wij denken dat dit die uitzonderlijke situatie is die rechtvaardigt dat u zegt: "College, neem die ruimte om die vriendschapsband aan te gaan."

Dan zijn er ook opmerkingen gemaakt, van: "Weet u wel dat het binnen de universiteit ook rommelt op dit punt?" Iedereen leest natuurlijk de krant en het is denk ik volkomen logisch dat er binnen een universitaire gemeenschap voors en tegens worden uitgewisseld. Dat dit in zo'n organisatie ook zo gebeurt, dat het ook gelijk naar buiten wordt gebracht, vind ik ook vrij logisch. Maar het is denk ik niet aan ons om in de zijlijn van de discussie over die vriendschapsband nu de plannen van de RUG op kwaliteit te beoordelen. Ik denk dat we daar uit weg moeten blijven. En als u wel vindt dat u daar op in moet gaan, maak er dan een apart onderwerp van. Dan nodigen wij de universiteit uit en dan kan er uitleg gegeven worden over wat daar speelt. Ik zou u willen vragen om de door de SP ingediende motie niet te ondersteunen.

De PLV VOORZITTER: Dank u wel. Dan gaan we over tot stemming op motie 1.

De heer LEEMHUIS (GroenLinks): Voorzitter? Mijn fractie heeft behoefte aan een schorsing.

Bijlage - 28 10 15 Groningen Raad

11

De PLV VOORZITTER: Mag ik u vragen hoelang u denkt nodig te hebben?

De heer LEEMHUIS (GroenLinks): Vijf minuten.

De PLV VOORZITTER: Vijf minuten, vooruit.

(Schorsing 16.57 uur – 17.02 uur)

De PLV VOORZITTER: Als iedereen weer plaats wil nemen, dan kunnen wij weer verder met onze vergadering. Ik geef het woord aan de heer Leemhuis.

De heer LEEMHUIS (GroenLinks): Voorzitter, dank u wel. Wat mij betreft kan ik meteen een stemverklaring bij de motie geven.

De PLV VOORZITTER: Gaat uw gang.

De heer LEEMHUIS (GroenLinks): Ik heb al eerder gezegd, net en ook in de commissie: we kunnen een heel lange semantische discussie gaan krijgen over: 'Wat is een vriendschapsband? Wat is een vriendschapsrelatie?' We constateren dat er geen stedenband door het college verzocht wordt in te stellen. We weten ook nog niet precies wat er komt en mijn fractie is uitermate terughoudend als het gaat om banden met China. Dat neemt echter niet weg dat wij niet voor een motie gaan stemmen die een zo vage definitie geeft van wat dan die relatie is die we aangaan. Wat mijn fractie betreft is ook een aantal overwegingen in een motie niet steekhoudend, want mijn fractie was juist voor het uitbreiden van bijvoorbeeld stedenbanden naar een plaats als Jabalya, zoals bekend. Dat neemt niet weg dat mijn fractie dit zeer kritisch zal blijven volgen, maar wij vinden op dit moment, in deze fase, want een vriendschapsband is ook duidelijk iets anders dan een stedenband ...

De PLV VOORZITTER: Het is een stemverklaring, hè?

De heer LEEMHUIS (GroenLinks): Ja. Ja goed, ik nam een beetje de ruimte.

De PLV VOORZITTER: Nee, u mag niet interrumpen in een stemverklaring.

De heer LEEMHUIS (GroenLinks): Maar ik denk dat ik wel klaar ben. Laat ik het dan ook kort houden.

De PLV VOORZITTER: Uw stemverklaring graag.

De heer LEEMHUIS (GroenLinks): Ja. Nou, dat was hem. Mijn fractie zal dus tegen deze motie stemmen.

De PLV VOORZITTER: Goed. Anderen nog een stemverklaring op deze motie? Dat is niet het geval. Dan gaan we over tot stemming op motie 1. Stemkastjes klaar.

Goed. Er zijn 24 stemmen tegen, 15 voor. Dat betekent dat deze motie is verworpen. Verder hoeven we geen besluitvorming te houden over het memo van de burgemeester. Ik dank u wel. Ik geef het woord weer aan de burgemeester.

7.b: HRM en organisatieontwikkelingen (collegebrief 16 september 2015)

De VOORZITTER: Aan de orde is Human Resource Management en organisatieontwikkelingen. De heer De Greef.

De heer DE GREEF (SP): Ja, voorzitter, dank u wel. Het jeugdloon staat in schril contrast met betalingsverplichtingen die jongeren onder de 23 hebben. De SP steunt dan ook de strijd van Young & United, om ook voor jongeren het minimumloon te garanderen. In de begroting 2016 spreekt het college uit achter het principe 'gelijk loon, gelijk werk' te staan en wij willen in navolging van steden als Zwolle en Amsterdam, als SP hier in Groningen ook uitvoering geven aan het verwezenlijken van een

Bijlage - 28 10 15 Groningen Raad

12

minimumloon voor jongeren, voor alle jongeren in onze gemeente. De gemeente kan hier een bijdrage aan leveren door goed te kijken naar haar inkopen en aanbestedingen. En ook kan de gemeente het goede voorbeeld dat zij geeft etaleren bij bedrijven in de stad en binnen de VNG. Daarvoor dien ik samen met Student en Stad de volgende motie in.

Motie 2: Hetzelfde loon voor hetzelfde werk (SP, Student en Stad)

De raad van de gemeente Groningen, in vergadering bijeen op woensdag 28 oktober 2015,

constaterende dat:

- een werknemer van 23 jaar en ouder bij een 40-urige werkweek recht heeft op het minimumloon van € 8,70 bruto per uur terwijl een collega van 18 jaar die precies hetzelfde werk doet, minder dan de helft krijgt namelijk € 3,95;
- jongeren van 18-23 jaar wel geconfronteerd worden met volledige lasten;
- dit ook vele jonge Groningers raakt die voor half loon heel werk doen in bijvoorbeeld de winkels, kantoren en horeca van de stad;
- werkende jongeren onder de naam Young and United hier aandacht voor vragen en hier tegen in verzet zijn gekomen;
- jeugdlonen in de gemeentelijke rechtspositie zijn afgeschaft per 1 januari 1999, zowel voor vaste als ingehuurde medewerkers van de gemeente Groningen;
- bijna twee maanden geleden een meerderheid in de Tweede Kamer (PvdA, SP, GroenLinks, ChristenUnie, 50Plus, de Groep Kuzu/Öztürk en de Partij voor de Dieren) haar steun heeft gegeven aan een D66-motie waarin het kabinet wordt opgeroepen op korte termijn met concrete voorstellen te komen voor een verhoging van het minimumjeugdloon, met oog te hebben voor effecten op werkgelegenheid, werkloosheid en onderwijsdeelname van jongeren;

overwegende dat:

- de gemeente het goede voorbeeld kan doorgeven aan andere instellingen/organisaties/bedrijven door jongeren, die via inkoop en aanbesteding werk voor de gemeente uitvoeren, het minimumloon i.p.v. het minimumjeugdloon te laten verdienen;

spreekt uit dat:

- 'gelijk loon voor gelijk werk' een goed uitgangspunt is voor iedereen die werk verzet voor de gemeente Groningen;

verzoekt het college:

- te onderzoeken hoe het uitgangspunt van 'gelijk loon voor gelijk werk' ook toegepast kan worden op gemeentelijke inkoop en aanbesteding (bijvoorbeeld via de EMVI, in de gunningscriteria een zware weging mee te geven aan bedrijven die het jeugdloon uit faseren of er al mee gestopt zijn.)
- binnen de reguliere overleggen met werkgevers in de stad Groningen het jeugdloon te agenderen en daarbij de werkgevers op te roepen het voorbeeld van de gemeente Groningen te volgen en hierover de raad te informeren;
- met de andere jeugdloonvrije gemeenten (bijvoorbeeld Amsterdam en Zwolle) binnen de VNG het jeugdloon te agenderen en daarbij andere gemeenten er toe te bewegen het voorbeeld te volgen en hierover de raad te informeren;

en gaat over tot de orde van de dag.

De VOORZITTER: Dank u wel. Ik geef de heer Van den Anker het woord.

De heer VAN DEN ANKER (Student en Stad): Dank u, voorzitter. Gelijk loon bij gelijk werk, het klinkt zo logisch. Maar helaas is dat nog lang niet het geval. Gelukkig is er bijna twee maanden geleden een motie aangenomen in de Tweede Kamer van D66, de PvdA, de SP, GroenLinks, de ChristenUnie en de Partij voor de Dieren. Deze motie roept het kabinet op om op korte termijn met voorstellen te komen voor verhoging van het minimumjeugdloon. Als gemeente kunnen we ook ons steentje bijdragen aan dit proces. Wij begrijpen ook dat dit niet even snel kan gebeuren, maar we zouden hier wel graag stappen in willen maken. Daarom verzoeken wij het college met deze motie te onderzoeken op welke wijze het mogelijk is om via gemeentelijke inkoop en aanbestedingen een zwaardere weging te geven aan bedrijven die stappen nemen om te stoppen met het minimumjeugdloon of hier al mee gestopt zijn. Zo kunnen we stap voor stap het jeugdloon uit Nederland faseren, zodat iedereen gelijk betaald krijgt voor hetzelfde werk.

Bijlage - 28 10 15 Groningen Raad

13

De VOORZITTER: Mevrouw Bloemhoff.

Mevrouw BLOEMHOFF (PvdA): Voorzitter, ik wil graag weten wat Student en Stad denkt te bereiken voor studenten die bijvoorbeeld bij Albert Heijn aan het werk zijn. Wat gaat er met hen gebeuren, qua werkgelegenheid?

De heer VAN DEN ANKER (Student en Stad): Zoals ik al aangaf: wij begrijpen natuurlijk dat zoiets niet van het ene op het andere moment kan gebeuren. Wij zeggen hier ook dat we graag een fasering zien en volgens mij is dat ook in lijn met de motie die uw partij gesteund heeft in de Tweede Kamer. Van stel op sprong, nee dat kan niet, dat begrijpen wij ook, maar ik denk dat u het met mij eens bent dat het eruit gefaseerd moet worden, op termijn.

De VOORZITTER: Mevrouw Bloemhoff.

Mevrouw BLOEMHOFF (PvdA): Voorzitter, vindt u het dan verstandig dat te eisen bij inkoop en aanbesteding? Want we vragen daar ook om bijvoorbeeld jongeren via social return aan de slag te helpen. Je moet ergens kiezen. Wat kiest u dan? Jongeren aan de slag of het jeugdloon eisen?

De heer VAN DEN ANKER (Student en Stad): Wij hoeven niet per definitie te kiezen. Zoals u zelf ook wel weet, zetten wij gunningscriteria op. Daarmee geven we een weging aan bepaalde gunningscriteria. Dan hebben we social return en daar nemen we ook een hele hoop andere zaken in mee. Wat wij hiermee aangeven is dat dit ook een aandeel wordt, zodat ook in die gunningscriteria een bedrijf zelf kan uitmaken in hoeverre het daarmee akkoord wil gaan. Maar dat het een onderdeel ervan wordt, dat moet mogelijk zijn.

De VOORZITTER: Dank u wel. Wie mag ik het woord geven? De heer Luhoff.

De heer LUHOFF (D66): Dank u wel, voorzitter. D66 deelt het principe van gelijk loon voor gelijk werk. Onze partij in de Tweede Kamer heeft daartoe ook een motie ingediend met een aantal andere partijen, om dit principe ook toe te passen in de Wet op het minimumloon. Dat neemt niet weg dat de motie die hier nu voorligt veel te ver gaat. In eerste instantie omdat ze een inmenging is in de werkgever-werknemerrelatie, anders dan de gemeente Groningen zelf als werkgever natuurlijk. Het gaat om andere bedrijven, andere instellingen en dat is nu echt het terrein tussen werknemer en werkgever. Dat is het terrein van werkgevers en vakbonden, dat is het terrein dat natuurlijk binnen de kaders van de wet moet worden georganiseerd. Daarnaast kan de uitvoering van deze motie leiden tot heel grote onwenselijke gevolgen. Dan gaat het om juridische risico's, het kan leiden tot duurdere inkoop en het zal leiden tot meer bureaucratie bij onze inkooprelaties en wellicht ook bij onszelf. Tot slot: de discussie doet ook nog eens geen recht aan de effecten die een hoger minimumjeugdloon zouden kunnen hebben voor onderwijsdeelname, werkloosheid en werkgelegenheid. En dat zijn de drie thema's die voor onze partij ook van belang zijn. Dank u wel.

De VOORZITTER: Ja, mijnheer Bolle.

De heer BOLLE (CDA): Ik sluit me aan bij de woordvoering van D66.

De VOORZITTER: Mevrouw Riemersma.

Mevrouw RIEMERSMA (Stadspartij): Dank u wel, voorzitter. Wij willen de motie eigenlijk wel steunen, maar we hebben wel een paar bedenkingen. Deskundigen, dus arbeidsmarktgeleerden, zeggen: "Als je dat jeugdloon afschaft, kan het gewoon banen kosten". Dus dat moeten we echt in ons achterhoofd houden. Daarbij komt dat het jeugdloon van oudsher gebruikt is om juist de jeugd te stimuleren om verder te studeren. En wat ons betreft staat dit ook nog wel overeind. Maar goed, het dictum is intussen wel gewijzigd, het was eerder een veel strengere motie en nu is het een wat mildere motie. Daarin wordt een onderzoek gevraagd en daar kunnen wij echt niet op tegen zijn. Dus wij steunen deze motie. Dank u wel.

De VOORZITTER: Dank wel. De heer Van der Glas.

Bijlage - 28 10 15 Groningen Raad

14

De heer VAN DER GLAS (GroenLinks): Dank u wel, voorzitter. Ook GroenLinks onderschrijft het uitgangspunt dat gelijk werk gelijk beloond dient te worden. Daarom hebben we ook in de Tweede Kamer die motie ondersteund. In de commissie hebben we de vraag gesteld hoe die situatie voor de gemeente Groningen is. In de commissie begrepen we dat binnen de gemeentelijke organisatie de rechtspositie van jeugdlonen is afgeschaft. Dat doet zich dus binnen deze organisatie niet voor, wat heel mooi is. Maatschappelijk zien we daar ook een beweging in, zoals we recentelijk in de Bijenkorf hebben gezien. Wij signaleren dezelfde zorg die D66 ook net noemde, dus daarom zullen wij deze motie ook niet steunen.

De VOORZITTER: Mevrouw Bloemhoff.

Mevrouw BLOEMHOFF (PvdA): Dank u wel, voorzitter. Voor het eerste deel sluit ik me aan bij de woordvoering van GroenLinks. Ik wil nog even toevoegen: als het gaat om inkoop bij een aanbesteding, dan hebben we daar een aantal gunningscriteria voor. Voor de PvdA is het heel erg van belang dat we eerst eens van bedrijven vragen dat ze de cao's naleven. Daar hebben we al problemen mee. Laten we die naleven, laten we meer mensen aan de slag helpen via die route. Laten we op duurzaamheid investeren. Maar we kunnen wat ons betreft niet iets van een bedrijf eisen wat volgens de wet en de cao's in dit land gewoon mag. Het is gewoon onuitvoerbaar. Dank u, voorzitter.

De VOORZITTER: De heer Koopmans.

De heer KOOPMANS (ChristenUnie): Dank u wel, voorzitter. Ja, wat ChristenUnie betreft is het een goed initiatief om het wettelijk minimumjeugdloon te verhogen en gelijk te trekken met het reguliere wettelijk minimumloon. Gelijk loon voor gelijk werk is ook wat ons betreft een goed uitgangspunt. De ChristenUnie in de Tweede Kamer heeft daarom ook onlangs die betreffende motie van D66 gesteund, maar wel met de kanttekening oog te hebben voor het voorkomen van een negatief effect op de werkgelegenheid, werkloosheid en onderwijsdeelname van jongeren, zoals hier wel in de constatering wordt meegenomen. Maar het verzoekpunt van de motie vinden wij ook te ver gaan en daarom steunen wij de motie niet. En ik wil me voor de rest aansluiten bij de woordvoering van D66. Dank u wel.

De VOORZITTER: Mevrouw Koebrugge.

Mevrouw KOEBRUGGE (VVD): Voorzitter, dank u wel. De VVD is voor meer banen voor jongeren en wij draaien de motie eigenlijk liever om. Op het moment dat je dit in zou voeren, zou dat betekenen dat de loonkosten omhoog zouden gaan voor werkgevers. Op het moment dat een werkgever bijvoorbeeld 10 euro heeft om uit te geven en iemand kost 2 euro per uur, dan kan hij vijf mensen in dienst nemen. Op het moment dat die mensen 3 euro kosten, zijn het ineens nog maar drie mensen die in dienst zijn. De VVD heeft liever dat meer jongeren die een baan willen, die ook kunnen krijgen. Wat ons betreft bestaat gelijk loon voor gelijk werk ook helemaal niet. Er zit altijd een verschil in een ervaringsopleidingscomponent en ook wat mensen doen en hoe ze daar uiteindelijk voor betaald worden. Dat verschil zal er altijd blijven. Dus wij zullen deze motie niet steunen. Dank u wel.

De VOORZITTER: De heer Kelder.

De heer KELDER (PvdD): Dank u wel, voorzitter. Wij vragen ons wel af of het generatiepact een oplossing is. Op korte termijn komt er natuurlijk een hoop verloop van mensen die met pensioen gaan. In de reorganisatie zouden we hierop moeten inspelen. Door een strategisch personeelsbeleid zouden we deze natuurlijke uitstroom moeten laten aansluiten bij de instroom van jongeren. Er werd in de commissie het aanbieden van traineeships genoemd. Dat lijkt ons een goed plan, maar dan wel met zicht op een baan. Zo geven wij het goede voorbeeld met het bieden van werk tegen betaling aan de jongen. Ook gaat het niet ten koste van de ouderen; die zijn juist nodig om de trainees te begeleiden en kennis over te dragen. Verder steunen wij de motie over het onderzoek naar het verhogen van het minimumloon voor jongeren. Dank u wel.

De VOORZITTER: Dank u wel. Wethouder Van Keulen.

Bijlage - 28 10 15 Groningen Raad

15

Wethouder VAN KEULEN: Voorzitter, dank u wel. Hetzelfde loon voor hetzelfde werk. Een hartstikke mooi principe; het college heeft het ook onderschreven. Het lijkt mij verstandig om even kort in te gaan op de motie, want dat is het enige wat op dit moment echt voorligt.

Het college is van mening dat deze motie inderdaad te ver gaat. Wij kunnen de gevolgen hiervan voor de werkgelegenheid en de positie van jongeren in onze stad op dit moment niet overzien. Ik ga graag, zoals u weet, met ondernemers over van alles en nog wat in gesprek, alleen wil ik wel dat dit zin heeft. En ik denk echt dat dit een probleem is dat op landelijk niveau moet worden opgelost. Een aantal van u heeft ook geconstateerd dat er inmiddels een motie in de Tweede Kamer is aangenomen waar dit probleem getackeld moet worden. Daardoor krijg je geen verschillen in regio's, waardoor onze eigen jongeren hier in de stad dus ook niet op een achterstand zouden komen, doordat kansen die er elders wel zijn hier niet zijn. Dat lijkt me een onwenselijke ontwikkeling. Kortom, het college zou deze motie willen ontraden.

De VOORZITTER: De heer De Greef.

De heer DE GREEF (SP): Ja, ik heb een vraag aan de wethouder. Hij zegt dat het college niet kan overzien wat de gevolgen zijn. Maar daar is deze motie nou juist voor bedoeld, om erachter te komen op welke manier de gemeente hier nog een bijdrage aan kan leveren, met alle mitsen en maren die u noemt.

Wethouder VAN KEULEN: Nou, voorzitter, met alle respect, dan had dat er moeten staan. Er staat hier heel concreet dat wij via EMVI aanbestedings- en criteriadieningen zouden moeten opnemen en afdwingen dat we dat zouden moeten onderzoeken. Dat is wat anders dan wat ik zeg, dat ik geen regionale verschillen zou willen tussen de verschillende jongeren. Voorzitter, hierbij laat ik het.

De VOORZITTER: We gaan stemmen. De motie ligt voor en ik verzoek u uw stem uit te brengen. 11 voor en 27 tegen, de motie is verworpen.

7.c: is 8.a geworden

7.d: TTIP-vrije gemeente (collegebrief 18 september 2015)

De VOORZITTER: De heer Leemhuis.

De heer LEEMHUIS (GroenLinks): Dank u wel, voorzitter. Ook het debat over TTIP hebben we in de commissie Werk en Inkomen al gevoerd. Daar zijn al de meeste argumenten gewisseld. Wat mijn fractie samen met een aantal andere fracties heeft gedaan, is zoeken naar de grootste gemene deler, zou je kunnen zeggen, van de grote zorgen die er binnen de raad leven over de negatieve gevolgen die het invoeren van een verdrag als TTIP of CETA zou kunnen hebben op de mensenrechten, op het gebied van milieu, dierenwelzijn, sociaal recht en zo kan ik nog even verder gaan. Met dat doel is een aantal fracties samengekomen tot een motie die een aantal grote zorgen over de nadelige gevolgen van de TTIP uitsprekt. En die ga ik nu aan de burgemeester geven.

Motie 3: Zorgen over TTIP (GroenLinks PvdA, ChristenUnie, Student en Stad, SP)
De raad van de gemeente Groningen, in vergadering bijeen op woensdag 28 oktober 2015,

constaterende dat:

- momenteel achter gesloten deuren druk wordt onderhandeld tussen de Europese Unie, de Verenigde Staten – en dat in overleg met multinationals over een vrijhandelsverdrag: het TTIP;
- een breed maatschappelijk debat wordt gevoerd over de mogelijke nadelen van het TTIP-verdrag en het daarmee vergelijkbare CETA-verdrag met Canada;

overwegende dat:

- het TTIP-verdrag het mogelijk zou kunnen maken dat geschillen tussen investeerders en staten in aparte tribunalen beslecht worden;
- alle regelgeving (sociaal, gezondheid, voedsel, milieu of technologie) die door de overheid wordt goedgekeurd, vatbaar voor claims van private bedrijven zou kunnen worden;
- overheden die regels instellen om mens en milieu te beschermen door multinationals zouden kunnen worden aangeklaagd als deze bedrijven menen dat deze regels ten koste gaan van hun winsten;

Bijlage - 28 10 15 Groningen Raad

16

- het van groot belang is om het beschermingsniveau van de sociale, gezondheids- en milieunormen die gelden binnen de EU te behouden en het respect ervoor door de Europese en buitenlandse ondernemingen op de Europese markt te waarborgen;
 - bij het afsluiten van het verdrag de verplichtingen van het akkoord bindend worden voor alle bestuursniveaus en dus ook voor de gemeente Groningen;
 - de gemeente Groningen mogelijk verplicht en gedwongen kan worden om eigen initiatieven en beleid te wijzigen of zelfs te annuleren ten gevolge van de ondertekening van dit akkoord;
 - vergelijkbare bezwaren ook gelden voor het CETA-verdrag;
- spreekt als haar mening uit:
- grote zorgen te hebben over de mogelijke nadelige gevolgen van het TTIP-verdrag en het vergelijkbare CETA-verdrag, voor de beleidsvrijheid van gemeenten alsook op het gebied van sociale zekerheid, voedselveiligheid, dierenwelzijn en milieubescherming;
 - het wenselijk te achten dat deze nadelen bij een uiteindelijk verdrag weggenomen worden;
- en besluit:
- deze mening ter kennis te brengen van de minister voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking, de vaste Kamercommissie voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking, de Vereniging van Nederlandse Gemeenten, de Europese Commissie, de Raad van Ministers van de EU en het Europees Parlement;
- en gaat over tot de orde van de dag.

De VOORZITTER: Dank u wel. Dat is heel wat. Ik stel voor dat wij erover beraadslagen. Wie mag ik het woord geven? De heer Wonink.

De heer WONINK (D66): Dank u wel, voorzitter. Ja, er is veel commotie over TTIP en dat bleek ook wel tijdens de afgelopen raadscommissie. Veel mensen en organisaties hebben hun zorgen al geuit over de onderhandelingen over het verdrag. Er zijn in heel Europa protesten geweest en een aantal partijen heeft zich ook al tegen het verdrag gekeerd. Maar Europese onderhandelaars hebben eigenlijk toegezegd dat de eisen aan milieu, voedselveiligheid en arbeidsvoorwaarden, eigenlijk de hele opsomming die wij net van de heer Leemhuis hoorden, niet door het handelsverdrag worden verlaagd. En deze motie van zorgen is wat ons betreft overbodig, want zorgen zijn al bekend, dus die hoeven we niet nog een keer over te brengen.

De VOORZITTER: Ja, mijnheer Leemhuis.

De heer LEEMHUIS (GroenLinks): Voorzitter, is de heer Wonink het met mij eens dat juist door het maatschappelijk debat, dat mede door dit soort debatten in raden en elders gevoerd wordt, de wijzigingen, naar het zich laat aanzien, doorgevoerd zijn? En dat het dus heel zinvol is om dit te doen?

De heer WONINK (D66): Nou, ik zal een voorbeeld noemen. Wij hebben op ons D66-congres hier ook uitgebreid over gediscussieerd. Daar is dus ook een motie aangenomen om bij onze volksvertegenwoordigers in Den Haag en bij het Europees Parlement erop aan te dringen om eens goed naar onze zorgen te kijken. Dus wat dat betreft hebben wij dat traject eigenlijk al afgerond.

De VOORZITTER: Ja, gaat uw gang. De heer Loopstra.

De heer LOOPSTRA (PvdA): Dank u, voorzitter. Ik had een vraag aan D66. Amsterdam, Zaanstad, Tiel, Hoogeveen, een van de steden die ook hun verontrusting hebben geuit. Waarom zouden wij als raad van Groningen ook niet kunnen meedoen?

De heer WONINK (D66): Omdat, zoals ik net al aangaf, dat volgens onze fractie overbodig is, omdat de zorgen al bekend zijn. U kunt ook op de website van de Europese Unie precies de insteek en de inzet van de Europese onderhandelaars terugvinden en daarin worden eigenlijk al die zorgen die net geuit zijn, meegenomen en er worden ook keiharde toezeggingen gedaan dat de eisen niet door het handelsverdrag worden verlaagd.

Een veelgehoord misverstand trouwens, dat we ook terugzien in de overwegingen van deze motie, is dat via een handelsakkoord alle regels en standaarden gelijkgetrokken zouden worden en dat we dan uit zullen komen bij de laagste gemene deler. Dat is niet zo. De Europese Unie heeft ook een verdrag met

Bijlage - 28 10 15 Groningen Raad

17

Zuid-Korea gesloten dat niet leidde tot gelijke of gemiddelde regels en het leidde wel tot meer en makkelijkere export. Dan nog eentje: de inzet van de Europese Unie is momenteel de oprichting van een internationaal gerechtshof voor Investors State Dispute Settlement, ofwel de welbekende ISDS. Daarmee wordt het internationale recht versterkt en de nu troebele ISDS-procedures vervangen door onafhankelijke rechters en transparante procedures. Wat ons betreft dus een goede zaak en wij zullen deze motie niet steunen.

De VOORZITTER: Mevrouw Van Duin.

Mevrouw VAN DUIN (SP): Voorzitter, kan ik hieruit concluderen dat D66 geen zorgen meer heeft over de manier waarop TTIP tot stand is gekomen of over de eventuele gevolgen ervan?

De heer WONINK (D66): Nee, de zorgen hebben wij nog wel, alleen hebben wij die al geuit richting onze volksvertegenwoordigers, zoals ik net heb aangegeven, via onder andere ons congres. En nogmaals, ook uit de onderhandelingspositie van de Europese Unie blijkt dat de zorgen bekend zijn. De zorgen zijn er al, dus dat hoeven we niet nog een keer te doen. Dat zou overbodig zijn.

De VOORZITTER: Dank u wel. Wie mag ik het woord geven? De heer Koopmans.

De heer KOOPMANS (ChristenUnie): Dank u wel, voorzitter. Ja, ook de ChristenUnie maakt zich zorgen over de ontwikkelingen rond het TTIP-verdrag en de mogelijke schadelijke effecten ervan. We zien de mogelijke voordelen wel, maar we zien ook dat er vanuit onder andere Den Haag druk wordt uitgeoefend om de onderhandelingen tot een positief resultaat te brengen, bijvoorbeeld door een motie die door mijn partij is ingediend, waarin wordt opgeroepen om de inmiddels beruchte ISDS-bepaling uit het verdrag te halen. Mede daarom hebben we in de commissie ook aangegeven niet voor een TTIP-vrije gemeente te zijn. We kennen de uitkomsten van de onderhandelingen niet, dus het is nog te vroeg om bij voorbaat tegen het verdrag te zijn. Bovendien zou je met een TTIP-vrije gemeente de inwoners van deze stad het signaal geven dat er bij wijze van spreken geen chloorkip meer deze stad binnenkomt. En volgens mij kunnen we dat niet garanderen. Dus een TTIP-vrije gemeente zou het verkeerde signaal zijn. Maar zoals gezegd: de zorgen die er spelen, die delen we en die worden in deze motie uitgesproken richting Den Haag en Brussel, maar ook richting de VNG en daarom staan wij ook op de motie. Dank u wel, voorzitter.

De VOORZITTER: Dank u wel. Mevrouw Riemersma.

Mevrouw RIEMERSMA (Stadspartij): Dank u wel, voorzitter. Even vier korte punten. Ten eerste de motie. Gelukkig wordt er deze keer niet gepleit voor een TTIP-vrije gemeente, wat gewoon echt absurd is. Ten tweede: de heer Leemhuis noemt de gevolgen die TTIP zou kunnen hebben; ja, daar kunnen we niet zoveel mee in de politiek, lijkt me. "Zou kunnen hebben", ja, als, als.

De VOORZITTER: De heer Leemhuis.

De heer LEEMHUIS (GroenLinks): Voorzitter, ik word aangehaald, dus ik reageer daar even op. Is het niet zo, mevrouw Riemersma, dat juist omdat dit maatschappelijke debat gevoerd wordt in raden in dit land, daardoor grote wijzigingen zijn gekomen en dat dit werk tot nu toe aan leek te komen? Misschien dat we er nog niet zijn.

Mevrouw RIEMERSMA (Stadspartij): Ja, ik heb het begrepen. Dat debat wordt gevoerd vanwege de bangmakerij door de FNV. Die heeft een zeer tendentieuze brief geschreven en daar is iedereen eigenlijk achteraan gaan hollen. Vandaar dat we nu ook dit debat voeren. De vorige keer was het Arjen Lubach en nu is het ...

De VOORZITTER: De heer Leemhuis.

De heer LEEMHUIS (GroenLinks): Voorzitter, ik heb er geen moeite mee om de eer te geven aan de FNV, maar voordat de FNV een brief stuurde, was dit debat in het hele land al gaande. Dus volgens mij valt dat wel een beetje mee.

Bijlage - 28 10 15 Groningen Raad

18

Mevrouw RIEMERSMA (Stads partij): Oké. Voorzitter, mijn derde punt, want ik moet even tijd sparen voor het volgende punt. De motie heeft als eerste constatering een die echt wereldvreemd is. En van de andere zeven overwegingen snijdt er alleen een hout. En verder staan wij nog steeds achter de collegebrief. Die is echt een adequaat antwoord geweest op de FNV-brief. Dank u wel.

De heer LOOPSTRA (PvdA): Voorzitter, ik had nog een vraag aan mevrouw Riemersma.

De VOORZITTER: De heer Loopstra.

De heer LOOPSTRA (PvdA): Ik had nog een vraag aan mevrouw Riemersma. Ik begrijp uit haar woorden dat zij vindt dat wij eerst moeten wachten tot het verdrag gesloten is en dat je daar dan pas iets van kunt vinden.

Mevrouw RIEMERSMA (Stads partij): Er is inderdaad al veel over bekend, alleen worden de voors en tegens niet eerlijk bediscussieerd. Het is echt in het negatieve getrokken. De tegenstemmers hebben zich helemaal teruggetrokken in het nee-kamp en er is gewoon geen discussie meer mogelijk.

De heer LOOPSTRA (PvdA): Voorzitter, vindt mevrouw Riemersma niet dat wij een heel nette discussie voeren over deze problematiek?

Mevrouw RIEMERSMA (Stads partij): Voorzitter, hier geef ik geen antwoord op. Dank u wel.

De VOORZITTER: Ik vind overigens dat wij hier in deze raad een nette discussie voeren over deze problematiek. Wie mag ik het woord geven? Ja, de heer Honkoop.

De heer HONKOOP (VVD): Dank u wel, voorzitter. Voorzitter, dit is wat de VVD betreft het verkeerde debat op de verkeerde plaats en op het verkeerde moment. Het verkeerde moment omdat, zoals de brief van het college al aangeeft, onderhandelingen nog in volle gang zijn. De indieners van deze motie gaan halverwege de onderhandelingen mee met de visie van de FNV. Maar ook de verkeerde plaats. Het Europees Parlement en de Europese Raad moeten dit verdrag uiteindelijk goedkeuren en Nederland wil het verdrag ook graag aan het nationale parlement voorleggen. De gemeenteraden hoeven en kunnen deze rol niet over te nemen van het nationale parlement over het Europese parlement. Maar bovenal is dit het verkeerde debat, omdat de indieners van de motie, zoals gezegd, net zoals de FNV, ons willen laten debatteren op basis van wat ze niet willen dat het verdrag wordt. Laten we liever spreken over wat we wel willen, met welk wensenlijstje de onderhandelaars op pad moeten worden gestuurd, maar ook eigenlijk al zijn gestuurd. Uitgangspunt van het verdrag is het afbouwen van importtarieven, het wegnemen van handelsbelemmeringen en zo meer. Bij een goed verdrag kan dit voor de Stad banen en goedkope producten opleveren. De VVD is voor de inzet van de onderhandelaars op vrijhandel en voor een sterkere economische positie voor Nederland. Dit levert banen en goedkopere producten op. Wij zijn dus daarom niet voor deze motie, die alleen uitgaat van het slechtste wat eventueel, als de onderhandelaars de opdracht niet goed uitvoeren, het verdrag zou kunnen zijn in hun visie en de visie van de FNV. Dank u wel, voorzitter.

De VOORZITTER: Dank u wel. Mevrouw Kuik.

Mevrouw KUIK (CDA): Dank u, voorzitter. Voorzitter, ook het CDA heeft zorgen over ISDS en die zullen wij ook overbrengen aan onze partijgenoten die erover gaan. Ik vraag me een beetje af wat de meerwaarde van dit debat is. Ik denk dat het belangrijk is dat in de partijen wordt aangegeven hoe we erin staan en welke zorgen we hebben. Volgens mij zet dit niet zoveel zoden aan de dijk, want wij gaan hier niet over.

De VOORZITTER: Mevrouw Klein Schaarsberg.

Mevrouw KLEIN SCHAARSBERG (Student en Stad): Voorzitter, dank u wel. Ja voorzitter, ik heb mijn zorg ook binnen de partij kenbaar gemaakt, maar ik doe het toch ook even hier. Nee, een grap natuurlijk. Wij hebben natuurlijk geen landelijke vertegenwoordiging. Maar we maken ons wel zorgen en we vinden dat wij als volksvertegenwoordigers wel een verantwoordelijkheid hebben. We kunnen wel zeggen dat

Bijlage - 28 10 15 Groningen Raad

19

een heleboel dingen nog niet bekend zijn, maar we zien wel welke kant het opgaat. CETA is bekend en het TTIP-verdrag dat de Verenigde Staten met Maleisië, Japan en nog een aantal van die landen heeft gesloten, is ook bekend dus we weten wel waar het ongeveer naartoe kan gaan. Dan kunnen we nu zeggen dat we dat niet willen. De bezwaren zijn allemaal bekend. Maar ook al zou je die allemaal wegnemen, dan is er wat ons betreft ook nog een zorg als het gaat om de geopolitieke gevolgen van deze verdragen, namelijk dat de economische macht nog verder in het westen geconcentreerd wordt. Daar moeten we ook oog voor hebben. Voorzitter, de positieve gevolgen zijn wat ons betreft onvoldoende bewezen. We kunnen dan wel zeggen dat we het allemaal via de politieke partijen doen, dat mag je natuurlijk ook zeggen, maar minister Ploumen geeft zelf aan dat ze “het zal proberen te veranderen”, dus dat geeft mij niet heel veel vertrouwen. We hebben zelf de macht uit handen gegeven als staat, maar dat betekent niet dat wij vinden dat ons kabinet zich gedeisd moet houden en dus zullen wij ons nu, we staan op de motie, daar ook voor uitspreken. Ze moet die zorgen wel degelijk overbrengen naar Brussel, dat moet ze niet alleen maar ‘proberen’. Voorzitter, tot zover.

De VOORZITTER: De heer Kelder. Wilt u nog interrumpen?

De heer WONINK (D66): Nou ja, ik had nog wel een vraag voor Student en Stad.

De VOORZITTER: Gaat uw gang hoor. De heer Kelder wil wel even wachten.

De heer WONINK (D66): Alvast dank daarvoor. Ja, ik was toch even benieuwd welke zorgen volgens Student en Stad nog niet bekend zijn bij de Europese Unie.

Mevrouw KLEIN SCHAARSBERG (Student en Stad): Oh, ik denk dat die zorgen wel bekend zijn, maar ik denk ook dat wij ons als burgers van de Europese Unie zorgen moeten maken, als onze persoonlijke minister in Nederland er al niets meer aan kan doen. Dat betekent dus dat de Europese Unie gaat besluiten over welke regels straks wel en niet gelden, zonder dat wij daar eigenlijk nog iets van kunnen vinden. Dan kunnen we ook zeggen: “We gaan de Europese Unie anders aankleden”, maar die zorgen zijn bekend en als die niet worden weggenomen, denk ik wel dat we daar eens een goed debat over moeten voeren.

De VOORZITTER: De heer Kelder.

De heer KELDER (PvdD): Dank u wel, voorzitter. Een maand geleden hebben wij samen met de SP een motie ingediend waarin wij ons graag wilden uitspreken als TTIP-vrije gemeente. Die motie heeft het toen bij lange na niet gehaald en een van de redenen was: we moeten de discussie eens gaan voeren. Nou, heel goed. Die discussie is gevoerd. Ik heb haar ook uitgebreid gevoerd in de commissie en ik heb daar eigenlijk niet heel veel aan toe te voegen. Wat ik toen al vermoedde is nu ook gebeurd: er is een motie gekomen die een soort grote gemene deler is.

Mevrouw KLEIN SCHAARSBERG (Student en Stad): Wilt u mij een vraag stellen? Het gaat ook van onze spreektijd af.

De heer KELDER (PvdD): Nee hoor.

De VOORZITTER: Het is geen interruptie meer.

Mevrouw KLEIN SCHAARSBERG (Student en Stad): Ik dacht dat u nog een vraag aan mij had. Mijn excuses dan.

De heer KELDER (PvdD): Maar dit gaat wel van mijn spreektijd af. Gelukkig heb ik nog wel even.

De VOORZITTER: Dit is een soort algemene les in het leven, dat je eigenlijk nooit antwoord moet willen geven op niet-gestelde vragen. De heer Kelder.

De heer KELDER (PvdD): Wat ik eigenlijk wil zeggen: dit is een soort gemiddelde, zo ergens een beetje tussen links en rechts. Ik snap ook hoe GroenLinks die deze motie heeft opgesteld hiertoe doorgekomen is. Wij hebben ons toen heel duidelijk uitgesproken. Wij willen Groningen een TTIP-vrije gemeente laten

Bijlage - 28 10 15 Groningen Raad

20

zijn. Dat signaal willen we heel duidelijk afgeven. Want heel veel kunnen we niet doen. We kunnen namelijk wel zeggen: "Wij willen dit niet" en ik vind alle argumenten van partijen die zeggen: "Waarom voeren we die discussie?" rare argumenten. Wij zijn toch juist raadsleden om dingen met elkaar te kunnen bediscussiëren? En juist vanuit de raad is er de roep gekomen om dit te gaan bediscussiëren. Ik wil mijn teleurstelling uitspreken over het besluit in deze motie. Ik vind de constatering en overwegingen prima, maar het besluit vind ik slechts een klein fluisterstemmetje richting Den Haag en buitenlandse handel van: "Wij zijn het er niet zo mee eens", terwijl ik liever had gehad dat wij als Groningen hadden geschreeuwd: "Tegen TTIP!" Ik zal de motie desondanks zal steunen. Dank u wel.

De VOORZITTER: Dank u wel. We gaan naar wethouder Van Keulen. Oh, mevrouw Van Duin. Gaat uw gang.

Mevrouw VAN DUIN (SP): Dank u wel, voorzitter. Ja, een maand geleden diende de SP met de Partij voor de Dieren een motie in waarin we ons uitspraken tegen het TTIP-verdrag. Nu ligt er een motie voor die een stuk minder ver gaat, maar wel een deel van de zorgen van de SP verwoordt. Dat is wat mijn fractie betreft een stap in de goede richting, vandaar dat we ook op de motie staan. Dank u wel.

De VOORZITTER: Dank u. De heer Loopstra.

De heer LOOPSTRA (PvdA): Dank u, voorzitter. Wij sluiten ons aan bij de woordvoering van de heer Leemhuis van GroenLinks, zoals hij dat net verwoordt heeft. Wij vinden het ongelooflijk belangrijk het signaal af te geven, omdat we ons erg bezorgd maken over de onderhandeling bij dit project. Dank u, voorzitter.

Mevrouw RIEMERSMA (Stads partij): Daar wil ik wel even op reageren, voorzitter.

De VOORZITTER: Mevrouw Riemersma.

Mevrouw RIEMERSMA (Stads partij): Ik heb nog een interruptie op de PvdA. Ik vind het wel erg tegenvallen van de fractie van de PvdA. Die heb ik altijd serieus genomen, tot nu toe. Hun eigen minister nota bene, Ploumen, loopt zich het vuur uit de sloffen om hier nog iets goeds van te maken en goede randvoorwaarden aan te brengen. En de fractie in Groningen laat haar eigenlijk vallen. Dat vind ik echt betreurenswaardig. Dank u, voorzitter.

De VOORZITTER: Wilt u daar nog op reageren, mijnheer Loopstra?

De heer LOOPSTRA (PvdA): Nou, ik wil daar wel even op reageren. U bent het altijd met ons eens; ik zou zeggen: word lid.

De VOORZITTER: Ik ga nu snel naar wethouder Van Keulen.

Wethouder VAN KEULEN: Voorzitter, dank u wel. Zoals we bij de commissie ook al constateerden, vinden de leukste debatten en ook de netste debatten overigens, plaats over onderwerpen waar we als gemeenteraad en als college niet heel sterk over gaan. Tegelijkertijd is het wel heel mooi om daarover te debatteren. Van de motie die nu voorligt over TTIP denk ik dat die recht doet aan de situatie. Er staat heel veel 'zouden' en 'mogelijk' in; ik denk dat dit een goede weergave is van de werkelijkheid rond TTIP op dit moment. Over het al dan niet uitspreken van zorgen: dat is echt een debat dat u in uw raad moet voeren. Het lijkt mij niet aan het college om daar een oordeel over uit te spreken. Dus over deze motie zou ik uiteindelijk willen zeggen: oordeel aan de raad. Ik heb nog een vraag over het besluitpunt. U besluit deze mening ter kennis te brengen? Of verzoekt u het college deze mening ter kennis te brengen?

De heer LEEMHUIS (GroenLinks): Volgens mij staat er wat er staat. Ik reageer maar even. Dat is de griffie, die dat als organisatie van de raad doet.

Wethouder VAN KEULEN: Oh, nou, dat is het helemaal eenvoudig. Prima. Dank u wel. Voorzitter, tot zover.

Bijlage - 28 10 15 Groningen Raad

21

De VOORZITTER: Ja, en de voorzitter van zowel de raad als het college ziet erop toe dat dit ook werkelijk gebeurt. Zullen we gaan stemmen?
21 voor, 18 tegen. De motie is aanvaard.

7.e: Kredietaanvraag aardbevingsbestendig bouwen Groninger Forum (raadsvoorstel 22 september 2015, 5268115)

De VOORZITTER: De heer Sijbolts.

De heer SIJBOLTS (Stads partij): Dank u wel, voorzitter. Een voor ons minder feestelijk onderwerp op mijn verjaardag, maar goed. De bezoekersaantallen van de openbare bibliotheek lopen terug en bezoekers van buitenaf kunnen het Forum straks behoorlijk slecht bereiken wanneer het OV, als het aan het college ligt, van de Grote Markt wordt geweerd. Wij vragen ons dan ook af hoe je tot behoorlijke bezoekersaantallen zult komen. Bekend was natuurlijk al dat de Stads partij niet gelooft in de verwachte bezoekersaantallen. Dat wist u al en dat blijft voor ons een risico, ook in financiële zin. Dan is het toch die deal met de NAM die gesloten is; de meerkosten na de deal zijn voor rekening van de gemeente. Een gesloten deal die de Stads partij moeilijk kan begrijpen, omdat we extra risico lopen en de meerderheid van de raad heeft gezegd: "geen extra geld naar het Groninger Forum". Wij vinden eigenlijk dat de raad vooraf in onze beleving niet voldoende in staat is geweest om het college vooraf kaders mee te geven of wensen en bedenkingen over de onderhandelingen en daarom dienen wij samen met de Partij voor de Dieren een motie in.

De heer LEEMHUIS (GroenLinks): Voorzitter?

De VOORZITTER: De heer Leemhuis.

De heer LEEMHUIS (GroenLinks): Voorzitter, volgens mij is het onderwerp van de onderhandelingen met de NAM al maanden bekend. Heeft uw partij het initiatief genomen om daarover een debat met de raad te voeren? Heeft zij een discussienota erover ingediend of op een andere manier geprobeerd randvoorwaarden mee te geven?

De heer SIJBOLTS (Stads partij): Wij hebben discussies in de raad gevoerd natuurlijk, maar wij zijn niet echt als raad in staat gesteld om vooraf duidelijk met het college in gesprek te gaan. En dat hadden wij liever gezien.

De heer LEEMHUIS (GroenLinks): Ik spreek de fractie van de Stads partij aan. Ik vraag: waarom heeft u als partij niet de mogelijkheid gepakt om een discussie, die nu blijkbaar gemist is, te voeren? Waarom hebt u geen uitgangspunt meegegeven aan het college in die onderhandelingen?

De heer SIJBOLTS (Stads partij): Nou, ik had eerlijk gezegd verwacht dat de uitkomst van de deal anders zou zijn geweest dan hij nu is. Ik vind ook dat wij als raad dan misschien wat beter ons best hadden moeten doen, maar met die motie beogen wij juist dat we in de toekomst dergelijke onderhandelingen anders gaan voeren.

De heer LEEMHUIS (GroenLinks): Nog even tot slot: dan moet de Stads partij toch in eerste instantie zichzelf aanspreken? Tot nu toe lijkt het erop dat andere fracties die mening niet met u delen, dus dan moet u in elk geval toegeven dat u een steek hebt laten vallen.

De heer SIJBOLTS (Stads partij): Nou, volgens mij zijn wij een van de weinige fracties die in onze beleving ten aanzien van het Forum nog nooit een steek heeft laten vallen, want zoals u weet zijn wij tegen het Forum.

De VOORZITTER: Ik ga even naar de heer Ubbens.

De heer UBBENS (CDA): Ja, dank u, voorzitter. Ik wil graag van de Stads partij weten welke kaders zij dan wellicht mee had willen geven. Dat is mij volkomen onduidelijk.

Bijlage - 28 10 15 Groningen Raad

22

De heer SIJBOLTS (Stadspartij): Nou ja, dan hadden we een discussie kunnen voeren van: mag de uitkomst zijn dat de risico's na de deal voor rekening van de gemeente komen, de extra risico's die misschien komen ten aanzien van de exploitatiebegroting? Er blijven risico's want we weten niet zeker of de vertraging nog extra kosten met zich mee gaat brengen. Dan hadden we daarover kunnen praten, of we die deal anders hadden willen zien.

De VOORZITTER: De heer Castelein.

De heer CASTELEIN (D66): Buiten het feit, voorzitter, dat de Stadspartij een soort als-dan-discussie had willen voeren: voor de zomer hebben wij een brief gehad van het college. In die brief stond: "Wij gaan die onderhandelingen in." Deelt u mijn mening dat dit het moment was om als raad de door u gewenste kaders mee te geven?

De heer SIJBOLTS (Stadspartij): Nee, die mening deel ik niet.

De heer CASTELEIN (D66): En waarom niet?

De heer SIJBOLTS (Stadspartij): Dat wordt een beetje een vervelende discussie op deze manier. Wij vinden gewoon dat het college met deze deal een aantal risico's neemt. Daar hadden wij als raad misschien beter vooraf op kunnen letten, maar we kunnen er beter nu een les uit trekken en dat in de toekomst beter gaan doen.

De heer CASTELEIN (D66): Ja maar, voorzitter, een verhelderende vraag: dan hebt u dus in mijn optiek, en die optiek deelt u, een moment gehad. Die brief is gekomen en u hebt niet gereageerd, de raad heeft niet gereageerd. Dan is dit natuurlijk een beetje mosterd na de maaltijd van u.

De heer SIJBOLTS (Stadspartij): Nee, dat vind ik niet. Wij beogen juist met deze motie dat we het in de toekomst anders en beter gaan doen.

De VOORZITTER: Ik beschouw dit punt nu als afgerond.

Motie 4: Eerst kaders dan onderhandelen (Stadspartij, Partij voor de Dieren)

De raad van de gemeente Groningen, in vergadering bijeen op woensdag 28 oktober 2015, besprekende 'Kredietaanvraag aardbevingsbestendig bouwen Groninger Forum',

constaterende dat:

- het college met de NAM een deal overeen is gekomen van 68 miljoen euro ten behoeve van het aardbevingsbestendig bouwen van het Groninger Forum, conform de bouwmethode 'constructief versterken';
- na het sluiten van de deal alle meerkosten ten aanzien van het Groninger Forum die niet in de deal zijn overeengekomen voor rekening van de gemeente Groningen zijn;

overwegende dat:

- de raad in meerderheid heeft gesteld dat er geen extra gemeentelijk geld naar het Forum mag;
- de onderhandelingen en de uitkomsten daarvan slechts voor een deel openbaar zijn;
- de raad vooraf niet betrokken is geweest en het college geen kaders en/of wensen en bedingen mee heeft kunnen geven;
- de raad zijn kaderstellende rol niet voldoende heeft kunnen uitvoeren;
- de raad hierdoor slecht verantwoording in het openbaar af kan leggen;

spreekt uit dat:

- de raad in de toekomst vooraf actief betrokken wil worden wanneer het college dergelijke onderhandelingen ingaat;
- de raad in de toekomst in staat moet worden gesteld om vooraf kaders en/of wensen en bedingen mee te geven;
- de raad vooraf met het college in gesprek wenst te gaan over de openbaarheid van dergelijke onderhandelingen;
- de raad vooraf onvoldoende in staat is gesteld om de gevolgen van de deal van 68 miljoen euro, zoals de eventuele meerkosten voor het Groninger Forum, na deze deal te beoordelen;

Bijlage - 28 10 15 Groningen Raad

23

en gaat over tot de orde van de dag.

De VOORZITTER: Dank u wel. Wie mag ik het woord geven? De heer Kelder.

De heer KELDER (PvdD): Dank u, voorzitter. Ik kan eigenlijk heel kort zijn hoor, ik hoef er niet per se een extra discussie over te voeren. Die hebben we gevoerd in de commissie. Dus ik kan gewoon gemakshalve aansluiten bij de Stadspartij. Dank u wel.

De VOORZITTER: Dank u wel. De heer Van den Anker.

De heer VAN DEN ANKER (Student en Stad): Dank u, voorzitter. Waar wij vooral van balen is dat we als raad weinig tot niets te zeggen hebben gehad over dit akkoord met de NAM. We besluiten met het voorstel alleen over het beschikbaar stellen van het geld dat al op onze rekening staat. Het college heeft besloten en met dat besluit zijn wij het niet eens, ondanks de goede bedoelingen van het college. Wij als stad en als politiek moeten ons niet weg laten zetten door de NAM. De NAM moet wat ons betreft elke schade die zij veroorzaakt tot op de euro vergoeden. Dat gebeurt met deze overeenkomst niet. Die garantie ontbreekt, waardoor wij moeten opdraaien voor de toenemende risico's. De enige reden voor de NAM om geen carte blanche mee te geven, is een vermoeden dat de kosten dan veel hoger zullen zijn.

De VOORZITTER: De heer Leemhuis.

De heer LEEMHUIS (GroenLinks): Kan de heer Van den Anker uitleggen op wat voor manier die inschatting tot stand komt? Waarom gaat het hier niet gebeuren? Is niet de kans juist groter dat er een heel mooie deal is gemaakt, waarbij een groot bedrag overgemaakt wordt en waardoor we in één keer af zijn van heel veel gedoe, heel veel juridische procedures en heel veel onzekerheid?

De heer VAN DEN ANKER (Student en Stad): Wij hebben enkel de garantie gekregen dat we nog steeds het risico lopen dat er meer geld bij moet. En dat risico, een zeker risico dat al op het Forum lag, neemt alleen maar toe met deze deal, ondanks dat het een groot bedrag is. Maar dit zegt helemaal niks over of de risico's toenemen, want het is wel degelijk aangegeven dat die hiermee toenemen. Wij vinden dat de NAM, omdat ze geen carte blanche heeft gegeven, impliciet stelt dat ze de gemeente op die manier niet kan vertrouwen. Het beeld dat wij met de acceptatie van dit lumpsumakkoord naar buiten brengen, naar het Rijk en naar de rest van de provincie, laat zien dat zelfs Stad zich in een hoek laat drukken. Dat ook hier de regels van de NAM gelden. Dit is voor ons onaanvaardbaar. Het college heeft er echter al voor gekozen. Het geld staat al op de rekening. De NAM lijkt aan het langste eind trekken en nu moeten wij als Groninger raad het krediet maar ter beschikking stellen, dat is onze enige rol nog vandaag. Er is geen keuze meer te maken. Voorzitter, we zullen met dit raadsvoorstel instemmen. Deze bespreking wekt alleen maar de schijn dat er een keuze was. De werkelijke keuze is al maanden geleden voor ons gemaakt.

De VOORZITTER: De heer Leemhuis.

De heer LEEMHUIS (GroenLinks): Voorzitter, de keuze wordt op dit moment gemaakt, in dit debat, in deze raadzaal. Als u nu tegenstemt, hebt u daarmee gezegd dat u de deal niet goed vindt. Dat is toch een heel simpele constatering?

De heer VAN DEN ANKER (Student en Stad): Zoals u zelf ook weet: het geld staat al op onze rekening. Wij geven hier alleen nog maar een akkoord omdat het krediet hiervoor wordt aangewend, meer niet. De deal is al gesloten. Ik weet niet wat u voor ogen heb, maar deze deal is al gesloten.

De VOORZITTER: Laatste punt.

De heer LEEMHUIS (GroenLinks): De raad heeft tot op dit moment de gelegenheid gehad om te zeggen dat hij deze deal niet wil en daar hebt u niet voor gekozen. Het is een beetje een rare discussie die hier ontstaat.

De VOORZITTER: Dan stel ik voor dat we hem stoppen. De heer Ruddijs eerst.

Bijlage - 28 10 15 Groningen Raad

24

De heer RUDDIJS (PvdA): Dank u wel, voorzitter. Mijn fractie heeft eigenlijk niet de behoefte om de discussie opnieuw te doen. Inhoudelijk begrijpen wij dat het een best lastige deal is om te accepteren, maar we weten ook dat de alternatieven waarschijnlijk slechter zijn. Dus inhoudelijk gaan wij mee met het college. Waar wij moeite mee hebben, zijn de overwegingen in deze motie. Daar herkennen wij ons helemaal niet in. Dat is niet aan de orde en dat heeft de heer Castelein van D66 net uitstekend verwoord.

De VOORZITTER: De heer Van den Anker voor een interruptie.

De heer VAN DEN ANKER (Student en Stad): Dank u, voorzitter. Is de PvdA het met ons eens dat de risico's toenemen en de risico's op de exploitatie van het Forum dus ook?

De heer RUDDIJS (PvdA): In zijn algemeenheid zitten aan al dit soort grote projecten altijd risico's. We hebben gezegd dat we niet gelukkig zijn dat er hier een plafond zit op wat wij moeten doen. Dus dat wij een deel van de risico's naar ons toe zouden kunnen trekken, dat theoretische gevaar is er. We hebben dat afgewogen. Wij hebben toen ook in de commissie bediscussieerd dat geen deal of een andere deal op dit moment geen haalbare kaart is en waarschijnlijk slechter is voor de stad dan deze deal.

De VOORZITTER: De heer Van den Anker nog, het laatste punt.

De heer VAN DEN ANKER (Student en Stad): Bent u het dus met mij eens dat de risico's toenemen? Dat is een simpel ja of nee, toch?

De heer RUDDIJS (PvdA): Het feit dat wij te maken hebben met aardbevingen in deze provincie levert voor iedereen extra risico's op. Niemand kan in de toekomst kijken, dus in de formele zin moet ik zeggen: ja, er zijn toegenomen risico's. Maar met 68 miljoen euro kom je een verschrikkelijk eind in de richting om de risico's in te kapselen en te dekken.

De VOORZITTER: De heer Leemhuis voor een interruptie? Oh, voor een woordvoering. Dan krijgt de heer Dijk als eerste het woord.

De heer DIJK (SP): Dank u wel, voorzitter. Ja, een beetje in aansluiting op Student en Stad, want ik vond dat de heer Van den Anker wel een paar wijze woorden zei: ik heb in de commissie ook gezegd dat het college twee grote risico's neemt met deze deal. Ten eerste hebben alle partijen in deze raad vertegenwoordigd, behalve misschien GroenLinks en D66, ooit aangegeven geen cent extra gemeentelijke middelen te willen uitgeven aan het Forum. En door deze deal zetten jullie deze partijen natuurlijk voor het blok als de kosten wel overschreden worden. Ten tweede: alle in deze raad vertegenwoordigde partijen, misschien buiten GroenLinks en D66, hebben ooit aangegeven geen cent extra gemeentelijke middelen te willen uitgeven aan het Forum. Terwijl de NAM verantwoordelijk is voor de aardbevingen en de schade, heeft het college deze deal gesloten en hebt u uw lot verbonden aan de deal van 68 miljoen euro. Daar wil ik wel aan toevoegen: de deal is gesloten en wij gaan vandaag inderdaad beslissen over het krediet verlenen daarvan. Als we dat niet zouden doen als gemeenteraad, hebben we geen deal en dan hebben we verdragingskosten. Dat zou nog slechter zijn. Ik wil alleen nog een keer aangeven: u hebt de deal gesloten en u bent daarmee politiek verantwoordelijk voor de gevolgen als de kosten overschreden worden. En volgens mij is er een meerderheid hier in de gemeenteraad die vindt dat de kosten niet overschreden moeten worden.

De VOORZITTER: De Leemhuis.

De heer LEEMHUIS (GroenLinks): Dank u wel, voorzitter. Zoals ik in de commissie ook al zei, zat het college in de NAM-BAM-tang, oftewel in de tang bij de NAM en bij de BAM. Wij hadden aan de ene kant contractverantwoordelijkheden ten opzichte van de BAM en aan de andere kant het vooruitzicht om een heel lange periode rechtszaken te moeten voeren met de NAM over wat nou wel aardbevingsschade was en wat nou wel aardbevingengerelateerd was en wat nou toevallig daar niet onder viel, omdat dit een onderdeel van een extravagant ontwerp zou zijn. Dus wat dat betreft is het risico inderdaad, dat heeft het college ook ruiterlijk toegegeven, verhoogd. Maar geen deal had ook een heel hoog risico gegeven en dat wordt wel heel makkelijk weggewimpeld door de fracties die nu hier krokodillentranen huilen. Want feitelijk zijn de mogelijkheden die deze fracties hebben gehad om al vanaf voor zomervakantie wensen,

Bijlage - 28 10 15 Groningen Raad

25

bedenkingen, bezwaren en discussienotities in te dienen, allemaal niet gebeurd. Afgewacht en nu achteraf een negatief beeld schetsen. Het is een goed akkoord en ook een goed voorstel. Mijn fractie zal dit steunen.

De VOORZITTER: De heer Klein Schaarsberg eerst. Pardon, de heer Van den Anker.

De heer VAN DEN ANKER (Student en Stad): Dank u. De heer Van den Anker, inderdaad. Bent u het met mij eens dat wij ook toen al hebben aangegeven dat er geen cent op die manier bij mag? En dat dit impliciet betekent dat wanneer de risico's toenemen, er potentieel wel meer centen heen kunnen gaan? Dus dat wij dat toentertijd wel duidelijk hebben aangegeven? Eigenlijk begrijp ik niet waar u dan op doelt dat wij het van tevoren niet kenbaar hebben gemaakt.

De heer LEEMHUIS (GroenLinks): Nou, op dat punt is het heel makkelijk. Wij maken om de zoveel tijd grondexploitatieplannen en daar worden maatregelen op gezet om te zorgen dat er risico's worden ingedamd. Het college heeft een heel scala aan mogelijkheden al geïnventariseerd, hoe die risico's kunnen worden ingedamd, precies zoals het dat altijd doet. Dus in die zin is er eigenlijk helemaal niets anders aan de hand dan anders.

De VOORZITTER: Dank u wel. Wie nog meer? Ja, de heer Ubbens.

De heer UBBENS (CDA): Ja, bedankt, voorzitter. Ik wil graag aansluiten bij mijn eigen woordvoering in de commissie. Ja, blijkbaar zit hier een aantal partijen dat de hele discussie in de commissie nog een keer wil overdoen. Maar daar pas ik voor.

De VOORZITTER: De heer Castelein.

De heer CASTELEIN (D66): Voorzitter, in de commissie heb ik ook al aangegeven dat de overeenkomst die er ligt wat mijn fractie betreft recht doet aan het Forum, aan de problematiek en aan de positie van de gemeente. De brief van 3 juli die we hebben gekregen van het college, waarmee het de onderhandelingen is ingegaan, hebben we in de fractie besproken. En wij hebben toen geoordeeld dat wij geen nadere invulling wilden doen op de uitgangspunten, namelijk: het moet geen geld kosten voor de gemeente en het Groninger Forum moet aardbevingsbestendig worden gebouwd, binnen de door de raad gestelde kaders. Dus deze motie is in dat licht wat ons betreft overbodig en wij zullen haar dan ook niet steunen. Dank u wel.

De VOORZITTER: De heer Blom.

De heer BLOM (VVD): Dank u wel, voorzitter. Volgens ons worden de risico's bij deze deal verkleind in plaats van vergroot. En voor de rest verwijs ik ook naar mijn woordvoering in de commissie. Dank u wel.

De VOORZITTER: Dank u wel. Mevrouw Jongman.

Mevrouw JONGMAN (ChristenUnie): Ja dank u, voorzitter. Ja, anders is het weer: "De ChristenUnie vond er niets over", maar ik heb hetzelfde als de heer Ubbens. Ik zeg net tegen mijn collega: wij doen gewoon de commissie over en daar ben ik ook niet zo heel erg van. Dus: ziet u mijn woordvoering in de commissie.

De VOORZITTER: U was het oorspronkelijk ook niet van plan, hè? Nee. We gaan naar de wethouder.

Wethouder DE ROOK: Voorzitter, dank u wel. De verleiding is groot om net als de heer Ubbens en mevrouw Jongman te verwijzen naar mijn woordvoering in de commissie. Misschien dan een kleine samenvatting, om ook recht te doen aan de partijen die daar wat uitvoeriger op in zijn gegaan vandaag. Het is zo dat bij elk bouwproject dat wij hebben binnen de gemeente, er risico's zijn. Die risico's brengen wij in kaart en daar treffen wij voorzieningen voor. Uiteindelijk moet je dan zorgen dat je een project hebt of een grondexploitatie in dit geval, die uiteindelijk sluit op nul. Nou, dat was bij het Forum zo en dat is ook met deze deal nog steeds zo. In de commissie heb ik ook aangegeven dat wij wel degelijk met een kader hebben gewerkt. Dat hebben we ook aan uw raad gecommuniceerd. We hebben u in januari een

brief gestuurd, we hebben u in februari een brief gestuurd, we hebben u geïnformeerd over de bouwpaauze. Voor de zomer hebben wij u geïnformeerd over de voortgang en uiteindelijk hebben wij u over het definitieve akkoord in september een brief gestuurd. Dus ik denk ook dat de mening van de heer Sijbolts en die van het college verschillen of die mogelijkheid er was. Dat lijkt me wel degelijk aan de hand, dat de raad zijn eigen kaders had kunnen meegeven of de kaders die we als college meenden te hebben, aan had kunnen passen. Maar ik denk dat de vraag vooral is of bepaalde raadsfracties die kans ook genomen hebben op het moment dat die kans zich voordeed. Ik kan mij in die zin aansluiten bij de kanttekeningen die de heer Leemhuis bij de motie heeft gemaakt. Die motie zal ik ook ontraden.

Het meest risicovolle besluit dat wij hebben genomen, dat heb ik ook in de commissie gezegd, was om het Groninger Forum aardbevingsbestendig te gaan bouwen. Daar komen eigenlijk de meeste risico's vandaan. Maar de overtuiging bij ons college is, en dat is volgens mij in uw raad ook zo, dat dit ook het enige juiste besluit is geweest bij het Groninger Forum. Als wij als gemeente Groningen onze verantwoordelijkheid nemen als vergunningverlenende partij, maar ook als opdrachtgever, dan moeten wij ervoor zorgen dat onze publieksgebouwen in de toekomst veilig zijn en toegankelijk zijn, ook met het risico op aardbevingen. En dat wij met deze deal, en dat blijven wij de komende periode doen, niet alleen bij het Forum, maar ook bij alle andere aspecten in het aardbevingsdossier, die risico's die voortkomen uit dit project zoveel mogelijk beheersen en terugbrengen. Dus wij hadden een sluitende grex en die hebben we met deze deal nog steeds. En we kunnen op deze manier verder met de economische ontwikkeling van de stad Groningen. Dat hebben wij steeds als kader en als uitgangspunt gehanteerd.

De VOORZITTER: De heer Sijbolts.

De heer SIJBOLTS (Stadspartij): Ja, voorzitter, toch blijft het natuurlijk zo dat ook met deze deal er mogelijk nog meer nadelige gevolgen zijn voor het Forum, voor de programmering, door het aardbevingsbestendig bouwen. Een aantal dingen wordt aangepast, dat blijft een groot risico. Bent u dat met mij eens?

Wethouder DE ROOK: Op het moment dat je dingen toevoegt aan een project, zitten daar risico's bij, maar zoals u ook hebt kunnen lezen in de bijlagen, zijn voor die risico's ook voorzieningen opgenomen. Daarvoor hebben wij met het volledige beeld, dus met alle risico's die erbij zitten en een aantal kansen dat er ook in zit, reserveringen gedaan. Uiteindelijk sluit de grondexploitatie gewoon op nul. Dus er zijn risico's, maar we hebben daar ook een voorziening voor en we werken elke dag keihard om die risico's nog verder naar beneden te brengen.

De VOORZITTER: Ik stel u voor dat wij gaan stemmen. Ik breng als eerste de motie in stemming.

4 voor, 35 tegen. De motie is verworpen.

Dan breng ik vervolgens het voorstel zelf in stemming. U kunt uw stem nu uitbrengen.

35 voor, 4 tegen. Het voorstel is aanvaard.

8. Discussiestukken

8.a: Discussienotitie Noorderplantsoen

De VOORZITTER: Er is vanmiddag wel in het presidium aangegeven dat dit agendapunt weliswaar iets langer gaat duren dan een 1-minuutinterventie, maar dat de bijdragen niet langer zullen duren dan die 1-minuutinterventie. Zullen wij maar proberen om dit een beetje op tempo af te wikkelen? De heer Koks heeft het woord.

De heer KOKS (SP): Voorzitter, ik heb een minuut en twintig seconden afgetikt thuis, dus wat dat betreft hoop ik binnen de tijd te blijven.

Het Noorderplantsoen kent vele functies, geconcentreerd op een uniek stukje stad. Wij trekken de conclusie dat bij het huidige gebruik van het Noorderplantsoen, de diversiteit in balans is. We zien er twee risico's. We vinden dat de grenzen van de bezoekersaantallen van het Noorderzoo in het Noorderplantsoen bereikt zijn en het college heeft deze stelling onderschreven in de raadscommissie. Tijdens mooie dagen is het gebruik van grasvelden tegenover de Oranjesingel door recreërende jongeren, gewapend met barbecues, drank en muziek te massaal. Kinderen kunnen er niet meer spelen, aanwonenden ondervinden forse overlast en aan de kwaliteit van de natuur wordt schade toegebracht. Wij

Bijlage - 28 10 15 Groningen Raad

27

pleiten voor een actieve spreiding van aanpak, zowel in het Noorderplantsoen zelf, als door het aantrekkelijk maken ...

De VOORZITTER: De heer Loopstra.

De heer LOOPSTRA (PvdA): Voorzitter, ik had even een vraag aan de heer Koks van de SP. Is hij zich ook wel bewust van het feit dat we maar twintig mooie dagen in het jaar hebben? Dus ik snap uw ongerustheid eigenlijk niet.

De heer KOKS (SP): Ja voorzitter, maar zelfs op twintig mooie dagen is een spreidingsaanpak door het plantsoen heel prima te doen. Dus laten we dat gewoon realiseren, dan zijn de omwonenden ook helemaal blij en kunnen de kinderen daar ook op die twintig mooie dagen fatsoenlijk spelen. Ik ga door.

We pleiten dus voor die actieve spreidingsaanpak. Maar daarnaast vinden we ook dat spreiding ook door andere plantsoenen en parken in onze stad gestimuleerd moet worden. Onze vraag aan het college is of dit bereid is deze dubbele spreidingsaanpak handen en voeten te geven. We wachten de reactie van het college af, om eventueel met een motie daarover te komen.

Dan hebben de parkcommissie en de bewonersorganisaties diverse malen aangegeven dat er ideeën zijn om de rol van de parkcommissie te verbeteren. In de raadscommissie heeft het college gezegd bereid te zijn naar een bredere rol te kijken. Samen met Stadspartij en de ChristenUnie dienen we een motie in die tot doel heeft de opvattingen van de bewonersorganisaties en de parkcommissie te betrekken in de heroverweging en de raad op de hoogte te stellen van de uitkomsten daarvan. Dank u wel.

De VOORZITTER: Dank u wel.

Motie 5: Een nog beter Noorderplantsoen (Stadspartij, SP, ChristenUnie)

De raad van de gemeente Groningen, in vergadering bijeen op woensdag 28 oktober 2015, besprekende Discussienotitie Noorderplantsoen,

constaterende dat:

- het Noorderplantsoen steeds intensiever en diverser gebruikt wordt door een groeiend aantal Stadlers;
- het op evenwichtige wijze naast elkaar laten bestaan van de diversiteit aan functies het noodzakelijk maakt dat advisering van het college omtrent instandhouding en gebruik van het Noorderplantsoen gedragen wordt door o.a. bewoners van omliggende wijken;
- daartoe sinds jaar en dag een Parkcommissie functioneert;

overwegende dat:

- in een brief aan de raadscommissie B en V d.d. 18 september 2015 bewonersorganisaties van Oranjewijk, Noorderplantsoenbuurt en Hortusbuurt hebben aangegeven dat het mandaat en het functioneren van de parkcommissie aan revisie toe is;
- de bewonersorganisaties aangeven ideeën te hebben op welke wijze de parkcommissie beter kan functioneren;

verzoekt het college:

- in gesprek met de parkcommissie de overwegingen van de bewonersorganisaties en hun verbeterideeën te bespreken;
- te overwegen of deze overwegingen, ideeën voor de toekomst en mogelijke andere overwegingen reden zijn al dan niet de taken, samenstelling en werkwijze zoals beschreven in het reglement Parkcommissie Noorderplantsoen aan te passen;
- de raad voor 1 februari 2016 te informeren over de uitkomst van bovenstaande verzoeken;

en gaat over tot de orde van de dag.

De VOORZITTER: Wie mag ik het woord geven? Mevrouw Kuik.

Mevrouw KUIK (CDA): Dank u, voorzitter. Voorzitter, het Noorderplantsoen is een populair park. Niet vanwege het park alleen, maar ook vanwege het feit dat veel mensen de gezelligheid opzoeken en elkaar opzoeken. Het is goed om te zien dat zo'n plek er is voor veel mensen, zeker in een stad waar veel mensen geen tuin hebben of alleen een klein balkonnetje. Omdat het zo'n gewaardeerde plek is en zo'n populaire plek, moeten we daar ook een zuinig op zijn. Het is mooi dat er veel gebruik wordt gemaakt

van het park, maar we moeten wel voorkomen dat het uitgewoond wordt. Het is dus een punt waar wij alert op moeten zijn bij intensief gebruik, dat duurzaam gebruik van belang is. En voor de balans van het park zijn fatsoen en handhaving wat ons betreft zeer van belang. Als je eten en drinken meeneemt, dan is het volgens mij logisch, een kwestie van fatsoen, dat je je spullen ook opruimt. Ook als de prullenbakken vol zijn, een puntje waar we natuurlijk naar kunnen kijken, dat we regelmatig in de zomer die bakken legen, maar ook als die bakken vol zijn, neem je je troep weer mee. Een punt van fatsoen, maar ook een punt van handhaving. Geluidsoverlast is een issue in de zomeravonden. Er zijn soms grote groepen die zelfs een eigen biertap meenemen. Ook dat is natuurlijk een punt van handhaving.

Dan, wat ook wel door insprekers is aangegeven: het blijkt dat het barbecueën zorgt voor honderd brandgaten. Want gras herstelt zich zo maar even niet zo snel. We hebben wel barbecuetegels. Dus ook dat is weer een kwestie van handhaving. Ik dacht: moet ik daar nou een motie over indienen? Ik doe het niet want volgens mij is het duidelijk dat je gebruik moet maken van die barbecuetegels. Als er op het gras wordt gebarbecueed, is dat ook weer een kwestie van handhaving en desnoods beboeten van mensen. Dus, voorzitter, ik sluit af: fatsoen en handhaven.

De VOORZITTER: Mevrouw Koebrugge.

Mevrouw KOEBRUGGE (VVD): Voorzitter, dank u wel. We hebben de afgelopen maanden een proces gehad in deze raad en de VVD heeft vanaf het begin aangegeven het wat ons betreft altijd gaat om balans tussen leefbaarheid en gezelligheid. Dat hebben we ook vorige week in de commissievergadering weer benadrukt. Wat opvalt is dat op het moment dat je aangeeft dat je als raad in gesprek wilt gaan met een buurt en van alles en nog wat doet, je dan ook bepaalde verwachtingen gaat creëren. Omdat die balans voor ons in orde was, hebben we gezegd: "Ga nou geen valse verwachtingen creëren en zorg dat je gewoon duidelijk bent over wat je wilt." Uiteindelijk hebben we natuurlijk de nodige processen gehad. We hebben met de mensen gesproken en er is een onderzoek gedaan en uit dat onderzoek blijkt toch duidelijk dat mensen het Noorderplantsoen een 7,9 geven, dus eigenlijk zijn ze heel erg tevreden over het Noorderplantsoen, en dat 83% geen overlast ervaart. Nou, dat zijn toch belangrijke signalen. Voor de VVD niet helemaal een verrassing, want wij hadden dat dus eigenlijk ook wel verwacht, dat het allemaal wel goed gaat. Maar natuurlijk heb je, ook bij zo'n plantsoen, met meerdere belangen te maken. Ook met omwonenden. En het is eigenlijk nooit mogelijk om iedereen tevreden te stellen op het moment dat je in zo'n plantsoen, waar iedereen komt en waar het gaat om balans tussen leefbaarheid en gezelligheid. Maar de eindconclusie is wat ons betreft dat het Noorderplantsoen in balans is en dat daar uiteraard, op het moment dat die balans verstoord wordt, gehandhaafd moet worden. Daarom dienen wij ook een motie in die uitspreekt dat het Noorderplantsoen in balans is en deze balans in stand gehouden moet worden, ook als uitgangspunt voor toekomstig beleid met betrekking tot het Noorderplantsoen. Wij dienen deze motie in samen met de PvdA, GroenLinks en D66. Dank u wel.

Motie 6: Bewaak de balans (VVD, PvdA, D66, GroenLinks)

De raad van de gemeente Groningen in vergadering bijeen op woensdag 28 oktober 2015, besprekende de discussienotitie Noorderplantsoen,

constaterende dat:

- de raad afgelopen maanden een traject heeft gevolgd om beter in beeld te krijgen wat er zoal leeft onder de Stadjes t.a.v. het Noorderplantsoen;
- de stadspannelleden het Noorderplantsoen een 7,9 geven;
- uit het onderzoek van bureau Onderzoek en Statistiek blijkt dat 83% geen overlast ervaart;
- de organisatie van Noorderzon niet verzocht heeft tot uitbreiding in het Noorderplantsoen;

overwegende dat:

- de extra inzet van de BOA's van dit jaar als gastheren en -vrouwen van het Noorderplantsoen een positief effect heeft op het gedrag van de bezoekers;
- er altijd verschillende belangen zullen blijven en het daarom onmogelijk is om iedereen tevreden te stellen;
- het altijd zoeken is naar een balans tussen leefbaarheid en gezelligheid;
- de organisatie van Noorderzon ook oog heeft voor de balans in het Noorderplantsoen;

spreekt als zijn mening uit dat:

- het Noorderplantsoen in balans is;

verzoekt het college:

Bijlage - 28 10 15 Groningen Raad

29

- deze balans in stand te houden en het behoud van deze balans uitgangspunt te laten zijn in toekomstig beleid;
- en gaat over tot de orde van de dag.

De VOORZITTER: Dank u wel. De heer Schimmel heeft het woord.

De heer SCHIMMEL (D66): Ja. Dank u wel, voorzitter. Mevrouw Koebrugge merkt terecht op dat we een heel uitgebreid proces hebben doorlopen. Ik denk, in tegenstelling tot wat ik opmaak uit de woorden van mevrouw Koebrugge, dat het wel een goed idee is geweest om dat proces te doorlopen en dat het wel van belang is dat we de zorgen die er leven bij omwonenden, serieus nemen. Natuurlijk kunnen we uiteindelijk concluderen, dat is ook de conclusie waar mijn partij op uitkomt, dat het plantsoen wel degelijk in balans is. Dat we weliswaar kunnen kijken: kunnen we hier nog iets doen, kunnen we daar nog iets doen? Kunnen we aanpassingen doen? Maar dat het wel betekent, wat de wethouder denk ik terecht in de commissie heeft opgemerkt, dat als je hier drukt, het daar weer omhoog komt. We moeten altijd kijken naar een zekere balans. En alles afwegende, de heer Loopstra maakte de terecht opmerking: "Er zijn maar een paar mooie dagen per jaar", dus ja, er is sprake van overlast. Maar is die overlast zo gigantisch dat we moeten komen met verboden? Dat we de recreatiefunctie van het plantsoen moeten aanpakken? Dat daar minder mogelijkheden moeten komen voor Stadlers? Dan is de conclusie wat mijn fractie betreft: nee.

Wat we wel moeten doen en wat we eigenlijk al gedaan hebben, in de eerste mooie dagen van dit jaar, is beter handhaven. Dat lijkt allemaal heel goed te gaan. De eerste signalen die we daarover ontvangen zijn positief. Handhavers geven ook aan in de technische sessie: "Op het moment dat je mensen erop wijst dat ze problemen veroorzaken, dat sommige mensen last van ze hebben, dan kun je daar al ontzettend veel ergernis mee wegnemen." Dan kun je er voor zorgen dat recreatie in het plantsoen wel degelijk op een goede manier kan. Dus wat die handhaving betreft zeggen wij: ga daar vooral mee door en ik heb begrepen dat het college dat ook wil. Die balans, wij concluderen dat die balans er is. Ik zie dat de heer Koks wil interrumpen.

De VOORZITTER: Ja, ik zie het ook. Gaat uw gang.

De heer KOKS (SP): Voorzitter, waar ik wel benieuwd naar ben: de heer Schimmel zegt dat het hele traject in gang is gezet om de zorgen van omwonenden en gebruikers van het Noorderplantsoen op te halen. Een van de zorgen van de omwonenden was met name de overlast die zich op die grasvelden afspeelt. Spreiding zou daar een oplossing voor kunnen zijn. Kan de heer Schimmel ook aangeven waarom hij daar niet voor kiest?

De heer SCHIMMEL (D66): Ja, het klopt dat het van belang is geweest om die zorgen van die omwonenden mee te nemen en te horen en ik ben het ook volledig met u eens dat dit een goede zaak is geweest. Als het gaat om spreiding, ja, ik voelde er in eerste instantie ook wel voor, dat zal ik u toegeven, om te kijken: kunnen we nou wat meer doen met spreiding? Kunnen we nou toch niet iets proberen? Omdat vanuit zo'n proces toch ook bij ons heel erg de wil ontstaat om toch iets te doen. Maar uiteindelijk, als we alles afwegen, alle argumenten die zijn gehoord, kom ik tot de conclusie: ik begrijp dat er mensen overlast hebben. Als je daarnaast woont is dat vervelend. Maar die overlast is niet zo erg dat wij aanpassingen moeten gaan doen in het Noorderplantsoen. En wat die spreiding betreft: er is een reden dat mensen met name op de speelweide gaan zitten. Dat is een plekje waar mensen lekker in de zon kunnen zitten. Ik vraag me af hoe kansrijk het is. Mijn laatste punt was geweest: natuurlijk moeten we blijven kijken om die balans intact te houden. Het lijkt mij wel handig om daar bijvoorbeeld met de parkcommissie over in gesprek te blijven. Ik denk dat de parkcommissie ook ongevraagd wat meer advies zou mogen geven aan het college en dat het college dat serieus moet nemen. Op dit moment is er balans, maar het is wel van belang om continu te blijven kijken hoe we die balans zo goed mogelijk in stand kunnen houden. Dank u wel.

De VOORZITTER: Dank u wel. De heer Van der Glas.

De heer VAN DER GLAS (GroenLinks): Dank u wel, voorzitter. Het Noorderplantsoen krijgt van het grootste deel van de Groningers een ruime voldoende. En dat is mooi, dat is goed. Net als D66 kijkt ook mijn fractie terug met tevredenheid op het proces over het Noorderplantsoen. Door als raad in gesprek te

Bijlage - 28 10 15 Groningen Raad

30

gaan met de buurtbewoners, de parkcommissie, gebruikers van het plantsoen, hebben we een goed beeld gekregen en uit de reacties van de deelnemers komt ook veel positiefs terug. De gemene deler was ook wel dat we de belangen over het algemeen redelijk in balans zijn. Dat zou ook zo moeten blijven en daarom staat GroenLinks op de motie 'Bewaak de balans' die zojuist door de VVD is ingediend. Veel belangen komen samen in het Noorderplantsoen: ecologie, cultuur, ontmoetingsplek. We hebben in de commissie onze zorgen geuit over de verdichting van de bodem. We zijn blij met de toezegging die de wethouder heeft gedaan, dat er gekeken wordt naar een andere systematiek, met infrarood. Dat voorstel wachten we af.

Het werk van de handhavers heeft het afgelopen jaar, denken wij, ook zijn vruchten afgeworpen. Het feit dat ze als gastheer in plaats van als een politieman calamiteiten hebben kunnen voorkomen, is wat mijn fractie betreft een compliment waard.

Tot slot sluit ik me aan bij D66 wat betreft de parkcommissie. Wij denken dat het mensen zijn die in de buurt wonen en die de ogen en oren zijn van het park, die wat ons betreft ook gevraagd en ongevraagd advies zouden kunnen geven.

De VOORZITTER: De heer Koks.

De heer KOKS (SP): Kan de heer Van der Glas mij ook aangeven – er zijn zorgen geuit, er is overlast ervaren door de omwonenden – wat GroenLinks nou concreet doet aan die problematiek? Oftewel: u hebt van alles en nog wat opgehaald, maar vervolgens gebeurt daar niets mee.

De heer VAN DER GLAS (GroenLinks): Nou, wij hebben heel veel opgehaald, dat klopt. Er zijn goede ideeën uit voortgekomen. We hebben ook gesignaleerd, we hebben ook gesproken met de mensen en geconstateerd dat buurtbewoners inderdaad op sommige dagen overlast kunnen ervaren. We hebben de balans gemaakt waarin we dingen afgewogen hebben en wat ons betreft is de balans zodanig dat het allemaal redelijk gaat, op dit moment. Dat wordt bevestigd door een cijfer dat we gekregen hebben uit het onderzoek.

De heer KOKS (SP): Maar wat gebeurt er nou aan die overlast die deze mensen ervaren?

De heer VAN DER GLAS (GroenLinks): Nou, wat ik zeg: op dit moment hebben de handhavers volgens mij enorm goed werk gedaan de afgelopen zomer en dat moeten we vooral doorzetten in de komende tijd.

De VOORZITTER: Laatste puntje.

De heer KOKS (SP): Blijkbaar levert dat, ondanks dat die handhavers het goed doen, nog steeds van allerlei overlasttoestanden op. Dat blijkt duidelijk uit de inspraak die gegeven is.

De heer VAN DER GLAS (GroenLinks): Ik denk dat het een utopie is om te denken dat er straks een situatie denkbaar is dat iedereen tevreden is. Ik denk dat het een streven moet zijn om zoveel mogelijk de balans te zoeken in waar mensen het zoveel mogelijk naar hun zin hebben.

De VOORZITTER: Ik beschouw dit debatje als afgerond. De heer Sijbolts.

De heer SIJBOLTS (Stadspartij): Dank u wel, voorzitter. Bewoners gaven vorig jaar duidelijk aan een toenemende mate van overlast te ervaren. Dat is daarstraks ook wel naar voren gekomen. Daarom kozen we als raad voor een andere manier van werken. Er zijn veel dingen opgehaald, ook tijdens Noorderzon. Het debat op Noorderzon was ook interessant, en een vorm die de Stadspartij wel bevallen is. Gelukkig was de wethouder in de commissie positief over de manier waarop de raad het proces heeft georganiseerd om aan de klachten van de buurt en omwonenden recht te doen. We zijn ook blij dat de wethouder de suggestie van de Stadspartij voor Picknickkleed 2.0 als pilot wil uitvoeren. Wat een beetje blijft hangen boven de markt, is hoe de raad nu dit gaat afsluiten. De wethouder speelde eigenlijk ook wel terecht de bal een beetje terug naar de raad, om zelf duidelijkheid te verschaffen op een aantal punten. Oh ja, dat moet ik nog wel even herhalen dan, uit de vorige commissie: Stadspartij stelt de waarde van het Noorderplantsoen, zowel historisch als ecologisch voorop, want het is ons laatste en meest tastbare stukje bewijs van een stukje zeventiende-eeuwse verdedigingswal. Een stukje dat we wat ons betreft moeten koesteren.

Bijlage - 28 10 15 Groningen Raad

31

Nu had ik een aantal moties gemaakt, waarvan ik dacht: hier kunnen we als raad aan het college richting meegeven, waar de wethouder eigenlijk om vroeg. De interrupties en het debat volgend van daartraks, begrijp ik nu waarom de coalitiepartijen niet op die moties hebben gereageerd. Jammer, want dan hadden we misschien de moties beter kunnen maken met zijn allen. Dus ik heb de moties ook niet aangepast verder. Ik ga er even snel bij langs: barbecuevrije zones in het Noorderplantsoen. Ik heb dat in de commissie ook al aangestipt. Wij zeggen graag dat de speelweide een barbecuevrije zone wordt. Daar spelen kinderen en die moeten ook veilig kunnen spelen. We hebben gehoord dat het opruimen van de speelweide veel capaciteit kost en wat dat betreft zouden wij het dus beter vinden dat de speelweide een barbecuevrije zone wordt. En we doen ook nog een aantal andere suggesties ten aanzien van die speelweide. Overigens dienen wij die motie samen in met de ChristenUnie. Veel ideeën die zijn opgehaald. Ja, wat gaan we daar dan mee doen?

De VOORZITTER: Mevrouw Koebrugge wil interrumperen.

Mevrouw KOEBRUGGE (VVD): Voorzitter, de heer Sijbolts triggert mij een beetje door aan te geven: "Er zijn geen reacties op gekomen", maar om dat even te verduidelijken: zoals ik net heb aangegeven, is de VVD voor de balans en vinden wij dat die balans op dit moment in orde is. Dus dat is ook de reden dat wij niet weer willen gaan schuiven. Iedere maatregel die je neemt, zal een verstoring zijn van die balans. Dus vandaar dat wij gewoon het college aangeven die balans te handhaven naar goeddunken en niet heel veel detailzaken te gaan wijzigen.

De heer SIJBOLTS (Stads partij): Helder. Ik hoor geen vraag dus ik ga even verder. De ideeën die zijn opgehaald, ja, wat moeten we daar nu mee doen? Het college is al best bezig met de veranderlabs. Misschien is het een idee om die los te laten op het Noorderplantsoen, met die ideeën die wij hebben opgehaald, want het zou jammer zijn als al die ideeën nu in een grote la zouden verdwijnen.

De VOORZITTER: De heer Schimmel.

De heer SCHIMMEL (D66): Ja, wat verwacht u dan precies van zo'n veranderlab? Volgens mij is het hele idee van ideeën ophalen, met elkaar praten over wat er anders zou moeten aan het Noorderplantsoen, nou precies dat proces wat we al eerder hebben gedaan. Wat voegt een extra veranderlab daar nog aan toe?

De heer SIJBOLTS (Stads partij): Nou, ik denk dat je dan ook vooral zelf met de parkcommissie, daarom staan wij ook onder de motie van de heer Koks van de SP, en de omwonenden, beter in gesprek kunt gaan en bij al die ideeën nog eens even goed kunt langslopen. Het waren er heel veel, dat lukt ons niet als raad in een middag. Misschien komen daar toch nog bruikbare ideeën uit, die helemaal geen geld hoeven te kosten en die heel makkelijk uitvoerbaar blijken. En daar zou het college dan iets mee kunnen doen. Nog een motie over de handhaving. Die mag het college zien als een steuntje in de rug. En een motie over het plaatsvinden van bordjes. De wethouder was bang dat de beeldkwaliteit achteruit zou gaan met die bordjes. Ik dacht, Staatsbosbeheer heeft heel mooie groene bordjes, misschien zou dat een idee zijn om toch de regels wat duidelijker aan te geven.

Motie 7: Barbecue vrije zones Noorderplantsoen (Stads partij, ChristenUnie)

De raad van de gemeente Groningen, in vergadering bijeen op woensdag 28 oktober 2015, besprekende de "Discussienotitie Noorderplantsoen",

constaterende dat:

- in 2014 verschillende omwonenden van het Noorderplantsoen aandacht vroegen voor ervaren overlast;
- de raadscommissie Beheer en Verkeer aparte bijeenkomsten over het Noorderplantsoen heeft georganiseerd met aandacht voor alle aspecten en belangen;
- met instemming van de meeste fracties een debat op Noorderzon werd georganiseerd met zoveel mogelijk betrokkenen en belangstellenden;
- in de aanloop daar naar toe het bureau Onderzoek en Statistiek een stadspanelenquête over het Noorderplantsoen heeft gehouden, en er een paar dagen voor het debat op Noorderzon een wall werd ingericht waarop bezoekers hun positieve en negatieve gedachten over het plantsoen kwijt konden, alsmede hun ideeën voor de toekomst;

Bijlage - 28 10 15 Groningen Raad

32

overwegende dat:

- het Noorderplantsoen steeds intensiever wordt gebruikt;
- het in een park als het Noorderplantsoen niet altijd makkelijk is om de juiste balans te vinden tussen omwonenden, bezoekers en gebruikers;
- de eerder genoemde gesprekken en bijeenkomsten veel input op hebben geleverd uit zowel de buurt als uit de stad;
- barbecueën op de ene plek in het Noorderplantsoen meer overlast kan veroorzaken dan op de andere plek;
- de inzet voor het schoonmaken en schoonhouden van de speelweide relatief veel capaciteit kost;

verzoekt het college:

- de speelweide van het Noorderplantsoen en de directe omgeving daarvan in te stellen als barbecuevrije zone;
- de haalbaarheid van de suggesties die in de stad zijn opgehaald, ten aanzien van de speelweide, te onderzoeken (te denken valt aan meer speeltoestellen voor kinderen, bankjes en picknicktafels en prullenbakken.);
- in overleg met de parkcommissie te onderzoeken welke plekken van het Noorderplantsoen kunnen worden aangeduid als barbecuevrije zone;
- handhavend op te treden wanneer barbecuetegels niet worden gebruikt om schroefgaten tegen te gaan;
- in overleg met de parkcommissie te onderzoeken of meer spreiding van barbecuetegels mogelijk is;

en gaat over tot de orde van de dag.

Motie 8: Veranderlab Noorderplantsoen (Stadspartij, ChristenUnie)

De raad van de gemeente Groningen, in vergadering bijeen op woensdag 28 oktober 2015, besprekende de Discussienotitie Noorderplantsoen,

constaterende dat:

- in 2014 verschillende omwonenden van het Noorderplantsoen aandacht vroegen voor ervaren overlast;
- de raadscommissie Beheer en Verkeer aparte bijeenkomsten over het Noorderplantsoen heeft georganiseerd met aandacht voor alle aspecten en belangen;
- met instemming van de meeste fracties een debat op Noorderzon werd georganiseerd met zoveel mogelijk betrokkenen en belangstellenden;
- in de aanloop daarnaartoe het bureau Onderzoek en Statistiek een stadspanelenquête over het Noorderplantsoen heeft gehouden, en er een paar dagen voor het debat op Noorderzon een wall werd ingericht waarop bezoekers hun positieve en negatieve gedachten over het plantsoen kwijt konden, alsmede hun ideeën voor de toekomst;

overwegende dat:

- het Noorderplantsoen steeds intensiever wordt gebruikt;
- het in een park als het Noorderplantsoen niet altijd makkelijk is om de juiste balans te vinden tussen omwonenden, bezoekers en gebruikers;
- de eerder genoemde gesprekken en bijeenkomsten veel input op hebben geleverd uit zowel de buurt als uit de stad;
- het ene idee makkelijker is uit te voeren dan het andere idee;
- het collegeprogramma 'Voor de Verandering' inzet op een andere manier van samenwerken met de stad en dat de veranderlabs daar een concreet voorbeeld van zijn;

verzoekt het college:

- te onderzoeken of het mogelijk is om de ideeën die zijn opgehaald voor het Noorderplantsoen via een Veranderlab Noorderplantsoen vorm te geven;

en gaat over tot de orde van de dag.

Motie 9: Beperken overlast Noorderplantsoen (Stadspartij, ChristenUnie)

De raad van de gemeente Groningen, in vergadering bijeen op woensdag 28 oktober 2015, besprekende de Discussienotitie Noorderplantsoen,

constaterende dat:

Bijlage - 28 10 15 Groningen Raad

33

- in 2014 verschillende omwonenden van het Noorderplantsoen aandacht vroegen voor ervaren overlast;
- de raadscommissie Beheer en Verkeer aparte bijeenkomsten over het Noorderplantsoen heeft georganiseerd met aandacht voor alle aspecten en belangen;
- met instemming van de meeste fracties een debat op Noorderzon werd georganiseerd met zoveel mogelijk betrokkenen en belangstellenden;
- in de aanloop daarnaartoe het bureau Onderzoek en Statistiek een stadspanelenquête over het Noorderplantsoen heeft gehouden, en er een paar dagen voor het debat op Noorderzon een wall werd ingericht waarop bezoekers hun positieve en negatieve gedachten over het plantsoen kwijt konden, alsmede hun ideeën voor de toekomst;

overwegende dat:

- het Noorderplantsoen steeds intensiever wordt gebruikt;
- het in een park als het Noorderplantsoen niet altijd makkelijk is om de juiste balans te vinden tussen omwonenden, bezoekers en gebruikers;
- de eerder genoemde gesprekken en bijeenkomsten veel input op hebben geleverd uit zowel de buurt als uit de stad;
- 22.00 uur over het algemeen wordt geaccepteerd als tijdstip waarna hinder en (geluids)overlast zoveel mogelijk moeten worden beperkt;
- de inzet van Stadstoezicht officieel tot 22.00 uur doorloopt maar in de praktijk tot 23.00 uur wordt verlengd;

verzoekt het college:

- in overleg met Stadstoezicht en de politie tot betere handhaving te komen ter voorkoming van hinder en (geluids)overlast waarbij het tijdstip na 22.00 uur als uitgangspunt geldt;
- alleen voor vergunde evenementen een uitzondering te maken;
- dit waar nodig op te nemen in de APVG;
- dit mee te nemen in het Handhavingsprogramma 2016;

en gaat over tot de orde van de dag.

Motie 10: Informeer de bezoeker van het Noorderplantsoen (Stadspartij, ChristenUnie)

De raad van de gemeente Groningen, in vergadering bijeen op woensdag 28 oktober 2015, besprekende de Discussienotitie Noorderplantsoen,

constaterende dat:

- in 2014 verschillende omwonenden van het Noorderplantsoen aandacht vroegen voor ervaren overlast;
- de raadscommissie Beheer en Verkeer aparte bijeenkomsten over het Noorderplantsoen heeft georganiseerd met aandacht voor alle aspecten en belangen;
- met instemming van de meeste fracties een debat op Noorderzon werd georganiseerd met zoveel mogelijk betrokkenen en belangstellenden;
- in de aanloop daarnaartoe het bureau Onderzoek en Statistiek een stadspanelenquête over het Noorderplantsoen heeft gehouden, en er een paar dagen voor het debat op Noorderzon een wall werd ingericht waarop bezoekers hun positieve en negatieve gedachten over het plantsoen kwijt konden, alsmede hun ideeën voor de toekomst;

overwegende dat:

- het Noorderplantsoen steeds intensiever wordt gebruikt;
- het in een park als het Noorderplantsoen niet altijd makkelijk is om de juiste balans te vinden tussen omwonenden, bezoekers en gebruikers;
- de eerder genoemde gesprekken en bijeenkomsten veel input op hebben geleverd uit zowel de buurt als uit de stad;
- de voorlichtingscampagne van Stadstoezicht aan het begin van de afgelopen zomer positieve reacties opleverde en vruchten af heeft geworpen;
- vooraf informeren vaak positiever en preventiever werkt dan handhaving achteraf;

verzoekt het college:

- de voor het Noorderplantsoen geldende regels aan te geven door middel van bebording;
- te kiezen voor 'natuurlijke bebording', zoals Staatsbosbeheer dat doet om de invloed op de beeldkwaliteit zoveel mogelijk te beperken;

en gaat over tot de orde van de dag.

Bijlage - 28 10 15 Groningen Raad

34

De VOORZITTER: Wie mag ik het woord geven? Mevrouw Jongman.

Mevrouw JONGMAN (ChristenUnie): Ja, dank u wel, voorzitter. Ook nu zal ik de woordvoering in de commissie niet herhalen. De constatering is wel dat het best goed gaat in het Noorderplantsoen. Dan mag je best trots op zijn als stad, maar het kan beter. Want dat was het oorspronkelijke idee waarom wij de hele gang van zaken tot dusver gedaan hebben zoals we hebben gedaan. We wilden daar ook verandering in aanbrengen, omdat ook omwonenden zeggen: "Het gaat niet altijd geweldig", ondanks dat het maar twintig dagen is. Volgens mij zijn er veel meer dagen waarop er gezellig geleefd en gefeest wordt in het park. Daarom hebben wij de moties die de Stadspartij heeft ingediend ook ondersteund, omdat juist daar een aantal veranderingen in gemaakt worden die ten goede komen aan de omwonenden en nog steeds recht doen aan de mensen die er leven, de mensen die er recreëren en die er wonen. Daar zoeken wij met de Stadspartij blijkbaar, op dit moment, ik weet niet wat er nog meer voor steun komt, een betere balans in, die ten goede komt aan het Noorderplantsoen.

De VOORZITTER: Dank u wel. De heer Loopstra.

De heer LOOPSTRA (PvdA): Dank u, voorzitter. Wij zijn zeer content dat het Noorderplantsoen zoveel betekent voor veel inwoners in deze stad. Uit onderzoek en gesprekken waar onze fractie ook deel aan heeft genomen van de zomer, kwam naar voren dat het plantsoen heel divers wordt gebruikt. Voor de een is zonnen en barbecueën belangrijk, een ander trimt er iedere dag. En weer een ander drinkt er bij Flinders een kop koffie. En er is een grote verdraagzaamheid onder de bezoekers van het plantsoen, hebben wij gemerkt. De PvdA-fractie heeft niet het idee dat zaken anders moeten de komende jaren. Alleen, onze zorgen lagen nog op het gebied van overlast. Het college heeft in het voorjaar die maatregel getroffen waar wij achter konden staan, wat betreft handhaving, maar ook de gastvrijheid die onze mensen van de gemeente uitstralen richting de bezoekers, waardoor mensen zich ook wat meer aan de regels hielden. Daar zijn we erg blij mee en de toezegging van het college, gedaan in de commissie, over het handhavingsplan voor het komende jaar, daar zijn we erg content mee. Dus wij denken dat het allemaal goed komt in het park. Wij zijn ook van mening, samen met de VVD, dat het park in balans is, dat het gewoon erg goed gaat zoals het nu is en dat we geen moties moeten gaan indienen en steunen om de moties, maar dat we gewoon moeten kijken naar het algemene beeld. Daarom heeft de VVD ook een motie gemaakt waar wij op staan en die onderschrijft eigenlijk onze mening over het gebeuren momenteel in het park. Dank u.

De VOORZITTER: De heer Koks.

De heer KOKS (SP): Voorzitter, waar ik wel benieuwd naar ben: de motie geeft aan: "De organisatie van Noorderzon heeft niet verzocht tot uitbreiding in het Noorderplantsoen", maar op het moment dat Noorderzon wel verzocht om een uitbreiding van de bezoekersaantallen mogelijk te maken, wat vindt uw fractie daar wel van?

De heer LOOPSTRA (PvdA): Ja, dat is net zo'n vraag als: stel je voor dat FC Groningen nog een extra dak op het stadion wil, wat vind je daarvan? Ik vind het gewoon niet belangrijk, voorzitter, want op dit moment is er geen sprake van uitbreiding. Juist de organisatie van Noorderzon heeft door dat het park op dit moment volledig benut wordt en zoekt steeds naar andere mogelijkheden in de stad zelf om het festival uit te breiden. Dank u.

De heer KOKS (SP): Voorzitter, in het dagblad van het Noorden van halverwege augustus heeft de directeur van Noorderzon aangegeven dat er nog wel 100.000 mensen bij kunnen, wat haar betreft. Dus er hangt wel degelijk uitbreiding in de lucht.

De heer LOOPSTRA (PvdA): Ja, maar buiten het plantsoen, voorzitter.

De VOORZITTER: De heer Sijbolts.

De heer SUIJBOLTS (Stadspartij): Ja, ik hoor de heer Loopstra zeggen: "Het komt wel goed", maar neemt u de bewoners die een jaar geleden hier stonden met problemen en overlast, die ze meldden en waarvoor

Bijlage - 28 10 15 Groningen Raad

35

ze iets van ons verwachtten, wel serieus? Het klinkt na een beetje als: "We deden een plas en alles bleef zoals het was", wat u betreft.

De heer LOOPSTRA (PvdA): Nou, dat is een heel belangrijke opmerking. Een heel belangrijke vraag die de Stadspartij stelt. Want juist de omwonenden hebben ons ertoe gebracht om tot activiteiten te komen waar wij van de zomer toe zijn overgegaan. Daar heeft onze fractie ongelofelijk aan meegewerkt. Waarom? Omdat wij juist de mensen van de Oranjesingel ook een goede zomer gunnen. Vandaar dat we erg blij zijn met de maatregelen die het college genomen heeft om de overlast te bestrijden.

De VOORZITTER: Oké. Eerst mevrouw Kleine Schaarsberg nog. Gaat uw gang.

Mevrouw KLEIN SCHAARSBERG (Student en Stad): Voorzitter, dank u wel. Het Noorderplantsoen is een prachtige plek in onze stad, waar veel mensen samenkomen. We snappen wel de neiging van verschillende partijen om wat goed is ook te gaan verbeteren. Waarom zou je daar immers niet naar streven? Maar het moet wat ons betreft niet ten koste gaan van de vrijheid die er op dit moment in het Noorderplantsoen is. Dat heb ik ook eerder aangegeven. Juist die vrijheid wordt geroemd en juist dat zorgt ervoor, de heer Koks zei het heel mooi, dat er diversiteit en balans is, dat juist het Noorderplantsoen heel veel verschillende doelgroepen en activiteiten kan herbergen. Ja, en als je al iets zou willen verbeteren, wat wil je dan verbeteren? Die vraag komt hier op tafel en zoveel mensen, zoveel wensen. Moeten we dan ook echt iets gaan doen? Wat ons betreft is het park goed zoals het is. Perfectie bestaat niet en als het al bestaat, zit het wat ons betreft op dit moment vooral in de dynamiek en de beweging, in het samenkomen van verschillende functies in het plantsoen. Dus wat ons betreft is dat op dit moment goed zo. We vinden het nog wel de moeite waard om eens te kijken of die spreiding, ik geloof dat de heer Koks zei "dubbele spreiding", binnen het park kan, maar volgens mij gebeurt dat ook wel automatisch door de zon en de schaduw. Het is maar net hoe warm het is. En ja, het Stadspark kan nog wel eens een interessante zijn wat ons betreft. Hoe kunnen we nou meer mensen die kant op lokken, of in elk geval zorgen dat dit ook een heel fijne plek wordt, helemaal op warme dagen? Daar wou ik het bij laten, voorzitter.

De VOORZITTER: Dank u wel. Misschien even een opmerking. Ieder raadslid behoort altijd, zoals u ongetwijfeld weet, een strikte scheiding te maken tussen het persoonlijke belang en het algemeen belang. Dat is iets wat u als een rode draad door uw raad bestaan ongetwijfeld iedere keer weer afweegt. Voor de heer Kelder heeft dat hem bij dit onderwerp doen besluiten om een positie te kiezen dat hij niet deelneemt aan het debat in de raad en niet deelneemt aan de stemming.

Zijn er anderen die nog het woord willen voeren? Niet? Dan gaan we naar wethouder Van Keulen.

Wethouder VAN KEULEN: Voorzitter, dank u wel. Tijdens de commissievergadering hebben wij hier uitgebreid over gesproken. In mijn beantwoording heb ik aangegeven dat wat mij betreft en wat het college betreft het sleutelwoord inderdaad balans is en ik kan constateren dat velen van u dat ook zo zien. Het lijkt mij qua efficiëntie het handigst als ik gewoon aan de hand van de moties reageer, maar dan wil ik eigenlijk beginnen bij motie 8 over de veranderlabs. U verzoekt ons of het mogelijk is om de ideeën die zijn opgehaald via een veranderlab vorm te geven. Dan ga ik toch aangeven dat wat mij betreft het proces dat u de afgelopen periode hebt doorlopen, wat wij met veel belangstelling en interesse gevolgd hebben, het dichtst komt bij wat een veranderlab zou moeten zijn. Dus om nu te zeggen: "We hebben een proces doorlopen en er is een aantal ideeën uitgekomen", zonder aan te geven welke ideeën u daarbij ondersteunt, dat vind ik wat ingewikkeld. U zegt: "Ga verder met dit proces". Voorzitter, ik kan daar niet mee leven. Ik vind het wel mooi overigens om te constateren dat de raad ook worstelt met die balans. Dat doen we allemaal. Ik denk dat die op dit moment goed is, zonder overigens af te doen aan de overlast die op vijftien tot twintig dagen per jaar voor de omwonenden wordt ervaren.

Er is een ding dat niet in de motie staat verwoord en dat gaat over spreiding. Spreiding in het park, maar ook spreiding naar andere parken. Dat is een prachtig beeld, alleen denk ik dat uw raad niet moet onderschatten, wil je daar echt succes op behalen, wat een impact dat heeft. Dat vraagt heel veel communicatie, dat vraagt ook dat wij wat gaan doen aan de parken elders in de stad. Zoals we het nu hebben gedaan, namelijk door nadrukkelijk door te verwijzen naar het Stadspark, wat voor ons ook een prima plek is, zeker als je met een wat grotere groep bent om een barbecuefeestje te organiseren, lijkt ons echt het meest realistische en hetgeen ook nog tot resultaten kan leiden. We moeten wel eerlijk zijn naar elkaar: het is niet eenvoudig om gedrag van mensen zo op deze manier te veranderen. Wij wijzen erop

Bijlage - 28 10 15 Groningen Raad

36

tijdens onze handavingsrondjes met Stadstoezicht, wij wijzen erop ook via deze debatten. "Ga nou naar het Stadspark." We hopen ook dat dit nadrukkelijk wordt meegenomen. Maar heel veel meer kunnen we daar ook niet in doen.

Dan ga ik verder met motie 9, 'Betere handhaving'. Alleen voor verschillende evenementen een uitzondering maken, ja, volgens mij zijn we de afgelopen zomer begonnen met deze nieuwe manier van handhaving. De resultaten ervan zijn goed. Ik zou u willen voorstellen om dit in ieder geval voort te zetten de komende zomer, en mocht het dan alsnog nodig zijn om dergelijke zware maatregelen te nemen, dan kunt u dat na volgende zomer overwegen. Ons beeld op dit moment is dat de manier waarop wij op dit moment de handhaving vormgeven, in overleg met de politie, heeft geleid tot een stevige vermindering van de overlast.

Motie 10, 'Informeel de bezoeker', een andere bebording en dan kiezen voor een natuurlijke bebording, ja, ook hiervoor geldt: stel dat je intern zou willen spreiden, nog even los van de vraag of dat mogelijk is, want heel veel mensen willen toch in principe in het zonnetje zitten, dan spreid je dat in het plantsoen, dan verwijst je ze elders heen en dan krijg je daar weer problemen met de ecologie, bijvoorbeeld. Dus ook hier raak je weer aan die balans die in het Noorderplantsoen zit. Het via borden kenbaar maken van regels, ik denk dat de manier waarop we dat nu doen beter werkt, namelijk door de handhavers die daar rondlopen, het gastheer spelen ook, uitleggen, grenzen stellen, mensen beroepen op hun fatsoen, zeg ik tegen mevrouw Kuik, want dat is natuurlijk wel de kern van het verhaal. Als mensen zich normaal gedragen is er geen sprake van overlast. Ik denk dat dit een effectievere manier is dan meer borden neerzetten, hoe natuurlijk je die ook maakt.

De VOORZITTER: De heer Koks.

De heer KOKS (SP): Voorzitter, de wethouder zegt dat bij bijvoorbeeld spreiding, verleidingstrategieën niet zoveel effect zullen hebben. Maar we hebben bijvoorbeeld rondom de fietsroutes naar Zernike absoluut verleidingstechnieken gebruikt, die tot effect hebben geleid. Dus wat dat betreft: doe een poging, zou ik zeggen, om te kijken of bijvoorbeeld door spreiding een beter gebruik van het park gerealiseerd kan worden.

Wethouder VAN KEULEN: Die poging doen wij dus ook via de folder in het Stadspark. Ik denk overigens dat de wijze van bebording van de slimme routes niet geheel past binnen de beeldkwaliteit die wij in het Noorderplantsoen willen hebben en ik vind het ook twee totaal niet vergelijkbare grootheden. Dus nogmaals, ik kan mij voorstellen dat u graag zou willen dat het zo werkte. Ik zou graag willen dat het zo werkte, maar in alle realiteit moeten we, denk ik, met elkaar constateren dat heel veel meer dan wat we nu doen op dat gebied, weinig effectief zou zijn.

De barbecuevrije zone, motie 7, ja, ook die ontraad ik. Immers, daarmee raak je weer aan die balans. Het plantsoen is ook voor mensen die geen tuin hebben en daar gebruik van willen maken en willen recreëren. Als je dan barbecuevrije zones gaat instellen, nog even los van de effectiviteit daarvan, op dagen dat er wat wind staat zit je alsnog in de rook overall. Dat is niet wenselijk wat het college betreft.

De VOORZITTER: De heer Sijbolts.

De heer SIJBOLTS (Stads partij): Ja, het ging in dit geval alleen om de speelweide, omdat ik ook gehoord heb dat het schoonmaken van die speelweide juist extra geld kost en daar moeten ook kinderen spelen. Het gaat in principe alleen om de speelweide, en om met parkcommissie te onderzoeken of er meer locaties mogelijk zijn.

Wethouder VAN KEULEN: Maar de speelweide, voorzitter, is nou juist de plek waar heel veel gebarbecued wordt. Dat zou wat mij betreft ook de plek zijn waar wij moeten beginnen met de inmiddels toegezegde pilot voor de picknickkleedjes, hoe heten die dingen. Nogmaals, ik zou dat niet doen, want ook hiervoor ben ik bang dat als je dat gaat doen, de barbecues wellicht naar elders in het plantsoen gaan. Dan wordt het daar massaler, dan krijgen we daar problemen van een andere orde. We zijn weer terug bij de balans.

De VOORZITTER: Mevrouw Kuik.

Bijlage - 28 10 15 Groningen Raad

37

Mevrouw KUIK (CDA): Ja voorzitter, even voor de helderheid: ik neem aan dat de wethouder ook vindt dat er gebarbecueed moet worden op de tegels en niet op het gras. Dat daarop gehandhaafd wordt.

Wethouder VAN KEULEN: Voorzitter, dat ben ik helemaal met mevrouw Kuik eens. Er zou moeten worden gebarbecueed op de tegels. Het probleem is wel dat barbecueën op het gras op dit moment niet verboden is. Dus als u zegt: "Ga nou handhaven op dat gebied", dan kan dat niet. Er is geen regel voor.

Mevrouw VAN GIJLSWIJK (SP): Dan gaan we die regel maken.

Wethouder VAN KEULEN: Dan is weer de vraag: moeten we dan geen barbecuetegels toevoegen? Nou, dan zitten we weer in zo'n balanskwestie. Dan krijg je weer meer mensen die gaan barbecueën en ontstaat er wellicht meer overlast. Voorzitter, balans is het sleutelwoord.

Daarom, voorzitter, motie 5. Ik heb dit volgens mij al toegezegd in de raadscommissie. Ik zou deze motie desondanks willen ontraden, want ik vind namelijk dat als je de parkadviescommissie serieus neemt, en dat doen wij als college, je ze dan ook de verantwoordelijkheid geeft om zelf te komen met verbetervoorstellen. Dus in plaats van dat u mij of ons als college die verantwoordelijkheid geeft, ga ik graag met ze in gesprek. Ik zou ze echt willen voorstellen: kom nou met een beeld van hoe jullie vinden dat je moet functioneren, dan gaan we daarover in gesprek. En uiteindelijk rapporteer ik dan naar uw raad hoe dat gesprek is verlopen en of eventueel het reglement zou moeten worden aangepast. Er staat in de overwegingen overigens dat het mandaat aan revisie toe is. Ik denk wel dat het verstandig is om erop te wijzen dat wat mij betreft de Parkadviescommissie altijd een Parkadviescommissie zal blijven. Het mandaat over het nemen van beslissingen ligt bij ons college en ultimo bij uw gemeenteraad. Dat kan ook wat mij betreft niet anders. Wij hebben een verantwoordelijkheid voor de hele stad, waar de Parkadviescommissie over de bewoners en met name de milieubewegingen gaat. Dus ik zou deze motie daarom willen ontraden en ik zeg u tegelijkertijd toe: ik ga met ze in gesprek. Ik zal zorgen dat er wat gebeurt op dat reglementgebied, maar wel langs deze lijnen. Voorzitter, motie 6.

De VOORZITTER: Mevrouw Jongeman eerst nog even.

Mevrouw JONGMAN (ChristenUnie): Ja, een heel aantal zinnen terug. Ik kom toch nog even terug op dat veranderlab Noorderplantsoen. U zegt dat wat u gedaan hebt, eigenlijk een groot veranderlab is. Wij hebben daar letterlijk gestaan, op Noorderzon, en de ideeën waren van 'meer eendjes' en 'allemaal mountainbikeroutes', noem het maar op. Het gekke is, als we dit dus niet zouden gaan doen, dan zijn al die ideeën voor niets geweest. Die liggen in een la en daar wordt dus niets mee gedaan. Wat we eigenlijk met een veranderlab, maar dat is misschien niet het goede woord, zouden willen is dat de ideeën die zijn opgehaald, op zijn minst nog ergens een plek krijgen en dat daar in ieder geval nog fatsoenlijk over van gedachten gewisseld wordt. Dat is wat wij vragen en misschien is het woord veranderlab voor wat wij al gedaan hebben tot dusver misleidend geweest. Wat zou dan uw reactie zijn, nu ik het zo breng?

Wethouder VAN KEULEN: Voorzitter, u hebt een prachtig proces doorlopen. U bent met heel veel mensen in gesprek gegaan en u hebt met heel veel bewoners gesproken. Er zijn enquêtes gedaan, er zijn ideeën uitgekomen. Volgens mij hebben we een commissievergadering gehad, we hebben nu een raadsdebat, waarbij u alle kansen hebt om te zeggen: "Ga nou met die ideeën aan de slag." Dan hebben we daar een debat over. Maar wat u nu doet is die ideeën zomaar bij het college neerleggen en zeggen: "Ga maar kijken wat er uitgevoerd kan worden." Dan denk ik: geef dan meer richting aan welke kant u op wilt. Dat is dus een beetje waar ik mee worstel. U hebt een proces gehad, u hebt ideeën opgehaald, geef dan aan welke ideeën u uitgevoerd wilt zien.

Voorzitter, dan wou ik naar een afronding gaan. Motie 6, u snapt het, daarover zal wat ons betreft het oordeel aan de raad zijn.

De VOORZITTER: De heer Koks.

De heer KOKS (SP): Voorzitter, heb ik het in de raadscommissie goed begrepen dat het college ook vindt dat de grenzen aan de groei van het bezoekersaantal in het Noorderplantsoen zelf van het Noorderzon bereikt zijn?

Bijlage - 28 10 15 Groningen Raad

38

Wethouder VAN KEULEN: Voorzitter, in mijn perspectief, laat ik het maar zeggen zoals het is, zijn de grenzen van Noorderzon bereikt, fysiek. Geen uitbreiding. Maar wij kunnen heel moeilijk sturen op de bezoekersaantallen van Noorderzon. We kunnen hooguit met Noorderzon in overleg, van: "Spreid nou je programmering." Noorderzon wil dat ook heel graag, ik heb de woorden van de directie in augustus in de krant ook aldus geïnterpreteerd: "Wij willen een groter festival bouwen, maar met name buiten het huidige festivalterrein." En dat lijkt mij de meest verstandige keuze.

De VOORZITTER: Mijn voorstel is eerlijk gezegd om geen echte tweede termijn meer te hebben. De heer Koks is het met mij eens, merk ik.

De heer KOKS (SP): Ik wil graag voor een minuutje schorsen.

De VOORZITTER: Maar natuurlijk. De vergadering is geschorst voor een minuut.

(Schorsing 18.34 uur – 18.35 uur)

De VOORZITTER: Mag ik de leden van de raad verzoeken hun plaatsen weer in te nemen? De vergadering is heropend en de heer Koks heeft het woord.

De heer KOKS (SP): Voorzitter, mede namens de ChristenUnie en de Stadspartij trek ik motie 5 in. Daar heeft het college een paar toezeggingen over gedaan en daar gaan we van uit. Bedankt.

De VOORZITTER: Dan concludeer ik dat de motie 5, onder de titel 'Een nog beter gebruik van het Noorderplantsoen' is ingetrokken. Is er nog behoefte om iets te zeggen over de andere moties?

Mevrouw KLEIN SCHAARSBERG (Student en Stad): Voorzitter, wij hebben een stemverklaring bij motie 9. We hebben in de commissie ook aangegeven dat we het belangrijk vinden dat er wordt gehandhaafd, maar we kunnen de lijn van de wethouder op dit punt steunen.

De VOORZITTER: Dank u wel. Anderen nog? De Stadspartij, de heer Sijbolts.

De heer SIJBOLTS (Stadspartij): Voorzitter, naar aanleiding van de reactie van de wethouder, die toch wel wat teleurstellend is, heb ik in overleg met de ChristenUnie besloten om de moties wel gewoon ingediend te houden, omdat wij toch gaan voor de verandering. Motie 6 zullen wij dan natuurlijk niet steunen, want die staat haaks op onze eigen moties.

De VOORZITTER: De heer Schimmel.

De heer SCHIMMEL (D66): Ja, precies om die reden zullen wij motie 6 wel steunen, daar staan we zelf op, en de rest niet. Wij delen de analyse van de wethouder dat er in principe balans is en dat het niet verstandig is om dingen te gaan doen en aan te passen. Dank u wel.

De VOORZITTER: De heer Koks.

De heer KOKS (SP): Voorzitter, wij steunen geen enkele motie, ook niet die van PvdA, D66, GroenLinks en de VVD. Dat vinden we een overbodige motie, met dien verstande dat wij de overlast die de bewoners ervaren, wel degelijk een punt van aandacht vinden en dat dus een beetje uit balans vinden.

De VOORZITTER: Dank u wel. Mevrouw Jongman.

Mevrouw JONGMAN (ChristenUnie): Dank u wel, voorzitter. Motie 6 vinden wij in die zin overbodig, want wij wilden juist iets veranderen op aangeven van de omwonenden. En we zeggen nu eigenlijk: "Er is verder niet zoveel aan de hand, dus we willen het niet verbeteren." Dat vinden we erg jammer. We hebben eigenlijk met z'n allen kerstballen in de boom gehangen en met die ballen doen we verder helemaal niets. Daarom vinden wij het erg jammer dat moties, zoals wij die hebben ingediend, verder geen steun krijgen in deze raad en dat de wethouder ook aangeeft dat de bal nu een beetje in ons midden ligt. Dat vind ik

Bijlage - 28 10 15 Groningen Raad

39

jammer als uitkomst van het totaal van dit proces, terwijl ik niet eens bij het begin van dit proces betrokken werd. Maar ik wil dit wel even gezegd hebben op deze manier.

De VOORZITTER: Dank u wel. De heer Loopstra.

De heer LOOPSTRA (PvdA): Dank u, voorzitter. Gezien mijn betoog is het logisch dat wij motie 7 tot en met 10 niet kunnen steunen, maar natuurlijk wel onze eigen motie van de VVD, motie 6.

De VOORZITTER: Mevrouw Kuik.

Mevrouw KUIK (CDA): Ja, voorzitter, dan begin ik daar maar mee. Die motie zegt volgens mij niet zoveel, dus wat ons betreft is die overbodig. Motie 7, daarvan heeft de wethouder gezegd: "We stimuleren dat die barbecuetegels worden gebruikt". Nou, wij zijn blij met die toezegging. Motie 8: volgens mij hebben we dit inderdaad al gedaan, het veranderlab. Ideeën kunnen natuurlijk bij de parkcommissie prima worden ingediend. En motie 9, daarvoor is ook al een toezegging van de wethouder dat dit handhaven gewoon doorgaat.

De VOORZITTER: De heer Van der Glas.

De heer VAN DER GLAS (GroenLinks): Dank u wel, voorzitter. Motie 6 lijkt ons verre van overbodig, want daar staat volgens mij heel helder in dat het uitgangspunt is dat die balans bewaakt wordt. En voor de rest steunen wij de andere moties niet.

De VOORZITTER: Dan gaan we stemmen. Ik breng instemming motie 6, onder de titel 'Bewaak de balans'. 24 voor, 14 tegen. De motie is aanvaard.

Dan gaan we naar motie 7, onder de titel 'Barbecuevrije zones Noorderplantsoen'. 5 voor, 33 tegen. De motie is verworpen.

Ik breng in stemming motie 8 onder de titel 'Veranderlab Noorderplantsoen'. 5 voor, 33 tegen. De motie is verworpen.

Motie 9 onder de titel 'Beperken overlast Noorderplantsoen'. 5 voor, 33 tegen. De motie is verworpen.

Motie 10 onder de titel 'Informeel de bezoeker van het Noorderplantsoen'. 5 voor, 33 tegen. De motie is verworpen.

Er ligt verder geen besluit voor rond dit onderwerp.

9. Sluiting

De VOORZITTER: Dit was het laatste agendapunt staat wel een maaltijd voor u klaar. Ik sluit de vergadering.

(Sluiting 18.40 uur)

Bijlage - voor raad 25 november 2015

Lijst van ingekomen collegebrieven voor de raadsvergadering van 25 november 2015

Nr. raad	Onderwerp	Ontvangen d.d.	afhandeling	cie. datum
1	Begroting 2016 in relatie tot voorlopig budget BUIG 2016	28-10-2015	begrotings - raad	11-11-2015
2	Uitgangspunten ruimtelijk kader voor water	29-10-2015	via cie. R&W	17-11-2015
3	Doorkijk Vernieuwing Sociaal Domein 2016-2017	30-10-2015	via cie. O&W	18-11-2015
4	Voortgangsrapportage toekomstvisie A-kwartier	30-10-2015	via cie. R&W	17-11-2015
5	Naar een nieuwe aanpak Arbeidsmarktbeleid	30-10-2015	via cie. W&I	18-11-2015
6	Eindevaluatie Regionaal Actieplan Jeugdwerkloosheid 2.0	30-10-2015	via cie. W&I	18-11-2015
7	Trekkingsrecht PGB en procedure herbeoordelingen	30-10-2015	via cie. O&W	18-11-2015
8	Voortgang schade-afhandeling aardbevingen	30-10-2015	via cie. F&V	2-12-2015
9	Geboortezorg/gezonde start periode 2010-2015	30-10-2015	via cie. O&W	18-11-2015
10	Terrassenregulering	30-10-2015	via cie. B&V	18-11-2015
11	Wob-verzoek RTV Noord over FC Groningen-Olympique marseille	30-10-2015	via cie. F&V	2-12-2015
12	Erratum gemeentebegroting 2016	4-11-2015	begrotings commissies en raad	4-11-2015, 11-11-2015
13	Aanpassing tarieven parkeervoorzieningen 2016	5-11-2015	via cie. B&V	18-11-2015
14	Informatief loonkosten programmabudget voor sportieve infrastructuur	5-11-2015	via cie. O&W	18-11-2015
15	Informeren over aardbevingbestendig bouwen zuidelijke ringweg	5-11-2015	via cie. R&W en B&V	17-11-2015, 18-11-2015
16	Nadere informatie kinderboerderij Stadspark	5-11-2015	via cie. B&V	18-11-2015
17	Zienswijze Nationaal programma radioactief afval	5-11-2015	via cie. B&V	18-11-2015
18	Projectofferte herinrichting Binnenstad Westzijde	6-11-2015	via cie. B&V	9-12-2015
19	Voortgang outsourcing ICT collegebrief	6-11-2015	via cie. F&V	2-12-2015
20	Beantwoording vragen en toezeggingen vanuit raadscies d.d. 4 november 2015 ontwerpbegroting 2016	10-11-2015	begrotings - raad	11-11-2015
21	Wensen en bedenkingen concept meerjarenprogramma Aardbevingbestendig en Kansrijk Groningen	11-11-2015	gecomb. Commissie	18-11-2015

24-11-2015

Bijlage - voor raad 25 november 2015

Lijst van ingekomen collegebrieven voor de raadsvergadering van 25 november 2015

Nr. raad	Onderwerp	Ontvangen d.d.	afhandeling	cie. datum
22	Regionaal Beleidsplan en Regionaal Risicoprofiel 2016 - 2019 Veiligheidsregio Groningen	12-11-2015	via cie. F&V	2-12-2015
23	Jaarplan Integrale Veiligheid 2016/UVP's	12-11-2015	via cie. F&V	2-12-2015
24	Prestatieafspraken Gemeente en Woningcorporaties	12-11-2015	via cie. R&W	2-12-2015
25	Resultaten en vervolgstappen nav rapport internationals in Nederland	12-11-2015	via cie. W&I	9-12-2015
26	Stand van zaken stadsmaden Suikerunieterrein	13-11-2015	via cie. R&W	2-12-2015
27	Right to Challenge	13-11-2015	via cie. W&I	9-12-2015
28	Stand van zaken Platform Leven in Stad en WIJS	13-11-2015	via cie. R&W	2-12-2015
29	Tussenrapportage NAM	16-11-2015	gecomb. Commissie	18-11-2015
30	Conceptstukken nieuw prostitutiebeleid	16-11-2015	via cie. F&V	2-12-2015
31	Inzet budget 4 ton oplossing knelpunten voormalige ID-banen	19-11-2015	via cie. W&I	9-12-2015
32	Jongerenaanpak	19-11-2015	via cie. O&W	2-12-2015
33	Wensen en bedenkingen - Effectanalyse en voorstel Friesestraatweg 137a, Tuin in de Stad	19-11-2015	via cie. R&W	2-12-2015
34	Resultaten actualisatie grondexploitaties 2015	20-11-2015	via cie. R&W	2-12-2015
35	Voorontwerp bestemmingsplan Europapark, herziening	20-11-2015	via cie. R&W	2-12-2015
36	Toezeggingen raadscommissie 14 oktober 2015 over verbonden partijen en voortgangsrapportage	20-11-2015	via cie. F&V	2-12-2015
37	Reactie college op Managementletter interimcontrole EY 2015	20-11-2015	via cie. F&V	2-12-2015
38	Meerjarenprognose Parkeerbedrijf 2015	20-11-2015	via cie. B&V	9-12-2015
39	Jaarverslag Leerplicht Gemeente Groningen	23-11-2015	via cie. O&W	6-1-2015
40	Informerende brief over verkeersveiligheid	23-11-2015	via cie. B&V	9-12-2015
41	Stand van zaken armoedeprojecten 2015 en voorstel voor accenten 2016	23-11-2015	via cie. W&I	9-12-2015
42	Wensen en bedenkingen Overdracht Stadsschouwburg aan Groninger Monumentenfonds NV	23-11-2015	via cie. O&W	6-1-2015
43	Stand van zaken busknooppunt UMCG Noord en knip Herebrug	23-11-2015	via cie. B&V	9-12-2015
44	Private kwaliteitsborging	23-11-2015	via cie. R&W	6-1-2015
45	Voortgang onderzoek Noordelijk Belastingkantoor	23-11-2015	via cie. F&V	6-1-2015

24-11-2015

Bijlage - voor raad 25 november 2015

Lijst van ingekomen collegebrieven voor de raadsvergadering van 25 november 2015

Nr. raad	Onderwerp	Ontvangen d.d.	afhandeling	cie. datum
46	Tussenstand WIMP in de wijken	23-11-2015	via cie. W&I	9-12-2015
47	Beantwoording motie parttime ondernemen	23-11-2015	via cie. W&I	9-12-2015
48	Jaarverslag2014 uitvoeringsprogramma handhaving / toezegging	24-11-2015	via cie. F&V	6-1-2015

24-11-2015

Bijlage - voor raad 25 november

LIJST VAN ONTVANGEN OVERIGE INGEKOMEN STUKKEN VOOR DE RAAD VAN 25 november 2015

Nr.	Afzender	Onderwerp	Dagmail d.d.	Advies/ afhandeling
1.	DBHG	WHO Houtstook 2015	29-10-2015	Tkn.
2.	Groningen Verdient Beter	Zienswijzen omgevingsvergunning de Papiermolen	29-10-2015	Tkn.
3.	Burger	Hulp gevraagd voor burgers, ziek door straling van draadloze communicatie	29-10-2015	Tkn.
4.	Burger	Brief aan college en raad m.b.t. WOB-verzoek vestiging (nood)opvang AZC('s) in gemeente Groningen	29-10-2015	Tkn. ter afhandeling door college
5.	Meldpunt hoge tonen	Kattenverjager verjaagt ook vleermuizen	29-10-2015	Tkn.
6.	Burger	Bijkomende gevolgen 2 ^e Kamercommissie Fyra voor Noord-Nederland	2-11-2015	Tkn.
7.	Gemeente Oldenzaal	Motie met oproep tot halve minuut stilte en halve minuut applaus voorafgaand aan raad tegen agressie en geweld	2-11-2015	Tkn.
8.	Burger	Ontluisterend beeld besluitvorming Aanpak Ring Zuid juni 2006 – juli 2009	2-11-2015	Tkn.
9.	Gemeente Oldambt	Motie meten bij aardbevingen	3-11-2015	Tkn.
10.	Burger	Klacht betreft verwaarlozing Zuiderbegraafplaats	3-11-2015	Tkn. ter afhandeling door college
11.	College	Afschrift van brief aan VNG-commissie MEM over scooterproblematiek	3-11-2015	Tkn. (afschrift n.a.v. toezegging weth. in cie. B&V 15-10)
12.	Onderzoek & Statistiek Groningen	Geïntegreerde rapportage Demografische ontwikkelingen gemeente Groningen 2005-2030	4-11-2015	Tkn.
13.	Nationaal Coördinator aardbevingen	Concept Meerjarenprogramma Aardbevingbestendig en Kansrijk Groningen	4-11-2015	Tkn.
14.	Burger	Zuidelijke Ringweg	5-11-2015	Tkn.
15.	Burger	Kies voor je longen, stook niet op hout	5-11-2015	Tkn.
16.	Bewoners Schildersbuurt	Bezwaren tegen vergroting pand rijksmonument Blekerstraat 12-12a	5-11-2015	Tkn.
17.	Burger	Blinden en slechtzienden worden in Groningen behandeld als Untermensch		Via college ter afhandeling
18.	Burger	(On)toegankelijkheid website Groningen		Via college ter afhandeling
19.	Cliëntenraad Groningen	Afschrift brief aan college m.b.t. ongevraagd advies Menzis Garantverzorgd verzekering en de compensatie regeling voor chronisch zieken	9-11-2015	Tkn.
20.	Burger	Houtrook	12-11-2015	Tkn.
21.	Burger	Werkatelier Zuidelijke Ringweg 2006	12-11-2015	Tkn.

Bijlage - voor raad 25 november

Nr.	Afzender	Onderwerp	Dagmail d.d.	Advies/afhandeling
22.	Burger	Artikel Nordwest-Zeitung n.a.v. bezoek Oldenburg	12-11-2015	Tkn.
23.	Gemeente Bedum	Nakoming akkoord en afspraken rond de gevolgen van gaswinning	13-11-2015	Tkn.
24.	Redactie Aardbevingen Groningen	Informatie en vragen over het Meerjaren Programma aardbevingbestendig en Kansrijk Groningen en de belangen van de bevolking		Tkn., toegevoegd aan agenda gecomb.cie. 18-11-15
25.	Woonschepencomité Groningen	Ruimtelijk kader Watervisie	16-11-2015	Tkn. toegevoegd aan agenda cie. R&W 17-11-15
26.	Initiatiefgroep Oude Winschoterdaip OPEN	Omgevingsvisie 2015, Visie op het Water 2015	16-11-2015	Tkn. toegevoegd aan agenda cie. R&W 17-11-15
27.	Gemeente Appingedam	Moties 'Verhalen extra kosten gaswinning' en 'Regionale werkgelegenheid aardbevinggebied'	16-11-2015	Tkn.
28.	Adviesraad voor het Gehandicaptenbeleid	Reactie op de antwoorden van het college op de door Koks en Bolle gestelde vragen over de nieuwe adviesstructuur	16-11-2015	Tkn.
29.	Burger	Tekst inspraak raadsie. R&W m.b.t. A-kwartier	18-11-2015	Tkn. toegevoegd aan agenda cie. R&W 17-11-15
30.	Burgers	Emissieoorzaken Fijn Stof	18-11-2015	Tkn.
31.	Clëntenraad	Advies m.b.t. raadsvoorstel Plan schuldhulpverlening	18-11-2015	Tkn., toegevoegd aan agenda cie. W&I 18-11-15
32.	Burger	Factsheet Uitvoeringskader VTH	19-11-2015	Tkn.
33.	Gymverenigingen	Realisatie turnhal Europapark	19-11-2015	Tkn., Toegevoegd aan agenda cie. O&W 2-12-15
34.	Burger	Afschrift van bezwaarschrift Groninger Forum aan Gedeputeerde Staten	19-11-2015	Tkn.
35.	Ernst & Young accountants	Managementletter gemeente Groningen	19-11-2015	Tkn.
36.	Gemeente Eemsmond	Motie m.b.t. uitbetaling inhuurkosten aardbevingdossier door NAM	20-11-2015	Tkn.
37.	Gemeente Delfzijl	Moties 'Visie aardbevingbestendig en Kansrijk Groningen' en 'Verhaal kosten NAM'	20-11-2015	Tkn.
38.	Gemeente Bedum	Motie concept Meerjarenprogramma Aardbevingbestendig en Kansrijk Groningen 2015-2025	23-11-2015	Tkn.
39.	Stichting Jonge Harten	2,4 miljoen euro nodig voor podiumkunstenfestivals	23-11-2015	Tkn.
40.	Burger	Huizen zijn tikkende tijdbommen	23-11-2015	Tkn.

Bijlage - voor raad 25 november

Nr.	Afzender	Onderwerp	Dagmail d.d.	Advies/ afhandeling
41.	Burger	Vuurwerk, VerKNAL je oren niet	23-11-2015	Tkn.
42.	Wethouder Schroor	Code verantwoordelijk marktgedrag thuisondersteuning en reactie op ingekomen brief	23-11-2015	Tkn.
43.	Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid	Veilig gebruik van SUWInet	23-11-2015	Tkn.
44.	Freedom of mobility	Presentatie Let's Gro	23-11-2015	Tkn.
45.	Burger	Tekst inspraak raad Delfzijl 19 november m.b.t. het plan Alders	23-11-2015	Tkn.
46.	Gemeente Appingedam	Moties energietransitie en Ondersteuning van Statenmotie Visie op een aardbevingbestendig en Kansrijk Groningen	23-11-2015	Tkn.
47.	WMO Platform Groningen	Reactie op beantwoording college m.b.t. raadsvragen Koks en Bolle	24-11-2015	Tkn.
48.	Burger	De staat ontmaskerd	24-11-2015	Tkn.
49.	Stichting Vluchtelingen Welkom	Stichting Vluchtelingen Welkom	24-11-2015	Tkn.
50.	Gemeente Eemsmond	Reactie gemeentebestuur op concept Meerjarenprogramma Nationaal Coördinator Groningen	24-11-2015	Tkn.

Raadsvoorstel - Vervolg Samen Gezond in Stad

Raadsvoorstel

Onderwerp **Vervolg Samen Gezond in Stad**

Registratienr. 5311226 Steller/telnr. Els.Bruinewoud/ 41 59 Bijlagen 1

Classificatie

Vertrouwelijk

Portefeuillehouder

Gijsbertsen

Raadscommissie

Voorgesteld raadsbesluit

De raad besluit het huidige gezondheidsbeleid "Samen Gezond in Stad" voort te zetten en daarmee het lokale gezondheidsbeleid voor 2016 en 2017 vast te stellen.

Samenvatting

In de kadernota Samen Gezond in Stad is beschreven hoe we de ambitie "Wij willen een stad zijn waar onze kinderen kunnen opgroeien tot gezonde volwassenen, en waarin alle volwassenen gelijke kansen hebben op gezondheid en een gezonde levensloop" willen realiseren. Deze kadernota is op 22 februari 2012 vastgesteld door de raad.

In het bijbehorende uitvoeringsprogramma is de ambitie via de drie programmasporen Gezonde Stad, Gezonde Wijk en Gezonde Jeugd uitgewerkt in concrete maatregelen. Het gezondheidsprogramma heeft een looptijd van 2012-2015 en loopt eind dit jaar af.

Op dit moment zijn er onvoldoende actuele gezondheidsgegevens beschikbaar om het gevoerde beleid te kunnen evalueren en eventueel nieuwe prioriteiten te stellen. Daar komt bij dat gezondheidsbevordering om een langdurige aanpak vraagt en we de komende twee jaar nog volop bezig te zijn met de (door)ontwikkeling van de WIJ aanpak. We zien op dit moment dan ook geen aanleiding om het in 2012 vastgestelde beleidskader aan te passen.

We willen in 2016 en 2017 doorgaan op de ingeslagen weg. Daarbij wordt de uitvoering van het gezondheidsbeleid zoveel mogelijk geïntegreerd in de WIJ aanpak. Een aantal thema's blijven we stedelijk beleggen - zoals perinatale sterfte, pestaanpak jeugdigen en eenzaamheid - omdat hiervoor specifieke expertise nodig is. Tenslotte zetten we de komende jaren meer in op het creëren van een gezonde fysieke omgeving die onze inwoners uitnodigt tot gezond gedrag.

In 2017 zijn de actuele gezondheidsgegevens beschikbaar die mede de speerpunten voor het vervolg bepalen. Vanaf 2018 maken we nieuwe keuzes voor de inrichting van het sociale domein en kijken we op welke manier gezondheid nog meer ingebed kan worden.

B&W-besluit d.d.: 27 oktober 2015

Raadsvoorstel - Vervolg Samen Gezond in Stad

Aanleiding en doel

Samen Gezond in Stad heeft een looptijd van 2012-2015 en loopt eind dit jaar af. Volgens de Wet Publieke Gezondheid moet de gemeente eens per vier jaar aangeven hoe zij de gezondheid van haar inwoners bevordert. Op dit moment is er geen aanleiding om het in 2012 vastgestelde beleidskader aan te passen. Daarom wordt voorgesteld het huidige gezondheidsbeleid voort te zetten voor de jaren 2016 en 2017.

Kader

Wet Publieke Gezondheid; Samen Gezond in Stad 2012-2015

Argumenten en afwegingen

Overwegingen om het huidige gezondheidsbeleid te continueren in 2016 en 2017:

- op dit moment beschikken we niet over voldoende gegevens om het gevoerde gezondheidsbeleid te kunnen evalueren en eventueel nieuwe prioriteiten te stellen. In het najaar van 2015 wordt een jeugd-enquête door de GGD gehouden en eind 2016 een volwassenenen-enquête. Deze gegevens zijn respectievelijk in 2016 en 2017 beschikbaar;
- de wetenschap dat gezondheidsbevordering om een langdurige aanpak vraagt;
- bovendien zijn we de komende twee jaar nog volop bezig met de (door-) ontwikkeling van de WIJ aanpak. Vanaf 2018 maken we nieuwe keuzes voor de inrichting van het sociale domein en kijken we op welke manier gezondheid nog meer ingebed kan worden.
- op dit moment ontbreken landelijke richtlijnen, omdat de huidige Landelijke Preventienota af loopt in 2016 en de nieuwe richtlijnen pas na 2016 bekend zijn. Voor het nieuwe beleid vanaf 2018 kunnen we de landelijke speerpunten meenemen en op lokaal niveau een nieuw kader formuleren.

Ook kunnen we hiermee de inzet op de door de raad geprioriteerde thema's continueren:

- overmatig alcoholgebruik jongeren. In november 2011 heeft de raad (bij motie 25) het College verzocht met een vervolg te komen op de nota "Aanpak overmatig alcoholgebruik 2008-2011";
- psychische en psychosociale gezondheid van de Groningse jeugd. Tijdens de bespreking van de kadernota in februari 2011 heeft de raad de motie "Psychosociale gezondheid van de jeugd" aangenomen waarin het College wordt gevraagd nadrukkelijk aandacht te geven aan de psychische en psychosociale gezondheid van de Groningse jeugd;
- eenzaamheid en suïcide preventie. Tijdens de bespreking van de kadernota in februari 2011 heeft de raad de motie 'Eenzaamheid en zelfdoding' aangenomen waarin het College wordt verzocht onderzoek te laten doen naar de oorzaken en gevolgen van ernstige eenzaamheid en zelfdoding onder inwoners van Groningen; tijdens het voorjaarsdebat van 1 juli jl. heeft de raad de motie 'Bundel de krachten rond suïcidepreventie' aangenomen. Het college heeft de opdracht gekregen te onderzoeken hoe er verbetering kan worden aangebracht in de suïcide preventie en samen met aanbieders de mogelijkheden te verkennen om voor kwetsbare doelgroepen zoals jongeren gerichte preventie activiteiten te starten;
- perinatale sterfte. Naar aanleiding van het initiatiefvoorstel "Van gezond zwanger naar gezond geboren" van de PvdA-fractie (2010) is het thema perinatale sterfte als prioritair thema opgenomen in het lokale gezondheidsbeleid Samen Gezond in Stad 2012-2015. Naar aanleiding van het voorjaarsdebat van 1 juli jl. is opnieuw aandacht voor het thema gevraagd. De raad is over de inzet binnen de geboortezorg over de periode 2010-2015 in een separate brief in november geïnformeerd.

Maatschappelijk draagvlak en participatie

N.v.t.

Financiële consequenties

Voor de uitvoering van Samen Gezond in Stad is in 2016 en 2017 jaarlijks € 881.000 beschikbaar waarvan € 496.000 afkomstig uit de decentralisatie-uitkering Gezond in de Stad.

Overige consequenties

N.v.t.

Raadsvoorstel - Vervolg Samen Gezond in Stad

Vervolg

We continueren de komende twee jaar onze koers en blijven ons richten op de prioritaire thema's.

- de prioritaire thema's zijn: perinatale sterfte/gezonde zwangerschap, psychosociale gezondheid/pestaanpak, overmatig alcoholgebruik jongeren, eenzaamheid/geestelijke gezondheid, suicide preventie. Op basis van de gegevens van de GGD is daar overgewicht jeugdigen aan toegevoegd.
- de uitvoering van het gezondheidsbeleid wordt zoveel mogelijk geïntegreerd in de WIJ aanpak. Deze wijkgerichte gezondheidsbevordering past in het huidige beleid: samen met de wijkbewoners inzetten op preventie en vroeg signalering. Daarbij blijven de prioritaire thema's onze aandacht vragen, maar we zullen ook actie ondernemen wanneer er andere signalen vanuit de wijk komen. Ook blijven we investeren in de verbinding en de samenwerking tussen huisartsen en de WIJ teams;
- de uitvoering van het gezondheidsbeleid brengen we zoveel mogelijk onder in de WIJ aanpak. Er zijn echter ook onderwerpen waarvoor specifieke expertise noodzakelijk is. Hierbij denken we aan suicide preventie, perinatale sterfte/gezonde zwangerschap, pestaanpak, aanpak overmatig alcoholgebruik jongeren. De coördinatie hiervan blijft stedelijk belegd;
- signalering van gezondheidsproblemen vindt plaats vanuit de wijk. Daarnaast maken wij gebruik van de kennis en expertise van de GGD.

Tot slot willen we de komende jaren meer inzetten op het creëren van een gezonde fysieke leefomgeving die onze inwoners uitnodigt tot gezond gedrag. Daarbij willen we nog meer de verbinding leggen met de fysieke omgeving en met verkeer. Dit sluit aan bij het programmaspoor Gezonde Stad uit het huidige beleid.

Het onderwerp "Gezonde Stad" krijgt binnen het brede thema Healthy Ageing al steeds meer aandacht. Groningen profileert zich in samenwerking met de kennisinstellingen en het Healthy Ageing Network Noord-Nederland (HANNN) binnen Europa als Healthy Ageing Stad. Hierbij richten de partners zich op de volle breedte van Healthy Ageing. De inspanningen van HANNN, de noordelijke overheden en de stad Groningen op het terrein van gezond ouder worden leverde Noord-Nederland in 2013 de status van Europese voorbeeldregio op het gebied van Active and Healthy Ageing op. Het UMCG zette Groningen al in 2012 landelijk met dit onderwerp op de kaart door de organisatie van het congres 'Ruimte voor Gezondheid'. Als internationaal vervolg op dit congres vindt van 1 tot en met 4 juni 2016 de internationale conferentie *Building the Future of Health* (BTFOH) plaats. Deze conferentie gaat over de bijdrage die de gebouwde omgeving kan leveren aan een gezond leven.

Voor de stad Groningen zijn er interessante kansen om ons (meer) met dit thema te profileren. Op dit moment verbinden we het thema gezondheid vooral met de fiets, met de (stads)-moestuinen, JOGG (Jongeren op Gezond Gewicht) en initiatieven zoals de Innovatiewerkplaatsen Bewegen in de Openbare Ruimte, Healthy Space Design van de Hanzehogeschool en de proeftuin 'Monter Selwerd', een ruimtelijke ingreep in de wijk Selwerd die de wijkbewoners tot meer te bewegen uitnodigt. Aan de proeftuin is een onderzoek van de afdeling Bewegingswetenschappen van UMCG/RUG verbonden. Bovendien biedt de voorbereiding van de Omgevingswet, die wij als gemeente per 1 januari 2018 gaan uitvoeren, een goede mogelijkheid om de structurele relatie met het fysieke domein te versterken; de Omgevingswet is er namelijk op gericht een veilige en gezonde fysieke leefomgeving te bereiken.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

de burgemeester,
Peter den Oudsten

de secretaris,
Peter Teesink

Raadsvoorstel - Vervolg Samen Gezond in Stad

BIJLAGE

Terugblik Samen Gezond in Stad 2012-2015

1. Inleiding

In de kadernota 'Samen Gezond in Stad' 2012-2015 is beschreven hoe de gemeente Groningen de ambitie "Wij willen een stad zijn waar onze kinderen kunnen opgroeien tot gezonde volwassenen, en waarin alle volwassenen gelijke kansen hebben op gezondheid en een gezonde levensloop" wil realiseren. Deze kadernota is op 22 februari 2012 vastgesteld door de gemeenteraad. Aansluitend op de kadernota is het uitvoeringsprogramma opgesteld. Aan de hand van de drie programmasporen Gezonde Stad, Gezonde Wijk en Gezonde Jeugd zijn hierin de ambitie en programmadoelen uitgewerkt in concrete maatregelen.

Verantwoording van het programma naar de raad vindt plaats via de jaarlijkse planning- en controle cyclus van de gemeentebegroting- en rekening.

Eind 2015 loopt het gezondheidsprogramma af. In deze notitie wordt aan de hand van de drie programmasporen teruggeblikt op het gezondheidsbeleid van de afgelopen jaren.

2. Terugblik Samen Gezond in Stad 2012-2015

Programmaspoor Gezonde Stad

We hebben geïnvesteerd in het integreren van gezondheid op andere terreinen zoals zorg en ondersteuning, werk en participatie en de fysieke leefomgeving.

Verder zijn we aangesloten bij het Healthy Ageing Netwerk voor Noord-Nederland. Door gebruik te maken van de mogelijkheden van kennisinstellingen hebben we onze expertise over 'gezond opgroeien en gezond oud worden' vergroot.

Een andere belangrijke opdracht was de verbinding te leggen tussen curatie en preventie. Zo zijn er samenwerkingsafspraken gemaakt tussen huisartsen en de WIJ teams. Ook participeren we in de Landelijke werkagenda die we met vier andere gemeenten samen met Menzis hebben opgesteld. Daarbij werken we samen aan preventie (met de pilot 'voorkomen uitval mantelzorgers' in Vinkhuizen) en hebben we afspraken gemaakt over de inzet van de wijkverpleegkundige binnen het WIJ-team.

Een aantal prioritaire thema's hebben we stedelijk opgepakt zoals perinatale sterfte, pestaanpak jeugdigen en eenzaamheid omdat hiervoor specifieke expertise nodig is. De coördinatie van deze thema's hebben we stedelijk belegd bij respectievelijk de GGD en Humanitas. Ook de (beleidsmatige) regie van 'Groningen Fit' (voorheen JOGG) is stedelijk bij de gemeente belegd.

Programmaspoor Gezonde Wijk

We hebben extra ingezet in de wijken met de grootste gezondheidsachterstanden. Vanuit de WIJ teams worden verschillende preventieve activiteiten uitgevoerd ter bevordering van een gezonde leefstijl.

Ook is er aandacht besteed aan de thema's eenzaamheid, depressie en geestelijk gezond ouder worden mede n.a.v. het onderzoek naar suïcide (Feitenblad: *onderzoek naar suïcide in Groningen*, november 2012).

Vanaf 2014 ontvangen we jaarlijks extra middelen uit de decentralisatie-uitkering ten behoeve van het verkleinen van gezondheidsachterstanden. Hiervoor zijn onder meer in vier wijken buurtwerkers gezondheid binnen de WIJ teams aan de slag gegaan.

Verder hebben we in twee Gezondheidscentra een goede verbinding gelegd tussen de huisartsen en welzijn door het programma 'Welzijn op Recept' in te voeren, waarbij huisartsen patiënten doorverwijzen naar welzijnsactiviteiten.

Raadsvoorstel - Vervolg Samen Gezond in Stad

Programmaspoor Gezonde Jeugd

Tenslotte hebben we extra geïnvesteerd in de gezondheid van onze jeugd. Prioritaire thema's daarbij zijn:

- **Bevorderen gezond gewicht**
Op verschillende manieren is er aandacht voor gezond gewicht: via de CJG's/WIJ teams, Bslim, het jongerenwerk en het onderwijs. Om de interventies goed met elkaar te verbinden en ook private partijen te betrekken in de oproep tot de gezonde keuze, heeft Groningen zich eind 2014 aangesloten bij de landelijke JOGG beweging (Jongeren Op Gezond Gewicht). In nauwe samenwerking tussen professionals uit zorg, onderwijs en welzijn, lokale private partijen en bewoners krijgt de integrale JOGG aanpak momenteel vorm en inhoud in de pilotwijk Selwerd (SPT) onder de positieve benaming Groningen Fit. Daarbij wordt ook de verbinding gelegd met de (eerstelijns) gezondheidszorg, armoede, sport en de fysieke omgeving.
- **Terugdringen overmatig alcoholgebruik**
In december 2012 is het beleidsplan 'De maat is vol' vastgesteld. In 2013 is de uitvoering gestart. Een belangrijke mijlpaal was de vaststelling van de nieuwe APVG, nodig door de wijziging van de Drank- en Horecawet per 1 januari 2012. Als gemeente hebben we daardoor meer mogelijkheden tot actieve beleidsvoering. Een gevolg van de nieuwe DHW is ook dat de alcoholleeftijd is opgehoogd naar 18 jaar. Een aantal activiteiten wordt uitgevoerd in het kader van het convenant Alcohol & Jongeren, gesloten tussen de Groninger gemeenten, de GGD, de politie en het OM.
De (na)zorg voor de zgn. 'comazuipers' is goed op gang gekomen nadat eind 2012, mede op initiatief van de gemeente Groningen, een polikliniek Alcohol&jongeren (alcoholpoli) kon worden gerealiseerd. Onder de tientallen maatregelen valt ook het 'Keurmerk alcoholbewuste sportkantine' op. Een aantal sportclubs heeft dit keurmerk behaald. Dat betekent dat zij extra acties inzetten om alcoholgebruik onder jongeren tegen te gaan. Ze schenken pas alcohol als de jongeren niet meer aan het sporten zijn, of verwijderen de alcoholreclames langs de velden.
- **Bevorderen psychosociale gezondheid/ pestaanpak**
We hebben verschillende acties uitgezet om de psychosociale gezondheid / mentale fitheid van jeugdigen te bevorderen. Er is bijvoorbeeld ingezet op het verbeteren van de vroegsignalering van psychosociale problemen onder andere binnen de CJG's/WIJ teams. Er zijn lessen gegeven op een aantal VMBO-scholen gericht op 'mentale fitheid' en weerbaarheid. Ook was er nadrukkelijk aandacht voor pesten en pestaanpak. Het Consultatieteam Pesten heeft verschillende scholen (zowel primair als voortgezet onderwijs) begeleid bij ernstige pestsituaties. Verder is de training 'Plezier op School' uitgevoerd in de zomervakanties. Deze training reikt (kwetsbare) aanstaande brugklassers een aantal sociale vaardigheden aan zodat ze een betere start kunnen maken in het voortgezet onderwijs. In twee wijken is de Vreedzame Wijk van start gegaan en wordt door alle betrokkenen gewerkt aan een positief klimaat. Kinderen leren om conflicten op te lossen, verantwoordelijkheid te dragen en elkaar positief tegemoet te treden.
- **Bevorderen seksuele en relationele weerbaarheid**
De projecten 'Maand van Liefde en Genot' en 'We can Young' hebben we ingezet om de seksuele en relationele weerbaarheid te bevorderen. Samen met jongeren, scholen, jongerenwerk, GGD zijn verschillende activiteiten uitgevoerd gericht op informatie en advies en het vergroten van de weerbaarheid.
- **Bevorderen gezonde zwangerschap**
Rond de geboortezorg is de afgelopen vijf jaar veel geïnvesteerd. Er is een aantal projecten uitgevoerd en interventies ontwikkeld, gericht op risico- signalering en het bevorderen van een gezonde zwangerschap samen met andere partijen, waaronder de GGD, UMCG en verloskundige praktijken. Dit heeft geresulteerd in een aantal bruikbare interventies, een betere samenwerking tussen de partijen binnen de geboortezorg en bewustwording van het thema gezonde zwangerschap.
De komende jaren willen de partijen gezamenlijk extra investeren in het implementeren van de ontwikkelde interventies, zoals het risico - analyse instrument voor verloskundigen en

Raadsvoorstel - Vervolg Samen Gezond in Stad

activiteiten onderbrengen in de WIJ - aanpak. Daarnaast wordt de driehoek bestuur, uitvoering en wetenschap verstevigd. Door de uitvoering te monitoren en te sturen op resultaten wordt verwacht dat het babysterfecijfer daalt. De aandacht wordt verlegd van babysterfte naar het bevorderen van gezonde zwangerschap en een gezonde start, omdat baby's met een slechte start een groter risico hebben op ontwikkelings- en gedragsstoornissen en later in het leven aandoeningen kunnen ontwikkelen. De raad is over de inzet binnen de geboortezorg over de periode 2010-2015 in een separate brief in november geïnformeerd.

Resultaten

Op dit moment beschikken we niet over voldoende gegevens om het gevoerde gezondheidsbeleid te kunnen evalueren. In het najaar van 2015 wordt een jeugd-enquête door de GGD gehouden en eind 2016 een volwassenen-enquête. Deze gegevens zijn respectievelijk in 2016 en 2017 beschikbaar. Een positieve ontwikkeling is dat gezondheid nadrukkelijker op de agenda is gekomen bij de verschillende stakeholders. Ook zien we dat gezonde leefstijl 'leeft' bij burgers. Veel nieuwe (burger-) initiatieven zijn gericht op gezonde en actieve leefstijl: moestuintjes, kookworkshops en beweegactiviteiten.

3. Positieve gezondheid

Het denken over gezondheid verandert in de samenleving. Tot nu werd de definitie van Wereldgezondheidsorganisatie (WHO) gebruikt; in deze definitie is gezondheid een toestand van 'compleet welbevinden'. In 2012 is een nieuw concept van gezondheid geïntroduceerd¹. Hierin is gezondheid 'het vermogen van mensen zich aan te passen en een eigen regie te voeren, in het licht van fysieke, emotionele en sociale uitdagingen van het leven'. In dit concept is er naast aandacht voor ziekte ook aandacht voor het versterken van veerkracht, zelfregie en health literacy - basisgezondheidsvaardigheden. De essentie is om mensen in hun kracht te houden of te krijgen. Gezondheid is niet een doel op zich maar een middel zodat mensen datgene kunnen doen wat hun leven zin geeft.

Dit concept sluit nauw aan bij de ontwikkelingen in het sociale domein, dat gericht is op meer maatschappelijke participatie, eigen regie, eigen kracht en samenredzaamheid.

Het biedt kansen om gezondheid in te bedden in het sociale domein.

¹ Dit begrip is geïntroduceerd door M. Huber

Raadsbesluit - Vervolg Samen Gezond in Stad

25 november 2015
Nr. 6a.
Vervolg Samen Gezond in Stad

DE RAAD VAN DE GEMEENTE GRONINGEN;

Gezien het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van
30 oktober 2015
(5349234);

HEEFT BESLOTEN:

het huidige gezondheidsbeleid "Samen Gezond in Stad" voort te zetten en
daarmee het lokale gezondheidsbeleid voor 2016 en 2017 vast te stellen.

Gedaan te Groningen in de openbare raadsvergadering van 25 november
2015.

De griffier,

De voorzitter,

Toon Dashorst

Peter den Oudsten

Raadsvoorstel - Wijzigingsverordening legesverordening 2015 t.a.v. zonneparken

Raadsvoorstel

Onderwerp **Wijzigingsverordening legesverordening 2015 t.a.v. zonneparken**
Registratienr. 5285468 Steller/teintr. C.J. Munneke/ 0652310855 Bijlagen 1

Classificatie	☒ Openbaar ☐ Geheim ☐ Vertrouwelijk
Portefeuillehouder	vd Schaaf Raadscommissie FenV

Voorgesteld raadsbesluit

De raad besluit:

- I. de verordening tot het wijziging van de Legesverordening 2016 vast te stellen;
- II. dit besluit bekend te maken door plaatsing in het elektronische gemeentebled en vanaf 1 januari 2016 in werking te laten treden.

Samenvatting

In de raadsvergadering van 27 mei 2015 heeft uw raad de motie "Meer flexibiliteit bij leges zonneweiden" aangenomen met tot doel de ontwikkeling van projecten voor duurzame energieopwekking een impuls te geven. Het college wil de ontwikkeling van zonneparken stimuleren door uw raad voor te stellen de legesverordening zo aan te passen dat alleen over het constructieve deel van het zonnepark leges betaald hoeven te worden.

Door alleen leges over het constructieve deel te heffen komen minder inkomsten binnen dan dat over de totale bouwsom (inclusief de zonnepanelen) leges worden geheven. Door lagere leges te heffen kunnen zonneparken worden ontwikkeld welke anders wellicht niet rendabel te krijgen waren. Hierdoor ontvangt de gemeente ongeraamde legesmeeropbrengsten.

De wijziging op de legesverordening treedt per 1 januari 2016 in werking.

B&W-besluit d.d.: 12 oktober 2015

Raadsvoorstel - Wijzigingsverordening legesverordening 2015 t.a.v. zonneparken

Vervolg voorgesteld raadsbesluit

Aanleiding en doel

In de raadsvergadering van 27 mei 2015 heeft uw raad de motie "Meer flexibiliteit bij leges zonneweiden" aangenomen met tot doel de ontwikkeling van projecten voor duurzame energieopwekking een impuls te geven. Het college wil de ontwikkeling van zonneparken stimuleren door uw raad voor te stellen de legesverordening zo aan te passen dat alleen over het constructieve deel van het zonnepark leges betaald hoeven te worden.

Kader

In ons programma "Groningen geeft Energie 2015-2018" is de ambitie "Energie neutraal in 2035" uitgewerkt. Dit houdt in dat alle energie die in onze stad door huishoudens, bedrijven en instellingen wordt gebruikt, straks duurzaam wordt opgewekt. Dat betekent dat wij ons moeten inzetten op alle sporen uit het energiebeleid. Voor het spoor "Zon" vertaalt dit zich naar zonnepanelen op elk geschikt dak. Met alleen zonnepanelen op daken kan het noodzakelijke vermogen echter niet worden gehaald: er zijn hiervoor simpelweg te weinig geschikte daken in Groningen. Om de doelstelling te halen moeten verschillende zonneparken de komende jaren ontwikkeld worden.

Argumenten en afwegingen

Op dit moment moeten over zonneparkinitiatieven leges betaald worden op basis van de hoogte van de bouwkosten. Een groot deel van de bouwsom wordt bepaald door de zonnepanelen. Hierdoor worden in verhouding veel leges geheven. De exploitatie van zonneparken komt hierdoor onder druk te staan waardoor investeringen achterwege blijven. Dit sluit niet aan bij de ambitie van Groningen om energieneutraal in 2035 te kunnen zijn. In navolging van meerdere gemeenten en provincies heeft het college zich tot doel gesteld de legesverordening zo aan te passen dat hierdoor de opwekking van duurzame zonne-energie gestimuleerd wordt.

Argumenten vóór

1. De kosten voor de ontwikkelende partij (zoals lokale energiecoöperaties) gaan omlaag waardoor initiatieven eerder van de grond komen.
2. De aanpassing aan de legesverordening maakt ontwikkelingen mogelijk waardoor ongeraamde legesmeeropbrengsten ontstaan.
3. De gemeente stimuleert op deze manier de opwekking van duurzame energie en versnelt de ambitie om in 2035 energieneutraal te zijn.

Argument tegen

1. De legesbegroting kent een tekort en door minder leges te heffen wordt deze positie niet verbeterd.

Financiële consequenties

Door alleen leges over het constructieve deel te heffen komen minder inkomsten binnen dan dat over de totale bouwsom (inclusief de zonnepanelen) leges worden geheven. Voorbeeld: de leges voor een 3 hectare groot zonnepark bedragen nu circa € 60.000,-. Door alleen over het constructieve deel de leges te hebben bedragen de leges circa € 9.000,-.

Door lagere leges te heffen kunnen zonneparken worden ontwikkeld welke anders wellicht niet rendabel te krijgen waren. Hierdoor ontvangt de gemeente ongeraamde legesmeeropbrengsten.

Voor wat betreft initiatieven op gemeentelijke gronden levert het verhuren van grond voor zonneparken tot een factor 10 méér op dan de huidige pachtprizen voor agrarisch gebruik.

Raadsvoorstel - Wijzigingsverordening legesverordening 2015 t.a.v. zonneparken

Vervolg

Het college acht met de aanpassing van de legesverordening invulling te hebben gegeven aan de doelstelling van de motie "Meer flexibiliteit bij zonneweiden" en beschouwt de motie als voldoende te hebben afgehandeld.

Uw besluit met betrekking tot wijziging van de in dit voorstel genoemde verordening wordt deze maand opgenomen in het elektronische gemeentebled. De wijziging op de legesverordening treedt per 1 januari 2016 in werking.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

de burgemeester,
Peter den Oudsten

de secretaris,
Peter Teesink

Raadsvoorstel - Wijzigingsverordening legesverordening 2015 t.a.v. zonneparken

-ontwerp-

DE RAAD VAN DE GEMEENTE GRONINGEN,
();

Gezien het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van

Gelet op de artikelen 156, eerste en tweede lid, aanhef en onder h, en artikel 229, eerste lid, aanhef en onder b, van de Gemeentewet;

BESLUIT:

de verordening tot wijziging van de Legesverordening 2016 vast te stellen.

Artikel I

Na onderdeel 2.2.1.4 van de tarieventabel behorende bij de Legesverordening 2016 wordt onderdeel 2.2.1.5 ingevoegd, luidend als volgt:

2.2.1.5 In afwijking van het bepaalde in de onderdelen artikel 2.2.1.1 tot en met 2.2.1.1.2 worden voor een aanvraag voor het plaatsen van zonnepanelen geen leges geheven. Indien zonnepanelen onderdeel uitmaken van een aanvraag om een omgevingsvergunning, bestaande uit meer onderdelen dan uitsluitend die zonnepanelen, dan worden voor de vaststelling van het legesbedrag de bouwkosten van de zonnepanelen buiten beschouwing gelaten.

Artikel II

Deze verordening treedt in werking met ingang van 1 januari 2016. Deze datum is tevens de datum van ingang van de heffing

Gedaan te Groningen in de openbare raadsvergadering van

De griffier,

De voorzitter,

Toon Dashorst

Peter den Oudsten

Raadsbesluit - Wijzigingsverordening legesverordening 2015 t.a.v. zonneparken

25 november 2015

Nr. 6b.

Wijzigingsverordening legesverordening 2015 t.a.v. zonneparken

DE RAAD VAN DE GEMEENTE GRONINGEN;

Gezien het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van 16 oktober 2015 (5315076);

HEEFT BESLOTEN:

- I. de verordening tot het wijziging van de Legesverordening 2016 vast te stellen;
- II. dit besluit bekend te maken door plaatsing in het elektronische gemeentebblad en vanaf 1 januari 2016 in werking te laten treden.

Gedaan te Groningen in de openbare raadsvergadering van 25 november 2015.

De griffier,

De voorzitter,

Toon Dashorst

Peter den Oudsten

Raadsvoorstel - Wijziging komgrens Friesestraatweg

Raadsvoorstel

Onderwerp **Wijziging komgrens Friesestraatweg**

Registratienr. 5279038

Steller/telnr. A. Hiemstra/ 367 8111

Bijlagen 1

Classificatie	Openbaar
	☐ Vertrouwelijk
Portefuillehouder	De Rook
	Raadsc commissie

Voorgesteld raadsbesluit

De raad besluit:

- I. tot aanpassing van de grens van de bebouwde kom aan de Friesestraatweg zoals aangegeven op de bijgevoegde situatietekening;
- II. tot verplaatsing van borden H1 aan de Friesestraatweg ter hoogte van huisnummer 424, ter rechterzijde zichtbaar vanuit westelijke richting, en H2 aan de Friesestraatweg ter hoogte van huisnummer 424, ter rechterzijde zichtbaar vanuit oostelijke richting, uit Bijlage 1, RVV 1990 met zo'n 100 meter in westelijke richting tot begin en einde van de bebouwde kom met opschrift Groningen;
- III. Gedeputeerde Staten te vragen de bebouwde komgrenzen, zoals die door de gemeente zijn vastgesteld, ook als komgrenzen in gevolge de Wegenwet vast te stellen;
- IV. deze besluiten bekend te maken door plaatsing in het elektronisch gemeentebd.

Samenvatting

In noord-west Groningen aan de rand van de stad, is de wijk Reitdiep gelegen. Reitdiep is een woonwijk in ontwikkeling. Fase 1 en 2 zijn reeds gerealiseerd, fase 3 en 4 zullen de komende jaren gerealiseerd gaan worden. De beoogde uitbreiding van fase 3 is gepland aan de noordzijde van de Friesestraatweg. In de huidige situatie is voor een deel van de woningen de berekende gevelbelasting te hoog. Het gaat hier om de woningen die dicht bij de Friesestraatweg zijn gelegen. Om deze ontwikkeling toch mogelijk te maken is het noodzakelijk om de verkeerskundige komgrens op de Friesestraatweg te verplaatsen. De grens moet 100 meter in westelijke richting komen te liggen. De toegestane snelheid van 70 km/h zal mee verplaatsen met het kombord, waardoor de snelheid van het wegvak gelegen tussen de oude en de nieuwe komgrens van 80 naar 70 km/h gaat. Hierdoor neemt volgens de Wet geluidshinder de geluidshinder op de gevels van de nieuwbouw zodanig af dat deze op de geplande plek kunnen worden gerealiseerd.

B&W-besluit d.d.: 12 oktober 2015

Raadsvoorstel - Wijziging komgrens Friesestraatweg

Aanleiding en doel

De wijk Reitdiep is een woonwijk in ontwikkeling. Fase 1 en 2 zijn reeds gerealiseerd en de komende jaren zal uitvoering worden gegeven aan fase 3 en 4. Fase 3 bevindt zich ten noorden van de Friesestraatweg. Om de bouw van deze woningen mogelijk te maken is het noodzakelijk om de komgrens op de Friesestraatweg te verplaatsen. Door het verplaatsen van de komgrens valt de uitbreiding van Reitdiep fase 3 binnen de bebouwde kom waardoor het geluidsniveau op de gevel binnen de daarvoor gestelde normen blijft. Verkeerskundig betekent dit dat de toegestane snelheid op het wegvak tussen de oude en de nieuwe komgrens terug gebracht wordt van 80 km/h naar 70 km/h.

Kader

Conform artikel 20a, lid 1, van de Wegenverkeerswet (WvW) ligt de bevoegdheid tot het vaststellen van de grenzen van de bebouwde kom bij de gemeenteraad. De benodigde verkeersbesluiten ten gevolge van het wijzigen van de komgrens, worden na vaststellen van de nieuwe komgrens, genomen in mandaat namens het college.

Argumenten en afwegingen

Ten noorden van de Friesestraatweg bevindt zich de woonwijk Reitdiep. Deze woonwijk wordt in 4 fasen gerealiseerd waarbij de eerste twee fasen reeds afgerond zijn. Fase 3 bevindt zich tussen het geplande P&R-terrein en de Kleiwerd/Joeswerd, fase 4 bevindt zich ten noorden van de Reitdiephaven. Omdat de bouw van fase 3 dichter op de Friesestraatweg komt te liggen, is er sprake van een hogere geluidwaarde op de gevel.

In de Wet geluidshinder gelden er andere berekeningsmethoden voor wegen binnen de bebouwde kom volgens de wegenverkeerswet en daarbuiten. Door de bebouwde komgrens te verplaatsen en de maximum snelheid aan te passen kunnen we de woningen zoals die gepland zijn uitvoeren.

Op de Friesestraatweg staat de komgrens op dit moment nabij huisnummer 424. Dit is de grens waarbij de toegestane snelheid van 80 km/h overgaat naar 70 km/h. Om de realisatie van deze fase mogelijk te maken, is het noodzakelijk om de komgrens op de Friesestraatweg te verplaatsen ter hoogte van huisnummer 253. Volgens de deskundigen voldoen dan alle geplande woningen aan de geluidseisen.

Maatschappelijk draagvlak en participatie

Het besluit is integraal openbaar en wordt tevens bekend gemaakt middels publicatie. Daarnaast is advies gevraagd aan de regiopolitie en de provincie en zijn de direct betrokkenen tijdens een informatieavond geïnformeerd.

Financiële consequenties

De kosten voor het verplaatsen van de komgrens inclusief overige bebording die aangepast dienen te worden, zullen bekostigd worden uit de grondexploitatie van Reitdiep fase 3 en 4. Hiertoe heeft uw raad al budget beschikbaar gesteld.

Overige consequenties

Geen.

Raadsvoorstel - Wijziging komgrens Friesestraatweg

Vervolg

Verplaatsing van de komgrens dient voor de realisatie van fase 3 te worden gerealiseerd. Dit betekent dat de komgrens begin 2016 verplaatst dient te worden. De maatregel wordt niet geëvalueerd.

Als de gemeente de bebouwde komgrens uit de wegenverkeerswet aanpast is, is het logisch dat de bebouwde kom in de zin van de Wegenwet daarbij aansluit. Hiervoor is Gedeputeerde Staten het bevoegde bestuursorgaan. We stellen u daarom voor GS per brief te verzoeken ook die bebouwde komgrens aan te passen.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

de burgemeester,
Peter den Oudsten

de secretaris,
Peter Teesink

Raadsvoorstel - Wijziging komgrens Friesestraatweg

Raadsbesluit - Wijziging komgrens Friesestraatweg

25 november 2015
Nr. 6c.
Wijziging komgrens Friesestraatweg

DE RAAD VAN DE GEMEENTE GRONINGEN;

Gezien het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van
16 oktober 2015
(5317025);

HEEFT BESLOTEN:

- I. tot aanpassing van de grens van de bebouwde kom aan de Friesestraatweg zoals aangegeven op de bijgevoegde situatietekening;
- II. tot verplaatsing van borden H1 aan de Friesestraatweg ter hoogte van huisnummer 424, ter rechterzijde zichtbaar vanuit westelijke richting, en H2 aan de Friesestraatweg ter hoogte van huisnummer 424, ter rechterzijde zichtbaar vanuit oostelijke richting, uit Bijlage 1, RVV 1990 met zo'n 100 meter in westelijke richting tot begin en einde van de bebouwde kom met opschrift Groningen;
- III. Gedeputeerde Staten te vragen de bebouwde komgrenzen, zoals die door de gemeente zijn vastgesteld, ook als komgrenzen in gevolge de Wegenwet vast te stellen;
deze besluiten bekend te maken door plaatsing in het elektronisch gemeentebblad.

Gedaan te Groningen in de openbare raadsvergadering van 25 november 2015.

De griffier,

De voorzitter,

Toon Dashorst

Peter den Oudsten

Raadsvoorstel - Slot- en nacalculatie Sanering Riolering 2011

Raadsvoorstel

Onderwerp **Slot- en nacalculatie Sanering Riolering 2011**
Registratienr. 5270452 Steller/telnr. Jan Koops van 't Jagt/ 8512 Bijlagen 1

Classificatie	☒ Openbaar ☐ Geheim
	☐ Vertrouwelijk
Portefeuillehouder	Van Keulen Raadscommissie

Voorgesteld raadsbesluit

De raad besluit:

- I. de nacalculatie Sanering Riolering 2011 vast te stellen;
- II. de in 2011 niet benutte kredietruimte ad 973 duizend euro te laten vervallen.

Samenvatting

Met het vaststellen van de nacalculatie wordt de jaarschijf 2011 van de sanering riolering afgesloten. In Binnenstad Oost, het Blauwe Dorp en de Bloemenbuurt is de sanering van het riool gecombineerd met herinrichting. In het Oosterpark, bij het Zuiderpark en in twee straten van de Oost Indische buurt is het riool van een nieuwe binnenwand voorzien. Verder is het riool in het tweede deel van de Schildersbuurt, in de Rivierenbuurt en in de Admiraal de Ruyterlaan gesaneerd en is – in samenwerking met waterschap Noorderzijlvest – een vervolg gegeven aan het project Waterslag 2 (rioolpersleiding aan de Oostkant van de stad). Dit gefaseerde project heeft door een aantal meevallers beduidend minder gekost dan verwacht. Uit de nacalculatie van de gehele sanering riolering 2011 blijkt dat er een positieve afwijking is van 973 duizend euro, vooral door meevallende aanbestedingen. Dit positieve resultaat is in de afgelopen jaren al vertaald in de hoogte van de rioolheffing. We stellen voor deze onbenutte kredietruimte nu te laten vervallen.

B&W-besluit d.d.: 20 oktober 2015

Raadsvoorstel - Slot- en nacalculatie Sanering Riolering 2011

Aanleiding en doel

Met de notitie "Nacalculatie Sanering Riolering 2011" (zie bijlage) geven we uitvoering aan de gemeentelijke richtlijnen dat voor investeringsprojecten met een investeringsbedrag groter dan 450 duizend euro een nacalculatie moet worden opgesteld. Het resultaat is de financiële en technische afwikkeling van het programma "Sanering riolering 2011". Alle projecten zijn uitgevoerd.

Kader

Het kader voor dit besluit zijn de door de raad vastgestelde richtlijnen voor de nacalculatie van investeringsprojecten. Deze nacalculatierichtlijnen zijn opgenomen in het Handboek Financieel Beheer gemeente Groningen.

Argumenten en afwegingen

In de nacalculatie wordt verantwoording afgelegd over het verloop van het programma sanering riolering jaarschijf 2011. Er is sprake van een aanzienlijke positieve afwijking in het krediet, die vooral veroorzaakt wordt door meevallende aanbestedingen. De niet uitgegeven kredietruimte heeft in de praktijk geleid tot lagere kapitaallasten die in de afgelopen jaren al vertaald zijn naar het huidige tarief voor de rioolheffing. Omdat deze onbenutte kredietruimte niet nodig is voor onvoorziene of tegenvallende rioolsaneringen in latere jaren, stellen wij voor deze te laten vervallen.

Maatschappelijk draagvlak en participatie

De realisatie van de jaarschijf 2011 sanering riolering kwam tot stand door een goede samenwerking tussen de gemeente, bewoners, waterschappen en aannemers.

Financiële consequenties

Het programma riolering kent een gesloten financieringssysteem. Dit houdt in dat de inkomsten uit het rioolrecht alleen voor rioleringsprojecten mogen worden ingezet. Het programma 2011 vindt zijn oorsprong in het door de raad vastgestelde Groninger Water- en Rioleringsplan 2009-2013. Op basis daarvan wordt per jaarschijf een kredietaanvraag aan de raad voorgelegd, waarin het programma voor dat jaar zijn definitieve vorm krijgt.

De nacalculatie van het programma sanering riolering 2011 geeft de volgende financiële afwijkingen weer ten opzichte van de aangevraagde kredieten.

Bedragen * 1.000 euro

Krediet 2011	Uitgaven	Saldo
14.316	13.343	973

De uitgaven kennen een positieve afwijking van 973 duizend euro. Dit wordt vooral veroorzaakt door meevallende aanbestedingen en in een aantal gevallen door goedkopere uitvoeringswijzen dan waar rekening mee was gehouden.

Overige consequenties

Er zijn geen overige consequenties.

Vervolg

Niet van toepassing.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

de burgemeester,
Peter den Oudsten

de secretaris,
Peter Teesink

Raadsvoorstel - Slot- en nacalculatie Sanering Riolering 2011

Bijlage 1 Nacalculatie Sanering Riolering 2011

Inleiding

Op 17 december 2008 heeft de gemeenteraad het Groninger Water- en Rioleringsplan 2009-2013 vastgesteld (RO08.1738325). Hierin staat onder andere de investerings- en saneringsplanning voor riolering beschreven. Omdat het saneren van riolering vrijwel altijd gepaard gaat met andere ingrepen in de infrastructuur, verschuiven geplande werkzaamheden vaak in de tijd. Er worden projecten later uitgevoerd of er worden projecten naar voren gehaald, zodat er optimaal werk met werk gemaakt kan worden. Per jaar wordt een rioleringsprogramma vastgesteld en het bijbehorende krediet aangevraagd. Inmiddels zijn alle projecten van het planjaar 2011 afgerond en treft u hieronder de slot- en nacalculatie van dat jaar aan.

1. Projectbeschrijving

Het jaarprogramma Sanering Riolering 2011 vloeit – zoals hierboven al vermeld – voort uit het door de gemeenteraad vastgestelde Groninger Water- en Rioleringsplan 2009-2013. Hierna beschrijven we kort welke werkzaamheden in dat kader zijn uitgevoerd.

In Binnenstad Oost is de riolering gesaneerd, een deel van deze sanering is gecombineerd met de herinrichting van de omgeving nabij de Schouwburg. Ook in het Blauwe dorp en de Bloemenbuurt hebben we de sanering van het riool gecombineerd met herinrichting.

In het Oosterpark, bij het Zuiderpark en in twee straten van de Oost Indische buurt hebben we het riool van een nieuwe binnenwand voorzien (relinen). Voordeel van deze renovatie-techniek is dat we het riool weer zo goed als nieuw kunnen maken zonder dat er graafwerkzaamheden nodig zijn.

Verder is het riool in het tweede deel van de Schildersbuurt, in de Rivierenbuurt en in de Admiraal de Ruyterlaan gesaneerd en is – in samenwerking met waterschap Noorderzijlvest – een vervolg gegeven aan het project Waterslag 2 (rioolpersleiding aan de Oostkant van de stad). Dit project bestaat uit de aanleg van een rioolpersleiding aan de oostkant van de stad. Met deze leiding wordt het afvoersysteem in het benedenstroomse gebied ontlast. Hierdoor is in dit systeem meer buffercapaciteit beschikbaar en vinden er minder vaak overstorten op de vijvers plaats.

2. Kredietbesluit

Op 18 november 2010 heeft de raad een krediet van euro 13.564.000 beschikbaar gesteld¹ voor sanering riolering 2011 (RO10.2443442).

Vervolgens heeft de raad op 10 maart 2011 voor de herinrichting van de Grunobuurt een aanvullend krediet beschikbaar gesteld van 102.000 euro uit de slot en nacalculatie 2007 en 2008 (RO11.2532964) en een aanvullend budget van 650.000 euro (RO11.2532967). In totaal bedroeg het investeringskrediet voor 2011 daarmee 14.316.000 euro.

3. Tijdsplanning krediet

Vorbereiding en uitvoering van rioolsaneringsprojecten kost – zeker wanneer een combinatie met andere werkzaamheden worden gemaakt – veelal meer dan 1 jaar tijd. Het jaarprogramma 2011 heeft dan ook een looptijd tot en met 2014.

4. Aanbestedingsprocedure

Binnen het krediet 2011 hebben onder andere de volgende aanbestedingen plaatsgevonden:

Locatie	Bestek	Aanbestedingsvorm	Bedrag	Datum
Binnenstad Oost	35-2010	Openbaar	315.000	15-12-2010
Binnenstad Oost herinrichting omg. Schouwburg	93-2010	Openbaar	228.000	20-04-2011
Oosterpark, Zuiderpark relinen	69-2010	Meervoudig onderhands	288.000	01-12-2010
Rivierenbuurt sanering riolering	84-2010	Openbaar	886.000	04-05-2011
Oosterpark Blauwe dorp, Bloemenbuurt herinrichting	92-2010	Openbaar	1.684.900	20-07-2011
Waterslag 2	98-2010	Europees	819.000	13-07-2011

¹ (inclusief 1.692.000 voor geraamde afdracht BTW Compensatie Fonds – egalisereserve)

Raadsvoorstel - Slot- en nacalculatie Sanering Riolering 2011

Zeeheldenbuurt, Admiraal de Ruyterlaan rioolsanering	15-2011	Openbaar	476.000	18-05-2011
Oost Indische buurt Palembangstraat, Timorstraat relinen	65-2011	Enkelvoudig	99.000	30-11-2011
Damsterdiep rioolpersleiding	49-2010	Meervoudig onderhands	390.000	06-06-2013
Oliemuldersweg	44-2012	Openbaar	616.000	06-06-2013
Schildersbuurt fase 2	66-2011	Openbaar	1.434.000	12-07-2012
Parkweg- Kraneweg e.o.	36-2012	Openbaar	535.000	25-07-2012

De werken van het jaarprogramma worden veelal gecombineerd uitgevoerd met werken binnen Stadsontwikkeling, bijvoorbeeld herinrichting van straten. De aanbesteding van de riolering maakt dan onderdeel uit van de aanbesteding van het gehele werk.

5. Oplevering en tussentijdse verantwoording

De diverse locaties zijn zowel technisch als financieel afgerond. Jaarlijks wordt er bij de jaarrekening financieel verantwoording afgelegd in het Overzicht van Investerings (Staat OVI)

6. Kosten van het project

Bedragen * 1.000 euro

Krediet	Uitgaven	Saldo
14.316	13.343	973

De financiering van de sanering en het onderhoud van het rioleringsstelsel kent een gesloten financieringssysteem. Dit houdt in dat de inkomsten uit het rioolrecht alleen voor rioleringsprojecten mogen worden ingezet.

De kapitaallasten van deze investeringen worden gedekt uit de opbrengsten uit het rioolrecht. Bij de jaarlijkse berekening van de riooltarieven wordt uitgegaan van de daadwerkelijke gedane investeringen en de verwachte investeringen in het volgende jaar. Dat betekent dat er met het vrijvallende saldo van het krediet 2011 (973.000 euro) al rekening is gehouden in de huidige riooltarieven.

Behalve kosten zijn er ook inkomsten verkregen in de sanering riolering 2011. Deze niet voorziene inkomsten (zie toelichting onder 7) belopen een totaal bedrag van 309.000 euro. Ook deze inkomsten hebben ertoe geleid dat de riooltarieven in de praktijk minder zijn gestegen dan anders het geval zou zijn geweest.

7. Verschillenanalyse

Uitgaven krediet 2011, bedragen * 1.000 euro.

Projecten	Raadskrediet begroting	Totaal uitgaven	Afwijking uitgaven
Rivierenbuurt	1.848	1.847	1
Waterslag	2.500	1.737	763
Watertaken	743	637	106
Zeeheldenbuurt	794	1.116	-322
Schildersbuurt	3.054	2.937	117
Grunobuurt	752	865	-113
Relinen	2.375	2.032	343
Overige kosten	2.250	2.172	78
TOTAAL 2011	14.316	13.343	973

Verklaring van de grootste verschillen

Raadsvoorstel - Slot- en nacalculatie Sanering Riolering 2011

Waterslag: voor het totale project hadden we een bedrag van 10 miljoen euro geraamd verspreid over 4 jaar. De aanbestedingsvoordelen bij de verschillende deelprojecten en de aanpassingen van het tracé in deze 4 jaar leiden met name in de laatste jaren (2011 en 2012) tot een positieve afwijking ten opzichte van de raming. Ook hebben de geraamde risico's van het aanleggen van een persleiding door de bestaande stad, zich in de praktijk nauwelijks voorgedaan.

Watertaken: het saldo bij dit onderdeel is ontstaan doordat bij de riolering van Westpark een groter synergievoordeel ontstond dan verwacht.

Zeeheldenbuurt: de ligging van kabels en leidingen heeft geleid tot een andere en duurdere uitvoeringsmethode dan oorspronkelijk verwacht. Ook hebben vervuilde grond en schade aan een grote waterleiding geleid tot extra kosten. Deze zaken waren ook oorzaak voor het feit dat de uitvoering van het werk 13 weken langer heeft geduurd dan van te voren was voorzien.

Schildersbuurt: het riool in één van de geplande straten (Melkweg) is niet gesaneerd maar meegenomen in het raamcontract relinen. Hierdoor zijn de totale kosten in dit project lager uitgevallen.

Grunobuurt: bij de Verzetstrijderslaan werd na de kredietaanvraag duidelijk dat er een andere werkwijze nodig was voor de rioolsanering. Dit heeft geleid tot extra kosten.

Relinen: we hebben voordeel behaald uit aanbestedingen en daarnaast hebben enige aanpassingen in het programma relinen plaatsgevonden. Per saldo heeft dit geleid tot lagere kosten.

Inkomsten 2011, bedragen * 1.000 euro

Inkomsten uit bijdrage Waterschap en vanwege gecombineerde aanpak sanering riolering met andere projecten.

Projecten	Begrote opbrengst	Werkelijke inkomst	Afwijking inkomsten
Watertaken	0	50	50
Rivierenbuurt	0	60	60
Schildersbuurt	0	52	52
Grunobuurt	0	147	147
TOTAAL 2011		309	309

Verklaring grootste verschil

Grunobuurt: doordat bij de renovatie van deze buurt relatief veel riolering is afgekoppeld (gescheiden afvoer regenwater en afvalwater), hebben we een aanzienlijk bedrag aan subsidie van het waterschap ontvangen. Met deze inkomsten was bij de aanvraag van het krediet geen rekening gehouden.

8. Afwikkeling meer- en minder werk.

Meer- en minder werk is binnen de verschillende bestekken verrekend met de betreffende aannemers.

9. Handelswijze ten aanzien van onder- /overschrijdingen van kredieten

Zie hiervoor onderdeel 6 en 7.

10. Fiscale aspecten (BTW-verrekening)

Btw is verrekend met het BTW Compensatie Fonds (BCF) volgens de richtlijnen.

11. Administratieve afhandeling

Ten behoeve van de afsluiting van het complex diende de volgende administratieve handelingen te worden verricht:

- Administratief afsluiten van het complex

Raadsbesluit - Slot en nacalculatie Sanering Riolering 2011

25 november 2015
Nr. 6d.
Slot en nacalculatie Sanering Riolering 2011

DE RAAD VAN DE GEMEENTE GRONINGEN;

Gezien het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van
23 oktober 2015
(5331851);

HEEFT BESLOTEN:

- I. de nacalculatie Sanering Riolering 2011 vast te stellen;
- II. de in 2011 niet benutte kredietruimte ad 973 duizend euro te laten vervallen.

Gedaan te Groningen in de openbare raadsvergadering van 25 november
2015.

De griffier,

De voorzitter,

Toon Dashorst

Peter den Oudsten

Raadsvoorstel - Wijziging parkeerregelgeving

Raadsvoorstel

Onderwerp **Wijziging parkeerregelgeving**
Registratienr. 5312606 Steller/telnr. Leeuw/De Boer/8674 Bijlagen 2

Classificatie	Openbaar
Portefeuillehouder	De Rook Raadscommissie

Voorgesteld raadsbesluit

De raad besluit:

- I. de Verordening tot wijziging van de Parkeerverordening gemeente Groningen 2014 vast te stellen;
- II. dit besluit in werking te laten treden op 1 januari 2016;
- III. dit besluit bekend te maken door plaatsing in het elektronische gemeenteblad.

Samenvatting

In de "Verordening op de heffing en invordering van parkeerbelastingen 2016" (vaststelling door uw raad op 11 november 2015) is een beleidsneutrale, juridische verbetering verwerkt van de parkeervergunning voor marktkeerpluï. Deze wijziging maakt het noodzakelijk om tevens een correctie aan te brengen in de Parkeerverordening gemeente Groningen 2014. Om de parkeerregelgeving sluitend te maken, is het noodzakelijk om deze aanvullende wijziging per 1 januari 2016 in werking te laten treden. Het voorstel is om tegelijk de volgende redactionele wijziging mee te nemen. Omdat de huidige naamgeving van de "verzorgendenvergunning" verwarring oproept, stellen wij voor om de naamgeving hiervan conform de beleidspraktijk te wijzigen in de "parkeervergunning voor huisartsen en verloskundigen". Dit voorstel heeft geen invloed op het huidige bestand van vergunninghouders.

B&W-besluit d.d.: 3 november 2015

Raadsvoorstel - Wijziging parkeerregelgeving

Vervolg voorgesteld raadsbesluit

Aanleiding en doel

In de "Verordening op de heffing en invordering van parkeerbelastingen 2016" (vaststelling door uw raad op 11 november 2015) is een beleidsneutrale, juridische verbetering verwerkt van de parkeervergunning voor marktkeoplui. Deze wijziging maakt het noodzakelijk om tevens een correctie aan te brengen in de Parkeerverordening gemeente Groningen 2014.

Om de parkeerregelgeving sluitend te maken, is het noodzakelijk om deze aanvullende wijziging per 1 januari 2016 in werking te laten treden. In de praktijk kunnen alleen huisartsen en verloskundigen een nieuwe 'verzorgenden-vergunning' aanvragen, waarmee zij in de gehele stad kunnen parkeren.

Om verwarring te voorkomen, stellen wij voor om de naamgeving te wijzigen in de "parkeervergunning voor huisartsen- en verloskundigen". Deze redactionele wijziging heeft geen invloed op het huidige bestand van vergunninghouders.

Kader

Om de parkeerregelgeving sluitend te maken en enkele juridische tekortkomingen te verhelpen, zijn vier kleine juridische verbeteringen noodzakelijk in de parkeerregelgeving. Dit raadsvoorstel heeft betrekking op twee juridische/redactionele verbeteringen in de Parkeerverordening gemeente Groningen 2014. Daarnaast zijn enkele verbeteringen nodig of wenselijk in de Nadere regels op de parkeerverordening 2014. Dit betreft onder meer een vermindering van de administratieve lastendruk bij het aanvragen van een bedrijven-parkeervergunning. Het wijzigen van de Nadere regels is een collegebevoegdheid.

Argumenten en afwegingen

Vergunning voor marktkeoplui om te parkeren aan de Hoendiepskade

Marktkeoplui krijgen op aanvraag een vergunning voor het parkeren van hun voertuig op het daartoe aangewezen terrein aan de Hoendiepskade voor een periode van één jaar per daarin vermelde dag(en). Deze vergunning was tot nu toe abusievelijk geregeld in de Legesverordening, maar hoort thuis in de Parkeerverordening. Deze correctie is al meegenomen in de Legesverordening 2016. Met dit raadsvoorstel wordt de correctie nu ook aangebracht in de Parkeerverordening gemeente Groningen 2014.

Wijziging naamgeving 'verzorgendenvergunning'

Deze benaming wekt de indruk dat een brede groep van zorgverleners in aanmerking komt voor deze parkeervergunning, waarmee in de gehele stad kan worden geparkeerd. Maar in de praktijk komen alleen huisartsen en verloskundigen nog in aanmerking voor een nieuwe 'verzorgendenvergunning'. Daarom stellen wij voor om de naamgeving te wijzigen in de 'parkeervergunning voor huisartsen- en verloskundigen'. Deze redactionele wijziging heeft geen invloed op het huidige bestand van vergunninghouders, dat (naast huisartsen en verloskundigen) ook nog bestaat uit een kleine, resterende groep medewerkers van instellingen die kortdurende medische handelingen verrichten bij cliënten aan huis.

Maatschappelijk draagvlak en participatie

De voorgestelde verbeteringen c.q. verduidelijkingen zijn uitsluitend juridisch van aard en beleidsinhoudelijk neutraal.

Financiële consequenties

Geen financiële consequenties.

Raadsvoorstel - Wijziging parkeerregelgeving

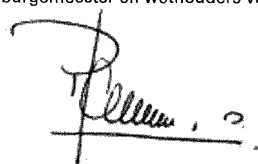
Overige consequenties

N.v.t.

Vervolg

Het raadsbesluit zal bekend worden gemaakt door plaatsing in het elektronische gemeentebblad.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

de burgemeester,
Peter den Oudsten

de secretaris,
Peter Teesink

Raadsvoorstel - Wijziging parkeerregelgeving

2

BIJLAGE

-ontwerp-

VERORDENING TOT WIJZIGING VAN DE PARKEERVERORDENING GEMEENTE GRONINGEN 2014

DE RAAD VAN DE GEMEENTE GRONINGEN,
(GR);

- gezien het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van 3 november 2015;
- gelet op artikel 149 en 225 van de Gemeentewet;

BESLUIT:

vast te stellen de verordening tot wijziging van de Parkeerverordening gemeente Groningen 2014.

Artikel I

Aan artikel 5 van de Parkeerverordening gemeente Groningen 2014 wordt een nieuw onderdeel m toegevoegd, dat als volgt luidt:

- m. parkeervergunning voor marktkeerplui.

Motivering: In artikel 5 worden de te verlenen soorten parkeervergunningen opgesomd. Tot op heden ontbrak echter de parkeervergunning voor marktkeerplui. Dit type vergunning was abusievelijk geregeld in de Legesverordening, maar dient opgenomen te worden in de Parkeerverordening. Door de voorgestelde wijziging wordt deze lacune in de regelgeving gedicht.

Artikel II

Artikel 5 onder d komt als volgt te luiden:

- d. parkeervergunning voor specifieke beroepsbeoefenaren voor parkeren in de gehele gemeente (*huisartsen en verloskundigenvergunning*);

Motivering: In een aantal bezwaarprocedures werden de vertegenwoordigers van het college erop gewezen dat de naamgeving ietwat verwarrend werkte. In de praktijk wordt deze vergunning namelijk (vrijwel) uitsluitend aan huisartsen en verloskundigen verleend, terwijl de benaming verzorgendenvergunning suggereert dat de kring van personen die in aanmerking komt voor een dergelijke vergunning groter is.

Artikel III

In artikel 6 lid 1 wordt het begrip "verzorgendenvergunning" vervangen door "huisartsen en verloskundigenvergunning".

Motivering: Om dezelfde reden als uiteengezet onder II wordt in artikel 6 lid 1 het begrip "verzorgendenvergunning" vervangen door "huisartsen en verloskundigenvergunning".

Raadsvoorstel - Wijziging parkeerregelgeving

3

Artikel IV Inwerkingtreding

Deze wijziging van de Parkeerverordening gemeente Groningen 2014 treedt in werking op 1 januari 2016.

Gedaan te Groningen ter openbare raadsvergadering van

De griffier,

De voorzitter,

Toon Dashorst

Peter den Oudsten

Gemeentebld van Groningen

Raadsvoorstel - Wijziging parkeerregelgeving

bekendmakingen

Gemeentebladnummer:

Datum bekendmaking:

Projectomschrijving:

Registratienummer:

Wijziging Nadere regels
op de parkeerverordening
gemeente Groningen 2014

Wijziging Nadere regels op de parkeerverordening gemeente Groningen 2014

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Groningen maakt bekend:

dat het in zijn vergadering van , besluitnummer , besloten heeft om het Besluit tot wijziging van de Nadere Regels op de Parkeerverordening gemeente Groningen 2014 vast te stellen.

Toelichting

De Nadere Regels op de Parkeerverordening 2014 zijn zodanig gewijzigd dat de parkeervergunning voor marktkooplui kan worden verleend.

Verder zijn de criteria voor het verlenen van extra bedrijvenparkeervergunningen zodanig gewijzigd dat een aanvrager minder bewijsstukken hoeft aan te leveren. Dit betekent een administratieve verlichting voor zowel ondernemers als medewerkers van het parkeerbedrijf.

Tevens zijn enkele redactionele wijzigingen doorgevoerd.

Inwerkingtreding en inzage

Dit besluit treedt in werking op 1 januari 2016.

Dit besluit ligt vanaf vandaag voor iedereen ter inzage en is kosteloos verkrijgbaar bij het Gemeentelijk Informatie Centrum (GIC), Kreupelstraat 1 (De Prefectenhof) te Groningen: Het GIC is op dinsdag tot en met vrijdag vrij toegankelijk van 9.00-11.00 uur. Op afspraak kunt u hier terecht op maandag van 13.00-17.00 uur. Op dinsdag, woensdag en vrijdag van 11.00-17.00 uur. En op donderdag van 11.00-19.00 uur.

Raadsvoorstel - Wijziging parkeerregelgeving

2

Jaar: 2015 Nummer: 00 Besluit: Gemeenteblad

Wijziging Nadere regels op de parkeerverordening gemeente Groningen 2014

HET COLLEGE VAN BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN GRONINGEN,
(.....);

HEEFT BESLOTEN:

De Nadere Regels parkeren op de Parkeerverordening gemeente Groningen 2014 als volgt te wijzigen:

Artikel I

Artikel 1 komt als volgt te luiden:

Artikel 1 Toepassingsgebied

1. Voor het verlenen van een vergunning voor het parkeren op parkeerapparatuurplaatsen worden aangewezen de gebieden:
 - a. Binnenstad : Het gebied begrensd door de middellijn van de waterwegen Noorderhaven, Lopendediep, Spilsluizen, Turfsingel, Schuitendiep, Oosterhaven, Verbindingskanaal, Zuiderhaven en der A.
 - b. Hortusbuurt : Het gebied begrensd door Boterdiep (inclusief beide zijden van de straat), Boteringesingel ZZ, Kruissingel, Leliesingel en de middellijn van de waterwegen Noorderhaven, Lopendediep, Spilsluizen en Turfsingel.
 - c. Oosterpoortbuurt : Het gebied begrensd door hoofdrijbaan van de Europaweg, de Weg der Verenigde Naties, de spoorlijn Groningen/Assen, het Herewegviaduct en de 'middellijn' van de waterwegen Oosterhaven en Verbindingskanaal.
 - d. Rivierenbuurt : Het gebied begrensd door Emplacement NS, Viaductstraat, middellijn Hereweg, Weg der Verenigde Naties, Julianaplein en de middellijn van het Noord-Willemskanaal.
 - e. Herewegbuurt : Het gebied begrensd door de spoorlijn Groningen/Assen, de Weg der Verenigde Naties en middellijn Hereweg.
 - f. Zeehelden- en Badstratenbuurt : Het gebied begrensd door de middellijn van de waterwegen Hoendiep, Eendracht kanaal, Zuiderhaven, Noord-Willemskanaal, spoorlijn evenwijdig aan de Koeriersterweg en Laan 1940-1945.
 - g. Schildersbuurt : Het gebied begrensd door de middellijn van de waterwegen, Reitdiep, Noorderhaven, der A, Zuiderhaven, Eendracht kanaal, Hoendiep en spoorlijn langs Laan 1940-1945.
 - h. Oosterparkbuurt : Het gebied begrensd door de middellijn van de waterweg Oosterhamrikkanaal tot Zaagmuldersbrug, Zaagmuldersweg, Damsterdiep, Balkgat, Eemskanaal, Damstersingel, Damsterdiep, Petrus Campersingel, L.J. Zielstraweg, Hanzeplein, Petrus Campersingel, S.S. Rosensteinlaan, secundaire rijbaan Wouter van Doeverenplein.
 - i. Grunobuurt/Laanhuizen : Het gebied begrensd door de middellijn van de waterweg Noord-Willemskanaal, spoorlijn evenwijdig aan Koeriersterweg, Laan 1940-1945, Concourslaan, Paterswoldseweg en de Weg der Verenigde Naties.

Raadsvoorstel - Wijziging parkeerregelgeving

3

- j. Korrewegbuurt : Het gebied begrensd door de middellijn waterweg Oosterhamrikkanaal, Heymanslaan, kruispunt Korreweg/Heymanslaan, Floresplein, Floresstraat, kruispunt Bankastraat/Floresstraat, kruispunt Bedumerweg/Floresstraat (inclusief grens), Nieuwe Ebbingestraat tussen Noorderstationsstraat en Boteringesingel, Boteringesingel tot Boterdiep, Boterdiep westzijde tot Korreweg, Korreweg, Singelweg, P.J. van Kerckhoffstraat tot Bloemsingel.
- k. Binnenstad-Oost : Het gebied begrensd door Bloemstraat, Bloemsingel (vanaf hoek Bloemstraat tot en met het perceel met huisnummer 8b), Oostersingel, Oostersingeldwarsstraat, Steentilkade, Damsterkade, Oosterkade, Voor 't Voormalig Klein Poortje en de middellijn van de waterwegen Schuitendiep, Turfsingel en Oosterhaven).
- l. Oranjebuurt : Het gebied begrensd door Wilhelminakade, de spoorlijn Groningen/Delfzijl, Stadhouderslaan, Koninginnelaan, Verlengde Grachtstraat, Oranjesingel.
- m. De Linie : Het gebied begrensd door de H.L. Wichersstraat, Verl. Lodewijkstraat, Redoute, Verl. Winschoterdiep (inclusief beide zijden van genoemde straten).
- n. zwembad "De Papiermolen" : Het parkeerterrein dat begrensd wordt door het aan de noordzijde gelegen fietspad, aan de westzijde de groenzone, aan de oostzijde het Boutenspad en aan de zuidzijde het gebouw van de Papiermolen.
- o. Kop van Oost : Het gebied begrensd door de middellijn van de waterweg Eemskanaal, hoofdrijbaan van de europaweg, Sontweg en de westelijke kadastrale grens van de percelen GNG00P 00908G0000 en GNG00P 00768G0000 hetgeen ongeveer overeenkomt met een loodrechte lijn op het Eemskanaal in het verlengde van Agunnaryweg.
- p. Noorderplantsoenbuurt : Het gebied begrensd door Spoorlijn Groningen/Delfzijl, Noorderstationsstraat even huisnummers, Noorderbuitensingel, Grachtstraat, Selwerderstraat, Selwerderdwarsstraat, Plantsoenstraat (volledig), Kloosterstraat (volledig), Kerklaan, Louise Henriëttestraat.

Motivering: Door deze wijziging wordt bereikt dat de gebieden zoals omschreven in artikel 1 lid 1 van de Nadere Regels gelijklopend zijn aan de gebiedsomschrijvingen van Onderdeel III van de Tarieventabel van de Verordening op de heffing en invordering van parkeerbelastingen 2016. Het bleek namelijk dat op een aantal – ondergeschikte – punten deze gebiedsomschrijvingen uiteen liepen, terwijl het voor het rechtsgeldig kunnen heffen van parkeerbelastingen van belang is dat beide regelingen zo naadloos mogelijk op elkaar aan sluiten.

Artikel II

Artikel 5 lid 6 komt als volgt te luiden:

6. Vergunningen als bedoeld in dit artikel worden enkel afgegeven
- indien aanvrager de plaats van vestiging kan aantonen door middel van een uittreksel van de Kamer van Koophandel of op een andere geschikte wijze, en
 - indien uit een schriftelijke verklaring blijkt dat een vergunning wordt aangevraagd voor een natuurlijke persoon die werkzaam is voor het betreffende bedrijf.

Motivering: Deze wijziging wordt voorgesteld naar aanleiding van de vergunningverleningspraktijk.

Raadsvoorstel - Wijziging parkeerregelgeving

4

De bedoeling van de vorige redactie van dit artikellid was om te voorkomen dat het woon-werkverkeer zou worden gefaciliteerd door de verlening van bedrijfsvergunningen. Om die reden werd de aanvrager verzocht om middels een schriftelijk bewijsstuk aan te tonen dat het ging om hetzij een leasewagen, een wagen die door het betreffende bedrijf gehuurd werd of anders een wagen die volgens het register van de Rijksdienst voor het Wegverkeer op naam stond van de werkgever of het bedrijf zelf.

Dit betekende echter wel een administratieve belasting, voor zowel de aanvragers als de medewerkers bij het loket parkeren. Men moest immers verklaringen of overeenkomsten aanleveren die vervolgens door de loketmedewerkers geverifieerd moesten worden.

Door het schrappen van het tweede aandachtsstreepje zijn deze administratieve handelingen overbodig geworden.

Artikel III

Van artikel 8 van de Nadere Regels wordt het begrip "verzorgendenvergunning" vervangen door "huisartsen en verloskundigenvergunning".

Motivering: In een aantal bezwaarprocedures werden de vertegenwoordigers van het college erop gewezen dat de naamgeving ietwat verwarrend werkte. In de praktijk wordt dit type vergunning namelijk (vrijwel) uitsluitend aan huisartsen en verloskundigen verleend, terwijl de benaming verzorgendenvergunning suggereert dat de kring van personen die in aanmerking komt voor een dergelijke vergunning groter is.

Artikel IV

Aan de Nadere Regels wordt een nieuw artikel 16a toegevoegd dat als volgt komt te luiden:

Artikel 16a. Marktkoopluivergunning

Een vergunning als bedoeld in artikel 5 onder m van de Parkeerverordening wordt op aanvraag verstrekt aan marktkooplui voor het parkeren van hun voertuig op het daartoe aangewezen terrein aan de Hoendiepskade voor een periode van 1 jaar per daarin vermelde dag(en).

Motivering: Dit type vergunning was abusievelijk geregeld in de Legesverordening, maar dient opgenomen te worden in de Parkeerverordening. Dit is gebeurd door wijziging van artikel 5 van de Parkeerverordening. Naast opname van dit type vergunning in de Parkeerverordening dienen tevens de Nadere Regels gewijzigd te worden, waarin de duur van de marktkoopluivergunning alsmede de locatie waar geparkeerd mag worden, geregeld wordt. Door deze voorgestelde wijziging is dit gebrek hersteld.

Artikel V Inwerkingtreding

Deze wijziging van de Nadere regels op de parkeerverordening gemeente Groningen 2014 treedt in werking op 1 januari 2016.

Gedaan te Groningen

De burgemeester,

De secretaris,

Gemeenteblad van Groningen

Raadsbesluit - Wijziging parkeerregelgeving

25 november 2015
Nr. 6e.
Wijziging parkeerregelgeving

DE RAAD VAN DE GEMEENTE GRONINGEN;

Gezien het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van 5 november 2015 (5360368);

HEEFT BESLOTEN:

- I. de Verordening tot wijziging van de Parkeerverordening gemeente Groningen 2014 vast te stellen;
- II. dit besluit in werking te laten treden op 1 januari 2016;
- III. dit besluit bekend te maken door plaatsing in het elektronische gemeentebblad.

Gedaan te Groningen in de openbare raadsvergadering van 25 november 2015.

De griffier,

De voorzitter,

Toon Dashorst

Peter den Oudsten

Raadsvoorstel - Herinrichting Boterdiep (met aanvraag aanvullend krediet)

Raadsvoorstel

Onderwerp **Herinrichting Boterdiep (aanvraag aanvullend krediet)**

Registratienr. 5270668 Steller/teintr. S. Postma / J. van Uhm / 8281 Bijlagen 0

Classificatie Openbaar
 Vertrouwelijk

Portefeuillehouder v.d. Schaaf Raadscommissie

Voorgesteld raadsbesluit

De raad besluit:

- I. in verband met onvoorzien meerwerk bij de realisatie van de herinrichting van het Boterdiep/Bloemstraat een aanvullend uitvoeringskrediet van € 240.000,- beschikbaar te stellen. Het totaal beschikbare krediet komt daarmee op € 3.022.898,-;
- II. het aanvullend krediet te dekken uit bestaand budget ISV groen en blauw: € 100.000 ISV groen en blauw 2013 en € 140.000 ISV groen en blauw 2014;
- III. de gemeentebegroting 2015 dienovereenkomstig te wijzigen.

Samenvatting

Middels dit raadsvoorstel vragen wij uw raad een aanvullend krediet van € 240.000,- beschikbaar te stellen in verband met onvoorziene meerkosten die zijn ontstaan bij de uitvoering van de herinrichting van het Boterdiep/Bloemstraat.

B&W-besluit d.d.: 27 oktober 2015

Raadsvoorstel - Herinrichting Boterdiep (met aanvraag aanvullend krediet)

Vervolg voorgesteld raadsbesluit

Aanleiding en doel

De herinrichtingsplannen van het Boterdiep en de Bloemstraat zijn in nauwe samenspraak met de ondernemersvereniging gemaakt. Buro Aas heeft een ontwerp opgesteld dat aan de door de gemeente gestelde randvoorwaarden voldoet. Het participatieproces heeft geleid tot een voorkeursvariant waar zowel de gemeente als de betrokkenen zeer tevreden mee zijn. De herinrichting levert, samen met particuliere investeringen in bijvoorbeeld het Student Hotel en De Jakobijn, naar verwachting een positieve bijdrage aan de beleving van het Ebbingekwartier. De eerste effecten zijn nu reeds in het straatbeeld zichtbaar.

Medio mei 2015 is de uitvoering van de herinrichting van het Boterdiep gestart. Tijdens de aanbesteding openbaarde zich al een eerste tegenslag. De bij de planvoorbereiding veronderstelde maatregelen voor archeologisch onderzoek moesten in financieel negatieve zin worden bijgesteld, er was meer onderzoek nodig dan eerder vanuit archeologie aangegeven.

Door een scherpe aanbesteding en met gebruik making van een deel van de post onvoorzien konden de werkzaamheden toch nog binnen het beschikbare krediet worden gegund.

Het werk is qua uitvoering in drie delen opgeknipt. De uitvoering van het eerste deel van het Boterdiep, van het Noorderplantsoen tot de Wipstraat, liep tot en met september 2015. Het tweede deel van het Boterdiep wordt eind september/begin 4e kwartaal opgepakt. De Bloemstraat volgt in 2016.

Tijdens de uitvoering van de herinrichting van het eerste deel (Plantsoen tot Wipstraat) kwam een nieuwe zeer forse tegenslag aan het licht. Het bleek dat de grond onder de voormalige middenberm niet geschikt was voor de fundering van de nieuw in te richten weg. De grond onder de voormalige middenberm (het reeds verharde deel waar voorheen werd geparkeerd) bleek minder stabiel dan op basis van het gebruikelijke vooronderzoek kon worden verondersteld. Zoals bekend is het Boterdiep een belangrijke route, onder meer voor het OV met relatief veel zwaar (bus)verkeer.

De afgelopen periode is onderzocht of deze tegenvaller, de slechte grondslag onder de middenberm, op het gehele Boterdiep van toepassing is. Dit blijkt helaas het geval te zijn. Het betekent dat alle grond ter plekke van de middenberm moet worden afgevoerd, elders gestort en moet worden vervangen door geschikt zand als funderingsmateriaal. De hiermee gemoeide kosten (afvoerkosten, stortkosten, aankoop nieuw materiaal, aanvoer en verwerking) leveren een meerwerkpost op van ca. € 275.000,-. Een dergelijk hoog bedrag is bovenop enkele reeds geboekte bedragen aan onvoorzien meerwerk niet op te vangen binnen het werk. Middels het doorvoeren van enkele bezuinigingen (minderwerk), rekening houdend met bijdragen vanuit andere werken en beperkt toekomstig onvoorzien meerwerk wordt het tekort nu geraamd op afgerond € 240.000,-.

Kader

Uw raad heeft op 29 oktober 2014 ingestemd met de gewijzigde plannen voor de herinrichting en sanering van het Boterdiep en de Bloemstraat. Het hiervoor benodigde krediet werd daarmee in oktober 2014 definitief vastgesteld op totaal € 2.782.898,-. De gewijzigde plannen zijn in nauwe samenwerking met de ondernemersvereniging en in overleg met omwonenden opgesteld. De uitvoering is medio mei gestart.

Argumenten en afwegingen

Door ons college zijn de mogelijke opties beoordeeld en gewogen, te weten:

1. Het stopzetten van het werk. Dit zal echter resulteren in een onvolledig eindbeeld dat geen recht zal doen aan het zorgvuldig in samenspraak met de buurt gemaakte ontwerp. Als in de toekomst toch zal worden besloten om het originele ontwerp uit te voeren zullen de totale kosten veel hoger uitvallen. Bovendien mag verwacht worden dat de aannemer een schadeclaim zal indienen als het werk wordt stilgelegd.
2. Ten dele uitvoeren. Een andere optie is om het werk slechts ten dele uit te voeren door de herinrichting van de Bloemstraat te annuleren. Dit levert echter geen tot nauwelijks voordeel op aangezien de dekking voor dit deel van het werk dan wegvalt. Bovendien zal ook dan niet aan de gewekte verwachtingen worden voldaan en is een schadeclaim van de aannemer ook in dit geval te verwachten.
3. Bezuinigen. Verder bezuinigen op het ontwerp is amper mogelijk. Er is reeds een bezuinigingsronde doorgevoerd. Verdere bezuinigingen zouden geen recht doen aan het zorgvuldig in samenspraak met de buurt gemaakte ontwerp.

Raadsvoorstel - Herinrichting Boterdiep (met aanvraag aanvullend krediet)

4. Aanvullend krediet/plan ongewijzigd uitvoeren. De vierde mogelijkheid is om het werk volgens het vastgestelde ontwerp te voltooien met aanvullend krediet. De aanpak van het Boterdiep en de Bloemstraat kan worden gezien als stadsvernieuwing, met name vanwege de ingrijpende herinrichting en het extra groen dat in deze straten zal worden geplant. Met een rij forse bomen en plantvakken op de rand van de "Handelskade" wordt de groenstructuur versterkt. Hiermee past het plan ook binnen de uitgangspunten voor groen.

Tot nu toe is er in dit project een relatief gering beroep op ISV-geld gedaan. Het krediet is voor het grootste deel beschikbaar gesteld uit andere budgetten. Middels een aanvullend beroep op ISV-geld, € 100.000,- ISV groen en blauw 2013 en € 140.000,- ISV groen en blauw 2014, kan het project volgens het originele ontwerp worden voltooid. Deze bijdragen staan de realisatie van overige projecten niet in de weg.

Het college is van mening dat de vierde optie verreweg de voorkeur verdiend en stelt daarom voor om aanvullend krediet beschikbaar te stellen.

Maatschappelijk draagvlak en participatie

Het uiteindelijke ontwerp is tot stand gekomen in nauwe samenwerking met de ondernemersvereniging en bureau Aas. Overige ondernemers en bewoners zijn goed geïnformeerd over de plannen en hebben hun inbreng via inloopavonden kunnen leveren. Hun commentaar en suggesties hebben vervolgens nog geleid tot aanpassing van het ontwerp op onderdelen. De uitvoering van het project is medio mei 2015 met veel draagvlak gestart. Het werk is opgeknipt in drie delen. De uitvoering vindt in goed overleg met omwonenden en bedrijven plaats.

Het werk uitvoeren conform het vastgestelde ontwerp doet het meest recht aan het in nauw overleg met de betrokkenen ontwikkelde plannen.

Financiële consequenties

Omdat de herinrichting duidelijk als een stadsvernieuwingmaatregel kan worden aangemerkt ligt dekking van het tekort vanuit ISV middelen het meest voor de hand. Er wordt dan ook voorgesteld om het aanvullend krediet te dekken uit ISV middelen: € 100.000,- ISV groen en blauw 2013 en € 140.000,- ISV groen en blauw 2014. Zo kan het project volgens het originele ontwerp worden voltooid.

Hiervoor is een begrotingswijziging noodzakelijk.

Begrotingswijziging investering.

Beleidsveld		Deelprogramma	Org. onderdeel	I/S	Lasten	Baten	Saldo voor res. mut.	Toev.res.	Onttr.res.	Saldo na res. mut.
02.5 / Overig econ en werkgelegenhi		02.5 Overig econ en werkgelegenheid	SO Ontwikkeling en Urv	1	240	240	0	0	0	0
TOTALEN BEGROTINGSWIJZIGING					240	240	0	0	0	0

Raadsvoorstel - Herinrichting Boterdiep (met aanvraag aanvullend krediet)

Begrotingswijziging exploitatie.

Begrotingswijziging 2015									
Herinrichting Boterdiep/Bloemstraat									
Betrokken directie(s)	Stadsontwikkeling Ontwikkeling en Uitvoering								
Naam voorstel	Herinrichting Boterdiep/Bloemstraat								
Besluitvorming (orgaan + datum)	Raad								
Incidenteel / Structureel	I								
Soort wijziging	Exploitatie								
Financiële begrotingswijziging									
Bedragen in 1.000 euro									
Beleidsveld	Deelprogramma	Org. onderdeel	I/S	Lasten	Baten	Saldo voor res. mut.	Toev.res.	Onttr. res.	Saldo na res. mut.
09 1 6 Toezicht en handh. openb. run09 1 Kwaliteit leefomgeving		SO Ontwikkeling en Urv	I	240		-240		240	0
TOTALEN BEGROTINGSWIJZIGING				240	0	-240	0	240	0

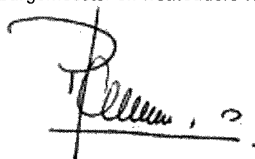
Overige consequenties

Het toekennen van aanvullend krediet heeft afgezien van financiële geen andere consequenties. De eerder gewekte verwachtingen bij ondernemers en omwonenden kunnen worden waargemaakt.

Vervolg

Bij toekenning van het aanvullende krediet kan het werk conform het bestek en de huidige planning worden uitgevoerd en voltooid.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

de burgemeester,
Peter den Oudsten

de secretaris,
Peter Teesink

Bijlage - Verslag bespreking herinrichting boterdiep B&V oktober 2014

B&V oktober 2014 – bespreking herinrichting Boterdiep

B2. Ontwerp Boterdiep Bloemstraat herinrichting en sanering

(raadsvoorstel 19 september 2014)

De voorzitter:

- Zegt dat het volgende is toegevoegd: de mail van mw. Nijman (coffeeshop Retro) over herinrichting Boterdiep, de brief van dhr. Dijkstra over herinrichting Bloemstraat, de mail van de Hortusbuurt over het parkeerregime en de collegebrief van 7 oktober 2014 over het parkeerregime.

Inspreker mw. Nijman (coffeeshop Retro) heeft in maart 2014 een gedoogbeschikking gekregen voor de coffeeshop in het hoekpand Boterdiep-Korenstraat. De locatie werd gekozen vanwege goede parkeermogelijkheden. Het bedrijf is vooral een afhaalbedrijf geworden. In het ontwerp wordt geen rekening gehouden met parkeermogelijkheden zoals bij andere bedrijven wel gebeurt. Spreker ziet graag dat dit gebeurt en pleit voor het verwijderen van de groenstrook tussen de twee rijbanen. De situatie wordt zo veiliger en de overlast wordt tot een minimum beperkt.

Inspreker dhr. Mast gaat in op het parkeren op het Boterdiep: van de 74 plekken voor vergunninghouders blijven er 54 over. Spreker gaat in op de meerprijs van de herinrichting Boterdiep. Het is vreemd dat er een kade komt van 12 m breed en 165 m lang. Waarom kunnen de bomen niet in het midden blijven zodat meer parkeergelegenheid ontstaat? Is dit alles het geld waard?

Inspreker mw. Naaijer (ondernemersvereniging Ebbingekwartier) is blij met het voorliggende plan voor de herinrichting Boterdiep. Er is ruimte voor ondernemers. Het is jammer dat tachtig parkeerplaatsen verdwijnen. Kortparkeerplaatsen zijn nodig evenals plaatsen voor vergunninghouders, de bewoners en de ondernemers. De rol van de parkeergarage moet beter in beeld komen. Het verschil in parkeerkosten voor parkeren onder en boven de grond is te groot. De ondernemersvereniging ondersteunt de aandachtspunten in de brief van dhr. Dijkstra over de Bloemstraat. Het gaat over de verbinding tussen het UMCG en het Ebbingekwartier. Nu is er de kans het optimaal in te richten.

Mw. Van Dijk (SP):

- Verzoekt het college te reageren op de reacties van omwonenden en ondernemers van afgelopen week. De eerste reactie is die van de coffeeshop en de tweede die van bewoners aan de Bloemstraat met het verzoek tot een forsere aanpak van de gevelwanden te komen. Is het college bereid met hen te gaan praten om de losse eindjes van een oplossing te voorzien?

Dhr. Ruddijs (PvdA):

- Is blij met de aanpak van het Boterdiep en de Bloemstraat.
- De communicatie: aan het eind zijn alsnog reacties binnengekomen. Het komt vaker voor dat een inspraaktraject aan het eind toch nog misloopt. Hoe kan dat?
- Bloemstraat: de aanpak lijkt kwetsbaar omdat de verkeersstromen blijven bestaan.

Dhr. Maat (Stadspartij):

- Vindt het goed dat beide straten worden aangepakt.
- In hoeverre kunnen er meer parkeerplaatsen komen aan het Boterdiep? Kan de parkeergarage hierbij betrokken worden?
- Bloemstraat: het staat het met het aanschrijfbeleid in geval van verwaarlozing van panden?
- Hoe kan op een informatieavond met omwonenden worden gesproken over een definitief plan als de raad er nog niet over heeft beslist?

Dhr. Kelder (PvdD):

- Sluit zich aan bij de vraag van mevrouw Van Dijk.
- Is het eens met de conclusie van inspreker de heer Mast. Wat vindt het college?
- Vindt de plannen iets te omvangrijk en te duur. Er verdwijnen te veel parkeerplekken.
- Is tevreden met de groenstrook.

Dhr. Blom (VVD):

- Vindt het een goed plan met goede inbreng van ondernemers en omwonenden.
- De insprekers: kan het college de overwegingen nog meenemen, vooral die van de heer Mast?
- Bloemstraat: graag aandacht voor de verlichting, de veiligheid en het fietsparkeren.

Bijlage - Verslag bespreking herinrichting boterdiep B&V oktober 2014

Dhr. Van der Glas (GroenLinks):

- Sluit zich aan bij de opmerking van de PvdA over de kwetsbaarheid en de duurzaamheid van de Bloemstraat.
- De aanbesteding: wat is de reden dat een voordelige aanbesteding wordt verwacht?

Dhr. Ubbens (CDA):

- Vindt het een goed plan met goede inbreng van betrokkenen.
- De Handelskade: de invulling komt bij de ondernemers te liggen. Wat is de inbreng van de gemeente? Wordt een en ander geëvalueerd? Het illegaal parkeren daar is geen verantwoordelijkheid van de ondernemers.
- Sluit zich aan bij de vraag over het tekort van 120.000 euro: het is beter het plan op de middelen af te stemmen en in de aanbesteding optimalisaties op te nemen.
- Sluit zich aan bij de opmerking van de PvdA over de kwetsbaarheid van de Bloemstraat.

Dhr. Lammers (Student en Stad):

- Is tevreden over het plan.
- Omwonenden klagen over het fietsparkeren in de Brouwerstraat, de Wipstraat, de Korenstraat en de Pijpstraat. Is de wethouder bereid hierover met bewoners van die straten te overleggen?

Wethouder Van der Schaaf:

- De wethouder legt uit waarom het begrote bedrag noodzakelijk is. Belangrijk is dat het plan vanuit de bewoners en ondernemers is gekomen. Het meeste geld is nodig voor de riolering.
- Inspreker de heer Mast: de wethouder legt uit dat het merendeel van de ondernemers en omwonenden niet voor een soberder plan was. De ondernemers hebben het ambitieniveau van het aanvankelijke plan verhoogd.
- Inspreker mevrouw Nijman: er is voor gekozen het aantal parkeerplekken fors te verminderen ten opzichte van de huidige situatie. Het aantal is wel hoger dan oorspronkelijk was gedacht. In het geval van mw. Nijman: aan de overkant van het Boterdiep is plek. Het college houdt het parkeren in de gaten en blijft hierover in overleg met bewoners, ondernemers en buurtorganisaties.
- De ruis aan het eind van de inspraakperiode: er stond een fout over het parkeren in de collegebrief. Die is op het laatst hersteld: zie de collegebrief van gisteren. Tevens is de Hortusbuurt geïnformeerd. Het klopt dat omliggende buurten met meer parkeerdruk te maken kunnen krijgen. De wethouder bekijkt hoe dit wordt opgelost.
- Bloemstraat: het college deelt de zorgen die de heer Dijkstra in zijn brief uit. De wethouder wijst op de kansen op verkeersgebied. Ook zijn er vele ontwikkelingen in de omgeving. Als die laatste helder zijn, kan het college bekijken wat de invloed op de Bloemstraat is en welke aanvullende maatregelen nodig zijn.
- De aanbesteding: het optimisme is gestoeld op ervaringen uit het verleden. Het college wil het ambitieniveau handhaven.
- In het plan zitten ongeveer 230 nieuwe fietsparkeerplekken.
- Het fietsparkeren in de Brouwersstraat, de Wipstraat, de Korenstraat en de Pijpstraat: indien problemen optreden, wordt overleg gestart met de bewoners.
- De invulling van de Handelskade: het college denkt aan het stallen van waren door ondernemers, terrassen en evenementen. Het initiatief ligt bij de ondernemers.

Het voorstel gaat als stuk met 1-minuutinterventie naar de raad van 29 oktober 2014.

Raadsbesluit - Herinrichting Boterdiep (aanvraag aanvullend krediet)

25 november 2015

Nr. 6g.

Herinrichting Boterdiep (aanvraag aanvullend krediet)

DE RAAD VAN DE GEMEENTE GRONINGEN;

Gezien het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van
30 oktober 2015
(5345872);

HEEFT BESLOTEN:

- I. in verband met onvoorzien meerwerk bij de realisatie van de herinrichting van het Boterdiep/Bloemstraat een aanvullend uitvoeringskrediet van € 240.000,- beschikbaar te stellen. Het totaal beschikbare krediet komt daarmee op € 3.022.898,-;
- II. het aanvullend krediet te dekken uit bestaand budget ISV groen en blauw: € 100.000 ISV groen en blauw 2013 en € 140.000 ISV groen en blauw 2014;
- III. de gemeentebegroting 2015 dienovereenkomstig te wijzigen.

Gedaan te Groningen in de openbare raadsvergadering van 25 november 2015.

De griffier,

De voorzitter,

Toon Dashorst

Peter den Oudsten

Raadsvoorstel - Grenscorrectie Meerstad

Gewijzigd raadsvoorstel

Onderwerp **Grenscorrectie Meerstad**
Registratienr. 5253258 Steller/telnr. Léon Boer/7665 Bijlagen 1

Classificatie

Vertrouwelijk (bij gebruik van persoonsgegevens)

Portefuillehouder Den Oudsten/ Van der Schaaf Raadscommissie

Voorgesteld raadsbesluit

De raad besluit:

1. het herindelingsontwerp grenscorrectie Meerstad wat de gemeentegrens wijzigt tussen de gemeenten Groningen en Slochteren, overeenkomstig bijgevoegde kaart, vast te stellen;
2. in te stemmen met het voorbereiden van een Bestuursovereenkomst, zoals in hoofdlijnen in dit voorstel wordt geschetst;
3. dat Groningen alle eigendommen van de gemeente Slochteren in het gebied overneemt tegen de boekwaarde op 31 december 2016;
4. dat er verder geen financiële verrekeningen tussen Groningen en Slochteren plaatsvinden.

Samenvatting

Dit raadsvoorstel behelst een ontwerp van de grenscorrectie Meerstad. Het bevat een voorgestelde kaart voor de nieuwe gemeentegrens tussen Slochteren en Groningen, het gaat in op de financiële consequenties en stelt een aantal flankerende maatregelen voor die betrekking hebben op het gehele plangebied Meerstad.

B&W-besluit d.d.: 12 oktober 2015

Raadsvoorstel - Grenscorrectie Meerstad

Aanleiding en doel

In 2013 is in het advies van de commissie Jansen ("Grenzeloos Gunnen") een voorstel gedaan voor een nieuwe indeling van de gemeenten Groningen. In dit advies is voorgesteld om voor het Meerstad gebied een grenscorrectie toe te passen, waardoor het huidige Slochterse deel van Meerstad over zou gaan naar de gemeente Groningen.

Dit advies is een jaar later via aanvullend rapport ("Grenzeloos Gunnen II") nader onderbouwd: "De commissie adviseert Meerstad zowel financieel als bestuurlijk in één hand te brengen. De stad Groningen draagt momenteel de financiële risico's voor deze gebiedsontwikkeling. Net als in Grenzeloos Gunnen is het advies een grenscorrectie voor Slochteren toe te passen en het grondgebied van Meerstad toe te voegen aan de stad Groningen. De commissie meent dat dit bij de start van de Arhi-procedure geregeld moet worden."

Op basis van de adviezen van commissie Jansen zijn de colleges van Groningen en Slochteren met elkaar in gesprek gegaan. In de gemeente Groningen maakte de grenscorrectie deel uit van het collegeprogramma. Op 25 november 2014 heeft het college van Groningen dit richting de gemeenteraad voornamelijk van een procesvoorstel voorzien.

De grenscorrectie is een onderdeel van het herzien van de gemeentegrenzen in de provincie Groningen. Met de grenscorrectie wordt bereikt dat Meerstad (en verdere ontwikkeling) onderdeel wordt van de gemeente Groningen met alles wat daarbij hoort. Op dit moment draagt Groningen een grote investerings- en ontwikkelingsverantwoordelijkheid voor Meerstad, maar valt het overgrote deel van Meerstad buiten haar gemeentegrenzen.

Met de herindeling van Slochteren met Hoogezand-Sappemeer en Menterwolde in het vooruitzicht, zijn wij, gezien het feit dat Meerstad het grootste uitleggegebied van Groningen is, er van overtuigd dat Meerstad het beste deel uit kan maken van de gemeente Groningen in plaats van op te gaan in de herindeling met Hoogezand-Sappemeer en Menterwolde.

Tegelijkertijd blijven de dorpen Harkstede en Lageland vrijwel geheel onderdeel van Slochteren.

Dit voorstel bevat een nadere uitwerking van het ontwerpvoorstel grenscorrectie Meerstad.

Kader

Op grond van de Wet algemene regels herindeling (wet Arhi) is voor een wijziging die naar verwachting het inwonertal van geen van de betrokken gemeenten met 10% meer zal doen toe- of afnemen de procedure van toepassing die geldt voor een grenscorrectie (artikel 1 lid 1 onder d jo artikel 3 lid 2 en 3 wet Arhi).

De grenscorrectie betekent in ieder geval minder dan een 10% toe- of afname voor de gemeente Groningen en gemeente Slochteren. Dit betekent dat we de procedure voor de grenscorrectie kunnen volgen.

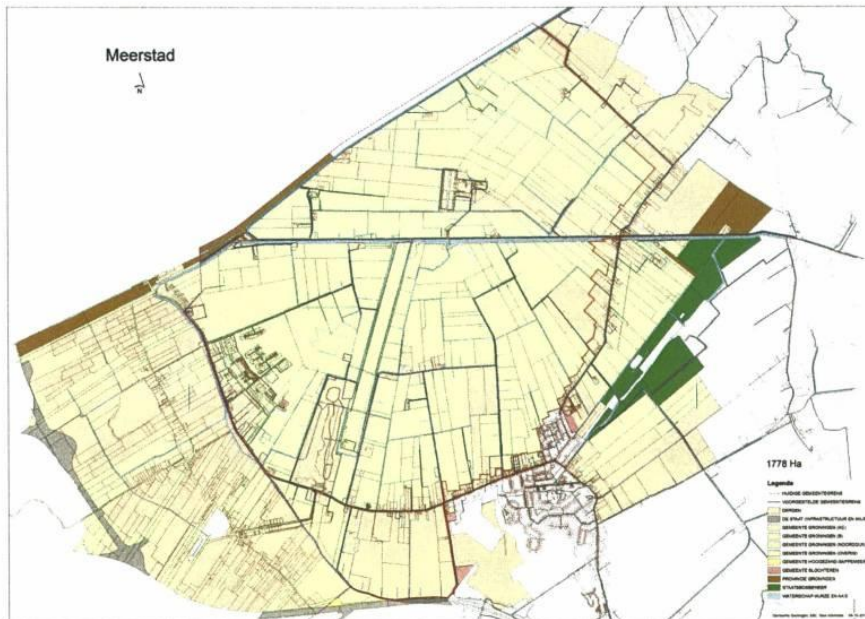
In artikel 3 lid 2 staat dat een grenscorrectie kan geschieden bij gelijklopende besluiten van de raden van de betrokken gemeenten. De raden stellen eerst een herindelingsontwerp vast. Dit ontwerp wordt verzonden naar Gedeputeerde Staten. Burgemeester en wethouders leggen het herindelingsontwerp gedurende 8 weken ter inzage. Deze terinzagelegging wordt bekendgemaakt. Iedereen kan gedurende de 8 weken zijn zienswijzen indienen over het ontwerp bij het college van burgemeester en wethouders.

Na het verstrijken van de inzagetermijn zullen de colleges van burgemeester en wethouders reageren op de ontvangen zienswijzen. De zienswijzen en reacties zullen met de herindelingsregeling aan de raden worden voorgelegd. De beoogde datum waarop de grenscorrectie van kracht wordt is 1 januari 2017.

Raadsvoorstel - Grenscorrectie Meerstad

Argumenten en afwegingen

Wij stellen voor om de nieuwe grens tussen de huidige gemeenten Slochteren en Groningen vorm te geven langs de lijnen op de volgende kaart (zie eveneens de bijlage):

Deze kaart is een vertaling van een aantal uitgangspunten.

1. De nieuwe grens volgt zoveel mogelijk de lijnen van de grondexploitatie c.q. eigendomspositie gemeente Groningen.
2. De bebouwde kom van Harkstede en Lageland blijven Slochters, en daarmee ook een beperkt deel van het exploitatiegebied Meerstad (specifiek het gebied ten Oosten van de Hamweg en achter "Two Brothers") valt buiten de grenscorrectie en blijven dus Slochters.
3. Voor bestaande wegen is het beheer het uitgangspunt geweest. Daar is er voor gekozen de percelen zo veel mogelijk in dezelfde gemeente te laten vallen als de weg waar ze aan liggen.

Beide colleges komen tot dit voorstel nadat er twee opties nader zijn verkend, namelijk een grenscorrectie op basis van voornamelijk exploitatiegebied en op basis van het gehele plangebied. Grofweg kan worden gesteld dat het ene met het dorp Harkstede/Lageland is (plangebied) en het andere zonder het dorp Harkstede/Lageland (grondexploitatiegebied).

De optie van het plangebied Meerstad, dus met Harkstede, valt primair af omdat een nieuwe gemeente gevormd uit Hoogezand-Sappemeer, Menterwolde en Slochteren hierdoor minder dan 60.000 inwoners zou bevatten. Voor de betrokkenen gemeenten vormt 60.000 inwoners de ondergrens van een nieuwe gemeente.

Raadsvoorstel - Grenscorrectie Meerstad

Daarnaast blijkt uit een dorpenronde in de gemeente Slochteren dat er een grote voorkeur bestaat om zoveel mogelijk als totale gemeente Slochteren over te gaan naar een nieuwe gemeente. Overigens zou het trekken van een nieuwe grens op basis van het plangebied buiten het bestek van een grenscorrectie vallen. Een grenscorrectie is mogelijk tot 10% van het aantal inwoners. En op dit moment woont ongeveer 1/5 van de inwoners van Slochteren in Harkstede. We zouden dan in een complexere en meer tijdrovende herindelingsituatie terecht komen.

Maatschappelijk draagvlak en participatie

Een grenscorrectie van Meerstad betekent voor inwoners van voornamelijk Meerstad en een beperkt deel van Harkstede en Lageland dat zij naar een nieuwe gemeente overgaan. Dit vereist een duidelijke communicatie over de gevolgen van de grenscorrectie. Dit doen we onder meer door middel van een directe bewonersbrief, een informatiebijeenkomst en toegankelijke informatie (in vraag –antwoord vorm), ook voor mensen die niet op de bijeenkomst aanwezig kunnen zijn. Daarnaast is er vanaf 1 december 2015 tot en met 26 januari 2016 de (formele) mogelijkheid om reacties en zienswijze op dit ontwerpvoorstel te geven. Mede aan de hand van de inbreng daarvan wordt een definitief voorstel gedaan. Ook na de inspraakperiode communiceren we over wat we met de zienswijzen gedaan hebben en koppelen weer terug wat het definitieve besluit is. In aanvulling hierop zal er ook individueel aandacht zijn voor de inwoners die straks bij Groningen horen. Waar nodig zullen we individuele gesprekken voeren om te bekijken wat de effecten zijn van de overgang en hoe een en ander zo soepel mogelijk kan verlopen.

Financiële consequenties

De grenscorrectie heeft voor Groningen en Slochteren de volgende rechtstreekse financiële gevolgen voor beide gemeenten. De uitkering gemeentefonds voor de gemeente Groningen zal toenemen, de uitkering voor de gemeente Slochteren zal dalen. Het gemeentefonds is kosten georiënteerd. Een uitbreiding van een gemeente leidt tot hogere kosten, waarvoor een vergoeding wordt ontvangen via het gemeentefonds. Een inkrimping van een gemeente leidt tot lagere kosten, waardoor de inkomst vanuit het gemeentefonds daalt.

Een indicatieve berekening van de financiële gevolgen op basis van de voorgestelde grenscorrectie leidt tot de volgende verandering in de inkomsten vanuit het gemeentefonds (op basis van de verdeelsleutel 2015, stand septembercircularisatie 2014).

gemeente Groningen + € 1.189.000,--
gemeente Slochteren - € 1.189.000,--

Gemeentefonds	€ 776.000,--
Uitkering sociaal domein	€ 413.000,--

Naast de mutaties in het gemeentefonds treden er ook mutaties op in belastingopbrengsten en tariefopbrengsten voor bijvoorbeeld riolering. Bij de riolheffing en reinigingsrechten is sprake van 100% kostendekkendheid. Voor een gemeente levert een mutatie hierin daardoor in principe geen voor- of nadeel op. Daarnaast gaan de opbrengsten vanuit bouwleges over naar de gemeente Groningen.

Iedere gemeente stelt zijn eigen tarieven vast. Hierdoor wijken deze tarieven voor inwoners van beide gemeenten af.

Slochteren heeft vanaf 1 januari 2017 te maken met frictiekosten, uitgaven op de begroting van de gemeente die niet meer gedekt worden door de inkomsten uit het gebied dat naar Groningen over is gegaan. Om in dit nadeel te kunnen voorzien is afgesproken dat Slochteren de beschikking houdt over de volledige balansreserve (reserve Meerstad), geraamd op € 2,1 miljoen op 1 januari 2017, de datum van effectivering van de grenscorrectie. Hoewel Groningen geen personeel overneemt van Slochteren worden er wel afspraken gemaakt om personeel van Slochteren dat betrokken was bij Meerstad mee te laten solliciteren bij vacatures bij de gemeente Groningen. Als er straks mensen overgaan, betekent dit een beperking van de frictiekosten voor Slochteren.

Raadsvoorstel - Grenscorrectie Meerstad

Eventuele kosten voor het op het afgesproken peil brengen van de openbare infrastructuur kunnen hier ook uit worden gedekt.

We stellen voor dat Groningen alle eigendommen van de gemeente Slochteren in het gebied overneemt tegen de boekwaarde op 31 december 2016 (circa € 4 miljoen). Daarmee kan de waarde van deze eigendommen op de balans van Slochteren tot nul worden teruggebracht. Verder zullen er over en weer geen financiële verrekeningen hoeven plaats te vinden.

Na definitieve besluitvorming over de grenscorrectie in maart 2016 zullen de financiële gevolgen meegenomen worden bij het opstellen van de gemeentebegroting 2017.

De grenscorrectie gaat gepaard met incidentele kosten als gevolg van bijvoorbeeld het informeren van bewoners, zoals het inregelen van de gemeentelijke administratie. Voor dergelijke kosten, wordt in tegenstelling tot bijvoorbeeld bij een herindeling, geen vergoeding ontvangen vanuit het rijk. Groningen en Slochteren betalen ieder hun eigen deel en 50/50 voor de gezamenlijke kosten. In de ontwerpbegroting 2016 van de gemeente Groningen is daarvoor een budget van 150 duizend euro gereserveerd.

De grenscorrectie zal ook gevolgen hebben voor de bewoners van Meerstad, omdat ze onder een ander regime zullen gaan vallen. Op basis van een eerste inventarisatie concluderen we dat de precieze gevolgen afhankelijk zullen zijn van de individuele situatie en dat er niet in algemene zin conclusies kunnen worden getrokken.

Daarnaast gaat de verandering pas op 1 januari 2017 in en is de situatie zo dat het beleid van dat moment relevant zal zijn; dat maakt het nu ook lastiger om een richtinggevende uitspraak te doen. Ook zullen voor specifieke situaties (als voorbeeld, de WMO) aanvullende individuele gesprekken worden georganiseerd om de overgang goed te kunnen begeleiden.

In algemene zin gaan we ervan uit dat het voor de bewoners als totaal niet duurder of goedkoper zal worden, maar nogmaals dat zal per individu verschillen.

Overige consequenties

Doordat er gekozen is voor het trekken van een grens langs lijnen van de grondexploitatie hebben we in zeker zin een "onnatuurlijke" scheidslijn in het gehele plangebied gecreëerd. Want in de praktijk blijft er een grote mate van overlap tussen Meerstad e.o. en Harkstede e.o. bestaan. Dit zowel in termen van mogelijke concurrentie (woningbouw, commerciële voorzieningen etc.) als in bijvoorbeeld wederzijds gebruik van de voorzieningen. Met andere woorden: Meerstad en Harkstede blijven voor een deel communicerende vaten en als gezamenlijke overheden is het uitgangspunt ook een integrale ruimtelijke ontwikkeling.

We stellen voor om de afspraken over de ruimtelijke ontwikkeling van Meerstad en Harkstede vast te leggen in een Bestuursvereenkomst. Voor de definitieve besluitvorming in uw raad over de grenscorrectie Meerstad zal dit nader worden uitgewerkt.

Enkele essentiële elementen van de op te stellen bestuursvereenkomst zijn als volgt.

In de bestuursvereenkomst worden de structuurvisie Harkstede 2022 (vanuit Slochteren) en de Ontwikkelstrategie Meerstad erkend als basis voor de ruimtelijke ambitie.

In de toekomstige ruimtelijke ontwikkeling zorgen beide gemeenten voor een goede afstemming zowel in ruimte als in tijd. Dat is nodig om de gewenste ruimtelijke kwaliteit te realiseren. Ook het financieel mogelijk maken van plannen wordt dan een inspanning van beide partijen. Overigens biedt de grondexploitatie Meerstad geen ruimte voor financiële bijdragen aan ruimtelijke ontwikkelingen (bij voorbeeld een vaarverbinding tussen beide meren) buiten het exploitatiegebied.

De ruimtelijke ontwikkeling (woningbouw, bedrijven, commerciële en niet-commerciële voorzieningen) in Harkstede en naaste omgeving zal niet concurrerend zijn aan de ontwikkeling van Meerstad.

Raadsvoorstel - Grenscorrectie Meerstad

Als bestaande infrastructuur in Slochteren op een hoger niveau moeten worden gebracht vanwege de ontwikkeling van delen van Meerstad, draagt de Gemeente Groningen (GEMM) bij aan de kosten van deze investering. Daarbij valt te denken aan fiets- of voetpaden of een ander wegprofiel in verband met intensiever gebruik.

Na de grenscorrectie en met een goede Bestuursovereenkomst is er naar onze overtuiging geen Gemeenschappelijke Regeling (GR) en Samenwerking Overeenkomst (SOK) meer nodig, zodat deze per 1 januari 2017 kan worden opgeheven.

Beheer

De openbare infrastructuur in het gebied die overgaat naar Groningen wordt overgedragen in de staat waarin het zich bevindt op 1 januari 2017. De weg Eemskanaal (Zuidzijde) zal op een geëigend niveau worden overgedragen (CROWB). Als voor het moment van overdracht blijkt dat daarvoor nog extra onderhoud nodig is, wordt dat door Slochteren uitgevoerd. De wegen binnen het plan Meerstad die op termijn verdwijnen worden op een veilig niveau overgedragen. Slochteren blijft de overige delen van de openbare infrastructuur onderhouden op het huidige kwaliteitsniveau (minimaal CROWB) tot aan het moment van overdracht.

Vervolg

De verdere besluitvorming verloopt in drie fasen:

Fase 1:

De raden van Groningen en Slochteren stellen gezamenlijk een herindelingsontwerp vast en zenden dit aan Gedeputeerde Staten van Groningen (behoeft niet in stemmen). Als gevolg van artikel 2, eerste lid, Wet Arhi worden bij dit ontwerp één of meer kaarten gevoegd, waarop de wijzigingen van de gemeentegrenzen zijn aangegeven. Het ontwerp wordt door de colleges van beide gemeenten gedurende acht weken ter inzage gelegd op het Stad en gemeentehuis. Een ieder kan over dit ontwerp zijn zienswijze kenbaar maken aan het gemeentebestuur.

Fase 2:

Na afloop van de periode van acht weken, kunnen de gemeenteraden, na beoordeling van eventueel ingediende zienswijzen, besluiten de herindelingsregeling definitief vast te stellen. Belangrijk is dat beide raden tot gelijkluidende besluiten komen. Dit staat voor de raadsvergaderingen van maart gepland.

Fase 3:

De vastgestelde herindelingsregeling zal overeenkomstig artikel 5, derde lid, Wet Arhi door gedeputeerde staten aan de minister gezonden tezamen met de zienswijze van gedeputeerde staten. De Wet Arhi regelt in artikel 2, tweede lid, dat gedeputeerde staten uiterlijk twee maanden na de vaststelling van de herindelingsregeling een beschrijving vaststellen van de grenzen die zijn aangegeven op de bij de herindelingsregeling gevoegde kaart of kaarten. Omdat de Wet Arhi in artikel 1, eerste lid, onder h bepaalt dat de datum waarop een herindeling ingaat altijd 1 januari van een jaar moet zijn, zal de grenscorrectie per 1 januari 2017 kunnen ingaan.

Het is van belang om fase 2 af te ronden voordat er sprake is van een herindeling van Slochteren met Hoogezand-Sappemeer en Menterwolde. Zodra hiervoor een ontwerpvoorstel wordt ingediend kan er niet gelijktijdig een besluitvormingsproces voor een grenswijziging lopen.

Raadsvoorstel - Grenscorrectie Meerstad

Het besluitvormingsproces ziet er in beide gemeenten dan als volgt uit:

Slochteren	Groningen
13 oktober ontwerpvoorstel grenscorrectie in college B&W Brief richting inwoners	13 oktober ontwerpvoorstel grenscorrectie in college B&W Brief richting inwoners
14 oktober persmoment	14 oktober persmoment
15-29 oktober communicatie + gebied in	15-29 oktober communicatie + gebied in
12 november raadscommissie	november raadscommissie
26 november raadsvergadering	25 november raadsvergadering
1 december-26 januari ter inzagelegging	1 december-26 januari ter inzage legging
9 februari 2016 bespreking college definitief voorstel	9 februari bespreking college definitief voorstel
16 februari vaststellen college B&W definitief voorstel	16 februari vaststellen college B&W definitief voorstel
Maart definitief voorstel in de raadscommissie	Maart definitief voorstel in de raadscommissie
Maart definitief voorstel in de raad	Maart definitief voorstel in de raad
Provincie/herzien kadaster	Twee maanden (geen effect op besluit)
Effectuering grenscorrectie	1 januari 2017

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

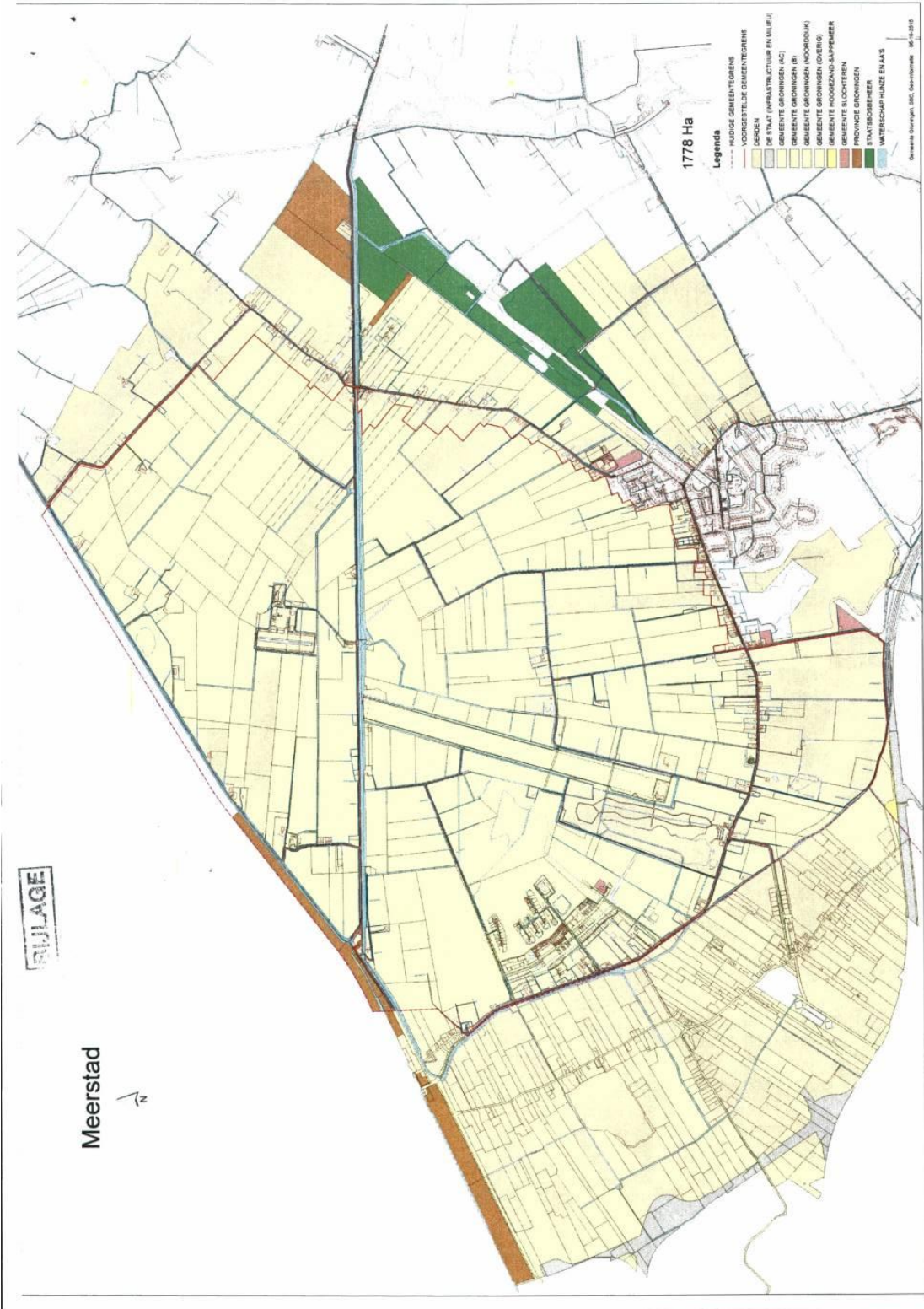

de burgemeester,
Peter den Oudsten

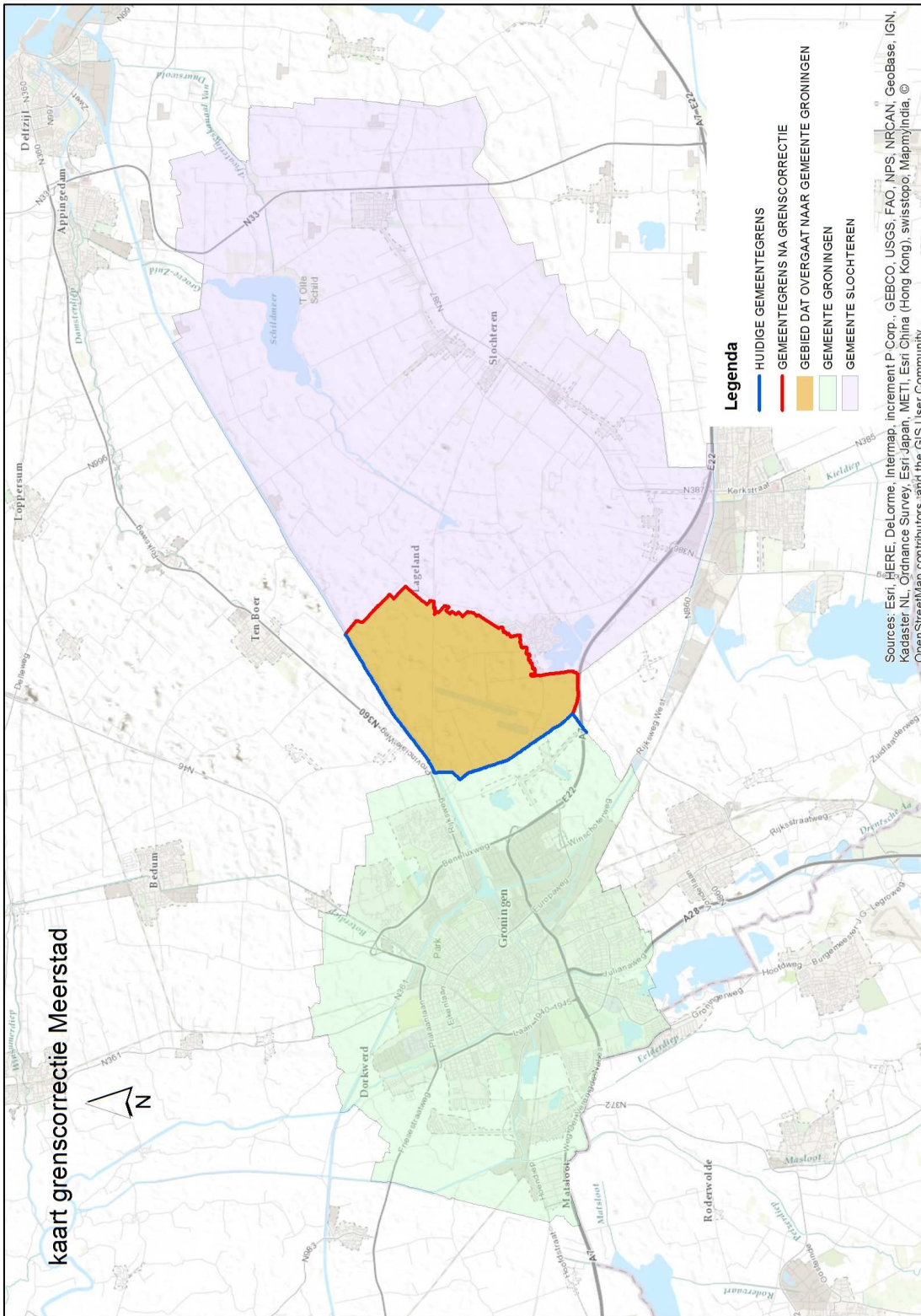

de secretaris,
Peter Teesink

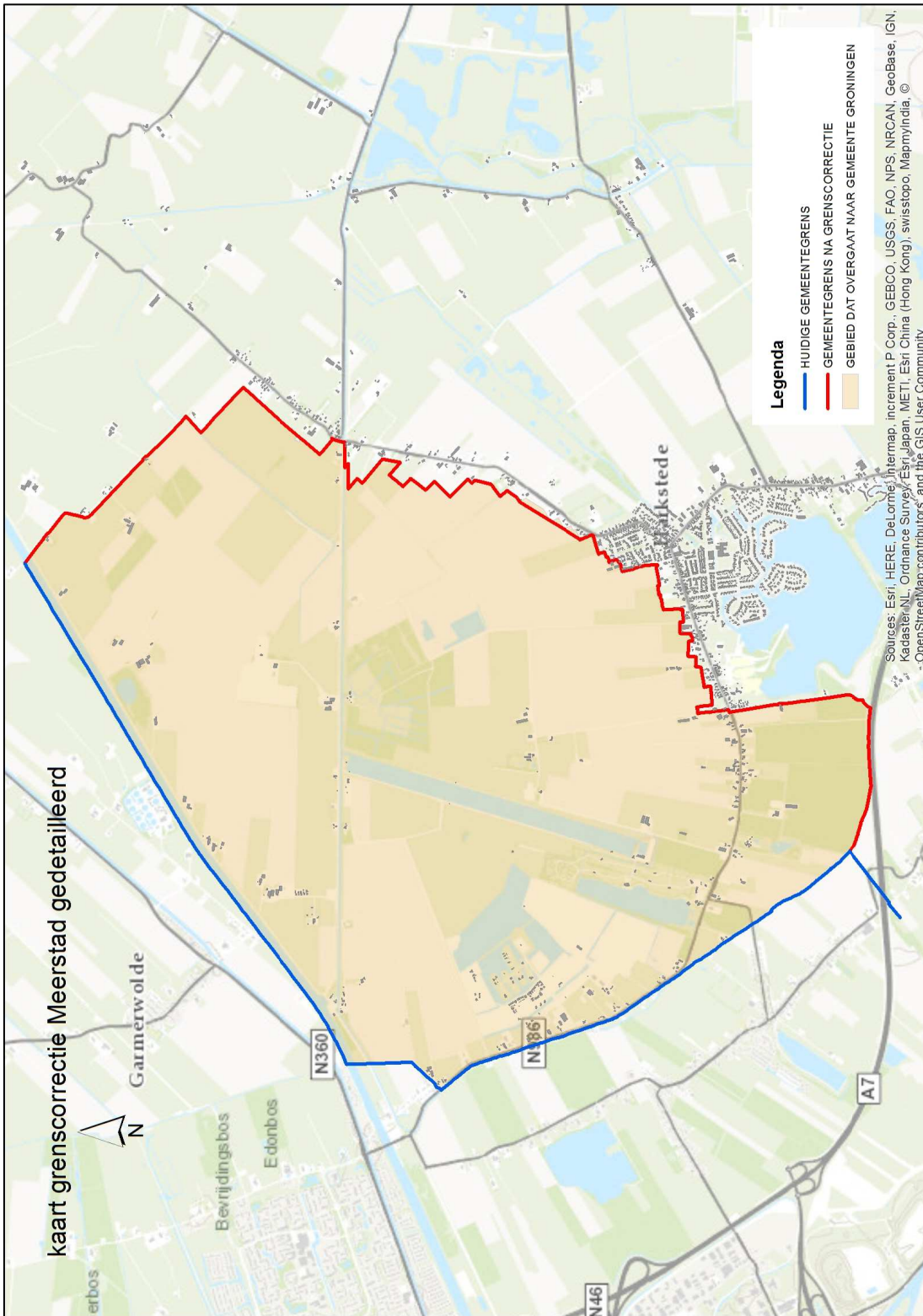
Raadsvoorstel - Grenscorrectie Meerstad

Bijlage - Meerstad kaartje 1

Bijlage - Meerstad kaartje 2

Bijlage - Persbericht Grenscorrectie Meerstad

GEMEENTE SLOCHTEREN

Woensdag 14 oktober 2015

Groningen en Slochteren:

Overeenstemming over grenscorrectie Meerstad

Op dinsdag 13 oktober 2015 hebben de colleges van B&W van de gemeenten Groningen en Slochteren een voorlopig besluit genomen tot een grenscorrectie van Meerstad. De grenscorrectie betekent voor de inwoners van Meerstad en voor een beperkt deel van de inwoners van Harkstede en Lageland dat zij naar de gemeente Groningen overgaan. De inwoners van Meerstad en omgeving zijn hierover vanochtend met een persoonlijke brief geïnformeerd en uitgenodigd voor een informatiebijeenkomst op 27 oktober 2015 in de Meerroversschool. De effectuering van de grens is op 1 januari 2017.

De gemeenten zijn goede burens en er is altijd sprake geweest van een open en constructief overleg met aandacht voor de ruimtelijke positie van Meerstad en Harkstede, de gezamenlijke ambities, de positie van de inwoners en het streven naar goede communicatie.

De commissie Jansen heeft in 2013 over de bestuurlijke toekomst van de provincie Groningen het rapport 'Grenzeloos Gunnen' gepresenteerd. De commissie adviseert de grens tussen Groningen en Slochteren logischer te laten verlopen, zodat het Meerstadgebied niet meer versnipperd is tussen twee gemeenten. Door Meerstad, zowel financieel als bestuurlijk in één hand te brengen en het grondgebied van Meerstad toe te voegen aan de stad Groningen, zal dit de efficiency en duidelijkheid bevorderen.

Noot voor de redactie:

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met Arda Klijnsma, woordvoerder college B&W van Groningen, telefoon: 06 46 26 11 20 of Karin Elverding, communicatieadviseur gemeente Slochteren, telefoon: 06 29 06 81 07.

Motie 1 Een warm welkom (Stadspartij, CDA) voor 7, tegen 32 (verworpen)

verworpen

M,

GRIFFIE	
reg.nr.	5464261
ingek.	30 NOV 2015
class.	-2.0751
te beh. door:	JR
kopie gez. aan:	

Motie: 'Een warm welkom'.

De Raad van de gemeente Groningen in vergadering bijeen op 25 november 2015, besprekende de 'Grenscorrectie Meerstad',

Constaterende

- dat het voorliggende raadsvoorstel uitgaat van een herindeling van Meerstad bij de gemeente Groningen per 1 januari 2017
- dat in de gemeente Slochteren, waar Meerstad tot en met 2016 onder valt geen hondenbelasting geheven wordt
- dat de hondenbelasting die geheven wordt in Groningen tot de hoogste in de provincie behoort

Overwegende

- dat de betrokken bewoners niet zelf gevraagd hebben om deze herindeling
- dat we de kans willen aangrijpen onze nieuwe bewoners een 'warm welkom' te bieden.
- dat een overgangsregeling voor de hondenbelasting in dit licht alleszins redelijk is

Verzoekt het college

Een overgangsregeling voor de hondenbelasting in het nieuwe gebied Meerstad te hanteren waarbij het eerste jaar éénderde deel van het dan gangbare bedrag, het tweede jaar tweederde deel van het dan gangbare bedrag en de volgende jaren het volledige gangbare bedrag in rekening gebracht wordt.

En gaat over tot de orde van de dag.

Marjet Woldhuis
Stadspartij

Herman Pieter Ubbens
CDA

Raadsbesluit - Grenscorrectie Meerstad

25 november 2015
Nr. 7a.
Grenscorrectie Meerstad

DE RAAD VAN DE GEMEENTE GRONINGEN;

Gezien het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van
14 oktober 2015
(5312264);

HEEFT BESLOTEN:

- I. het herindelingsontwerp grenscorrectie Meerstad wat de gemeentegrens wijzigt tussen de gemeenten Groningen en Slochteren, overeenkomstig bijgevoegde kaart, vast te stellen;
- II. in te stemmen met het voorbereiden van een Bestuursovereenkomst, zoals in hoofdlijnen in dit voorstel wordt geschetst;
- III. dat Groningen alle eigendommen van de gemeente Slochteren in het gebied overneemt tegen de boekwaarde op 31 december 2016;
- IV. dat er verder geen financiële verrekeningen tussen Groningen en Slochteren plaatsvinden.

Gedaan te Groningen in de openbare raadsvergadering van 25 november 2015.

De griffier,

De voorzitter,

Toon Dashorst

Peter den Oudsten

Raadsvoorstel - Plan schuldhulpverlening 2016-2020

Raadsvoorstel

Onderwerp **Plan schuldhulpverlening 2016-2020**

Registratienr. 5338636 Steller/telnr. Gerbert.Jonkman/ 55 11 Bijlagen 1

Classificatie Openbaar Geheim
 Vertrouwelijk

Portefeuillehouder **Mattias Gijsbertsen** Raadscommissie **W&I 18-11-2015**

Voorgesteld raadsbesluit

De raad besluit;

- I. het Plan schuldhulpverlening 2016-2020 vast te stellen;
- II. het Plan schuldhulpverlening 2016-2020 in werking te laten treden op 1 januari 2016 onder gelijktijdige intrekking van het Plan schuldhulpverlening 2012-2015;
- III. het college op te dragen het Plan schuldhulpverlening 2016-2020 uit te voeren en indien nodig beleidsregels op te stellen;
- IV. de financiële gevolgen te betrekken bij de begroting voor 2016.

Samenvatting

Op 1 juli 2012 is de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening (Wgs) in werking getreden. Deze wet geeft gemeenten de verantwoordelijkheid over de uitvoering van integrale schuldhulpverlening. De gemeente stelt een plan vast dat hieraan richting geeft. We hebben als gemeente in het verleden expliciet de keuze gemaakt om schuldhulpverlening zelf uit te voeren. De uitvoering berust bij de Groningse Kredietbank (GKB). We sluiten aan bij Perspectief, actieplan tegen de armoede. Schuldhulpverlening is een belangrijk onderdeel van ons armoedebeleid. We bieden burgers door de inzet van integrale schuldhulpverlening financiële stabiliteit en zo mogelijk een structurele oplossing voor hun schuldproblemen, waardoor maatschappelijk participeren en de zelfredzaamheid kans van slagen hebben. In het Plan schuldhulpverlening 2016-2020 geven we weer hoe we als gemeente omgaan met relevante ontwikkelingen in de schuldhulpverlening, zoals het complexer worden van schuldenproblematiek, de toename van dreigende uithuiszettingen, de toename van beschermingsbewind en de uitgaven bijzondere bijstand, de opkomst van commerciële partijen en wijkgerichte dienstverlening. Daarnaast beschrijven we de initiatieven die we als gemeente al in gang hebben gezet of die we gaan ondernemen. Zo zijn we nieuwe initiatieven aan het ontplooiën om meer dan voorheen burgers keuzevrijheid te geven en maatwerk te bieden, zoals in de pilot innovatie schuldhulpverlening. Wanneer we financiële problemen in een zo vroeg mogelijk stadium opsporen, hebben we meer mogelijkheden om adequate hulp te bieden en worden vaker problematische schuldsituaties bij burgers voorkomen. Daarom ontwikkelen we initiatieven van preventie en vroeg-signalering, zoals het intensiveren van de samenwerking met de woningcorporaties en de WIJ teams.

B&W-besluit d.d.: 3 november 2015

Raadsvoorstel - Plan schuldhulpverlening 2016-2020

Aanleiding en doel

Op 1 juli 2012 is de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening (Wgs) in werking getreden. Deze wet geeft gemeenten de verantwoordelijkheid over de uitvoering van *integrale* schuldhulpverlening. In de praktijk betekent dit dat er niet alleen aandacht is voor actief ondersteunen van een burger bij het vinden van een oplossing voor zijn financiële problemen, maar ook bij het vinden van een oplossing voor de eventuele oorzaken hiervan of voor omstandigheden die verhinderen dat de financiële problemen kunnen worden opgelost. Integrale schuldhulpverlening houdt daarnaast in dat zoveel mogelijk voorkomen wordt dat problematische schulden ontstaan (preventie) en terugkeren (nazorg).

De gemeenteraad dient op grond van de Wgs een plan vast te stellen dat hieraan richting geeft. Het plan wordt voor een periode van ten hoogste vier jaren vastgesteld en kan tussentijds gewijzigd worden. Het bevat de hoofdzaak van het door de gemeente te voeren schuldhulpverleningsbeleid en het voorkomen van schulden.

Terugkijkend op de periode waarin we werkten met het vorige plan, constateren we dat schuldproblematiek integraal benaderen werkt. Schuldenaren hebben namelijk in de meeste gevallen niet alleen financiële problemen, maar ook andere, daarmee samenhangende problemen op andere terreinen van het leven. Problemen die bijdragen aan het ontstaan van schulden of juist door die schulden zijn veroorzaakt. Schuldsituaties stabiliseren en zo mogelijk oplossen is goed, maar schulden voorkomen is beter. Daarom hebben we de afgelopen jaren fors ingezet op schuldpreventie, met als belangrijkste onderdeel de financiële educatie. We gaan door met deze aanpak waarbij we intensief samenwerken met onze keten-partners.

Met het Plan schuldhulpverlening 2016-2020 geven we vorm en inhoud aan de zorgplicht en regierol van onze gemeente ten aanzien van integrale schuldhulpverlening. We zetten hiermee niet alleen onze huidige dienstverlening voort, maar bouwen het uit. We doen dit door enerzijds in te spelen op relevante ontwikkelingen en door anderzijds nieuwe initiatieven te ontplooiën.

Kader

Wet gemeentelijke schuldhulpverlening: sedert 1 juli 2012 is de verantwoordelijkheid van de gemeente voor schuldhulpverlening wettelijk ingekaderd.

Eind 2014 is *Perspectief, actieplan tegen de armoede 2015 -2018* vastgesteld. In dit actieplan geven we aan niet te accepteren dat mensen in armoede leven. Samen met alle partijen in de samenleving willen we armoede bestrijden. Armoede mag er niet de oorzaak van zijn dat mensen aan de kant staan. We bieden mensen passende ondersteuning en zorgen voor solide inkomensvoorzieningen en schuldhulpverlening. Met dit actieplan bieden we mensen perspectief. Schuldhulpverlening is een belangrijk onderdeel van het gemeentelijk armoedebeleid.

Argumenten en afwegingen

Het Plan schuldhulpverlening 2012-2015 is vastgesteld door de gemeenteraad op 18 juli 2012. In beginsel voor vier jaren: zonder wijziging blijft het plan gelden tot 18 juli 2016.

Onze redenen om per 1 januari 2016 een nieuw plan schuldhulpverlening in werking te laten treden is dat we het nieuwe plan willen laten aansluiten bij het beleidskader van *Perspectief, actieplan tegen de armoede 2015 - 2018* (in december 2014 vastgesteld door de raad). Ook kan het nieuwe plan door het op 1 januari 2016 in werking te laten treden meegaan in de reguliere begrotingscyclus. Ten slotte willen we via dit plan onze initiatieven, die we de komende jaren op het gebied van schuldhulpverlening willen ondernemen of uitbouwen, voor het voetlicht brengen.

In het plan schuldhulpverlening moet volgens de wet in ieder geval worden opgenomen wat de te bereiken resultaten zijn, hoe de kwaliteit wordt geborgd, het maximaal aantal weken dat de gemeente nastreeft met betrekking tot de wacht- en doorlooptijden en hoe schuldhulpverlening aan gezinnen met inwonende minderjarige kinderen wordt vormgegeven. Het college voert het plan uit en heeft de bevoegdheid beleidsregels vast te stellen. Het plan schuldhulpverlening 2016-2020 behandelt onze visie op en uitgangspunten van integrale schuldhulpverlening, waarbij we aansluiten bij het beleidskader van ons armoede-beleid. We beschrijven de ontwikkelingen in de schuldhulpverlening, waar we als gemeente de komende tijd op moeten inspelen, zoals complexere schuldproblematiek, toename dreigende uithuiszettingen, nieuwe groepen schuldenaren, toename beschermingsbewind, opkomst commerciële partijen en wijkgerichte dienstverlening.

Wat betreft werk, inkomen (inclusief schuldhulpverlening) en maatschappelijke participatie zijn we aan het onderzoeken welke onderdelen we al dan niet gaan positioneren in de wijk. Begin 2016 moet dit duidelijk zijn. Op het gebied van inkomen en schuldhulpverlening willen we nu al de kennis in alle WIJ teams vergroten. We streven er dan ook naar om op 1 januari 2016 die benodigde expertise binnen de teams te hebben geborgd.

Raadsvoorstel - Plan schuldhulpverlening 2016-2020

Daarnaast gaan we in het plan nader in op de initiatieven die we als gemeente al in gang hebben gezet of die we gaan ondernemen. Zo zijn we nieuwe initiatieven aan het ontplooiën om meer dan voorheen burgers keuzevrijheid te geven en maatwerk te bieden.

Onze nieuwe initiatieven zijn:

- *Innovatie schuldhulpverlening.* De pilot hiervan is in augustus 2015 van start gegaan;
- *Vroeg-signalering.* Wanneer we financiële problemen in een zo vroeg mogelijk stadium opsporen, hebben we meer mogelijkheden om adequate hulp te bieden en worden vaker problematische schuldsituaties bij burgers voorkomen. Daarom ontwikkelen we initiatieven van vroeg-signalering, zoals het intensiveren van de samenwerking met de woningcorporaties en de WIJ teams;
- *Effectiviteit van preventie.* We willen we de effectiviteit van preventie en andere schuldhulpverleningsproducten meten;
- *Communicatie.* We willen onze communicatie verbeteren en hierin differentiëren;
- *Regionalisering.* We bieden schuldhulpverlening aan in een zestal regiogemeenten. We hopen de regie en dienstverlening in de regio uit te breiden en daardoor meer financiële armslag te krijgen;
- *Betaalde dienstverlening.* We gaan de mogelijkheden hiervan verkennen.

Vervolgens beschrijven we in het plan hoe we integrale schuldhulpverlening in onze gemeente uitvoeren en ten slotte behandelen we de door de wet voorgeschreven onderwerpen. Met het Plan schuldhulpverlening 2016-2020 geven we vorm en inhoud aan de zorgplicht en regierol van onze gemeente ten aanzien van integrale schuldhulpverlening.

Maatschappelijk draagvlak en participatie

Onze gemeente heeft in het verleden expliciet de keuze gemaakt om schuldhulpverlening zelf uit te voeren. De uitvoering berust bij de Groningse Kredietbank (GKB). Het wettelijke kader heeft hierin geen verandering gebracht. In onze gemeente vinden we een goede schuldhulpverlening zonder wachtlijsten erg belangrijk. We zoeken actief de samenwerking op met de instellingen die vanuit hun eigen deskundigheid, taken en mogelijkheden bijdragen aan de integrale schuldhulpverlening. We maken gebruik van het Lokaal Platform Integrale Schuldhulpverlening. We werken intensief samen met de WIJ teams. Daarnaast doen we een beroep op de maatschappelijke verantwoordelijkheid van schuldeisers zoals woningcorporaties.

Het verbinden geldt ook voor ons als gemeente: alle beleidssectoren moeten en kunnen een bijdrage leveren aan de bestrijding van armoede en schuldproblematiek.

Financiële consequenties

De kosten van schuldhulpverlening worden voor dit jaar gedekt in de begroting 2015 (Hoofdstuk Werk en inkomen, onderdeel Inkomen en armoedebestrijding). Voor de dekking van de kosten van schuldhulpverlening in de jaren 2016 en daarna sluiten we aan bij de jaarlijkse begrotingscyclus.

Overige consequenties

N.v.t.

Vervolg

De gemeenteraad wordt jaarlijks middels de P&C cyclus geïnformeerd over de resultaten van de schuldhulpverlening. Indien de resultaten daartoe aanleiding geven kan het plan worden bijgesteld. In het voorjaar van 2019 vindt een evaluatie plaats met betrekking tot de uitvoering van het plan.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

de burgemeester,
Peter den Oudsten

de secretaris,
Peter Teesink

Raadsvoorstel - Plan schuldhulpverlening 2016-2020

BIJLAGE

Plan schuldhulpverlening 2016-2020

november 2015

Inleiding

Op 1 juli 2012 is de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening (Wgs) in werking getreden. Deze wet geeft gemeenten de verantwoordelijkheid over de uitvoering van schuldhulpverlening. Een belangrijke maatregel hiervoor is het wettelijk inbedden van de taak van de gemeenten op het terrein van integrale schuldhulpverlening. Terugkijkend op de periode waarin we werkten met het vorige plan, constateren we dat schuldhulpverlening integraal benaderen werkt. Schuldenaren hebben namelijk in de meeste gevallen niet alleen financiële problemen, maar ook andere, daarmee samenhangende problemen op andere terreinen van het leven. Problemen die bijdragen aan het ontstaan van schulden of juist door die schulden zijn veroorzaakt. Schuldsituaties stabiliseren en zo mogelijk oplossen is goed, maar schulden voorkomen is beter. Daarom hebben we de afgelopen jaren fors ingezet op schuldpreventie, met als belangrijkste onderdeel de financiële educatie. We gaan door met deze aanpak waarbij we intensief samenwerken met onze ketenpartners.

Met het Plan schuldhulpverlening 2016-2020 geven we vorm en inhoud aan de zorgplicht en regierol van onze gemeente ten aanzien van integrale schuldhulpverlening. We zetten hiermee niet alleen onze huidige dienstverlening voort, maar bouwen het uit. We doen dit door enerzijds in te spelen op relevante ontwikkelingen en door anderzijds nieuwe initiatieven te ontplooiën.

Leeswijzer

Het Plan schuldhulpverlening 2016-2020 is als volgt opgebouwd. In hoofdstuk 1 bespreken we onze visie op en uitgangspunten van integrale schuldhulpverlening, waarbij we aansluiten bij het beleidskader van het armoedebeleid. Vervolgens beschrijven we in hoofdstuk 2 de ontwikkelingen in de schuldhulpverlening, waar we als gemeente de komende tijd op moeten inspelen. In hoofdstuk 3 gaan we nader in op de initiatieven die we als gemeente al in gang hebben gezet of die we gaan ondernemen. In hoofdstuk 4 tot en met 8 geven we achtereenvolgens weer, welke doelstellingen en beoogde resultaten we hanteren, hoe we de schuldhulpverlening in onze gemeente uitvoeren, hoe we de kwaliteit borgen, de jaarlijkse verantwoording vormgeven en de kosten dekken. Ten slotte worden in hoofdstuk 9 en 10 de inwerkingtreding en de evaluatie van het plan behandeld.

1. Visie op en uitgangspunten van integrale schuldhulpverlening

Visie

In *Perspectief, actieplan tegen de armoede 2015 -2018* geven we aan niet te accepteren dat mensen in armoede leven. Samen met alle partijen in de samenleving willen we armoede bestrijden. Armoede mag er niet de oorzaak van zijn dat mensen aan de kant staan. We bieden mensen passende ondersteuning en zorgen voor solide inkomensvoorzieningen en een goede schuldhulpverlening. We willen mensen perspectief bieden.

Schuldhulpverlening is een belangrijk onderdeel van ons gemeentelijk armoedebeleid. We pakken (problematische) schuldhulpverlening aan door een laagdrempelige, integrale schuldhulpverlening. Daarnaast willen we schuldhulpverlening zoveel mogelijk voorkomen.

Mensen met schulden ervaren de gevolgen daarvan op meerdere leefgebieden. Op het moment dat schulden ontstaan, kunnen mensen op andere gebieden in problemen komen. En problemen op andere leefgebieden veroorzaken weer meer schulden. Mensen komen bijvoorbeeld door schulden onvoldoende toe aan actieve deelname aan de samenleving. Schulden belemmeren mensen om aan het werk te gaan of leiden tot verlies van werk. Hierdoor hebben mensen minder inkomen waardoor hun schuldhulpverlening groter worden. Schulden kunnen ook leiden tot een slechte gezondheid, wat weer hoge kosten en opnieuw schulden met zich meebrengt. Mensen raken hierdoor in een neerwaartse spiraal, waar ze alleen niet meer uitkomen.

Wij willen een einde maken aan die neerwaartse spiraal en maatschappelijke uitsluiting van mensen omdat ze in de schulden zitten of omdat ze arm zijn. Daarom ondersteunen we mensen op een manier

Raadsvoorstel - Plan schuldhulpverlening 2016-2020

die een duurzaam effect heeft op de persoonlijk situatie. Schuldhulpverlening pakt niet alleen de schulden aan, maar is voorwaardenscheppend voor de aanpak van problemen op andere leefgebieden.

We sluiten in het kader van de integrale schuldhulpverlening aan bij de drie lijnen, waarlangs in het actieplan armoede wordt bestreden.

Vangnet

Door een solide vangnet te organiseren creëren we (financiële) rust en zekerheid in de basis. Dit doen we door inkomensondersteunende maatregelen, maar ook door het organiseren van adequate schuldhulpverlening. Belangrijk hierbij is dat er geen wachtlijsten zijn voor schuldhulpverlening, we de sociale omgeving ondersteunen en er voor zorgdragen dat de bekendheid van de schuldhulp, die we kunnen bieden, wordt vergroot. Een belangrijke focus is ook bij schuldhulpverlening: kinderen en jongeren. We willen hen zoveel mogelijk de kans geven om een bestaan zonder armoede of schulden op te bouwen.

Vliegwiél

Als de (financiële) basis is geborgd, is vervolgens activering nodig. Mensen die in een (problematische) schuldsituatie terecht komen gaan we bewust maken van het eigen handelen. Alleen dan kunnen we hen ondersteunen bij het verkrijgen of vergroten van (financiële) zelfredzaamheid. We leren klanten hoe ze met hun geld moeten omgaan en zo financieel gezond te worden en te blijven.

Verbinden

Het aanpakken van schuldproblemen kunnen we niet alleen. Daarbij hebben we iedereen (burgers, ketenpartners, schuldeisers en Wij teams) hard nodig om er een succes van te maken. We zoeken om die reden actief de samenwerking op met zowel lokale, regionale als landelijke instellingen, die vanuit hun eigen deskundigheid, taken en mogelijkheden bijdragen aan de integrale schuldhulpverlening. We maken gebruik van het Lokaal Platform Integrale Schuldhulpverlening. Hierin zijn het maatschappelijk werk, de hulpinstellingen en vrijwilligersorganisaties vertegenwoordigd. De toegang tot schuldhulpverlening gaan we verbeteren door intensief samen te werken met de WIJ teams. Daarnaast doen we een beroep op de maatschappelijke verantwoordelijkheid van werkgevers en schuldeisers, zoals woningcorporaties.

Verbinden geldt ook voor ons als gemeente: alle beleidssectoren moeten en kunnen een bijdrage leveren aan de bestrijding van armoede en schuldproblematiek. Integrale schuldhulpverlening is verweven met meerdere beleidsterreinen. Door effectieve schuldhulpverlening wordt het succes op andere beleidsterreinen vergroot. Te denken valt aan het verbinden van armoedebestrijding en schuldhulpverlening met de beleidsterreinen onderwijs, welzijn en (jeugd)zorg.

Met betrekking tot het onderwijs blijven we nieuwe preventiemethodieken ontwikkelen. Financiële educatie neemt een centrale plaats in binnen ons preventieprogramma. Er zijn educatieve activiteiten in het onderwijs en daarbuiten. We hebben lesprogramma's van basisschool tot en met universiteit. Voor kinderen, jongeren, hun ouders en andere volwassenen. We streven ernaar dat financiële educatie integraal onderdeel wordt van het lesprogramma in het onderwijs.

Uiteraard zoeken we ook de verbinding met de aanverwante beleidsterreinen inkomen en re-integratie.

Wat voor organisatie willen we zijn?

De GKB functioneert in onze gemeente als centraal meldpunt en biedt diverse producten van schuldhulpverlening (van preventie tot en met nazorg). Voor onze burgers wil de GKB dé publieke dienstverlener zijn voor integrale schuldhulpverlening en sociaal verantwoorde financiële dienstverlening. We ondersteunen onze burgers, die in een schuldsituatie zijn geraakt of daarin dreigen te geraken, en bevorderen hun (financiële) zelfredzaamheid. We stellen de klant centraal bij de wijze waarop we onze producten aanbieden en uitvoeren. We handelen in onze dienstverlening aan de klant vraaggericht en oplossingsgericht. Daarbij spreken we de klant aan op zijn eigen verantwoordelijkheid. Onze organisatie is flexibel en we zoeken voortdurend naar de optimale dienstverlening. In de integrale aanpak van schuldenproblematiek werken we nauw samen met onze ketenpartners.

Raadsvoorstel - Plan schuldhulpverlening 2016-2020

Uitgangspunten

In bovenstaande visie ligt een vijftal uitgangspunten besloten:

- Een brede doelgroep
- Maatwerk en vraaggerichte dienstverlening
- Een integrale aanpak
- Eigen verantwoordelijkheid van de burger
- Preventie en nazorg

Brede doelgroep

De toegang tot schuldhulpverlening staat in principe open voor iedere inwoner vanaf 18 jaar met (dreigende) financiële problemen¹. Preventieactiviteiten zetten we ook in ten bate van doelgroepen onder de 18 jaar.

- Gezinnen met inwonende minderjarige kinderen

Gezinnen met minderjarige kinderen beschouwen we als een belangrijke en kwetsbare doelgroep. Het is *altijd* onwenselijk dat een uithuiszetting of energieafsluiting plaatsvindt, maar de risico's en gevolgen zijn voor deze doelgroep groter. We merken we deze doelgroep aan als risicogroep in het kader van de uitvoering van preventie en vroeg-signalering.

- Zelfstandigen

Aangezien we als gemeente een brede toegang tot schuldhulpverlening voorstaan, kunnen ook zelfstandig ondernemers een beroep doen op schuldhulpverlening. Allereerst onderzoeken we of we zelfstandig ondernemers in financiële problemen kunnen helpen in het kader van het Besluit bijstandsverlening zelfstandigen 2004. Het kan dan zowel gaan om kredietverlening als om leefgeld. Inwoners met zakelijke schulden waarvan de onderneming inmiddels is stopgezet kunnen een beroep doen op de reguliere producten van schuldhulpverlening. Datzelfde geldt voor inwoners die bereid zijn hun bedrijf binnen 3 maanden stop te zetten.

- Recidive en fraude

We kunnen inwoners de toegang tot schuldhulpverlening weigeren als er sprake is van recidive of fraude. Omdat schulden een belemmering vormen voor participatie, wordt van deze mogelijkheid geen gebruik gemaakt. We wegen zorgvuldig aan de hand van de feiten en individuele omstandigheden de mogelijkheden en onmogelijkheden voor schuldhulp af.

Maatwerk en vraaggerichte dienstverlening

Schuldhulpverlening is maatwerk, vraaggericht en resultaatgericht. De klant is probleemeigenaar. De hulpvraag van de klant staat centraal bij het zoeken naar een oplossing voor zijn financiële problemen. We richten onze dienstverlening primair op de situatie en de omstandigheden van de klant. Financiële rust en stabiliteit van de gezinshuishoudens staan voorop. Voor een structurele oplossing van de financiële problemen spelen naast financiële stabiliteit, de regelbaarheid van de schulden, de houding en het gedrag van de klant, de mate van zelfredzaamheid en de (financiële) vaardigheden van de klant een grote rol. We kijken naar welke dienstverlening het beste bijdraagt aan de participatie van de klant en aan het voorkomen van maatschappelijke kosten. Door op basis van maatwerk de juiste producten in te zetten, vergroten we de slagingskans van een traject.

Integrale aanpak

Schuldproblematiek benaderen we integraal. Voor veel schuldenaren geldt dat ze niet alleen financiële problemen hebben, maar ook andere, daarmee samenhangende problemen. Problemen die bijdragen aan het ontstaan van schulden en/of in andere gevallen juist door de financiële problemen zijn veroorzaakt. Integrale schuldhulpverlening betekent het actief ondersteunen van een inwoner bij het vinden van een oplossing voor zijn of haar financiële problemen, maar ook bij het vinden van een oplossing voor de eventuele oorzaken hiervan of bij omstandigheden die verhinderen dat de financiële

¹ Natuurlijke personen vanaf 18 jaar.

Raadsvoorstel - Plan schuldhulpverlening 2016-2020

problemen kunnen worden opgelost. Integrale schuldhulpverlening houdt daarnaast in dat zoveel mogelijk voorkomen wordt dat (problematische) schulden ontstaan (preventie) en terugkeren (nazorg). Bij het vinden van een oplossing werken we samen met de ketenpartners. Bij het vaststellen van de hulpvraag is er aandacht voor het signaleren van eventuele (achterliggende) problemen en verwijzen we zo nodig gericht door naar het maatschappelijk werk of hulpverlening. Ook zetten we vrijwilligers in voor administratieve ondersteuning van burgers. Met een goede inhoudelijke afstemming van schuldhulp en hulpverlening op andere terreinen leggen we de basis voor een duurzame oplossing van schuldenproblematiek. In onze gemeente is reeds jaren het Lokaal Platform Integrale Schuldhulpverlening actief. Via dit platform en de daaruit voortvloeiende samenwerking geven de gemeente, het maatschappelijk werk, de hulpinstellingen en de vrijwilligersorganisaties, die vanuit hun eigen deskundigheid werkzaam zijn op deelgebieden van de (schuld)hulpverlening, gezamenlijk vorm aan de integrale aanpak². We betrekken de WIJ teams bij het platform en werken intensief met ze samen.

Eigen verantwoordelijkheid

We gaan uit van de verantwoordelijkheid, kracht en creativiteit van de inwoners zelf. Bij problemen gaan we er vanuit dat burgers die zelf oplossen en waar nodig en mogelijk hun sociale netwerk daarbij betrekken. Onze ondersteuning bij het oplossen of beheersbaar maken van een (problematische) schuldsituatie is niet onvoorwaardelijk. Aan schuldhulpverlening zijn verplichtingen verbonden en kunnen voorwaarden worden opgelegd. Het slagen van een traject hangt voor een groot deel af van de motivatie, eigen inzet en vaardigheden van de klant. Van de klant verwachten we dat hij zich inspanst financieel zelfredzaam te worden. Als naast financiële ook achterliggende (psychosociale) problematiek speelt, dan verwachten we van de klant dat hij zich eveneens inzet op dat terrein. Uiteraard gaan we daarbij uit van het perspectief van de burger. We verrichten maatwerk en zoeken daarbij naar oplossingen die de burger aanspreken. Echter, als hij de in het kader van een schuldhulpverleningstraject gezamenlijk gemaakte afspraken niet voldoende nakomt, kan dat voor ons aanleiding zijn om de schuldhulpverlening te staken.

We zijn ons er evenwel van bewust dat niet elke burger in staat is om de eigen verantwoordelijkheid volledig te nemen en dat niet elke burger beschikt over voldoende vaardigheden om financieel zelfredzaam te worden. In dat geval passen we onze dienstverlening daarop aan.

Preventie en nazorg

Door aandacht voor preventie en nazorg willen we het (opnieuw) ontstaan van schulden voorkomen. Het adagium 'voorkomen is beter dan genezen' blijft immers gelden.

Schuldpreventie is een mix van maatregelen, activiteiten en voorzieningen. Deze zijn erop gericht om de financiële vaardigheden van inwoners te vergroten, zodat zij hun financiën op orde houden of krijgen. Hiermee voorkomen we dat mensen ooit in de financiële problemen raken, sporen we vroegtijdig financiële problemen (bij risicogroepen) op, pakken we deze aan en voorkomen we recidive. Onze gemeente heeft een duurzaam schuldpreventieprogramma voor alle leeftijden, waarin veel activiteiten structureel zijn ingebed. We hebben (les)programma's voor basisscholen tot en met het wetenschappelijk onderwijs. De komende jaren staan in het teken van vernieuwing van methodieken van preventie en verankering van financiële educatie in het onderwijs.

Door wijkgericht te werken willen we de drempel aanzienlijk verlagen om het gesprek aan te gaan over financiën en op tijd schuldhulp te zoeken. De doelgroep van preventie is 0 tot 100 jaar oud. De focus ligt bij preventie op kinderen en jongeren. Maar daarnaast ook op hun ouders (financiële opvoeding). Verder besteden we aandacht aan specifieke doelgroepen zoals ouderen, nieuwe (werkende) armen en werkgevers. We vragen schuldeisers, al dan niet in samenwerking met ons, een bijdrage te leveren aan preventie.

Na de beëindiging van de dienstverlening, waarbij het schuldhulpverleningsproces positief is afgesloten, benaderen we de klant om te informeren hoe het (financieel) met hem gaat. Als er opnieuw problemen zijn of dreigen te ontstaan, bekijken we of het noodzakelijk is dat (een vorm van)

² Dit is vastgelegd in het Convenant Integrale schuldhulpverlening van 2007.

Raadsvoorstel - Plan schuldhulpverlening 2016-2020

dienstverlening door de GKB wordt hervat of dat het sociale netwerk of een ketenpartner kan worden ingezet.

2. Ontwikkelingen

Er is een aantal belangrijke ontwikkelingen te schetsen, waardoor de druk op de schuldhulpverlening aanzienlijk is en waar we als gemeente de komende jaren op moeten inspelen.

Complexere schuldproblematiek

Steeds meer mensen raken onder invloed van het voortduren van de economische crisis in de problemen door schulden. Een op zes huishoudens heeft grote schulden of loopt het risico die te krijgen. Een op de drie jongeren heeft met schulden of geldproblemen te maken³. De vraag naar gemeentelijke schuldhulpverlening blijft groot. Het gaat vaak niet alleen om het oplossen van schuldproblemen, maar om veel meer. Als je schulden hebt, is het lastiger om mee te doen in de samenleving. Soms zijn er gezondheidsklachten, ziekmelding op het werk of problemen van kinderen op school. Uit cijfers van het CBS blijkt dat bijvoorbeeld het aantal personen dat minimaal een half jaar achter loopt met het betalen van de zorgpremie in vijf jaar tijd met 22 procent is toegenomen tot 298.000 in 2014. Uit landelijke jaarcijfers van de Nederlandse Vereniging voor schuldhulpverlening en sociaal bankieren (NVVK)⁴ (2014) blijkt dat zich vorig jaar 92.000 mensen gemeld hebben met financiële problemen of schulden. In 2013 waren dat er 89.000. De gemiddelde schuld steeg van 37.700 euro in 2013 tot 38.500 euro in 2014. Het gemiddeld aantal schuldeisers bedraagt 14. Van de klanten in de schuldhulpverlening heeft 87% een inkomen tot maximaal modaal.

Situatie in Groningen

	2013	2014	2015 (prognose o.g.v. cijfers t/m juni)
Aanmeldingen	2.597	2.197	2.000
Crisisinterventies	190	214	140
Schuldregelingen	512	469	400
Budgetbeheer	2.632	2.420	2.300
Beschermingsbewind	662	682	750

Na jaren van een stijgende vraag naar schuldhulpverlening is het aantal aanvragen bij de GKB in 2014 afgenomen ten opzichte van 2013. In 2013 meldden zich 2.597 burgers voor schuldhulp, tegen 2.197 in 2014. Niettemin verwachten we op grond van de gegevens in het eerste halfjaar in 2015 dat dit jaar meer dan 2.000 mensen zich zullen aanmelden. Enerzijds loopt het aantal klanten in budgetbeheer iets terug door inzet op financiële zelfredzaamheid van klanten (van 2.632 in 2013 naar 2.420 in 2014), anderzijds blijft de vraag naar beschermingsbewind maar groeien (van 662 klanten in 2013 naar 682 in 2014). De verwachting is dat we in 2015 meer dan 400 minnelijke schuldregelingen kunnen opzetten (in 2014 waren dat er 469). Degenen die zich wenden tot de schuldhulpverlening hebben te maken met complexere schuldsituaties en vaak is sprake van multi-problematiek. Ook zien wij de hoogte van schuldenlast toenemen. Dit maakt de uitvoering van schuldhulpverlening ingewikkeld en het is vaak moeilijk om de financiële situatie van klanten stabiel te krijgen. De druk op de schuldhulpverlening blijft daarom groot; medio 2015 zijn meer dan 2.300 huishoudens voor het beheer van hun inkomen afhankelijk van onze gemeente.

³ Uit landelijke cijfers blijkt dat het niet precies bekend is hoeveel huishoudens zich in een problematische schuldsituatie bevinden of daar een (groot) risico op lopen. In 2013 werd ingeschat dat er tussen de 373.000 en 531.000 huishoudens zijn die zich in een problematische schuldsituatie bevinden. Daarnaast lopen nog eens 719.000 tot 961.000 huishoudens een serieus risico om in een problematische schuldsituatie terecht te komen. 'Huishoudens in de rode cijfers. Omvang en achtergronden van schuldenproblematiek bij huishoudens.' Panteia (2013).

⁴ De NVVK is de branchevereniging op het gebied van schuldhulpverlening met ruim 90 leden.

Raadsvoorstel - Plan schuldhulpverlening 2016-2020

Toename van dreigende uithuiszettingen

In onze gemeente zien we een toename van het aantal huurders in financiële problemen en hierdoor een toename van aanzeggingen tot uithuiszetting⁵. We willen uithuiszettingen zoveel mogelijk voorkomen en hebben in dat kader samenwerkingsafspraken gemaakt met alle woningcorporaties (en gerechtsdeurwaarders) in de stad. In 2014 hebben we 214 crisisinterventies (schuldhulp bij dreigende uithuiszetting, energie- of waterafsluiting) moeten plegen. In 2015 verwachten we door die goede samenwerking slechts nog 140 crisisinterventies, maar we willen graag dat deze interventies nog minder vaak voorkomen. Zo nodig maken we gebruik van het wettelijk instrument moratorium om een afkoelingsperiode aan te vragen bij de rechtbank.

Nieuwe groepen schuldenaren

Er melden zich nieuwe groepen schuldenaren. Waren het eerder vooral mensen met een uitkering of laag inkomen in financiële problemen die een beroep deden op schuldhulpverlening, de laatste jaren zien we ook burgers met een (boven)modaal inkomen, eigen woningbezitters, jongeren, oud-studenten met enorme studieschulden, en (ex-)zelfstandigen. De variëteit aan klanten en de bijkomende specifieke problemen maakt het verlenen van schuldhulp ingewikkelder. Elke groep klanten vraagt weer een andere benadering. We blijven investeren in een goede scholing van onze medewerkers met betrekking tot deze problematiek.

Ongelijke incassomogelijkheden en strengere sociale zekerheidswetgeving

Schuldsituaties worden instabieler omdat steeds meer schuldeisers (zorgverzekeraars, verhuurders en de fiscus) eigen incassobevoegdheden hebben gekregen. Door ongelijke incassobevoegdheden komen almaar meer huishoudens onder het bestaansminimum terecht⁶. Ook de aanscherping van de sociale zekerheidswetten als WW en Participatiewet werken soms belemmerend in geval van schuldhulp. Zo mag de gemeente bij de aanwezigheid van een fraudeschuld niet meewerken aan een minnelijke schuldregeling en is een dergelijke schuld voor de wettelijke schuldsaneringsregeling (WSNP) een uitsluitingsgrond. Afhankelijk van de omstandigheden en mogelijkheden kijken we in die gevallen welke schuldhulp we in dat geval wel kunnen bieden.

Toename van onoplosbare schuldsituaties

Bij onoplosbare schuldsituaties spelen vaak meerdere zaken tegelijkertijd. Ten eerste juridische belemmeringen. Een nog af te wikkelen scheiding, een betwiste vordering of onvoldoende inkomen leidt er toe dat schuldhulpverleners nog geen schuldregeling kunnen treffen. Als dit het geval is zetten we duurzame financiële dienstverlening in, een vorm van budgetbeheer waarbij we de inkomsten en uitgaven stabiliseren, maar nog geen actie kunnen ondernemen richting schuldeisers.

Gedrag (motivatie) kan een even belangrijke oorzaak zijn. Hierbij valt te denken aan gevoelens van slachtofferschap, het niet nakomen van afspraken of het onvoldoende bereid zijn concessies te doen. Duidelijk is dat als meerdere basisbehoeften onder druk staan, mensen een groot risico lopen in een spiraal van onmacht te belanden. Niet alleen voor de schuldenaar en de schuldhulpverleners is het niet kunnen treffen van een schuldregeling van grote betekenis. Ook voor schuldeisers en ketenpartners, zoals het maatschappelijk werk en hulpinstellingen heeft het grote consequenties. Voor schuldeisers betekent het voortbestaan van schulden dat zij de (blijvende) afweging moeten maken of nadere incassomaatregelen in opbrengst opwegen tegen de kosten. Voor ketenpartners betekent het dat vaak minder vooruitgang wordt geboekt op de eigen doelstellingen⁷.

Er zijn verschillende financiële gedragingen die verband houden met de schuldsituatie. Daarom is maatwerk en (psychologisch) inzicht in het gedrag van een schuldenaar noodzakelijk. Als je wilt dat

⁵ Uit een inventarisatie van Aedes, vereniging van woningcorporaties, (2015) blijkt dat in 2014 het aantal uithuiszettingen landelijk met 15 procent is afgenomen ten opzichte van 2013. Het aantal huurders dat in financiële problemen komt blijft wel stijgen, waardoor de betalingsachterstanden bij woningcorporaties toenamen tot zo'n 350 miljoen euro. Het aantal gerechtelijke vonnissen steeg in 2014 licht, terwijl het aantal uithuiszettingen juist daalde. In Groningen zien we min of meer hetzelfde beeld. Het aantal aanzeggingen is gestegen van 448 in 2012 tot 513 in 2015. Uit de Daklozenmonitor Groningen (2014) blijkt dat in de stad het aantal uithuiszettingen van 182 in 2006 tot 109 in 2011 is gedaald, waarna het aantal in het jaar 2012 weer licht is toegenomen tot 127. Door tijdig (schuldhulp) te bieden kunnen we de meeste uithuiszettingen vanwege huurachterstand voorkomen.

⁶ 'Paritas Passé, debiteuren en crediteuren in de knel.' Hogeschool Utrecht, MO Groep, LOSR en KBvG (2012).

⁷ Rapport 'Onoplosbare schuldsituaties' Hogeschool Utrecht en NVVK (2015).

Raadsvoorstel - Plan schuldhulpverlening 2016-2020

mensen gezond financieel gedrag vertonen, zul je moeten bouwen aan zelfvertrouwen van mensen. We stemmen onze interventies daarom meer af op de persoon en de sociale omgeving van die persoon⁸.

Toename beschermingsbewind en uitgaven bijzondere bijstand

We zien landelijk, maar ook in onze gemeente, een zorgelijke groei van burgers die in beschermingsbewind belanden. Dit betekent een toename van de uitgaven bijzondere bijstand, omdat veel burgers de kosten hiervoor zelf niet kunnen betalen. Beschermingsbewind kan een uitstekend instrument zijn om mensen te helpen die vanwege geestelijke of lichamelijke beperkingen niet in staat zijn om zelf hun zaken te regelen, maar het is tegelijkertijd ook een duur instrument. Oorzaak van de toename is onder meer de recente wetswijziging⁹, waardoor ook verkwisting en het hebben van problematische schulden gronden kunnen zijn voor beschermingsbewind. Ook het steeds ingewikkelder worden van de regelgeving (zoals inkomensafhankelijke regelingen en invorderingsmogelijkheden rijksoverheid), maakt dat veel burgers er financieel niet meer uitkomen¹⁰. We willen voor burgers die zich voor hulp bij ons melden, en die beschermingsbewind nodig hebben, de bewind-voering als gemeente zelf uitvoeren. Op deze manier borgen we de kwaliteit en houden we de kosten in de hand. We zoeken voor mensen die ondersteuning nodig hebben het best passende instrument. Indien lichtere vormen van hulp als budgetbeheer of doorbetaling van de vaste lasten in geval van een uitkering afdoende zijn, dan passen we die toe. We zoeken de goedkoopste adequate oplossing en laten de inzet van instrumenten niet langer duren dan nodig is.

Opkomst commerciële partijen

Naast een groei van (commerciële) beschermingsbewind-kantoren zien we landelijk, maar ook in onze gemeente, steeds meer commerciële organisaties die zich bezig houden met vormen van schuldhulp als inkomensbeheer en die daar soms veel geld voor in rekening brengen bij hun klanten. Dit kan, als dit gepaard gaat met onhandig handelen door deze organisaties, de burger in grotere financiële problemen brengen dan waar ze al inzaten. Waarna gedupeerde burgers toch weer een beroep moeten doen op de vangnetfunctie van onze gemeente. Uiteraard staat het burgers vrij te kiezen voor een commerciële organisatie om hen te helpen bij hun financiële problemen. Verwijzing vanuit de gemeente van mensen in financiële problemen naar commerciële organisaties dient echter naar onze mening niet plaats te vinden. Ten eerste is de kwaliteit van schuldhulpverlening door niet-gemeentelijke organisaties moeilijker te meten en te sturen. In de tweede plaats kan het in rekening brengen van de kosten de burger in grotere financiële problemen brengen. We willen verergering van financiële problematiek bij burgers voorkomen. We willen als gemeente de regie voeren en hebben alle kennis en producten (waar onder preventie, budgetbeheer en schuldregeling, maar ook beschermingsbewindvoering) in huis om mensen in financiële problemen een passend traject te bieden.

Wijkgerichte dienstverlening

WIJ Groningen is een organisatie die volop in ontwikkeling is en die de komende jaren zal worden opgebouwd en ingericht. WIJ Groningen heeft, om uitvoering te geven aan de individuele ondersteuning en de collectieve aanpak, voor het leefgebied financiën (inkomen en schulden) veel expertise nodig. We gaan de samenwerking tussen de schuldhulpverlening en de WIJ teams de komende jaren verder vorm geven, zodat aan de behoefte van de burger op het gebied van (schuld)hulp- en dienstverlening zo goed mogelijk tegemoet wordt gekomen. In 2016 willen we de benodigde expertise op het gebied van inkomen en schulden zo efficiënt en effectief mogelijk geborgd hebben in de WIJteams. We doen dit door het beschikbaar stellen van informatie en door via scholingsprogramma's de kennis over schuldhulpverlening, de doorverwijsmogelijkheden en mogelijke trajecten aan de medewerkers van de WIJ teams over te brengen. Medewerkers van de WIJ teams kunnen dan financiële problemen snel herkennen en bespreekbaar maken (vroeg-signalering van

⁸ 'Onderzoek Op weg naar een schuldenvrij leven, Gezond financieel gedrag noodzakelijk om financiële problemen te voorkomen.' Nationaal Instituut voor Budgetvoorlichting Utrecht, Tamara E. Madern (2015).

⁹ Wet wijziging curatele, beschermingsbewind en mentorschap (ingangsdatum 1 januari 2014).

¹⁰ 'Met voeten getreden, Schendingen van de beslagvrije voet door gerechtsdeurwaarders' en 'In het krijt bij de overheid, verstandig invorderen met ook voor maatschappelijke kosten' Onderzoeken Nationale Ombudsman (2013).

Raadsvoorstel - Plan schuldhulpverlening 2016-2020

schuldschuldproblematiek). Burgers in financiële problemen, die in beeld zijn bij het WIJ team, dienen voor professionele schuldhulp zo snel en adequaat mogelijk te worden doorverwezen naar de GKB. Samen met diverse instellingen in de stad ondersteunen we burgers om ze weer grip op hun financiën te laten krijgen. We doen al veel in de wijken, zeker op het gebied van schuldplichtpreventie. De samenwerking met de WIJ teams gaan we doorontwikkelen, waarbij we onderzoeken welke onderdelen van schuldhulpverlening we al dan niet gaan positioneren in de wijk.

3. Nieuwe initiatieven

We gaan we nieuwe initiatieven ontplooiën om meer dan voorheen mensen keuzevrijheid te geven en maatwerk te bieden. Behoeften en mogelijkheden van burgers verschillen. We willen mensen meer mogelijkheden bieden zelf de regie te nemen. Zo kunnen zij actief werken aan een betere toekomst vanuit het beginsel van wederkerigheid. Ze kunnen gaan voor een schuldhulptraject dat bij hen past, waar ze zelf ook echt in geloven. Daarnaast gaan we succesvolle bestaande methodieken doorontwikkelen, zoals de methodieken voor preventie (onder andere met betrekking tot financiële educatie voor alle leeftijden).

Innovatie schuldhulpverlening

Schulden bij burgers vormen een ernstige belemmering voor het vinden en behouden van werk, voor maatschappelijke participatie en voor het oplossen van achterliggende problematiek. We zijn bezig met een innovatieve aanpak van schuldhulpverlening voor die burgers die vanwege verschillende (bureaucratische of juridische) belemmeringen zijn vastgelopen in de reguliere schuldhulpverlening. Hierbij staat niet zozeer de consequenties dragen voor het onverantwoordelijke gedrag in het verleden voorop, maar perspectief op de toekomst. Het gaat erom hoe de burger met schuldschuldproblemen (al dan niet met behulp van zijn sociale netwerk) grip kan krijgen op het eigen leven. Eigen initiatief en gedragsverandering moeten lonen, ook op de korte termijn. De burger gaat handelen vanuit het eigen plan. De gemeente organiseert de (professionele) ondersteuning, in samenwerking met het WIJ team, en onderhandelt met schuldeisers en andere stakeholders. We beogen het aantal instrumenten voor het oplossen van schuldschuldproblematiek zo mogelijk uit te breiden. We zoeken daarbij voor de klant naar alternatieve manieren om schulden af te betalen. Hierbij denken we bijvoorbeeld aan het betalen van een huurschuld door klussen te doen bij een woningcorporatie. Daarnaast zoeken we naar mogelijkheden om bureaucratische en juridische belemmeringen weg te nemen¹¹.

Effectiviteit preventie en andere schuldhulpverleningsproducten

Uit onderzoek blijkt dat schuldhulpverlening loont. Het rendement van schuldhulpverlening is gemiddeld twee keer zo hoog als de kosten¹². Uitkeringen en wonen zijn de belangrijkste batenplaatsen. Zo blijkt dat als bijstandsgerechtigden gebruik maken van schuldhulpverlening de uitkeringsduur vier tot twaalf maanden wordt verkort. De kosten die woningcorporaties besparen in geval van een via schuldhulp voorkomen uithuiszetting, variëren van ongeveer 8.000 euro. En dan hebben we het nog niet eens over de kosten van maatschappelijke opvang die we daardoor uitsparen. Op basis van een integrale kosten-baten analyse gaan we onderzoeken hoe we de maatschappelijke kosten (zorg, (jeugd)hulpverlening, uitkeringen, maatschappelijke opvang, etc.) die samenhangen met schuldschuldproblemen kunnen verminderen en hoe we de uitgespaarde kosten kunnen verzilveren.

Het is belangrijk om de *effectiviteit* van preventie en andere schuldhulpverleningsproducten te weten. Dat is meer dan welke personen en hoeveel personen gebruik maken van een product. We willen weten wat we bij die personen hebben bereikt. Het gaat ons dus om monitoren en meten van de effecten van schuldhulpactiviteiten. We gaan hiervoor gebruikmaken van interviews en ICT-programma's. Dit doen we in samenwerking met de Rijksuniversiteit Groningen.

¹¹ In augustus 2015 is de pilot Innovatie Schuldhulpverlening gestart, waarbij wordt samengewerkt met de organisatie Goede Gieren (naar aanleiding van een motie van de raad bij behandeling van de begroting 2015).

¹² 'Schuldhulpverlening loont! Een onderzoek naar de kosten en baten van schuldhulpverlening.' Hogeschool Utrecht en Regioplan Beleidsonderzoek (2011).

Raadsvoorstel - Plan schuldhulpverlening 2016-2020

Vroeg-signalering

Vroeg-signalering wordt steeds vaker gezien als de oplossing om (problematische) schulden bij mensen te voorkomen. Wanneer financiële problemen in een zo vroeg mogelijk stadium opgespoord worden, zijn er meer mogelijkheden om adequate hulp te bieden. Hiermee voorkomen we dat achterstanden ontstaan die zich kunnen ontwikkelen tot een problematische schuldsituatie. We gaan daarom initiatieven ontwikkelen voor verschillende vormen van vroeg-signalering.

De eerste pijler van vroeg-signalering is het herkennen van signalen die een grote voorspellende waarde hebben voor het ontstaan van financiële problemen. Te denken valt aan huurachterstanden, maar ook aan achterstanden bij de zorgverzekering en bij energiebedrijven. Verschillende signalen zijn bij de gemeente beschikbaar (bijvoorbeeld via het Inlichtingenbureau¹³), maar voor andere signalen is het noodzakelijk om de samenwerking te zoeken, met schuldeisers, maar ook met partners in het maatschappelijk veld of de WIJ teams.

De tweede pijler van vroeg-signalering is out-reachende hulpverlening. Dat houdt in dat de hulpverlener in contact probeert te komen met een burger die zelf nog geen hulpvraag heeft geformuleerd. Daarmee verschilt vroeg-signalering van laagdrempelig werken, waar de burger nog steeds zelf contact zoekt.

De GKB heeft met alle woningcorporaties in de stad reeds in 2007 een samenwerkingsconvenant gesloten. Het huidige convenant voldoet ten dele, namelijk slechts op het gebied van een minnelijke schuldregeling. We willen dit convenant vernieuwen, want we willen er nog vroeger bij zijn zodat we huurschulden en andere problemen voorkomen. We gaan daarom een intensieve samenwerking tot stand brengen tussen de WIJ teams, de woningcorporaties en de GKB. Deze hernieuwde samenwerking wordt daarmee het eerste initiatief op het gebied van vroeg-signalering, dat we uitwerken. Vervolgens gaan we soortgelijke initiatieven ontplooiën met andere organisaties zoals zorgverzekeraars.

Communicatie

Omdat we een brede doelgroep hebben, moeten we differentiëren in de communicatie. Naast vernieuwing (digitalisering) gaan we zoveel mogelijk ook bestaande communicatienetwerken benutten en met elkaar verbinden. Veel organisaties bereiken hun achterban al goed, zodat we ook langs die weg het thema schulden kunnen agenderen. We denken dan aan de WIJ teams, maar ook bijvoorbeeld aan de Voedselbank.

Om klanten en samenwerkingspartners sneller en beter te bedienen gebruiken we nieuwe ICT-programma's als digitale communicatie met schuldeisers en een web-portaal voor klanten die hierdoor beter zicht krijgen in hun geldzaken.

Regionalisering

De GKB voert de schuldhulpverlening uit voor een zestal gemeenten in de regio: de gemeenten Zuidhorn, Grootegast, Winsum, De Marne, Bedum en Ten Boer. Ook verrichten we verschillende preventie-activiteiten in de regio. We houden de ontwikkelingen met betrekking tot de komende gemeentelijke herindeling goed in de gaten. We hopen de regio en dienstverlening in de regio uit te breiden en daardoor meer financiële armslag te krijgen.

Betaalde dienstverlening

Als je een bankrekening hebt, betaal je als klant voor het door de bank geleverde dienstenpakket. Burgers die zich tot commerciële organisaties voor inkomensbeheer wenden, betalen echter vaak (te) fors voor de uitvoering daarvan. Wij vragen als gemeente in de regel geen vergoeding voor onze dienstverlening aan onze klanten, omdat zij noodzakelijkerwijs zijn aangewezen op onze ondersteuning. Dit wordt echter anders als de noodzaak voor ondersteuning niet (meer) aanwezig is. Wij gaan daarom bekijken of we aan nader te bepalen groepen klanten kosten in rekening kunnen brengen voor onze dienstverlening. Te denken valt bijvoorbeeld aan een bijdrage in de kosten van budgetbeheer. We helpen klanten via budgetbeheer om betalingen tijdig te doen opdat er geen

¹³ Het Inlichtingenbureau is een organisatie voor gemeenten en andere overheidsorganisaties. Het is er voornamelijk op gericht gemeenten te helpen bepalen op welke ondersteuning burgers recht hebben.

Raadsvoorstel - Plan schuldhulpverlening 2016-2020

(nieuwe) schulden of betalingsachterstanden ontstaan. Als een financiële situatie van de klant stabiel is, de achterliggende oorzaken zijn aangepakt en een schuldregeling is getroffen, kan de klant in principe uitstromen uit budgetbeheer, omdat de noodzaak immers is weggevallen. We overwegen, in geval een klant het budgetbeheer toch wil voortzetten, dit toe te staan, maar hem afhankelijk van zijn draagkracht (een deel van) de kosten te laten betalen. We doen dit in de eerste plaats om te voorkomen dat de klant zich voor inkomensbeheer wendt tot een commerciële organisatie en in de tweede plaats om inkomsten te genereren ten behoeve van schuldhulpverlening.

4. Doelstellingen en resultaten

Uit onze visie op en uitgangspunten van integrale schuldhulpverlening vloeit een viertal doelstellingen voort.

Doelstellingen

De doelstellingen die we als gemeente met integrale schuldhulpverlening nastreven zijn:

- Voorkomen van schulden (voorkomen van recidive)
- Duurzame financiële stabiliteit
- Oplossen van schulden
- Bevorderen van financiële zelfredzaamheid en participatie

- Voorkomen van schulden (voorkomen van recidive)

Het doel van preventie en nazorg is het vergroten van de bewustwording bij inwoners ten aanzien van hun financiële mogelijkheden en beperkingen. We willen voorkomen dat zij (opnieuw) financiële verplichtingen aangaan die ze niet kunnen betalen. Aandacht voor preventie en nazorg verkleint de kans dat grotere of nieuwe schulden en daarmee samenhangende maatschappelijke problemen (opnieuw) ontstaan. Ingeval de klant vaardigheden of kennis mist om financieel zelfredzaam te zijn, bieden we de klant de mogelijkheid deze te vergaren.

- Duurzame financiële stabiliteit

Het creëren van financiële stabiliteit en rust voorkomt dat schulden (verder) escaleren en voorkomt het ontstaan van crisissituaties. Het zorgt er verder voor dat klanten zich op andere terreinen kunnen ontwikkelen (bijvoorbeeld re-integreren). De producten die we inzetten om deze doelstelling te bereiken zijn onder andere: flankerende hulp, budgetbeheer (duurzame financiële dienstverlening), een budgetteringscursus, budget-coaching en beschermingsbewind.

- Oplossen van schulden

Indien mogelijk willen we de inwoner een schuldenvrije toekomst geven. Hiervoor zetten we de producten schuldbemiddeling of het saneringskrediet in. In die gevallen moet het vinden van een oplossing voor schulden bewerkstelligd worden binnen een termijn van maximaal 36 maanden. De looptijd van een traject kan op grond van bijzondere omstandigheden worden verlengd.

- Bevorderen van financiële zelfredzaamheid en participatie

Het inzetten op preventie, duurzame financiële stabiliteit en het oplossen van schulden bevordert de financiële zelfredzaamheid van de burger. Pas als de klant financieel zelfredzaam is en belemmeringen als schulden en daarmee samenhangende psychosociale problemen zijn aangepakt, ontstaat er ruimte en tijd voor het zoeken naar werk en andere (maatschappelijke) participatie. We kijken wat iemand zelf kan doen. En we kijken welke ondersteuning van de gemeente nodig is.

Resultaten

We willen de effectiviteit van de schuldhulpverlening meten en zo mogelijk vergroten. Om te kunnen sturen op effectiviteit moet er in de eerste plaats inzicht zijn in de variabelen die de effectiviteit bepalen. We hebben als gemeente met name invloed op de kwaliteit en de uitvoering van de schuldhulpverlening. We meten de effectiviteit door na te gaan wat de resultaten zijn van de GKB.

Raadsvoorstel - Plan schuldhulpverlening 2016-2020

Onze resultaten zijn niet alleen afhankelijk van het eigen functioneren, maar ook van externe factoren zoals:

- de aard van de schuldproblematiek
- de opstelling of mogelijkheden van schuldenaren
- de opstelling of mogelijkheden van crediteuren en
- de kwaliteit van andere hulpverleningsorganisaties op het gebied van herkenning van schuldproblemen en tijdige doorverwijzing.

Door hier ook gegevens van bij te houden, doen we recht aan de afhankelijkheidsrelatie waarin de GKB opereert.

Gegevens die we onder meer structureel verzamelen om te sturen op effectiviteit zijn:

wachttijden, instroom, ingezette producten, doorlooptijd schuldregeling, aantal geslaagde minnelijke schuldregelingen, uitstroom, recidive en financieel: realisatie t.o.v. de begroting.

We willen beschikken over actuele gegevens betreffende de status en de duur van de schuldhulpverlening.

De periodieke beoordeling van de geregistreerde gegevens moet leiden tot het nemen van besluiten en maatregelen ter verbetering van het schuldhulpverleningsproces. Als vertrekpunt nemen we de resultaten van de programmarekening 2015. We stemmen het automatiseringssysteem zoveel mogelijk af op de behoeften met betrekking tot de managementinformatie.

Op basis van een integrale kosten-baten analyse gaan we onderzoeken hoe we de maatschappelijke kosten die samenhangen met schuldproblemen kunnen verminderen en hoe we de uitgespaarde kosten kunnen verzilveren. We willen de effectiviteit van preventie en andere schuldhulpverleningsproducten weten. Niet alleen welke personen en hoeveel personen gebruik maken van een product, maar ook wat we bij die personen hebben bereikt. Voor het monitoren en meten van de effecten van schuldhulpactiviteiten gaan we gebruikmaken van interviews en ICT-programma's.

5. Uitvoering van integrale schuldhulpverlening

De GKB functioneert binnen de gemeente als centraal meldpunt voor schuldhulpverlening. We hebben een inloopspreekuur. Iedere burger met financiële problemen kan zich melden. Tijdens de aanmelding stellen we de hulpvraag van de klant vast. De achterliggende problematiek wordt daarbij onderzocht. Ook onderzoeken we of de klant gebruik maakt van alle voorzieningen waar hij recht op heeft en bepalen we of er sprake is van een crisissituatie (bijvoorbeeld een dreigende huisuitzetting of afsluiting van water en/of energie). Afhankelijk van de situatie en de hulpvraag handelen we oplossingsgericht en bedienen we de klant vervolgens met gerichte informatie, een advies, een bemiddeling, deelname aan een budgetteringscursus of een crisisinterventie. Burgers met achterliggende (psychosociale) problematiek verwijzen we voor zover nodig gericht door naar het maatschappelijk werk en/of andere hulpverlening. Indien de klant wordt geïndiceerd voor een langdurig schuldhulpverleningstraject bieden we klanten een minnelijke schuldregeling, budgetbeheer (of duurzame financiële dienstverlening), budget-coaching, een cursus, een aanvraag voor toelating tot de wettelijke schuldsanering (WSNP) of beschermingsbewind dan wel een combinatie van producten. Het aanbod dat we aan de klant doen wordt neergelegd in een plan van aanpak. Het product dat we aanbieden sluit zoveel mogelijk aan bij de situatie en de hulpvraag van de klant. Bij het bepalen van het hulpaanbod en het opstellen van het plan van aanpak besteden we aandacht aan de persoonlijke omstandigheden en situatie van de klant, met name zijn financiële zelfredzaamheid. Met een duidelijk plan van aanpak weten klanten waar ze aan toe zijn, wat er van hen wordt verwacht en wat ze van ons mogen verwachten.

Raadsvoorstel - Plan schuldhulpverlening 2016-2020

Dienstverlening GKB

- informatie en advies
- bemiddeling
- budgetteringscursus
- preventie-activiteiten
- crisisinterventie
- doorverwijzing naar de maatschappelijke hulpverlening
- budgetbeheer
- schuldregeling
- duurzame financiële dienstverlening¹⁴
- budget-coaching
- eurocoach (voor begeleiding van jongeren met schulden)
- jongerenkrediet
- aanvraag tot toelating tot de wettelijke schuldsanering
- beschermingsbewind
- sociale kredietverlening¹⁵

In de aanpak van schuldproblematiek werken we zoals gezegd integraal, door in onze dienstverlening aan de klant nauw samen te werken met onze ketenpartners, in het bijzonder met het maatschappelijk werk, de andere hulpinstellingen en vrijwilligersorganisaties. Iedere organisatie heeft daarbij zijn eigen rol en expertise.

De uitvoering van de reguliere schuldhulpverlening vindt plaats volgens de Gedragscode Schuldhulpverlening en de modules schuldhulpverlening¹⁶ van de NVVK.

- Crediteuren

Voor stabilisatie van financiële situaties en het slagen van schuldregelingen is de medewerking van crediteuren noodzakelijk. De schuldhulpverlener fungeert als intermediair tussen de klant en zijn crediteuren. Ten behoeve van een efficiënte uitvoering van schuldhulptrajecten kiezen we voor een actieve benadering van crediteuren en maken we zo mogelijk samenwerkingsafspraken en leggen die vast in convenanten.

- Gezinnen met inwonende minderjarige kinderen

Net als andere inwoners kunnen ook ouders met inwonende minderjarige kinderen zich melden voor schuldhulp. Gelet op de kwetsbare positie waarin zij zich bevinden besteden we extra aandacht aan achterliggende problematiek. Zo zal onder meer worden bekeken of de (inkomens)voorzieningen op orde zijn en of gebruik gemaakt kan worden van speciale voorzieningen voor kinderen die hun participatie bevorderen. Bij het opstellen van het plan van aanpak nemen we de specifieke omstandigheden van het gezin mee. Wanneer dit nodig blijkt, verwijzen we het gezin gericht naar het maatschappelijk werk en/of andere (jeugd)hulpverlening.

- Wacht- en doorlooptijden

In de Wgs is opgenomen dat indien een persoon zich tot de gemeente wendt voor integrale schuldhulpverlening, binnen vier weken het eerste gesprek dient plaats te vinden waarin de hulpvraag wordt vastgesteld. In crisissituaties dient het gesprek binnen drie werkdagen plaats te vinden. Dit betekent dat we ons bij de indiening van de aanvraag direct een beeld moeten vormen of er mogelijk sprake is van een bedreigende situatie of mogelijk van een andere situatie die reden is om de dienstverlening met voorrang op te pakken, zoals het geval kan zijn bij gezinnen met minderjarige kinderen. We willen in alle gevallen voldoen aan de normtijden.

¹⁴ Dit is een vorm van budgetbeheer, die we toepassen indien op korte termijn een schuldregeling niet kan worden getroffen.

¹⁵ Naast het uitvoeren van schuldhulpverlening verstrekt de GKB op sociaal-maatschappelijk verantwoorde wijze persoonlijke leningen aan inwoners die veelal een minimuminkomen hebben of een beschadigd kredietverleden en daardoor niet of moeilijk terecht kunnen voor kredietverlening bij commerciële banken. De sociale kredietverlening vindt plaats conform de regels van de Wet Financiering decentrale overheden (Fido), geschiedt op privaatrechtelijke basis en valt niet onder de werking van de Wgs.

¹⁶ De gedragscode en de modules zijn openbaar: www.nvkv.eu/schuldhulpverlening/kennisbank.

Raadsvoorstel - Plan schuldhulpverlening 2016-2020

6. Kwaliteit

De kwaliteit van de schuldhulpverlening moet volgens de Wgs gewaarborgd worden. Het is essentieel dat inwoners en crediteuren vertrouwen hebben in de wijze waarop de gemeentelijke schuldhulpverlening wordt uitgevoerd en dat recht gedaan wordt aan hun belangen. Het werken volgens standaardafspraken levert een belangrijke bijdrage aan het vertrouwen van crediteuren in de gemeentelijke schuldhulpverlening. Het belang van klanten vraagt echter in een aantal gevallen om gestandaardiseerd maatwerk.

NVVK

De GKB is lid van de NVVK, de brancheorganisatie voor schuldhulpverlening, en werkt volgens de Gedragscode Schuldhulpverlening en de modules schuldhulpverlening zoals die landelijk zijn vastgesteld. Deze modules voldoen aan de bepalingen van de Wgs, Algemene wet bestuursrecht (Awb) en Wet bescherming persoonsgegevens. Waar het gaat om beschermingsbewind ook aan de desbetreffende artikelen van het Burgerlijk Wetboek. De modules zijn in lijn met de bepalingen van de norm NEN8048, deel 1. Elke 3 jaar vindt er een kwaliteits-audit van de NVVK plaats, de eerstvolgende vóór 1 april 2017.

BPBI

De GKB is lid van de Branchevereniging voor Professionele Bewindvoerders en Inkomensbeheerders (BPBI). Jaarlijks vindt er een kwaliteitsaudit plaats (dit is een gecombineerde audit van de BPBI en de Rechtbank). Beschermingsbewind valt niet onder de Wgs, maar onder het burgerlijk recht en het toezicht van de Rechtbank.

Klachtenprocedure en de mogelijkheid van bezwaar en beroep

De gemeentelijke klachtenprocedure is van toepassing. Daarnaast zijn door de invoering van de Wgs besluiten in het kader van schuldhulpverlening vatbaar voor bezwaar en beroep (Awb).

Interne kwaliteitsbewaking

Binnen de GKB vindt een permanente kwaliteitsbewaking plaats van de uitvoering van schuldhulpverlening. De werkprocessen worden voortdurend onder de loep genomen, waar mogelijk aangescherpt en overbodige processtappen worden geëlimineerd. We willen de doorlooptijden zo inzichtelijk mogelijk maken en waar het kan verkorten. Ten behoeve van het uitvoeren van kwaliteitssteekproeven is het ICT- programma Kwaliteit in Control aangeschaft, alsmede de module werkinstructies.

7. Jaarlijkse verantwoording

De gemeenteraad wordt jaarlijks middels de Planning & Control cyclus geïnformeerd over de resultaten van de schuldhulpverlening. Op basis van managementinformatie wordt het bereiken van de doelstellingen, de behaalde resultaten en de kwaliteit gemeten en bewaakt. In de management-rapportage wordt in ieder geval de volgende informatie opgenomen: de wachttijden, de instroom, de uitstroom, de ingezette producten en de financiële consequenties van voorgaande gegevens. Indien de resultaten van de schuldhulpverlening daartoe aanleiding geven kan het plan worden bijgesteld.

8. Financiën

Door het Rijk zijn met de invoering van de Wgs ten aanzien van de uitvoering van de schuldhulpverlening geen extra structurele middelen ter beschikking gesteld. Gemeenten hebben bij schuldhulpverlening de regie in handen. Zij kunnen zelf prioriteiten stellen en kiezen hoe zij de schuldhulpverlening willen organiseren. In onze gemeente hebben we sinds jaar en dag een goede, door de gemeente zelf uitgevoerde, schuldhulpverlening zonder wachtlijsten erg belangrijk gevonden. Schuldhulpverlening maakt onderdeel uit van de begroting van het armoedebeleid.

Raadsvoorstel - Plan schuldhulpverlening 2016-2020

9. Inwerkingtreding

Het plan schuldhulpverlening 2016-2020 treedt in werking op 1 januari 2016 onder gelijktijdige intrekking van de Plan schuldhulpverlening 2012-2015.

10. Evaluatie

In het voorjaar van 2019 vindt een evaluatie plaats met betrekking tot de uitvoering van het plan.

Raadsbesluit - Plan schuldhulpverlening 2016-2020

25 november 2015
Nr. 7b.
Plan schuldhulpverlening 2016-2020

DE RAAD VAN DE GEMEENTE GRONINGEN;

Gezien het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van
5 november 2015
(5360366);

HEEFT BESLOTEN:

- I. het Plan schuldhulpverlening 2016-2020 vast te stellen;
- II. het Plan schuldhulpverlening 2016-2020 in werking te laten treden op 1 januari 2016 onder gelijktijdige intrekking van het Plan schuldhulpverlening 2012-2015;
- III. het college op te dragen het Plan schuldhulpverlening 2016-2020 uit te voeren en indien nodig beleidsregels op te stellen;
- IV. de financiële gevolgen te betrekken bij de begroting voor 2016.

Gedaan te Groningen in de openbare raadsvergadering van 25 november 2015.

De griffier,

De voorzitter,

Toon Dashorst

Peter den Oudsten

Collegebrief - Eindevaluatie Regionaal Actieplan Jeugdwerkloosheid 2.0

Onderwerp Eindevaluatie Regionaal Actieplan Jeugdwerkloosheid
2.0

Steller Ineke Schouten - Schoonbeek

De leden van de raad van de gemeente Groningen
te
GRONINGEN

Telefoon (050) 367 50 38 Bijlage(n) 1

Ons kenmerk 5298187

Datum 29-10-2015 Uw brief van

Uw kenmerk

Geachte heer, mevrouw,

De bestrijding van de Jeugdwerkloosheid is een onderwerp dat ons blijvend bezig houdt en zal houden.

Het is goed te merken dat de rijksoverheid er ook zo over denkt en ons met extra middelen in staat stelt om gerichte acties uit te voeren.

Een belangrijke aanpak was de afgelopen twee jaar de uitvoering van het Regionale Actieplan Jeugdwerkloosheid 2.0 getiteld In beweging – aan de bak!. Samen met de andere 26 gemeenten en het UWV in onze arbeidsmarktregio hebben we met werkgevers en onderwijs het plan gemaakt en uitgevoerd.

We hebben ons in het regionaal Actieplan 2.0 met succes gericht op alle jongeren zonder werk, van laag tot hoog opgeleid en jongeren met en zonder uitkering. De resultaten van alle verschillende aanpakken en projecten zijn goed en we informeren u daarom graag over de Eindevaluatie van het Regionaal Actieplan Jeugdwerkloosheid 2.0.

Wij zijn blij te kunnen laten zien dat alle kwantitatieve doelstellingen uit het Regionaal Actieplan Jeugdwerkloosheid 2.0 gehaald zijn. En de voorgenomen aanpakken zijn alle uitgevoerd.

Bijna alle projecten zijn afgerond en de meest succesvolle krijgen een vervolg. Sommige meteen al, maar anderen als zich daar weer financiële mogelijkheden voor aandienen.

In totaal zijn regionaal ongeveer 1700 jongeren bereikt. Daarvan hebben 260 jongeren een BBL-werkplek, 360 jongeren een betaalde baan/arbeidscontract, 220 jongeren een werkervarings- of stageplek en 330 kwetsbare jongeren zijn (terug) gegaan naar school of hebben stappen gemaakt richting arbeidsmarkt.

Het afronden van het Actieplan stemt tot tevredenheid. Diverse aanpakken gaan op eigen kracht of met inzet van andere middelen verder.

De samenwerking in de regio is door de uitvoering van dit plan verder versterkt. Door het delen van kennis en ervaring zijn we beter in staat efficiënte en voor de jongeren succesvolle aanpakken of projecten vorm te geven.

Collegebrief - Eindevaluatie Regionaal Actieplan Jeugdwerkloosheid 20

Bladzijde 2 van 2

De jeugdwerkloosheid is hiermee niet opgelost. Wij vinden dat de aanpak en het voorkomen van jeugdwerkloosheid prioriteit moet houden. En zeker voor de kwetsbare jongeren zonder startkwalificatie zullen we ons moeten blijven inzetten. De resultaten van het actieplan laten zien dat er mogelijkheden voor zijn.

Als centrumgemeente zullen we ons blijven inzetten voor de regionale samenwerking en de nieuwe impulsen die dat kan geven om de jeugdwerkloosheid verder terug te dringen. We hebben daarom vol overtuiging ingestemd met een vervolgplan van het rijk: Samen naar een werkende toekomst.

De bedoeling van die aanpak is dat vanuit de samenwerking tussen werkgevers, accountteams van gemeenten en UWV en RMC coördinatoren meer kwetsbare jongeren (zonder startkwalificatie) worden bemiddeld naar werk. Deze samenwerking moet tegelijkertijd een duurzaam karakter krijgen. Voor ons past deze aanpak bij de bredere aanpak die wij voor jongeren in onze gemeente wenselijk achten.

In onze reactie op de motie "Een betere oplossing voor hoger opgeleide werklozen" van november 2014 hebben wij aangegeven in overleg te gaan met Noorderlink en te rapporteren over dit project in de Eindevaluatie van het Actieplan. Het project werkervaringsplaatsen Noorderlink, zo kunt u lezen in de evaluatie, is een succesvol project dat we nog laten doorlopen tot het maximale aantal van 200 afgesproken matches is gehaald. In juli waren er al 119 matches waarvan er 109 daadwerkelijk op een werkervaringsplaats zijn gestart.

Met Noorderlink is eerder al verkennend gesproken over een vervolg en dat zullen we nog eens doen als dit project is afgelopen. Omdat onze prioriteit voor de toekomst ligt bij de jongeren zonder of met een lage opleiding, zal een vervolg van het project voor hoog opgeleiden zonder financiële middelen van de gemeente moeten worden uitgevoerd. Maar zolang hoog opgeleiden moeilijk aan het werk kunnen komen is dat uiteraard ook onze zorg en kunnen we bezien hoe we een vervolg anderszins kunnen ondersteunen. De genoemde motie beschouwen wij hiermee als afgehandeld.

We hopen u zo voldoende te hebben geïnformeerd,

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

de burgemeester,
Peter den Oudsten

de secretaris,
Peter Teesink

Collegiebrief - Eindevaluatie Regionaal Actieplan Jeugdwerkloosheid 2.0

Eindevaluatie Regionaal Actieplan Jeugdwerkloosheid 2.0

“In beweging – Aan de bak” najaar 2015

Inleiding

In het najaar 2014 hebben we in onze tussenrapportage laten zien hoe de voortgang was van de uitvoering van het Actieplan Jeugdwerkloosheid 2.0 in de arbeidsmarktregio Groningen.

In maart 2015 heeft het ministerie landelijk het actieplan afgesloten en is de Tweede Kamer geïnformeerd* over de resultaten. Hoofdconclusie was dat veel jongeren hadden geprofiteerd van de regionale aanpak, vooral kwetsbare jongeren. In de brief aan de Kamer wordt aangegeven dat er veel is gebeurd, maar ook nog veel moet gebeuren. De ambassadeur voor de aanpak van de Jeugdwerkloosheid, mw. Mirjam Sterk, heeft eveneens in maart afscheid genomen. De ministers Asscher en Bussemaker hebben bij dat afscheid aangegeven dat de bestrijding van de Jeugdwerkloosheid voor hen beide een belangrijk punt van aandacht blijft. Er is een nieuwe afspraak gemaakt met de arbeidsmarktregio's, het UWV en 75 landelijke werkgevers om ons de komende periode (2015 en 2016) opnieuw sterk te maken voor het plaatsen van jongeren op betaald werk.

De arbeidsmarktregio heeft de intentieverklaring daartoe getekend en een globaal plan opgesteld. Want net als landelijk, constateerden we in onze regio dat we veel voor jongeren kunnen doen maar ook moeten blijven doen.

In deze rapportage laten we zien dat wij het Actieplan 2.0 nu met een goed resultaat kunnen afsluiten en geven we een aanzet voor het vervolg.

De jeugdwerkloosheid

Het absolute aantal ingeschreven werkzoekende jongeren neemt in onze arbeidsmarktregio (maar ook landelijk) nog steeds toe. We baseren ons daarbij op de gegevens die we twee keer per jaar krijgen van UWV en SBB in de vorm van de Basiscijfers Jeugd.

Zo stond de teller in april 2013 op 4567 ingeschreven jongeren, in augustus 2014 op 5121 en in mei 2015 op 6.031. Onderstaande tabel laat zien hoe de verdeling in 2015 is over de opleidingsniveaus. Iets meer dan een derde deel heeft geen startkwalificatie. Niet te zien in deze tabel, maar wel uit door onszelf geïnventariseerde cijfers, blijkt er een groot verschil te bestaan tussen jongeren met een ww-uitkering en jongeren met een bijstandsuitkering. Van deze laatste groep heeft twee derde geen startkwalificatie tegenover een derde van de jongeren in de ww.*Kamerbrief dd 31 maart 2015: Aan de slag: Agenda aanpak Jeugdwerkloosheid 2015-2016, nr.0000078550

1

Collegebrief - Eindevaluatie Regionaal Actieplan Jeugdwerkloosheid 2 0

Jonge werkzoekenden (bron UWV, Basiscijfers Jeugd)				
	Maart 2015	Opleidingsniveau		
		Geen startkwalificatie	Middelbaar	Hoog
Nederland	86.616	40.372	37.622	8.571
<i>Aandeel opleidingsniveau</i>	<i>100%</i>	<i>47%</i>	<i>43%</i>	<i>10%</i>
Regio Groningen	6.031	2.296	2.949	783
<i>Aandeel opleidingsniveau</i>	<i>100%</i>	<i>38%</i>	<i>49%</i>	<i>13%</i>
Stad Groningen	2.342	773	1.007	562
<i>Aandeel opleidingsniveau</i>	<i>100%</i>	<i>33%</i>	<i>43%</i>	<i>24%</i>

Uit de cijfers valt op te maken dat met name de stad een hoog percentage jongeren met een hoge opleiding kent. Vandaar dat in het actieplan, waarin de nadruk ligt op de kwetsbare jongeren, ook voor deze categorie een project is opgenomen.

We hebben ons met het Actieplan niet alleen gericht op de werkzoekende jongeren met een uitkering. Ook jongeren zonder uitkering konden aan veel projecten meedoen. Doelstelling van het actieplan was bestrijden en voorkomen van jeugdwerkloosheid. Veel activiteiten sloten daarom goed aan op diverse acties ter voorkoming van voortijdige schooluitval.

De resultaten van het Regionaal Actieplan 2.0

Het is verheugend te kunnen stellen dat we alle kwantitatieve doelen, zoals we die hadden opgenomen in ons Regionale actieplan, hebben gehaald.

Daarvoor was het tussentijds wel noodzakelijk om flexibel in te spelen op de mogelijkheden van de markt. Daarom zult u in de bijlage bij deze evaluatie een enkel ander project zien staan dan in ons oorspronkelijke actieplan en onze tussenevaluatie van najaar 2014.

Overzicht behaalde doelstellingen juli 2015

Banen	360 (doel 200)
BBL werkplek	260 (doel 200)
Werkervarings- of stageplaatsen	220 (doel 200)
Opleiding- of werkvoorbereidingstrajecten	330 (doel 400)
Totaal	1.170 (doel 1.000)

Zie ook de bijlage met alle projecten en aantallen deelnemers.

Het totale aantal jongeren dat we hebben bereikt was ongeveer 1.700. We hebben het dan ook over jongeren die bij banenmarkten zijn geweest en bij andere informatieve bijeenkomsten over mogelijkheden op de arbeidsmarkt.

Onze ambitie was om zoveel mogelijk jongeren aan het werk te krijgen, werkervaring te laten opdoen of een passende opleiding te geven. Tevens wilden we duurzaam een verbetering aanbrengen in de aansluiting tussen het onderwijs en de regionale arbeidsmarkt.

Ons motto was: "In beweging!" Daarmee doelend op het in beweging krijgen van de jongeren. Voor hen geldt dat ze fysiek mobiel moeten worden en ook moeten zoeken naar werk en opleiding buiten

Collegebrief - Eindevaluatie Regionaal Actieplan Jeugdwerkloosheid 20

hun directe woonomgeving. Verder moeten ze in beweging komen bij het maken van de juiste beroepskeuze en de juiste opleiding. In ons plan zaten een aantal concrete voorstellen om te investeren in de kanssector techniek.

Om deze ambitie vorm te geven hebben we naast de kwantitatieve doelstellingen in het plan een aantal aanpakken beschreven. Ook die resultaten zijn goed zoals we hieronder kort beschrijven.

De aanpakken

1. Voorlichting en terug naar school

In alle subregio's is voorlichting gegeven en gemeenten hebben allemaal beleid ontwikkeld op de manier waarop jongeren terug geleid worden naar school. In de WWB is geregeld dat jongeren geen aanspraak kunnen doen op een uitkering als zij nog door het rijk gefinancierd onderwijs kunnen volgen en een beroep kunnen doen op studiefinanciering. Regionaal hebben we met elkaar afgesproken dat jongeren niet ongezien worden verwezen naar onderwijs en dat er eerst objectief moet worden vastgesteld of ze leerbaar zijn.

Via het actieplan zijn er in aansluiting op het reguliere beleid extra inspanningen gedaan om jongeren naar onderwijs te krijgen. Belangrijk is dat veel jongeren met een bij hen passende aanpak weer naar school geleid konden worden.

Onder deze aanpak vielen bijvoorbeeld het project Pak je school en het helpen vinden van stageplaatsen. Maar ook projecten die tot doel hadden voorlichting te geven over werken in bijvoorbeeld de techniek of bedrijfsbezoeken om jongeren bewust te maken van mogelijkheden en kansen, zowel wat betreft opleidingen als werk.

2. De vouchers

Zeer succesvol was in elke subregio de toepassing van de vouchers. Vouchers zijn eenmalige geldbedragen voor werkgevers als zij een jongere een arbeidscontract geven, een BBL werkplek of een stageplek. Vouchers zijn ook verstrekt in de vorm van geldbedragen voor de jongere, indien hij/zij op een andere wijze niet in de onkosten van werkkleding e.d. of opleiding kon voorzien.

In totaal zijn er voor 412 jongeren vouchers uitgereikt en er volgen er mogelijk nog enkele. Het streefdoel in ons oorspronkelijke plan was erg ambitieus en wel 450. Dat hebben we gehaald als we kijken naar het aantal vouchers want voor veel jongeren zijn meerdere vouchers verstrekt. Voor vouchers geldt individueel maatwerk. De accountmanagers en projectleiders die de vouchers konden uitgeven zijn daar met beleid mee om gegaan. Dat wil zeggen dat per geval goed is gekeken of een werkgever ook bereid en in staat was een jongere aan te nemen zonder een financiële tegemoetkoming en is de voucher alleen verstrekt als dat de enige manier was om een plek te realiseren.

In een groot deel van de gevallen bleek het noodzakelijk om een tweede voucher uit te reiken als tegemoetkoming richting de jongere om in extra kosten als werkkleding, hulpmiddelen of opleidingskosten te voorzien.

Collegebrief - Eindevaluatie Regionaal Actieplan Jeugdwerkloosheid 20

De vouchers blijken een eenvoudig, snel en sterk middel te zijn om jongeren aan werk te helpen en bieden bovendien de mogelijkheid van maatwerk. Daarom zou iedere subregio door willen gaan met het verstrekken van vouchers als daar financiële mogelijkheden voor zijn.

3. Werk- en opleidingscarrouzels

Werk- en opleidingscarrouzels bieden jongeren de kans te ontdekken en te ervaren welk werk en/of opleiding het beste bij hen past. Via een werkcarrousel worden jongeren in staat gesteld zich goed te oriënteren bij 1 of meerdere werkgevers en door daadwerkelijk mee te draaien op de werkvloer te ontdekken welke werksoort bij hem of haar past. De werkgever kan tegelijk de jongere tijdens het werk leren kennen. Een succesvol concept dat in de toekomst zeker vaker zal worden toegepast. Het kan zowel voor werkzoekende jongeren als voor ouderen interessant zijn en ook voor mensen die van werk willen of moeten veranderen. Tot nu toe hebben we carrouzels gehad bij de Makro, in de metaal (zie ook ons filmpje) en in Noord Drenthe in de vorm van een Brede basisopleiding.

De verschillende betrokkenen bij de carrouzels wisselen ervaringen en leerpunten uit voor de toekomst. Samen met werkgevers en opleidingen kan zodoende een nieuw aanbod worden ontwikkeld.

4. Opleiden dichtbij de werkgevers

Veel jongeren zijn niet geschikt om hele dagen in de schoolbanken door te brengen. Zij zijn gebaat bij het leren in de praktijk. Dit is een opleidingsvorm die ook voor veel werkgevers interessant is. Zij kunnen invloed uitoefenen op wat de leerlingen wordt bijgebracht en ze leren de toekomstige werknemers al tijdens de opleiding kennen.

Gildes en wijkleerbedrijven zijn voorbeelden van opleiden bij de werkgever. Een Gilde gaat uit van het meester-gezel concept. De school komt naar de werkvloer toe. De jongeren doen een BOL opleiding en ervaren het alsof ze aan het werk zijn. De nieuwe Gildeprojecten (UMCG Gilde, Gildes Oost Groningen) waren succesvol zoals de Gildes uit het eerste actieplan jeugdwerkloosheid. Essentieel is in alle aanpakken en dus ook bij de Gildes, dat er een betrokken en actieve werkgever is die het belang van de aanpak onderschrijft en daarin wil investeren. In navolging van de Gildeaanpak is het concept van de wijkleerbedrijven voor de thuiszorg ontwikkeld en uitgetoetst. Dit is gedaan in de stad, in Assen en in Winsum. De resultaten zijn tot nu toe wisselend, dit kan ook komen door de druk die er op dit moment op de thuiszorg ligt. Dit wordt nog nader onderzocht.

Doorgaan met het Gildeleren wordt mogelijk gemaakt door het Regionaal Investeringsfonds voor het MBO. Daarmee ontstaan er ook mogelijkheden om in andere branches dan zorg en welzijn het Gildeleren te introduceren. Het MBO onderwijs is de trekker van deze grootse aanpak.

5. Coaching

Veel jongeren hebben begeleiding of een klankbord nodig in hun zoektocht naar werk. Dat geldt voor zowel laag- als hoogopgeleiden. Veel mensen blijken bereid als vrijwillige coach een jongere onder de hoede te nemen, maar moeten wel gericht worden gezocht. De coachingsaanpak is in de verschillende subregio's verschillend ingevuld. De aanpak uit Noord Drenthe wilden we aanvankelijk

Collegiebrief - Eindevaluatie Regionaal Actieplan Jeugdwerkloosheid 20

overnemen op andere plekken. En er dienden zich ook andere kansen aan zoals de Noorderbaanbattle. We hebben daarom lopende de actieplanperiode de gerichtheid op 1 vorm van coachingsaanpak losgelaten.

De Noorderbaanbattle heeft gedraaid in Groningen en Assen en kort in Hoogezand. De deelnemers werken in groepen aan hun toekomst en worden daarbij gecoacht door vrijwillige coaches. Een hoog percentage stroomt uit naar een baan of een werkervaringsplek.

Succesvolle projecten per subregio

Centraal Groningen

Succesvolle aanpakken in Centraal Groningen zijn er vele.

Naast de boven al genoemde vouchers en Gildes, zijn dat in ieder geval:

Het project Noorderbaanbattle, de inzet van een jobhunter BBL, de projecten in kanssectoren techniek (metaal) en callcenterbranche en het project Binn'stad. Dit laatste project is opgezet als voorbereiding op het entree-onderwijs voor jongeren met een zeer lage opleiding en veelal sociale problematiek. Zij krijgen een opleiding en stage bij werkgevers in de binnenstad. Er worden bovendien sollicitatietrainingen gegeven. Met een bijdrage uit het actieplan hebben we dit project kunnen ondersteunen.

De jobhunter BBL heeft 107 jongeren gesproken en daarvan heeft hij er 58 op een BBL baan geplaatst gekregen. Deze functie is inmiddels opgenomen in het accountteam van de stad en daardoor kan duurzaam worden gewerkt aan deze succesvolle aanpak van BBL werkplekken voor jongeren.

Startership voor hoger opgeleiden kon geen vervolg krijgen vanwege prioriteitstelling voor lager opgeleiden. Wel is er voor deze groep het project Noorderlink werkervaringsplaatsen, zie onder regionaal.

Noord Groningen

Succesvol hier was de Pak je School aanpak, die nu helemaal geïntegreerd is in de reguliere dienstverlening van de Werkpleinen, in samenwerking met het RMC. Van de 63 aangemelde jongeren heeft 55% het hele traject doorlopen en zijn er 16 terug gegaan naar school, 9 hebben er een baan en 6 volgen een ander traject. Er staat nu een goed programma en alle jongeren die zijn aangemeld zijn nu in beeld bij de werkcoaches.

Bij het opleiden in de zorg wordt in Noord Groningen zichtbaar dat werkgevers voor MBO niveau 1 en 2 nog maar zeer beperkt mogelijkheden zien om aan het werk te komen. Dit betekent iets voor de Gilde/wijkleerbedrijf aanpak. Deze problematiek verdient breder in de arbeidsmarktregio aandacht.

In Noord Groningen is aandacht besteed aan maatwerk, waardoor op basis van individuele behoefte een opleiding of werkervaringsplek werd gezocht en mede gefinancierd.

Collegebrief - Eindevaluatie Regionaal Actieplan Jeugdwerkloosheid 20

De vouchers hebben ook hier goed gewerkt, zo ook de werkcarrousel. Voor beide onderwerpen wordt in samenwerking met de andere subregio's gekeken naar mogelijkheden voor een vervolg.

Oost Groningen

Omdat er voor laagopgeleide jongeren in de eigen regio te weinig werk is, is in Oost Groningen stevig ingezet op het ontwikkelen van mobiliteit bij jongeren. Dat is gebeurd door trainingen en voorlichtingsactiviteiten/bedrijfsbezoeken. De bedoeling was om jongeren bewust te maken van het probleem en ze te laten werken aan oplossingen. Het helpen vinden van een baan of stageplek door het meegeven van vouchers, is misschien nog wel de beste manier gebleken om aan de mobiliteit te werken. Die aanpak was heel succesvol. Van de 188 jongeren die een of meerdere vouchers hebben gehad zijn er 107 aan het werk gekomen en 35 op een BBL werkplek. De andere 46 jongeren hebben er een werkervaringsplek door gekregen of kregen werk-of opleidingskosten vergoed.

In Oost Groningen zijn in de actieplanperiode twee Gildeprojecten gestart.

In Oost Groningen wordt met succes gewerkt aan het realiseren van arbeidsplaatsen in Duitsland. Niet alleen voor jongeren en niet gefinancierd vanuit dit actieplan. Daarom komt dat hier niet verder aan de orde.

Noord Drenthe

In Noord Drenthe was ten tijde van de tussenevaluatie al duidelijk dat het coachproject succesvol was. Dit project wordt uitgevoerd met de stichting Assen voor Assen (MVO). Jongeren worden gekoppeld aan vrijwillige coaches afkomstig uit deelnemende bedrijven. Deze coaches worden deskundig voorbereid en geïnstrueerd op hun functie.

Daarnaast is ook in Assen Noorderbaanbattle gestart. Ook daar succes als we kijken naar de uitstroom.

De subregio Drenthe zet veel energie op voortrajecten naar het Entreeonderwijs. Zowel het Ritsproject als de werk/opleidingscarrousel zijn daar goede voorbeelden van. Veel jongeren zonder startkwalificatie of met een MBO opleiding op niveau 2 hebben ondersteuning nodig om een zetje te krijgen naar de juiste bij hem of haar passende opleiding. De Brede basisopleiding die samen met het Drenthecollege en met werkgevers wordt verzorgd, wordt mede gefinancierd uit vsv middelen. Belangrijk is dat de instroom in de entreeopleiding goed aansluit op de basisopleiding.

Arbeidsmarktregio

Bij de verdeling van de middelen voor de uitvoering van het actieplan is een deel van de middelen gereserveerd voor regionale activiteiten (communicatie en monitoring) en enkele projecten waarvan op voorhand kon worden voorspeld dat deelname uit de hele regio zou plaatsvinden. Die projecten zijn: Voorlichting door Seaport Experiencecenter (SXC), de Broekriem, de Stichting GOA Publiek en de Noorderlink werkervaringsplaatsen.

Collegedebrief - Eindevaluatie Regionaal Actieplan Jeugdwerkloosheid 20

Zoals al in de tussenrapportage al is vermeld, is helaas het SXC voortijdig gesloten en moesten de activiteiten daar worden stopgezet. Op het gebied van Techniek is ondertussen het Techniekpact Noord opgesteld en de MBO scholen hebben hun techniekonderwijs vernieuwd vormgegeven. Dat betekent meer positieve beeldvorming over en meer kansen voor jongeren in de techniek.

De Broekriem is een andere regionale aanpak geweest waarin werkzoekenden, jong en oud, elkaar hielpen op weg naar werk. Door workshops en meet-ups te organiseren konden werkzoekenden hun netwerk en sollicitatieskills vergroten. Er hebben ongeveer 115 mensen deelgenomen aan een of meerdere events. Dit waren niet allemaal jongeren.

De stichting GOA Publiek heeft door het actieplan een nieuwe impuls kunnen geven aan de eigen bekendheid. En heeft een onderzoek laten doen naar de mogelijkheden van jobcarving bij de overheid ten gunste van werkplekken voor BBL-ers. De stichting blijkt nog steeds in een belangrijke behoefte te voorzien, te weten het vinden van BBL banen bij de (semi) overheid en het ontzorgen van de werkgevers door de detachering en begeleiding van jongeren vanuit de stichting. Jaarlijks worden er gemiddeld 60 BBL-ers geplaatst.

Tenslotte de Noorderlink werkervaringsplaatsen voor pas afgestudeerde hoger opgeleide werkzoekenden. Noorderlink en de Noorderlinkpartners hebben zeer hun best gedaan om voldoende geschikte werkervaringsplaatsen aan te bieden. Dat is goed gelukt. Talent & Careercenter ontvangt de sollicitaties en doet de matching van de sollicitanten op de bestaande vacatures. Op de peildatum waren er 119 matches en daarvan waren er 109 daadwerkelijk gestart. Van die 109 zijn er 43 uitgestroomd naar een baan en voor 18 liep de werkervaringsplaats af zonder een baan. En 40 mensen nog bezig met hun werkervaringsplaats.

Conclusies

1. We hebben alle kwantitatieve doelstellingen van het plan gehaald
2. We hebben de beschreven aanpakken uitgevoerd
3. Een aantal aanpakken waren succesvol in elke subregio: vouchers, Gildeprojecten en carrouzels
4. We hebben een flinke bijdrage geleverd aan het bestrijden en voorkomen van jeugdwerkloosheid
5. De uitvoering van het actieplan heeft de samenwerking in de regio verder versterkt
6. De aanpakken leveren input voor de reguliere dienstverlening van gemeenten en UWV
7. We hebben meer geleerd over de werkende principes voor het welslagen van aanpakken:
 - De arbeidsmarkt kennen en ook de werkzoekende jongeren
 - Aansluiten op lokale en subregionale omstandigheden
 - Werkgevers vroegtijdig betrekken, werkgevers in de lead
 - Opleiden dichtbij of in overleg met de werkgever
 - Betrokken actie- en resultaatgerichte medewerkers
 - Meer intensieve begeleiding voor kwetsbare jongeren
8. We hebben ons in het actieplan met succes gericht op alle jongeren zonder werk, van laag tot hoog opgeleid en in alle branches waar we kansen zagen. Dat levert een zeer gevarieerd pakket aan projecten op.

Collegebrief - Eindevaluatie Regionaal Actieplan Jeugdwerkloosheid 20

Waarmee verder

1. De Aanpak van Jeugdwerkloosheid moet blijvend aandacht krijgen. Wij adviseren dat alle samenwerkingspartners afzonderlijk. En via de samenwerking in de arbeidsmarktregio zullen we in ieder geval alles in het werk stellen om nieuwe impulsen te geven aan die aanpak en waar mogelijk extra middelen te genereren.
2. We zullen jeugd als afzonderlijke doelgroep opnemen in het Marktbewerkingsplan 2016.
3. Samen naar een werkende toekomst. De landelijke aanpak als vervolg op de aanpak van de jeugdwerkloosheid heet Samen naar een werkende toekomst. Doel van dit nieuwe project is om jongeren zonder startkwalificatie en jongeren met een uitkering beter toe te leiden naar werk door de samenwerking tussen de werkgeversbenadering van gemeenten en UWV en het RMC structureel te verbeteren. Het rijk heeft ter ondersteunen landelijk Werkakkoorden gesloten met in ieder geval 75 grote werkgevers. We hebben voor onze eigen regio vastgesteld hoeveel jongeren we in de projectperiode willen toeleiden. We zijn per subregio gestart met de uitvoering van een plan om dat te bereiken en tegelijk de beoogde samenwerking waar nodig te verbeteren.
4. De projecten uit het Actieplan 2.0 die nog niet zijn afgerond of waar nog geld voor is, worden voortgezet. Zo wordt het project Noorderlink werkervaringsplaatsen afgemaakt tot er 200 matches zijn gerealiseerd.
5. We zullen ons blijven inspannen om succesvolle aanpakken geborgd te krijgen of en/of gefinancierd uit andere bronnen.
6. We blijven zoeken naar extra (financiële) mogelijkheden om jongeren aan werk te helpen.

Collegebrief - Eindevaluatie Regionaal Actieplan Jeugdwerkloosheid 2.0

Bijlage bij Eindevaluatie Regionaal Actieplan Jeugdwerkloosheid 2.0

regio	project	Gerealiseerd aantal	Doelstelling actieplan
CG	Coachproject	10	2 en 3
CG	Zorgproject	7	4,5,6
CG	Metaalproject	12	2, 3, 5
CG	Muelink en Grol	12	3,4,5
CG	Project Steigerbouw	11	3 en 5
CG	Gilde Hortus	10	6
CG	Groen Terranext	10	3.4
CG	Gilde UMCG	24	2, en 6
CG	Project Rollocate	5	3
CG	Project Jasmijn Werkt	17	2, 3 en 5
CG	Vouchers	107	2,3,4
CG	Loket Noorderkwartier	161	3,5
CG	Project KCC Dynamiek	11	3
CG	Culinaire vakschool	20	2,3 en 6
CG	Stadstoezicht	30	4
CG	Wijkleerbedrijf Selwerd	16	2,4
CG	Werkpro	9	2,4
CG	BBL-Jobhunter	110	2,3,5
CG	Noorderbaanbattle	64	2,3,4
CG	Binn'n stad	42	5,6
NG	Pak je school	63	3,5 en 6
NG	Vouchers	40	2 en 3
NG	Werkcarroussel	9	3,2
NG	Wijkleerbedrijf Winsum	10	4,5
NG	Go Maritiem	0	2,4,5
NG	Maatwerk	22	
ND	Coachproject	31	2 en 3
ND	Ritsproject	8	2 en 5
ND	Vouchers	77	3,2
ND	Werkcarroussel	49	2,3,5
ND	Gilde	10	5
ND	Noorderbaanbattle	41	3 en 4, 7
OG	Mobiliteit stimuleren	55	1 en 6 + 3,4
OG	Mobiliteitsvouchers	188	2,3
OG	2 Gildeprojecten	71	4,5
R	GOA publiek	54	2
R	Noorderlink Werkervaringsplekken	110	7
R	Convenant Defensie	45	1,6
R	Broekriem	30	3 en 4,7
R	Seaports Xperience Centre	97	1
		1698	

Raadsvoorstel - Integraal huisvestingplan (IHP-onderwijs) 2016-2019 met ...

CORRIGENDUM

1 oktober 2015

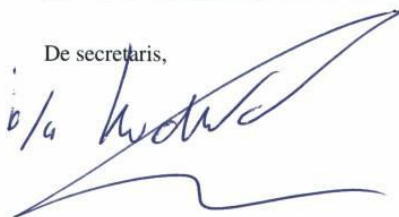
Betreft: raadsvoorstel Integraal Huisvestingsplan Onderwijs 2016-2019
Registratienummer 5229000.

Toelichting: het Integraal Huisvestingsplan Onderwijs (IHP) 2016-2019 – “een stevige basis”
bevatte een aantal tekstuele fouten.

Hieronder een opsomming van de aanpassingen.

Plaats in document	Betreft	Was	Gecorrigeerd in
blz. 47	§ 6.5.2.3 titel	Meerpaal (VGSOG)	Meerpaal (Noorderbasis)
blz. 49, tabel 9	Titel van de tabel	SBO	(V)SO
blz. 49, tabel 9	Samenvoegen twee scholen die niet meer afzonderlijk bestaan.	Heemskerk en T.H. Hart de Ruiterschool	Samengevoegd tot Diamant
blz. 50	§ 6.6.3.3 titel	Steiger (VGSOG)	Steiger (Noorderbasis)
blz. 53, tabel 10	Fout cijfer in kolom 7, rij 3	490	4.090
blz. 64, bijlage 10.1	Actualisering tabel op basis van bovenstaande aanpassingen.	Zie hierboven	Zie hierboven

De secretaris,

Raadsvoorstel - Integraal huisvestingsplan (IHP-onderwijs) 2016-2019 met ...

Raadsvoorstel

Onderwerp **Integraal HuisvestingsPlan (IHP) Onderwijs 2016-2019**
Registratienr. 5229000 Steller/telnr. Harold Boersma/ 6989 Bijlagen 1

Classificatie

Vertrouwelijk

Portefeuillehouder

Schroor

Raadscommissie

7 oktober 2015

Voorgesteld raadsbesluit

De raad besluit het Integraal HuisvestingsPlan (IHP) 2016 – 2019 – “een stevige basis” vast te stellen.

Samenvatting

De gemeente is verantwoordelijk voor de huisvesting van basisonderwijs, (voortgezet) speciaal onderwijs en voortgezet onderwijs. Het doel van dit Integraal HuisvestingsPlan (IHP) is het vastleggen van de visie van de gemeente op de onderwijshuisvesting om zodoende een samenhangend beleid voor het totale onderwijs voor de periode van 2016 tot en met 2019 tot stand te brengen. Deze visie is het instrument om in deze periode sturing te geven aan de omvang en kwaliteit van huisvesting en aan vertaling hiervan naar de gemeente begroting.

Sinds 1-1-2015 zijn de schoolbesturen geheel verantwoordelijk voor het onderhoud aan de schoolgebouwen. Hiervoor heeft het rijk de daarvoor bestemde middelen doorgezet naar de schoolbesturen. De gevolgen van deze doordecentralisatie pakken voor de gemeente minder gunstig uit dan verwacht. Hoewel er structureel extra middelen beschikbaar zijn gesteld (voorjaarsbrief 2015) om de huidige kwaliteit van de onderwijshuisvesting te kunnen blijven handhaven neemt de vrije ruimte nadrukkelijk af. Dit komt doordat een steeds groter deel van het budget moet worden aangewend voor dekking van de vaste lasten als gevolg van investeringen uit het verleden. Hierdoor zal de focus de komende jaren meer en meer gericht worden op multifunctioneel en hergebruik van schoolgebouwen.

De schoolbesturen hebben input geleverd om dit IHP tot stand te brengen. De wensen van de schoolbesturen zijn met hen besproken en zoveel mogelijk in dit IHP verwerkt. Echter de verwachte wijzigingen in de configuratie van het voortgezet onderwijs (o.a. wijzigingen in de spreiding van VO scholen over de stad) zijn nog onvoldoende in beeld. Ook de gevolgen van de aardbevingsproblematiek voor de onderwijshuisvesting zijn op dit moment nog niet helder. Dit maakt dat we nu reeds een update van dit IHP aankondigen voor over twee jaar. Dan verwachten we de consequenties van zowel de wijziging in de configuratie van het VO en de impact van de aardbevingen voor de onderwijshuisvesting goed in beeld te hebben.

Daarnaast zullen we de komende periode nagaan in hoeverre slimme verbandingen mogelijk zijn tussen onderwijshuisvesting, ons maatschappelijk vastgoed en onze wijkontwikkeling.

De financiële consequenties van dit IHP passen binnen de huidige contouren van de onderwijshuisvestingsbegroting en worden concreet jaarlijks in het programma en overzicht 2016 aan de raad ter besluit voorgelegd.

B&W-besluit d.d.: 15 september 2015

Raadsvoorstel - Integraal huisvestingplan (IHP-onderwijs) 2016-2019 met ...

Vervolg voorgesteld raadsbesluit

Aanleiding en doel

Het huidige IHP is afgelopen. Er dient een nieuw beleidskader te worden vastgelegd. Dat doen we met dit Integraal HuisvestingsPlan voor de periode 2016 -2019.

Kader

Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs gemeente Groningen, de Wet op de expertise centra, Wet op het primair onderwijs, Wet op het voortgezet onderwijs.

Maatschappelijk draagvlak en participatie

Dit IHP is besproken met de betrokken onderwijsbesturen. Ook is het besproken met (vertegenwoordigers van) de schoolbesturen in de Werkgroep Onderwijs Huisvesting (WHO) op 26-9-2015. Tenslotte is het IHP bestuurlijk besproken in het Breed Besturen Overleg (BBO) op: 21-9-2015. (de uitkomsten van dit overleg worden – voor zover relevant - mondeling ingebracht bij de raadscommissie d.d. 8-10-15 en de raadsvergadering d.d.: 28-10-2015.

Een onderwerp dat zowel in de WHO als het BBO aan de orde is geweest, is het ontbreken van mogelijkheden voor renovatie. Dit stelt schoolbesturen voor problemen. Want enerzijds hebben scholen een onderhoudsplicht voor hun gebouwen, anderzijds komt een school pas voor nieuwbouw in aanmerking als een gebouw een slechte conditie (5 of 6) heeft bereikt. Hierdoor ontstaat een prisoners dilemma waarbij schoolgebouwen die niet meer passend zijn toch niet gerenoveerd kunnen worden. Omdat het wettelijke kader en de middelen ontbreken kan de gemeente op dit moment niet anders dan verzoeken om renovatie af te wijzen. Ook in de rijksvergoedingen die de schoolbesturen ontvangen wordt geen rekening gehouden met vergoeding van uitgaven voor renovatie. Wel hebben we begrip voor de situatie van de betreffende scholen.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

de burgemeester,
Peter den Oudsten

de secretaris,
Peter Teesink

1 VOORWOORD

In Groningen hecht het college van B&W sinds jaar en dag aan een goede onderwijshuisvesting. In de komende periode investeert Groningen ook weer in grote projecten als de nieuwbouw van de Tamarisk, de Borgmanschool in het Ebbinge kwartier en de nieuwe school in de Oosterparkwijk. Ook ronden we het programma fris en duurzaam succesvol af. In de traditie van onze ambities op onderwijshuisvesting bieden we dit Huisvestingsplan (IHP) aan.

Sinds 1 januari 2015 ontvangen alle schoolbesturen rechtstreeks van het Rijk het budget voor het onderhoud van schoolgebouwen. Hiermee zijn ze zelf verantwoordelijk geworden voor al het onderhoud aan de schoolgebouwen. Als gevolg van onze gezamenlijke inspanningen de afgelopen jaren is de conditie van de onderwijsgebouwen in Groningen goed.

Door de algemene financiële situatie en een korting vanuit het Rijk leek het in eerste instantie op dat de gemeente structureel 400 duizend euro minder aan de onderwijshuisvesting zou kunnen besteden. Echter om de huidige kwaliteit van de onderwijshuisvesting te kunnen blijven handhaven stellen we structureel 200 duizend euro beschikbaar aan extra beleidsmiddelen. Het resterende tekort dient te worden opgevangen binnen de intensiveringsmiddelen voor het thema 'Leren' die structureel beschikbaar zijn gesteld bij de begroting 2015.

Ondanks het feit dat er in Groningen extra middelen zijn vrijgemaakt beperken bestaande verplichtingen meer en meer de vrije ruimte voor nieuwe initiatieven. Dit is deels al merkbaar voor de besturen die hebben aangegeven graag te willen renoveren of vervangende nieuwbouw te willen plegen. Mede daarom zal de gemeente Groningen meer inzetten op multifunctioneel gebruik en hergebruik van schoolgebouwen.

Nieuw is de aardbevingsproblematiek. We onderzoeken wat de gevolgen zijn voor het bestendig maken van bestaande gebouwen en hoe we om gaan met aardbevingschades. Wij onderzoeken hoe de meerkosten op het Rijk dan wel op de NAM verhaald kunnen worden.

In het voortgezet onderwijs worden grote bewegingen in de configuratie verwacht die nu nog onvoldoende concreet zijn evenals de invloed hiervan op de huisvesting van de VO-scholen. Mogelijk zal de gemeente in een aantal situaties worden gevraagd om een financiële bijdrage voor de huisvestingsaanpassingen. Dit betekent in de toekomst mogelijk een extra beslag op de onderwijshuisvestingsmiddelen. Aangezien die beperkt zijn, is goed overleg met de schoolbesturen op dit onderwerp van belang.

Als de consequenties van de mogelijke aanpassingen in het VO en de uitwerking van het aardbevingsbestendig maken van de gebouwen beter in beeld zijn bieden wij naar verwachting in 2017 een update van dit IHP aan.

Ton Schroor,

Wethouder onderwijs Gemeente Groningen

Raadsvoorstel - Integraal huisvestingplan (IHP-onderwijs) 2016-2019 met ...

Integraal HuisvestingsPlan Onderwijs 2016 – 2019 gemeente Groningen

INHOUD

2 INHOUDSOPGAVE

1	VOORWOORD	2
3	SAMENVATTING	6
4	INLEIDING	8
4.1	Schoolbestuurlijkoverleg	8
4.2	Status en opbouw	9
5	BELEIDSVISIE	10
5.1	Verordening Voorzieningen huisvesting gemeente Groningen	10
5.2	Overdracht verantwoordelijkheid onderhoud naar schoolbesturen	10
5.3	Staat van onderhoud onderwijsgebouwen	12
5.4	Renovatie / vervangende nieuwbouw	12
5.5	Leegstand, medegebruik en hergebruik	14
5.6	Energiezuinigheid en binnenklimaat	15
5.6.1	bij nieuwbouw	15
5.6.2	bij bestaande bouw	16
5.7	Leerlingenprognoses	18
5.8	Passend onderwijs	19
5.9	Vensterscholen en multifunctionele accommodaties (MFA's)	19
5.10	gymnastiekaccommodaties	20
5.11	AardbevingsBeleid	22
5.11.1	Aardbevingsbestendige nieuwbouw en aanpassen bestaande bouw	23
6	PRIMAIR ONDERWIJS	24
6.1	Centrum en Oude Wijken	25
6.1.1	Belangrijkste ontwikkelingen	26
6.1.2	Ruimteanalyse	26
6.1.3	Voorzieningen 2015 – 2019	26

Raadsvoorstel - Integraal huisvestingplan (IHP-onderwijs) 2016-2019 met ...

Integraal HuisvestingsPlan Onderwijs 2016 – 2019 gemeente Groningen

6.2	West & Hoogkerk	30
6.2.1	Belangrijkste ontwikkelingen	31
6.2.2	Ruimteanalyse West	31
6.2.3	Ruimteanalyse Hoogkerk	32
6.2.4	Voorzieningen 2015 – 2019	33
6.3	Oost	36
6.3.1	Belangrijkste ontwikkelingen	37
6.3.2	Ruimteanalyse	37
6.3.3	Voorzieningen 2015 – 2019	37
6.4	Zuid	41
6.4.1	Belangrijkste ontwikkelingen	42
6.4.2	Ruimteanalyse	42
6.4.3	Voorzieningen 2015-2019	42
6.5	Speciaal basisonderwijs - sbo	45
6.5.1	Ruimteanalyse	46
6.5.2	Voorzieningen 2015-2019	46
6.6	(VOORTGEZET) SPECIAAL ONDERWIJS -VSO	48
6.6.1	Belangrijkste ontwikkelingen	49
6.6.2	Ruimteanalyse	49
6.6.3	Voorzieningen 2015-2019	49
7	VOORTGEZET ONDERWIJS	52
7.1	Ruimteanalyse	53
7.2	Voorzieningen 2015-2019	54
7.2.1	Reitdiep College (O2G2)	54
7.2.2	Werkman College (O2G2)	54
7.2.3	Zernike College Groningen (O2G2)	55
7.2.4	Gomarus College (GSG)	55
7.2.5	Wessel Gansfort en Augustinus College (CSG)	56

Raadsvoorstel - Integraal huisvestingplan (IHP-onderwijs) 2016-2019 met ...

Integraal HuisvestingsPlan Onderwijs 2016 – 2019 gemeente Groningen

7.2.6	Parcival Vrije School (Vrije school Noord en Oost)	56
7.2.7	Willem Lodewijk Gymnasium (WLG)	57
8	GYMNASTIEKACCOMMODATIES	58
8.1	Bewegingsonderwijs P.O.	58
8.2	Bewegingsonderwijs (V.)S.O.	59
8.3	Bewegingsonderwijs V.O.	60
9	FINANCIËN	61
9.1	Stand van zaken IHP 2012 – 2015	62
9.2	Prioriteiten en fasering 2016 - 2019	63
10	BIJLAGEN	64
10.1	Bijlage: Overzicht scholen per bestuur	64
10.2	Bijlage: Conditie schoolgebouwen	68

Opgesteld april – augustus 2015 door:

Shared Service Center Gemeente Groningen Afdeling Vastgoed Management

L. van der Veen
H.J. Boersma
W. Bosker
J. Wilkens
R. Ajani

Raadsvoorstel - Integraal huisvestingsplan (IHP-onderwijs) 2016-2019 met ...

Integraal HuisvestingsPlan Onderwijs 2016 – 2019 gemeente Groningen

3 SAMENVATTING

Sinds 1 januari 2015 ontvangen de schoolbesturen van het primair en speciaal onderwijs rechtstreeks van het Rijk het budget voor het buitenonderhoud en aanpassing van schoolgebouwen. Door deze zogenaamde DOORDECENTRALISATIE zijn de schoolbesturen zelf verantwoordelijk geworden voor al het onderhoud aan de schoolgebouwen. Gemiddeld is de conditie van de gebouwen goed.

Bij deze doordecentralisatie heeft het Rijk ook een forse UITNAME uit het gemeentefonds gedaan, waardoor de gemeenten en dus ook Groningen minder aan de onderwijshuisvesting kunnen besteden. De effecten hiervan zullen de komende jaren merkbaar zijn. Een pas op de plaats lijkt dus voor de hand te liggen. De gemeente Groningen zal daarom inzetten op meer multifunctioneel- en hergebruik van schoolgebouwen.

Het vorige Integraal Huisvestingsplan (2012 – 2015) stond in het teken van ambities op het gebied van FRIS EN DUURZAAM (duurzaamheid en gezond binnenmilieu). De meeste projecten hebben we conform plan gerealiseerd. Een klein aantal scholen wordt nog in 2016 als laatste fase aangepakt.

Nieuw in de komende periode is de AARDBEVINGSPROBLEMATIEK. Bij nieuwbouw van scholen moet de NEN ontwerprichtlijn voor aardbevingsbestendig bouwen gehanteerd worden. Ook moet worden onderzocht wat de gevolgen zijn voor het bestendig maken van bestaande gebouwen en hoe om te gaan met aardbevingsschades. De investeringen die dit alles met zich meebrengt komen deels voor rekening van de gemeente en/of de schoolbesturen. Wij zullen onderzoeken hoe die meerkosten op het Rijk dan wel op de NAM verhaald kunnen worden.

De effecten van de invoering 'PASSEND ONDERWIJS' zijn nog onvoldoende bekend om daar op dit moment consequenties voor de huisvesting aan te verbinden. We zien de laatste twee jaar juist meer leerlingen naar het speciaal onderwijs gaan dan verwacht. In de vorige beleidsperiode is veel geïnvesteerd in gebouwen voor het speciaal onderwijs, dus we verwachten de fluctuaties goed op te kunnen vangen.

Bij het LICHAMELIJK ONDERWIJS zijn de ervaringen die we hebben opgedaan met de nieuwe manier van inroostering goed bevallen. Alle basisscholen krijgen 120% van de genormeerde lestijd toegewezen en hebben zelf een grote rol in hoe zij die tijd ingeroosterd willen zien. Volgens het bestuursakkoord¹ krijgen leerlingen in het primair onderwijs vanaf 2017 twee

¹ Bestuursakkoord voor de sector primair onderwijs, tussen de staatssecretaris van OCW en de PO raad, definitieve versie 10 juli 2014

Raadsvoorstel - Integraal huisvestingplan (IHP-onderwijs) 2016-2019 met ...

Integraal HuisvestingsPlan Onderwijs 2016 – 2019 gemeente Groningen

uur per week bewegingsonderwijs. We gaan met de schoolbesturen in gesprek over hoe we daar invulling aan kunnen geven.

Uit de CAPACITEITSANALYSES, opgenomen in de hoofdstukken 6 tot en met 7, komt naar voren, dat het globale beeld is dat het aantal leerlingen in het primair onderwijs redelijk stabiel blijft en het Voortgezet onderwijs een lichte daling laat zien. Derhalve zijn de komende jaren geen (grote) investeringen te verwachten in nieuwbouw / capaciteitsuitbreidingen op grond van leerlingtoename. Wel kan een afwijking van het gemiddelde beeld op wijkniveau leiden tot een aanpassing. De oorzaak daarvan wordt vooral bepaald door de beschikbare capaciteit en kwaliteit aan onderwijsaccommodaties. De beschikbare capaciteit voor het voortgezet onderwijs is toereikend, maar met de verwachte ontwikkelingen in de configuratie kan het nodig zijn om aanpassingen te realiseren.

De FINANCIËLE CONSEQUENTIES van de doordecentralisatie van het groot onderhoud naar de schoolbesturen pakken voor de gemeente een stuk ongunstiger uit dan we hadden verwacht. Om de huidige kwaliteit van de onderwijshuisvesting te kunnen blijven handhaven, zijn wel structureel extra middelen beschikbaar gesteld. Doordat een steeds groter deel van het budget moet worden aangewend voor dekking van de vaste lasten a.g.v. investeringen uit het verleden neemt de vrije ruimte nadrukkelijk af. Dat betekent dat we voor de komende planperiode kritischer hebben moeten kijken naar de wensen die de schoolbesturen bij de gemeente hebben neergelegd. We verwachten met dit IHP binnen de financiële kaders recht te doen aan onze zorgplicht voor voldoende en adequate huisvesting van het onderwijs.

Hier onder een overzicht van de BELANGRIJKSTE ONTWIKKELINGEN rondom (ge)bouwen:

- De Borgmanschool en Siebe Jan Boumaschool krijgen vervangende nieuwbouw;
- De capaciteit van de Rietwierde wordt uitgebreid, eerst met noodlokalen en indien noodzakelijk wordt permanente bouw toegepast;
- Afhankelijk van de ontwikkelingen in Oosterhoogebrug is vervangende nieuwbouw van de school en gymzaal nodig;
- De nieuwbouw van de Tamarisk wordt in deze plan periode opgeleverd;
- De GSV neemt extra ruimte in gebruik aan de Hora Siccamasingel en streeft naar uitbreiding van huisvesting voor het internationaal onderwijs;
- We onderzoeken de verschillende huisvestingsscenario's t.b.v. het voortgezet onderwijs met de schoolbesturen.

Raadsvoorstel - Integraal huisvestingplan (IHP-onderwijs) 2016-2019 met ...

Integraal HuisvestingsPlan Onderwijs 2016 – 2019 gemeente Groningen

4 INLEIDING

Met een Integraal Huisvestingsplan onderwijs (IHP) krijgen gemeente en schoolbesturen een totaal beeld van de ontwikkelingen in de onderwijshuisvesting de komende jaren. Het IHP kent geen wettelijke en juridische status maar moet beschouwd worden als een leidend kader waarover consensus bestaat tussen gemeente en schoolbesturen.

De gemeente is verantwoordelijk voor de huisvesting van basisonderwijs, (voortgezet) speciaal onderwijs en voortgezet onderwijs. In de verordening Voorzieningen Huisvesting Onderwijs is voor het bekostigen van de huisvestingsvoorzieningen de programma procedure opgenomen. Schoolbesturen dienen jaarlijks aanvragen in bij de gemeente. Als gevolg hiervan heeft die procedure een reactief karakter, waardoor de gemeente het risico loopt ad-hoc beleid te voeren. Met een IHP kan reactief beleid worden voorkomen en omgezet in proactief beleid. Het IHP biedt gemeente en schoolbesturen de mogelijkheid een gericht huisvestingsbeleid te voeren, strategische keuzes te maken en besluiten integraal af te wegen.

Het doel van dit IHP is het vastleggen van de visie van de gemeente op de onderwijshuisvesting om zodoende een samenhangend beleid voor het totale onderwijs voor de periode van 2016 tot en met 2019 tot stand te brengen. Deze visie is het instrument om in deze periode sturing te geven aan de omvang en kwaliteit van huisvesting en aan vertaling hiervan naar de gemeente begroting.

Door de gewijzigde wetgeving zijn de verantwoordelijkheden van gemeente en schoolbesturen op het gebied van onderwijshuisvesting per 1-1-2015 veranderd. Toch blijft de gemeente Groningen goede schoolgebouwen met voldoende capaciteit als een belangrijke voorwaarde zien voor kwalitatief hoogwaardig onderwijs. Groningen heeft op dat gebied een naam hoog te houden. Samen met de schoolbesturen blijft de gemeente zich dan ook de komende jaren inzetten voor goede onderwijshuisvesting.

De titel van dit IHP: "een stevige basis" refereert aan de conditie van de schoolgebouwen, die gemiddeld "goed" is en de capaciteit die ruimvoldende is. Samen met de aardbevingsproblematiek waarvoor de stevige basis noodzakelijk is.

4.1 SCHOOLBESTUURLIJKOVERLEG

In relatie met dit IHP voert de gemeente Groningen periodiek 'op overeenstemming gericht overleg' (OOGO) met de schoolbesturen. Dit vindt plaats in de Werkgroep Huisvesting Onderwijs (WHO) als werkgroep van het Breed Bestuurlijk Overleg (BBO). Deze overleggen gaan onder anderen over:

- huisvestingsaanvragen;
- het op te stellen jaarprogramma (wat gaan we doen) en jaaroverzicht (wat gaan we niet doen);

Integraal HuisvestingsPlan Onderwijs 2016 – 2019 gemeente Groningen

- conceptwijzigingen in de verordening² ;
- materiële gelijkstelling;
- integrale huisvestingsplanning.

Dit OOGO vormt een wettelijke verplichting als voorbereiding op de formele besluitvorming door het college en de gemeenteraad. Sinds de decentralisatie van middelen voor onderwijshuisvesting van Rijk naar gemeente in 1997 is dit overleg in Groningen constructief van aard geweest. Dit blijkt onder meer uit het feit dat een budgettaire toets (het afwijzen van een aanvraag vanwege onvoldoende financiële middelen) tot nu toe niet toegepast hoefde te worden. Verder bleek een fasering van aanvragen voor voorzieningen in goed overleg met de schoolbesturen altijd mogelijk.

Bij de start van de ontwikkeling van dit IHP is aan alle schoolbesturen gevraagd³ om wensen met consequenties voor beleid voor de huisvesting van scholen in de komende planperiode kenbaar te maken. Die wensen zijn besproken en getoetst aan de beleidskaders. Waar mogelijk zijn die wensen in dit plan opgenomen.

4.2 STATUS EN OPBOUW

Dit Integraal Huisvesting Plan (IHP) is het kaderdocument voor de beleidsvisie van de gemeente Groningen om invulling te geven aan de gemeentelijk taken en verantwoordelijkheden voor onderwijshuisvesting en de in dat kader uit te voeren projecten.

Het betreft een dynamisch plan. Op grond van actuele ontwikkelingen wordt dit plan elke twee jaar geactualiseerd en worden de leerling prognoses aangepast.

Daarnaast wordt jaarlijks – mede aan de hand van dit IHP – door het College een programma met de concrete toegekende voorzieningen en een overzicht van alle aangevraagde voorzieningen vastgesteld.

In hoofdstuk 5 wordt ingegaan op de actuele thema's die van belang zijn voor de vorming van onze beleidsvisie. In de hoofdstukken 6 tot en met 8 wordt achtereenvolgens voor het primair, speciaal, voortgezet en het bewegingsonderwijs een beschrijving gegeven van de ontwikkelingen, de eventueel daaruit voortvloeiende knelpunten en gekozen oplossingsrichtingen. Daar waar een school niet vermeld wordt zijn geen actuele thema's te bespreken. In hoofdstuk 9 worden de financiële consequenties van dit IHP in meerjarenbeeld beschreven. In bijlage 10.1 is een totaal overzicht van alle scholen per bestuur opgenomen.

² Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs gemeente Groningen

³ Brief dd 14-4-2014 kenmerk 4336215

5 BELEIDSVISIE

In dit hoofdstuk schetsen wij het kader-stellende instrument en de thema's die van belang zijn bij de bepaling van onze beleidsvisie.

5.1 VERORDENING VOORZIENINGEN HUISVESTING GEMEENTE GRONINGEN

De grondslag voor de verantwoordelijkheden van de gemeente en schoolbesturen is de verordening voorzieningen huisvesting onderwijs gemeente Groningen. Deze verordening is gebaseerd op een – aangepaste - modelverordening van de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG). De meest actuele verordening is op 26 november 2014 door de Raad vastgesteld⁴.

De schoolbesturen doen op basis van deze verordening uiterlijk 1 februari een aanvraag. Na eventueel overleg over de aanvraag stelt het College het bekostigingsplafond vast voor de vergoeding van de aangevraagde voorzieningen. Het College doet dit in het PROGRAMMA. In het bijhorende OVERZICHT wordt aangegeven voor welke aanvragen geen vergoeding wordt toegekend.

5.2 OVERDRACHT VERANTWOORDELIJKHEID ONDERHOUD NAAR SCHOOLBESTUREN

Vanaf 1 januari 2015 is de verantwoordelijkheid voor het totale ONDERHOUD en AANPASSINGEN aan schoolgebouwen overgedragen aan de schoolbesturen. Dit proces wordt DOORDECENTRALISATIE genoemd.

De gemeente blijft wel, net als voorheen, verantwoordelijk voor de bekostiging van de volgende voorzieningen:

- Nieuwbouw en vervangende nieuwbouw;
- Uitbreiding;
- medegebruik /verhuur, schoolbestuur moet toestemming vragen;
- constructiefouten (onder anderen asbest);
- herstel in geval van bijzondere omstandigheden (schade a.g.v. calamiteiten als brand, diefstal, storm);
- bekostiging van en buitenonderhoud aan gymnastiek voorzieningen (PO en VSO);
- verzekeringen en OZB.

De overheveling betekent een nieuwe situatie voor het primair onderwijs. Voor het voortgezet onderwijs verandert er niets. De verantwoordelijkheden zijn in het voortgezet onderwijs al in 2005 overgeheveld naar de schoolbesturen.

⁴ Raadsbesluitnummer 6f, RVD 23/10/14, 4684766

Raadsvoorstel - Integraal huisvestingplan (IHP-onderwijs) 2016-2019 met ...

Integraal HuisvestingsPlan Onderwijs 2016 – 2019 gemeente Groningen

Het **INVESTERINGSVERBOD** verandert niet door de wetswijziging. Het is schoolbesturen dan ook niet toegestaan uitgaven te doen voor nieuwbouw.

De schoolbesturen zijn dus per 1-1-2015 verantwoordelijk voor het totale **BUITENONDERHOUD**, het **BINNENONDERHOUD** en **AANPASSINGEN**. Zij ontvangen daarvoor de bekostiging via de **MI-vergoeding**⁵ rechtstreeks van het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap.

Door de overheveling ontstaan ook nieuwe mogelijkheden voor schoolbesturen ten aanzien van onderhoud en aanpassing van hun gebouwen:

- Het geeft meer ruimte om eigen keuzes te maken bij het uit te voeren onderhoud en aanpassingen.
- Het maakt een integrale afstemming van het onderhoud aan de binnen- en buitenkant mogelijk.
- Het vermindert de administratieve lasten doordat voor het buitenonderhoud en aanpassingen niet langer een gemeentelijke aanvraagprocedure hoeft te worden doorlopen.

De minister van OCW heeft op 26 januari 2015 besloten tot een **OVERGANGSREGELING**⁶. Deze overgangsregeling is in het leven geroepen om schoolbesturen tegemoet te komen nu zij verantwoordelijk zijn voor het totale onderhoud. Om te voorkomen dat besturen worden geconfronteerd met kosten, waarvoor niet eerder kon worden gereserveerd, is met het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap afgesproken voor deze besturen eenmalig een extra bijdrage beschikbaar te stellen. Daarmee kunnen besturen in de beginfase eventuele kosten opvangen. De aanvraag voor deze overgangsregeling kon tot 1 april 2015 ingediend worden via de website van de DUO.(Dienst Uitvoering Onderwijs)

In deze regeling zijn 2 categorieën besturen gedefinieerd:

- Schoolbesturen met bekostiging voor materiële instandhouding van maximaal € 750.000, met één of meer schoolgebouwen die ouder zijn dan 15 jaar.
- Schoolbesturen met bekostiging voor materiële instandhouding van meer dan € 750.000, met meer dan 70% schoolgebouwen ouder dan 40 jaar.

Deze besturen krijgen een vast bedrag per leerling voor elk "oud" schoolgebouw. Oud is hierbij gedefinieerd als gebouwd voor 1 januari 2000 (voor de eerste groep), dan wel 1 januari 1975 (voor de tweede groep).

⁵ Materiele Instandhouding

⁶ nr. PO/BenS/606922 Deze regeling is op 3 februari 2015 gepubliceerd in de Staatscourant onder nummer 2750

Integraal HuisvestingsPlan Onderwijs 2016 – 2019 gemeente Groningen

Voor het bepalen van het bouwjaar van het hoofdgebouw moet uitgegaan worden van de gegevens zoals die zijn opgenomen in de Basisregistratie Adressen en Gebouwen.

5.3 STAAT VAN ONDERHOUD ONDERWIJSGEBOUWEN

In 1997, 2009 en in 2014 heeft de gemeente een onafhankelijke onderhoudskwaliteitsmeting laten uitvoeren naar de constructieve staat van de gebouwen en die onderhoudstechnische zaken waarvoor de gemeente, conform het vergoedingsstelsel, verantwoordelijk is. Nadrukkelijk zijn dus niet alle onderhoudstechnische zaken in beeld gebracht, de schoolbesturen dragen immers ook een eigen verantwoordelijkheid voor een deel van het instandhoudingsonderhoud. Met deze methodiek wordt dus indruk van de onderhoudsstaat per gebouw verkregen. Deze dient genuanceerd gelezen te worden.

De onderzoeken tonen aan dat de technische staat van de casco's (nogmaals: alleen voor dat deel van het onderhoud waarvoor de gemeente verantwoordelijk was) van praktisch alle schoolgebouwen zich in de categorie 'goed' bevindt en door de jaren heen redelijk constant is gebleven. Zie bijlage 10.2 voor een gespecificeerd overzicht van de gemeten condities per schoolgebouw.

We willen ook na de doordecentralisatie van de verantwoordelijkheden voor onderhoud in het primair onderwijs, de kwaliteitsmeting periodiek (5-jaarlijks) herhalen om de technische kwaliteit van onderwijshuisvesting ook in de toekomst te blijven monitoren.

De conditie van een schoolgebouw moet bij terug levering aan de gemeente tenminste voldoen aan niveau 3 gemeten conform de NEN2767

5.4 RENOVATIE / VERVANGENDE NIEUWBOUW

Voor het begrip van renovatie is geen eenduidige definitie voor handen, noch in de onderwijswetgeving, noch in de bouwkundige vakliteratuur. Het is in feite een verzamelbegrip voor bouwkundige ingrepen in een bestaand gebouw, met als doel dit meer aan de eisen van de tijd te laten voldoen. Renovatie is volgens de onderwijswetten geen voorziening huisvesting en komt daarom ook niet voor als voorziening in de modelverordening van de VNG en ook niet in de Groningse verordening. Gemeenten hebben 'formeel' dus geen wettelijke plicht om te investeren in renovatie.

Sinds de decentralisatie van onderwijshuisvestingstaken naar de gemeente in 1997 worden geen middelen ontvangen om renovatie van schoolgebouwen te financieren. Gemeenten wisten daar vaak toch een mouw aan te passen, immers renoveren pakte vaak voordeliger uit dan vervangende nieuwbouw en bovendien ontving de gemeente ook de middelen waaruit het groot onderhoud bekostigd kon worden.

Raadsvoorstel - Integraal huisvestingplan (IHP-onderwijs) 2016-2019 met ...

Integraal HuisvestingsPlan Onderwijs 2016 – 2019 gemeente Groningen

Na de doordecentralisatie per 1-1-2015 is het schoolbestuur verantwoordelijk voor onderhoud en aanpassingen aan de schoolgebouwen en ontvangt daar ook rechtstreeks alle middelen voor vanuit het rijk.

VERVANGENDE NIEUWBOUW

De gemeente vergoedt dus geen kosten meer voor renovatie. Wel kan de gemeente, in geval van vervangende nieuwbouw, de afweging maken eventuele kosten te vergoeden.

Van vervangende nieuwbouw kan sprake zijn bij een slechte conditie (bouwkundige staat) van een gebouw. Hiervan is sprake bij conditie 5 of 6. Voor het vaststellen van de bouwkundige staat van het gebouw dient het schoolbestuur een rapportage op grond van NEN 2767 aan te leveren⁷. Uitgangspunt van deze methode is dat de onderhoudsscenario's op basis van verschillende keuzes en bevindingen worden doorgerekend in een business case en bij het bepalen van de keuzes een afweging plaatsvindt tussen kwaliteit, kosten en risico's. Bij het maken van keuzes met betrekking tot onderhoud is inzicht in de aanwezige en de te bereiken kwaliteit, en de daaraan verbonden kosten, essentieel. Bij het vaststellen van de condities wordt ook rekening gehouden met de noodzaak van het onderhoud binnen een vooraf vastgestelde periode (in principe 3 jaar). Voor het antwoord op de vraag of activiteiten binnen de periode van 3 jaar voor het onderhoud in aanmerking komen wordt de ernst, de omvang en de intensiteit van het gebrek vastgesteld. De ernst van het gebrek wordt uitgedrukt in de zgn. conditiescore. Hiermee wordt de kwaliteit van het totale schoolgebouw vastgesteld. Deze kwaliteit kan worden onderverdeeld in de volgende conditieschalen:

Conditie	Omschrijving	Toelichting
1	zeer goed	nieuwbouw;
2	goed	vergelijkbaar met nieuwbouw, wel veroudering, geen onderhoudsschade of onderhoudsbehoefte;
3	redelijk	geen nieuwbouw, beperkte onderhoudsschade of onderhoudsbehoefte;
4	matig	duidelijke onderhoudsschade en onderhoudsbehoefte;
5	slecht	grote onderhoudsschade en grote onderhoudsbehoefte;
6	zeer slecht	grote onderhoudsschade echter door zeer slechte staat kan geen onderhoud meer gepleegd worden: vervangen is noodzakelijk.

Tabel 1, NEN 2767 conditie scores

Op basis van de vermelde condities wordt inzicht verkregen in de bouwkundige staat en kan worden vastgesteld of vervangende nieuwbouw noodzakelijk is.

⁷ Zoals beschreven in de bijlage I- A.2 van de gemeentelijke verordening voorzieningen huisvesting onderwijs

Integraal HuisvestingsPlan Onderwijs 2016 – 2019 gemeente Groningen

5.5 LEEGSTAND, MEDEGEBRUIK EN HERGEBRUIK

Mede als gevolg van de demografische ontwikkeling en de wijziging van de samenstelling van wijken, hebben bepaalde scholen te maken met normatieve leegstand. In geval van een tijdelijke uitbreidingsbehoefte (maximaal vier jaar), wordt gekeken naar de mogelijkheden om dit via regulering van leerlingstromen, dan wel verwijzing naar leegstand op andere scholen, op te lossen. Als sprake is van aanvullende huisvestingsbehoefte voor een periode tussen van 5 tot 15 jaar wordt de oplossing in medegebruik van genormeerde leegstand of in aanvullende tijdelijke huisvesting gezocht (semipermanent). Voor de langere termijn met een huisvestingsbehoefte van meer dan 15 jaar is uitbreiding van capaciteit in permanente vorm aan de orde. Uiteraard wordt hierbij rekening gehouden met de algemene regel dat binnen 1 km een basisschool moet zitten.

Hoewel de gemeente Groningen niet verantwoordelijk is voor het faciliteren van buitenschoolse opvang, kinderdagopvang en initiatieven op dit vlak die vooral aan de markt worden overgelaten, denkt de gemeente graag mee bij integratie van dergelijke functies in leegstaande lokalen binnen schoolgebouwen ter ondersteuning van doorlopende leerlijnen. Sterker nog: in het kader van het multifunctioneel en flexibel gebruik van beschikbare leegstand in accommodaties, is ons beleid erop gericht deze te benutten voor onder andere het vormgeven van de transities in het sociaal domein, passend onderwijs en verhuur aan voor- en naschoolse opvang en andere vormen van kinderopvang en peuterspeelzaalwerk.

Beleidsmatig vinden wij een normatieve overcapaciteit van 10 tot 15 procent aanvaardbaar om fluctuaties in de ontwikkeling van aantallen leerlingen op te kunnen vangen en om voldoende onderdak te bieden aan verhuur aan kinderopvang, peuterspeelzaalwerk en voor- en naschoolse opvang. Op een aantal scholen is echter sprake van een (veel) grotere normatieve leegstand. Deze leegstand is uiteraard van invloed op het exploitatieresultaat van de school c.q. het schoolbestuur. De rijksvergoedingen zijn gekoppeld aan de leerlingenaantallen. Dat geldt voor zowel het primair onderwijs, het speciaal onderwijs als het voortgezet onderwijs. Naar mate de normatieve leegstand toeneemt wordt het moeilijker voor een schoolbestuur om de gebouwexploitatie rond te krijgen. Voor deze scholen en schoolbesturen is het van belang de omvang van een school beter in evenwicht te brengen met het aantal leerlingen. Dat kan bijvoorbeeld betekenen, dat het gebruik van een dislocatie wordt beëindigd of dat een deel van een gebouw met een aanpassing een andere functie krijgt. Dit onderwerp heeft ook de komende jaren onze aandacht en wij zullen altijd het betreffende schoolbestuur ondersteunen in het terugdringen van leegstand of overcapaciteit.

Het is de focus van de gemeente om (school)gebouwen die in het verleden zijn verlaten en die nog geen nieuwe functie hebben gekregen, zoveel mogelijk geschikt te maken voor andere gebruikers, zo mogelijk onderwijs gerelateerd, die een capaciteitstekort hebben. In het recente verleden is dat bijvoorbeeld gebeurd voor de Wingerd, Kompas en de Michaël-

Integraal HuisvestingsPlan Onderwijs 2016 – 2019 gemeente Groningen

school. Op die manier gaan we verstandig om met de beschikbare middelen en voorkomen we leegstand en verpaupering van de omgeving.

5.6 ENERGIEZUINIGHEID EN BINNENKLIMAAT

5.6.1 BIJ NIEUWBOUW

De criteria, voor de kwaliteit van het binnenklimaat en energiezuinigheid van schoolgebouwen, zijn de laatste jaren aanzienlijk aangescherpt. De normvergoeding (gebaseerd op wettelijke eisen) die is opgenomen in de gemeentelijke huisvestingsverordening voor nieuwbouw en uitbreiding, is een bedrag waarmee gebouwd kan worden binnen de wettelijke eisen die worden gesteld vanuit bijvoorbeeld het Bouwbesluit. Deze wettelijke eisen liggen op een aanzienlijk lager niveau dan op basis van de huidige opvattingen over de kwaliteit van het binnenklimaat en energiezuinigheid voor “frisse scholen” wenselijk is.

De huidige normvergoeding voorziet niet in de toevoeging van extra kwaliteit voor het gebruik van energiebesparende materialen en maatregelen voor een beter binnenklimaat.

Bij de scholen waarvoor nu nieuwbouw wordt ontwikkeld of waar grootschalig wordt uitgebreid, streven we naar een gezond binnenmilieu en aanzienlijke energiebesparing. Uitgangspunt daarbij is het ‘Programma van Eisen Frisse Scholen 2015’⁸.

Wat betreft een gezond binnenmilieu streeft de gemeente er naar dat in ieder geval de maximale wettelijke CO₂-concentratie van 900-950 p.p.m. niet wordt overschreden. Wanneer aan voornoemde criteria wordt voldaan, is de gemeente bereid om een aanvulling (op basis van de te ontwikkelen bouwplannen) op het reguliere, genormeerde bouwbudget beschikbaar te stellen. Op die manier stimuleren we de ontwikkeling van duurzame en gezonde schoolgebouwen.

Het zogenaamde ‘investeringsverbod’ voor schoolbesturen en de normvergoedingssystematiek compliceren het behalen van de gezamenlijke ambities op duurzaamheid en binnenklimaat. In de beantwoording van Kamervragen, schrijft staatsecretaris Dekker hier (d.d. 10-12-’13) het volgende over:

“De PO-Raad en de VNG zijn sinds kort in gesprek over welke investeringen in nieuwbouw resulteren in terugverdieneffecten voor schoolbesturen. Als gemeenten investeren in energiezuiniger schoolgebouwen met duurzamere materialen, drukt dit de uitgaven van schoolbesturen aan energie en onderhoud.

Wanneer deze investeringen aantoonbaar de financiële positie van schoolbesturen ten goede komen en gemeenten investeren in kwalitatief hoogstaande nieuwbouw sta ik hier natuurlijk positief tegenover. Als de PO-

⁸ In opdracht van het ministerie. Van Binnenlandse zaken en Koninkrijksrelaties aangepast aan de eisen in het Bouwbesluit, zoals per 1-1-15 van kracht.

Integraal HuisvestingsPlan Onderwijs 2016 – 2019 gemeente Groningen

Raad en de VNG over deze zaken tot afspraken kunnen komen, ben ik bereid de mogelijkheden te onderzoeken om schoolbesturen de ruimte te geven om middelen in te zetten. Hier zal wel een aantal condities aan verbonden moeten worden. Ten eerste moet het helder zijn dat schoolbesturen alleen investeren in zaken die boven de eisen van het Bouwbesluit uitgaan. Ten tweede moeten de investeringen van schoolbesturen beperkt zijn om te voorkomen dat zij financiële risico's lopen. Tot slot moet helder zijn binnen welke termijn schoolbesturen hun investering terugverdienen."

Nieuw Bouwbesluit

Op dit moment is er bovendien een nieuw bouwbesluit in voorbereiding, waarvan het de bedoeling is dat vanaf 2020 nieuwe 'openbare gebouwen' nagenoeg energieneutraal gebouwd moeten worden. Hoewel die extra investering zich op lange termijn zou moeten terugverdienen, betekent dat binnen de onderwijshuisvesting vooral hogere bouwkosten. Die investering kan door de gemeenten niet worden terugverdiend omdat zij financieel niets merken van minder energieverbruik. Op dit moment is onduidelijk of gemeenten hiervoor via het gemeentefonds zullen worden gecompenseerd. Mogelijk zijn oplossingen denkbaar via Gresco⁹.

5.6.2 BIJ BESTAANDE BOUW

In het vorige Integraal Huisvesting Plan 2012-2015 is gefocust op verbetering van het binnenklimaat en de energiehuishouding van de Groninger schoolgebouwen in het primair en primair speciaal onderwijs. In 2012 is het project "Fris en Duurzaam" gestart. Doel was dat het binnenklimaat in de klaslokalen gaat voldoen aan het concept "Frisse Scholen".

De beleidsvoornemens die uit het vorige IHP 2012 - 2015 "Fris en Duurzaam" volgden, hebben we nagenoeg allemaal gerealiseerd. De komende periode worden nog enkele laatste projecten op dat gebied afgerond. Bij een groot deel van de basisscholen zijn maatregelen genomen om het binnenklimaat te verbeteren en zijn verschillende duurzaamheidsmaatregelen getroffen. Hiermee hebben we ervoor gezorgd dat de leerlingen in een gezondere omgeving onderwijs ontvangen en dat de gebouwen energiezuiniger zijn geworden.

Met het beschikbare budget kon, ondanks een noodzakelijke sterke verhoging van de ventilatiehoeveelheden, toch ook nog eens ruim 10% reductie van energieverbruik gerealiseerd worden.

In de periode 2013 – 2015 zijn 33 scholen voor primair onderwijs aangepast.

Tenslotte komt in de zgn. "bezemronde" de laatste serie scholen voor aanpassing in aanmerking, waaronder: Beijumkorf (locatie de Zwerm) de Triangel en de Rehoboth in Hoogkerk.

De beoogde looptijd van het project Fris en Duurzaam was vier jaar (2012-2015). In deze periode hebben we jaarlijks 1,4 miljoen uit de reguliere middelen onderwijshuisvesting be-

Raadsvoorstel - Integraal huisvestingplan (IHP-onderwijs) 2016-2019 met ...

Integraal HuisvestingsPlan Onderwijs 2016 – 2019 gemeente Groningen

steed. Ook via het programma onderwijshuisvesting 2015 is dit bedrag beschikbaar gesteld. In 2013 en 2014 is via nieuw beleid twee keer extra budget toegekend.

Omdat de schoolbesturen vanaf 2015 zelf verantwoordelijk zijn voor dergelijke aanpassingen, ronden we dit project zoals voorgenomen af. Toch willen we verkennen of we schoolbesturen in de toekomst via de GRESCO⁹ kunnen faciliteren om hier stappen in te zetten.

Monitoring binnenklimaat

In samenwerking met de stichting Energy Challenges monitoren we twee referentielokalen per school. CO₂-gehalte, temperatuur en luchtvochtigheid houden we gedurende langere tijd in de gaten. Hiermee wordt inzicht verkregen in de effectiviteit van de verschillende genomen maatregelen en kunnen we de resultaten van het project tussentijds evalueren. Tevens zijn enkele randvoorwaarden voor deelname door een school aan het Energy Challenges project gerealiseerd. Dat project is erop gericht om via energiemonitoring duurzame gedragsverandering bij gebruikers van gebouwen te stimuleren.

Samenwerking met Gresco

Verder worden alle scholen die in aanmerking komen voor het project "Fris en Duurzaam" nadrukkelijk gewezen op de financieringsmogelijkheid binnen de vorig jaar opgerichte GRESCO. Met ondersteuning van GRESCO kunnen zij mogelijk, indien gewenst, ook verdergaande energiebesparende maatregelen treffen.

⁹ GRoninger Energy Saving COmpany

Raadsvoorstel - Integraal huisvestingplan (IHP-onderwijs) 2016-2019 met ...

Integraal HuisvestingsPlan Onderwijs 2016 – 2019 gemeente Groningen

5.7 LEERLINGENPROGNOSES

In de WERKGROEP HUISVESTING ONDERWIJS¹⁰ (WHO) zijn de schoolbesturen en gemeente overeengekomen dat voor dit IHP de door DUO opgestelde leerlingenprognoses zullen worden gebruikt.

Algemeen geldt dat de prognose op teldatum 1 oktober van enig jaar bepalend is voor de capaciteitsbehoefte voor het daarop volgende schooljaar

Voor het **primair onderwijs** heeft de DUO echter nog geen lange termijn prognoses beschikbaar gesteld. Daarom is voor dit IHP enkel gebruik gemaakt van de kortetermijnprognoses van de DUO. In de berekende ruimtebehoefte van de scholen zijn de GEWICHTENSOMMEN niet meegenomen. Dit geeft voor enkele scholen marginale verschillen in de werkelijke ruimtebehoefte. Indien dit aan de orde is, zal bij het bepalen van de omvang van nieuwbouw of uitbreiding alsnog naar de gewichtensom van de betreffende school gekeken worden. Zodra de lange termijn prognoses door DUO beschikbaar zijn gesteld, zullen ze worden bestudeerd en bij de update aan dit IHP worden toegevoegd.

Voor het **voortgezet onderwijs** zijn de DUO prognoses wel grotendeels beschikbaar, bruikbaar en verwerkt in dit plan.

Ook voor het **(voortgezet) speciaal onderwijs** zijn er vanuit DUO geen leerlingenprognoses voorhanden. We kiezen er voor om zelf geen prognoses te laten maken. De betreffende scholen zijn in de voorgaande planperiode (nagenoeg) allemaal vernieuwd, waardoor er in dit IHP geen nieuwe voorzieningen voor het speciaal onderwijs gepland staan. Bovendien leert de ervaring dat het speciaal onderwijs zich bijzonder moeilijk laat prognosticeren, zeker nu de consequenties van **PASSEND ONDERWIJS** onvoldoende zijn in te schatten.

¹⁰ (vertegenwoordigers van) de schoolbesturen en de gemeente Groningen

Integraal HuisvestingsPlan Onderwijs 2016 – 2019 gemeente Groningen

5.8 PASSEND ONDERWIJS

Met de invoering van PASSEND ONDERWIJS per 1-8-2013 krijgen schoolbesturen de zorgplicht om een passende onderwijsplek voor ieder kind te realiseren. Deze zorgplicht houdt in dat zodra scholen niet tegemoet kunnen komen aan de zorgbehoefte van een kind de school verantwoordelijk is om in overleg met de ouders en schoolbesturen binnen de regio wel een passend onderwijsaanbod te realiseren. De invoering van passend onderwijs vraagt om samenwerking tussen scholen, inzet en kwaliteit van het personeel en het kan ook effect hebben op de huisvesting. Een uitbreiding van huisvesting vindt plaats via de reguliere procedures. Wat betreft aanpassingen in bestaande gebouwen van het speciaal en ook het basisonderwijs dient in eerste plaats te worden gezocht naar praktische oplossingen. Eén en ander in goed overleg tussen gemeente en schoolbesturen.

Deze aanpassingen komen volledig voor rekening van de schoolbesturen sinds de doorcentralisatie per 2005 (VO) en per 2015 (PO en SO).

5.9 VENSTERSCHOLEN EN MULTIFUNCTIONELE ACCOMMODATIES (MFA'S)

Sinds 15 jaar is een aantal grotere Vensterscholen in gebruik voor de huisvesting van het basisonderwijs. Er zijn Vensterscholen in Tuinwijk / Selwerd / Paddepoel, Vinkhuizen en Hoogkerk. Naast de scholen zijn in deze complexen o.a. kinderopvang, peuterspeelzalen, voor- en naschoolse opvang, bibliotheekfilialen, sportvoorzieningen (sporthal, gymzalen, zwembad), instellingen voor maatschappelijke dienstverlening, buurt- en jeugdvoorzieningen, enz. ondergebracht.

Nieuwbouw voor het basisonderwijs heeft de afgelopen jaren nagenoeg zonder uitzondering plaatsgevonden vanuit de MFA gedachte. Overal in Nederland wordt langs deze lijnen, al dan niet onder de noemer van de Brede School of Integraal Kind Centrum (IKC), flexibel en multifunctioneel gebouwd. Dit beleid zetten we in Groningen de komende jaren voort. Ook bij vervangende nieuwbouw voor functioneel verouderde gebouwen zullen we kiezen voor multifunctioneel gebruik en flexibele bouw. Daarbij zal per locatie worden nagegaan of aanvullende voorzieningen aanhakend bij het Vensterschool-concept mogelijk zijn. De gemeente geeft als eigenaar van Vensterscholen en MFA's de schooldelen in gebruik aan het onderwijs en verhuurt of verpacht de andere delen.

In de zomer van 2013 is in samenwerking tussen gemeente en organisaties voor onderwijs en opvang het ambitiesdocument "Nieuwe impuls aan Vensterscholen" ontwikkeld. Daarbij is afgesproken dat er binnen iedere Vensterschool sprake kan zijn van maatwerk en dus dat de organisatie van de afzonderlijke Vensterscholen kan verschillen. Wel dient men de gezamenlijke visie te ondersteunen. Deze is als volgt verwoord:

Raadsvoorstel - Integraal huisvestingplan (IHP-onderwijs) 2016-2019 met ...

Integraal HuisvestingsPlan Onderwijs 2016 – 2019 gemeente Groningen

In onze visie biedt de Vensterschool opvoeding, educatie en begeleiding aan kinderen, zodat zij hun talenten en mogelijkheden leren kennen, ontwikkelen en gebruiken. Dit alles met respect voor de ander, zichzelf en de omgeving

Het ambitiesdocument geeft met name een impuls aan de inhoudelijke kwaliteit van de Vensterscholen. Er is een gezamenlijke inhoudelijke focus afgesproken die zich op drie pijlers richt. Dat zijn:

- Ouderbetrokkenheid;
- Doorgaande leerlijn;
- Ondersteuning/zorg.

Op dit moment verwachten we geen consequenties voor de huisvesting van de Vensterscholen door deze nieuwe impuls aan de Vensterscholen, anders dan dat de gebouwen hopelijk nog intensiever gebruikt gaan worden en daarmee van nog grotere waarde voor de buurt zijn.

5.10 GYMNASIEKACCOMMODATIES

De gemeente is verantwoordelijk voor het beschikbaar stellen van de uren en accommodaties voor bewegingsonderwijs aan het basisonderwijs, speciaal onderwijs en voortgezet onderwijs.

Volgens de landelijke VNG-richtlijn en de Groningse Verordening Onderwijshuisvesting moeten de gymnastiekaccommodaties binnen een straal van twee kilometer van een basisschool te vinden zijn. Beleidsmatig is de afstand voor het basisonderwijs in Groningen aangescherpt en streven we ernaar dat voor elke basisschool binnen een straal van één kilometer hemelsbreed een gymnastiekaccommodatie beschikbaar is. In tijdelijke situaties mag hier vanaf worden geweken. Tijdelijk betekent hier in principe niet langer dan vier jaar.

Leerlingen in het voortgezet onderwijs zijn mobieler en daarvoor worden dan ook ruimere afstandscriteria gehanteerd. Hoewel geen harde norm is, gaan we voor deze scholen beleidsmatig uit van een straal van twee kilometer hemelsbreed.

Bij de locatiekeuze voor nieuwbouw van sportaccommodaties houden wij rekening met gebruik door derden. Buiten de uren dat onderwijs gebruik maakt van de sportaccommodaties, zijn deze beschikbaar voor recreatief gebruik door sportverenigingen, particulieren, welzijnsorganisaties en anderen.

Voor het primair onderwijs wordt uitgegaan van 26 klokuren bewegingsonderwijs per accommodatie; voor het voortgezet onderwijs is 40 klokuren per gymnastiekzaal het uitgangspunt. Het aantal klokuren waarop de scholen recht hebben wordt vastgesteld op basis van de daarvoor geldende normering. Voor het basisonderwijs is dat bijvoorbeeld 1,5 klokuur, wekelijks per groep 6 tot 12 jarige leerlingen (groepen 3 tot en met 8).

Raadsvoorstel - Integraal huisvestingplan (IHP-onderwijs) 2016-2019 met ...

Integraal HuisvestingsPlan Onderwijs 2016 – 2019 gemeente Groningen

Sinds schooljaar 2013-2014 stelt de gemeente Groningen 120% van de norm aan gymnastiek uren aan scholen beschikbaar. De scholen krijgen dan per dagdeel een zaal toegewezen. Deze regeling is het resultaat van het overleg met de schoolbesturen over rooster technische problemen en de behoefte van schoolbesturen om tussen de verschillende uren meer ruimte te creëren en zo een flexibeler gebruik van de capaciteit mogelijk te maken. Met deze regeling hebben schoolbesturen een grotere invloed gekregen op de invulling van de dagdelen.

In hoofdstuk 8 is een analyse van de beschikbare capaciteit opgenomen.

Bestuursakkoord PO-raad en Ministerie van OCW

In juli 2014 sloten de PO-raad en de staatssecretaris van OCW een akkoord waarin o.a. werd afgesproken dat het de bedoeling van partijen is om vanaf 2017 tenminste twee uur en waar mogelijk drie uur in de week lichamelijk onderwijs aan te bieden in het primair onderwijs.

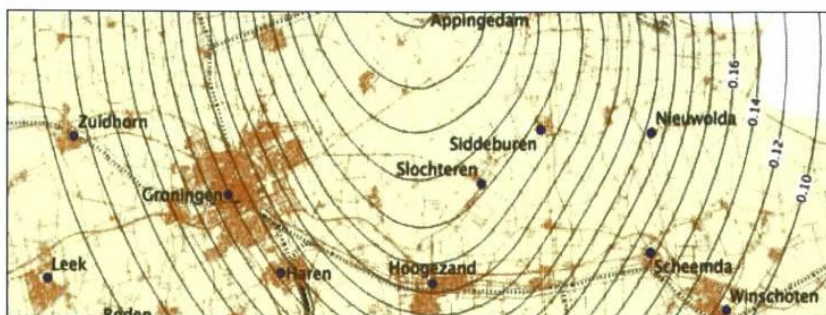
Dit akkoord sluit in grote lijnen aan op het convenant *'bewegen voor kinderen'* dat in 2013 tussen schoolbesturen en de gemeente Groningen werd gesloten. Daarin is afgesproken dat (bij wijze van pilotproject) in de wijken Lewenborg, Selwerd, Paddepoel, Tuinwijk en Hoogkerk twee uur binnenschools en twee uur buitenschools sport wordt aangeboden aan kinderen in de basisschoolleeftijd. Er wordt met schoolbesturen overlegd op welke manier vervolg kan worden gegeven aan het genoemde convenant en bestuursakkoord. In sommige wijken kan dit leiden tot knelpunten in de beschikbaarheid van gym accommodatie.

Raadsvoorstel - Integraal huisvestingplan (IHP-onderwijs) 2016-2019 met ...

Integraal HuisvestingsPlan Onderwijs 2016 – 2019 gemeente Groningen

5.11 AARDBEVINGSBELEID

De stad Groningen bevindt zich aan de rand van een actief aardbevingsgebied. In de gebieden waar gaswinning plaatsvindt zijn de aardbevingen in de afgelopen jaren zowel in frequentie als in zwaarte toegenomen. Ook de gebouwen binnen de gemeente Groningen zullen hier overlast van ondervinden.

Figuur 1, aardbevingsgebied provincie Groningen

Om de veiligheid zo veel mogelijk te kunnen garanderen moeten we anticiperen op de gevolgen van deze aardbevingen. Zowel **TECHNISCH**, waar bij het gaat over:

- het omgaan met de meldingen¹¹ en het herstellen van aardbevingschade;
- het aanpassen van bestaande bouw zodat deze aardbevingsbestendig wordt;
- het zorgen voor aardbevingsbestendige nieuwbouw.

als **FINANCIEEL**. Het aardbevingsbestendig bouwen en het aanpassen van bestaande bouw zal meer kosten. Bepaald zal moeten worden welke invloed dit heeft op de vaststelling van de bouwkosten ten opzichte van normbedragen. De eventuele meerkosten moeten uit aanvullende middelen vanuit de NAM/ het ministerie, specifiek voor dit gebied, komen. Binnen het onderwijsbudget zijn hiervoor geen middelen beschikbaar.

¹¹ Binnen de gemeente wordt een meldpunt ingericht voor het centraal ontvangen, registreren en afhandelen van ontstane aardbevingschade aan scholen en gemeentelijke gebouwen en objecten.

Integraal HuisvestingsPlan Onderwijs 2016 – 2019 gemeente Groningen

5.11.1 AARDBEVINGSBESTENDIGE NIEUWBOUW EN AANPASSEN BESTAANDE BOUW

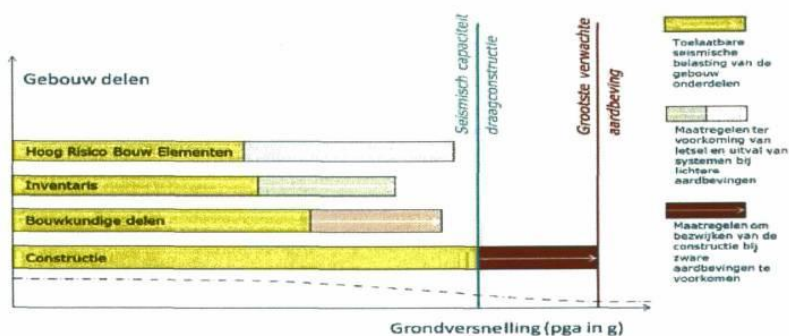
In Nederland geldt wetgeving over hoe er veilig gebouwd moet worden. Aardbevingsbestendigheid is niet opgenomen in de huidige bouwregelgeving. Als gevolg van de aardbevingen verandert dat nu en is er een richtlijn opgesteld. Het opstellen van een definitieve bouwnorm duurt lang, omdat er veel partijen bij betrokken zijn en de impact groot is. Om er echter voor te zorgen dat huizen en gebouwen snel zo stevig en veilig mogelijk zijn, wordt gewerkt met een voorloper van de officiële bouwnorm: de Nederlandse Praktijk Richtlijn (NPR). Deze richtlijn wordt voorlopig gebruikt als basis voor het bouwkundig versterken van woningen en gebouwen.

De NPR wordt gebruikt om ten eerste snel werk te maken van het identificeren van de kwetsbare gebouwen. Vervolgens wordt de norm gebruikt om deze gebouwen meer aardbevingsbestendig te maken waardoor de veiligheid wordt verhoogd.

Begin 2015 heeft de gemeente opdracht gegeven aan adviesbureau ABT om in een quickscan bij alle scholen de aardbevingsrisico's te onderzoeken. Het doel van de eventuele maatregelen hierbij is het risico op letsel tijdens een aardbeving te beperken tot een aanvaardbaar niveau. Hierbij wordt onderzocht wat een extra risico vormt t.a.v.:

- Inventaris: losse delen in een gebouw, bv kasten en stellingen of armaturen etc.;
- bouwkundige risico's: bv slanke schoorstenen, plafonds, zware gevels, kozijnen, glas, metselwerk etc.;
- constructieve risico's; de draagconstructie van een gebouw.

De wijze waarop uitvoering kan worden gegeven aan de resultaten van de quickscan is nog onderwerp van overleg tussen de Gemeente, het Rijk en de NAM.

Figuur 2, schematisch overzicht QuickScan aardbevingsonderzoek

Raadsvoorstel - Integraal huisvestingsplan (IHP-onderwijs) 2016-2019 met ...

Integraal HuisvestingsPlan Onderwijs 2016 – 2019 gemeente Groningen

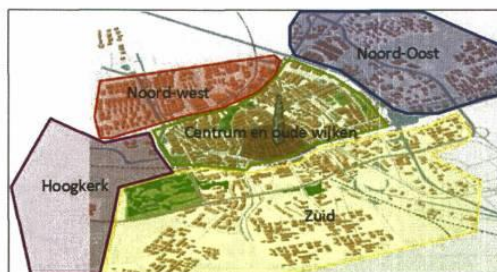
6 PRIMAIR ONDERWIJS

De stad Groningen telt in totaal 40 reguliere basisscholen verspreid over 55 locaties. De totale capaciteit van het basisonderwijs is in 2014, 83.053 m² bvo¹². Deze basisscholen tellen op 1-10-2014 totaal 12.398 leerlingen. Dit aantal neemt licht toe tot 12.542 aan het einde van deze IHP-periode (2019).

TOTAAL BO GRONINGEN	# locaties 2014	Leerlingenaantal					Beschikbare capaciteit m ² bvo	Ruimtebehoefte			verschil beschikbaar t.o.v. ruimtebehoefte						
		2014	2015	2016	2017	2018		2014	2015	2019	absoluut m ²	%	absoluut m ²	%			
wijk																	
CENTRUM EN OUDE WIJEN	16	3.535	3.509	3.573	3.661	3.795	21.776	19.781	21.089	1.995	9%	687	3%				
WEST	11	2.720	2.708	2.691	2.661	2.635	19.428	15.482	15.054	3.946	20%	4.374	23%				
HOOGKERK	4	781	776	756	727	677	5.163	4.528	4.005	635	12%	1.158	22%				
OOST	13	3.062	3.021	3.084	3.127	3.103	20.467	17.402	17.608	3.065	15%	2.859	14%				
ZUID	10	2.300	2.237	2.270	2.313	2.332	14.979	12.769	12.930	2.210	15%	2.049	14%				
Totaal	54	12.398	12.251	12.374	12.489	12.542	81.813	69.962	70.686	11.851	14%	11.127	14%				

Tabel 2, Aantal leerlingen en capaciteit BO, Groningen

Op stedelijk niveau is er sprake van 11.851 m² bvo overcapaciteit, bijna 15 %. Een normatieve overcapaciteit van 10 tot 15 procent vinden wij aanvaardbaar om fluctuaties in de ontwikkeling van aantallen leerlingen op te kunnen vangen. Van deze schijnbare overcapaciteit wordt ook een belangrijk deel verhuurd voor aanpalende onderwijsvoorzieningen als buitenschoolse opvang en dus efficiënt ingezet. Per stadsdeel is hierna een specificatie opgenomen van de leerlingenaantallen en de prognoses voor de toekomst van zowel de leerlingenaantallen als van de huisvestingsbehoefte in m². Hierbij wordt de zelfde indeling gehanteerd als in het voorgaande IHP. We sluiten nagenoeg¹³ aan op de begin 2014 vastgestelde indeling van wijken.

Figuur 3, indeling stadswijken voor het onderwijs in Groningen

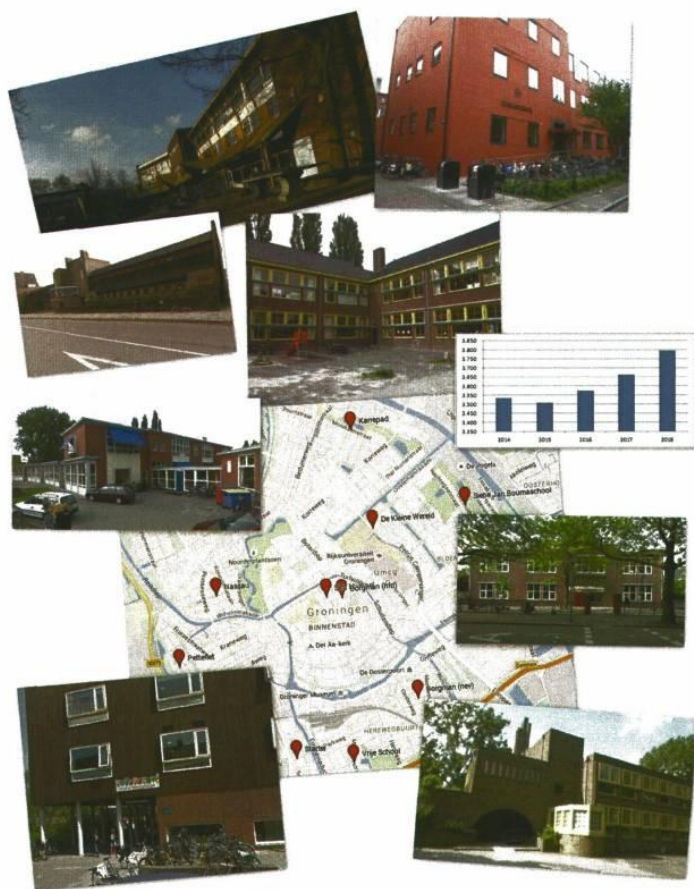
¹² Bruto Vloer Oppervlak

¹³ Hoewel Hoogkerk formeel geen stadsdeel is wordt dit vanwege het unieke voedingsgebied wel afzonderlijk behandeld.

Raadsvoorstel - Integraal huisvestingsplan (IHP-onderwijs) 2016-2019 met ...

Integraal HuisvestingsPlan Onderwijs 2016 – 2019 gemeente Groningen

6.1 CENTRUM EN OUDE WIJKEN

Raadsvoorstel - Integraal huisvestingplan (IHP-onderwijs) 2016-2019 met ...

Integraal HuisvestingsPlan Onderwijs 2016 – 2019 gemeente Groningen

6.1.1 BELANGRIJKSTE ONTWIKKELINGEN

- Vervangende Nieuwbouw Siebe Jan Boumaschool, herontwikkeling Treslinghuislocatie
- Vervangende nieuwbouw Borgmanschool in Ebbingekwartier
- Ingebruikname 'locatie Star Numanstraat' door St. Michaëlschool (locatie st. Franciscus)
- Uitbreiding met twee tijdelijke lokalen Petteflet

6.1.2 RUIMTEANALYSE

De verwachte ruimtebehoefte voor 2015 is vergeleken met de aanwezige capaciteit. De komende jaren stijgt de ruimtebehoefte, als gevolg van een leerlingtoename, van het basis-onderwijs in Centrum en Oude Wijken licht. De overcapaciteit in 2015 van 1.995 m² neemt hierdoor af tot circa 687 m²

CENTRUM EN OUDE WUKEN	# locaties 2014	Leerlingenaantal					Beschikbare capaciteit m ² bvo	Ruimtebehoefte			verschil beschikbaar t.o.v. ruimtebehoefte						
		2014	2015	2016	2017	2018		2014	2015	2019	absoluut m ²	%	absoluut m ²	%			
naam school																	
Borgmanschool (hfd.)	3	479	492	519	524	544	2.835	2.609	2.936	226	8%	-101	-4%				
Borgmanschool (nev.)	1	262	247	248	250	252	1.828	1.518	1.468	310	17%	360	20%				
Karrepad	2	572	556	558	573	598	3.226	3.077	3.208	149	5%	18	1%				
Kleine Wereld	2	226	225	222	227	233	1.977	1.337	1.372	640	32%	605	31%				
Nassauschool	2	494	494	478	476	503	2.536	2.685	2.730	-149	-6%	-194	-8%				
Petteflet	1	406	399	410	420	431	2.086	2.242	2.368	-156	-7%	-282	-14%				
Siebe Jan Bouma	1	142	138	131	126	122	1.246	914	814	332	27%	432	35%				
St. Michaëlschool	1	234	219	230	247	262	1.234	1.377	1.518	-143	-12%	-284	-23%				
Starter	2	462	479	503	527	549	2.655	2.524	2.961	131	5%	-306	-12%				
Widar Vrije School	1	258	260	274	291	301	2.153	1.498	1.714	655	30%	439	20%				
Totaal	16	3.535	3.509	3.573	3.661	3.795	21.776	19.781	21.089	1.995	9%	687	3%				

Tabel 3, Aantal leerlingen en capaciteit BO-Zuid, Groningen

DE BORGMAN SCHOOL en de SIEBE JAN BOUMA SCHOOL hebben een overcapaciteit. Reeds in het vorige IHP is aanzet gegeven voor vervangende huisvesting voor de verouderde monumentale gebouwen die niet geschikt gemaakt kunnen worden aan de huidige eisen. Inmiddels zijn vanaf 2015 middelen beschikbaar gesteld voor de ontwerp bouwplannen voor scholen voor ca. 800 leerlingen in het Ebbingekwartier en in de Oosterparkwijk. De scholen zullen daarmee passend gehuisvest zijn.

Ook DE KLEINE WERELD en de WIDAR VRIJE SCHOOL kennen een overcapaciteit boven de 15% in overleg met de schoolbesturen zal worden bezien of daar al dan niet medegebruik of verhuur mogelijk is.

6.1.3 VOORZIENINGEN 2015 – 2019

6.1.3.1 BORGMANSCHOOL (O2G2)

De **Borgmanschool**^I is gehuisvest op vier locaties in de binnenstad: Jacobijnerstraat, Agricolaastraat, nieuwe Kijk in 't Jatstraat en de Warmoesstraat. Hiervan worden de Jacobijner-

Raadsvoorstel - Integraal huisvestingplan (IHP-onderwijs) 2016-2019 met ...

Integraal HuisvestingsPlan Onderwijs 2016 – 2019 gemeente Groningen

straat, Agricolastraat en Kijk in 't Jatstraat vervangen door nieuwbouw op het Ebbingekwartier in 2018. De Warmoesstraat blijft als nevenvestiging.

Vooruitlopend op de nieuwbouw zijn in 2014 de leerlingen van de Agricolastraat 33 tijdelijk gehuisvest op de locatie aan de Vinkestraat. Het pand aan de Agricolastraat is inmiddels door het Werkman College in gebruik genomen.

De locaties aan de Jacobijnerstraat, Kijk in 't Jatstraat en Vinkestraat worden in 2018 overgedragen aan de gemeente Groningen.

De kosten van het onderwijsaandeel in de nieuwbouw bedragen ca. € 4.500.000,-. Als voorbereiding voor dit project is het schoolbestuur in 2015 een voorbereidingskrediet beschikbaar gesteld. Daarmee is tevens het voornemen om een nieuwe school te bouwen vastgelegd. Wanneer de plek vrij komt op het Ebbingekwartier vanaf 2016 zal in twee tranches het benodigde budget beschikbaar moeten worden gesteld.

6.1.3.2 KARREPAD (O2G2)

Voor het Karrepadⁱ verwacht het schoolbestuur o.b.v. de eigen prognoses een groei van het leerlingenaantal en daarmee rekent het schoolbestuur erop dat zij in 2019 een tekort van 400 m2 zullen hebben, zij vraagt derhalve uitbreiding ter waarde van € 800.000,- aan voor deze planperiode.

De prognoses van DUO geven echter vooralsnog geen aanleiding om een grote leerlingengroei van 't Karrepad te verwachten. Op basis van die prognoses heeft het schoolgebouw voldoende capaciteit om de leerlingen te huisvesten en verwachten wij dat een uitbreiding in deze planperiode nog niet nodig is.

6.1.3.3 NASSAUSCHOOL (VCOG)

Het schoolbestuurⁱⁱ (VCOG) heeft een analyse gemaakt van de instroom en heeft berekend dat de fysieke maximale capaciteit 568 leerlingen is, meer kunnen niet in de gebouwen. Dit aantal zal bij het huidige (beperkende) beleid bereikt worden in 2017, terwijl zowel volgens de gemeentelijke als ook volgens de eigen berekeningen van de school de maximale groei dan nog niet is bereikt. De VCOG is zich ervan bewust dat op de huidige locaties van de Nassauschool geen uitbreiding meer mogelijk is. Een oplossing kan wellicht gevonden worden door voor deze school op zoek te gaan naar een derde locatie. Gezien de te verwachten leegstand die binnen afzienbare tijd zal ontstaan vanwege de geplande verhuizingen van enkele scholen van O2G2, denkt de VCOG dat dit mogelijkheden biedt.

De gemeente erkent dat op de huidige locaties niet verder kan worden uitgebreid. Indien de groei van de Nassauschool verder aanhoudt en dat leidt tot een vraag voor capaciteitsuit-

Raadsvoorstel - Integraal huisvestingplan (IHP-onderwijs) 2016-2019 met ...

Integraal HuisvestingsPlan Onderwijs 2016 – 2019 gemeente Groningen

breiding, zullen wij inderdaad met het schoolbestuur in overleg treden om te bezien of deze groei in bestaand gemeentelijk vastgoed kan worden opgevangen.

6.1.3.4 PETTEFLET (O2G2)

Door groei van het aantal leerlingen heeft de Petteflet te maken met een capaciteitstekort. Het huidige gebouw is volledig in gebruik. Voor 2015 is een capaciteitsuitbreiding met twee tijdelijke lokalen aangevraagd. Dit is beschikbaar gesteld in de vorm van huurvergoeding. Het schoolbestuur wil graag een permanente uitbreiding van het gebouw met 2 lokalen. De kosten hiervoor bedragen ca. € 500.000,-

Afhankelijk van de verdere groei, zal samen met het schoolbestuur worden gekeken naar verdere, alternatieve uitbreidingsmogelijkheden.

6.1.3.5 SIEBE JAN BOUWMA (O2G2)

De **Siebe Jan Boumaschool** is gevestigd op twee – tegen elkaar gebouwde locaties: Oliemuldersweg (oude gebouw) en “Vensterschool” Oliemuldersweg. De school heeft in 2015 een normatieve overcapaciteit van bijna 30 %. Volgens het schoolbestuur zijn de huidige locaties verouderd. De monumentstatus van het oude gebouw maakt het bovendien moeilijk noodzakelijke aanpassingen voor onderwijskundige vernieuwingen door te voeren. De geplande vervangende nieuwbouw (2018) centraal in de Oosterparkwijk op de Treslinghuis locatie biedt een oplossing om het openbaar basisonderwijs in de toekomst centraal in de wijk goed te huisvesten. Het bouwproject wordt in overleg met Nijestee ontwikkeld.

De geplande nieuwbouw is bedoeld om zowel de leerlingen van de Siebe Jan Boumaschool als ook een deel van de leerlingen van de Borgmanschool (Vinkenstraat) te huisvesten. Daarom wordt een locatie gerealiseerd met een omvang welke vergelijkbaar is met de nieuwbouw voor de Borgmanschool op het Ebbingekwartier. De kosten van het onderwijsdeel in deze nieuwbouw bedragen € 4.500.000,-. Via het programma onderwijshuisvesting 2015 is ook voor dit project het benodigde bouwvoorbereidingsbudget beschikbaar gesteld. Na oplevering van de nieuwbouw zullen de huidige locaties weer worden overgedragen aan de gemeente Groningen.

6.1.3.6 ST. MICHAËL (LOCATIE ST. FRANCISCUS) (KOC)

Via het programma onderwijshuisvesting 2015 is de huisvestingsaanvraag voor ingebruikneming van een deel van het schoolgebouw aan de Star Numanstraat gehonoreerd en aangepast. Deze aanvraag is het gevolg van groei van het aantal leerlingen. Het schoolbestuur verwacht in de periode 2015-2019 dat de school elk jaar met (max) 1 groep zal toenemen. Afhankelijk van de groei van de school is gefaseerd over een aantal jaren een bedrag van ca. € 40.000 per groep nodig om deze voormalige (V)SO locatie om te bouwen tot een volwaar-

Integraal HuisvestingsPlan Onderwijs 2016 – 2019 gemeente Groningen

dige voorziening voor basisonderwijs. Deze dependance van de Michael school (locatie St. Franciscus aan de Star Numan straat) bied hiervoor voldoende ruimte.

6.1.3.7 STARTER (O2G2)

De Starter is gevestigd in een schoolgebouw aan de Parkweg en is op dit moment te krap gehuisvest. Om die reden zijn eerder middelen beschikbaar gesteld voor een uitbreiding aan de Paterswoldseweg. Deze uitbreiding is gereed maar door noodzakelijke aanpassingen i.v.m. aardbevingen is de oplevering en inhuizing met 1-2 jaar vertraagd. Leerlingen worden tijdelijk gehuisvest in het gebouw aan de Leonard Springerlaan 35.

6.1.3.8 WIDAR VRIJE SCHOOL (VRIJE SCHOOL)

Het schoolbestuurⁱⁱⁱ geeft aan dat de school te maken heeft met een gestaag groeiende belangstelling van nieuwe leerlingen. Gelet op de huidige capaciteit van het schoolgebouw verwachten wij dat de Widar Vrije School voldoende capaciteit heeft om de verwachte groei op te vangen.

Raadsvoorstel - Integraal huisvestingsplan (IHP-onderwijs) 2016-2019 met ...

Integraal HuisvestingsPlan Onderwijs 2016 – 2019 gemeente Groningen

6.2 WEST & HOOGKERK

Raadsvoorstel - Integraal huisvestingplan (IHP-onderwijs) 2016-2019 met ...

Integraal HuisvestingsPlan Onderwijs 2016 – 2019 gemeente Groningen

6.2.1 BELANGRIJKSTE ONTWIKKELINGEN

- Uitbreiding capaciteit van de Rietwierde
- Oplossingen zoeken voor de te verwachten overcapaciteit in de vensterschool SPT aan de Eikenlaan en de Sterrensteen in de vensterschool Vinkhuizen aan de Siersteenlaan

6.2.2 RUIMTEANALYSE WEST

Ondanks een lichte daling kunnen we het leerlingenaantal van de reguliere basisscholen in dit stadsdeel in de periode 2015-2018 redelijk stabiel noemen.

WEST	# locaties 2014	Leerlingenaantal					Beschikbare capaciteit m ² bvo	Ruimtebehoefte			verschil beschikbaar t.o.v. ruimtebehoefte			
		2014	2015	2016	2017	2018		2015	2019	absoluut m ²	%	absoluut m ²	%	
Naam school	2014	2014	2015	2016	2017	2018	2014	2015	2019	2015	2019	2015	2019	
Aquamarijn	2	605	621	670	682	671	3.032	3.243	3.575	-211	-7%	-543	-18%	
Bisschop Bekkerschool	1	229	217	210	208	215	1.613	1.352	1.281	261	16%	332	21%	
De Sterrensteen	2	351	349	330	320	310	3.461	1.966	1.759	1.495	43%	1.702	49%	
Feniks	1	368	372	335	310	286	2.255	2.051	1.639	204	9%	616	27%	
Hoeksteen	1	317	300	290	280	280	1.988	1.795	1.608	193	10%	380	19%	
Meander	1	272	274	297	307	315	2.314	1.568	1.784	746	32%	530	23%	
Pendinghe	1	220	210	192	183	176	2.500	1.307	1.085	1.193	48%	1.415	57%	
Wegwijzer	1	303	301	302	306	318	1.615	1.724	1.800	-109	-7%	-185	-11%	
Zaaier	1	55	64	65	65	64	650	477	522	173	27%	128	20%	
Totaal	11	2.720	2.708	2.691	2.661	2.635	19.428	15.482	15.054	3.946	20%	4.374	23%	

Tabel 4, Aantal leerlingen en capaciteit BO-West, Groningen

De huidige en toekomstige ruimtebehoefte is vergeleken met de aanwezige capaciteit. Stadsdeel West heeft een capaciteit van circa 19.428 m² bvo voor het reguliere basisonderwijs. Op dit moment (2015) is er een ruime normatieve overcapaciteit van 3.946 m² bvo. Een normatieve overcapaciteit tot circa 15 % is aanvaardbaar om fluctuaties in de leerlingenontwikkeling op te kunnen vangen en om onderdak te bieden en verhuur aan kinderopvang, peuterspeelzaalwerk en voor- en naschoolse opvang.

In de vensterschool SPT (Selwerd / Paddepoel / Tuinwijk) is door de sterke daling van het aantal leerlingen van DE PENDINGHE een stevige overcapaciteit ontstaan. In deze vensterschool zijn alle vensterschool functies al geïntegreerd gehuisvest. Een deel van de leegstand kan worden ingevuld langs de lijnen van het passend onderwijs. Voor een andere deel zullen wij in overleg met het schoolbestuur en de andere vensterschool deelnemers zoeken naar alternatieve invullingmogelijkheden.

Ook de basisscholen in Vinkhuizen: STERRENSTEEN (op de locaties: Siersteenlaan in de vensterschool en de voormalige Annie M.G. Schmidtschool aan de Radiumstraat) en de HOEKSTEEN (locatie Siersteenlaan in de Vensterschool) kennen door de terugloop van leerlingenaantallen in de wijk een relatief hoog leegstandspercentage. Dat percentage is vooral geconcentreerd bij de locatie van De Sterrensteen aan de Siersteenlaan.

Raadsvoorstel - Integraal huisvestingplan (IHP-onderwijs) 2016-2019 met ...

Integraal HuisvestingsPlan Onderwijs 2016 – 2019 gemeente Groningen

De groei zit vooral in de wijk Reitdiep. Daar zijn in het gebouw De Rietwierde twee scholen gehuisvest. Dat zijn de MEANDER en een dislocatie van de AQUAMARIJN. De behoefte aan huisvesting van extra groepen in De Rietwierde zal de komende jaren toenemen als gevolg van de groei van het aantal leerlingen in de wijk. In het schoolgebouw waarin de Feniks en de hoofdvestiging van de Aquamarijn zijn gehuisvest, is de komende jaren voldoende capaciteit beschikbaar. Wij verwachten dat in dit gebouw in de toekomst mogelijk zelfs ruimte kan ontstaan voor de huisvesting van aanvullende voorzieningen zoals kinderopvang. Een deel kan ook worden gebruikt als "overloop capaciteit" in de piekperiode van het Reitdiep. De huisvestingsbehoefte in de oude wijken loopt gestaag terug. Daar zal bij sommige scholen meer leegstand ontstaan.

6.2.3 RUIMTEANALYSE HOOGKERK

HOOGKERK	# locaties 2014	Leerlingenaantal						Beschikbare capaciteit m ² bvo	Ruimtebehoefte			verschil beschikbaar t.o.v. ruimtebehoefte			
		2014	2014	2015	2016	2017	2018		2014	2015	2019	absoluut m ²	%	absoluut m ²	%
Naam school		2014	2014	2015	2016	2017	2018	2014	2015	2019	2015	2015	2019	2019	
Anne Frank	2	266	262	248	232	208	1.911	1.538	1.246	373	20%	665	35%		
Ploeg	1	395	395	392	380	357	2.202	2.187	1.996	15	1%	206	9%		
Rehoboth	1	120	119	116	115	112	1.050	804	763	246	23%	287	27%		
Totaal	4	781	776	756	727	677	5.163	4.528	4.005	635	12%	1.158	22%		

Tabel 5, Aantal leerlingen en capaciteit BO-Hoogkerk, Groningen

Hoewel Hoogkerk formeel geen stadsdeel is, wordt het hier afzonderlijk beschreven vanwege het bijzondere karakter van het voedingsgebied van de scholen. De leerlingen voor de scholen in deze wijk komen nagenoeg alleen uit Hoogkerk.

Het leerlingenaantal van de reguliere basisscholen in stadsdeel Hoogkerk daalt in de periode tot 2018 met circa 100 leerlingen. In de prognoses wordt rekening gehouden met een stabiele verdeling van de belangstellingspercentages per school. Hiermee laten de prognoses per school geen grote verschuivingen in leerlingenaantallen zien.

De ruimtebehoefte in 2015 is vergeleken met de huidige capaciteit. Stadsdeel Hoogkerk heeft een capaciteit van 5.163 m² bvo. De huidige ruimtebehoefte ligt een stuk lager waardoor in 2018 sprake is van overcapaciteit van 1.158 m² bvo, 22%. Een deel van deze overcapaciteit wordt ingezet voor aan onderwijs gerelateerde activiteiten.

In Hoogkerk zijn drie basisscholen. In het verleden is uitbreiding voor de Anne Frankschool gerealiseerd in samenwerking met de woningbouwcorporatie in Hoogkerk. Een aantal groepen van deze school is gehuisvest in het schooldeel van het wooncomplex Leihof, aan de C. Jetsesstraat. Ook is in voorgaande jaren de huisvestingscapaciteit van de Ploeg met een uitbreiding van de Vensterschool Hoogkerk op niveau gebracht.

Raadsvoorstel - Integraal huisvestingplan (IHP-onderwijs) 2016-2019 met ...

Integraal HuisvestingsPlan Onderwijs 2016 – 2019 gemeente Groningen

6.2.4 VOORZIENINGEN 2015 – 2019

6.2.4.1 AQUAMARIJN (VCOG)

De Aquamarijn is gehuisvest op twee locaties, namelijk in het gebouw de Rietwierde (Wijk Reitdiep) aan de Slenk 2 en in de Gravenburgschool aan de Maressiusstraat 22.

Aquamarijn locatie Gravenburg[#]:

Op de locatie Gravenburg wordt het schooljaar 2014-2015 de personeelskamer ingericht als leslokaal. De VCOG is in gesprek met O2G2 om van de Feniks twee lokalen te "huren", omdat de Feniks enige leegstand heeft.

Aquamarijn locatie Reitdiep:

Op de locatie Reitdiep start de school het schooljaar 2014-2015 met 8 groepen in 8 lokalen. De personeelskamer wordt als instroomlokaal (kleuters) gebruikt. Ondanks de vier nieuwe lokalen die recent zijn bijgebouwd groeit de school door. Het schoolbestuur verwacht dat de ruimtebehoefte de komende jaren met één lokaal per jaar zal groeien.

De gemeente kiest er deze planperiode voor om, naast de reeds toegekende uitbreiding met semipermanente lokalen in overleg met het schoolbestuur na te gaan of een semipermanente dependance/ dislocatie in Reitdiep (voor een gebruikperiode tussen de 5 en 15 jaar) een mogelijkheid is. De piek (< 5 jaar) in de leerlingenaantallen zullen moeten worden opgevangen in bestaande capaciteit in aangrenzende wijken. Zie hiervoor ook de opmerking gemaakt bij de Meander.

6.2.4.2 BISSCHOP BEKKERSCHOOL (KOC)

Het schoolbestuur vindt dat, zoals al in het IHP 2012-2015 is opgenomen, de Bisschop Bekkersschool in de komende IHP periode voor renovatie, aanpassing of vervangende nieuwbouw in aanmerking dient te komen. De school is gehuisvest in een gebouw daterend uit de jaren '60 van de vorige eeuw. Het schoolbestuur vindt dat de knelpunten in functionaliteit niet met eenvoudige maatregelen zijn op te lossen.

De gemeente heeft begrip voor de wensen van het schoolbestuur om de functionaliteit en kwaliteit van het gebouw te willen verbeteren maar kan onder de huidige wetgeving helaas geen middelen beschikbaar stellen voor renovatie en aanpassing van de bisschop Bekkersschool. Mogelijk zijn er voor de Bisschop Bekkersschool kansen om hun wensen uit voeren in het kader van de overgangsregeling, zie paragraaf 5.2.

6.2.4.3 DE STERRENSTEEN (O2G2)

De Sterrensteen is een fusieschool ontstaan uit De Vlint en de A.M.G. Schmidtschool en is gevestigd in de Vensterschool Vinkuizen (onderbouw) en in de locatie aan de Radiumstraat 2 (bovenbouw) in de voormalige Annie M.G. Schmidt school.

Raadsvoorstel - Integraal huisvestingplan (IHP-onderwijs) 2016-2019 met ...

Integraal HuisvestingsPlan Onderwijs 2016 – 2019 gemeente Groningen

De prognoses voor de Sterrensteen laten op korte termijn (2018) een verdere daling met circa 40 leerlingen zien. Hierdoor ontstaat er een totale overcapaciteit van circa 1.702 m2 BVO in 2018. Als dat een langdurige ontwikkeling blijkt te zijn zal het schoolbestuur moeten nadenken over de toekomst van deze locaties.

6.2.4.4 DE FENIKS (O2G2)

OBS De Feniks is samen met de CBS Aquamarijn in een nieuw gebouw in Gravenburg gehuisvest, we verwachten dat beide scholen de komende jaren voldoende ruimte hebben. De ontwikkeling van de woningbouw in de omgeving is hierbij een bepalende factor. Wat de gemeente betreft kan de leegstand die mogelijk op enige termijn ontstaat in Gravenburg worden ingezet om een tekort aan huisvesting elders in een aangrenzende wijk (Reitdiep) ontstaat mee op te vangen.

6.2.4.5 HOEKSTEEN (VCOG)

De Hoeksteen is gevestigd in de Vensterschool Vinkhuizen. De prognoses laten ook voor de Hoeksteen op korte termijn (2018) een dalend leerlingenaantal zien waardoor er in dat jaar sprake is van een overcapaciteit in deze school van circa 380 m2 bvo.

6.2.4.6 MEANDER (O2G2)

De Meander¹ is een 'nieuwe' school in de wijk Reitdiep. De school gebruikt het gebouw "Rietwierde" gezamenlijk met andere gebruikers (Aquamarijn/ buitenschoolse opvang). De school zal de komende jaren groeien. In die groei zit ook een niet onaanzienlijke component "belangstelling vanuit de omliggende wijken". In die wijken zien we nu al of op enige termijn juist leegstand van onderwijsvoorzieningen ontstaan.

De prognose geeft aan dat het aantal leerlingen in tussen 2016 en 2022 fors toeneemt. De omvang en snelheid van deze toename is deels afhankelijk van de realisatie van woningbouwprogramma's in Reitdiep en in de omliggende wijken. Wanneer deze niet of in een lager tempo wordt gerealiseerd, zal de groei minder explosief zijn of een andere fasering kennen.

De gemeente kiest er deze planperiode voor om naast de reeds toegekende uitbreiding met semipermanente lokalen, in overleg met het schoolbestuur van de Meander en het bestuur van de Aquamarijn, na te gaan of een semipermanente dependance/ dislocatie voor beide scholen in Reitdiep (voor een gebruikperiode tussen de 5 en 15 jaar) een mogelijkheid is. De piek (< 5 jaar) in de leerlingenaantallen zal moeten worden opgevangen in bestaande capaciteit in aangrenzende wijken.

Integraal HuisvestingsPlan Onderwijs 2016 – 2019 gemeente Groningen

6.2.4.7 PENDINGHE (O2G2)

Is gevestigd in de Vensterschool SPT. Nog steeds laten de leerlingenprognoses een fors dalende trend zien, waardoor een aanzienlijke overcapaciteit is ontstaan. Verminderd onderwijs gebruik kan ervoor zorgen dat een deel van de accommodatie anders ingezet kan worden. (soc. domein, VO of een dislocatie van een andere basisschool). De gemeente gaat hierover in overleg met de diverse stakeholders.

6.2.4.8 VENSTERSCHOOL VINKHUIZEN

In de Vensterschool Vinkhuizen aan de Siersteenlaan zorgt de negatieve trend van de leerlingenontwikkeling van zowel De Sterrensteen (O2G2) als De Hoeksteen (VCOG) dat er normatief gezien veel leegstand ontstaat binnen de Vensterschool. Met beide schoolbesturen en de andere gebruikers zal daarom worden overlegd over een passende invulling hiervoor.

6.2.4.9 WEGWIJZER (VCOG)

De Wegwijzer aan de Prunusstraat ondervindt een gestage groei in leerlingen. Momenteel is er sprake van een te kort aan ruimte. Samen met het schoolbestuur gaan we onderzoeken hoe we dit ruimtegebrek kunnen oplossen.

6.2.4.10 ANNE FRANK (VCOG, HOOGKERK)

Het schoolbestuur verwacht voor de Anne Frankschool geen bijzondere ontwikkelingen. Wel zijn onlangs de noodlokalen bij deze school verwijderd, waarmee een groot deel van de overcapaciteit wordt opgeheven. De prognoses van DUO geven een daling van het leerlingenaantal aan, waardoor er in 2018 naar verwachting een overcapaciteit zal ontstaan.

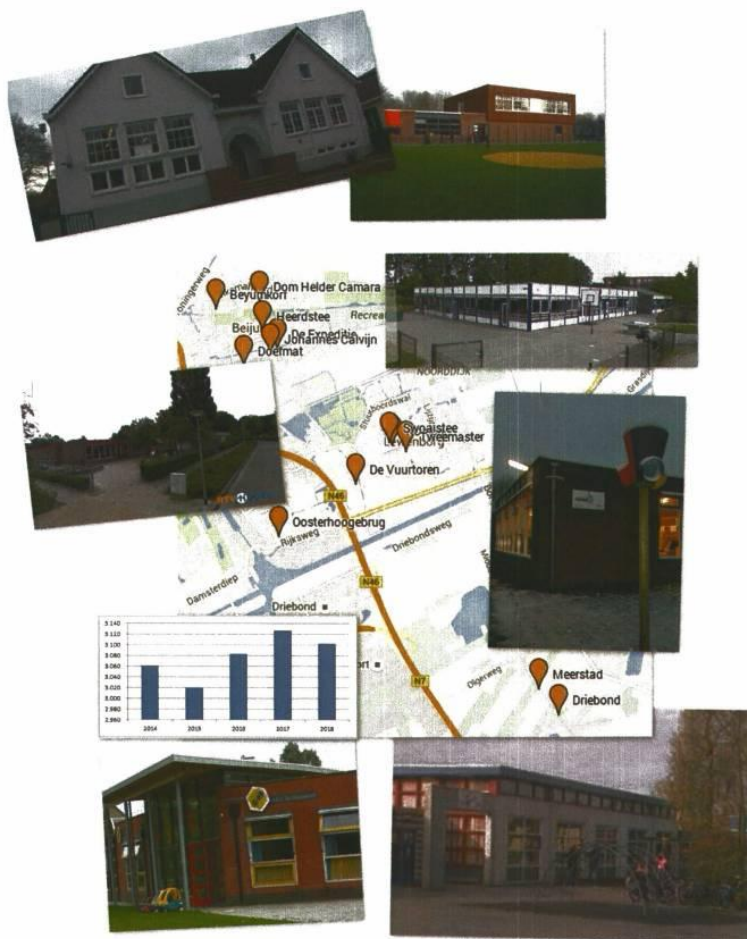
6.2.4.11 REHOBOTH (NOORDER BASIS, HOOGKERK)

De leerlingen van deze school komen voornamelijk uit Hoogkerk. De verwachting van het schoolbestuur is dat de school stabiel zal blijven. De Rehoboth is gehuisvest in een traditioneel jaren '60 gebouw, dat volgens het schoolbestuur de nodige functionele beperkingen met zich mee brengt voor het aanbieden van modern onderwijs en vraagt daarom vervangende nieuwbouw aan. Ondanks dat wij begrip hebben voor deze wensen, ontbreekt volgens ons deze planperiode de bouwtechnische noodzaak om over te gaan tot vervangende nieuwbouw voor de Rehoboth.

Raadsvoorstel - Integraal huisvestingplan (IHP-onderwijs) 2016-2019 met ...

Integraal HuisvestingsPlan Onderwijs 2016 – 2019 gemeente Groningen

6.3 OOST

Raadsvoorstel - Integraal huisvestingplan (IHP-onderwijs) 2016-2019 met ...

Integraal HuisvestingsPlan Onderwijs 2016 – 2019 gemeente Groningen

6.3.1 BELANGRIJKSTE ONTWIKKELINGEN

- Driebond in Engelbert voorlopig handhaven in afwachting van ontwikkelingen Meerstad;
- Afhankelijk van ontwikkelingen, nieuwbouw voor Oosterhoogebrugschool en gymzaal.

6.3.2 RUIMTEANALYSE

Het leerlingenaantal van de reguliere basisscholen in stadsdeel Oost blijft in de periode 2015-2018 redelijk stabiel. De beschikbare capaciteit in Oost betreft 20.467 m² bvo. De ruimtebehoefte voor 2015 bedraagt circa 17.400 m² bvo en voor 2018 circa 17.600 m² bvo. Op dit moment is sprake van een overcapaciteit van 15 %. Dit percentage ligt op de aanvaardbare grens van 10 tot 15 %. De overcapaciteit zal in 2018 naar verwachting weer iets zijn afgenomen.

OOST	# locaties 2014	Leerlingenaantal					Beschikbare capaciteit m ² bvo	Ruimtebehoefte			verschil beschikbaar t.o.v. ruimtebehoefte			
		2014	2015	2016	2017	2018		2014	2015	2019	absoluut m ²	%	absoluut m ²	%
Naam school	2014	2014	2015	2016	2017	2018	2014	2015	2019	2015	2015	2018	2018	
Beijumkorf	2	520	510	519	520	501	3.507	2.816	2.720	691	20%	787	22%	
De Vuurtoren	1	225	198	184	175	165	1.328	1.332	1.030	-4	0%	298	22%	
Dom Helder Camera	1	374	351	375	391	405	2.889	2.081	2.237	808	28%	652	23%	
Driebond	3	147	153	150	145	135	1.124	939	879	185	16%	245	22%	
Expeditie	1	149	146	150	150	150	1.370	949	955	421	31%	416	30%	
Heerdsede	1	212	201	190	182	172	1.593	1.266	1.065	327	21%	528	33%	
Joh. Calvijn	1	178	178	184	196	195	1.228	1.095	1.181	133	11%	47	4%	
Kompas	1	253	251	281	306	328	1.340	1.473	1.850	-133	-10%	-510	-38%	
Oosterhoogebrugschool	1	400	400	410	411	402	2.392	2.212	2.222	180	8%	170	7%	
Swoalstee	1	604	633	641	651	650	3.696	3.238	3.470	458	12%	227	6%	
Totaal	13	3.062	3.021	3.084	3.127	3.103	20.467	17.402	17.608	3.065	15%	2.859	14%	

Tabel 6, Aantal leerlingen en capaciteit BO-Oost, Groningen

6.3.3 VOORZIENINGEN 2015 – 2019

6.3.3.1 BEIJUMKORF (O2G2)

De Beijumkorf¹ is gehuisvest op twee locaties in de wijk Beijum: de Fultsemaheerd en de Jaltadaheerd. De locatie aan de Fultsemaheerd ligt dicht bij een van de andere O2G2 scholen namelijk de Expeditie aan de Wibenaheerd. Om voor een betere spreiding van de openbare scholen in de wijk te komen en de toestroom van leerlingen uit de buurt richting de Expeditie te bevorderen, wil het schoolbestuur er voor kiezen om de instroom voor de Beijumkorf in de komende jaren te verleggen naar de locatie aan de Jaltadaheerd in 2016. Daarnaast is het doel de toestroom van leerlingen uit de wijk naar de Expeditie te bevorderen. Door een afname van de aanwas van de jongste groepen, kan de locatie aan de Fultsemaheerd volgens het schoolbestuur wellicht al aan het eind van de IHP-periode in 2019 worden gesloten. Voorwaarde daarvoor is wel dat een uitbreiding van het schoolgebouw aan de Jaltadaheerd met 300m² wordt gerealiseerd. Investering ca € 600.000,-

Integraal HuisvestingsPlan Onderwijs 2016 – 2019 gemeente Groningen

Er is geen technische noodzaak om de locatie aan de Fultsemaheerd te sluiten. Afstoten van de dislocatie is wat de gemeente betreft pas aan de orde als het leerlingenaantal daar aanleiding toe geeft. Het gebouw kan daarom in gebruik blijven totdat alle leerlingen kunnen worden gehuisvest in het hoofdgebouw aan de Jaltadaheerd. Er geen noodzaak/aanleiding om te investeren in een uitbreiding zolang de dislocatie nog adequaat voor de opvang van de leerlingen kan worden gebruikt.

6.3.3.2 DE VUURTOREN(O2G2)

De Vuurtoren is een fusieschool, gehuisvest in het oude gebouw van de Catamaran. De school heeft permanente uitbreiding toegekend gekregen, deze wordt in 2015/2016 gerealiseerd. Daarmee is de school passend gehuisvest.

6.3.3.3 EXPEDITIE (O2G2)

Voor De Expeditie¹, een fusie van Montessorischool de Dijk en de Doefmat, wordt door het schoolbestuur een groei van het leerlingenaantal verwacht wanneer zij met locaties in dit stadsdeel gaat schuiven. O2G2 wil daarom een uitbreiding van de school aan de Wibenaheerd in permanente bouw met een investeringsniveau van ca € 900.000 te bekostigen door de gemeente.

De expeditie heeft op dit moment echter een leerlingenaantal dat ruimschoots kan worden gehuisvest in het gebouw. Met het huidige prognosebeeld verwachten wij geen grootschalige toename van leerlingen en is de huidige capaciteit in deze planperiode voldoende. Wellicht is het mogelijk om de bestaande ruimte beter te benutten als het beleid van het schoolbestuur m.b.t. Beijumkorf en Expeditie vorm krijgt.

6.3.3.4 DRIEBOND (O2G2)

Voor de Driebond¹ is een huisvestingsplan in ontwikkeling in verband met de komst van de wijk Meerstad. Hierbij wordt gekeken naar de korte en de langere termijn. Op korte termijn (2016) is de wens van het schoolbestuur om de leerlingen te huisvesten op de locatie aan de Engelberterweg en de locatie aan de Woldweg af te stoten. Hiervoor is tijdelijk huisvesting aan de Engelberterweg voor 100 leerlingen van 600 m² noodzakelijk. Uitgaande van plaatsing, huur en verwijdering van een tijdelijke voorziening bedragen de kosten € 400.000,-.

Wij hebben met het schoolbestuur de afspraak gemaakt om het huidige gebouw voorlopig overeind te houden en op termijn nieuwbouw te plegen in Meerstad. Wij verwachten dat van nieuwbouw de komende periode geen sprake zal zijn.

Integraal HuisvestingsPlan Onderwijs 2016 – 2019 gemeente Groningen

6.3.3.5 ONTWIKKELINGEN MEERSTAD

In de planning voor Meerstad is de bouw van één brede school meegenomen. Deze voorziening met onder meer een openbare basisschool, ressorterend onder het openbaar schoolbestuur in Slochteren, voor- en naschoolse voorzieningen wordt onder aansturing van de Gemeenschappelijke Regeling gebouwd in de gemeente Slochteren. Afhankelijk van de fasering in de realisatie van Meerstad zullen meerdere scholen worden ontwikkeld. Echter de ontwikkeling van Meerstad stagneert. Wij verwachten op basis van het huidige beeld van de fasering, dat de bouw van een tweede en/of derde school in dit gebied niet aan de orde zal zijn in deze planperiode.

Met eventuele extra uitgaven vanuit Groningen voor de bouw van de nu voorziene brede school is in het financiële beeld behorend bij dit IHP geen rekening gehouden. Eventuele bijdragen vanuit Groningen worden gezien als areaaluitbreiding, waarvoor afzonderlijk aanvullende dekking is gereserveerd.

Een groeiverwachting voor deze school vinden wij reëel; echter niet nu of op korte termijn, maar voor de periode na 2018, als in de nabijheid van de beide huidige locaties nieuwbouw ontwikkeling van voldoende omvang voor Meerstad verder van de grond komt. De omvang van de groei is ook sterk afhankelijk van de belangstelling voor de in Meerstad nieuw te ontwikkelen openbare basisschool in de brede School (waarin de Driebond nu niet participeert). De mate van groei daarna kunnen we nog onvoldoende overzien, omdat die samenhangt met de fasering en situering van woningbouw in Meerstad en de belangstellingsverdeling ten opzichte van de nieuwe brede School.

Wij verwachten die groei in de huidige IHP-periode dus nog niet. De omvang van de vervangende nieuwbouw voor de Driebond kan daarom op dit moment niet goed worden vastgesteld. Een directe noodzaak om het bestaande gebouw om technische redenen te vervangen is evenmin aan de orde. Voor vervangende nieuwbouw is binnen de huidige IHP-periode onvoldoende aanleiding / noodzaak en deze hebben we daarom ook niet meegenomen in de prioriteiten voor deze periode.

6.3.3.6 KOMPAS (VCOG)

De school is, na een aantal jaren woekeren met de beschikbare ruimte verhuisd van het gebouw aan de Kiel naar schoolgebouw aan de Valreep. Na een grondige opknopbeurt voldoet dit gebouw aan de eisen van 'fris en duurzaam'. In dat schoolgebouw zal het Kompas voldoende ruimte hebben en zelfs nog iets kunnen groeien.

6.3.3.7 OOSTERHOOGEBRUG-SCHOOL (O2G2)

De gemeente Groningen is bezig met planontwikkeling voor de wijk Oosterhoogebrug op de plek waar nu de Oosterhoogebrugschool staat. Het is denkbaar dat in dat kader de school

Raadsvoorstel - Integraal huisvestingplan (IHP-onderwijs) 2016-2019 met ...

Integraal HuisvestingsPlan Onderwijs 2016 – 2019 gemeente Groningen

moet worden verplaatst naar een andere locatie in de wijk Oosterhoogebrug. Dat betekent nieuwbouw voor de school en een gymzaal. Uitgaande van een schoolgrootte van 400 leerlingen is voor de bouw van het onderwijsdeel een investering nodig van ca. € 4.500.000,-. Daarnaast moet nog rekening worden gehouden met € 1.000.000,- voor een nieuwe gymzaal. De dekking van deze investering zal grotendeels binnen en uit de opbrengsten van deze planontwikkeling worden gevonden. Aanvullend zal daarnaast bekostiging ten laste van het budget voor onderwijshuisvesting nodig zijn.

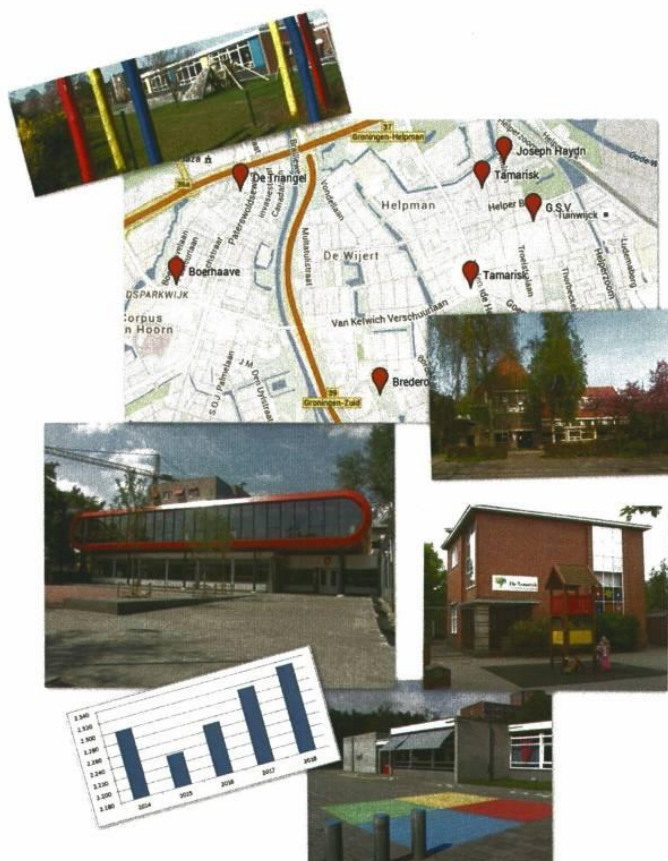
6.3.3.8 SWOAISTEE (O2G2)

Het schoolbestuur stelt dat de Swoaistee heeft te maken met een capaciteitstekort. Dit heeft deels te maken met een toename van het aantal leerlingen in de afgelopen jaren. Daarnaast wordt ook de komende jaren groei verwacht. Bij uitvoering van de oppervlaktemeting volgens NEN2580 in 2014 blijkt dat de berekende bvo lager is dan het vastgestelde BVO bij de verzelfstandiging van O2G2. Hierover is inmiddels overleg gevoerd met het schoolbestuur en is extra capaciteit beschikbaar gesteld in het naastliggende schoolgebouw, waarin eerder Het Kompas was gehuisvest.

Raadsvoorstel - Integraal huisvestingplan (IHP-onderwijs) 2016-2019 met ...

Integraal HuisvestingsPlan Onderwijs 2016 – 2019 gemeente Groningen

6.4 ZUID

Raadsvoorstel - Integraal huisvestingplan (IHP-onderwijs) 2016-2019 met ...

Integraal HuisvestingsPlan Onderwijs 2016 – 2019 gemeente Groningen

6.4.1 BELANGRIJKSTE ONTWIKKELINGEN

- Nieuwbouw Tamarisk;
- Aanvullende tijdelijke huisvesting GSV in gebouw Hora Siccama singel
- Nieuwe huisvesting internationaal basisonderwijs

6.4.2 RUIMTEANALYSE

ZUID	# locaties 2014	Leerlingenaantal					Beschikbare capaciteit m ² bvo	Ruimtebehoefte			verschil beschikbaar t.o.v. ruimtebehoefte			
								benodigde capaciteit m ² bvo			absoluut m ²		%	
		2014	2015	2016	2017	2018		2014	2015	2019	2015	2019	2015	2019
Naam school		2014	2015	2016	2017	2018	2014	2015	2019	2015	2019	2015	2019	
Boerhaave	2	386	392	395	394	391	2.861	2.142	2.167	719	25%	694	24%	
Bredero	1	364	359	368	376	378	2.020	2.031	2.101	-11	-1%	-81	-4%	
GSV	1	697	659	666	680	680	3.246	3.706	3.620	-460	-14%	-374	-12%	
Haydn	2	527	519	540	561	582	3.226	2.851	3.127	375	12%	99	3%	
Tamarisk	3	218	204	196	196	194	2.678	1.297	1.176	1.381	52%	1.502	56%	
Triangel	1	108	104	105	106	107	948	743	738	205	22%	210	22%	
Totaal	10	2.300	2.237	2.270	2.313	2.332	14.979	12.769	12.930	2.210	15%	2.049	14%	

Tabel 7, Aantal leerlingen en capaciteit BO-Zuid, Groningen

Het totale leerlingenaantal van de reguliere basisscholen in stadsdeel Zuid groeit in de periode 2015-2018 licht. De ruimtebehoefte in het totaal redelijk stabiel. Wel zal sprake zijn van fluctuaties per school.

De verwachte ruimtebehoefte voor 2015 is vergeleken met de aanwezige capaciteit. Momenteel heeft stadsdeel Zuid capaciteit van 14.479 m² bvo voor het reguliere basisonderwijs. Voor wat de overcapaciteit in m² bvo betreft, geeft de Tamarisk verdeeld over drie locaties de grootste afwijking ten opzichte van het algemene beeld. Vanwege de geplande nieuwbouw voor de Tamarisk zal een deel van die overcapaciteit verdwijnen. Bij Boerhaave en Triangel is ook sprake van overcapaciteit hoger dan 15 procent.

6.4.3 VOORZIENINGEN 2015-2019

6.4.3.1 BREDERO (O2G2)

Het schoolbestuur geeft aan dat De Brederoschool¹ volgens haar eigen prognose de komende jaren te maken krijgt met een groei van het aantal leerlingen. In 2018 wordt een groei verwacht van 40 tot 50 leerlingen, tot een totaal van 410. Hierdoor ontstaat een capaciteitsstekort van 250 m², aldus het schoolbestuur. Het schoolbestuur vraagt de gemeente € 504.000,- beschikbaar te stellen voor uitbreiding.

Ook de DUO-prognoses geven een groei aan voor de Brederoschool, maar niet in die mate dat er een groot capaciteitsstekort ontstaat binnen deze planperiode. Op dit moment houden wij geen rekening met het beschikbaar stellen van middelen ten behoeve van een uitbreiding van de school.

Integraal HuisvestingsPlan Onderwijs 2016 – 2019 gemeente Groningen

6.4.3.2 GRONINGSE SCHOOLVERENIGING (GSV)

Het schoolbestuur^{iv} van de GSV constateert dat er veel vraag is naar de vormen van onderwijs die zij bieden en heeft besloten om de grote wachtlijst (> 300) die zij hebben gefaseerd op de school toe te laten. De drie afdelingen die de school kent (hoogbegaafden-onderwijs, tweetalig onderwijs en internationaal onderwijs) groeien alle drie, daarom verwacht het schoolbestuur een uitbreiding nodig te hebben van totaal 9 tot 11 lokalen. Het bestuur wil door verschuiving, deze aangevraagde uitbreiding toe wijzen aan de internationale afdeling en biedt daarmee aan de gemeente Groningen een extra profileringskans. Dat betekent nieuwbouw voor het internationaal onderwijs.

De prognoses van de DUO houden geen rekening met het gefaseerd in laten stromen van de kinderen die nu op de wachtlijst van de GSV staan. Het bestuur constateert dan ook duidelijke afwijkingen in de aantallen tussen de prognoses van de DUO en haar eigen prognoses. Om in de planperiode 2016-2019 ruimte te bieden aan de groei van de school en omdat de huidige locatie van de GSV geen enkele gelegenheid meer biedt om te kunnen uitbreiden, stelt de gemeente Groningen het schoolgebouw aan de Hora Siccamasingel beschikbaar om de groei te kunnen opvangen. Vanaf 2016 zullen daar tenminste 5 groepen zijn gehuisvest.

Met het bestuur van de GSV wordt het overleg over een permanente huisvestingsoplossing voor het internationaal onderwijs de komende periode voortgezet.

6.4.3.3 HAYDNSCHOOL (O2G2)

Heeft in de vorige planperiode nieuwbouw gekregen. Het nieuwe gebouw werd in februari 2014 opgeleverd. Op basis van de DUO-prognoses lijkt er tegen het einde van deze planperiode een capaciteitstekort te ontstaan, als dat zich inderdaad voordoet, dan zullen wij samen met schoolbestuur naar een passende oplossing zoeken.

6.4.3.4 TAMARISK (VCOG)

De Tamarisk is op dit moment gehuisvest op drie locaties. Er is in het vorige IHP al besloten tot nieuwbouw als onderdeel van een MFA met sport- en andere voorzieningen op de kop van de Vondellaan de plek van de oude sporthal. De locatie aan de Canadalaan blijft overigens bestaan, de overige twee (Van Ketwich Verschuurlaan en Coendersweg) zullen weer aan de gemeente worden overgedragen. Het gebouw aan de Coendersweg zal ter beschikking worden gesteld als aanvullende huisvesting voor het aan dat terrein grenzende Zernike-College.

Integraal HuisvestingsPlan Onderwijs 2016 – 2019 gemeente Groningen

6.4.3.5 TRIANGEL (NOORDER BASIS)

De verwachting van het schoolbestuur^v is dat de school stabiel zal blijven en/of licht zal gaan groeien naar circa 150 leerlingen. De school heeft een wijk-overstijgende functie. De leerlingen komen uit verschillende wijken van de stad.

Het gebouw dateert grotendeels uit de jaren zestig en kent daardoor volgens het schoolbestuur vele functionele beperkingen voor het geven van modern, adaptief onderwijs. Daarom vraagt het schoolbestuur voor deze planperiode vervangende nieuwbouw t.b.v. de Triangel aan voor 110 – 120 leerlingen.

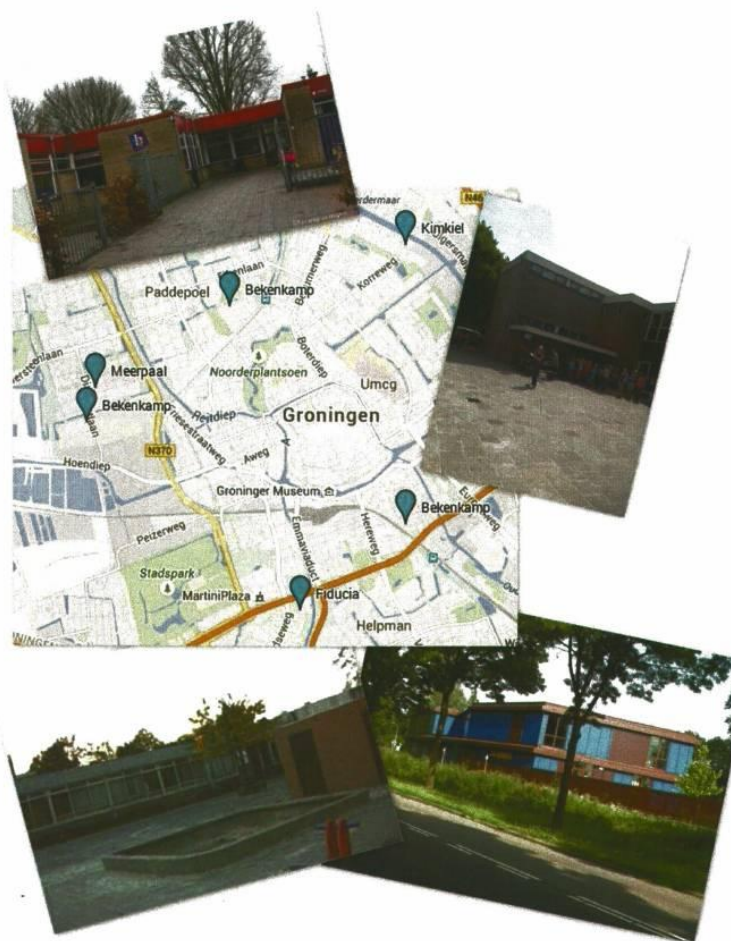
Naast deze aanvraag wil het schoolbestuur graag met de gemeente in gesprek om samen te onderzoeken of er mogelijkheden zijn voor andere huisvesting

Volgens ons ontbreekt deze planperiode de bouwtechnische noodzaak om over te gaan tot vervangende nieuwbouw voor de Triangel.

Raadsvoorstel - Integraal huisvestingplan (IHP-onderwijs) 2016-2019 met ...

Integraal HuisvestingsPlan Onderwijs 2016 – 2019 gemeente Groningen

6.5 SPECIAAL BASISONDERWIJS - SBO

Raadsvoorstel - Integraal huisvestingplan (IHP-onderwijs) 2016-2019 met ...

Integraal HuisvestingsPlan Onderwijs 2016 – 2019 gemeente Groningen

6.5.1 RUIMTEANALYSE

Het speciaal basisonderwijs is op stedelijk niveau in beeld gebracht

De stad Groningen heeft vier scholen voor speciaal basisonderwijs gehuisvest in zes gebouwen. Het ingezette rijksbeleid is erop gericht zoveel mogelijk leerlingen naar het regulier onderwijs te laten gaan (passend onderwijs). Voor het SBO zijn voor deze planperiode geen leerlingenprognoses opgesteld, dit omdat de ontwikkelingen rond passend onderwijs naar onze mening niet zijn te voorspellen. We worden bevestigd in deze gedachte door het gegeven dat, tegen de verwachting in, het leerlingenaantal momenteel circa 120 hoger ligt dan de vorige prognoses aangaven. Hierdoor is het dus ook niet mogelijk om een goede inschatting te maken van de toekomstige ruimtebehoefte van deze scholen.

SBO	# locaties 2014	leerlingen aantal	beschikbare capaciteit m ² bvo	benodigde capaciteit m ² bvo	verschil beschikbaar t.o.v. ruimtebehoefte	
					absoluut m ²	%
Naam school	2014	2014	2014	2015	2015	2015
Bekenkamp Hoofdvestiging	1	136	1.054	1.250	-196	-19%
Bekenkamp Travertijnstraat	1	31	910	478	432	47%
Bekenkamp Wilgenlaan	1	87	980	889	91	9%
Fiducia	1	177	1.495	177	1318	88%
Kimkiel	1	176	1.444	1.544	-100	-7%
Meerpaal	1	81	1.213	845	368	30%
	6	688	7.096	5.183	1.913	27%

Tabel 8, Aantal leerlingen en capaciteit SBO, Groningen

6.5.2 VOORZIENINGEN 2015-2019

6.5.2.1 BEKENKAMP (O2G2)

De Bekenkampschool telt momenteel drie vestigingen; aan de Blekerslaan, de Wilgenlaan en de Travertijnstraat. De locatie aan de Travertijnstraat wordt in 2015 af gestoten en beschikbaar gesteld aan het Reitdiep College (nu nog Simon van Hasselt). De SBO-leerlingen worden gehuisvest binnen de andere twee locaties van het SBO en de W.A. van Lieflandschool. O2G2 is verder bezig met de ontwikkeling van een masterplan voor het SBO en het VSO in Groningen en Haren.

6.5.2.2 KIMKIEL (SCSOG)

De Kimkiel is de afgelopen planperiode veel harder gegroeid dan de prognoses aangaven (+50 leerlingen). De school had een omvangrijke overcapaciteit. In het programma 2016 worden hiervoor de middelen toegekend voor één noodlokaal. Als de groei aanhoudt zal er

Integraal HuisvestingsPlan Onderwijs 2016 – 2019 gemeente Groningen

met het schoolbestuur moeten worden gekeken naar verdere mogelijkheden voor uitbreiding.

6.5.2.3 MEERPAAL (NOORDERBASIS)

Voor de Meerpaal is het bestaande gebouw aan de Koperstraat in de vorige planperiode opgeknapt en aangepast aan de eisen die nu voor SBO nodig zijn. Op het eerste gezicht lijkt er voor deze school een ruim capaciteitsoverschot te zijn. Daarvan is geen sprake, omdat deze school samen met de Steiger (ZMLK) is gehuisvest in één gebouw aan de Koperstraat. De overcapaciteit van De Meerpaal wordt gebruikt voor De Steiger (zie hiervoor ook het volgende hoofdstuk over het speciaal onderwijs).

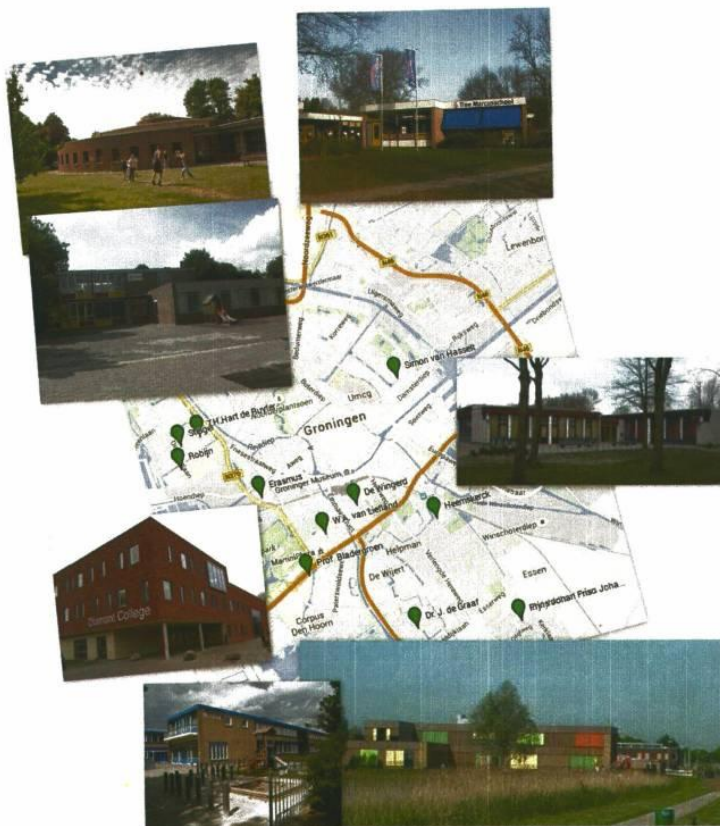
6.5.2.4 FIDUCIA SCHOOL (SCSOG)

De Fiducia school is de afgelopen tijd ook harder gegroeid dan verwacht. Het capaciteitstekort dat hierdoor is ontstaan wordt opgevangen door een deel van de leerlingen te huisvesten in het schoolgebouw aan de Canadalaan.

Raadsvoorstel - Integraal huisvestingplan (IHP-onderwijs) 2016-2019 met ...

Integraal HuisvestingsPlan Onderwijs 2016 – 2019 gemeente Groningen

6.6 (VOORTGEZET) SPECIAAL ONDERWIJS -VSO

Raadsvoorstel - Integraal huisvestingplan (IHP-onderwijs) 2016-2019 met ...

Integraal HuisvestingsPlan Onderwijs 2016 – 2019 gemeente Groningen

6.6.1 BELANGRIJKSTE ONTWIKKELINGEN

- W.A. van Lieflandschool beëindigt gebruik gebouw Bessemoerstraat
- Gebouw aan de Van Heemskerckstraat langer in gebruik bij RENN4

6.6.2 RUIMTEANALYSE

Het (voortgezet) speciaal onderwijs heeft een stedelijk en vaak zelfs een regionaal georiënteerd karakter en wordt daarom op stedelijk niveau behandeld in dit hoofdstuk.

Er zijn in onze stad 11 schoolgebouwen waar 1.235 leerlingen (voortgezet) speciaal onderwijs kunnen volgen. De beschikbare capaciteit is ruim toereikend om al deze leerlingen te huisvesten.

(V)SO	# locaties 2014	leerlingen aantal	beschikbare capaciteit m ² bvo	benodigde capaciteit m ² bvo	verschil beschikbaar t.o.v. ruimtebehoefte	
					absoluut m ²	%
Naam School	2014	2014	2014	2015	absoluut	%
Dr. J. de Graaf	1	206	1.670	2.793	-1.123	-67%
Erasmus	1	64	1.091	465	626	57%
Prof. Bladergroen	1	193	3.357	2.092	1.265	38%
Steiger	1	44	712	1.185	-473	-66%
Diamant	1	217	3.437	3.050	387	11%
Tine Marcus	1	162	3.356	1.613	1.743	52%
W.A. van Liefland	3	220	4.451	2.123	2.328	52%
Wingerd	1	129	2.470	1.375	1.095	44%
	10	1235	20.544	14.696	5.848	28%

Tabel 9, Aantal leerlingen en capaciteit SBO, Groningen

Zoals eerder aangehaald zijn er voor het (voortgezet) speciaal onderwijs geen leerlingenprognoses voor handen. Dit mede omdat de ontwikkelingen rond passend onderwijs naar onze mening moeilijk zijn te voorspellen. Het is zeer goed mogelijk, dat het aantal leerlingen op de scholen voor (voortgezet) speciaal onderwijs veel sterker terugloopt, of oploopt zoals in het SBO, dan uit de cijfers naar voren komt. Ook kan het betekenen, dat groepen leerlingen wel in de prognoses mee worden gerekend in de omvang van een school voor speciaal onderwijs, maar in het kader van "passend onderwijs" later worden gehuisvest in het regulier basis- of voortgezet onderwijs.

6.6.3 VOORZIENINGEN 2015-2019

In de vorige plan periode zijn de nodige investeringen gedaan t.b.v. nieuwbouw van het Diamant college en De Wingerd. Het schoolbestuur van de O2G2 is bezig met het ontwikkelen een masterplan VSO voor Groningen en Haren.

Raadsvoorstel - Integraal huisvestingplan (IHP-onderwijs) 2016-2019 met ...

Integraal HuisvestingsPlan Onderwijs 2016 – 2019 gemeente Groningen

6.6.3.1 WINGERD (SCSOG)

Voor de Wingerd is in 2013 nieuwbouw opgeleverd en daarmee is voorzien in goede huisvesting.

6.6.3.2 W.A. VAN LIEFLAND (O2G2)

De W.A. van Liefland is gehuisvest aan de Paterswoldseweg en de Bessemoerstraat. Richtinggevend in het Masterplan van het schoolbestuur (O2G2) zal het afstoten van de locatie aan de Bessemoerstraat zijn. Het gebouw aan de Paterswoldseweg blijft in gebruik.

6.6.3.3 STEIGER (NOORDERBASIS)

Op het oog heeft de Steiger (712 m² bvo - ZMLK) veel te weinig ruimte. Daarvan is echter in de praktijk geen sprake, omdat deze school samen met de Meerpaal (1.213 m² bvo - SBO) gebruik maakt van de aan de eisen van de tijd aangepaste schoollocatie aan de Koperstraat (totaal 1.925 m² bvo). De capaciteit van het gebouw aan de Koperstraat is toereikend voor de huisvesting van het SBO en de ZMLK-school.

6.6.3.4 DR. J. DE GRAAFSCHOOL (KENTALIS)

Het schoolbestuur constateert verschillen in de ontwikkeling van het aantal leerlingen tussen deze locatie en de Tine Marcusschool. Hoewel de totale huisvestingscapaciteit in gezamenlijkheid met de Tine Marcusschool voldoende lijkt om eventuele fluctuaties in leerlingenaantallen op te kunnen vangen betreft het hier twee ver uit elkaar liggende scholen waarvan de ene SO is en de ander VSO. Het schoolbestuur wil daarom in gesprek met de gemeente kijken welke mogelijkheden er zijn, om de leerlingen ook in de toekomst goed te kunnen huisvesten.

6.6.3.5 TINE MARCUSSCHOOL (KENTALIS)

Zie § 6.6.3.4

6.6.3.6 DIAMANT COLLEGE (RENN4)

In december 2014 is er voor de RENN4 VSO scholen een nieuw gebouw opgeleverd aan de Diamantlaan (ca. 3.914 m² bvo incl. sport). Ten tijde van het ontwerp was het de bedoeling dat drie locaties van RENN4 (Erasmus, Van Heemskerck en Th. Hart de Ruyter) daarin op zouden gaan. In de zomer 2014 hebben zich echter zoveel nieuwe leerlingen aangemeld, dat met het schoolbestuur is overeengekomen om de voormalige Erasmus school (locatie aan de Van Heemskerckstraat) nog 5 jaar open te houden.

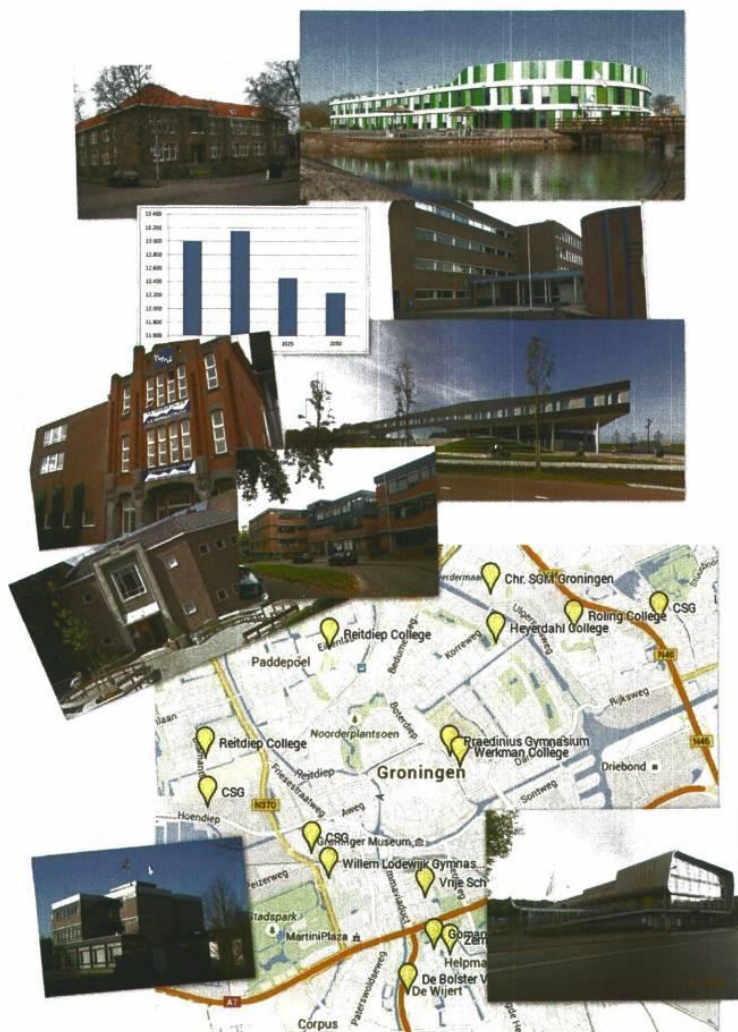
Integraal HuisvestingsPlan Onderwijs 2016 – 2019 gemeente Groningen

6.6.3.7 PROF. BLADERGROEN (RENN4)

Het schoolbestuur (Renn4)^{vi} geeft aan de locatie 'Donderslaan' als locatie voor de lange termijn te zien. Men is van mening dat dit gebouw aan renovatie toe is en ziet mogelijkheden voor het nemen van meer duurzaamheidsmaatregelen. Op die manier wil het schoolbestuur de levensduur van het gebouw verlengen. Te verwachten kosten € 1,6 miljoen.

De gemeente heeft begrip voor de wensen van het schoolbestuur om de functionaliteit en kwaliteit van het gebouw te willen verbeteren maar kan onder de huidige wetgeving geen middelen beschikbaar stellen voor renovatie en aanpassing van de Prof. Bladergroenschool. Mogelijk ontstaan er voor de Prof. Bladergroenschool kansen om hun wensen uit voeren in het kader van de 'overgangsregeling'.

7 VOORTGEZET ONDERWIJS

Raadsvoorstel - Integraal huisvestingplan (IHP-onderwijs) 2016-2019 met ...

Integraal HuisvestingsPlan Onderwijs 2016 – 2019 gemeente Groningen

7.1 RUIMTEANALYSE

Het voortgezet onderwijs heeft een wijk overstijgende en vaak ook regionale functie en wordt daarom op stedelijk niveau in dit hoofdstuk in beeld gebracht. In de stad zijn tien scholen voor voortgezet onderwijs gehuisvest op 28 door de gemeente bekostigde locaties.

Het voortgezet onderwijs ontvangt in de lump-sum vergoeding rechtstreeks de middelen van het rijk en is zelfstandig verantwoordelijk voor de instandhouding, het onderhoud, het moderniseren en aanpassen van de VO-gebouwen aan de eisen van de tijd, nieuwe onderwijskundige inzichten etc. Schoolbesturen zijn dus met de rijksmiddelen zelf verantwoordelijk zijn voor het op peil houden van de kwaliteit en de functionaliteit van de gebouwen van het voortgezet onderwijs. Gemeente en schoolbesturen zijn gezamenlijk verantwoordelijk voor nieuwbouw en uitbreiding op basis van bijvoorbeeld groeiende leerlingenaantallen (bij aanvullende huisvestingsbehoefte > 10 procent) en ook voor vervangende nieuwbouw voor (technisch) verouderde schoolgebouwen

Voor het voortgezet onderwijs in de gemeente Groningen, is voor de ruimteanalyse gebruik gemaakt van DUO¹⁴ en andere prognosedata.

Voortgezet Onderwijs	# locaties	leerlingenaantal			beschikbare capaciteit m ² bvo	benodigde capaciteit m ² bvo	verschil beschikbaar t.o.v. ruimtebehoefte		verschil beschikbaar t.o.v. behoefte		
		2014	2014	2018			2025	2014	2015	2018	2015
Bolster (praktijkschool)	1	291	263	233	3.407	4.090	4.029	-683	-20%	-622	-18%
Chr. Schoiengemeenschap Gron.	4	2.661	2.708	2.432	26.773	18.017	17.977	8.756	33%	8.796	33%
Gomarus College	2	2.137	2.070	1.864	14.829	16.978	16.978	-2.149	-14%	-2.149	-14%
Heyerdahl College	2	155	176	162	1.562	2.186	2.186	-624	-40%	-624	-40%
Parcival Vrije School	3	658	678	603	5.932	5.010	5.010	922	16%	922	16%
Preadinius-gymnasium	2	969	962	956	6.283	6.759	6.759	-476	-8%	-476	-8%
Reitdiep College	3	1.672	1.639	1.692	11.939	12.324	12.324	-385	-3%	-385	-3%
Werkman College	6	2.348	2.512	2.470	19.648	15.955	15.955	3.693	19%	3.693	19%
Willem Lodewijk Gymnasium	1	716	736	720	5.406	5.258	5.258	148	3%	148	3%
Zernike College	4	1.391	1.387	1.326	10.483	11.474	11.474	-991	-9%	-991	-9%
Totaal	28	12.998	13.131	12.458	106.262	98.051	97.950	9.202	9%	9.303	9%

Tabel 10, Aantal leerlingen en capaciteit VO, Groningen

De prognoses geven tot 2025 een daling in het aantal leerlingen de orde van grootte van 5 procent. De daling wordt vooral veroorzaakt door verminderde instroom van leerlingen van buiten de stad en zal bij gelijk blijvende belangstellingspercentages voor de verschillende scholen en denominaties gelijkmatig verdeeld zijn over de VO-scholen. Wellicht krijgen scholen met een wat sterker regionaal karakter in een wat sterkere mate te maken met de daling van het aantal leerlingen in de regio.

¹⁴ DUO = Dienst Uitvoering Onderwijs

Integraal HuisvestingsPlan Onderwijs 2016 – 2019 gemeente Groningen

7.2 VOORZIENINGEN 2015-2019

7.2.1 REITDIEP COLLEGE (O2G2)

Het Reitdiep College is gevestigd op drie locaties in de stad Groningen.

Op de locatie KAMERLINGH ONNES is de functionaliteit van het gebouw en het binnenklimaat verbeterd.

De LEON VAN GELDER heeft te maken met een toename van het aantal leerlingen op de locatie. De verwachting is dat er op korte termijn 3 leslokalen nodig zijn om deze groei op te vangen. Deze lokalen moeten worden gevonden binnen de capaciteit van de totale school. Er is geen recht op uitbreiding omdat de totale capaciteit van het Reitdiep College voldoende is.

De locatie SIMON VAN HASSELT aan de Heesterpoort verhuist in 2015/2016 naar de Travertijnstraat. Het gebruik van het pand aan de Heesterpoort door het Reitdiep College wordt beëindigd, maar blijft wel als VO-locatie in gebruik als huisvesting voor de ISK¹⁵ van het Werkman College voor het onderwijs aan asielzoekersleerlingen. Het gebouw aan de Travertijnstraat wordt geschikt gemaakt voor het geven van VO-onderwijs. Naast verbouw vindt ook uitbreiding van de capaciteit plaats. Daarvoor zijn in de vorige planperiode de gemeentelijke middelen beschikbaar gesteld.

7.2.2 WERKMAN COLLEGE (O2G2)

Het Werkman College is in 2010 ontstaan uit een fusie van het Rölling College en het H.N. Werkman College en gevestigd op drie locaties in het centrum en het noordoosten van Groningen:

- Nieuwe Sint Jansstraat (Stadslyceum);
- Kluiverboom (VMBO / Heyerdal College);
- Melisseweg (Dalton).

Het schoolbestuur kiest er voor om het onderwijs op een andere manier in te richten voor het versterken van de onderwijskwaliteiten, heldere profilering en het streven naar financieel gezonde positie. In die gedachte bestaat het Werkman college in de toekomst uit VMBO, Havo / VWO, Topsporttalentschool en een ISK. Daarmee is er een huisvestingsvraag ontstaan. De ISK van het Werkman College wordt in de toekomst gehuisvest in het monumentale schoolgebouw aan de Heesterpoort.

¹⁵ Internationale Schakel Klas

Integraal HuisvestingsPlan Onderwijs 2016 – 2019 gemeente Groningen

7.2.2.1 HET STADSLYCEUM –(O2G2) NIEUWE ST JANSSTRAAT

Het STADSLYCEUM is de vestiging voor Havo en VWO. Er wordt sinds 2014 ook gebruik gemaakt van de voormalige Borgmanschool aan de Agricolastraat. De capaciteit van de school is maximaal 1.250 leerlingen. Met de huidige panden zijn de leerlingen passend gehuisvest. Wel is volgens het schoolbestuur¹ sprake van de noodzaak het hoofdgebouw geschikt te maken voor verlengd toekomstig gebruik / renovatie. De kosten hiervoor worden geschat op ca. € 2.400.000,-. De kosten hiervan komen volledig voor rekening van het schoolbestuur.

7.2.2.2 DE KLUIVERBOOM

In het Noordoosten van de stad is in 2011-2012 een nieuw schoolgebouw 'DE KLUIVERBOOM'^{vi} in gebruik genomen dat nu onderdak biedt aan het VMBO van het Wessel Gansfortcollege (CSG) en het Werkman College (O2G2). Ook is er een vleugel gebouwd voor het Heyerdahl College (O2G2).

Zowel de CSG al de O2G2 zijn bezig met een herbezinning op de configuratie van het VO. De huisvesting van zowel het Werkman College als het Wesselgansfort College wordt daarbij onder de loep genomen en het gebruik van de locatie Kluiverboom zal in deze bezinning ook betrokken zijn. Deze verkenningen zijn nu nog onvoldoende in beeld om op basis daarvan de huisvestingsconsequenties te beschrijven. Deze consequenties worden mee genomen in de update van dit IHP in 2017.

7.2.3 ZERNIKE COLLEGE GRONINGEN (O2G2)

Binnen het Zernike college zijn diverse ontwikkelingen op het gebied van de huisvesting gaande¹. Ook zijn eerder de locaties aan de Van Iddekingeweg en de Vondellaan aangekocht voor onder meer de huisvesting van de van het NoorderPoort College overgenomen leerlingen VMBO.

Op de Helperbrink is in 2014 gestart met de voorbereiding van de uitbreiding van de locatie ter vervanging van de huurlocatie aan de Van Houtenlaan. De gemeente heeft in 2014 een budget van € 1.600.000,- beschikbaar gesteld in het IHP 2011-2015. Door de aardbevingsproblematiek is dit project vertraagd.

Daarnaast loopt een onderzoek naar de huisvesting van de leerlingen van Groningen-zuid, hiervoor wordt een masterplan opgesteld, waarin een advies wordt uitgebracht over het samenvoegen en-/ of afstoten van de locaties op korte en langere termijn. Momenteel werkt het schoolbestuur aan dit masterplan. De effecten van dit masterplan en de vertaling ervan voor de huisvesting zijn op dit moment niet helder. Indien mogelijk zullen we in de eerst komende update van dit IHP de huisvesting technische consequenties in beeld brengen.

7.2.4 GOMARUS COLLEGE (GSG)

Raadsvoorstel - Integraal huisvestingsplan (IHP-onderwijs) 2016-2019 met ...

Integraal HuisvestingsPlan Onderwijs 2016 – 2019 gemeente Groningen

De Gereformeerde Scholengemeenschap Groningen (GSG) beschikt over twee locaties:

- De scholen campus aan het Vondelpad
- De nevenvestiging aan de Magnoliastraat

Vondelpad^{viii}

GSG streeft op de locaties Vondelpad 1 en 3 naar vervangende nieuwbouw. Voor deze vervangende nieuwbouw worden de kosten door het schoolbestuur geraamd op circa € 14 miljoen euro.

Naar onze mening voldoen de gebouwen van het Gomarus College zowel onderwijskundig als bouwtechnisch. Wij zien op dit moment geen noodzaak om voor het Gomarus College (gedeeltelijk) vervangende nieuwbouw te realiseren. De middelen voor aanpassing van gebouwen ontvangt het schoolbestuur rechtstreeks van het Rijk, gewenste aanpassingen zal het schoolbestuur dan ook zelf moeten bekostigen. Zie ook 5.4 voor de voorwaarden voor eventuele vervangende nieuwbouw.

Magnoliastraat^{viii}

Voor de planontwikkeling aan de Magnoliastraat is een rapportage ontwikkeld met een onderbouwing van de plannen. De totale investeringskosten bedragen 2,9 miljoen euro. Sinds 2015 ontvangt het schoolbestuur voor aanpassing en onderhoud rechtstreeks van het Rijk de daarvoor benodigde budgetten. De genoemde kosten komen derhalve voor rekening van het schoolbestuur.

Volgens ons beschikt het Gomarus College op lange termijn over voldoende capaciteit in deze locaties.

7.2.5 WESSEL GANSFORT EN AUGUSTINUS COLLEGE (CSG)

Het Wessel Gansfort College heeft twee locaties: Heerdenpad en Kluiverboom. Het Augustinus College heeft twee locaties: Admiraal de Ruyterlaan en de Diamantlaan.

Evenals het openbaar onderwijs beraadt het bestuur van het CSG zich op de configuratie van het Voortgezet Onderwijs. De effecten van dit onderzoek en de vertaling ervan voor de huisvesting zijn op dit moment niet helder. Indien mogelijk zullen we in de eerst komende update van dit IHP de huisvesting technische consequenties in beeld brengen.

7.2.6 PARCIVAL VRIJE SCHOOL (VRIJE SCHOOL NOORD EN OOST)

De school groeit harder dan de prognoses de afgelopen jaren hebben aangegeven. Daardoor is een capaciteitstekort ontstaan, zowel in lokalencapaciteit als in ruimte voor lichamelijke oefening. Het bestuur vindt dat de huidige gebouwen verouderd en kostbaar in de exploitatie.

Raadsvoorstel - Integraal huisvestingplan (IHP-onderwijs) 2016-2019 met ...

Integraal HuisvestingsPlan Onderwijs 2016 – 2019 gemeente Groningen

tie zijn en zou bij voorkeur willen kiezen voor integrale nieuwbouw, ook renovatie van de bestaande locaties is een optie.

In het programma 2015 is al op de ruimtevrage geanticipeerd en de benodigde extra capaciteit (en middelen om die voor het onderwijs geschikt te maken) beschikbaar gesteld in het schoolgebouw aan de Reggestraat.

Vanuit bouwtechnisch oogpunt is het realiseren van vervangende nieuwbouw naar onze mening niet aan de orde. Zoals eerder opgemerkt ontvangt het schoolbestuur zelf de middelen van het rijk om aanpassingen en groot onderhoud aan het gebouw uit te voeren. Voor die voorzieningen zal in deze planperiode dan ook geen budget worden gereserveerd.

Het capaciteitsprobleem voor het lichamenlijk onderwijs achten wij wel degelijk nijpend. Daarom is in 2015 een gymaccommodatie van het Noorderpoort College overgenomen en wordt deze aangepast door het Parcival College. De middelen daarvoor worden op basis van het al vastgestelde programma onderwijshuisvesting 2015 beschikbaar gesteld.

7.2.7 WILLEM LODEWIJK GYMNASIUM (WLG)

In het jaar 2007 heeft het Willem Lodewijk Gymnasium in de vorm van voorfinanciering een uitbreiding van 899 m² gerealiseerd. Destijds had de school nog geen recht op vergoeding volgens de cijfermatige tabellen van de verordening, omdat het gebouw (formeel) in die periode voldoende bruto vloeroppervlak had voor het toenmalige leerlingenaantal.

De laatste jaren is het leerlingenaantal van de school dusdanig gegroeid zodat het recht op bekostiging van de eerder door het schoolbestuur voorgefinancierde uitbreiding is ontstaan. Daarom wordt dat via het programma onderwijshuisvesting 2015 beschikbaar gesteld.^x Het Willem Lodewijk Gymnasium beschikt daarmee nu over voldoende door de gemeente bekostigde capaciteit.

8 GYMNASIEKACCOMMODATIES

Zoals in de visie (§ 5.10) al staat vermeld, gaat de gemeente Groningen voor de omvang en de spreiding van de gymcapaciteit uit van 120% van de wettelijk vastgestelde klokurenbehoefte van basisscholen. Hierbij geldt een beschikbare capaciteit in een week van 26 klokuren voor het primair onderwijs en 40 klokuren voor het voortgezet onderwijs. Daarnaast is het streven dat voor elke basisschool binnen een straal van één kilometer hemelsbreed een gymaccommodatie beschikbaar is. Wettelijk ligt dit op twee kilometer. Op onderstaande Figuur 4 worden de gymnastiekaccommodaties t.b.v. het primair onderwijs met daaromheen een straal van 1 kilometer weergegeven. Hieruit concluderen we dat voor alle basisscholen een gymzaal op acceptabele afstand beschikbaar is.

Figuur 4, Gymzalen t.b.v. primair onderwijs met 1 km straal

Leerlingen in het VO zijn mobieler en daarvoor worden dan ook ruimere afstandscriteria gehanteerd. Hoewel geen harde norm wordt voor deze scholen beleidsmatig uitgegaan van een straal van twee kilometer hemelsbreed.

8.1 BEWEGINGSONDERWIJS P.O.

Raadsvoorstel - Integraal huisvestingplan (IHP-onderwijs) 2016-2019 met ...

Integraal HuisvestingsPlan Onderwijs 2016 – 2019 gemeente Groningen

Tabel 11 geeft de behoefte aan klokuren gymnastiek voor het primair onderwijs weer. Deze behoefte is normatief vastgesteld en gebaseerd op de leerlingentelling 2014 (bepalend voor schooljaar '15 – '16). Met de huidige klokurenbehoefte en de al in het beleid opgenomen oplossingen als achtergrond, worden op de langere termijn geen capaciteitsproblemen verwacht voor het primair onderwijs.

Stadsdeel	aantal locaties	beschikbare capaciteit (uur)	huidige norm			120% norm		
			behoefte (uur)	verschil t.o.v. cap. (uur)	%	behoefte (uur)	verschil t.o.v. cap. (uur)	%
Centrum - Oude wijken	7	182	153	29	16%	184	-2	-1%
Noord West	9	234	144	90	38%	173	61	26%
Oost	8	208	132	76	37%	158	50	24%
Zuid	4	104	102	2	2%	122	-18	-18%
Hoogkerk	2	52	32	20	38%	38	14	26%
Totaal	30	780	563	-112,6	26%	675,6	104	12%

Tabel 11, klokuren gymnastiek PO

Op stedelijk niveau is er binnen de geldende normen voldoende capaciteit beschikbaar voor het geven van lichamelijk onderwijs. Binnen het gevoerde beleid is het nodig dat voor 120% van de genormeerde behoefte aan lichamelijk onderwijs capaciteit aanwezig is in de gymzalen voor het primair onderwijs. Dat lijkt grotendeels te passen.

Echter in stadsdeel zuid is er sprake van een knelpunt, dat was in de vorige planperiode voorzien. Daarom hebben we geanticipeerd door in de planning twee gymzalen op te nemen aan de Vondellaan, tegelijk met de nieuwbouw voor de Tamarisk. Middelen hiervoor zijn in het vorige IHP beschikbaar gesteld. Met de realisatie van deze twee gymzalen is het knelpunt in Zuid opgelost en is er ook daar sprake 22% ruimte.

Binnen stadsdeel Centrum en oude wijken kan de krapte goed worden opgelost door ook gebruik te maken van VO sport of andere beschikbare accommodaties.

In Oosterhoogebrug dient De Schakel als accommodatie voor bewegingsonderwijs voor de Oosterhoogebrugschool. Als in verband met de wijkontwikkeling wordt besloten dit gymlokaal af te breken zal in de nabijheid van de school een nieuwe gymzaal moeten worden gebouwd, kosten ca. 1 miljoen. Zie ook § 6.3.3.7.

8.2 BEWEGINGSONDERWIJS (V.)S.O.

Het speciaal onderwijs beschikt veelal over bij de scholen gesitueerde accommodaties. Soms geïntegreerd in schoolgebouwen (voorbeeld: W.A. van Lieflandschool locaties: Paterswoldseweg en Bessemoerstraat), soms ook in de onmiddellijke nabijheid (voorbeeld RENN4 sporthal de Brug aan de Donderslaan). Uit de inventarisatie is voor het speciaal onderwijs voldoende capaciteit beschikbaar gebleken en er zijn geen knelpunten naar voren gekomen.

Integraal HuisvestingsPlan Onderwijs 2016 – 2019 gemeente Groningen

8.3 BEWEGINGSONDERWIJS V.O.

Ten behoeve van de vervangende nieuwbouw van een school sporthal voor het Gomarus College heeft de gemeente Groningen via het programma 2015 middelen beschikbaar gesteld. Daarmee en met een eigen bijdrage kan het schoolbestuur een nieuwe schoolsporthal met drie zaaldelen bouwen. De nieuwe schoolsporthal wordt buiten schooltijd ook beschikbaar gesteld aan andere gebruikers.

Ook voor het Parcival College (zie § 7.2.6) wordt een bestaande accommodatie verbouwd en daarna door de school in gebruik genomen.

9 FINANCIËN

De gemeenten ontvangen van het Rijk middelen voor onderwijshuisvesting als onderdeel van de algemene uitkering in het gemeentefonds. Hierin zijn twee kortingen doorgevoerd:

1. Vanaf 2015 heeft het Rijk op landelijk niveau hierin een korting van 256 mln¹⁶. doorgevoerd. Dat is ca 15 % van het vergoedingsniveau. Deze korting op het gemeentefonds is grotendeels overgeheveld via de lumpsumvergoeding aan de schoolbesturen. Deze lumpsum is een vergoeding die de scholen voor de exploitatie en personeel ontvangen. Dit bedrag mag door de schoolbesturen worden aangewend voor onderhoud en verbetering van schoolgebouwen, maar ook voor overige exploitatie en eventuele personele kosten.

Deze korting vanuit het gemeente fonds heeft geen invloed op de onderwijshuisvesting begroting richting de scholen.

2. Daarnaast heeft een tweede uitname plaatsgevonden in verband met de doordecentralisatie van onderhoud en aanpassing van PO-gebouwen. Deze uitname betekende voor Groningen een korting van 2,1 mln. Deze korting van 2,1 miljoen is 0,4 miljoen meer dan de afgelopen jaren gemiddeld aan vergoedingen voor onderhoud en aanpassing (namelijk 1,7 miljoen) aan de PO-besturen werd vergoed.

Schoolbesturen ontvangen door deze veranderingen in de financiering van de instandhouding van de schoolgebouwen PO/SO/VO en op basis van de recente doordecentralisatie van onderhoud en aanpassing PO/SO nu rechtstreeks van het rijk alle middelen voor onderhoud, renovatie en aanpassing van schoolgebouwen. Hiermee zijn ze inhoudelijk en financieel verantwoordelijk geworden

Door de genoemde korting komt de financiële ruimte - om ten laste van het resterende budget te voldoen aan de gemeentelijke zorgplicht (nieuwbouw, uitbreiding, 1^e inrichting, schade en herstel constructieve gebreken, verzekering, gym onderwijs e.d.) - onder druk.

Om aan onze zorgplicht te kunnen blijven voldoen, om de in dit IHP voorgenomen investeringen te kunnen blijven bekostigen en om de reguliere uitgaven, voor dekking van de lasten van eerdere investeringen te kunnen doen hebben we besloten extra middelen vrij te maken om deze korting (deels) te compenseren. Op basis van de voorjaarsbrief 2015¹⁷ heeft de

¹⁶ Een algemene korting van € 256 miljoen uit het gemeentefond van middelen die daarin zijn toegerekend aan onderwijshuisvesting maar daar niet aan worden uitgegeven. Deze middelen worden overgeheveld naar de scholen in de lumpsum t.b.v. huisvesting. Motie Van Haersma Buma (Kamerstuk 33 000, nr 12)

¹⁷ Kenmerk 4997442, d.d.: 28-5-15, besproken in de raad in het voorjaarsdebat van 1-7-2015

Raadsvoorstel - Integraal huisvestingsplan (IHP-onderwijs) 2016-2019 met ...

Integraal HuisvestingsPlan Onderwijs 2016 – 2019 gemeente Groningen

raad besloten: "...om de huidige kwaliteit van de onderwijshuisvesting te kunnen blijven handhaven stellen we structureel 200 duizend euro beschikbaar aan extra beleidsmiddelen. Het resterende tekort dient te worden opgevangen binnen de intensiveringsmiddelen voor het thema 'Leren' die structureel beschikbaar zijn gesteld bij de begroting 2015...". Met de daarmee beschikbare middelen voor 2016 en volgende jaren kan uitvoering worden gegeven aan de lopende verplichtingen en nieuwe voorzieningen, zoals aangegeven in Tabel 13. Fluctuaties in het uitgavenniveau voor de regulier jaarlijks terugkerende uitgaven kunnen worden opgevangen ten laste van de voorziening onderwijshuisvesting

Wel constateren we dat de beschikbare ruimte om te investeren in nieuwe voorzieningen steeds verder onder druk komt te staan. Een toenemend aandeel van het beschikbare budget wordt in beslag genomen door niet of nauwelijks beïnvloedbare structurele lasten, namelijk de kapitaal- en rentelasten van eerdere investeringen. Daarom is ook in dit IHP zichtbaar gemaakt dat stevige financiële sturing op de besteding van de beperkt beschikbare financiële ruimte nodig is. Voor niet direct noodzakelijke voorzieningen moet pas op de plaats worden gemaakt.

9.1 STAND VAN ZAKEN IHP 2012 – 2015

bedragen (€'s) x 1.000	2012 – 2015	Stand van zaken
Wingerd 2e tranche	1.200	Gerealiseerd
RENN4 Nieuwbouw	5.400	Gerealiseerd
Binnenklimaat PO	7.400	in uitvoering, afronding 2016
Gym. voorziening Wijert 2 zaaldelen + nieuwbouw Tamarisk	2.000	In uitvoering
Simon van Hasselt	1.000	In uitvoering
Zernike College	1.600	In uitvoering
Totaal	18.600	

Tabel 12, stand van zaken prioriteiten IHP 2012 – 2015

De kredieten voor deze projecten zijn opgenomen in de jaarlijkse onderwijshuisvestingsprogramma's waarvoor de raad afzonderlijk de afgelopen jaren de nodige kredietbesluiten heeft genomen.

Raadsvoorstel - Integraal huisvestingplan (IHP-onderwijs) 2016-2019 met ...

Integraal HuisvestingsPlan Onderwijs 2016 – 2019 gemeente Groningen

9.2 PRIORITEITEN EN FASERING 2016 - 2019

Op basis van de in dit IHP beschreven beleidsuitgangspunten verwachten wij de volgende fasering in de prioriteiten onderwijshuisvesting de komende jaren.

bedragen (€ x 1.000)	2016	2017	2018	2019
Aanpassing / bouwkosten /erschikking PO ¹⁸	1.000	1.000	1.000	1.000
bezemronde Fris en duurzaam	900			
Ebbinge kwartier nieuwe basisschool	2.300	2.300		
Treslinghuis t.b.v. Siebe Jan Bouwmaschool en Borgmanschool	2.300	2.300		
Tamarisk, derde tranche	1.000			
Effecten nieuwe configuratie VO			PM	PM
Ontwikkeling Oosterhoogebrugschool ¹⁹		2.300	2.300	
Gym locatie Oosterhoogebrugschool			1.000	
Totaal	7.500	7.900	4.300	1.000

Tabel 13, prioriteiten en fasering 2016 - 2019

¹⁸ Dit is een bedrag dat jaarlijks nodig is om fluctuaties in huisvestingsbehoefte op te vangen, bijvoorbeeld tijdelijke huur van noodaccommodatie dan wel kleine uitbreidingen van bestaande scholen en of aanpassingen bij herbestemming.

¹⁹ Hier komen ook inkomsten voor terug i.h.k.v. herbestemming van de huidige onderwijslocatie

Integraal HuisvestingsPlan Onderwijs 2016 – 2019 gemeente Groningen

10 BIJLAGEN

10.1 BIJLAGE: OVERZICHT SCHOLEN PER BESTUUR

SRT_ONDERWIJS	BESTUUR	NAAM	ADRES	BRIN	HFD-DIS	WIJK
Basisonderwijs	G.S.V.	Groningse schoolvereniging	Sweelcklaan 4	07WT	hoofd	Zuid
	K.O.C.	Bisschop Bekkers	Siriusstraat 1	18LM	hoofd	N-W
		St. Michael	Butjesstraat 8	18FV	hoofd	Centr
	Noorder basis	De Triangel	Rode Kruislaan 78	10WC	hoofd	Zuid
		Johannes Calvijn	Froukemaheerd 1	09JG	hoofd	Oost
		Rehoboth	Prinses Margrietstraat 3	06EB	hoofd	Hoogkirk
	O2G2	Beijumkorf, Hfd loc. De Honingraat (17EC)	Fullsemaheerd 88	17EC	dislokatie	Oost
			Jaladaheerd 53	17EC	hoofd	Oost
		Boerhaave	Semmelweisstraat 82	17MF	dislokatie	Zuid
			Veenweg 1/1 1	17MF	hoofd	Zuid
		Borgman hfdvst. (17JG00)	Jacobijnerstraat 10	17JG	hoofd	Centr
			Nwe Kijk in 't Jatsstraat 33	17JG	dislokatie	Centr
			Vinkenstraat 1	17JG	hoofd	Centr
		Borgman Warmoesstraat (17JG01)	Warmoesstraat 18	17JG-01	neven vst	Zuid
		Bredero	Ina Boudierplantsoen 3	17NI	hoofd	Zuid
			Ina Boudierplantsoen 5	17NI	dislokatie	Zuid
		De Expeditie	Wibemaheerd 358	16NF	hoofd	Oost
		De Meander	Slenk 2	30FZ-00	hoofd	N-W
		De Ploeg	Zuiderweg 70/3	17QQ	hoofd	Hoogkirk
		De Sterrensteen	Radiumstraat 2	17AH	dislokatie	N-W
			Siersteenaan 480	17AH	hoofd	N-W
		De Vuurtoren	Vaargeul 117	17EW	hoofd	Oost
		Driebond	Engelberweg 38	17RS	hoofd	Oost
			Engelberweg A	17RS	hoofd	Oost
			Woldweg 7	17RS	dislokatie	Oost
		Joseph Haydn	Groenensteinlaan 11	17NT	dislokatie	Zuid

Raadsvoorstel - Integraal huisvestingplan (IHP-onderwijs) 2016-2019 met ...

Integraal HuisvestingsPlan Onderwijs 2016 – 2019 gemeente Groningen

SRT_ONDERWIJS	BESTUUR	NAAM	ADRES	BRIN	HFD-DIS	WIJK
			Haydriaan 102	17NT	hoofd	Zuid
			Heperbrink 50	17NT	hoofd	Zuid
			Swelinciklaan 2	17NT	dislokatie	Zuid
		Karrepad	Korreweg 270	17BW	hoofd	Centr
			Molukkenstraat 1	17BW	hoofd	Centr
		Oosterhoogebrug	Madeliefstraat 2	17DI	hoofd	Oost
		Pendinghe	Eikenlaan 288	16UG	hoofd	N-W
		Petteflet (16ZU01)	J. van Ruysdaelstraat 73	30VA	hoofd	Centr
		Slebe-Jan Boumaschool	Oliemuldersweg 47	17CY	hoofd	Centr
		Starter	Parkweg 128	17SR	hoofd	Zuid
			Verzelstrijderslaan nabij 4 A	17SR	dislokatie	Zuid
		Swoalstee	Kiel 7	17FG	hoofd	Oost
		De Zaaier	Dierenriemstraat 2	24EC	hoofd	N-W
St.v Chr.Basis ond. op Re- form.grondslag						
V.C.O.G.		Anne Frank	De sansstraat 15 A	09MS	dislokatie	Hoogkrk
			De Sansstraat 13	09MS	hoofd	Hoogkrk
		Aquamarijn	Maresiusstraat 24 A	30RH	hoofd	N-W
			Slenk 2	30RH	dislokatie	N-W
		De Kleine Wereld	Celebesstraat 35	18BM	dislokatie	Centr
			S. S. Rosensteinlaan 21	18BM	hoofd	Centr
		Dom Heider Camara	Onnemaheerd 2	18QF	hoofd	Oost
		Heerdstee	Bentismaheerd 1	18PC	hoofd	Oost
		Hoeksteen CBS	Opaalstraat 30	18HL	dislokatie	N-W
			Siersteenlaan 480	18HL	hoofd	N-W
		Kompas	Valreep 67	18LB	hoofd	Oost
		Nassau	Graaf Adolfstraat 73	18BA	dislokatie	Centr
			Nassaulaan 5	18BA	hoofd	Centr
		Tamarisk	Canadalaan 2	18NS	dislokatie	Zuid
			Coendersweg 13	18NS	dislokatie	Zuid
			Van Ketwich Verschuurlaan 90	18NS	hoofd	Zuid

Raadsvoorstel - Integraal huisvestingplan (IHP-onderwijs) 2016-2019 met ...

Integraal HuisvestingsPlan Onderwijs 2016 – 2019 gemeente Groningen

SRT_ONDERWIJS	BESTUUR	NAAM	ADRES	BRIN	HFD-DIS	WIJK
		Wegwijzer	Prunusstraat 74	18CF	hoofd	N-W
Speciaal Basis- onderwijs	Vrije School	Vrije School Widar	Menwestestraat 41	10KE	hoofd	Zuid
	O2G2	Bekenkamp SBO Hfdvestiging (19VC)	Bekerslaan 1	19VC	hoofd	Zuid
		Bekenkamp SBO Travertijnstr. (19VC02)	Travertijnstraat 2	19VC-02	neven vst	N-W
		Bekenkamp SBO Wilgenlaan (19VC01)	Wilgenlaan 1	19VC-01	dislokatie	N-W
	S.C.S.O.G.	Fiducia SBO	Canadalaan 8	02WR	dislokatie	Zuid
		Distributiestraat 1	Distributiestraat 1	02WR	hoofd	Zuid
		Kimkiel SBO	Kluiverboom 9 1	14WU	hoofd	Oost
			Kluiverboom A	14WU	hoofd	Oost
	Noorderbasis	Meerpaal SBO	Koperstraat 4	22LH	hoofd	N-W
			Metaallaan 299	22LH	hoofd	N-W
Speciaal onder- wijs	Het Poortje	Het Poortje	Hogeweg 9	02YL	hoofd	N-W
	Kentalls	Dr. J. de Graafschool	Ina Boudierplantsoen 9	14UP	hoofd	Zuid
		Tine Marcussschool	Jallaadaheerd 163	02OM	hoofd	Oost
	O2G2	W.A. van Liefland	Bessenoerstraat 6	19SO	dislokatie	N-W
	RENN4	Diamant College (dependance: Erasmus)	Paterswoldseweg 131	19SO	hoofd	Zuid
		Diamantcollege	Diamantlaan 12	19WF	dislokatie	Centr
		Prof. W.J. Bladegroen	Donderslaan 157	02YM	hoofd	Zuid
	S.C.S.O.G.	De Wingerd	De Verbetering 5	02YR	hoofd	Zuid
	Noorderbasis	De Steiger	Koperstraat 4	14WT	hoofd	Hoogkrik
Voortgezet On- derwijs	C.S.G. -	CSG Augustinus	Adm. de Ruylerlaan 37	26MK	hoofd	N-W
	S.C.O.G.			14RP-01	neven vst	Centr
		CSG Diamantlaan	Diamantlaan 14	14RP-03	neven vst	N-W
		CSG Kluiverboom	Kluiverboom 1	14RP-02	neven vst	Oost
		CSG Wessel Gansfort (14RP/03ZT/00ZZ/02CE)	Heerdenpad 8	14RP	hoofd	Oost
	G.S.G.	Gomarus College	Magnoliastraat 1	02UV	neven vst	N-W
			Vondeipad 1	02UV	hoofd	Zuid
			Vondeipad 2	02UV	hoofd	Zuid

Versie datum: 1-9-2015

Pagina 66 van 73

Integraal HuisvestingsPlan Onderwijs 2016 – 2019 gemeente Groningen

SRT_ONDERWIJS	BESTUUR	NAAM	ADRES	BRIN	HFD-DIS	WIJK
			Vondelpad 3	02UV	hoofd	Zuid
	02G2	Praedinius Gymnasium	Kruitlaan 11	20BV	neven vst	Centr
			Turfsingel 82	20BV	hoofd	Centr
		Reitdiep College loc. Kamerlingh Onnes	Diamantlaan 27	13ZU	hoofd	N-W
			Eikenlaan 286	13ZU	hoofd	N-W
			Heesterpoort 1	13ZU	neven vst	Centr
		Reitdiep College loc. Leon van Gelder	Diamantlaan 27	13ZU-01	neven vst	N-W
		Werkman College	Agricolastraat 33	20EM	hoofd	Centr
			Agricolastraat 9	20EM	dislokatie	Centr
			Kluiverboom A	20EM	neven vst	Oost
			Melisseweg 2	20EM	hoofd	Oost
			Nieuwe Sint Jansstraat 11	20EM	hoofd	Centr
			Sint Jansstraat 35	20EM	hoofd	Centr
		Zernike Montessori lyceum Groningen	Helperbrink 30	02PE	hoofd	Zuid
			van Houtenlaan 27	02PE	neven vst	Zuid
			Van Idenkingeweg 140	02PE	neven vst	Zuid
			Vondellaan 83	02PE	neven vst	Zuid
	S.C.S.O.G.	De Bolster VSO Praktijkonderwijs	Helper Westsingel 98	05OP	dislokatie	Zuid
			Multatulistraat 91	05OP	hoofd	Zuid
	Vrije School Noord en Oost (VO)	Parcival College (voortgezet vrijeschool	Merwedestraat 45	16NK	hoofd	Zuid
			Merwedestraat 98	16NK	neven vst	Zuid
		Willem Lodewijk Gymnasium	Reggestraat 1	16NK	neven vst	Zuid
			Verzetstrijderslaan 220	02CR	hoofd	Zuid

tabel 14, Scholen per schoolbestuur

Integraal HuisvestingsPlan Onderwijs 2016 – 2019 gemeente Groningen

10.2 BIJLAGE: CONDITIE SCHOOLGEBOUWEN

Hier een overzicht van de conditie van de scholen de afgelopen 3 metingen. 1997, 2009 en 2014.

De nuance hierbij is dat de meting alleen is gedaan op die onderdelen waarvoor de gemeente verantwoordelijk was en dus geen conditie beeld geeft zoals dat gebruikelijk is bij bijvoorbeeld de NEN 2767.

Met de nodige nuance is te volgende conversie te maken tussen de NEN conditie scores en de onderstaande kwaliteit score:

NEN 2767 conditie	Kwaliteit score
1, zeer goed	0
2, goed	1 tot 8
3, redelijk	9 tot 16
4, matig	16 tot 33
5, slecht	34 tot 65
6, zeer slecht	66 tot 80

Raadsvoorstel - Integraal huisvestingplan (IHP-onderwijs) 2016-2019 met ...

Integraal Huisvestings-Plan Onderwijs 2016 – 2019 gemeente Groningen

SOORT	School	Adres	PC	bestuur	1997	2009	2014
BO	Anne Frank	De Santstraat 13	9744 HW	OZG2	x	3,84	4,87
VO	Augustinus College	Admiraal de Ruysterlaan 37	9726 GP	CSG	2,22	3,61	4,38
BO	Bisschop Bekkersschool	Siriusstraat 1	9742 KT	KOC	6,81	5,23	4,52
BO	Boerhaaveschool	Semmelweisstraat 82	9728 NB	OZG2	-	-	-
BO	Boerhaaveschool	Veenweg 1	9728 NH	OZG2	4,47	2,97	3,68
SO	Bolster	Multatulistraat 91	9721 NH	SCSOG	x	4,91	3,10
SO	Bolster	Multatulistraat 91	9721 NH	SCSOG	x	0,20	4,62
SO	Bolster	Multatulistraat 91	9721 NH	SCSOG	x	4,72	4,78
BO	Borgman-school	Jacobijnerstraat 10	9712 HZ	OZG2	4,75	6,47	4,15
BO	Borgman-school	Nieuwe Kijk in 't Jatstraat 33	9712 SB	OZG2	4,61	4,19	4,82
BO	Borgman-school	Warmoesstraat 18	9724 JL	OZG2	4,83	5,14	5,49
BO	Bredero school	i. Boudierplantsoen 3/5	9721 XA	OZG2	3,80	5,37	4,19
BO	Bredero school	i. Boudierplantsoen 3/5	9721 XA	OZG2	3,80	6,65	4,13
BO	Bredero school	i. Boudierplantsoen 3/5	9721 XA	OZG2	x	0,96	1,27
BO	De Beijumkorf	Jaltadaheerd 53	9737 HC	OZG2	5,32	4,84	5,44
BO	De Beijumkorf	Fultsemaheerd 88	9736 CT	OZG2	4,70	4,70	5,97
BO	De Driebond	Engelberterweg 38	9723 EM	OZG2	4,71	4,87	4,95
BO	De Driebond	Woldweg 7	9734 AA	OZG2	4,60	5,46	6,88
BO	De Expeditie	Wibenaheerd 24	9736 PB	OZG2	-	-	4,95
BO	De Heerdslee	Bentismaheerd 1	9736 EA	VCOG	4,49	4,76	5,16
BO	De Kleine Wereld	S.S. Rosensteinlaan 21	9713 AT	VCOG	4,70	4,91	5,07
BO	De Kleine Wereld	Celebesstraat 35	9715 JB	VCOG	4,80	4,74	3,75
SO	De Meerpaal	Koperstraat 4	9704 AA	VCOG	x	5,17	4,36
BO	De Petteflet (voorheen Annie M. G. Schmidt)	J. van Ruysdaelstraat 73	9718 SC	OZG2	4,85	5,04	4,67
SO	De Steiger	Koperstraat 4	9743 RW	VGSOG	x	4,79	4,09

Raadsvoorstel - Integraal huisvestingplan (IHP-onderwijs) 2016-2019 met ...

Integraal HuisvestingsPlan Onderwijs 2016 – 2019 gemeente Groningen

SOORT	School	Adres	PC	bestuur	1997	2009	2014
BO	De Sterrensteen (voorheen Annie M.G. Schmidt School)	Radiumstraat 2a	9743 SP	O2G2	4,94	4,21	4,47
BO	De Tamarisk	Canadalaan 2	9728 EE	VCOG		2,67	4,86
BO	De Tamarisk	Van Ketwich Verschuurlaan 90	9721 SW	VCOG	4,60	3,55	4,99
BO	De Tamarisk	Coendersweg 13	9722 GA	VCOG	3,38	5,32	5,36
BO	De Triangel	Rode Kruislaan 78	9728 CX	VGPO	3,40	4,62	5,09
BO	De Wegwijzer	Prunusstraat 74/76	9741 LE	VCOG	4,72	5,29	5,13
BO	De Zaaiër	Dierenriemstraat 2a	9742 AH	SCOG	4,60	4,60	5,65
BO	Dom Helder Camara	Onnemahoord 2	9736 AM	VCOG	2,32	5,30	4,97
SO	Dr. Bekenkampschool	Bleekerslaan 1	9724 EJ	O2G2	4,60	5,41	5,04
SO	Dr. Bekenkampschool	Wilgenlaan 1	9741 BX	O2G2	5,45	10,09	4,25
SO	Dr. Bekenkampschool	Travertijnstraat 2	9743 SZ	O2G2	4,54	5,20	5,20
SO	Dr. J. de Graatschool	I. Boudierplantsoen 9	9721 XA	Kentallis	4,67	4,57	4,21
SO	Erasmusschool	Van Heemskerckstraat 56	9726 GM	Renn4	4,58	5,29	4,51
SO	Fiduciaschool	Distributiestraat 1	9728 CR	SCSOG	4,22	3,35	4,67
SO	Fiduciaschool (voorheen W.A. van Liefland)	Canadalaan 8	9728 EE	SCSOG	5,02	6,25	4,58
VO	Gomarus College	Vondelpad 3	9721 LX	GSG	x	3,61	3,26
VO	Gomarus College	Vondelpad 1	9741 LE	GSG	2,60	2,80	3,62
VO	Gomarus College	Vondelpad 2	9742 KT	GSG	-	3,72	4,03
VO	Gomarus College	Magnoliastraat 1	9741 CS	GSG	2,93	3,05	3,93
BO	GSV, International school	Sweelincklaan 4	9722 JV	GSV	5,33	4,74	5,11
VO	H.N. Werkman College	Nieuwe St. Jansstraat 11	9711 VG	O2G2	2,72	2,65	3,01
VO	H.N. Werkman/Heyerdahl College	Kluiverboom 1B	9732 KZ	O2G2		-	2,28
BO	Joh. Calvijnschool	Froukemahoord 1	9736 RA	Noorderbasis	4,56	4,81	4,94
BO	Joseph Haydn (hfd)	J. Haydnlaan 102	9722 CI	O2G2	4,70	4,90	4,43
BO	Joseph Haydn (nieuwbouw)	Helperbrink 50	9722 ER	O2G2		-	-

Versie datum: 1-9-2015

Pagina 70 van 73

Integraal HuisvestingsPlan Onderwijs 2016 – 2019 gemeente Groningen

SOORT	School	Adres	PC	bestuur	1997	2009	2014
BO	Joseph Haydn (nieuwbouw)	Sweelincklaan 2	9722 JV	O2G2	x	4,83	5,33
BO	Karrepad	Molukkenstraat 1	9715 NR	O2G2		-	4,73
BO	Karrepad	Molukkenstraat 1	9715 NR	O2G2	0,18	4,82	5,78
BO	Karrepad	Korreweg 270	9715 AP	O2G2	x	4,88	-
BO	Karrepad (nieuwbouw)	Molukkenstraat 1	9715 NR	O2G2	x	-	3,39
BO	Kompas	Kiel 5/6	9733 EB	VCOG	4,72	4,89	5,24
BO	Meander	Slenk 2	9746 RS	O2G2		-	-
BO	Nassauschool	Nassaulaan 5	9717 CE	VCOG	4,70	4,95	4,26
BO	Nassauschool	Graaf Adolfstraat 73	9717 ED	VCOG	4,70	4,72	4,95
BO	Nassauschool (bijgebouw)	Graaf Adolfstraat 73	9717 ED	VCOG	x	0,44	4,72
BO	Nassauschool (nieuwbouw)	Graaf Adolfstraat 73	9712 ED	VCOG		-	-
BO	Nassauschool (nieuwbouw)	Graaf Adolfstraat 73	9717 ED	VCOG	x	-	3,38
BO	Oosterhoogebrugschool	Madelifstraat 2	9731 CB	O2G2	3,64	5,17	4,85
VO	Praedinius Gymnasium	Kruitlaan 11	9711 TW	O2G2	x	3,72	3,87
VO	Praedinius Gymnasium	Turfsingel 82	9711 VX	O2G2	2,96	3,65	3,60
VO	Praedinius Gymnasium (nieuw bouw)	Turfsingel 82	9711 VX	O2G2	2,72	2,88	2,88
SO	Prof. W.J. Bladergroenschool	Donderslaan 157	9728 KX	Renn4	x	5,04	4,04
BO	Rehobothschool	Pr. Margrietstraat 3	9744 CL	Noorderbasis	4,38	4,62	4,94
VO	Reitdiep College (vest. Leon v. Gelder)	Eikenlaan 286	9741 EW	O2G2	2,89	3,02	2,85
VO	Reitdiep College (vest. Leon v. Gelder)	Diamantlaan 27	9743 BA	O2G2	x	1,46	3,12
VO	Röling College	Melisseweg 2	9731 BX	O2G2	2,88	3,89	3,58
BO	Siebe Jan Bouwmaschool (Borgmanschool)	Vinkenstraat 1	9713 TA	O2G2	4,87	4,98	5,42
BO	Siebe Jan Bouwmaschool	Oliemuldersweg 47	9713 VA	O2G2	4,68	4,70	5,61
BO	Siebe Jan Bouwmaschool (lokale vensterschool)	Oliemuldersweg 47	9713 VA	O2G2	x	3,58	5,17
BO	St. Michielschool	Butjesstraat 8	9712 EW	KOC	x	0,60	5,31

Integraal HuisvestingsPlan Onderwijs 2016 – 2019 gemeente Groningen

SOORT	School	Adres	PC	bestuur	1997	2009	2014
SO	Star Numanschool	Starnumanstraat 52	9714 JS	O2G2	4,47	5,29	5,81
BO	Swoalstee	Kiel 7	9733 EB	O2G2	4,74	4,68	5,59
SO	Th. Hart de Ruyter	Metaallaan 255	9743 BV	Renn4	5,49	8,38	7,44
SO	Tine Marcusschool	Jaladaheerd 163	9737 HK	Kentalls	4,87	5,08	5,10
BO	Vensterschool de Starter	Parkweg 128	9727 AD	O2G2	x	4,88	5,18
BO	Vensterschool Gravenburg De Feniks	Maresiusstraat 22/24	9746 BJ	O2G2	x	-	5,26
BO	Vensterschool Hoogkerk	Zuiderweg 70/3	9744 AP	O2G2	x	2,04	4,60
BO	Vensterschool Paddepoel	Eikenlaan 288/7	9741 EW	O2G2	x	3,14	5,13
BO	Vensterschool Vinkhuizen (Sterrensteen en Hoeksteen)	Siersteenaan 480	9743 EZ	O2G2/VCOG	x	0,96	5,10
BO	Vrije school Groningen	Merwedestraat 41	9725 AA	Vrije school	4,54	4,64	5,23
VO	Vrije school VO	Merwedestraat 45	9725 KA	Vrije school	3,79	3,98	4,24
VO	Vrije School VO (loc. Bestuurs akad)	Merwedestraat 98	9700 AL	Vrije school	x	3,11	2,89
BO	Vuurtoren (voor heen Catamaran)	Vaargeul 117	9732 JS	O2G2	4,72	4,79	4,08
VO	W. Lodewijk Gymnasium	Verzetstrijderslaan 220	9727 CK	Willem Lodewijk	3,19	2,90	2,98
SO	W.A. van Liefland	Paterswoldseweg 131	9727 BE	O2G2	4,72	5,13	4,35
SO	W.A. van Liefland	Bessemoerstraat 6	9741 AJ	O2G2	4,73	5,68	6,86
VO	Werkman college	Agricolastraat 33	9711 BN	O2G2		4,92	5,18
VO	Wessel Gansfort College	Heerdenpad 8	9731 BW	CSG	2,81	3,10	3,29
VO	Zernike College	Van Schendelstraat 1	9721 GV	O2G2		-	4,31
VO	Zernike College	van Iddikeweg 140	9721 CL	O2G2	3,31	x	3,31
VO	Zernike College	Heiperbrink 30	9722 EP	O2G2	3,81	3,68	4,45
VO	Zernike College (harm Jan Zondag)	Vondellaan 83	9721 LD	O2G2		-	3,99

Tabel 15, kwaliteit score onderwijs

Raadsvoorstel - Integraal huisvestingplan (IHP-onderwijs) 2016-2019 met ...

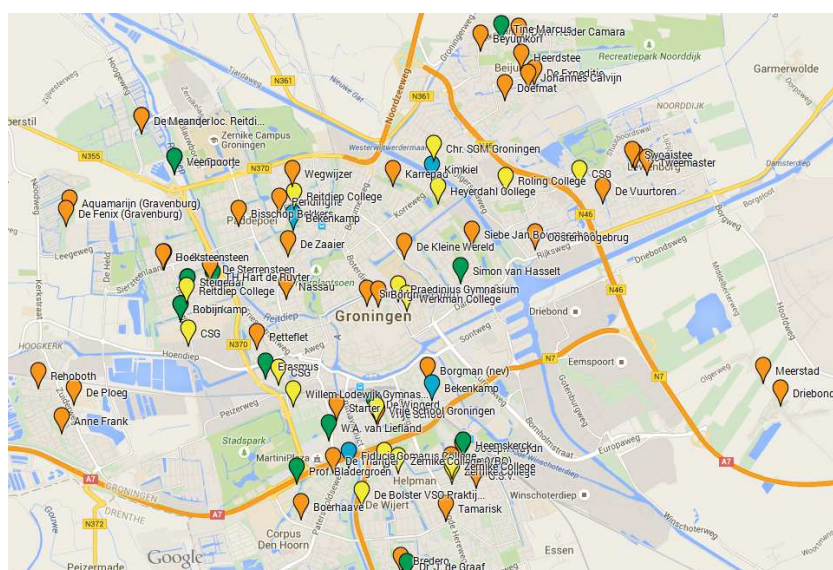
Integraal HuisvestingsPlan Onderwijs 2016 – 2019 gemeente Groningen

-
- ⁱ Aanvraag schoolbestuur OZG2, brief van dhr v. Linschoten dd 13-6-14
 - ⁱⁱ Opgave schoolbestuur VCOG; notitie van dhr. J. Gomashie, ongedateerd
 - ⁱⁱⁱ Opgave schoolbestuur Widar Vrijeschool, brief van H.A. Vreugendhil, dd 29-4-14
 - ^{iv} Opgave schoolbestuur GSV: mail van dhr T. Wiegman dd: 20-3-15
 - ^v Opgave schoolbestuur Noorderbasis: mail van dhr T. Oosterhoff dd: 2-6-14
 - ^{vi} Opgave schoolbestuur, Renn4, brief van dhr M. Blaauwwiek, dd30-4-14
 - ^{vii} Opgave schoolbestuur Werkman College: Mail van dhr Th. Douma aan Wethouder Schroor d.d. 29-3-15
 - ^{viii} Opgave schoolbestuur Gomarus College: mail van M. Zuidema, brief ICS dd: 28-5-14
 - ^{ix} Opgave schoolbestuur Willem Lodewijk Gymnasium: brief van E.A. van der Velden dd 24-6-14

Bijlage - Integraal HuisvestingsPlan onderwijs 2016 -2019

Integraal HuisvestingsPlan Onderwijs 2016 – 2019 gemeente Groningen

EEN STEVIGE BASIS

INTEGRAAL HUISVESTINGSPLAN

ONDERWIJS 2016-2019

Gemeente Groningen

Bijlage - Integraal HuisvestingsPlan onderwijs 2016 -2019

Integraal HuisvestingsPlan Onderwijs 2016 – 2019 gemeente Groningen

1 VOORWOORD

In Groningen hecht het college van B&W sinds jaar en dag aan een goede onderwijshuisvesting. In de komende periode investeert Groningen ook weer in grote projecten als de nieuwbouw van de Tamarisk, de Borgmanschool in het Ebbinge kwartier en de nieuwe school in de Oosterparkwijk. Ook ronden we het programma fris en duurzaam succesvol af. In de traditie van onze ambities op onderwijshuisvesting bieden we dit Huisvestingsplan (IHP) aan.

Sinds 1 januari 2015 ontvangen alle schoolbesturen rechtstreeks van het Rijk het budget voor het onderhoud van schoolgebouwen. Hiermee zijn ze zelf verantwoordelijk geworden voor al het onderhoud aan de schoolgebouwen. Als gevolg van onze gezamenlijke inspanningen de afgelopen jaren is de conditie van de onderwijsgebouwen in Groningen goed.

Door de algemene financiële situatie en een korting vanuit het Rijk leek het in eerste instantie op dat de gemeente structureel 400 duizend euro minder aan de onderwijshuisvesting zou kunnen besteden. Echter om de huidige kwaliteit van de onderwijshuisvesting te kunnen blijven handhaven stellen we structureel 200 duizend euro beschikbaar aan extra beleidsmiddelen. Het resterende tekort dient te worden opgevangen binnen de intensiveringsmiddelen voor het thema 'Leren' die structureel beschikbaar zijn gesteld bij de begroting 2015.

Ondanks het feit dat er in Groningen extra middelen zijn vrijgemaakt beperken bestaande verplichtingen meer en meer de vrije ruimte voor nieuwe initiatieven. Dit is deels al merkbaar voor de besturen die hebben aangegeven graag te willen renoveren of vervangende nieuwbouw te willen plegen. Mede daarom zal de gemeente Groningen meer inzetten op multifunctioneel gebruik en hergebruik van schoolgebouwen.

Nieuw is de aardbevingsproblematiek. We onderzoeken wat de gevolgen zijn voor het bestendig maken van bestaande gebouwen en hoe we om gaan met aardbevingschades. Wij onderzoeken hoe de meerkosten op het Rijk dan wel op de NAM verhaald kunnen worden.

In het voortgezet onderwijs worden grote bewegingen in de configuratie verwacht die nu nog onvoldoende concreet zijn evenals de invloed hiervan op de huisvesting van de VOs. Mogelijk zal de gemeente in een aantal situaties worden gevraagd om een financiële bijdrage voor de huisvestingsaanpassingen. Dit betekent in de toekomst mogelijk een extra beslag op de onderwijshuisvestingsmiddelen. Aangezien die beperkt zijn, is goed overleg met de schoolbesturen op dit onderwerp van belang.

Als de consequenties van de mogelijke aanpassingen in het VO en de uitwerking van het aardbevingsbestendig maken van de gebouwen beter in beeld zijn bieden wij naar verwachting in 2017 een update van dit IHP aan.

Ton Schroor,

Wethouder onderwijs Gemeente Groningen

Bijlage - Integraal HuisvestingsPlan onderwijs 2016 -2019

Integraal HuisvestingsPlan Onderwijs 2016 – 2019 gemeente Groningen

INHOUD

2	INHOUDSOPGAVE	
1	VOORWOORD	2
3	SAMENVATTING	6
4	INLEIDING	8
4.1	Schoolbestuurlijkoverleg	8
4.2	Status en opbouw	9
5	BELEIDSVISIE	10
5.1	Verordening Voorzieningen huisvesting gemeente Groningen	10
5.2	Overdracht verantwoordelijkheid onderhoud naar schoolbesturen	10
5.3	Staat van onderhoud onderwijsgebouwen	12
5.4	Renovatie / vervangende nieuwbouw	12
5.5	Leegstand, medegebruik en hergebruik	14
5.6	Energiezuinigheid en binnenklimaat	15
5.6.1	bij nieuwbouw	15
5.6.2	bij bestaande bouw	16
5.7	Leerlingenprognoses	18
5.8	Passend onderwijs	19
5.9	Vensterscholen en multifunctionele accommodaties (MFA's)	19
5.10	gymnastiekaccommodaties	20
5.11	AardbevingsBeleid	22
5.11.1	Aardbevingsbestendige nieuwbouw en aanpassen bestaande bouw	23
6	PRIMAIR ONDERWIJS	24
6.1	Centrum en Oude Wijken	25
6.1.1	Belangrijkste ontwikkelingen	26
6.1.2	Ruimteanalyse	26
6.1.3	Voorzieningen 2015 – 2019	26

Bijlage - Integraal HuisvestingsPlan onderwijs 2016 -2019

Integraal HuisvestingsPlan Onderwijs 2016 – 2019 gemeente Groningen

6.2	West & Hoogkerk	30
6.2.1	Belangrijkste ontwikkelingen	31
6.2.2	Ruimteanalyse West	31
6.2.3	Ruimteanalyse Hoogkerk	32
6.2.4	Voorzieningen 2015 – 2019	33
6.3	Oost	36
6.3.1	Belangrijkste ontwikkelingen	37
6.3.2	Ruimteanalyse	37
6.3.3	Voorzieningen 2015 – 2019	37
6.4	Zuid	41
6.4.1	Belangrijkste ontwikkelingen	42
6.4.2	Ruimteanalyse	42
6.4.3	Voorzieningen 2015-2019	42
6.5	Speciaal basisonderwijs - sbo	45
6.5.1	Ruimteanalyse	46
6.5.2	Voorzieningen 2015-2019	46
6.6	(VOORTGEZET) SPECIAAL ONDERWIJS -VSO	48
6.6.1	Belangrijkste ontwikkelingen	49
6.6.2	Ruimteanalyse	49
6.6.3	Voorzieningen 2015-2019	49
7	VOORTGEZET ONDERWIJS	52
7.1	Ruimteanalyse	53
7.2	Voorzieningen 2015-2019	54
7.2.1	Reitdiep College (O2G2)	54
7.2.2	Werkman College (O2G2)	54
7.2.3	Zernike College Groningen (O2G2)	55
7.2.4	Gomarus College (GSG)	55
7.2.5	Wessel Gansfort en Augustinus College (CSG)	56

Bijlage - Integraal HuisvestingsPlan onderwijs 2016 -2019

Integraal HuisvestingsPlan Onderwijs 2016 – 2019 gemeente Groningen

7.2.6	Parcival Vrije School (Vrije school Noord en Oost)	56
7.2.7	Willem Lodewijk Gymnasium (WLG)	57
8	GYMNASTIEKACCOMMODATIES	58
8.1	Bewegingsonderwijs P.O.	58
8.2	Bewegingsonderwijs (V.)S.O.	59
8.3	Bewegingsonderwijs V.O.	60
9	FINANCIËN	61
9.1	Stand van zaken IHP 2012 – 2015	62
9.2	Prioriteiten en fasering 2016 - 2019	63
10	BIJLAGEN	64
10.1	Bijlage: Overzicht scholen per bestuur	64
10.2	Bijlage: Conditie schoolgebouwen	68

Opgesteld april – augustus 2015 door:

Shared Service Center Gemeente Groningen Afdeling Vastgoed Management

L. van der Veen
H.J. Boersma
W. Bosker
J. Wilkens
R. Ajani

Bijlage - Integraal HuisvestingsPlan onderwijs 2016 -2019

Integraal HuisvestingsPlan Onderwijs 2016 – 2019 gemeente Groningen

3 SAMENVATTING

Sinds 1 januari 2015 ontvangen de schoolbesturen van het primair en speciaal onderwijs rechtstreeks van het Rijk het budget voor het buitenonderhoud en aanpassing van schoolgebouwen. Door deze zogenaamde **DOORDECENTRALISATIE** zijn de schoolbesturen zelf verantwoordelijk geworden voor al het onderhoud aan de schoolgebouwen. Gemiddeld is de conditie van de gebouwen goed.

Bij deze doordecentralisatie heeft het Rijk ook een forse **UITNAME** uit het gemeentefonds gedaan, waardoor de gemeenten en dus ook Groningen minder aan de onderwijshuisvesting kunnen besteden. De effecten hiervan zullen de komende jaren merkbaar zijn. Een pas op de plaats lijkt dus voor de hand te liggen. De gemeente Groningen zal daarom inzetten op meer multifunctioneel- en hergebruik van schoolgebouwen.

Het vorige Integraal Huisvestingsplan (2012 – 2015) stond in het teken van ambities op het gebied van **FRIS EN DUURZAAM** (duurzaamheid en gezond binnenmilieu). De meeste projecten hebben we conform plan gerealiseerd. Een klein aantal scholen wordt nog in 2016 als laatste fase aangepakt.

Nieuw in de komende periode is de **AARDBEVINGSPROBLEMATIEK**. Bij nieuwbouw van scholen moet de **NEN** ontwerprichtlijn voor aardbevingsbestendig bouwen gehanteerd worden. Ook moet worden onderzocht wat de gevolgen zijn voor het bestendig maken van bestaande gebouwen en hoe om te gaan met aardbevingschades. De investeringen die dit alles met zich meebrengt komen deels voor rekening van de gemeente en/of de schoolbesturen. Wij zullen onderzoeken hoe die meerkosten op het Rijk dan wel op de **NAM** verhaald kunnen worden.

De effecten van de invoering '**PASSEND ONDERWIJS**' zijn nog onvoldoende bekend om daar op dit moment consequenties voor de huisvesting aan te verbinden. We zien de laatste twee jaar juist meer leerlingen naar het speciaal onderwijs gaan dan verwacht. In de vorige beleidsperiode is veel geïnvesteerd in gebouwen voor het speciaal onderwijs, dus we verwachten de fluctuaties goed op te kunnen vangen.

Bij het **LICHAMELIJK ONDERWIJS** zijn de ervaringen die we hebben opgedaan met de nieuwe manier van inroosting goed bevallen. Alle basisscholen krijgen 120% van de genormeerde lestijd toegewezen en hebben zelf een grote rol in hoe zij die tijd ingeroosterd willen zien. Volgens het bestuursakkoord¹ krijgen leerlingen in het primair onderwijs vanaf 2017 twee

¹ Bestuursakkoord voor de sector primair onderwijs, tussen de staatssecretaris van OCW en de PO raad, definitieve versie 10 juli 2014

Bijlage - Integraal HuisvestingsPlan onderwijs 2016 -2019

Integraal HuisvestingsPlan Onderwijs 2016 – 2019 gemeente Groningen

uur per week bewegingsonderwijs. We gaan met de schoolbesturen in gesprek over hoe we daar invulling aan kunnen geven.

Uit de **CAPACITEITSANALYSES**, opgenomen in de hoofdstukken 6 tot en met 7, komt naar voren, dat het globale beeld is dat het aantal leerlingen in het primair onderwijs redelijk stabiel blijft en het Voortgezet onderwijs een lichte daling laat zien. Derhalve zijn de komende jaren geen (grote) investeringen te verwachten in nieuwbouw / capaciteitsuitbreidingen op grond van leerlingtoename. Wel kan een afwijking van het gemiddelde beeld op wijkniveau leiden tot een aanpassing. De oorzaak daarvan wordt vooral bepaald door de beschikbare capaciteit en kwaliteit aan onderwijsaccommodaties. De beschikbare capaciteit voor het voortgezet onderwijs is toereikend, maar met de verwachte ontwikkelingen in de configuratie kan het nodig zijn om aanpassingen te realiseren.

De **FINANCIËLE CONSEQUENTIES** van de doordecentralisatie van het groot onderhoud naar de schoolbesturen pakken voor de gemeente een stuk ongunstiger uit dan we hadden verwacht. Om de huidige kwaliteit van de onderwijshuisvesting te kunnen blijven handhaven, zijn wel structureel extra middelen beschikbaar gesteld. Doordat een steeds groter deel van het budget moet worden aangewend voor dekking van de vaste lasten a.g.v. investeringen uit het verleden neemt de vrije ruimte nadrukkelijk af. Dat betekent dat we voor de komende planperiode kritischer hebben moeten kijken naar de wensen die de schoolbesturen bij de gemeente hebben neergelegd. We verwachten met dit IHP binnen de financiële kaders recht te doen aan onze zorgplicht voor voldoende en adequate huisvesting van het onderwijs.

Hier onder een overzicht van de **BELANGRIJKSTE ONTWIKKELINGEN** rondom (ge)bouwen:

- De Borgmanschool en Siebe Jan Boumaschool krijgen vervangende nieuwbouw;
- De capaciteit van de Rietwierde wordt uitgebreid, eerst met noodlokalen en indien noodzakelijk wordt permanente bouw toegepast;
- Afhankelijk van de ontwikkelingen in Oosterhoogebrug is vervangende nieuwbouw van de school en gymzaal nodig;
- De nieuwbouw van de Tamarisk wordt in deze plan periode opgeleverd;
- De GSV neemt extra ruimte in gebruik aan de Hora Siccamasingel en streeft naar uitbreiding van huisvesting voor het internationaal onderwijs;
- We onderzoeken de verschillende huisvestingsscenario's t.b.v. het voortgezet onderwijs met de schoolbesturen.

Bijlage - Integraal HuisvestingsPlan onderwijs 2016 -2019

Integraal HuisvestingsPlan Onderwijs 2016 – 2019 gemeente Groningen

4 INLEIDING

Met een Integraal Huisvestingsplan onderwijs (IHP) krijgen gemeente en schoolbesturen een totaal beeld van de ontwikkelingen in de onderwijshuisvesting de komende jaren. Het IHP kent geen wettelijke en juridische status maar moet beschouwd worden als een leidend kader waarover consensus bestaat tussen gemeente en schoolbesturen.

De gemeente is verantwoordelijk voor de huisvesting van basisonderwijs, (voortgezet) speciaal onderwijs en voortgezet onderwijs. In de verordening Voorzieningen Huisvesting Onderwijs is voor het bekostigen van de huisvestingsvoorzieningen de programma procedure opgenomen. Schoolbesturen dienen jaarlijks aanvragen in bij de gemeente. Als gevolg hiervan heeft die procedure een reactief karakter, waardoor de gemeente het risico loopt ad-hoc beleid te voeren. Met een IHP kan reactief beleid worden voorkomen en omgezet in proactief beleid. Het IHP biedt gemeente en schoolbesturen de mogelijkheid een gericht huisvestingsbeleid te voeren, strategische keuzes te maken en besluiten integraal af te wegen.

Het doel van dit IHP is het vastleggen van de visie van de gemeente op de onderwijshuisvesting om zodoende een samenhangend beleid voor het totale onderwijs voor de periode van 2016 tot en met 2019 tot stand te brengen. Deze visie is het instrument om in deze periode sturing te geven aan de omvang en kwaliteit van huisvesting en aan vertaling hiervan naar de gemeente begroting.

Door de gewijzigde wetgeving zijn de verantwoordelijkheden van gemeente en schoolbesturen op het gebied van onderwijshuisvesting per 1-1-2015 veranderd. Toch blijft de gemeente Groningen goede schoolgebouwen met voldoende capaciteit als een belangrijke voorwaarde zien voor kwalitatief hoogwaardig onderwijs. Groningen heeft op dat gebied een naam hoog te houden. Samen met de schoolbesturen blijft de gemeente zich dan ook de komende jaren inzetten voor goede onderwijshuisvesting.

De titel van dit IHP: “een stevige basis” refereert aan de conditie van de schoolgebouwen, die gemiddeld “goed” is en de capaciteit die ruimvoldoende is. Samen met de aardbevingsproblematiek waarvoor de stevige basis noodzakelijk is.

4.1 SCHOOLBESTUURLIJKOVERLEG

In relatie met dit IHP voert de gemeente Groningen periodiek ‘op overeenstemming gericht overleg’ (OOGO) met de schoolbesturen. Dit vindt plaats in de Werkgroep Huisvesting Onderwijs (WHO) als werkgroep van het Breed Bestuurlijk Overleg (BBO). Deze overleggen gaan onder anderen over:

- huisvestingsaanvragen;
- het op te stellen jaarprogramma (wat gaan we doen) en jaaroverzicht (wat gaan we niet doen);

Bijlage - Integraal HuisvestingsPlan onderwijs 2016 -2019

Integraal HuisvestingsPlan Onderwijs 2016 – 2019 gemeente Groningen

- conceptwijzigingen in de verordening² ;
- materiële gelijkstelling;
- integrale huisvestingsplanning.

Dit OOGO vormt een wettelijke verplichting als voorbereiding op de formele besluitvorming door het college en de gemeenteraad. Sinds de decentralisatie van middelen voor onderwijshuisvesting van Rijk naar gemeente in 1997 is dit overleg in Groningen constructief van aard geweest. Dit blijkt onder meer uit het feit dat een budgettaire toets (het afwijzen van een aanvraag vanwege onvoldoende financiële middelen) tot nu toe niet toegepast hoefde te worden. Verder bleek een fasering van aanvragen voor voorzieningen in goed overleg met de schoolbesturen altijd mogelijk.

Bij de start van de ontwikkeling van dit IHP is aan alle schoolbesturen gevraagd³ om wensen met consequenties voor beleid voor de huisvesting van scholen in de komende planperiode kenbaar te maken. Die wensen zijn besproken en getoetst aan de beleidskaders. Waar mogelijk zijn die wensen in dit plan opgenomen.

4.2 STATUS EN OPBOUW

Dit Integraal Huisvesting Plan (IHP) is het kaderdocument voor de beleidsvisie van de gemeente Groningen om invulling te geven aan de gemeentelijk taken en verantwoordelijkheden voor onderwijshuisvesting en de in dat kader uit te voeren projecten.

Het betreft een dynamisch plan. Op grond van actuele ontwikkelingen wordt dit plan elke twee jaar geactualiseerd en worden de leerling prognoses aangepast.

Daarnaast wordt jaarlijks – mede aan de hand van dit IHP – door het College een programma met de concrete toegekende voorzieningen en een overzicht van alle aangevraagde voorzieningen vastgesteld.

In hoofdstuk 5 wordt ingegaan op de actuele thema's die van belang zijn voor de vorming van onze beleidsvisie. In de hoofdstukken 6 tot en met 8 wordt achtereenvolgens voor het primair, speciaal, voortgezet en het bewegingsonderwijs een beschrijving gegeven van de ontwikkelingen, de eventueel daaruit voortvloeiende knelpunten en gekozen oplossingsrichtingen. Daar waar een school niet vermeld wordt zijn geen actuele thema's te bespreken. In hoofdstuk 9 worden de financiële consequenties van dit IHP in meerjarenbeeld beschreven. In bijlage 10.1 is een totaal overzicht van alle scholen per bestuur opgenomen.

² Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs gemeente Groningen

³ Brief dd 14-4-2014 kenmerk 4336215

Bijlage - Integraal HuisvestingsPlan onderwijs 2016 -2019

Integraal HuisvestingsPlan Onderwijs 2016 – 2019 gemeente Groningen

5 BELEIDSVISIE

In dit hoofdstuk schetsen wij het kader-stellende instrument en de thema's die van belang zijn bij de bepaling van onze beleidsvisie.

5.1 VERORDENING VOORZIENINGEN HUISVESTING GEMEENTE GRONINGEN

De grondslag voor de verantwoordelijkheden van de gemeente en schoolbesturen is de verordening voorzieningen huisvesting onderwijs gemeente Groningen. Deze verordening is gebaseerd op een – aangepaste - modelverordening van de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG). De meest actuele verordening is op 26 november 2014 door de Raad vastgesteld⁴.

De schoolbesturen doen op basis van deze verordening uiterlijk 1 februari een aanvraag. Na eventueel overleg over de aanvraag stelt het College het bekostigingsplafond vast voor de vergoeding van de aangevraagde voorzieningen. Het College doet dit in het **PROGRAMMA**. In het bijhorende **OVERZICHT** wordt aangegeven voor welke aanvragen geen vergoeding wordt toegekend.

5.2 OVERDRACHT VERANTWOORDELIJKHEID ONDERHOUD NAAR SCHOOLBESTUREN

Vanaf 1 januari 2015 is de verantwoordelijkheid voor het totale **ONDERHOUD** en **AANPASSINGEN** aan schoolgebouwen overgedragen aan de schoolbesturen. Dit proces wordt **DOORDECENTRALISATIE** genoemd.

De gemeente blijft wel, net als voorheen, verantwoordelijk voor de bekostiging van de volgende voorzieningen:

- Nieuwbouw en vervangende nieuwbouw;
- Uitbreiding;
- medegebruik /verhuur, schoolbestuur moet toestemming vragen;
- constructiefouten (onder anderen asbest);
- herstel in geval van bijzondere omstandigheden (schade a.g.v. calamiteiten als brand, diefstal, storm);
- bekostiging van en buitenonderhoud aan gymnastiek voorzieningen (PO en VSO);
- verzekeringen en OZB.

De overheveling betekent een nieuwe situatie voor het primair onderwijs. Voor het voortgezet onderwijs verandert er niets. De verantwoordelijkheden zijn in het voortgezet onderwijs al in 2005 overgeheveld naar de schoolbesturen.

⁴ Raadsbesluitnummer 6f, RVD 23/10/14, 4684766

Bijlage - Integraal HuisvestingsPlan onderwijs 2016 -2019

Integraal HuisvestingsPlan Onderwijs 2016 – 2019 gemeente Groningen

Het **INVESTERINGSVERBOD** verandert niet door de wetwijziging. Het is schoolbesturen dan ook niet toegestaan uitgaven te doen voor nieuwbouw.

De schoolbesturen zijn dus per 1-1-2015 verantwoordelijk voor het totale **BUITENONDERHOUD**, het **BINNENONDERHOUD** en **AANPASSINGEN**. Zij ontvangen daarvoor de bekostiging via de MI-vergoeding⁵ rechtstreeks van het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap.

Door de overheveling ontstaan ook nieuwe mogelijkheden voor schoolbesturen ten aanzien van onderhoud en aanpassing van hun gebouwen:

- Het geeft meer ruimte om eigen keuzes te maken bij het uit te voeren onderhoud en aanpassingen.
- Het maakt een integrale afstemming van het onderhoud aan de binnen- en buitenkant mogelijk.
- Het vermindert de administratieve lasten doordat voor het buitenonderhoud en aanpassingen niet langer een gemeentelijke aanvraagprocedure hoeft te worden doorlopen.

De minister van OCW heeft op 26 januari 2015 besloten tot een **OVERGANGSREGELING**⁶. Deze overgangsregeling is in het leven geroepen om schoolbesturen tegemoet te komen nu zij verantwoordelijk zijn voor het totale onderhoud. Om te voorkomen dat besturen worden geconfronteerd met kosten, waarvoor niet eerder kon worden gereserveerd, is met het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap afgesproken voor deze besturen eenmalig een extra bijdrage beschikbaar te stellen. Daarmee kunnen besturen in de beginfase eventuele kosten opvangen. De aanvraag voor deze overgangsregeling kon tot 1 april 2015 ingediend worden via de website van de DUO. (Dienst Uitvoering Onderwijs)

In deze regeling zijn 2 categorieën besturen gedefinieerd:

- Schoolbesturen met bekostiging voor materiële instandhouding van maximaal € 750.000, met één of meer schoolgebouwen die ouder zijn dan 15 jaar.
- Schoolbesturen met bekostiging voor materiële instandhouding van meer dan € 750.000, met meer dan 70% schoolgebouwen ouder dan 40 jaar.

Deze besturen krijgen een vast bedrag per leerling voor elk "oud" schoolgebouw. Oud is hierbij gedefinieerd als gebouwd voor 1 januari 2000 (voor de eerste groep), dan wel 1 januari 1975 (voor de tweede groep).

⁵ Materiele Instandhouding

⁶ nr. PO/BenS/606922 Deze regeling is op 3 februari 2015 gepubliceerd in de Staatscourant onder nummer 2750

Bijlage - Integraal HuisvestingsPlan onderwijs 2016 -2019

Integraal HuisvestingsPlan Onderwijs 2016 – 2019 gemeente Groningen

Voor het bepalen van het bouwjaar van het hoofdgebouw moet uitgegaan worden van de gegevens zoals die zijn opgenomen in de Basisregistratie Adressen en Gebouwen.

5.3 STAAT VAN ONDERHOUD ONDERWIJSGEBOUWEN

In 1997, 2009 en in 2014 heeft de gemeente een onafhankelijke onderhoudskwaliteitsmeting laten uitvoeren naar de constructieve staat van de gebouwen en die onderhoudstechnische zaken waarvoor de gemeente, conform het vergoedingsstelsel, verantwoordelijk is. Nadrukkelijk zijn dus niet alle onderhoudstechnische zaken in beeld gebracht, de schoolbesturen dragen immers ook een eigen verantwoordelijkheid voor een deel van het instandhoudingsonderhoud. Met deze methodiek wordt dus indruk van de onderhoudsstaat per gebouw verkregen. Deze dient genuanceerd gelezen te worden.

De onderzoeken tonen aan dat de technische staat van de casco's (nogmaals: alleen voor dat deel van het onderhoud waarvoor de gemeente verantwoordelijk was) van praktisch alle schoolgebouwen zich in de categorie 'goed' bevindt en door de jaren heen redelijk constant is gebleven. Zie bijlage 10.2 voor een gespecificeerd overzicht van de gemeten condities per schoolgebouw.

We willen ook na de doordecentralisatie van de verantwoordelijkheden voor onderhoud in het primair onderwijs, de kwaliteitsmeting periodiek (5-jaarlijks) herhalen om de technische kwaliteit van onderwijshuisvesting ook in de toekomst te blijven monitoren.

De conditie van een schoolgebouw moet bij terug levering aan de gemeente tenminste voldoen aan niveau 3 gemeten conform de NEN2767

5.4 RENOVATIE / VERVANGENDE NIEUWBOUW

Voor het begrip van renovatie is geen eenduidige definitie voor handen, noch in de onderwijswetgeving, noch in de bouwkundige vakliteratuur. Het is in feite een verzamelbegrip voor bouwkundige ingrepen in een bestaand gebouw, met als doel dit meer aan de eisen van de tijd te laten voldoen. Renovatie is volgens de onderwijswetten geen voorziening huisvesting en komt daarom ook niet voor als voorziening in de modelverordening van de VNG en ook niet in de Groningse verordening. Gemeenten hebben 'formeel' dus geen wettelijke plicht om te investeren in renovatie.

Sinds de decentralisatie van onderwijshuisvestingstaken naar de gemeente in 1997 worden geen middelen ontvangen om renovatie van schoolgebouwen te financieren. Gemeenten wisten daar vaak toch een mouw aan te passen, immers renoveren pakte vaak voordeliger uit dan vervangende nieuwbouw en bovendien ontving de gemeente ook de middelen waaruit het groot onderhoud bekostigd kon worden.

Bijlage - Integraal HuisvestingsPlan onderwijs 2016 -2019

Integraal HuisvestingsPlan Onderwijs 2016 – 2019 gemeente Groningen

Na de doordecentralisatie per 1-1-2015 is het schoolbestuur verantwoordelijk voor onderhoud en aanpassingen aan de schoolgebouwen en ontvangt daar ook rechtstreeks alle middelen voor vanuit het rijk.

VERVANGENDE NIEUWBOUW

De gemeente vergoedt dus geen kosten meer voor renovatie. Wel kan de gemeente, in geval van vervangende nieuwbouw, de afweging maken eventuele kosten te vergoeden.

Van vervangende nieuwbouw kan sprake zijn bij een slechte conditie (bouwkundige staat) van een gebouw. Hiervan is sprake bij conditie 5 of 6. Voor het vaststellen van de bouwkundige staat van het gebouw dient het schoolbestuur een rapportage op grond van NEN 2767 aan te leveren⁷. Uitgangspunt van deze methode is dat de onderhoudsscenario's op basis van verschillende keuzes en bevindingen worden doorgerekend in een business case en bij het bepalen van de keuzes een afweging plaatsvindt tussen kwaliteit, kosten en risico's. Bij het maken van keuzes met betrekking tot onderhoud is inzicht in de aanwezige en de te bereiken kwaliteit, en de daaraan verbonden kosten, essentieel. Bij het vaststellen van de condities wordt ook rekening gehouden met de noodzaak van het onderhoud binnen een vooraf vastgestelde periode (in principe 3 jaar). Voor het antwoord op de vraag of activiteiten binnen de periode van 3 jaar voor het onderhoud in aanmerking komen wordt de ernst, de omvang en de intensiteit van het gebrek vastgesteld. De ernst van het gebrek wordt uitgedrukt in de zgn. conditiescore. Hiermee wordt de kwaliteit van het totale schoolgebouw vastgesteld. Deze kwaliteit kan worden onderverdeeld in de volgende conditieschalen:

Conditie	Omschrijving	Toelichting
1	zeer goed	nieuwbouw;
2	goed	vergelijkbaar met nieuwbouw, wel veroudering, geen onderhoudsschade of onderhoudsbehoefte;
3	redelijk	geen nieuwbouw, beperkte onderhoudsschade of onderhoudsbehoefte;
4	matig	duidelijke onderhoudsschade en onderhoudsbehoefte;
5	slecht	grote onderhoudsschade en grote onderhoudsbehoefte;
6	zeer slecht	grote onderhoudsschade echter door zeer slechte staat kan geen onderhoud meer gepleegd worden: vervangen is noodzakelijk.

Tabel 1, NEN 2767 conditie scores

Op basis van de vermelde condities wordt inzicht verkregen in de bouwkundige staat en kan worden vastgesteld of vervangende nieuwbouw noodzakelijk is.

⁷ Zoals beschreven in de bijlage I- A.2 van de gemeentelijke verordening voorzieningen huisvesting onderwijs

Bijlage - Integraal HuisvestingsPlan onderwijs 2016 -2019

Integraal HuisvestingsPlan Onderwijs 2016 – 2019 gemeente Groningen

5.5 LEEGSTAND, MEDEGEBRUIK EN HERGEBRUIK

Mede als gevolg van de demografische ontwikkeling en de wijziging van de samenstelling van wijken, hebben bepaalde scholen te maken met normatieve leegstand. In geval van een tijdelijke uitbreidingsbehoefte (maximaal vier jaar), wordt gekeken naar de mogelijkheden om dit via regulering van leerlingenstromen, dan wel verwijzing naar leegstand op andere scholen, op te lossen. Als sprake is van aanvullende huisvestingsbehoefte voor een periode tussen van 5 tot 15 jaar wordt de oplossing in medegebruik van genormeerde leegstand of in aanvullende tijdelijke huisvesting gezocht (semipermanent). Voor de langere termijn met een huisvestingsbehoefte van meer dan 15 jaar is uitbreiding van capaciteit in permanente vorm aan de orde. Uiteraard wordt hierbij rekening gehouden met de algemene regel dat binnen 1 km een basisschool moet zitten.

Hoewel de gemeente Groningen niet verantwoordelijk is voor het faciliteren van buitenschoolse opvang, kinderdagopvang en initiatieven op dit vlak die vooral aan de markt worden overgelaten, denkt de gemeente graag mee bij integratie van dergelijke functies in leegstaande lokalen binnen schoolgebouwen ter ondersteuning van doorlopende leerlijnen. Sterker nog: in het kader van het multifunctioneel en flexibel gebruik van beschikbare leegstand in accommodaties, is ons beleid erop gericht deze te benutten voor onder andere het vormgeven van de transities in het sociaal domein, passend onderwijs en verhuur aan voor- en naschoolse opvang en andere vormen van kinderopvang en peuterspeelzaalwerk.

Beleidsmatig vinden wij een normatieve overcapaciteit van 10 tot 15 procent aanvaardbaar om fluctuaties in de ontwikkeling van aantallen leerlingen op te kunnen vangen en om voldoende onderdak te bieden aan verhuur aan kinderopvang, peuterspeelzaalwerk en voor- en naschoolse opvang. Op een aantal scholen is echter sprake van een (veel) grotere normatieve leegstand. Deze leegstand is uiteraard van invloed op het exploitatieresultaat van de school c.q het schoolbestuur. De rijksvergoedingen zijn gekoppeld aan de leerlingenaantallen. Dat geldt voor zowel het primair onderwijs, het speciaal onderwijs als het voortgezet onderwijs. Naar mate de normatieve leegstand toeneemt wordt het moeilijker voor een schoolbestuur om de gebouwexploitatie rond te krijgen. Voor deze scholen en schoolbesturen is het van belang de omvang van een school beter in evenwicht te brengen met het aantal leerlingen. Dat kan bijvoorbeeld betekenen, dat het gebruik van een dislocatie wordt beëindigd of dat een deel van een gebouw met een aanpassing een andere functie krijgt. Dit onderwerp heeft ook de komende jaren onze aandacht en wij zullen altijd het betreffende schoolbestuur ondersteunen in het terugdringen van leegstand of overcapaciteit.

Het is de focus van de gemeente om (school)gebouwen die in het verleden zijn verlaten en die nog geen nieuwe functie hebben gekregen, zoveel mogelijk geschikt te maken voor andere gebruikers, zo mogelijk onderwijs gerelateerd, die een capaciteitstekort hebben. In het recente verleden is dat bijvoorbeeld gebeurd voor de Wingerd, Kompas en de Michaël-

Bijlage - Integraal HuisvestingsPlan onderwijs 2016 -2019

Integraal HuisvestingsPlan Onderwijs 2016 – 2019 gemeente Groningen

school. Op die manier gaan we verstandig om met de beschikbare middelen en voorkomen we leegstand en verpaupering van de omgeving.

5.6 ENERGIEZUINIGHEID EN BINNENKLIMAAT

5.6.1 BIJ NIEUWBOUW

De criteria, voor de kwaliteit van het binnenklimaat en energiezuinigheid van schoolgebouwen, zijn de laatste jaren aanzienlijk aangescherpt. De normvergoeding (gebaseerd op wettelijke eisen) die is opgenomen in de gemeentelijke huisvestingsverordening voor nieuwbouw en uitbreiding, is een bedrag waarmee gebouwd kan worden binnen de wettelijke eisen die worden gesteld vanuit bijvoorbeeld het Bouwbesluit. Deze wettelijke eisen liggen op een aanzienlijk lager niveau dan op basis van de huidige opvattingen over de kwaliteit van het binnenklimaat en energiezuinigheid voor “frisse scholen” wenselijk is.

De huidige normvergoeding voorziet niet in de toevoeging van extra kwaliteit voor het gebruik van energiebesparende materialen en maatregelen voor een beter binnenklimaat.

Bij de scholen waarvoor nu nieuwbouw wordt ontwikkeld of waar grootschalig wordt uitgebreid, streven we naar een gezond binnenmilieu en aanzienlijke energiebesparing. Uitgangspunt daarbij is het ‘Programma van Eisen Frisse Scholen 2015’⁸.

Wat betreft een gezond binnenmilieu streeft de gemeente er naar dat in ieder geval de maximale wettelijke CO₂-concentratie van 900-950 p.p.m. niet wordt overschreden. Wanneer aan voornoemde criteria wordt voldaan, is de gemeente bereid om een aanvulling (op basis van de te ontwikkelen bouwplannen) op het reguliere, genormeerde bouwbudget beschikbaar te stellen. Op die manier stimuleren we de ontwikkeling van duurzame en gezonde schoolgebouwen.

Het zogenaamde ‘investeringsverbod’ voor schoolbesturen en de normvergoedingssystematiek compliceren het behalen van de gezamenlijke ambities op duurzaamheid en binnenklimaat. In de beantwoording van Kamervragen, schrijft staatsecretaris Dekker hier (d.d. 10-12-’13) het volgende over:

“De PO-Raad en de VNG zijn sinds kort in gesprek over welke investeringen in nieuwbouw resulteren in terugverdieneffecten voor schoolbesturen. Als gemeenten investeren in energiezuiniger schoolgebouwen met duurzamere materialen, drukt dit de uitgaven van schoolbesturen aan energie en onderhoud.

Wanneer deze investeringen aantoonbaar de financiële positie van schoolbesturen ten goede komen en gemeenten investeren in kwalitatief hoogstaande nieuwbouw sta ik hier natuurlijk positief tegenover. Als de PO-

⁸ In opdracht van het ministerie. Van Binnenlandse zaken en Koninkrijksrelaties aangepast aan de eisen in het Bouwbesluit, zoals per 1-1-15 van kracht.

Bijlage - Integraal HuisvestingsPlan onderwijs 2016 -2019

Integraal HuisvestingsPlan Onderwijs 2016 – 2019 gemeente Groningen

Raad en de VNG over deze zaken tot afspraken kunnen komen, ben ik bereid de mogelijkheden te onderzoeken om schoolbesturen de ruimte te geven om middelen in te zetten. Hier zal wel een aantal condities aan verbonden moeten worden. Ten eerste moet het helder zijn dat schoolbesturen alleen investeren in zaken die boven de eisen van het Bouwbesluit uitgaan. Ten tweede moeten de investeringen van schoolbesturen beperkt zijn om te voorkomen dat zij financiële risico's lopen. Tot slot moet helder zijn binnen welke termijn schoolbesturen hun investering terugverdienen."

Nieuw Bouwbesluit

Op dit moment is er bovendien een nieuw bouwbesluit in voorbereiding, waarvan het de bedoeling is dat vanaf 2020 nieuwe 'openbare gebouwen' nagenoeg energieneutraal gebouwd moeten worden. Hoewel die extra investering zich op lange termijn zou moeten terugverdienen, betekent dat binnen de onderwijshuisvesting vooral hogere bouwkosten. Die investering kan door de gemeenten niet worden terugverdiend omdat zij financieel niets merken van minder energieverbruik. Op dit moment is onduidelijk of gemeenten hiervoor via het gemeentefonds zullen worden gecompenseerd. Mogelijk zijn oplossingen denkbaar via Gresco⁹.

5.6.2 BIJ BESTAANDE BOUW

In het vorige Integraal Huisvesting Plan 2012-2015 is gefocust op verbetering van het binnenklimaat en de energiehuishouding van de Groninger schoolgebouwen in het primair en primair speciaal onderwijs. In 2012 is het project "Fris en Duurzaam" gestart. Doel was dat het binnenklimaat in de klaslokalen gaat voldoen aan het concept "Frisse Scholen".

De beleidsvoornemens die uit het vorige IHP 2012 - 2015 "Fris en Duurzaam" volgden, hebben we nagenoeg allemaal gerealiseerd. De komende periode worden nog enkele laatste projecten op dat gebied afgerond. Bij een groot deel van de basisscholen zijn maatregelen genomen om het binnenklimaat te verbeteren en zijn verschillende duurzaamheidsmaatregelen getroffen. Hiermee hebben we ervoor gezorgd dat de leerlingen in een gezondere omgeving onderwijs ontvangen en dat de gebouwen energiezuiniger zijn geworden.

Met het beschikbare budget kon, ondanks een noodzakelijke sterke verhoging van de ventilatiehoeveelheden, toch ook nog eens ruim 10% reductie van energieverbruik gerealiseerd worden.

In de periode 2013 – 2015 zijn 33 scholen voor primair onderwijs aangepast.

Tenslotte komt in de zgn. "bezemronde" de laatste serie scholen voor aanpassing in aanmerking, waaronder: Beijumkorf (locatie de Zwerm) de Triangel en de Rehoboth in Hoogkerk.

De beoogde looptijd van het project Fris en Duurzaam was vier jaar (2012-2015). In deze periode hebben we jaarlijks 1,4 miljoen uit de reguliere middelen onderwijshuisvesting be-

Bijlage - Integraal HuisvestingsPlan onderwijs 2016 -2019

Integraal HuisvestingsPlan Onderwijs 2016 – 2019 gemeente Groningen

steed. Ook via het programma onderwijshuisvesting 2015 is dit bedrag beschikbaar gesteld. In 2013 en 2014 is via nieuw beleid twee keer extra budget toegekend.

Omdat de schoolbesturen vanaf 2015 zelf verantwoordelijk zijn voor dergelijke aanpassingen, ronden we dit project zoals voorgenomen af. Toch willen we verkennen of we schoolbesturen in de toekomst via de GRESCO⁹ kunnen faciliteren om hier stappen in te zetten.

Monitoring binnenklimaat

In samenwerking met de stichting Energy Challenges monitoren we twee referentielokalen per school. CO₂-gehalte, temperatuur en luchtvochtigheid houden we gedurende langere tijd in de gaten. Hiermee wordt inzicht verkregen in de effectiviteit van de verschillende genomen maatregelen en kunnen we de resultaten van het project tussentijds evalueren. Tevens zijn enkele randvoorwaarden voor deelname door een school aan het Energy Challenges project gerealiseerd. Dat project is erop gericht om via energiemonitoring duurzame gedragsverandering bij gebruikers van gebouwen te stimuleren.

Samenwerking met Gresco

Verder worden alle scholen die in aanmerking komen voor het project "Fris en Duurzaam" nadrukkelijk gewezen op de financieringsmogelijkheid binnen de vorig jaar opgerichte GRESCO. Met ondersteuning van GRESCO kunnen zij mogelijk, indien gewenst, ook verdergaande energiebesparende maatregelen treffen.

⁹ GRoninger Energy Saving COmpany

Bijlage - Integraal HuisvestingsPlan onderwijs 2016 -2019

Integraal HuisvestingsPlan Onderwijs 2016 – 2019 gemeente Groningen

5.7 LEERLINGENPROGNOSES

In de WERKGROEP HUISVESTING ONDERWIJS¹⁰ (WHO) zijn de schoolbesturen en gemeente overeengekomen dat voor dit IHP de door DUO opgestelde leerlingenprognoses zullen worden gebruikt.

Algemeen geldt dat de prognose op teldatum 1 oktober van enig jaar bepalend is voor de capaciteitsbehoefte voor het daarop volgende schooljaar

Voor het **primair onderwijs** heeft de DUO echter nog geen lange termijn prognoses beschikbaar gesteld. Daarom is voor dit IHP enkel gebruik gemaakt van de kortetermijnprognoses van de DUO. In de berekende ruimtebehoefte van de scholen zijn de **GEWICHTENSOMMEN** niet meegenomen. Dit geeft voor enkele scholen marginale verschillen in de werkelijke ruimtebehoefte. Indien dit aan de orde is, zal bij het bepalen van de omvang van nieuwbouw of uitbreiding alsnog naar de gewichtensom van de betreffende school gekeken worden. Zodra de lange termijn prognoses door DUO beschikbaar zijn gesteld, zullen ze worden bestudeerd en bij de update aan dit IHP worden toegevoegd.

Voor het **voortgezet onderwijs** zijn de DUO prognoses wel grotendeels beschikbaar, bruikbaar en verwerkt in dit plan.

Ook voor het **(voortgezet) speciaal onderwijs** zijn er vanuit DUO geen leerlingenprognoses voorhanden. We kiezen er voor om zelf geen prognoses te laten maken. De betreffende scholen zijn in de voorgaande planperiode (nagenoeg) allemaal vernieuwd, waardoor er in dit IHP geen nieuwe voorzieningen voor het speciaal onderwijs gepland staan. Bovendien leert de ervaring dat het speciaal onderwijs zich bijzonder moeilijk laat prognosticeren, zeker nu de consequenties van **PASSEND ONDERWIJS** onvoldoende zijn in te schatten.

¹⁰ (vertegenwoordigers van) de schoolbesturen en de gemeente Groningen

Bijlage - Integraal HuisvestingsPlan onderwijs 2016 -2019

Integraal HuisvestingsPlan Onderwijs 2016 – 2019 gemeente Groningen

5.8 PASSEND ONDERWIJS

Met de invoering van PASSEND ONDERWIJS per 1-8-2013 krijgen schoolbesturen de zorgplicht om een passende onderwijsplek voor ieder kind te realiseren. Deze zorgplicht houdt in dat zodra scholen niet tegemoet kunnen komen aan de zorgbehoefte van een kind de school verantwoordelijk is om in overleg met de ouders en schoolbesturen binnen de regio wel een passend onderwijsaanbod te realiseren. De invoering van passend onderwijs vraagt om samenwerking tussen scholen, inzet en kwaliteit van het personeel en het kan ook effect hebben op de huisvesting. Een uitbreiding van huisvesting vindt plaats via de reguliere procedures. Wat betreft aanpassingen in bestaande gebouwen van het speciaal en ook het basisonderwijs dient in eerste plaats te worden gezocht naar praktische oplossingen. Eén en ander in goed overleg tussen gemeente en schoolbesturen.

Deze aanpassingen komen volledig voor rekening van de schoolbesturen sinds de doorcentralisatie per 2005 (VO) en per 2015 (PO en SO).

5.9 VENSTERSCHOLEN EN MULTIFUNCTIONELE ACCOMMODATIES (MFA'S)

Sinds 15 jaar is een aantal grotere Vensterscholen in gebruik voor de huisvesting van het basisonderwijs. Er zijn Vensterscholen in Tuinwijk / Selwerd / Paddepoel, Vinkhuizen en Hoogkerk. Naast de scholen zijn in deze complexen o.a. kinderopvang, peuterspeelzalen, voor- en naschoolse opvang, bibliotheekfilialen, sportvoorzieningen (sporthal, gymzalen, zwembad), instellingen voor maatschappelijke dienstverlening, buurt- en jeugdvoorzieningen, enz. ondergebracht.

Nieuwbouw voor het basisonderwijs heeft de afgelopen jaren nagenoeg zonder uitzondering plaatsgevonden vanuit de MFA gedachte. Overal in Nederland wordt langs deze lijnen, al dan niet onder de noemer van de Brede School of Integraal Kind Centrum (IKC), flexibel en multifunctioneel gebouwd. Dit beleid zetten we in Groningen de komende jaren voort. Ook bij vervangende nieuwbouw voor functioneel verouderde gebouwen zullen we kiezen voor multifunctioneel gebruik en flexibele bouw. Daarbij zal per locatie worden nagegaan of aanvullende voorzieningen aanhakend bij het Vensterschool-concept mogelijk zijn. De gemeente geeft als eigenaar van Vensterscholen en MFA's de schooldelen in gebruik aan het onderwijs en verhuurt of verpacht de andere delen.

In de zomer van 2013 is in samenwerking tussen gemeente en organisaties voor onderwijs en opvang het ambitiesdocument "Nieuwe impuls aan Vensterscholen" ontwikkeld. Daarbij is afgesproken dat er binnen iedere Vensterschool sprake kan zijn van maatwerk en dus dat de organisatie van de afzonderlijke Vensterscholen kan verschillen. Wel dient men de gezamenlijke visie te ondersteunen. Deze is als volgt verwoord:

Bijlage - Integraal HuisvestingsPlan onderwijs 2016 -2019

Integraal HuisvestingsPlan Onderwijs 2016 – 2019 gemeente Groningen

In onze visie biedt de Vensterschool opvoeding, educatie en begeleiding aan kinderen, zodat zij hun talenten en mogelijkheden leren kennen, ontwikkelen en gebruiken. Dit alles met respect voor de ander, zichzelf en de omgeving

Het ambitiedocument geeft met name een impuls aan de inhoudelijke kwaliteit van de Vensterscholen. Er is een gezamenlijke inhoudelijke focus afgesproken die zich op drie pijlers richt. Dat zijn:

- Ouderbetrokkenheid;
- Doorgaande leerlijn;
- Ondersteuning/zorg.

Op dit moment verwachten we geen consequenties voor de huisvesting van de Vensterscholen door deze nieuwe impuls aan de Vensterscholen, anders dan dat de gebouwen hopelijk nog intensiever gebruikt gaan worden en daarmee van nog grotere waarde voor de buurt zijn.

5.10 GYMNASIEKACCOMMODATIES

De gemeente is verantwoordelijk voor het beschikbaar stellen van de uren en accommodaties voor bewegingsonderwijs aan het basisonderwijs, speciaal onderwijs en voortgezet onderwijs.

Volgens de landelijke VNG-richtlijn en de Groningse Verordening Onderwijshuisvesting moeten de gymnastiekaccommodaties binnen een straal van twee kilometer van een basisschool te vinden zijn. Beleidsmatig is de afstand voor het basisonderwijs in Groningen aangescherpt en streven we ernaar dat voor elke basisschool binnen een straal van één kilometer hemelsbreed een gymnastiekaccommodatie beschikbaar is. In tijdelijke situaties mag hier vanaf worden geweken. Tijdelijk betekent hier in principe niet langer dan vier jaar.

Leerlingen in het voortgezet onderwijs zijn mobieler en daarvoor worden dan ook ruimere afstandscriteria gehanteerd. Hoewel geen harde norm is, gaan we voor deze scholen beleidsmatig uit van een straal van twee kilometer hemelsbreed.

Bij de locatiekeuze voor nieuwbouw van sportaccommodaties houden wij rekening met gebruik door derden. Buiten de uren dat onderwijs gebruik maakt van de sportaccommodaties, zijn deze beschikbaar voor recreatief gebruik door sportverenigingen, particulieren, welzijnsorganisaties en anderen.

Voor het primair onderwijs wordt uitgegaan van 26 klokuren bewegingsonderwijs per accommodatie; voor het voortgezet onderwijs is 40 klokuren per gymnastiekzaal het uitgangspunt. Het aantal klokuren waarop de scholen recht hebben wordt vastgesteld op basis van de daarvoor geldende normering. Voor het basisonderwijs is dat bijvoorbeeld 1,5 klokuur, wekelijks per groep 6 tot 12 jarige leerlingen (groepen 3 tot en met 8).

Bijlage - Integraal HuisvestingsPlan onderwijs 2016 -2019

Integraal HuisvestingsPlan Onderwijs 2016 – 2019 gemeente Groningen

Sinds schooljaar 2013-2014 stelt de gemeente Groningen 120% van de norm aan gymnastiek uren aan scholen beschikbaar. De scholen krijgen dan per dagdeel een zaal toegewezen. Deze regeling is het resultaat van het overleg met de schoolbesturen over rooster technische problemen en de behoefte van schoolbesturen om tussen de verschillende uren meer ruimte te creëren en zo een flexibeler gebruik van de capaciteit mogelijk te maken. Met deze regeling hebben schoolbesturen een grotere invloed gekregen op de invulling van de dagdelen.

In hoofdstuk 8 is een analyse van de beschikbare capaciteit opgenomen.

Bestuursakkoord PO-raad en Ministerie van OCW

In juli 2014 sloten de PO-raad en de staatssecretaris van OCW een akkoord waarin o.a. werd afgesproken dat het de bedoeling van partijen is om vanaf 2017 tenminste twee uur en waar mogelijk drie uur in de week lichamelijk onderwijs aan te bieden in het primair onderwijs.

Dit akkoord sluit in grote lijnen aan op het convenant *'bewegen voor kinderen'* dat in 2013 tussen schoolbesturen en de gemeente Groningen werd gesloten. Daarin is afgesproken dat (bij wijze van pilotproject) in de wijken Lewenborg, Selwerd, Paddepoel, Tuinwijk en Hoogkerk twee uur binnenschools en twee uur buitenschools sport wordt aangeboden aan kinderen in de basisschoolleeftijd. Er wordt met schoolbesturen overlegd op welke manier vervolg kan worden gegeven aan het genoemde convenant en bestuursakkoord. In sommige wijken kan dit leiden tot knelpunten in de beschikbaarheid van gym accommodatie.

Bijlage - Integraal HuisvestingsPlan onderwijs 2016 -2019

Integraal HuisvestingsPlan Onderwijs 2016 – 2019 gemeente Groningen

5.11 AARDBEVINGSBELEID

De stad Groningen bevindt zich aan de rand van een actief aardbevingsgebied. In de gebieden waar gaswinning plaatsvindt zijn de aardbevingen in de afgelopen jaren zowel in frequentie als in zwaarte toegenomen. Ook de gebouwen binnen de gemeente Groningen zullen hier overlast van ondervinden.

Figuur 1, aardbevingsgebied provincie Groningen

Om de veiligheid zo veel mogelijk te kunnen garanderen moeten we anticiperen op de gevolgen van deze aardbevingen. Zowel **TECHNISCH**, waar bij het gaat over:

- het omgaan met de meldingen¹¹ en het herstellen van aardbevings schade;
- het aanpassen van bestaande bouw zodat deze aardbevingsbestendig wordt;
- het zorgen voor aardbevingsbestendige nieuwbouw.

als **FINANCIEEL**. Het aardbevingsbestendig bouwen en het aanpassen van bestaande bouw zal meer kosten. Bepaald zal moeten worden welke invloed dit heeft op de vaststelling van de bouwkosten ten opzichte van normbedragen. De eventuele meerkosten moeten uit aanvullende middelen vanuit de NAM/ het ministerie, specifiek voor dit gebied, komen. Binnen het onderwijsbudget zijn hiervoor geen middelen beschikbaar.

¹¹ Binnen de gemeente wordt een meldpunt ingericht voor het centraal ontvangen, registreren en afhandelen van ontstane aardbevings schade aan scholen en gemeentelijke gebouwen en objecten.

Bijlage - Integraal HuisvestingsPlan onderwijs 2016 -2019

Integraal HuisvestingsPlan Onderwijs 2016 – 2019 gemeente Groningen

5.11.1 AARDBEVINGSBESTENDIGE NIEUWBOUW EN AANPASSEN BESTAANDE BOUW

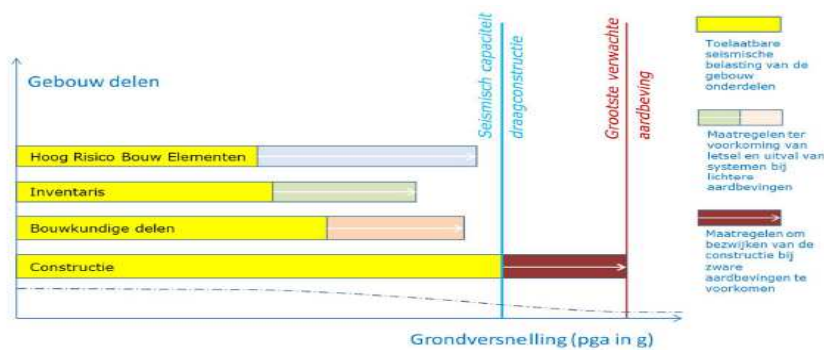
In Nederland geldt wetgeving over hoe er veilig gebouwd moet worden. Aardbevingsbestendigheid is niet opgenomen in de huidige bouwregelgeving. Als gevolg van de aardbevingen verandert dat nu en is er een richtlijn opgesteld. Het opstellen van een definitieve bouwnorm duurt lang, omdat er veel partijen bij betrokken zijn en de impact groot is. Om er echter voor te zorgen dat huizen en gebouwen snel zo stevig en veilig mogelijk zijn, wordt gewerkt met een voorloper van de officiële bouwnorm: de Nederlandse Praktijk Richtlijn (NPR). Deze richtlijn wordt voorlopig gebruikt als basis voor het bouwkundig versterken van woningen en gebouwen.

De NPR wordt gebruikt om ten eerste snel werk te maken van het identificeren van de kwetsbare gebouwen. Vervolgens wordt de norm gebruikt om deze gebouwen meer aardbevingsbestendig te maken waardoor de veiligheid wordt verhoogd.

Begin 2015 heeft de gemeente opdracht gegeven aan adviesbureau ABT om in een quickscan bij alle scholen de aardbevingsrisico's te onderzoeken. Het doel van de eventuele maatregelen hierbij is het risico op letsel tijdens een aardbeving te beperken tot een aanvaardbaar niveau. Hierbij wordt onderzocht wat een extra risico vormt t.a.v.:

- Inventaris: losse delen in een gebouw, bv kasten en stellingen of armaturen etc.;
- bouwkundige risico's: bv slanke schoorstenen, plafonds, zware gevels, kozijnen, glas, metselwerk etc.;
- constructieve risico's; de draagconstructie van een gebouw.

De wijze waarop uitvoering kan worden gegeven aan de resultaten van de quickscan is nog onderwerp van overleg tussen de Gemeente, het Rijk en de NAM.

Figuur 2, schematisch overzicht QuickScan aardbevingsonderzoek

Bijlage - Integraal HuisvestingsPlan onderwijs 2016 -2019

Integraal HuisvestingsPlan Onderwijs 2016 – 2019 gemeente Groningen

6 PRIMAIR ONDERWIJS

De stad Groningen telt in totaal 40 reguliere basisscholen verspreid over 55 locaties. De totale capaciteit van het basisonderwijs is in 2014, 83.053 m² bvo¹². Deze basisscholen tellen op 1-10-2014 totaal 12.398 leerlingen. Dit aantal neemt licht toe tot 12.542 aan het einde van deze IHP-periode (2019).

TOTAAL BO GRONINGEN	# locaties 2014	Leerlingenaantal					Beschikbare capaciteit m ² bvo	Ruimtebehoefte		verschil beschikbaar t.o.v. ruimtebehoefte			
		2014	2015	2016	2017	2018		benodigde capaciteit		absoluut		%	
								2014	2015	2015	2015	2019	2019
wijk		2014	2015	2016	2017	2018	2014	2015	2019	2015	2015	2019	2019
CENTRUM EN OUDE WIJKEN	16	3.535	3.509	3.573	3.661	3.795	21.776	19.781	21.089	1.995	9%	687	3%
WEST	11	2.720	2.708	2.691	2.661	2.635	19.428	15.482	15.054	3.946	20%	4.374	23%
HOOGKERK	4	781	776	756	727	677	5.163	4.528	4.005	635	12%	1.158	22%
OOST	13	3.062	3.021	3.084	3.127	3.103	20.467	17.402	17.608	3.065	15%	2.859	14%
ZUID	10	2.300	2.237	2.270	2.313	2.332	14.979	12.769	12.930	2.210	15%	2.049	14%
Totaal	54	12.398	12.251	12.374	12.489	12.542	81.813	69.962	70.686	11.851	14%	11.127	14%

Tabel 2, Aantal leerlingen en capaciteit BO, Groningen

Op stedelijk niveau is er sprake van 11.851 m² bvo overcapaciteit, bijna 15 %. Een normatieve overcapaciteit van 10 tot 15 procent vinden wij aanvaardbaar om fluctuaties in de ontwikkeling van aantallen leerlingen op te kunnen vangen. Van deze schijnbare overcapaciteit wordt ook een belangrijk deel verhuurd voor aanpalende onderwijsvoorzieningen als buitenschoolse opvang en dus efficiënt ingezet. Per stadsdeel is hierna een specificatie opgenomen van de leerlingenaantallen en de prognoses voor de toekomst van zowel de leerlingenaantallen als van de huisvestingsbehoefte in m². Hierbij wordt de zelfde indeling gehanteerd als in het voorgaande IHP. We sluiten nagenoeg¹³ aan op de begin 2014 vastgestelde indeling van wijken.

Figuur 3, indeling stadswijken voor het onderwijs in Groningen

¹² Bruto Vloer Oppervlak

¹³ Hoewel Hoogkerk formeel geen stadsdeel is wordt dit vanwege het unieke voedingsgebied wel afzonderlijk behandeld.

Bijlage - Integraal HuisvestingsPlan onderwijs 2016 -2019

Integraal HuisvestingsPlan Onderwijs 2016 – 2019 gemeente Groningen

6.1 CENTRUM EN OUDE WIJKEN

Bijlage - Integraal HuisvestingsPlan onderwijs 2016 -2019

Integraal HuisvestingsPlan Onderwijs 2016 – 2019 gemeente Groningen

6.1.1 BELANGRIJKSTE ONTWIKKELINGEN

- Vervangende Nieuwbouw Siebe Jan Boumaschool, herontwikkeling Treslinghuislocatie
- Vervangende nieuwbouw Borgmanschool in Ebbingekwartier
- Ingebruikname 'locatie Star Numanstraat' door St. Michaëlschool (locatie st. Franciscus)
- Uitbreiding met twee tijdelijke lokalen Petteflet

6.1.2 RUIMTEANALYSE

De verwachte ruimtebehoefte voor 2015 is vergeleken met de aanwezige capaciteit. De komende jaren stijgt de ruimtebehoefte, als gevolg van een leerlingentoeename, van het basis-onderwijs in Centrum en Oude Wijken licht. De overcapaciteit in 2015 van 1.995 m² neemt hierdoor af tot circa 687 m²

CENTRUM EN OUDE WIJKEN	# locaties 2014	Leerlingenaantal					Beschikbare capaciteit m ² bvo	Ruimtebehoefte			verschil beschikbaar t.o.v. ruimtebehoefte			
		2014	2015	2016	2017	2018		2014	2015	2019	absoluut m ²	%	absoluut m ²	%
naam school		2014	2015	2016	2017	2018	2014	2015	2019	2015	2015	2019	2019	
Borgmanschool (hfd.)	3	479	492	519	524	544	2.835	2.609	2.936	226	8%	-101	-4%	
Borgmanschool (nev.)	1	262	247	248	250	252	1.828	1.518	1.468	310	17%	360	20%	
Karrepad	2	572	556	558	573	598	3.226	3.077	3.208	149	5%	18	1%	
Kleine Wereld	2	226	225	222	227	233	1.977	1.337	1.372	640	32%	605	31%	
Nassauschool	2	494	494	478	476	503	2.536	2.685	2.730	-149	-6%	-194	-8%	
Petteflet	1	406	399	410	420	431	2.086	2.242	2.368	-156	-7%	-282	-14%	
Siebe Jan Bouma	1	142	138	131	126	122	1.246	914	814	332	27%	432	35%	
St. Michaëlschool	1	234	219	230	247	262	1.234	1.377	1.518	-143	-12%	-284	-23%	
Starter	2	462	479	503	527	549	2.655	2.524	2.961	131	5%	-306	-12%	
Widar Vrije School	1	258	260	274	291	301	2.153	1.498	1.714	655	30%	439	20%	
Totaal	16	3.535	3.509	3.573	3.661	3.795	21.776	19.781	21.089	1.995	9%	687	3%	

Tabel 3, Aantal leerlingen en capaciteit BO-Zuid, Groningen

DE BORGMAN SCHOOL en de SIEBE JAN BOUMA SCHOOL hebben een overcapaciteit. Reeds in het vorige IHP is aanzet gegeven voor vervangende huisvesting voor de verouderde monumentale gebouwen die niet geschikt gemaakt kunnen worden aan de huidige eisen. Inmiddels zijn vanaf 2015 middelen beschikbaar gesteld voor de ontwerp bouwplannen voor scholen voor ca. 800 leerlingen in het Ebbingekwartier en in de Oosterparkwijk. De scholen zullen daarmee passend gehuisvest zijn.

Ook DE KLEINE WERELD en de WIDAR VRIJE SCHOOL kennen een overcapaciteit boven de 15% in overleg met de schoolbesturen zal worden gezien of daar al dan niet medegebruik of verhuur mogelijk is.

6.1.3 VOORZIENINGEN 2015 – 2019

6.1.3.1 BORGMANSCHOOL (O2G2)

De **Borgmanschool**¹ is gehuisvest op vier locaties in de binnenstad: Jacobijnerstraat, Agricolastraat, nieuwe Kijk in 't Jatstraat en de Warmoesstraat. Hiervan worden de Jacobijner-

Bijlage - Integraal HuisvestingsPlan onderwijs 2016 -2019

Integraal HuisvestingsPlan Onderwijs 2016 – 2019 gemeente Groningen

straat, Agricolastraat en Kijk in 't Jatstraat vervangen door nieuwbouw op het Ebbingekwartier in 2018. De Warmoesstraat blijft als nevenvestiging.

Vooruitlopend op de nieuwbouw zijn in 2014 de leerlingen van de Agricolastraat 33 tijdelijk gehuisvest op de locatie aan de Vinkestraat. Het pand aan de Agricolastraat is inmiddels door het Werkman College in gebruik genomen.

De locaties aan de Jacobijnerstraat, Kijk in 't Jatstraat en Vinkestraat worden in 2018 overgedragen aan de gemeente Groningen.

De kosten van het onderwijsaandeel in de nieuwbouw bedragen ca. € 4.500.000,- Als voorbereiding voor dit project is het schoolbestuur in 2015 een voorbereidingskrediet beschikbaar gesteld. Daarmee is tevens het voornemen om een nieuwe school te bouwen vastgelegd. Wanneer de plek vrij komt op het Ebbingekwartier vanaf 2016 zal in twee tranches het benodigde budget beschikbaar moeten worden gesteld.

6.1.3.2 KARREPAD (O2G2)

Voor het Karrepadⁱ verwacht het schoolbestuur o.b.v. de eigen prognoses een groei van het leerlingenaantal en daarmee rekent het schoolbestuur erop dat zij in 2019 een tekort van 400 m2 zullen hebben, zij vraagt derhalve uitbreiding ter waarde van € 800.000,- aan voor deze planperiode.

De prognoses van DUO geven echter vooralsnog geen aanleiding om een grote leerlingengroei van 't Karrepad te verwachten. Op basis van die prognoses heeft het schoolgebouw voldoende capaciteit om de leerlingen te huisvesten en verwachten wij dat een uitbreiding in deze planperiode nog niet nodig is.

6.1.3.3 NASSAUSCHOOL (VCOG)

Het schoolbestuurⁱⁱ (VCOG) heeft een analyse gemaakt van de instroom en heeft berekend dat de fysieke maximale capaciteit 568 leerlingen is, meer kunnen niet in de gebouwen. Dit aantal zal bij het huidige (beperkende) beleid bereikt worden in 2017, terwijl zowel volgens de gemeentelijke als ook volgens de eigen berekeningen van de school de maximale groei dan nog niet is bereikt. De VCOG is zich ervan bewust dat op de huidige locaties van de Nassauschool geen uitbreiding meer mogelijk is. Een oplossing kan wellicht gevonden worden door voor deze school op zoek te gaan naar een derde locatie. Gezien de te verwachten leegstand die binnen afzienbare tijd zal ontstaan vanwege de geplande verhuizingen van enkele scholen van O2G2, denkt de VCOG dat dit mogelijkheden biedt.

De gemeente erkent dat op de huidige locaties niet verder kan worden uitgebreid. Indien de groei van de Nassauschool verder aanhoudt en dat leidt tot een vraag voor capaciteitsuit-

Bijlage - Integraal HuisvestingsPlan onderwijs 2016 -2019

Integraal HuisvestingsPlan Onderwijs 2016 – 2019 gemeente Groningen

breiding, zullen wij inderdaad met het schoolbestuur in overleg treden om te bezien of deze groei in bestaand gemeentelijk vastgoed kan worden opgevangen.

6.1.3.4 PETTEFLET (O2G2)

Door groei van het aantal leerlingen heeft de Petteflet te maken met een capaciteitstekort. Het huidige gebouw is volledig in gebruik. Voor 2015 is een capaciteitsuitbreiding met twee tijdelijke lokalen aangevraagd. Dit is beschikbaar gesteld in de vorm van huurvergoeding. Het schoolbestuur wil graag een permanente uitbreiding van het gebouw met 2 lokalen. De kosten hiervoor bedragen ca. € 500.000,-

Afhankelijk van de verdere groei, zal samen met het schoolbestuur worden gekeken naar verdere, alternatieve uitbreidingsmogelijkheden.

6.1.3.5 SIEBE JAN BOUWMA (O2G2)

De **Siebe Jan Boumaschool** is gevestigd op twee – tegen elkaar gebouwde locaties: Oliemuldersweg (oude gebouw) en “Vensterschool” Oliemuldersweg. De school heeft in 2015 een normatieve overcapaciteit van bijna 30 %. Volgens het schoolbestuur zijn de huidige locaties verouderd. De monumentstatus van het oude gebouw maakt het bovendien moeilijk noodzakelijke aanpassingen voor onderwijskundige vernieuwingen door te voeren. De geplande vervangende nieuwbouw (2018) centraal in de Oosterparkwijk op de Treslinghuis locatie biedt een oplossing om het openbaar basisonderwijs in de toekomst centraal in de wijk goed te huisvesten. Het bouwproject wordt in overleg met Nijestee ontwikkeld.

De geplande nieuwbouw is bedoeld om zowel de leerlingen van de Siebe Jan Boumaschool als ook een deel van de leerlingen van de Borgmanschool (Vinkenstraat) te huisvesten. Daarom wordt een locatie gerealiseerd met een omvang welke vergelijkbaar is met de nieuwbouw voor de Borgmanschool op het Ebbingekwartier. De kosten van het onderwijsdeel in deze nieuwbouw bedragen € 4.500.000,-. Via het programma onderwijshuisvesting 2015 is ook voor dit project het benodigde bouwvoorbereidingsbudget beschikbaar gesteld. Na oplevering van de nieuwbouw zullen de huidige locaties weer worden overgedragen aan de gemeente Groningen.

6.1.3.6 ST. MICHAËL (LOCATIE ST. FRANSICUS) (KOC)

Via het programma onderwijshuisvesting 2015 is de huisvestingsaanvraag voor ingebruikneming van een deel van het schoolgebouw aan de Star Numanstraat gehonoreerd en aangepast. Deze aanvraag is het gevolg van groei van het aantal leerlingen. Het schoolbestuur verwacht in de periode 2015-2019 dat de school elk jaar met (max) 1 groep zal toenemen. Afhankelijk van de groei van de school is gefaseerd over een aantal jaren een bedrag van ca. € 40.000 per groep nodig om deze voormalige (V)SO locatie om te bouwen tot een volwaar-

Bijlage - Integraal HuisvestingsPlan onderwijs 2016 -2019

Integraal HuisvestingsPlan Onderwijs 2016 – 2019 gemeente Groningen

dige voorziening voor basisonderwijs. Deze dependance van de Michael school (locatie St. Franciscus aan de Star Numan straat) bied hiervoor voldoende ruimte.

6.1.3.7 STARTER (O2G2)

De Starter is gevestigd in een schoolgebouw aan de Parkweg en is op dit moment te krap gehuisvest. Om die reden zijn eerder middelen beschikbaar gesteld voor een uitbreiding aan de Paterswoldseweg. Deze uitbreiding is gereed maar door noodzakelijke aanpassingen i.v.m. aardbevingen is de oplevering en inhuizing met 1-2 jaar vertraagd. Leerlingen worden tijdelijk gehuisvest in het gebouw aan de Leonard Springerlaan 35.

6.1.3.8 WIDAR VRIJE SCHOOL (VRIJE SCHOOL)

Het schoolbestuurⁱⁱⁱ geeft aan dat de school te maken heeft met een gestaag groeiende belangstelling van nieuwe leerlingen. Gelet op de huidige capaciteit van het schoolgebouw verwachten wij dat de Widar Vrije School voldoende capaciteit heeft om de verwachte groei op te vangen.

Bijlage - Integraal HuisvestingsPlan onderwijs 2016 -2019

Integraal HuisvestingsPlan Onderwijs 2016 – 2019 gemeente Groningen

6.2 WEST & HOOGKERK

Bijlage - Integraal HuisvestingsPlan onderwijs 2016 -2019

Integraal HuisvestingsPlan Onderwijs 2016 – 2019 gemeente Groningen

6.2.1 BELANGRIJKSTE ONTWIKKELINGEN

- Uitbreiding capaciteit van de Rietwierde
- Oplossingen zoeken voor de te verwachten overcapaciteit in de vensterschool SPT aan de Eikenlaan en de Sterrensteen in de vensterschool Vinkhuizen aan de Siersteenlaan

6.2.2 RUIMTEANALYSE WEST

Ondanks een lichte daling kunnen we het leerlingenaantal van de reguliere basisscholen in dit stadsdeel in de periode 2015-2018 redelijk stabiel noemen.

WEST	# locaties 2014	Leerlingenaantal						Beschikbare capaciteit m ² bvo	Ruimtebehoefte			verschil beschikbaar t.o.v. ruimtebehoefte			
		2014	2014	2015	2016	2017	2018		2014	benodigde capaciteit m ² bvo		absoluut m ²	%	absoluut m ²	%
Naam school		2014	2014	2015	2016	2017	2018	2014	2015	2019	2015	2015	2019	2019	
Aquamarijn	2	605	621	670	682	671	3.032	3.243	3.575	-211	-7%	-543	-18%		
Bisschop Bekkerschool	1	229	217	210	208	215	1.613	1.352	1.281	261	16%	332	21%		
De Sterrensteen	2	351	349	330	320	310	3.461	1.966	1.759	1.495	43%	1.702	49%		
Feniks	1	368	372	335	310	286	2.255	2.051	1.639	204	9%	616	27%		
Hoeksteen	1	317	300	290	280	280	1.988	1.795	1.608	193	10%	380	19%		
Meander	1	272	274	297	307	315	2.314	1.568	1.784	746	32%	530	23%		
Pendinghe	1	220	210	192	183	176	2.500	1.307	1.085	1.193	48%	1.415	57%		
Wegwijzer	1	303	301	302	306	318	1.615	1.724	1.800	-109	-7%	-185	-11%		
Zaaiër	1	55	64	65	65	64	650	477	522	173	27%	128	20%		
Totaal	11	2.720	2.708	2.691	2.661	2.635	19.428	15.482	15.054	3.946	20%	4.374	23%		

Tabel 4, Aantal leerlingen en capaciteit BO-West, Groningen

De huidige en toekomstige ruimtebehoefte is vergeleken met de aanwezige capaciteit. Stadsdeel West heeft een capaciteit van circa 19.428 m² bvo voor het reguliere basisonderwijs. Op dit moment (2015) is er een ruime normatieve overcapaciteit van 3.946 m² bvo. Een normatieve overcapaciteit tot circa 15 % is aanvaardbaar om fluctuaties in de leerlingontwikkeling op te kunnen vangen en om onderdak te bieden en verhuur aan kinderopvang, peuterspeelzaalwerk en voor- en naschoolse opvang.

In de vensterschool SPT (Selwerd / Paddepoel / Tuinwijk) is door de sterke daling van het aantal leerlingen van DE PENDINGHE een stevige overcapaciteit ontstaan. In deze vensterschool zijn alle vensterschool functies al geïntegreerd gehuisvest. Een deel van de leegstand kan worden ingevuld langs de lijnen van het passend onderwijs. Voor een andere deel zullen wij in overleg met het schoolbestuur en de andere vensterschool deelnemers zoeken naar alternatieve invullingmogelijkheden.

Ook de basisscholen in Vinkhuizen: STERRENSTEEN (op de locaties: Siersteenlaan in de vensterschool en de voormalige Annie M.G. Schmidtschool aan de Radiumstraat) en de HOEKSTEEN (locatie Siersteenlaan in de Vensterschool) kennen door de terugloop van leerlingenaantallen in de wijk een relatief hoog leegstandspercentage. Dat percentage is vooral geconcentreerd bij de locatie van De Sterrensteen aan de Siersteenlaan.

Bijlage - Integraal HuisvestingsPlan onderwijs 2016 -2019

Integraal HuisvestingsPlan Onderwijs 2016 – 2019 gemeente Groningen

De groei zit vooral in de wijk Reitdiep. Daar zijn in het gebouw De Rietwierde twee scholen gehuisvest. Dat zijn de MEANDER en een dislocatie van de AQUAMARIJN. De behoefte aan huisvesting van extra groepen in De Rietwierde zal de komende jaren toenemen als gevolg van de groei van het aantal leerlingen in de wijk. In het schoolgebouw waarin de Feniks en de hoofdvesting van de Aquamarijn zijn gehuisvest, is de komende jaren voldoende capaciteit beschikbaar. Wij verwachten dat in dit gebouw in de toekomst mogelijk zelfs ruimte kan ontstaan voor de huisvesting van aanvullende voorzieningen zoals kinderopvang. Een deel kan ook worden gebruikt als “overloop capaciteit” in de piekperiode van het Reitdiep. De huisvestingsbehoefte in de oude wijken loopt gestaag terug. Daar zal bij sommige scholen meer leegstand ontstaan.

6.2.3 RUIMTEANALYSE HOOGKERK

HOOGKERK	# locaties 2014	Leerlingenaantal						Beschikbare capaciteit m ² bvo	Ruimtebehoefte			verschil beschikbaar t.o.v. ruimtebehoefte				
		2014	2014	2015	2016	2017	2018		benodigde capaciteit m ² bvo			absoluut m ²		%		
									2014	2015	2019	2015	2019	2015	2019	
Naam school																
Anne Frank	2	266	262	248	232	208	1.911	1.538	1.246	373	20%	665	35%			
Ploeg	1	395	395	392	380	357	2.202	2.187	1.996	15	1%	206	9%			
Rehoboth	1	120	119	116	115	112	1.050	804	763	246	23%	287	27%			
Totaal	4	781	776	756	727	677	5.163	4.528	4.005	635	12%	1.158	22%			

Tabel 5, Aantal leerlingen en capaciteit BO-Hoogkerk, Groningen

Hoewel Hoogkerk formeel geen stadsdeel is, wordt het hier afzonderlijk beschreven vanwege het bijzondere karakter van het voedingsgebied van de scholen. De leerlingen voor de scholen in deze wijk komen nagenoeg alleen uit Hoogkerk.

Het leerlingenaantal van de reguliere basisscholen in stadsdeel Hoogkerk daalt in de periode tot 2018 met circa 100 leerlingen. In de prognoses wordt rekening gehouden met een stabiele verdeling van de belangstellingspercentages per school. Hiermee laten de prognoses per school geen grote verschuivingen in leerlingenaantallen zien.

De ruimtebehoefte in 2015 is vergeleken met de huidige capaciteit. Stadsdeel Hoogkerk heeft een capaciteit van 5.163 m² bvo. De huidige ruimtebehoefte ligt een stuk lager waardoor in 2018 sprake is van overcapaciteit van 1.158 m² bvo, 22%. Een deel van deze overcapaciteit wordt ingezet voor aan onderwijs gerelateerde activiteiten.

In Hoogkerk zijn drie basisscholen. In het verleden is uitbreiding voor de Anne Frankschool gerealiseerd in samenwerking met de woningbouwcorporatie in Hoogkerk. Een aantal groepen van deze school is gehuisvest in het schooldeel van het wooncomplex Leihof, aan de C. Jetsesstraat. Ook is in voorgaande jaren de huisvestingscapaciteit van de Ploeg met een uitbreiding van de Vensterschool Hoogkerk op niveau gebracht.

Bijlage - Integraal HuisvestingsPlan onderwijs 2016 -2019

Integraal HuisvestingsPlan Onderwijs 2016 – 2019 gemeente Groningen

6.2.4 VOORZIENINGEN 2015 – 2019

6.2.4.1 AQUAMARIJN (VCOG)

De Aquamarijn is gehuisvest op twee locaties, namelijk in het gebouw de Rietwierde (Wijk Reitdiep) aan de Slenk 2 en in de Gravenburgschool aan de Maressiusstraat 22.

Aquamarijn locatie Gravenburg^h:

Op de locatie Gravenburg wordt het schooljaar 2014-2015 de personeelskamer ingericht als leslokaal. De VCOG is in gesprek met O2G2 om van de Feniks twee lokalen te “huren”, omdat de Feniks enige leegstand heeft.

Aquamarijn locatie Reitdiep:

Op de locatie Reitdiep start de school het schooljaar 2014-2015 met 8 groepen in 8 lokalen. De personeelskamer wordt als instroomlokaal (kleuters) gebruikt. Ondanks de vier nieuwe lokalen die recent zijn bijgebouwd groeit de school door. Het schoolbestuur verwacht dat de ruimtebehoefte de komende jaren met één lokaal per jaar zal groeien.

De gemeente kiest er deze planperiode voor om, naast de reeds toegekende uitbreiding met semipermanente lokalen in overleg met het schoolbestuur na te gaan of een semipermanente dependance/ dislocatie in Reitdiep (voor een gebruiksperiode tussen de 5 en 15 jaar) een mogelijkheid is. De piek (< 5 jaar) in de leerlingenaantallen zullen moeten worden opgevangen in bestaande capaciteit in aangrenzende wijken. Zie hiervoor ook de opmerking gemaakt bij de Meander.

6.2.4.2 BISSCHOP BEKKERSSCHOOL (KOC)

Het schoolbestuur vindt dat, zoals al in het IHP 2012-2015 is opgenomen, de Bisschop Bekkersschool in de komende IHP periode voor renovatie, aanpassing of vervangende nieuwbouw in aanmerking dient te komen. De school is gehuisvest in een gebouw daterend uit de jaren '60 van de vorige eeuw. Het schoolbestuur vindt dat de knelpunten in functionaliteit niet met eenvoudige maatregelen zijn op te lossen.

De gemeente heeft begrip voor de wensen van het schoolbestuur om de functionaliteit en kwaliteit van het gebouw te willen verbeteren maar kan onder de huidige wetgeving helaas geen middelen beschikbaar stellen voor renovatie en aanpassing van de bisschop Bekkersschool. Mogelijk zijn er voor de Bisschop Bekkersschool kansen om hun wensen uit voeren in het kader van de overgangsregeling, zie paragraaf 5.2.

6.2.4.3 DE STERRENSTEEN (O2G2)

De Sterrensteen is een fusieschool ontstaan uit De Vlinter en de A.M.G. Schmidtschool en is gevestigd in de Vensterschool Vinkuizen (onderbouw) en in de locatie aan de Radiumstraat 2 (bovenbouw) in de voormalige Annie M.G. Schmidt school.

Bijlage - Integraal HuisvestingsPlan onderwijs 2016 -2019

Integraal HuisvestingsPlan Onderwijs 2016 – 2019 gemeente Groningen

De prognoses voor de Sterrensteen laten op korte termijn (2018) een verdere daling met circa 40 leerlingen zien. Hierdoor ontstaat er een totale overcapaciteit van circa 1.702 m2 BVO in 2018. Als dat een langdurige ontwikkeling blijkt te zijn zal het schoolbestuur moeten nadenken over de toekomst van deze locaties.

6.2.4.4 DE FENIKS (O2G2)

OBS De Feniks is samen met de CBS Aquamarijn in een nieuw gebouw in Gravenburg gehuisvest, we verwachten dat beide scholen de komende jaren voldoende ruimte hebben. De ontwikkeling van de woningbouw in de omgeving is hierbij een bepalende factor. Wat de gemeente betreft kan de leegstand die mogelijk op enige termijn ontstaat in Gravenburg worden ingezet om een tekort aan huisvesting elders in een aangrenzende wijk (Reitdiep) ontstaat mee op te vangen.

6.2.4.5 HOEKSTEEN (VCOG)

De Hoeksteen is gevestigd in de Vensterschool Vinkhuizen. De prognoses laten ook voor de Hoeksteen op korte termijn (2018) een dalend leerlingenaantal zien waardoor er in dat jaar sprake is van een overcapaciteit in deze school van circa 380 m2 bvo.

6.2.4.6 MEANDER (O2G2)

De Meander¹ is een 'nieuwe' school in de wijk Reitdiep. De school gebruikt het gebouw "Rietwierde" gezamenlijk met andere gebruikers (Aquamarijn/ buitenschoolse opvang). De school zal de komende jaren groeien. In die groei zit ook een niet onaanzienlijke component "belangstelling vanuit de omliggende wijken". In die wijken zien we nu al of op enige termijn juist leegstand van onderwijsvoorzieningen ontstaan.

De prognose geeft aan dat het aantal leerlingen in tussen 2016 en 2022 fors toeneemt. De omvang en snelheid van deze toename is deels afhankelijk van de realisatie van woningbouwprogramma's in Reitdiep en in de omliggende wijken. Wanneer deze niet of in een lager tempo wordt gerealiseerd, zal de groei minder explosief zijn of een andere fasering kennen.

De gemeente kiest er deze planperiode voor om naast de reeds toegekende uitbreiding met semipermanente lokalen, in overleg met het schoolbestuur van de Meander en het bestuur van de Aquamarijn, na te gaan of een semipermanente dependance/ dislocatie voor beide scholen in Reitdiep (voor een gebruikperiode tussen de 5 en 15 jaar) een mogelijkheid is. De piek (< 5 jaar) in de leerlingenaantallen zal moeten worden opgevangen in bestaande capaciteit in aangrenzende wijken.

Bijlage - Integraal HuisvestingsPlan onderwijs 2016 -2019

Integraal HuisvestingsPlan Onderwijs 2016 – 2019 gemeente Groningen

6.2.4.7 PENDINGHE (O2G2)

Is gevestigd in de Vensterschool SPT. Nog steeds laten de leerlingenprognoses een fors dalende trend zien, waardoor een aanzienlijke overcapaciteit is ontstaan. Verminderd onderwijs gebruik kan ervoor zorgen dat een deel van de accommodatie anders ingezet kan worden. (soc. domein, VO of een dislocatie van een andere basisschool). De gemeente gaat hierover in overleg met de diverse stakeholders.

6.2.4.8 VENSTERSCHOOL VINKHUIZEN

In de Vensterschool Vinkhuizen aan de Siersteenlaan zorgt de negatieve trend van de leerlingenontwikkeling van zowel De Sterrensteen (O2G2) als De Hoeksteen (VCOG) dat er normatief gezien veel leegstand ontstaat binnen de Vensterschool. Met beide schoolbesturen en de andere gebruikers zal daarom worden overlegd over een passende invulling hiervoor.

6.2.4.9 WEGWIJZER (VCOG)

De Wegwijzer aan de Prunusstraat ondervindt een gestage groei in leerlingen. Momenteel is er sprake van een te kort aan ruimte. Samen met het schoolbestuur gaan we onderzoeken hoe we dit ruimtegebrek kunnen oplossen.

6.2.4.10 ANNE FRANK (VCOG, HOOGKERK)

Het schoolbestuur verwacht voor de Anne Frankschool geen bijzondere ontwikkelingen. Wel zijn onlangs de noodlokalen bij deze school verwijderd, waarmee een groot deel van de overcapaciteit wordt opgeheven. De prognoses van DUO geven een daling van het leerlingenaantal aan, waardoor er in 2018 naar verwachting een overcapaciteit zal ontstaan.

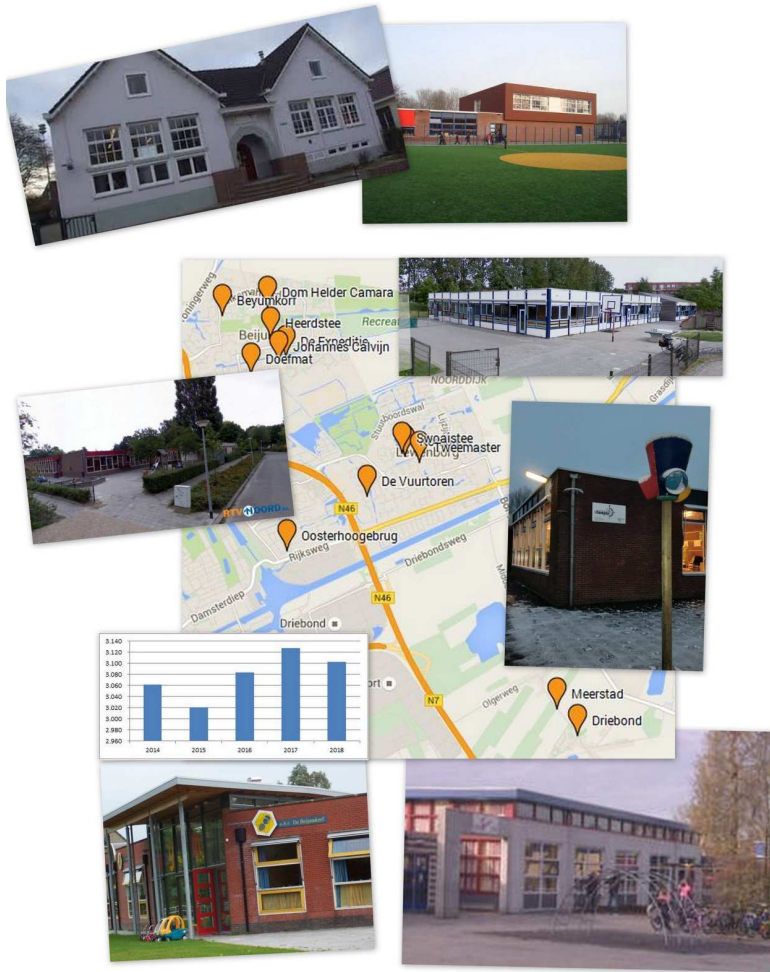
6.2.4.11 REHOBOTH (NOORDER BASIS, HOOGKERK)

De leerlingen van deze school komen voornamelijk uit Hoogkerk. De verwachting van het schoolbestuur is dat de school stabiel zal blijven. De Rehoboth is gehuisvest in een traditioneel jaren '60 gebouw, dat volgens het schoolbestuur de nodige functionele beperkingen met zich mee brengt voor het aanbieden van modern onderwijs en vraagt daarom vervangende nieuwbouw aan. Ondanks dat wij begrip hebben voor deze wensen, ontbreekt volgens ons deze planperiode de bouwtechnische noodzaak om over te gaan tot vervangende nieuwbouw voor de Rehoboth.

Bijlage - Integraal HuisvestingsPlan onderwijs 2016 -2019

Integraal HuisvestingsPlan Onderwijs 2016 – 2019 gemeente Groningen

6.3 OOST

Bijlage - Integraal HuisvestingsPlan onderwijs 2016 -2019

Integraal HuisvestingsPlan Onderwijs 2016 – 2019 gemeente Groningen

6.3.1 BELANGRIJKSTE ONTWIKKELINGEN

- Driebond in Engelbert voorlopig handhaven in afwachting van ontwikkelingen Meerstad;
- Afhankelijk van ontwikkelingen, nieuwbouw voor Oosterhoogebrugschool en gymzaal.

6.3.2 RUIMTEANALYSE

Het leerlingenaantal van de reguliere basisscholen in stadsdeel Oost blijft in de periode 2015-2018 redelijk stabiel. De beschikbare capaciteit in Oost betreft 20.467 m² bvo. De ruimtebehoefte voor 2015 bedraagt circa 17.400 m² bvo en voor 2018 circa 17.600 m² bvo. Op dit moment is sprake van een overcapaciteit van 15 %. Dit percentage ligt op de aanvaardbare grens van 10 tot 15 %. De overcapaciteit zal in 2018 naar verwachting weer iets zijn afgenomen.

OOST	# locaties 2014	Leerlingenaantal					Beschikbare capaciteit m ² bvo	Ruimtebehoefte			verschil beschikbaar t.o.v. ruimtebehoefte			
		2014	2015	2016	2017	2018		2014	2015	2019	absoluut m ²	%	absoluut m ²	%
Beijumkorf	2	520	510	519	520	501	3.507	2.816	2.720	691	20%	787	22%	
De Vuurtoren	1	225	198	184	175	165	1.328	1.332	1.030	-4	0%	298	22%	
Dom Helder Camara	1	374	351	375	391	405	2.889	2.081	2.237	808	28%	652	23%	
Driebond	3	147	153	150	145	135	1.124	939	879	185	16%	245	22%	
Expeditie	1	149	146	150	150	150	1.370	949	955	421	31%	416	30%	
Heerdsede	1	212	201	190	182	172	1.593	1.266	1.065	327	21%	528	33%	
Joh. Calvijn	1	178	178	184	196	195	1.228	1.095	1.181	133	11%	47	4%	
Kompas	1	253	251	281	306	328	1.340	1.473	1.850	-133	-10%	-510	-38%	
Oosterhoogebrugschool	1	400	400	410	411	402	2.392	2.212	2.222	180	8%	170	7%	
Swoaistee	1	604	633	641	651	650	3.696	3.238	3.470	458	12%	227	6%	
Totaal	13	3.062	3.021	3.084	3.127	3.103	20.467	17.402	17.608	3.065	15%	2.859	14%	

Tabel 6, Aantal leerlingen en capaciteit BO-Oost, Groningen

6.3.3 VOORZIENINGEN 2015 – 2019

6.3.3.1 BEIJUMKORF (O2G2)

De Beijumkorf^f is gehuisvest op twee locaties in de wijk Beijum: de Fultsemaheerd en de Jaltadaheerd. De locatie aan de Fultsemaheerd ligt dicht bij een van de andere O2G2 scholen namelijk de Expeditie aan de Wibenaheerd. Om voor een betere spreiding van de openbare scholen in de wijk te komen en de toestroom van leerlingen uit de buurt richting de Expeditie te bevorderen, wil het schoolbestuur er voor kiezen om de instroom voor de Beijumkorf in de komende jaren te verleggen naar de locatie aan de Jaltadaheerd in 2016. Daarnaast is het doel de toestroom van leerlingen uit de wijk naar de Expeditie te bevorderen. Door een afname van de aanwas van de jongste groepen, kan de locatie aan de Fultsemaheerd volgens het schoolbestuur wellicht al aan het eind van de IHP-periode in 2019 worden gesloten. Voorwaarde daarvoor is wel dat een uitbreiding van het schoolgebouw aan de Jaltadaheerd met 300m² wordt gerealiseerd. Investering ca € 600.000,-

Bijlage - Integraal HuisvestingsPlan onderwijs 2016 -2019

Integraal HuisvestingsPlan Onderwijs 2016 – 2019 gemeente Groningen

Er is geen technische noodzaak om de locatie aan de Fultsemaheerd te sluiten. Afstoten van de dislocatie is wat de gemeente betreft pas aan de orde als het leerlingenaantal daar aanleiding toe geeft. Het gebouw kan daarom in gebruik blijven totdat alle leerlingen kunnen worden gehuisvest in het hoofdgebouw aan de Jaltadaheerd. Er geen noodzaak/aanleiding om te investeren in een uitbreiding zolang de dislocatie nog adequaat voor de opvang van de leerlingen kan worden gebruikt.

6.3.3.2 DE VUURTOREN(O2G2)

De Vuurtoren is een fusieschool, gehuisvest in het oude gebouw van de Catamaran. De school heeft permanente uitbreiding toegekend gekregen, deze wordt in 2015/2016 gerealiseerd. Daarmee is de school passend gehuisvest.

6.3.3.3 EXPEDITIE (O2G2)

Voor De Expeditie¹, een fusie van Montessorischool de Dijk en de Doefmat, wordt door het schoolbestuur een groei van het leerlingenaantal verwacht wanneer zij met locaties in dit stadsdeel gaat schuiven. O2G2 wil daarom een uitbreiding van de school aan de Wibenaheerd in permanente bouw met een investeringsniveau van ca € 900.000 te bekostigen door de gemeente.

De expeditie heeft op dit moment echter een leerlingenaantal dat ruimschoots kan worden gehuisvest in het gebouw. Met het huidige prognosebeeld verwachten wij geen grootschalige toename van leerlingen en is de huidige capaciteit in deze planperiode voldoende. Wellicht is het mogelijk om de bestaande ruimte beter te benutten als het beleid van het schoolbestuur m.b.t. Beijumkorf en Expeditie vorm krijgt.

6.3.3.4 DRIEBOND (O2G2)

Voor de Driebond¹ is een huisvestingsplan in ontwikkeling in verband met de komst van de wijk Meerstad. Hierbij wordt gekeken naar de korte en de langere termijn. Op korte termijn (2016) is de wens van het schoolbestuur om de leerlingen te huisvesten op de locatie aan de Engelberterweg en de locatie aan de Woldweg af te stoten. Hiervoor is tijdelijk huisvesting aan de Engelberterweg voor 100 leerlingen van 600 m² noodzakelijk. Uitgaande van plaatsing, huur en verwijdering van een tijdelijke voorziening bedragen de kosten € 400.000,-.

Wij hebben met het schoolbestuur de afspraak gemaakt om het huidige gebouw voorlopig overeind te houden en op termijn nieuwbouw te plegen in Meerstad. Wij verwachten dat van nieuwbouw de komende periode geen sprake zal zijn.

Bijlage - Integraal HuisvestingsPlan onderwijs 2016 -2019

Integraal HuisvestingsPlan Onderwijs 2016 – 2019 gemeente Groningen

6.3.3.5 ONTWIKKELINGEN MEERSTAD

In de planning voor Meerstad is de bouw van één brede school meegenomen. Deze voorziening met onder meer een openbare basisschool, ressorterend onder het openbaar schoolbestuur in Slochteren, voor- en naschoolse voorzieningen wordt onder aansturing van de Gemeenschappelijke Regeling gebouwd in de gemeente Slochteren. Afhankelijk van de fasering in de realisatie van Meerstad zullen meerdere scholen worden ontwikkeld. Echter de ontwikkeling van Meerstad stagneert. Wij verwachten op basis van het huidige beeld van de fasering, dat de bouw van een tweede en/of derde school in dit gebied niet aan de orde zal zijn in deze planperiode.

Met eventuele extra uitgaven vanuit Groningen voor de bouw van de nu voorziene brede school is in het financiële beeld behorend bij dit IHP geen rekening gehouden. Eventuele bijdragen vanuit Groningen worden gezien als areaaluitbreiding, waarvoor afzonderlijk aanvullende dekking is gereserveerd.

Een groeiverwachting voor deze school vinden wij reëel; echter niet nu of op korte termijn, maar voor de periode na 2018, als in de nabijheid van de beide huidige locaties nieuwbouw ontwikkeling van voldoende omvang voor Meerstad verder van de grond komt. De omvang van de groei is ook sterk afhankelijk van de belangstelling voor de in Meerstad nieuw te ontwikkelen openbare basisschool in de brede School (waarin de Driebond nu niet participeert). De mate van groei daarna kunnen we nog onvoldoende overzien, omdat die samenhangt met de fasering en situering van woningbouw in Meerstad en de belangstellingsverdeling ten opzichte van de nieuwe brede School.

Wij verwachten die groei in de huidige IHP-periode dus nog niet. De omvang van de vervangende nieuwbouw voor de Driebond kan daarom op dit moment niet goed worden vastgesteld. Een directe noodzaak om het bestaande gebouw om technische redenen te vervangen is evenmin aan de orde. Voor vervangende nieuwbouw is binnen de huidige IHP-periode onvoldoende aanleiding / noodzaak en deze hebben we daarom ook niet meegenomen in de prioriteiten voor deze periode.

6.3.3.6 KOMPAS (VCOG)

De school is, na een aantal jaren woekeren met de beschikbare ruimte verhuisd van het gebouw aan de Kiel naar schoolgebouw aan de Valreep. Na een grondige opknapbeurt voldoet dit gebouw aan de eisen van 'fris en duurzaam'. In dat schoolgebouw zal het Kompas voldoende ruimte hebben en zelfs nog iets kunnen groeien.

6.3.3.7 OOSTERHOOGEBRUG-SCHOOL (O2G2)

De gemeente Groningen is bezig met planontwikkeling voor de wijk Oosterhoogebrug op de plek waar nu de Oosterhoogebrugschool staat. Het is denkbaar dat in dat kader de school

Bijlage - Integraal HuisvestingsPlan onderwijs 2016 -2019

Integraal HuisvestingsPlan Onderwijs 2016 – 2019 gemeente Groningen

moet worden verplaatst naar een andere locatie in de wijk Oosterhoogebrug. Dat betekent nieuwbouw voor de school en een gymzaal. Uitgaande van een schoolgrootte van 400 leerlingen is voor de bouw van het onderwijsdeel een investering nodig van ca. € 4.500.000,-. Daarnaast moet nog rekening worden gehouden met € 1.000.000,- voor een nieuwe gymzaal. De dekking van deze investering zal grotendeels binnen en uit de opbrengsten van deze planontwikkeling worden gevonden. Aanvullend zal daarnaast bekostiging ten laste van het budget voor onderwijshuisvesting nodig zijn.

6.3.3.8 SWOAISTEE (O2G2)

Het schoolbestuur stelt dat de Swoaistee heeft te maken met een capaciteitstekort. Dit heeft deels te maken met een toename van het aantal leerlingen in de afgelopen jaren. Daarnaast wordt ook de komende jaren groei verwacht. Bij uitvoering van de oppervlaktemeting volgens NEN2580 in 2014 blijkt dat de berekende bvo lager is dan het vastgestelde BVO bij de verzelfstandiging van O2G2. Hierover is inmiddels overleg gevoerd met het schoolbestuur en is extra capaciteit beschikbaar gesteld in het naastliggende schoolgebouw, waarin eerder Het Kompas was gehuisvest.

Bijlage - Integraal HuisvestingsPlan onderwijs 2016 -2019

Integraal HuisvestingsPlan Onderwijs 2016 – 2019 gemeente Groningen

6.4 ZUID

Bijlage - Integraal HuisvestingsPlan onderwijs 2016 -2019

Integraal HuisvestingsPlan Onderwijs 2016 – 2019 gemeente Groningen

6.4.1 BELANGRIJKSTE ONTWIKKELINGEN

- Nieuwbouw Tamarisk;
- Aanvullende tijdelijke huisvesting GSV in gebouw Hora Siccama singel
- Nieuwe huisvesting internationaal basisonderwijs

6.4.2 RUIMTEANALYSE

ZUID	# locaties 2014	Leerlingenaantal						Beschikbare capaciteit m ² bvo	Ruimtebehoefte			verschil beschikbaar t.o.v. ruimtebehoefte			
		2014	2014	2015	2016	2017	2018		2014	2015	2019	absoluut m ²	%	absoluut m ²	%
Naam school	2014	2014	2015	2016	2017	2018	2014	2015	2019	2015	2015	2019	2019		
Boerhaave	2	386	392	395	394	391	2.861	2.142	2.167	719	25%	694	24%		
Bredero	1	364	359	368	376	378	2.020	2.031	2.101	-11	-1%	-81	-4%		
GSV	1	697	659	666	680	680	3.246	3.706	3.620	-460	-14%	-374	-12%		
Haydn	2	527	519	540	561	582	3.226	2.851	3.127	375	12%	99	3%		
Tamarisk	3	218	204	196	196	194	2.678	1.297	1.176	1.381	52%	1.502	56%		
Triangel	1	108	104	105	106	107	948	743	738	205	22%	210	22%		
Totaal	10	2.300	2.237	2.270	2.313	2.332	14.979	12.769	12.930	2.210	15%	2.049	14%		

Tabel 7, Aantal leerlingen en capaciteit BO-Zuid, Groningen

Het totale leerlingenaantal van de reguliere basisscholen in stadsdeel Zuid groeit in de periode 2015-2018 licht. De ruimtebehoefte in het totaal redelijk stabiel. Wel zal sprake zijn van fluctuaties per school.

De verwachte ruimtebehoefte voor 2015 is vergeleken met de aanwezige capaciteit. Momenteel heeft stadsdeel Zuid capaciteit van 14.479 m² bvo voor het reguliere basisonderwijs. Voor wat de overcapaciteit in m² bvo betreft, geeft de Tamarisk verdeeld over drie locaties de grootste afwijking ten opzichte van het algemene beeld. Vanwege de geplande nieuwbouw voor de Tamarisk zal een deel van die overcapaciteit verdwijnen. Bij Boerhaave en Triangel is ook sprake van overcapaciteit hoger dan 15 procent.

6.4.3 VOORZIENINGEN 2015-2019

6.4.3.1 BREDERO (O2G2)

Het schoolbestuur geeft aan dat De Brederoschool¹ volgens haar eigen prognose de komende jaren te maken krijgt met een groei van het aantal leerlingen. In 2018 wordt een groei verwacht van 40 tot 50 leerlingen, tot een totaal van 410. Hierdoor ontstaat een capaciteitstekort van 250 m², aldus het schoolbestuur. Het schoolbestuur vraagt de gemeente € 504.000,- beschikbaar te stellen voor uitbreiding.

Ook de DUO-prognoses geven een groei aan voor de Brederoschool, maar niet in die mate dat er een groot capaciteitstekort ontstaat binnen deze planperiode. Op dit moment houden wij geen rekening met het beschikbaar stellen van middelen ten behoeve van een uitbreiding van de school.

Bijlage - Integraal HuisvestingsPlan onderwijs 2016 -2019

Integraal HuisvestingsPlan Onderwijs 2016 – 2019 gemeente Groningen

6.4.3.2 GRONINGSE SCHOOLVERENIGING (GSV)

Het schoolbestuur^{iv} van de GSV constateert dat er veel vraag is naar de vormen van onderwijs die zij bieden en heeft besloten om de grote wachtlijst (> 300) die zij hebben gefaseerd op de school toe te laten. De drie afdelingen die de school kent (hoogbegaafden-onderwijs, tweetalig onderwijs en internationaal onderwijs) groeien alle drie, daarom verwacht het schoolbestuur een uitbreiding nodig te hebben van totaal 9 tot 11 lokalen. Het bestuur wil door verschuiving, deze aangevraagde uitbreiding toe wijzen aan de internationale afdeling en biedt daarmee aan de gemeente Groningen een extra profileringskans. Dat betekent nieuwbouw voor het internationaal onderwijs.

De prognoses van de DUO houden geen rekening met het gefaseerd in laten stromen van de kinderen die nu op de wachtlijst van de GSV staan. Het bestuur constateert dan ook duidelijke afwijkingen in de aantallen tussen de prognoses van de DUO en haar eigen prognoses. Om in de planperiode 2016-2019 ruimte te bieden aan de groei van de school en omdat de huidige locatie van de GSV geen enkele gelegenheid meer biedt om te kunnen uitbreiden, stelt de gemeente Groningen het schoolgebouw aan de Hora Siccamingel beschikbaar om de groei te kunnen opvangen. Vanaf 2016 zullen daar tenminste 5 groepen zijn gehuisvest.

Met het bestuur van de GSV wordt het overleg over een permanente huisvestingsoplossing voor het internationaal onderwijs de komende periode voortgezet.

6.4.3.3 HAYDNSCHOOL (O2G2)

Heeft in de vorige planperiode nieuwbouw gekregen. Het nieuwe gebouw werd in februari 2014 opgeleverd. Op basis van de DUO-prognoses lijkt er tegen het einde van deze planperiode een capaciteitstekort te ontstaan, als dat zich inderdaad voordoet, dan zullen wij samen met schoolbestuur naar een passende oplossing zoeken.

6.4.3.4 TAMARISK (VCOG)

De Tamarisk is op dit moment gehuisvest op drie locaties. Er is in het vorige IHP al besloten tot nieuwbouw als onderdeel van een MFA met sport- en andere voorzieningen op de kop van de Vondellaan de plek van de oude sporthal. De locatie aan de Canadalaan blijft overigens bestaan, de overige twee (Van Ketwich Verschuurlaan en Coendersweg) zullen weer aan de gemeente worden overgedragen. Het gebouw aan de Coendersweg zal ter beschikking worden gesteld als aanvullende huisvesting voor het aan dat terrein grenzende Zernike-College.

Bijlage - Integraal HuisvestingsPlan onderwijs 2016 -2019

Integraal HuisvestingsPlan Onderwijs 2016 – 2019 gemeente Groningen

6.4.3.5 TRIANGEL (NOORDER BASIS)

De verwachting van het schoolbestuur^v is dat de school stabiel zal blijven en/of licht zal gaan groeien naar circa 150 leerlingen. De school heeft een wijk-overstijgende functie. De leerlingen komen uit verschillende wijken van de stad.

Het gebouw dateert grotendeels uit de jaren zestig en kent daardoor volgens het schoolbestuur vele functionele beperkingen voor het geven van modern, adaptief onderwijs. Daarom vraagt het schoolbestuur voor deze planperiode vervangende nieuwbouw t.b.v. de Triangel aan voor 110 – 120 leerlingen.

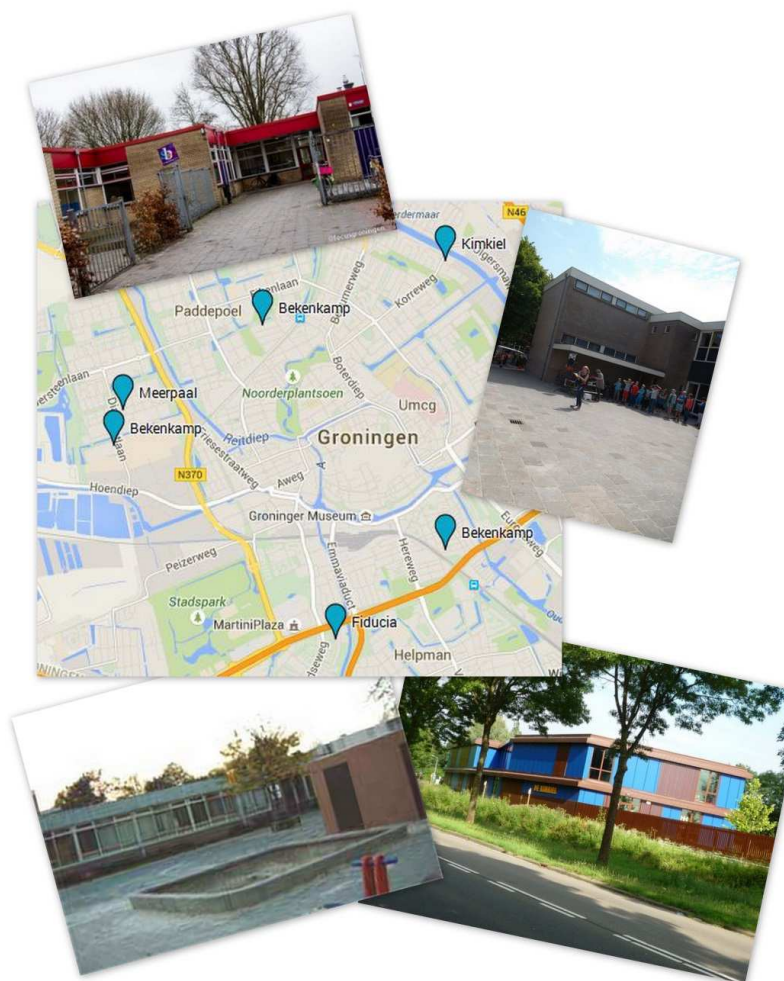
Naast deze aanvraag wil het schoolbestuur graag met de gemeente in gesprek om samen te onderzoeken of er mogelijkheden zijn voor andere huisvesting

Volgens ons ontbreekt deze planperiode de bouwtechnische noodzaak om over te gaan tot vervangende nieuwbouw voor de Triangel.

Bijlage - Integraal HuisvestingsPlan onderwijs 2016 -2019

Integraal HuisvestingsPlan Onderwijs 2016 – 2019 gemeente Groningen

6.5 SPECIAAL BASISONDERWIJS - SBO

Bijlage - Integraal HuisvestingsPlan onderwijs 2016 -2019

Integraal HuisvestingsPlan Onderwijs 2016 – 2019 gemeente Groningen

6.5.1 RUIMTEANALYSE

Het speciaal basisonderwijs is op stedelijk niveau in beeld gebracht

De stad Groningen heeft vier scholen voor speciaal basisonderwijs gehuisvest in zes gebouwen. Het ingezette rijksbeleid is erop gericht zoveel mogelijk leerlingen naar het regulier onderwijs te laten gaan (passend onderwijs). Voor het SBO zijn voor deze planperiode geen leerlingenprognoses opgesteld, dit omdat de ontwikkelingen rond passend onderwijs naar onze mening niet zijn te voorspellen. We worden bevestigd in deze gedachte door het gegeven dat, tegen de verwachting in, het leerlingenaantal momenteel circa 120 hoger ligt dan de vorige prognoses aangaven. Hierdoor is het dus ook niet mogelijk om een goede inschatting te maken van de toekomstige ruimtebehoefte van deze scholen.

SBO	# locaties 2014	leerlingen aantal	beschikbare capaciteit m ² bvo	benodigde capaciteit m ² bvo	verschil beschikbaar t.o.v. ruimtebehoefte	
					absoluut m ²	%
Naam school	2014	2014	2014	2015	2015	2015
Bekenkamp Hoofdvestiging	1	136	1.054	1.250	-196	-19%
Bekenkamp Travertijnstraat	1	31	910	478	432	47%
Bekenkamp Wilgenlaan	1	87	980	889	91	9%
Fiducia	1	177	1.495	177	1318	88%
Kimkiel	1	176	1.444	1.544	-100	-7%
Meerpaal	1	81	1.213	845	368	30%
	6	688	7.096	5.183	1.913	27%

Tabel 8, Aantal leerlingen en capaciteit SBO, Groningen

6.5.2 VOORZIENINGEN 2015-2019

6.5.2.1 BEKENKAMP (O2G2)

De Bekenkampschool telt momenteel drie vestigingen; aan de Blekerslaan, de Wilgenlaan en de Travertijnstraat. De locatie aan de Travertijnstraat wordt in 2015 af gestoten en beschikbaar gesteld aan het Reitdiep College (nu nog Simon van Hasselt). De SBO-leerlingen worden gehuisvest binnen de andere twee locaties van het SBO en de W.A. van Lieflandschool. O2G2 is verder bezig met de ontwikkeling van een masterplan voor het SBO en het VSO in Groningen en Haren.

6.5.2.2 KIMKIEL (SCSOG)

De Kimkiel is de afgelopen planperiode veel harder gegroeid dan de prognoses aangaven (+50 leerlingen). De school had een omvangrijke overcapaciteit. In het programma 2016 worden hiervoor de middelen toegekend voor één noodlokaal. Als de groei aanhoudt zal er

Bijlage - Integraal HuisvestingsPlan onderwijs 2016 -2019

Integraal HuisvestingsPlan Onderwijs 2016 – 2019 gemeente Groningen

met het schoolbestuur moeten worden gekeken naar verdere mogelijkheden voor uitbreiding.

6.5.2.3 MEERPAAL (VGSOG)

Voor de Meerpaal is het bestaande gebouw aan de Koperstraat in de vorige planperiode opgeknapt en aangepast aan de eisen die nu voor SBO nodig zijn. Op het eerste gezicht lijkt er voor deze school een ruim capaciteitsoverschot te zijn. Daarvan is geen sprake, omdat deze school samen met de Steiger (ZMLK) is gehuisvest in één gebouw aan de Koperstraat. De overcapaciteit van De Meerpaal wordt gebruikt voor De Steiger (zie hiervoor ook het volgende hoofdstuk over het speciaal onderwijs).

6.5.2.4 FIDUCIA SCHOOL (SCSOG)

De Fiducia school is de afgelopen tijd ook harder gegroeid dan verwacht. Het capaciteitstekort dat hierdoor is ontstaan wordt opgevangen door een deel van de leerlingen te huisvesten in het schoolgebouw aan de Canadalaan.

Bijlage - Integraal HuisvestingsPlan onderwijs 2016 -2019

Integraal HuisvestingsPlan Onderwijs 2016 – 2019 gemeente Groningen

6.6 (VOORTGEZET) SPECIAAL ONDERWIJS -VSO

Bijlage - Integraal HuisvestingsPlan onderwijs 2016 -2019

Integraal HuisvestingsPlan Onderwijs 2016 – 2019 gemeente Groningen

6.6.1 BELANGRIJKSTE ONTWIKKELINGEN

- W.A. van Lieflandschool beëindigt gebruik gebouw Bessemoerstraat
- Gebouw aan de Van Heemskerckstraat langer in gebruik bij RENN4

6.6.2 RUIMTEANALYSE

Het (voortgezet) speciaal onderwijs heeft een stedelijk en vaak zelfs een regionaal georiënteerd karakter en wordt daarom op stedelijk niveau behandeld in dit hoofdstuk.

Er zijn in onze stad 11 schoolgebouwen waar 1.235 leerlingen (voortgezet) speciaal onderwijs kunnen volgen. De beschikbare capaciteit is ruim toereikend om al deze leerlingen te huisvesten.

SBO	# locaties 2014	leerlingen aantal	beschikbare capaciteit m ² bvo	benodigde capaciteit m ² bvo	verschil beschikbaar t.o.v. ruimtebehoefte	
					absoluut m ²	%
Naam School	2014	2014	2014	2015	absoluut	%
Dr. J. de Graaf	1	206	1.670	2.793	-1.123	-67%
Erasmus	1	64	1.091	465	626	57%
Heemskerck	1	64	862	1.000	-138	-16%
Prof. Bladergroen	1	193	3.357	2.092	1.265	38%
Steiger	1	44	712	1.185	-473	-66%
T.H. Hart de Ruyter	1	153	2.575	2.050	525	20%
Tine Marcus	1	162	3.356	1.613	1.743	52%
W.A. van Liefland	3	220	4.451	2.123	2.328	52%
Wingerd	1	129	2.470	1.375	1.095	44%
	11	1235	20.544	14.696	5.848	28%

Tabel 9, Aantal leerlingen en capaciteit SBO, Groningen

Zoals eerder aangehaald zijn er voor het (voortgezet) speciaal onderwijs geen leerlingenprognoses voor handen. Dit mede omdat de ontwikkelingen rond passend onderwijs naar onze mening moeilijk zijn te voorspellen. Het is zeer goed mogelijk, dat het aantal leerlingen op de scholen voor (voortgezet) speciaal onderwijs veel sterker terugloopt, of oploopt zoals in het SBO, dan uit de cijfers naar voren komt. Ook kan het betekenen, dat groepen leerlingen wel in de prognoses mee worden gerekend in de omvang van een school voor speciaal onderwijs, maar in het kader van “passend onderwijs” later worden gehuisvest in het regulier basis- of voortgezet onderwijs.

6.6.3 VOORZIENINGEN 2015-2019

In de vorige plan periode zijn de nodige investeringen gedaan t.b.v. nieuwbouw van het Diamant college en De Wingerd. Het schoolbestuur van de O2G2 is bezig met het ontwikkelen een masterplan VSO voor Groningen en Haren.

Bijlage - Integraal HuisvestingsPlan onderwijs 2016 -2019

Integraal HuisvestingsPlan Onderwijs 2016 – 2019 gemeente Groningen

6.6.3.1 WINGERD (SCSOG)

Voor de Wingerd is in 2013 nieuwbouw opgeleverd en daarmee is voorzien in goede huisvesting.

6.6.3.2 W.A. VAN LIEFLAND (O2G2)

De W.A. van Liefland is gehuisvest aan de Paterswoldseweg en de Bessemoerstraat. Richtinggevend in het Masterplan van het schoolbestuur (O2G2) zal het afstoten van de locatie aan de Bessemoerstraat zijn. Het gebouw aan de Paterswoldseweg blijft in gebruik.

6.6.3.3 STEIGER (VGSOG)

Op het oog heeft de Steiger (712 m² bvo - ZMLK) veel te weinig ruimte. Daarvan is echter in de praktijk geen sprake, omdat deze school samen met de Meerpaal (1.213 m² bvo - SBO) gebruik maakt van de aan de eisen van de tijd aangepaste schoollocatie aan de Koperstraat (totaal 1.925 m² bvo). De capaciteit van het gebouw aan de Koperstraat is toereikend voor de huisvesting van het SBO en de ZMLK-school.

6.6.3.4 DR. J. DE GRAAFSCHOOL (KENTALIS)

Het schoolbestuur constateert verschillen in de ontwikkeling van het aantal leerlingen tussen deze locatie en de Tine Marcusschool. Hoewel de totale huisvestingscapaciteit in gezamenlijkheid met de Tine Marcusschool voldoende lijkt om eventuele fluctuaties in leerlingenaantallen op te kunnen vangen betreft het hier twee ver uit elkaar liggende scholen waarvan de ene SO is en de ander VSO. Het schoolbestuur wil daarom in gesprek met de gemeente kijken welke mogelijkheden er zijn, om de leerlingen ook in de toekomst goed te kunnen huisvesten.

6.6.3.5 TINE MARCUSSCHOOL (KENTALIS)

Zie § 6.6.3.4

6.6.3.6 DIAMANT COLLEGE (RENN4)

In december 2014 is er voor de RENN4 VSO scholen een nieuw gebouw opgeleverd aan de Diamantlaan (ca. 3.914 m² bvo incl. sport). Ten tijde van het ontwerp was het de bedoeling dat drie locaties van RENN4 (Erasmus, Van Heemskerck en Th. Hart de Ruyter) daarin op zouden gaan. In de zomer 2014 hebben zich echter zoveel nieuwe leerlingen aangemeld, dat met het schoolbestuur is overeengekomen om de voormalige Erasmus school (locatie aan de Van Heemskerckstraat) nog 5 jaar open te houden.

6.6.3.7 PROF. BLADERGROEN (RENN4)

Bijlage - Integraal HuisvestingsPlan onderwijs 2016 -2019

Integraal HuisvestingsPlan Onderwijs 2016 – 2019 gemeente Groningen

Het schoolbestuur (Renn4)^{vi} geeft aan de locatie 'Donderslaan' als locatie voor de lange termijn te zien. Men is van mening dat dit gebouw aan renovatie toe is en ziet mogelijkheden voor het nemen van meer duurzaamheidsmaatregelen. Op die manier wil het schoolbestuur de levensduur van het gebouw verlengen. Te verwachten kosten € 1,6 miljoen.

De gemeente heeft begrip voor de wensen van het schoolbestuur om de functionaliteit en kwaliteit van het gebouw te willen verbeteren maar kan onder de huidige wetgeving geen middelen beschikbaar stellen voor renovatie en aanpassing van de Prof. Bladergroenschool. Mogelijk ontstaan er voor de Prof. Bladergroenschool kansen om hun wensen uit voeren in het kader van de 'overgangsregeling'.

Bijlage - Integraal HuisvestingsPlan onderwijs 2016 -2019

Integraal HuisvestingsPlan Onderwijs 2016 – 2019 gemeente Groningen

7 VOORTGEZET ONDERWIJS

Bijlage - Integraal HuisvestingsPlan onderwijs 2016 -2019

Integraal HuisvestingsPlan Onderwijs 2016 – 2019 gemeente Groningen

7.1 RUIMTEANALYSE

Het voortgezet onderwijs heeft een wijk overstijgende en vaak ook regionale functie en wordt daarom op stedelijk niveau in dit hoofdstuk in beeld gebracht. In de stad zijn tien scholen voor voortgezet onderwijs gehuisvest op 28 door de gemeente bekostigde locaties.

Het voortgezet onderwijs ontvangt in de lump-sum vergoeding rechtstreeks de middelen van het rijk en is zelfstandig verantwoordelijk voor de instandhouding, het onderhoud, het moderniseren en aanpassen van de VO-gebouwen aan de eisen van de tijd, nieuwe onderwijskundige inzichten etc. Schoolbesturen zijn dus met de rijksmiddelen zelf verantwoordelijk zijn voor het op peil houden van de kwaliteit en de functionaliteit van de gebouwen van het voortgezet onderwijs. Gemeente en schoolbesturen zijn gezamenlijk verantwoordelijk voor nieuwbouw en uitbreiding op basis van bijvoorbeeld groeiende leerlingenaantallen (bij aanvullende huisvestingsbehoefte > 10 procent) en ook voor vervangende nieuwbouw voor (technisch) verouderde schoolgebouwen

Voor het voortgezet onderwijs in de gemeente Groningen, is voor de ruimteanalyse gebruik gemaakt van DUO¹⁴ en andere prognosedata.

Voortgezet Onderwijs	# locaties	leerlingenaantal				beschikbare capaciteit m ² bvo	benodigde capaciteit m ² bvo	verschil beschikbaar t.o.v. ruimtebehoefte		verschil beschikbaar t.o.v. ruimtebehoefte		
		2014	2014	2018	2025			2014	2015	2018	2015	absoluut
Naam school		2014	2014	2018	2025	2014	2015	2018	2015	2015	2018	2018
Bolster (praktijkschool)	1	291	263	233	3.407	490	4.029	2.917	86%	-622	-18%	
Chr. Scholengemeenschap Gron.	4	2.661	2.708	2.432	26.773	18.017	17.977	8.756	33%	8.796	33%	
Gomarus College	2	2.137	2.070	1.864	14.829	16.978	16.978	-2.149	-14%	-2.149	-14%	
Heyerdahl College	2	155	176	162	1.562	2.186	2.186	-624	-40%	-624	-40%	
Parcival Vrije School	3	658	678	603	5.932	5.010	5.010	922	16%	922	16%	
Preadinius-gymnasium	2	969	962	956	6.283	6.759	6.759	-476	-8%	-476	-8%	
Reitdiep College	3	1.672	1.639	1.692	11.939	12.324	12.324	-385	-3%	-385	-3%	
Werkman College	6	2.348	2.512	2.470	19.648	15.955	15.955	3.693	19%	3.693	19%	
Willem Lodewijk Gymnasium	1	716	736	720	5.406	5.258	5.258	148	3%	148	3%	
Zernike College	4	1.391	1.387	1.326	10.483	11.474	11.474	-991	-9%	-991	-9%	
	28	12.998	13.131	12.458	106.262	94.451	97.950	12.802	12%	9.303	9%	

Tabel 10, Aantal leerlingen en capaciteit VO, Groningen

De prognoses geven tot 2025 een daling in het aantal leerlingen de orde van grootte van 5 procent. De daling wordt vooral veroorzaakt door verminderde instroom van leerlingen van buiten de stad en zal bij gelijk blijvende belangstellingspercentages voor de verschillende scholen en denominaties gelijkmatig verdeeld zijn over de VO-scholen. Wellicht krijgen scholen met een wat sterker regionaal karakter in een wat sterkere mate te maken met de daling van het aantal leerlingen in de regio.

¹⁴ DUO = Dienst Uitvoering Onderwijs

Bijlage - Integraal HuisvestingsPlan onderwijs 2016 -2019

Integraal HuisvestingsPlan Onderwijs 2016 – 2019 gemeente Groningen

7.2 VOORZIENINGEN 2015-2019

7.2.1 REITDIEP COLLEGE (O2G2)

Het Reitdiep College is gevestigd op drie locaties in de stad Groningen.

Op de locatie **KAMERLINGH ONNES** is de functionaliteit van het gebouw en het binnenklimaat verbeterd.

De **LEON VAN GELDER** heeft te maken met een toename van het aantal leerlingen op de locatie. De verwachting is dat er op korte termijn 3 leslokalen nodig zijn om deze groei op te vangen. Deze lokalen moeten worden gevonden binnen de capaciteit van de totale school. Er is geen recht op uitbreiding omdat de totale capaciteit van het Reitdiep College voldoende is.

De locatie **SIMON VAN HASSELT** aan de Heesterpoort verhuist in 2015/2016 naar de Travertijnstraat. Het gebruik van het pand aan de Heesterpoort door het Reitdiep College wordt beëindigd, maar blijft wel als VO-locatie in gebruik als huisvesting voor de ISK¹⁵ van het Werkman College voor het onderwijs aan asielzoekersleerlingen. Het gebouw aan de Travertijnstraat wordt geschikt gemaakt voor het geven van VO-onderwijs. Naast verbouw vindt ook uitbreiding van de capaciteit plaats. Daarvoor zijn in de vorige planperiode de gemeentelijke middelen beschikbaar gesteld.

7.2.2 WERKMAN COLLEGE (O2G2)

Het Werkman College is in 2010 ontstaan uit een fusie van het Rölling College en het H.N. Werkman College en gevestigd op drie locaties in het centrum en het noordoosten van Groningen:

- Nieuwe Sint Jansstraat (Stadslyceum);
- Kluiverboom (VMBO / Heyerdal College);
- Melisseweg (Dalton).

Het schoolbestuur kiest er voor om het onderwijs op een andere manier in te richten voor het versterken van de onderwijskwaliteiten, heldere profilering en het streven naar financieel gezonde positie. In die gedachte bestaat het Werkman college in de toekomst uit VMBO, Havo / VWO, Topsporttalentschool en een ISK. Daarmee is er een huisvestingsvraag ontstaan. De ISK van het Werkman College wordt in de toekomst gehuisvest in het monumentale schoolgebouw aan de Heesterpoort.

¹⁵ Internationale Schakel Klas

Bijlage - Integraal HuisvestingsPlan onderwijs 2016 -2019

Integraal HuisvestingsPlan Onderwijs 2016 – 2019 gemeente Groningen

7.2.2.1 HET STADSLYCEUM –(O2G2) NIEUWE ST JANSSTRAAT

Het STADSLYCEUM is de vestiging voor Havo en VWO. Er wordt sinds 2014 ook gebruik gemaakt van de voormalige Borgmanschool aan de Agricolastraat. De capaciteit van de school is maximaal 1.250 leerlingen. Met de huidige panden zijn de leerlingen passend gehuisvest. Wel is volgens het schoolbestuurⁱ sprake van de noodzaak het hoofdgebouw geschikt te maken voor verlengd toekomstig gebruik / renovatie. De kosten hiervoor worden geschat op ca. € 2.400.000,-. De kosten hiervan komen volledig voor rekening van het schoolbestuur.

7.2.2.2 DE KLUIVERBOOM

In het Noordoosten van de stad is in 2011-2012 een nieuw schoolgebouw ‘DE KLUIVERBOOM’^{vii} in gebruik genomen dat nu onderdak biedt aan het VMBO van het Wessel Gansfortcollege (CSG) en het Werkman College (O2G2). Ook is er een vleugel gebouwd voor het Heyerdahl College (O2G2).

Zowel de CSG al de O2G2 zijn bezig met een herbezinning op de configuratie van het VO. De huisvesting van zowel het Werkman College als het Wesselgansfort College wordt daarbij onder de loep genomen en het gebruik van de locatie Kluiverboom zal in deze bezinning ook betrokken zijn. Deze verkenningen zijn nu nog onvoldoende in beeld om op basis daarvan de huisvestingsconsequenties te beschrijven. Deze consequenties worden mee genomen in de update van dit IHP in 2017.

7.2.3 ZERNIKE COLLEGE GRONINGEN (O2G2)

Binnen het Zernike college zijn diverse ontwikkelingen op het gebied van de huisvesting gaandeⁱ. Ook zijn eerder de locaties aan de Van Iddekingeweg en de Vondellaan aangekocht voor onder meer de huisvesting van de van het NoorderPoort College overgenomen leerlingen VMBO.

Op de Helperbrink is in 2014 gestart met de voorbereiding van de uitbreiding van de locatie ter vervanging van de huurlocatie aan de Van Houtenlaan. De gemeente heeft in 2014 een budget van € 1.600.000,- beschikbaar gesteld in het IHP 2011-2015. Door de aardbevingsproblematiek is dit project vertraagd.

Daarnaast loopt een onderzoek naar de huisvesting van de leerlingen van Groningen-zuid, hiervoor wordt een masterplan opgesteld, waarin een advies wordt uitgebracht over het samenvoegen en-/ of afstoten van de locaties op korte en langere termijn. Momenteel werkt het schoolbestuur aan dit masterplan. De effecten van dit masterplan en de vertaling ervan voor de huisvesting zijn op dit moment niet helder. Indien mogelijk zullen we in de eerst komende update van dit IHP de huisvesting technische consequenties in beeld brengen.

7.2.4 GOMARUS COLLEGE (GSG)

Bijlage - Integraal HuisvestingsPlan onderwijs 2016 -2019

Integraal HuisvestingsPlan Onderwijs 2016 – 2019 gemeente Groningen

De Gereformeerde Scholengemeenschap Groningen (GSG) beschikt over twee locaties:

- De scholen campus aan het Vondelpad
- De nevenvestiging aan de Magnoliastraat

Vondelpad^{viii}

GSG streeft op de locaties Vondelpad 1 en 3 naar vervangende nieuwbouw. Voor deze vervangende nieuwbouw worden de kosten door het schoolbestuur geraamd op circa € 14 miljoen euro.

Naar onze mening voldoen de gebouwen van het Gomarus College zowel onderwijskundig als bouwtechnisch. Wij zien op dit moment geen noodzaak om voor het Gomarus College (gedeeltelijk) vervangende nieuwbouw te realiseren. De middelen voor aanpassing van gebouwen ontvangt het schoolbestuur rechtstreeks van het Rijk, gewenste aanpassingen zal het schoolbestuur dan ook zelf moeten bekostigen. Zie ook 5.4 voor de voorwaarden voor eventuele vervangende nieuwbouw.

Magnoliastraat^{viii}

Voor de planontwikkeling aan de Magnoliastraat is een rapportage ontwikkeld met een onderbouwing van de plannen. De totale investeringskosten bedragen 2,9 miljoen euro. Sinds 2015 ontvangt het schoolbestuur voor aanpassing en onderhoud rechtstreeks van het Rijk de daarvoor benodigde budgetten. De genoemde kosten komen derhalve voor rekening van het schoolbestuur.

Volgens ons beschikt het Gomarus College op lange termijn over voldoende capaciteit in deze locaties.

7.2.5 WESSEL GANSFORT EN AUGUSTINUS COLLEGE (CSG)

Het Wessel Gansfort College heeft twee locaties: Heerdenpad en Kluiverboom. Het Augustinus College heeft twee locaties: Admiraal de Ruyterlaan en de Diamantlaan.

Evenals het openbaar onderwijs beraadt het bestuur van het CSG zich op de configuratie van het Voortgezet Onderwijs. De effecten van dit onderzoek en de vertaling ervan voor de huisvesting zijn op dit moment niet helder. Indien mogelijk zullen we in de eerst komende update van dit IHP de huisvesting technische consequenties in beeld brengen.

7.2.6 PARCIVAL VRIJE SCHOOL (VRIJE SCHOOL NOORD EN OOST)

De school groeit harder dan de prognoses de afgelopen jaren hebben aangegeven. Daardoor is een capaciteitstekort ontstaan, zowel in lokalencapaciteit als in ruimte voor lichamelijke oefening. Het bestuur vindt dat de huidige gebouwen verouderd en kostbaar in de exploitatie.

Bijlage - Integraal HuisvestingsPlan onderwijs 2016 -2019

Integraal HuisvestingsPlan Onderwijs 2016 – 2019 gemeente Groningen

tie zijn en zou bij voorkeur willen kiezen voor integrale nieuwbouw, ook renovatie van de bestaande locaties is een optie.

In het programma 2015 is al op de ruimtevraag geanticipeerd en de benodigde extra capaciteit (en middelen om die voor het onderwijs geschikt te maken) beschikbaar gesteld in het schoolgebouw aan de Reggestraat.

Vanuit bouwtechnisch oogpunt is het realiseren van vervangende nieuwbouw naar onze mening niet aan de orde. Zoals eerder opgemerkt ontvangt het schoolbestuur zelf de middelen van het rijk om aanpassingen en groot onderhoud aan het gebouw uit te voeren. Voor die voorzieningen zal in deze planperiode dan ook geen budget worden gereserveerd.

Het capaciteitsprobleem voor het lichamenlijk onderwijs achten wij wel degelijk nijpend. Daarom is in 2015 een gymaccommodatie van het Noorderpoort College overgenomen en wordt deze aangepast door het Parcival College. De middelen daarvoor worden op basis van het al vastgestelde programma onderwijshuisvesting 2015 beschikbaar gesteld.

7.2.7 WILLEM LODEWIJK GYMNASIUM (WLG)

In het jaar 2007 heeft het Willem Lodewijk Gymnasium in de vorm van voorfinanciering een uitbreiding van 899 m² gerealiseerd. Destijds had de school nog geen recht op vergoeding volgens de cijfermatige tabellen van de verordening, omdat het gebouw (formeel) in die periode voldoende bruto vloeroppervlak had voor het toenmalige leerlingenaantal.

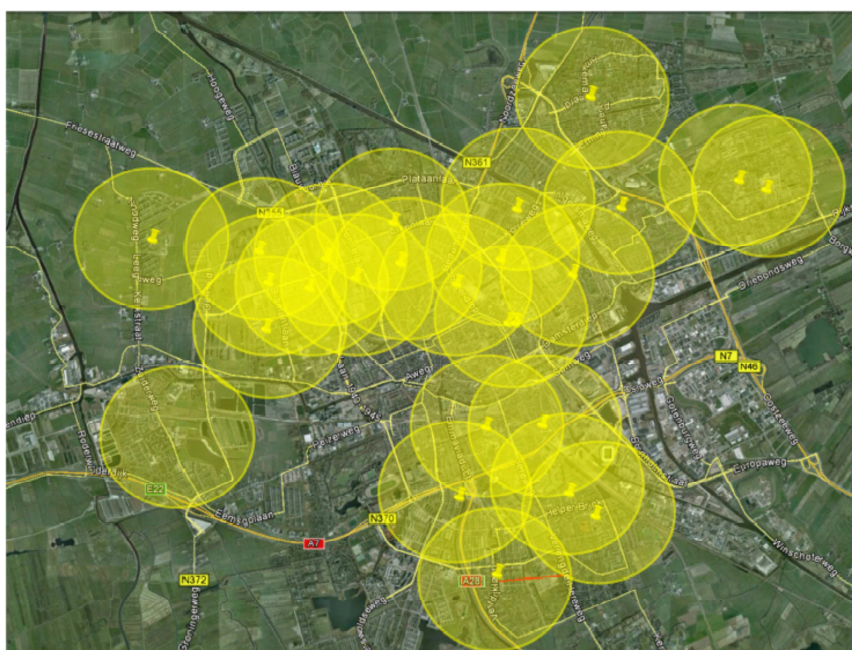
De laatste jaren is het leerlingenaantal van de school dusdanig gegroeid zodat het recht op bekostiging van de eerder door het schoolbestuur voorgefinancierde uitbreiding is ontstaan. Daarom wordt dat via het programma onderwijshuisvesting 2015 beschikbaar gesteld.^{ix} Het Willem Lodewijk Gymnasium beschikt daarmee nu over voldoende door de gemeente bekostigde capaciteit.

Bijlage - Integraal HuisvestingsPlan onderwijs 2016 -2019

Integraal HuisvestingsPlan Onderwijs 2016 – 2019 gemeente Groningen

8 GYMNASIEKACCOMMODATIES

Zoals in de visie (§ 5.10) al staat vermeld, gaat de gemeente Groningen voor de omvang en de spreiding van de gymcapaciteit uit van 120% van de wettelijk vastgestelde klokurenbehoefte van basisscholen. Hierbij geldt een beschikbare capaciteit in een week van 26 klokuren voor het primair onderwijs en 40 klokuren voor het voortgezet onderwijs. Daarnaast is het streven dat voor elke basisschool binnen een straal van één kilometer hemelsbreed een gymaccommodatie beschikbaar is. Wettelijk ligt dit op twee kilometer. Op onderstaande Figuur 4 worden de gymnastiekaccommodaties t.b.v. het primair onderwijs met daaromheen een straal van 1 kilometer weergegeven. Hieruit concluderen we dat voor alle basisscholen een gymzaal op acceptabele afstand beschikbaar is.

Figuur 4, Gymzalen t.b.v. primair onderwijs met 1 km straal

Leerlingen in het VO zijn mobieler en daarvoor worden dan ook ruimere afstandscriteria gehanteerd. Hoewel geen harde norm wordt voor deze scholen beleidsmatig uitgegaan van een straal van twee kilometer hemelsbreed.

8.1 BEWEGINGSONDERWIJS P.O.

Bijlage - Integraal HuisvestingsPlan onderwijs 2016 -2019

Integraal HuisvestingsPlan Onderwijs 2016 – 2019 gemeente Groningen

Tabel 11 geeft de behoefte aan klokuren gymnastiek voor het primair onderwijs weer. Deze behoefte is normatief vastgesteld en gebaseerd op de leerlingentelling 2014 (bepalend voor schooljaar '15 – '16) . Met de huidige klokurenbehoefte en de al in het beleid opgenomen oplossingen als achtergrond, worden op de langere termijn geen capaciteitsproblemen verwacht voor het primair onderwijs.

Stadsdeel	aantal locaties	beschikbare capaciteit (uur)	huidige norm			120% norm		
			behoefte (uur)	verschil t.o.v. cap. (uur)	%	behoefte (uur)	verschil t.o.v. cap. (uur)	%
Centrum - Oude wijken	7	182	153	29	16%	184	-2	-1%
Noord West	9	234	144	90	38%	173	61	26%
Oost	8	208	132	76	37%	158	50	24%
Zuid	4	104	102	2	2%	122	-18	-18%
Hoogkerk	2	52	32	20	38%	38	14	26%
Totaal	30	780	563	-112,6	26%	675,6	104	12%

Tabel 11, klokuren gymnastiek PO

Op stedelijk niveau is er binnen de geldende normen voldoende capaciteit beschikbaar voor het geven van lichamelijk onderwijs. Binnen het gevoerde beleid is het nodig dat voor 120% van de genormeerde behoefte aan lichamelijk onderwijs capaciteit aanwezig is in de gymzalen voor het primair onderwijs. Dat lijkt grotendeels te passen.

Echter in stadsdeel zuid is er sprake van een knelpunt, dat was in de vorige planperiode voorzien. Daarom hebben we geanticipeerd door in de planning twee gymzalen op te nemen aan de Vondellaan, tegelijk met de nieuwbouw voor de Tamarisk. Middelen hiervoor zijn in het vorige IHP beschikbaar gesteld. Met de realisatie van deze twee gymzalen is het knelpunt in Zuid opgelost en is er ook daar sprake 22% ruimte.

Binnen stadsdeel Centrum en oude wijken kan de krapte goed worden opgelost door ook gebruik te maken van VO sport of andere beschikbare accommodaties.

In Oosterhoogebrug dient De Schakel als accommodatie voor bewegingsonderwijs voor de Oosterhoogebrugschool. Als in verband met de wijkontwikkeling wordt besloten dit gymlokaal af te breken zal in de nabijheid van de school een nieuwe gymzaal moeten worden gebouwd, kosten ca. 1 miljoen. Zie ook § 6.3.3.7.

8.2 BEWEGINGSONDERWIJS (V.)S.O.

Het speciaal onderwijs beschikt veelal over bij de scholen gesitueerde accommodaties. Soms geïntegreerd in schoolgebouwen (voorbeeld: W.A. van Lieflandschool locaties: Paterswoldseweg en Bessemoerstraat), soms ook in de onmiddellijke nabijheid (voorbeeld RENN4 sporthal de Brug aan de Donderslaan). Uit de inventarisatie is voor het speciaal onderwijs voldoende capaciteit beschikbaar gebleken en er zijn geen knelpunten naar voren gekomen.

Bijlage - Integraal HuisvestingsPlan onderwijs 2016 -2019

Integraal HuisvestingsPlan Onderwijs 2016 – 2019 gemeente Groningen

8.3 BEWEGINGSONDERWIJS V.O.

Ten behoeve van de vervangende nieuwbouw van een school sporthal voor het Gomarus College heeft de gemeente Groningen via het programma 2015 middelen beschikbaar gesteld. Daarmee en met een eigen bijdrage kan het schoolbestuur een nieuwe schoolsporthal met drie zaaldelen bouwen. De nieuwe schoolsporthal wordt buiten schooltijd ook beschikbaar gesteld aan andere gebruikers.

Ook voor het Parcival College (zie § 7.2.6) wordt een bestaande accommodatie verbouwd en daarna door de school in gebruik genomen.

Bijlage - Integraal HuisvestingsPlan onderwijs 2016 -2019

Integraal HuisvestingsPlan Onderwijs 2016 – 2019 gemeente Groningen

9 FINANCIËN

De gemeenten ontvangen van het Rijk middelen voor onderwijshuisvesting als onderdeel van de algemene uitkering in het gemeentefonds. Hierin zijn twee kortingen doorgevoerd:

1. Vanaf 2015 heeft het Rijk op landelijk niveau hierin een korting van 256 mln¹⁶. doorgevoerd. Dat is ca 15 % van het vergoedingsniveau. Deze korting op het gemeentefonds is grotendeels overgeheveld via de lumpsumvergoeding aan de schoolbesturen. Deze lumpsum is een vergoeding die de scholen voor de exploitatie en personeel ontvangen. Dit bedrag mag door de schoolbesturen worden aangewend voor onderhoud en verbetering van schoolgebouwen, maar ook voor overige exploitatie en eventuele personele kosten.

Deze korting vanuit het gemeente fonds heeft geen invloed op de onderwijshuisvesting begroting richting de scholen.

2. Daarnaast heeft een tweede uitname plaatsgevonden in verband met de doordecentralisatie van onderhoud en aanpassing van PO-gebouwen. Deze uitname betekende voor Groningen een korting van 2,1 mln. Deze korting van 2,1 miljoen is 0,4 miljoen meer dan de afgelopen jaren gemiddeld aan vergoedingen voor onderhoud en aanpassing (namelijk 1,7 miljoen) aan de PO-besturen werd vergoed.

Schoolbesturen ontvangen door deze veranderingen in de financiering van de instandhouding van de schoolgebouwen PO/SO/VO en op basis van de recente doordecentralisatie van onderhoud en aanpassing PO/SO nu rechtstreeks van het rijk alle middelen voor onderhoud, renovatie en aanpassing van schoolgebouwen. Hiermee zijn ze inhoudelijk en financieel verantwoordelijk geworden

Door de genoemde korting komt de financiële ruimte - om ten laste van het resterende budget te voldoen aan de gemeentelijke zorgplicht (nieuwbouw, uitbreiding, 1^e inrichting, schade en herstel constructieve gebreken, verzekering, gym onderwijs e.d.) - onder druk.

Om aan onze zorgplicht te kunnen blijven voldoen, om de in dit IHP voorgenomen investeringen te kunnen blijven bekostigen en om de reguliere uitgaven, voor dekking van de lasten van eerdere investeringen te kunnen doen hebben we besloten extra middelen vrij te maken om deze korting (deels) te compenseren. Op basis van de voorjaarsbrief 2015¹⁷ heeft de

¹⁶ Een algemene korting van € 256 miljoen uit het gemeentefond van middelen die daarin zijn toegekend aan onderwijshuisvesting maar daar niet aan worden uitgegeven. Deze middelen worden overgeheveld naar de scholen in de lumpsum t.b.v. huisvesting. Motie Van Haersma Buma (Kamerstuk 33 000, nr 12)

¹⁷ Kenmerk 4997442, d.d.: 28-5-15, besproken in de raad in het voorjaarsdebat van 1-7-2015

Bijlage - Integraal HuisvestingsPlan onderwijs 2016 -2019

Integraal HuisvestingsPlan Onderwijs 2016 – 2019 gemeente Groningen

raad besloten: "...om de huidige kwaliteit van de onderwijshuisvesting te kunnen blijven handhaven stellen we structureel 200 duizend euro beschikbaar aan extra beleidsmiddelen. Het resterende tekort dient te worden opgevangen binnen de intensiveringsmiddelen voor het thema 'Leren' die structureel beschikbaar zijn gesteld bij de begroting 2015...". Met de daarmee beschikbare middelen voor 2016 en volgende jaren kan uitvoering worden gegeven aan de lopende verplichtingen en nieuwe voorzieningen, zoals aangegeven in Tabel 13. Fluctuaties in het uitgavenniveau voor de regulier jaarlijks terugkerende uitgaven kunnen worden opgevangen ten laste van de voorziening onderwijshuisvesting

Wel constateren we dat de beschikbare ruimte om te investeren in nieuwe voorzieningen steeds verder onder druk komt te staan. Een toenemend aandeel van het beschikbare budget wordt in beslag genomen door niet of nauwelijks beïnvloedbare structurele lasten, namelijk de kapitaal- en rentelasten van eerdere investeringen. Daarom is ook in dit IHP zichtbaar gemaakt dat stevige financiële sturing op de besteding van de beperkt beschikbare financiële ruimte nodig is. Voor niet direct noodzakelijke voorzieningen moet pas op de plaats worden gemaakt.

9.1 STAND VAN ZAKEN IHP 2012 – 2015

bedragen (€'s) x 1.000	2012 – 2015	Stand van zaken
Wingerd 2e tranche	1.200	Gerealiseerd
RENN4 Nieuwbouw	5.400	Gerealiseerd
Binnenklimaat PO	7.400	in uitvoering, afronding 2016
Gym. voorziening Wijert 2 zaaldelen + nieuwbouw Tamarisk	2.000	In uitvoering
Simon van Hasselt	1.000	In uitvoering
Zernike College	1.600	In uitvoering
Totaal	18.600	

Tabel 12, stand van zaken prioriteiten IHP 2012 – 2015

De kredieten voor deze projecten zijn opgenomen in de jaarlijkse onderwijshuisvestingsprogramma's waarvoor de raad afzonderlijk de afgelopen jaren de nodige kredietbesluiten heeft genomen.

Bijlage - Integraal HuisvestingsPlan onderwijs 2016 -2019

Integraal HuisvestingsPlan Onderwijs 2016 – 2019 gemeente Groningen

9.2 PRIORITEITEN EN FASERING 2016 - 2019

Op basis van de in dit IHP beschreven beleidsuitgangspunten verwachten wij de volgende fasering in de prioriteiten onderwijshuisvesting de komende jaren.

bedragen (€ x 1.000)	2016	2017	2018	2019
Aanpassing / bouwkosten / herschikking PO ¹⁸	1.000	1.000	1.000	1.000
bezemronde Fris en duurzaam	900			
Ebbinge kwartier nieuwe basisschool	2.300	2.300		
Treslinghuis t.b.v. Siebe Jan Bouwmaschool en Borgmanschool	2.300	2.300		
Tamarisk, derde tranche	1.000			
Effecten nieuwe configuratie VO			PM	PM
Ontwikkeling Oosterhoogebrugschool ¹⁹		2.300	2.300	
Gym locatie Oosterhoogebrugschool			1.000	
Totaal	7.500	7.900	4.300	1.000

Tabel 13, prioriteiten en fasering 2016 - 2019

¹⁸ Dit is een bedrag dat jaarlijks nodig is om fluctuaties in huisvestingsbehoefte op te vangen, bijvoorbeeld tijdelijke huur van noodaccommodatie dan wel kleine uitbreidingen van bestaande scholen en of aanpassingen bij herbestemming.

¹⁹ Hier komen ook inkomsten voor terug i.h.k.v. herbestemming van de huidige onderwijslocatie

Bijlage - Integraal HuisvestingsPlan onderwijs 2016 -2019

Integraal HuisvestingsPlan Onderwijs 2016 – 2019 gemeente Groningen

10 BIJLAGEN

10.1 BIJLAGE: OVERZICHT SCHOLEN PER BESTUUR

SRT_ONDERWIJS	BESTUUR	NAAM	ADRES	BRIN	HFD-DIS	WIJK
Basisonderwijs	G.S.V.	Groningse schoolvereniging	Sweelinklaan 4	07WT	hoofd	Zuid
	K.O.C.	Bisschop Bekkers	Siriustraat 1	18LM	hoofd	N-W
	Noorder basis	St. Michael	Butjesstraat 8	18FV	hoofd	Centr
		De Triangel	Rode Kruislaan 78	10WC	hoofd	Zuid
		Johannes Calvijn	Froukemaheerd 1	09JG	hoofd	Oost
		Rehoboth	Prinses Margrietstraat 3	06EB	hoofd	Hoogkrk
	O2G2	Beijumkorf, Hfd loc. De Homingraat (17EC)	Fullsemahoord 88	17EC	dislokatie	Oost
			Jaladaheerd 53	17EC	hoofd	Oost
		Boerhaave	Semmelweisstraat 82	17MF	dislokatie	Zuid
			Veenweg 1/1 1	17MF	hoofd	Zuid
		Borgman hfdvst. (17JG00)	Jacobijnerstraat 10	17JG	hoofd	Centr
			Nwe Kijk in 't Jatstraat 33	17JG	dislokatie	Centr
			Vinkenstraat 1	17JG	hoofd	Centr
		Borgman Warmoesstraat (17JG01)	Warmoesstraat 18	17JG-01	neven vst	Zuid
		Bredero	Ina Boudierplantsoen 3	17NI	hoofd	Zuid
			Ina Boudierplantsoen 5	17NI	dislokatie	Zuid
		De Expeditie	Wibenaheerd 358	16NF	hoofd	Oost
		De Meander	Slenk 2	30FZ-00	hoofd	N-W
		De Ploeg	Zuiderweg 70/3	17QQ	hoofd	Hoogkrk
		De Sterrensteen	Radiumstraat 2	17AH	dislokatie	N-W
			Siersteenlaan 480	17AH	hoofd	N-W
		De Vuurtoren	Vaargeul 117	17EW	hoofd	Oost
		Driebond	Engelberterweg 38	17RS	hoofd	Oost
			Engelberterweg A	17RS	hoofd	Oost
			Woldweg 7	17RS	dislokatie	Oost
		Joseph Haydn	Groenensteinlaan 11	17NT	dislokatie	Zuid

Bijlage - Integraal HuisvestingsPlan onderwijs 2016 -2019

Integraal HuisvestingsPlan Onderwijs 2016 – 2019 gemeente Groningen

SRT_ONDERWIJS	BESTUUR	NAAM	ADRES	BRIN	HFD-DIS	WIJK
			Haydlaan 102	17NT	hoofd	Zuid
			Helperbrink 50	17NT	hoofd	Zuid
			Sweelincblaas 2	17NT	dislokatie	Zuid
		Karrepad	Korreweg 270	17BW	hoofd	Centr
			Molukkenstraat 1	17BW	hoofd	Centr
		Oosterhoogebrug	Madelleifstraat 2	17DI	hoofd	Oost
		Pendinghe	Eikenlaan 288	16UG	hoofd	N-W
		Petteflet (16ZU01)	J. van Ruysdaelstraat 73	30VA	hoofd	Centr
		Siebe Jan Bourmaschool	Ollmuidersweg 47	17CY	hoofd	Centr
		Starter	Parkweg 128	17SR	hoofd	Zuid
			Verzetrijderslaan nabij 4 A	17SR	dislokatie	Zuid
		Swoaistee	Kiel 7	17FG	hoofd	Oost
	St.v.Chr.Basis ond.op Re- form.grondslag	De Zaaier	Dierenriemstraat 2	24EC	hoofd	N-W
	V.C.O.G.	Anne Frank	De sansstraat 15 A	09MS	dislokatie	Hoogkirk
			De Sansstraat 13	09MS	hoofd	Hoogkirk
		Aquamarijn	Maresiusstraat 24 A	30RH	hoofd	N-W
			Slenk 2	30RH	dislokatie	N-W
		De Kleine Wereld	Celebesstraat 35	18BM	dislokatie	Centr
			S. S. Rosensteinlaan 21	18BM	hoofd	Centr
		Dom Helder Camara	Onnemaheerd 2	18QF	hoofd	Oost
		Heerdste	Bentismaheerd 1	18PC	hoofd	Oost
		Hoeksteen CBS	Opaalstraat 30	18HL	dislokatie	N-W
			Siersteenlaan 480	18HL	hoofd	N-W
		Kompas	Kiel 5	18LB	hoofd	Oost
			Kiel 5/	18LB	hoofd	Oost
			Valreep 67	18LB	dislokatie	Oost
		Nassau	Graat Adolffstraat 73	18BA	dislokatie	Centr
			Nassaulaan 5	18BA	hoofd	Centr
		Tamarisk	Canadalaan 2	18NS	dislokatie	Zuid

Bijlage - Integraal HuisvestingsPlan onderwijs 2016 -2019

Integraal HuisvestingsPlan Onderwijs 2016 – 2019 gemeente Groningen

SRT_ONDERWIJS	BESTUUR	NAAM	ADRES	BRIN	HFD-DIS	WIJK
			Coendersweg 13	18NS	dislokatie	Zuid
		Wegwijzer	Van Ketwich Verschuurlaan 90	18NS	hoofd	Zuid
			Prunusstraat 74	18CF	hoofd	N-W
Speciaal Basis- onderwijs	Vrije School	Vrije School, Widar	Merwedestraat 41	10KE	hoofd	Zuid
	O2G2	Bekenkamp SBO Hfadvestiging (19VC)	Blekerslaan 1	19VC	hoofd	Zuid
		Bekenkamp SBO Travertijnstr. (19VC02)	Travertijnstraat 2	19VC-02	neven vst	N-W
		Bekenkamp SBO Wilgenlaan (19VC01)	Wilgenlaan 1	19VC-01	dislokatie	N-W
	S.C.S.O.G.	Fiducia SBO	Canadalaan 8	02WR	dislokatie	Zuid
			Distributiestraat 1	02WR	hoofd	Zuid
		Kimkiel SBO	Kluiverboom 9 1	14WU	hoofd	Oost
			Kluiverboom A	14WU	hoofd	Oost
	V.G.S.O.G.	Meerpaal SBO	Koperstraat 4	22LH	hoofd	N-W
			Metaalaan 299	22LH	hoofd	N-W
Speciaal onder- wijs	Het Poortje	Het Poortje	Hogeweg 9	02YL	hoofd	N-W
	Kentails	Dr. J. de Graatschool	Ina Boudierplantsoen 9	14UP	hoofd	Zuid
		Tine Marcusschool	Jaltdaheerd 163	02OM	hoofd	Oost
	O2G2	W.A. van Liefland	Bessemoeistraat 6	19SO	dislokatie	N-W
			Paterswoldseweg 131	19SO	hoofd	Zuid
	RENN4	Diamant College (dependance: Erasmus)	Van Heemskerckstraat 56	19WF	dislokatie	Centr
		Diamantcollege Van Heemskerck	Haydnlaan 6	02YM	hoofd	Zuid
		Diamantcollege; T.H. Hart de Ruyter	Metaalaan 255	14OR	hoofd	N-W
	S.C.S.O.G.	Prof. W.J. Bladergroen	Donderslaan 157	02YR	hoofd	Zuid
		De Wingerd	De Verbetering 5	14WT	hoofd	Hoogkrk
	V.G.S.O.G.	De Steiger	Koperstraat 4	26MK	hoofd	N-W
Voortgezet On- derwijs	C.S.G. - S.C.O.G.	CSG Augustinus	Adm. de Ruyterlaan 37	14RP-01	neven vst	Centr
		CSG Diamantlaan	Diamantlaan 14	14RP-03	neven vst	N-W
		CSG Kluiverboom	Kluiverboom 1	14RP-02	neven vst	Oost
		CSG Wessel Gansfort (14RP/03ZT/00ZZ/02CE	Heerdenpad 8	14RP	hoofd	Oost

Bijlage - Integraal HuisvestingsPlan onderwijs 2016 -2019

Integraal HuisvestingsPlan Onderwijs 2016 – 2019 gemeente Groningen

SRT_ONDERWIJS	BESTUUR	NAAM	ADRES	BRIN	HFD-DIS	WIJK
	G.S.G.	Gomarus College	Magnoliastraat 1	02UV	neven vst	N-W
			Vondelpad 1	02UV	hoofd	Zuid
			Vondelpad 2	02UV	hoofd	Zuid
			Vondelpad 3	02UV	hoofd	Zuid
O2G2		Praedinius Gymnasium	Kruitlaan 11	20BV	neven vst	Centr
			Turfsingel 82	20BV	hoofd	Centr
		Reitdiep College loc. Kamerlingh Onnes	Diamantlaan 27	13ZU	hoofd	N-W
			Eikenlaan 286	13ZU	hoofd	N-W
			Heesterpoort 1	13ZU	neven vst	Centr
		Reitdiep College loc. Leon van Gelder	Diamantlaan 27	13ZU-01	neven vst	N-W
		Werkman College	Agricolastraat 33	20EM	hoofd	Centr
			Agricolastraat 9	20EM	dislokatie	Centr
			Kluiverboom A	20EM	neven vst	Oost
			Melisseweg 2	20EM	hoofd	Oost
			Nieuwe Sint Jansstraat 11	20EM	hoofd	Centr
			Sint Jansstraat 35	20EM	hoofd	Centr
		Zernike Montessori lyceum Groningen	Helperbrink 30	02PE	hoofd	Zuid
			van Houtenlaan 27	02PE	neven vst	Zuid
			Van Idekingeweg 140	02PE	neven vst	Zuid
			Vondellaan 83	02PE	neven vst	Zuid
		Zernike Montessorie Vak Liceum (VBO)	Van Schendelstraat 1	20ER-01	dislokatie	Zuid
	S.C.S.O.G.	De Bolster VSO Praktijkonderwijs	Helper Westsingel 98	05OP	dislokatie	Zuid
			Multatulistraat 91	05OP	hoofd	Zuid
	Vrije School Noord en Oost (VO)	Parcival College (voortgezet vrijeschool	Merwedestraat 45	16NK	hoofd	Zuid
			Merwedestraat 98	16NK	neven vst	Zuid
			Reggestraat 1	16NK	neven vst	Zuid
	Willem Lodewijk Gym.	Willem Lodewijk Gymnasium	Verzetrijderslaan 220	02CR	hoofd	Zuid

tabel 14, Scholen per schoolbestuur

Versie datum: 1-9-2015

Pagina 67 van 73

Bijlage - Integraal HuisvestingsPlan onderwijs 2016 -2019

Integraal HuisvestingsPlan Onderwijs 2016 – 2019 gemeente Groningen

10.2 BIJLAGE: CONDITIE SCHOOLGEBOUWEN

Hier een overzicht van de conditie van de scholen de afgelopen 3 metingen. 1997, 2009 en 2014.

De nuance hierbij is dat de meting alleen is gedaan op die onderdelen waarvoor de gemeente verantwoordelijk was en dus geen conditie beeld geeft zoals dat gebruikelijk is bij bijvoorbeeld de NEN 2767.

Met de nodige nuance is te volgende conversie te maken tussen de NEN conditie scores en de onderstaande kwaliteit score:

NEN 2767 conditie	Kwaliteit score
1, zeer goed	0
2, goed	1 tot 8
3, redelijk	9 tot 16
4, matig	16 tot 33
5, slecht	34 tot 65
6, zeer slecht	66 tot 80

Bijlage - Integraal HuisvestingsPlan onderwijs 2016 -2019

Integraal HuisvestingsPlan Onderwijs 2016 – 2019 gemeente Groningen

SOORT	School	Adres	PC	bestuur	1997	2009	2014	2014
BO	Anne Frank	De Santstraat 13	9744 HW	O2G2	x	3,84	4,87	
VO	Augustinus College	Admiraal de Ruyterlaan 37	9726 GP	CSG	2,22	3,61	4,38	
BO	Bisschop Bekkersschool	Siriusstraat 1	9742 KT	KOC	6,81	5,23	4,52	
BO	Boerhaaveschool	Semmelweisstraat 82	9728 NB	O2G2	-	-	-	
BO	Boerhaaveschool	Veenweg 1	9728 NH	O2G2	4,47	4,91	3,10	
SO	Bolster	Multatulistraat 91	9721 NH	SCSOG	x	0,20	4,62	
SO	Bolster	Multatulistraat 91	9721 NH	SCSOG	x	4,72	4,78	
BO	Borgman-school	Jacobijnierstraat 10	9712 HZ	O2G2	4,75	6,47	4,15	
BO	Borgman-school	Nieuwe Kijk in 't Jatstraat 33	9712 SB	O2G2	4,61	4,19	4,82	
BO	Borgman-school	Warmoesstraat 18	9724 JL	O2G2	4,83	5,14	5,49	
BO	Bredero school	I. Boudierplantsoen 3/5	9721 XA	O2G2	3,80	5,37	4,19	
BO	Bredero school	I. Boudierplantsoen 3/5	9721 XA	O2G2	3,80	6,65	4,13	
BO	Bredero school	I. Boudierplantsoen 3/5	9721 XA	O2G2	x	0,96	1,27	
BO	De Beijumkorf	Jaltadaheerd 53	9737 HC	O2G2	5,32	4,84	5,44	
BO	De Beijumkorf	Fultsemaherd 88	9736 CT	O2G2	4,70	4,70	5,97	
BO	De Driebond	Engelberterweg 38	9723 EM	O2G2	4,71	4,87	4,95	
BO	De Driebond	Woldweg 7	9734 AA	O2G2	4,60	5,46	6,88	
BO	De Expeditie	Wibenaheerd 24	9736 PB	O2G2	-	-	4,95	
BO	De Heerdstee	Bentismaheerd 1	9736 EA	VCOG	4,49	4,76	5,16	
BO	De Kleine Wereld	S.S. Rosensteinlaan 21	9713 AT	VCOG	4,70	4,91	5,07	
BO	De Kleine Wereld	Celebesstraat 35	9715 JB	VCOG	4,80	4,74	3,75	
SO	De Meerpaal	Koperstraat 4	9704 AA	VGCOG	x	5,17	4,36	
BO	De Pettefiet (voorheen Annie M. G. Schmidt)	J. van Ruysdaelstraat 73	9718 SC	O2G2	4,85	5,04	4,67	
SO	De Steiger	Koperstraat 4	9743 RW	VGSOOG	x	4,79	4,09	

Bijlage - Integraal HuisvestingsPlan onderwijs 2016 -2019

Integraal HuisvestingsPlan Onderwijs 2016 – 2019 gemeente Groningen

SOORT	School	Adres	PC	bestuur	1997	2009	2014	2014
BO	De Sterrensteen (voor heen Annie M.G. Schmidt School)	Radiumstraat 2a	9743 SP	O2G2	4,94	4,21	4,47	4,47
BO	De Tamarisk	Canadalaan 2	9728 EE	VCOG	4,60	3,55	4,86	4,86
BO	De Tamarisk	Van Ketwich Verschuurlaan 90	9721 SW	VCOG	3,38	5,32	5,36	5,36
BO	De Tamarisk	Coendersweg 13	9722 GA	VCOG	3,40	4,62	5,09	5,09
BO	De Triangel	Rode Kruislaan 78	9728 CX	VGPO	4,72	5,29	5,13	5,13
BO	De Wegwijzer	Prunusstraat 74/76	9741 LE	VCOG	4,60	4,60	5,65	5,65
BO	De Zaaier	Dierenriemstraat 2a	9742 AH	SCOG	2,32	5,30	4,97	4,97
BO	Dom Helder Camara	Onnemaheerd 2	9736 AM	VCOG	4,60	5,41	5,04	5,04
SO	Dr. Bekenkampschool	Bleekerslaan 1	9724 EJ	O2G2	5,45	10,09	4,25	4,25
SO	Dr. Bekenkampschool	Wilgenlaan 1	9741 BX	O2G2	4,54	5,20	5,20	5,20
SO	Dr. Bekenkampschool	Travertijnstraat 2	9743 SZ	O2G2	4,67	4,57	4,21	4,21
SO	Dr. J. de Graafschoon	I. Boudierplantsoen 9	9721 XA	Kentalis	4,58	5,29	4,51	4,51
SO	Erasmusschool	Van Heemsterkerstraat 56	9726 GM	Renn4	4,22	3,35	4,67	4,67
SO	Fiduciaschool	Distributiestraat 1	9728 CR	SCSOG	5,02	6,25	4,58	4,58
SO	Fiduciaschool (voorheen W.A. van Liefland)	Canadalaan 8	9728 EE	SCSOG	x	3,61	3,26	3,26
VO	Gomarus College	Vondelpad 3	9721 LX	GSG	2,60	2,80	3,62	3,62
VO	Gomarus College	Vondelpad 1	9741 LE	GSG	-	3,72	4,03	4,03
VO	Gomarus College	Vondelpad 2	9742 KT	GSG	2,93	3,05	3,93	3,93
VO	Gomarus College	Magnoliastraat 1	9741 CS	GSG	5,33	4,74	5,11	5,11
BO	GSV, International school	Sweelincklaan 4	9722 JV	GSV	2,72	2,65	3,01	3,01
VO	H.N. Werkman College	Nieuwe St. Jansstraat 11	9711 VG	O2G2	-	2,28	-	2,28
VO	H.N. Werkman/ Heyerdahl College	Kluiverboom 1B	9732 KZ	O2G2	4,56	4,81	4,94	4,94
BO	Joh. Calvijnschool	Froukemaheerd 1	9736 RA	Noorderbasis	4,70	4,90	4,43	4,43
BO	Joseph Haydn (hfd)	J. Haydnlaan 102	9722 CL	O2G2	-	-	-	-
BO	Joseph Haydn (nieuwbouw)	Helperbrink 50	9722 ER	O2G2	-	-	-	-

Bijlage - Integraal HuisvestingsPlan onderwijs 2016 -2019

Integraal HuisvestingsPlan Onderwijs 2016 – 2019 gemeente Groningen

SOORT	School	Adres	PC	bestuur	1997	2009	2014
BO	Joseph Haydn (nieuwbouw)	Sweelinklaan 2	9722 JV	O2G2	x	4,83	5,33
BO	Karrepad	Molukkenstraat 1	9715 NR	O2G2		-	4,73
BO	Karrepad	Molukkenstraat 1	9715 NR	O2G2	0,18	4,82	6,78
BO	Karrepad	Korreweg 270	9715 AP	O2G2	x	4,88	-
BO	Karrepad (nieuwbouw)	Molukkenstraat 1	9715 NR	O2G2	x	-	3,39
BO	Kompas	Kiel 5/6	9733 EB	VCOG	4,72	4,89	5,24
BO	Meander	Slenk 2	9746 RS	O2G2		-	-
BO	Nassauschool	Nassaulaan 5	9717 CE	VCOG	4,70	4,95	4,26
BO	Nassauschool	Graaf Adolfstraat 73	9717 ED	VCOG	4,70	4,72	4,95
BO	Nassauschool (bijgebouw)	Graaf Adolfstraat 73	9717 ED	VCOG	x	0,44	4,72
BO	Nassauschool (nieuwbouw)	Graaf Adolfstraat 73	9712 ED	VCOG		-	-
BO	Nassauschool (nieuwbouw)	Graaf Adolfstraat 73	9717 ED	VCOG	x	-	3,38
BO	Oosterhoogbrugschool	Madelifstraat 2	9731 CB	O2G2	3,64	5,17	4,85
VO	Praedinius Gymnasium	Kruitlaan 11	9711 TW	O2G2	x	3,72	3,87
VO	Praedinius Gymnasium	Turfsingel 82	9711 VX	O2G2	2,96	3,65	3,60
VO	Praedinius Gymnasium (nieuw bouw)	Turfsingel 82	9711 VX	O2G2	2,72	2,88	2,88
SO	Prof. W.J. Bladegroenschool	Donderslaan 157	9728 KX	Renn4	x	5,04	4,04
BO	Rehobothschool	Pr. Margrietstraat 3	9744 CL	Noorderbasis	4,38	4,62	4,94
VO	Reitdiep College (vest. Leon v. Gelder)	Eikenlaan 286	9741 EW	O2G2	2,89	3,02	2,85
VO	Reitdiep College (vest. Leon v. Gelder)	Diamantlaan 27	9743 BA	O2G2	x	1,46	3,12
VO	Röling College	Melisseweg 2	9731 BX	O2G2	2,88	3,89	3,58
BO	Siebe Jan Bouwmansschool (Borgmanschool)	Vinkenstraat 1	9713 TA	O2G2	4,87	4,98	5,42
BO	Siebe Jan Bouwmaschool	Oliemuldersweg 47	9713 VA	O2G2	4,68	4,70	5,61
BO	Siebe Jan Bouwmaschool (lokale vensterschool)	Oliemuldersweg 47	9713 VA	O2G2	x	3,58	5,17
BO	St. Michaëlschool	Butjesstraat 8	9712 EW	KOC	x	0,60	5,31

Versie datum: 1-9-2015

Pagina 71 van 73

Bijlage - Integraal HuisvestingsPlan onderwijs 2016 -2019

Integraal HuisvestingsPlan Onderwijs 2016 – 2019 gemeente Groningen

SOORT	School	Adres	PC	bestuur	1997	2009	2014
SO	Star Numanschool	Starnumanstraat 52	9714 JS	O2G2	4,47	5,29	5,81
BO	Swoalstee	Kiel 7	9733 EB	O2G2	4,74	4,68	5,59
SO	Th. Hart de Ruyter	Metaallaan 255	9743 BV	Renn4	5,49	8,38	7,44
SO	Tine Marousschool	Jaltdaheerd 163	9737 HK	Kentalis	4,87	5,08	5,10
BO	Vensterschool de Starter	Parkweg 128	9727 AD	O2G2	x	4,88	5,18
BO	Vensterschool Gravenburg De Femiks	Mareusstraat 22/24	9746 BJ	O2G2	x	-	5,26
BO	Vensterschool Hoogkerk	Zuiderweg 70/3	9744 AP	O2G2	x	2,04	4,60
BO	Vensterschool Paddepoel	Eikenlaan 288/7	9741 EW	O2G2	x	3,14	5,13
BO	Vensterschool Vinkhuizen (Sterrensteen en Hoeksteen)	Siersteenlaan 480	9743 EZ	O2G2/ VCOG	x	0,96	5,10
BO	Vrije school Groningen	Merwedestraat 41	9725 AA	Vrije school	4,54	4,64	5,23
VO	Vrije school VO	Merwedestraat 45	9725 KA	Vrije school	3,79	3,98	4,24
VO	Vrije School VO (loc. Bestuurs akad)	Merwedestraat 98	9700 AL	Vrije school	x	3,11	2,89
BO	Vuurtoren (voor heen Catamaran)	Vaargeul 117	9732 JS	O2G2	4,72	4,79	4,08
VO	W. Lodewijk Gymnasium	Verzetrijderslaan 220	9727 CK	Willem Lodewijk	3,19	2,90	2,98
SO	W.A. van Liefland	Paterswoldseweg 131	9727 BE	O2G2	4,72	5,13	4,35
SO	W.A. van Liefland	Bessemoerstraat 6	9741 AJ	O2G2	4,73	5,68	6,86
VO	Werkman college	Agricolastraat 33	9711 BN	O2G2		4,92	5,18
VO	Wessel Gansfort College	Heerdenpad 8	9731 BW	CSG	2,81	3,10	3,29
VO	Zernike College	Van Schendelstraat 1	9721 GV	O2G2		-	4,31
VO	Zernike College	van Iddikingeweg 140	9721 CL	O2G2	3,31	x	3,31
VO	Zernike College	Helpbrink 30	9722 EP	O2G2	3,81	3,68	4,45
VO	Zernike College (harm Jan Zondag)	Vondellaan 83	9721 LD	O2G2		-	3,99

Tabel 15, kwaliteit score onderwijs

Versie datum: 1-9-2015

Pagina 72 van 73

Bijlage - Integraal HuisvestingsPlan onderwijs 2016 -2019

Integraal HuisvestingsPlan Onderwijs 2016 – 2019 gemeente Groningen

-
- ⁱ Aanvraag schoolbestuur OZG2, brief van dhr v. Linschoten dd 13-6-14
 - ⁱⁱ Opgave schoolbestuur VCOG; notitie van dhr. J. Gomashie, ongedateerd
 - ⁱⁱⁱ Opgave schoolbestuur Widar Vrijeschool, brief van H.A. Vreugendhil, dd 29-4-14
 - ^{iv} Opgave schoolbestuur GSV: mail van dhr T. Wiegman dd: 20-3-15
 - ^v Opgave schoolbestuur Noorderbasis: mail van dhr T. Oosterhoff dd: 2-6-14
 - ^{vi} Opgave schoolbestuur, Renn4, brief van dhr M. Blaauwwiek, dd30-4-14
 - ^{vii} Opgave schoolbestuur Werkman College: Mail van dhr Th. Douma aan Wethouder Schroor d.d. 29-3-15
 - ^{viii} Opgave schoolbestuur Gomarus College: mail van M. Zuidema, brief ICS dd: 28-5-14
 - ^{ix} Opgave schoolbestuur Willem Lodewijk Gymnasium: brief van E.A. van der Velden dd 24-6-14

Raadsvoorstel - Programma en overzicht 2016

Raadsvoorstel

Onderwerp **Programma en overzicht 2016**

Registratienr. 5234306 Steller/telnr. Wendy.Bosker/ 62 94 Bijlagen 1

Classificatie

Vertrouwelijk

Portefeuillehouder

Schroor

Raadsc commissie

7 oktober 2015

Voorgesteld raadsbesluit

De raad besluit:

- I. de totale kosten van het programma en overzichten onderwijshuisvesting 2016 vast te stellen op een bedrag van 8.7 miljoen euro;
- II. voor de investering 2016 nieuwbouw en uitbreiding voor basis, speciaal en voortgezet onderwijs de benodigde kredieten van 7.0 miljoen euro beschikbaar te stellen;
- III. voor maatregelen binnenklimaat PO/SO een bedrag van 0.9 miljoen euro beschikbaar te stellen;
- IV. de kapitaallasten van de investeringen van 7.9 miljoen euro te dekken uit de begroting onderwijshuisvesting;
- V. de overige kosten van 0,8 miljoen euro voor 0,4 miljoen te dekken uit de reserve VMBO, 0,2 miljoen euro te dekken uit reserve onderwijshuisvesting en 0,2 miljoen te dekken uit de begroting onderwijshuisvesting;
- VI. de gemeentebegroting 2016 dienovereenkomstig te wijzigen.

Samenvatting

In de huisvesting van scholen voor basis-, speciaal- en voortgezet onderwijs speelt de gemeente een centrale rol. De gemeente is samen met de schoolbesturen verantwoordelijk voor schoolgebouwen waar het prettig is om in te leren en te werken. Het programma en overzicht onderwijshuisvesting bevat de jaarlijks, door de schoolbesturen ingediende aanvragen, voor huur, capaciteitsuitbreiding of nieuwbouw van scholen. Zo worden in 2016 middelen beschikbaar gesteld aan de schoolbesturen onder meer voor nieuwbouw en uitbreiding van scholen.

Het programma 2016 bevat de nodige uitgaven voor de volgende categorieën voorzieningen:

I.	Nieuwbouw en uitbreiding	€ 6.274.000,-
II.	Herbestemming met aanpassing	€ 187.000,-
III.	OLP/Meubilair	€ 128.000,-
IV.	Huur	
	a. huur nood/tijdelijke lokalen	€ 243.000,-
	b. huur sportvelden	€ 25.000,-
V.	Fris en duurzaam	€ 918.000,-
VI.	Overige voorzieningen	€ 194.000,-
VII.	Binnenklimaat Leon van Gelder	€ 695.000,-

Het college stelt het programma vast. De raad wordt voorgesteld de nodige investeringskredieten beschikbaar te stellen. De voorzieningen worden uitgevoerd door de schoolbesturen en/of gemeente.

B&W-besluit d.d.: 22 september 2015

Raadsvoorstel - Programma en overzicht 2016

Aanleiding en doel

In de huisvesting van scholen voor basis-, speciaal- en voortgezet onderwijs speelt de gemeente een centrale rol. De gemeente is samen met de schoolbesturen verantwoordelijk voor schoolgebouwen waar het prettig is om in te leren en te werken. Het programma en overzicht onderwijshuisvesting bevat de jaarlijks, door de schoolbesturen ingediende aanvragen, voor huur, capaciteitsuitbreiding of nieuwbouw van scholen. Zo worden in 2016 middelen beschikbaar gesteld aan de schoolbesturen onder meer voor nieuwbouw en uitbreiding van scholen.

Het programma 2016 bevat de nodige uitgaven voor de volgende categorieën voorzieningen:

I.	Nieuwbouw en uitbreiding	€ 6.274.000,-
II.	Herbestemming met aanpassing	€ 187.000,-
III.	OLP/Meubilair	€ 128.000,-
IV.	Huur	€ 243.000,-
	a. huur nood/tijdelijke lokalen	€ 243.000,-
	b. Huur sportvelden	€ 25.000,-
V.	Fris en duurzaam	€ 918.000,-
VI.	Overige voorzieningen	€ 194.000,-
VII.	Binnenklimaat Leon van Gelder	€ 695.000,-

Het college stelt het programma vast. De raad wordt voorgesteld de nodige investeringskredieten beschikbaar te stellen. De voorzieningen worden uitgevoerd door de schoolbesturen en/of de gemeente.

I. Nieuwbouw en uitbreiding

- Nieuwbouw; de bouwbudgetten Borgmanschool en S.J. Boumaschool voor een bedrag van € 4.655.000,- (1e tranche, 2e tranche volgt in 2017). Deze bouwbudgetten worden gespreid over 2016 en 2017 opgenomen in het programma. Het nu opgenomen bedrag is de 1e tranche voor 2016. In 2017 volgt de 2e tranche van vergelijkbare omvang.
- Nieuwbouw; voorbereidingskrediet Oosterhogegrugschool voor een bedrag van € 51.000,-.
- Uitbreiding/nieuwbouw; tijdelijke nieuwbouw van 4 lokalen voor de scholen De Meander en de Aquamarijn in de wijk Reitdiep voor een bedrag van € 557.000,-.
- Vervangende Nieuwbouw; laatste tranche Tamarisk voor een bedrag van € 1.012.000,-.

II. Herbestemming met aanpassing

- Herbestemming gebouw Star Numanstraat; gelet op functiewijziging van speciaal onderwijs naar basis onderwijs en verlengde levensduur zijn aanpassingen nodig voor een extra lokaal (St. Michaelschool) voor een bedrag van circa € 51.000,-.
- Uitbreiding; tijdelijk lokaal voor de school de Kimkiel voor een bedrag van € 136.000,-.

Voor de categorieën III. en IV. Wordt verwezen naar de bijlage van het Programma en overzicht onderwijshuisvesting 2016.

V. Fris en duurzaam

- Fris en duurzaam; voor 2016 staan op de prioriteringslijst nog een vijftal scholen (zie bijlage Programma en overzicht onderwijshuisvesting 2016) voor een totaalbedrag van € 918.000,-

VI. Overige voorzieningen

- Asbestsaneringen/ constructie herstel; voor de scholen, de Driebond, Simon van Hasselt, het Werkman College en de SBO Bekenkamp is asbestsanering aangevraagd voor een bedrag van € 101.000,-
- Overige; sloop van een noodlokaal van de Bladergroenschool en herstel van een sportvloer incl. vervangen sportvoorziening voor de gymzaal Canadalaan voor een bedrag van € 93.000,-

VII. Binnenklimaat Leon van Gelder

- Naar aanleiding van het programma onderwijshuisvesting 2012 is een bezwaar- en beroepsprocedure door O2G2 ingesteld tegen de beschikking betreffende de verbetering van het binnenklimaat van de Leon van Gelder, locatie van het Reitdiep College.

Raadsvoorstel - Programma en overzicht 2016

De rechter heeft op 2 mei 2015 het schoolbestuur O2G2 deels in het gelijk is gesteld. Voor de klimaatinstallatie, zoals aangebracht bij de bouw van de school, zijn door de rechter een aantal onderdelen als constructiegebrek (voldoet niet aan de daarvoor geldende normen) aangemerkt. Dit houdt in dat de gemeente de opdracht krijgt het bezwaarschrift van O2G2 opnieuw te beoordelen. De gemeente voert nu overleg met het schoolbestuur over de financiële consequenties. Hoewel we de financiële consequenties op dit moment nog niet volledig kunnen overzien, wordt indicatief al wel een bedrag van € 695.000,- (het door het schoolbestuur destijds aangevraagde bedrag) opgenomen in het programma Onderwijshuisvesting 2016.

Kader

De beoordeling van de aanvragen vindt plaats op basis van de wet- en gemeentelijke regeling en de verordening huisvestingsvoorzieningen onderwijs. Het Integraal Huisvestings Plan (IHP) 2016 – 2019 wordt tegelijk met het Programma en overzicht onderwijshuisvesting 2016 aan uw college voorgelegd. In dit IHP zijn de beleidskaders voor de onderwijshuisvesting vastgelegd.

Maatschappelijk draagvlak en participatie

Gemeente en schoolbesturen voeren op overeenstemming gericht overleg over het jaarlijks op te stellen programma en overzicht onderwijshuisvesting. Veelvuldig vindt bilateraal overleg plaats tussen schoolbesturen en gemeente over de ingediende aanvragen en de voorgenomen beslissingen daarop. Het is niet altijd mogelijk om op alle onderdelen van het programma overeenstemming te bereiken. Op het overzicht zijn de afwijzingen aangegeven. Bijgaand programma en overzicht onderwijshuisvesting 2016 is van een positief advies voorzien door de werkgroep onderwijshuisvesting (WHO). Op 21 september wordt het voorgelegd voor een eindadvies aan het Breed Besturen Overleg (BBO). De verwachting is dat het BBO het programma en overzicht 2016 van een positief advies voorziet.

Financiële consequenties

Algemeen

Een financiële aanspraak van het betrokken schoolbestuur op de gemeente ontstaat wanneer uw raad de aangevraagde voorzieningen heeft vastgesteld. Het betrokken schoolbestuur fungeert als opdrachtgever voor de tot stand te brengen voorzieningen en draagt de financiële gevolgen voor onderhoud en exploitatie. Na de wettelijk voorgeschreven toetsing aan nieuwe feiten en omstandigheden van de voorzieningen die op het Programma zijn opgenomen, wordt de bijbehorende financiering definitief toegekend. De schoolbesturen zijn vervolgens gehouden voor 1 oktober van het programmajaar de opdrachten te verstrekken dan wel te hebben afgerond. De definitieve vergoeding van die kosten door de gemeente vindt plaats aan de hand van de door de schoolbesturen in te zenden facturen met betalingsbewijzen, waaruit blijkt dat de prestatie geleverd is. Hierbij moet worden aangetekend dat bij de uitvoering van de projecten er sprake kan zijn van niet vooraf te voorziene vertraging als gevolg van bezwaarprocedures, tegenvallende aanbestedingsresultaten, wijzigende omstandigheden etc.

Toelichting op de ontwikkeling van het financiële kader.

De totale lasten voor onderwijshuisvesting worden bekostigd uit het budget onderwijshuisvesting. De voorzieningen die onder onderwijshuisvesting vallen worden hieronder kort besproken en de uitgangspunten die zijn gebruikt voor de berekeningen zijn hierbij uiteen gezet. Een eventueel verschil tussen noodzakelijke middelen en beschikbare middelen wordt jaarlijks gemuteerd met de reserve onderwijshuisvesting.

Investerings

De kapitaallasten behorende bij deze kredieten zijn voor een deel gedekt in de primitieve begroting 2016 voor zover de investeringen in 2016 worden afgerond. Voor de overige worden de kapitaallasten na afloop van die projecten in de exploitatiebegroting betrokken. In de primitieve begroting 2016 hebben wij ook rekening gehouden met de bouwrente over de laatste categorie investeringen.

Raadsvoorstel - Programma en overzicht 2016

Exploitatie

De aanvragen van schoolbesturen voor dit deel betreft onder andere de herbestemming van bestaande gebouwen voor extra capaciteit, huren tijdelijke leslokalen, bewegingsonderwijs, sanering van asbest, sloop en plaatsing van noodlokalen en eerste inrichting. Een deel van deze kosten dient incidenteel te worden gedekt uit de reserves van onderwijshuisvesting.

Indexering

De aan u aangeboden voorzieningen zijn op basis van normbedragen over 2015 omdat de normen voor 2016 nog niet bekend gemaakt zijn. Op basis van door het Centraal Plan bureau verwachte prijsstijging voor 2016 hebben wij de voorzieningen geïndexeerd. Volgens het Macro Economische Verkenning (MEV) zou de nationale consumentenprijsindex (CPI) over 2016 uitkomen op 1,2%.

Aangevraagde voorzieningen

De benodigde voorziening zoals is opgenomen in dit programma bedraagt 8,7 miljoen euro. Daarvan hebben de schoolbesturen in voorzieningen aangevraagd voor in totaal 7,8 miljoen euro. Daarnaast willen wij het project "Fris en Duurzaam" in 2016 afronden. Daarvoor wordt een bedrag van 0,9 miljoen euro opgenomen. De onderstaande tabel geeft de specificatie van de voorzieningen weer naar investering en exploitatie.

Voorzieningen	Investerings	Exploitatie	Totaal
Nieuwbouw/Uitbreiding	6.970.000	-	6.970.000
Binnenklimaat	918.000	-	918.000
Huur extra lokalen en aanpassingen	-	522.000	522.000
le Inrichting	-	128.000	128.000
Huur sportvelden	-	25.000	25.000
Sanering asbest	-	101.000	101.000
			-
Totaal	7.888.000	776.000	8.664.000

De bedragen in het Integraal Huisvestings Plan (IHP) en het Programma en overzicht Onderwijshuisvesting 2016, komen niet helemaal overeen, dit komt omdat het IHP alleen de grote te verwachten investeringsbedragen in beeld brengt. Het Programma en overzicht is een herleiding hiervan en bevat naast deze grote investeringen ook een aantal kleinere investeringen en uitgaven gebaseerd op de jaarlijkse aanvragen.

Begrotingswijziging

De volgende begrotingswijziging over dit programma leggen wij uw raad hierbij voor aangezien het programma een ander traject en tijdspad heeft dan de gemeentebegroting. Daarom stellen wij hierbij uw raad voor de begroting 2016 te wijzigen zoals in het overzicht hieronder is aangegeven.

Raadsvoorstel - Programma en overzicht 2016

Begrotingswijziging tbv. Programma onderwijshuisvesting en Binnenklimaat 2016							
Betrokken directie(s)	SSC1						
Naam voorstel	Programma onderwijshuisvesting en binnenklimaat 2016						
Besluitvorming (orgaan + datum + nummer)							
Incidenteel / Structureel	Incidenteel						
Soort wijziging	Exploitatie en investeringen						
Tijdsplanning kredieten	2016						
Deelprogramma							
Financiële begrotingswijziging (exploitatie)	I/S	Lasten	Baten	Saldo	Toevoeging reserve	Onttrekking reserve	Saldo
03.1 Onderwijskansen		621		-621			-621
03.1 Onderwijskansen				0		621	621
Totaal wijziging exploitatie		621	0	-621	0	621	0
Financiële begrotingswijziging (investeringen)							
I/S	Lasten	Baten	Saldo	Toevoeging reserve	Onttrekking reserve	Saldo	
Diverse deekredieten programma 2016		6.970		-6.970			-6.970
Investering in binnenklimaat		918		-918			-918
Totaal investeringskredieten		7.888	0	-7.888	0	0	-7.888

Overige consequenties

De uitvoering van het programma is de verantwoordelijkheid van de verschillende schoolbesturen. Bij de afrekening van de verschillende voorzieningen controleert de gemeente of de toegekende voorzieningen ook zijn uitgevoerd. Een deel van de voorzieningen wordt door de gemeente, als bouwheer, uitgevoerd.

Vervolg

Na vaststelling door de raad, zal de gemeente in januari 2016 de beschikkingsbrieven naar de desbetreffende schoolbesturen sturen. De voorzieningen worden uitgevoerd door de schoolbesturen en/of de gemeente. Als de voorziening is uitgevoerd sturen de schoolbesturen een afrekening met de betreffende facturen. De gemeente zal daarna overgaan tot betaling.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

de burgemeester,
Peter den Oudsten

de secretaris,
Peter Teesink

BIJLAGE

**PROGRAMMA
&
OVERZICHT
2016**

*Voorzieningen in de huisvesting
voor openbaar en bijzonder
primair - , speciaal - en voortgezet
onderwijs in de gemeente Groningen*

Raadsvoorstel - Programma en overzicht 2016

De gemeentelijke huisvestingstaak.

De gemeente is verantwoordelijk voor de huisvesting van het primair-, speciaal- en voortgezet onderwijs. De gemeente Groningen oefent haar taak uit in goed overleg met de betrokken schoolbesturen. Schoolbesturen weten waaraan gebouwen moeten voldoen om er goed onderwijs in te kunnen geven en te krijgen. Om de huisvesting van scholen in goede banen te kunnen leiden, werkt de gemeente op basis van de Verordening Voorzieningen Huisvesting Onderwijs en het Integraal huisvestingsplan (IHP) met jaarlijkse "programma's en overzichten".

In het nieuwe IHP 2016 - 2019 is beschreven welke ontwikkelingen de komende vier kunnen verwachten. Er is waar mogelijk een doorkijk naar de daarop volgende jaren gegeven. Daarover is conform het OOGO, overleg gevoerd met schoolbesturen. In het nieuwe IHP wordt o.a. aandacht besteed aan:

- CAPACITEITSANALYSES
- FINANCIËLE CONSEQUENTIES
- AARDBEVINGSPROBLEMATIEK

In het jaarlijks vast te stellen Programma en Overzicht worden de vergoedingen toegekend aan de hand van de op de onderwijswetgeving gebaseerde gemeentelijke verordening. In het programma zijn de goedgekeurde aanvragen van de schoolbesturen opgenomen. Het overzicht bevat de aanvragen welke niet voor vergoeding in aanmerking komen voor het betreffende programma. De vergoedingen hebben in hoofdlijn betrekking op:

- NIEUWBOUW,
- UITBREIDING,
- HET INGEBRUIKNEMEN EN GESCHIKT MAKEN VAN BESTAANDE SCHOOLGEBOUWEN,
- (VER)PLAATSEN VAN NOODLOKALEN,
- MEDEGEBRUIK OF HUUR VAN ONDERWIJSRUIMTEN,
- CONSTRUCTIE HERSTEL/ASBESTSANERING,
- EERSTE AANSCHAF VAN ONDERWIJSLEERPAKKETTEN, LEER- EN HULPMIDDELEN EN MEUBILAIR.

Tevens is de gemeente verantwoordelijk voor verzekering, kosten gymaccommodaties, shades, e.d..

Verandering wet- en regelgeving

Sinds 1 januari 2015 ontvangen de schoolbesturen van het primair en speciaal onderwijs rechtstreeks van het Rijk het budget voor het buitenonderhoud en aanpassing van schoolgebouwen. Door deze zogenaamde doorcentralisatie zijn de schoolbesturen zelf verantwoordelijk geworden voor al het onderhoud aan de schoolgebouwen. Gemiddeld is de conditie van de gebouwen goed.

Raadsvoorstel - Programma en overzicht 2016

Programma en Overzicht 2016

Het programma 2016 bevat de nodige uitgaven voor de volgende categorieën voorzieningen:

I.	Nieuwbouw en uitbreiding	€ 6.274.000,=
II.	Herbestemming met aanpassing	€ 187.000,=
III.	OLP/Meubilair	€ 128.000,=
IV.	Huur	
	a. Huur nood/ tijdelijke ruimte	€ 243.000,=
	b. Huur sportvelden	€ 25.000,=
V.	Fris en duurzaam	€ 918.000,=
VI.	Overige voorzieningen	€ 194.000,=
VII.	Binnenklimaat Leon van Gelder	€ 695.000,=

I. Nieuwbouw en uitbreiding

- *Nieuwbouw*; de bouwbudgetten Borgmanschool en S.J. Boumaschool voor een bedrag van € 4.655.000,- (1^e tranche, 2^e tranche volgt in 2017). Deze bouwbudgetten worden gespreid over 2016 en 2017 opgenomen in het programma. Het nu opgenomen bedrag is de 1^e tranche voor 2016. In 2017 volgt de 2^e tranche van vergelijkbare omvang.
- *Nieuwbouw*; voorbereidingskrediet Oosterhogebrugschool voor een bedrag van € 51.000,-.
- *Uitbreiding/nieuwbouw*; tijdelijke nieuwbouw van 4 lokalen voor de scholen De Meander en de Aquamarijn in de wijk Reitdiep voor een bedrag van € 557.000,-.
- *Vervangende Nieuwbouw*; laatste tranche Tamarisk voor een bedrag van € 1.012.000,-.

II. Herbestemming met aanpassing

- *Herbestemming gebouw Star Numanstraat*; gelet op functiewijziging van speciaal onderwijs naar basis onderwijs en verlengde levensduur zijn aanpassingen nodig voor een extra lokaal (St. Michaelschool) voor een bedrag van circa € 51.000,-.
- *Uitbreiding*; een tijdelijk lokaal voor de school de Kimkiel voor een bedrag van € 136.000,-.

Voor de categorieën III. en IV. Wordt verwezen naar de bijlage van het Programma en overzicht onderwijshuisvesting 2016.

V. Fris en duurzaam

- *Fris en duurzaam*; voor 2016 staan op de prioriteringslijst nog een vijftal scholen (zie bijlage Programma en overzicht onderwijshuisvesting 2016) voor een totaalbedrag van € 918.000,-

Raadsvoorstel - Programma en overzicht 2016

VI. Overige voorzieningen

- *Asbestsaneringen/constructie herstel*; Voor de scholen de Driebond, Simon van Hasselt, het Werkman College en de SBO Bekenkamp is asbestsanering aangevraagd voor een bedrag van € 101.000,=
- *Overige*; sloop van een noodlokaal van de Bladergroenschool en herstel van een sportvloer incl. vervangen sportvoorziening voor de gymzaal Canadalaan voor een bedrag van € 93.000,-

VII Binnenklimaat Leon van Gelder

- Naar aanleiding van het programma onderwijshuisvesting 2012 is een bezwaar- en beroepsprocedure door O2G2 ingesteld tegen de beschikking betreffende de verbetering van het binnenklimaat van de Leon van Gelder, locatie van het Reitdiep College. De rechter heeft op 2 mei 2015 het schoolbestuur O2G2 deels in het gelijk is gesteld. Voor de klimaatinstallatie, zoals aangebracht bij de bouw van de school, zijn door de rechter een aantal onderdelen als constructiegebrek (voldoet niet aan de daarvoor geldende normen) aangemerkt. Dit houdt in dat de gemeente de opdracht krijgt het bezwaarschrift van O2G2 opnieuw te beoordelen. De gemeente voert nu overleg met het schoolbestuur over de financiële consequenties. Hoewel we de financiële consequenties op dit moment nog niet volledig kunnen overzien, wordt indicatief al wel een bedrag van € 695.000,= (het door het schoolbestuur destijds aangevraagde bedrag) opgenomen in het programma Onderwijshuisvesting 2016.

Deze projecten zullen in het jaar 2016 worden uitgevoerd en/of opgestart door de schoolbesturen. De vergoedingen zullen dan ook aan deze schoolbesturen worden toegekend en uitbetaald.

Fris en duurzaam

Ook voor de uitvoering van het project Fris en duurzaam is voor het jaar 2016 ongeveer 918.000 euro beschikbaar. Dit bedrag wordt in overleg met de betreffende schoolbesturen op basis van de prioritering zoals deze in 2012 is opgesteld ingezet. De exacte bedragen per school zijn op dit moment niet bekend, maar uitvoering zal plaatsvinden binnen het taakstellende budget.

Voor het jaar 2016 worden dan ook nog eens 5 scholen aangepast:

- BEIJUMKORF, LOCATIE DE ZWERM
- DE TRIANGEL
- DE WEGWIJZER
- DE DRIEBOND, LOCATIE ENGELBERT
- DE MEERPAAL

Raadsvoorstel - Programma en overzicht 2016

Vaststellen Programma en overzicht

Het college stelt het Programma en overzicht vast. De raad stelt de noodzakelijke budgetten voor de investeringen beschikbaar.

Over de vaststelling van het Programma en overzicht heeft ambtelijk en bestuurlijk intensief overleg met de schoolbesturen plaatsgevonden. Deze overleggen hebben geleid tot volledige instemming van het Breed Besturen Overleg (BBO) met dit programma en overzicht 2016.

In het Programma is op hoofdlijn aangegeven welke voorzieningen zijn goedgekeurd, daarbij zijn de vergoedingsbedragen met een korte omschrijving in beeld gebracht. Op elke aanvraag opgenomen in het programma volgt een beschikking met een korte toelichting op de voorziening.

Voor de op het overzicht geplaatste aanvragen geldt dat kort is aangegeven waarom deze zijn afgewezen door de verwijzing naar het betreffende artikel uit de Verordening / wetgeving.

Ook voor de op het overzicht geplaatste aanvragen komt een afzonderlijke brief met daarin de reden van de plaatsing op het overzicht. Besturen kunnen langs reguliere kanalen gebruik maken van de mogelijkheid tot het instellen van bezwaar en beroep.

Raadsvoorstel - Programma en overzicht 2016

PROGRAMMA 2016

Openbaar Onderwijs Groep Groningen

Aanvraag	Voorziening	Instelling	Bedrag	Omschrijving
2.015.024	Herstel van constructie	Driebond	€ 6.780	asbestsanering
2.015.046	Herstel van constructie	Reitdiep College	€ 87.032	asbestsanering
2.015.048	Herstel van constructie	Bekenkamp SBO Hfd	€ 1.519	asbestsanering
2.015.055	Herstel van constructie	Werkman College	€ 5.359	asbestsanering
2.015.039	Vervangende nieuwbouw	Oosterhoogebrug	€ 50.600	voorbereidingskrediet nieuwbouw.
2.015.019	Nieuwbouw	Borgman Hfd	€ 2.327.600	voorbereidingskrediet en bouwbudget
2.015.044	Nieuwbouw	Oosterpark/ S. J. Bouma	€ 2.327.600	voorbereidingskrediet en bouwbudget
2.015.038/2 .015.014	Uitbreiding/ nieuwbouw	Meander/ Aquamarijn (Rietwierde)	€ 556.600	4 noodlokalen

2.015.036	OLP/Meubilair	De Meander	€ 14.529	1e inrichting OLP voor de 11e en 12e groep
2.015.037	OLP/Meubilair	De Meander	€ 13.737	1e inrichting meubilair voor de 11e en 12e groep
2.015.041	OLP/Meubilair	Petteflet	€ 14.529	1e inrichting OLP voor de 16e en 17e groep
2.015.042	OLP/Meubilair	Petteflet	€ 13.737	1e inrichting meubilair voor de 16e en 17e groep

Katholieke Onderwijs Centrale

Aanvraag	Voorziening	Instelling	Bedrag	Omschrijving
2.015.008	Geschikt maken lokaal	Sint Michael	€ 50.600	ingebruikname extra lokaal

Vereniging Christelijk Onderwijs Groningen

Aanvraag	Voorziening	Instelling	Bedrag	Omschrijving
2.015.014/2 .015.038	Uitbreiding/ nieuwbouw	Meander/ Aquamarijn (Rietwierde)		zie aanvraag uitbreiding Meander
2.015.015	OLP/Meubilair	Aquamarijn	€ 13.737	1e inrichting meubilair voor de 25e en 26e groep
2.015.016	OLP/Meubilair	Aquamarijn	€ 14.529	1e inrichting OLP voor de 25e en 26e groep

Raadsvoorstel - Programma en overzicht 2016

Groningse schoolvereniging

Aanvraag	Voorziening	Instelling	Bedrag	Omschrijving
2.015.006	OLP/Meubilair	GSV	€ 14.529	1e inrichting olp voor de 29e en 30e groep
2.015.007	OLP/Meubilair	GSV	€ 13.737	1e inrichting meubilair voor de 29e en 30e groep

Stichting Christelijk Speciaal Onderwijs Groningen

Aanvraag	Voorziening	Instelling	Bedrag	Omschrijving
2.015.012	Uitbreiding	Kimkiel SBO	€ 136.620	uitbreiding met 1 tijdelijke lokaal (100m2)
2015.063/ 2.015.064	OLP/Meubilair	Fiducia SBO	€ 14.752	1e inrichting OLP/meubilair voor de 13e groep

HUUR

Openbaar Onderwijs Groep Groningen

Aanvraag	Voorziening	Instelling	Bedrag	Omschrijving
2.015.025	Huur	Driebond	€ 5.667	huur gym MFC
2.015.052	Huur	De Vuurtoren	€ 12.650	huur van 1 tijdelijk lokaal
2.015.060	Huur	Zernike College	€ 67.602	huur Van Houtenlaan
2.015.068	Huur	Starter	€ 49.588	huur lokalen
2.015.043	Uitbreiding	Petteflet	€ 96.402	huur noodlokalen
2.015.030	Huur sportvelden	Heyerdahl college	€ 658	huur sportvelden
2.015.045	Huur sportvelden	Praedinius	€ 1.548	huur sportterrein
2.015.047	Huur sportvelden	Reitdiep College	€ 3.120	huur sportvelden
2.015.056	Huur sportvelden	Werkman college	€ 4.605	huur sportvelden
2.015.061	Huur sportvelden	Zernike College	€ 2.971	huur sportvelden

Stichting Christelijk Speciaal Onderwijs Groningen

Aanvraag	Voorziening	Instelling	Bedrag	Omschrijving
2.015.013	Huur sportvelden	De Bolster	€ 785	huur sportvelden

Christelijk Scholengemeenschap Groningen

Aanvraag	Voorziening	Instelling	Bedrag	Omschrijving
2.015.066	Huur sportvelden	CSG alle locaties Groningen	€ 5.263	huur sportvelden

Gereformeerde Scholengroep

Aanvraag	Voorziening	Instelling	Bedrag	Omschrijving
2.015.005	Huur sportvelden	Gomarus college	€ 3.714	huur sportvelden

Vereniging Willem Lodewijk Gymnasium

Aanvraag	Voorziening	Instelling	Bedrag	Omschrijving
2.015.018	Huur sportvelden	Willem Lode -wijk Gymnasium	€ 1.188	huur sportvelden

Raadsvoorstel - Programma en overzicht 2016

Stichting Vrijescholen Noord en Oost Nederland

Aanvraag	Voorziening	Instelling	Bedrag	Omschrijving
2.015.067	Huur sportvelden	Parcival College	€ 1.231	huur sportvelden
2.015.068	Huur	Parcival College	€ 10.120	huur gymzaal

RENN4

Aanvraag	Voorziening	Instelling	Bedrag	Omschrijving
2.015.009	Sloop	Prof.Bladergroen	€ 55.815	units

Overige

Lokale Overheid

Aanvraag	Voorziening	Instelling	Bedrag	Omschrijving
2.015.065	Onderhoud	Lokale overheid	€ 36.729	sportvloer incl. sportvoorzieningen vervangen
2.015.069	Fris en duurzaam	Lokale overheid	€ 918.017	aanpassingen in het kader van Fris en duurzaam
2.015.070	Nieuwbouw	Lokale overheid	€ 1.012.000	nieuwbouw Tamarisk
2.015.071	Herstel constructie	Lokale overheid	€ 695.011	constructief probleem klimaat Leon van Gelder

Raadsvoorstel - Programma en overzicht 2016

OVERZICHT

Openbaar Onderwijs Groep Groningen

Aanvraag	Voorziening	Instelling	Weigeringsgrond
2.015.049	Uitbreiding	De Vuurtoren	artikel 100, lid 1 sub b, c en d WPO

Vereniging Christelijk Onderwijs Groningen

Aanvraag	Voorziening	Instelling	Weigeringsgrond
2.015.017	Uitbreiding	Nassauschool	artikel 100, lid 1 sub b, c en d WPO

Stichting Christelijk Speciaal Onderwijs Groningen

Aanvraag	Voorziening	Instelling	Weigeringsgrond
2.015.010	OLP/Meubilair	Kimkiel SBO	artikel 98, lid 1 sub b en c WEC
2.015.011	OLP/Meubilair	Kimkiel SBO	artikel 98, lid 1 sub b en c WEC

Christelijk Scholengemeenschap Groningen

Aanvraag	Voorziening	Instelling	Weigeringsgrond
2.015.001	Herstel constructie	CSG Kluiverboom	artikel 76k, lid 1 sub a en f WVO
2.015.003	Herstel constructie	CSG Augustinus	artikel 76k, lid 1 sub a en f WVO

Weigeringsaronden

Een voorziening in de huisvesting wordt geweigerd, als sprake is van een omstandigheid zoals aangegeven in artikel 100 lid 1 WPO / artikel 98 WEC / artikel 76k WVO

- a) De gevraagde voorziening is geen voorziening op grond van artikel 92 WPO/ artikel 90 WEC /artikel 76c WVO.
- b) De gevraagde voorziening is niet noodzakelijk; omdat bv de school beschikt over voldoende m2.
- c) De gevraagde voorziening is niet noodzakelijk qua ontwikkeling in de verwachteleerlingaantallen (prognoses)
- d) de gevraagde voorziening op andere wijze in de behoefte aan huisvesting kan worden voorzien
- f) De gevraagde voorziening is niet noodzakelijk.

Raadsbesluit - Integraal huisvestingplan (IHP-onderwijs) 2016-2019

25 november 2015
Nr. 7d.
Integraal Huisvestingsplan (IHP) Onderwijs 2016-2019

DE RAAD VAN DE GEMEENTE GRONINGEN;

Gezien het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van
18 september 2015
(5261672);

HEEFT BESLOTEN:

het Integraal HuisvestingsPlan (IHP) 2016 - 2019 - "een stevige basis" vast
te stellen.

Gedaan te Groningen in de openbare raadsvergadering van 25 november
2015.

De griffier,

De voorzitter,

Toon Dashorst

Peter den Oudsten

Raadsbesluit - Programma en overzicht 2016

25 november 2015
Nr. 7d.
Programma en overzicht 2016

DE RAAD VAN DE GEMEENTE GRONINGEN;

Gezien het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van
25 september 2015
(5274355);

HEEFT BESLOTEN:

- I. de totale kosten van het programma en overzichten onderwijshuisvesting 2016 vast te stellen op een bedrag van 8.7 miljoen euro;
- II. voor de investering 2016 nieuwbouw en uitbreiding voor basis, speciaal en voortgezet onderwijs de benodigde kredieten van 7.0 miljoen euro beschikbaar te stellen;
- III. voor maatregelen binnenklimaat PO/SO een bedrag van 0.9 miljoen euro beschikbaar te stellen;
- IV. de kapitaallasten van de investeringen van 7.9 miljoen euro te dekken uit de begroting onderwijshuisvesting;
- V. de overige kosten van 0,8 miljoen euro voor 0.4 miljoen te dekken uit de reserve VMBO, 0.2 miljoen euro te dekken uit reserve onderwijshuisvesting en 0.2 miljoen te dekken uit de begroting onderwijshuisvesting;
- VI. de gemeentebegroting 2016 dienovereenkomstig te wijzigen.

Gedaan te Groningen in de openbare raadsvergadering van 25 november 2015.

De griffier,

De voorzitter,

Toon Dashorst

Peter den Oudsten

Naar een nieuwe adviesstructuur sociaal domein

Programma

1. Het proces tot nu:
 - aanleiding
 - opdracht
 - voortgang & draagvlak
 - een nieuwe visie
2. De start per 1/16
3. De doorontwikkeling

Waarom doen we het?

- Meer samenhang in de beleidsadviseringspraktijk (kanalisering)

- Mensen zelf ipv vertegenwoordigers

- Cliënten en doelgroepen doen mee

- Maar ook andere burgers betrekken

- Verbinden bestaande + nieuwe netwerken / groepen en inschakelen bij de advisering

Missie en opdracht raad mei 2015

*Realiseer per 1/1/2016 een nieuwe
adviesstructuur
passend bij de ontwikkelingen in het
sociaal domein
en bij de kracht van de samenleving.*

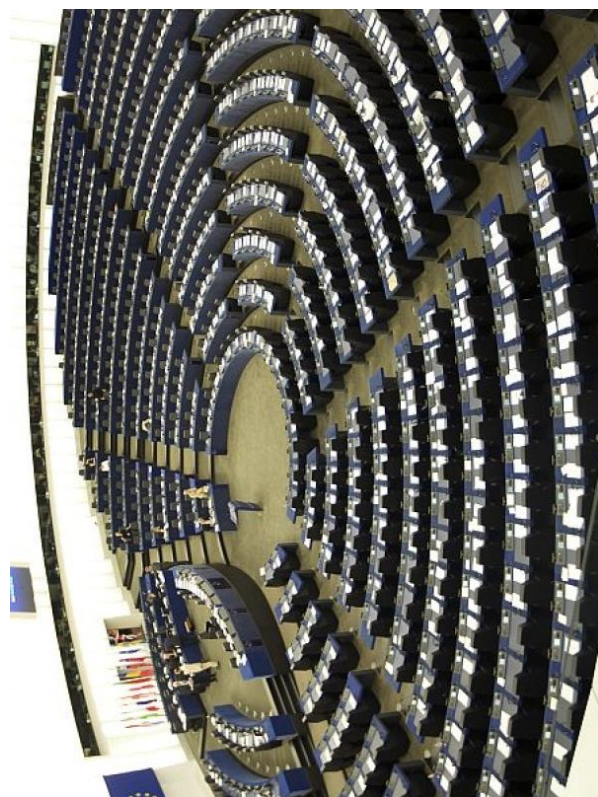
Proces van bouwen & borgen

- In teken van afscheid van het oude en voorbereiding op het nieuwe
- Huidige adviesraden staan er verschillend in
- Workshops in september / oktober met oude en nieuwe deelnemers
- Ontwikkeling concept nieuwe structuur
- Voortgang per 1/2016

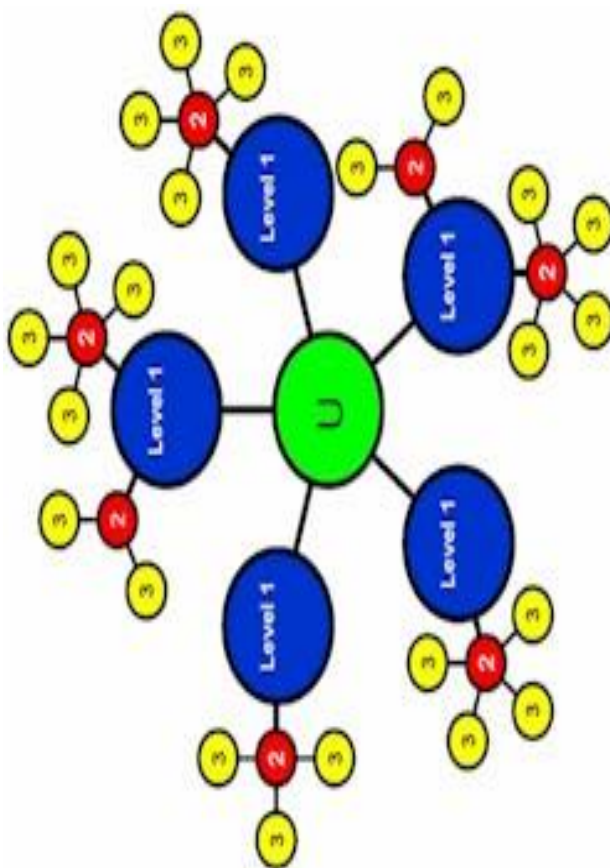
Hoe het was: drie adviesraden

Wat we hadden kunnen doen

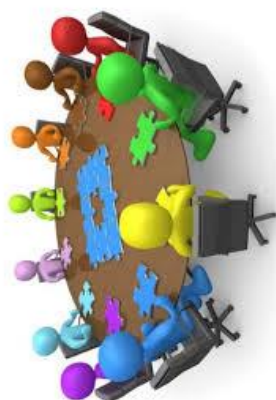
Wat we willen gaan doen:
verbinding tussen bestaande netwerken

Vormen van Participatie en Advisering

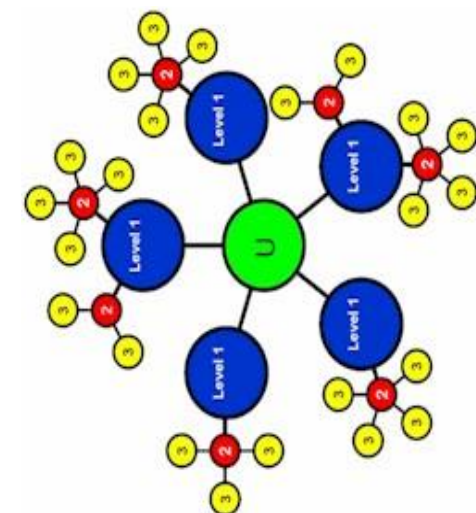
1. Deelname aan proces ontwikkeling beleid
2. Enquete / rondvraag (Stadspanel e.v.a.)
3. Advies op basis van concept nota
4. Spontane adviezen burgers en organisaties (o.a. bewonersorganisaties)
5. Signalen uit het veld

Stedelijk netwerkpool

- Pool van 40 – 60 personen
- Verbreding naar andere netwerken
- Samengesteld op basis van profielen (achtergrond, expertise)
- Projectgroep samengesteld afhankelijk van onderwerp
- Ambtelijke ondersteuning
- Middelen en facilitering

Netwerken, belangenorganisaties, burgers

Netwerken om te benutten

- WIJ teams
- Gebiedsteams
- Bewonersorganisaties
- Burgerinitiatieven
- Democratic Challenge
- Wijktafels
- G 100 en G 1000
- Stadspanel e.a.

Kwaliteitsborging: Intern en extern

Adviestraject: een voorbeeld

- Ambtenaar: eigenaar en organisator adviesproces
- Bepalen adviestraject (hoe, wie, wat, wanneer)
- Werving deelnemers
- Uitvoering
- Besluitnota inclusief input
- Terugkoppeling naar deelnemers

Start met focus

- Borging voortgang huidige netwerken
- Borging kwaliteit adviestrajecten
- Continuïteit

Per 1 januari a.s.

1 januari 2016:

- Kern stedelijk netwerk gereed (vz, secr, penn)
- Website ontwikkeld en gestart
- Bestaande adviesaanvragen geborgd
- Facilitering geregeld, start externe communicatie

Na 1 januari 2016 doorontwikkelen

Groeimodel

